

EKPERE
ANĒKPERE CHINEKE N'ỌBỌ
N'OKWU IBO.

PUBLISHED BY
C.S.S. BOOKSHOPS

THE NILE DI N'AKWUKWỌ NKA.

	PAGE
1. The-nmuta na Abù Qma arọputara ka agwa ha n'ubọchi Sunday na Ubọchi Nsọ ọzọ ..	vi
2. Calendar na The-nmuta agāgu	x
3. Usoro nke Ekpere Ututu	1
4. Usoro nke Ekpere Anyasi	15
5. Litany	25
6. Kplekt na Akwukwọ Ozi na Ozi Qma aganāgu mgbe anēnye Oriri Nsọ, n'ogologo Arọ nile ..	32
7. Usoro nke Inye Oriri Nsọ	199
8. Usoro nke Baptism nke emere n'iru ọda madu ..	224
9. Usoro nke Baptism nke ndi nwere ike izara onwe-ha	232
10. Catechism	240
11. Usoro nke Inye-ike	247
12. Uzọ Ijikọ di na nwunye	250
13. Usoro nke Ili ozu	259
14. Ikele-ekere nke Ndinyom mgbe ha musiri nwa ..	263
15. Idọ-aka-na-nti, ma-ọbu ikwuputa iwe Chineke na ikpe-Ya nile megide Ndi-nmehie ..	265
16. Abu Qma nke Devid	272
17. Usoro na uzọ ime Ndi Dikọn	446
18. Uzọ na Usoro esi echi Ndi Presbita	452

Otú Akara àkà Igu Akwukwọ Abù Qma.

Aganāgusi Akwukwọ Abù Qma kwa-ọnwa, otú akara ya, ma n'Ekpere Ututu ma n'Ekpere Anyasi. Ma n'ọnwa *February* agāguru ya nání n'ubòchi nke-orú-na-asatọ ma-ọbu nke-orú-na-iteghete n'ọnwa.

Ebe *January, March, May, July, August, October*, na *December* nwere n'otù n'otù orù ubọchi na iri na otù; Akara na agāgu otù Abù Qma ahu n'ubọchi ikpe-azu n'ọnwa ndia nke aguru n'ubọchi nke-orú-na-iri: ka ewe malite ọzọ igu Akwukwọ Abù Qma n'ubọchi mbu nke ọnwa ọzọ so ya.

Ọzọ, ebe ekere Abù Qma 119 orú òkè na abua, ebe o to-kwa-ra ogologo nke-uku igu ya otù m̀be; edoziri ya ka ewe ghara igu kari anọ ma-ọbu ise nime orú òkè na abua ahu n'otù m̀be.

N'ikpe-azu Abù Qma ọ bula, ma-ọbu n'ikpe-azu òkè ọ bula n'Abù Qma 119, ka agāgu Abù nka,

Otuto diri Nna, na Ọkpara: na Mọ Nsọ;

Otú ọ diri na mbu, ọ di ụbụ a, gādigide otú a: we rue n'ụwa ebigh-ebi. Amen.

IHE-NMUTA ARQPUTARA ARQPUTA

Aganāgu n'ekpere ututu na anyaa n'ubochi Sunday na Ubochi naq qso
n'ogologo arq nile.

IHE-NMUTA ARQPUTARA KA AGUA HA N'UBQCHI SUNDAY.

Sunday	Ekpere Ututu.	Ekpere Anyari.
<i>Sunday anq nke Advent</i>		
Nke-mbu	Aisala 1	Aisala 2 ... ma-ogu Aisala 4 ama- okwu 2
Nke-abua	5	11 rue a. 11
Nke-atq	26	26
Nke-anq	30 r. a. 27	33
<i>Sunday abua di ka Christmas gara</i>		
Nke-mbu	35	38
Nke-abua	43	43
<i>Sunday isi di ka Epiphany gara</i>		
Nke-mbu	61	63 a. 15
Nke-abua	55	57
Nke-atq	62	65
Nke-anq	Job 27	Job 29
Nke-ise	Ilu 1	Ilu 3
Nke-isi	9	11
<i>Septuagesima</i>		
Ihe-nmuta 1	Jenesis 1 na 2 r. a. 4	Jenesis 2 a. 4
Ihe-nmuta 2	Nkpughe 21 r. a. 9	Nkpughe 21 a. 9 r. 22 a. 6
<i>Sexagesima</i>		
Jenesis 3	Jenesis 3	Jenesis 6
<i>Quinquagesima</i>		
9 r. a. 30	12	13
<i>Sunday isi nime Lent</i>		
Nke-mbu	19 a. 13 r. a. 30	22 r. a. 30
Nke-abua	27 r. a. 41	28
Nke-atq	37	39
Nke-anq	42	43
Nke-ise	Opupu 3	Opupu 5
Nke-isi	9	10
Ihe-nmuta 1	Matu 26	Luk 19 a. 28
Ihe-nmuta 2		Luk 20 a. 9
<i>Ubochi Easter</i>		
Ihe-nmuta 1	Opupu 12 r. a. 29	Opupu 12 a. 29
Ihe-nmuta 2	Nkpughe 1 a. 10 r. a. 19	Jon 20 a. 11
<i>Sunday ise di ka Easter gara</i>		
Nke-mbu	Onu-og. 16 r. a. 36	Onu-og. 16
Ihe-nmuta 1	1 Ndi Kor. 15 r. a. 29	Jon 20 a. 24 r. a. 30
Ihe-nmuta 2	Onu-og. 20 r. a. 14	Onu-og. 20 ma-ogu
Nke-abua	23	25
Nke-atq		25

IHE-NMUTA ARQPUTARA KA AGUA HA N'UBQCHI SUNDAY.

Sunday	Ekpere Ututu.	Ekpere Anyari
Nke-anq	Deut. 4 r. a. 23	Deut. 4 a. ma-ogu Deut. 5
Nke-ise	6	23 r. a. 41
<i>Sunday ka Ubochi-Nrigo gara</i>		
Whit-Sunday	30	34
Ihe-nmuta 1	16 r. a. 18	Aisala 11
Ihe-nmuta 2	Ndi Rom 8 r. a. 18	Ndi Gal. 5
<i>Sunday nke Trinity</i>		
Ihe-nmuta 1	Aisala 6 r. a. 11	Jenesis 18
Ihe-nmuta 2	Nkpughe 1 r. a. 9	Ndi Efes. 4
<i>Sunday ori na asa di ka Trinity gara</i>		
Nke-mbu	Joshua 3 a. 7 r. 4 a. 15	Joshua 5 a.
Nke-abua	Ndi-ikpe 4	Ndi-ikpe 5
Nke-atq	1 Sam. 2 r. a. 27	1 Sam. 3
Nke-anq	12	13
Nke-ise	15 r. a. 24	16
Nke-isi	2 Sam. 1	2 Sam. 12
Nke-asa	1 Ihe emere 21	1 Ihe emere 22
Nke-asatq	29 a. 9 r. a. 29	2
Nke-iteghete	1 Ndi-eze 10 r. a. 25	1 Ndi-eze 11
Nke-iri	12	13
Nke-iri-na-otu	18	19
Nke-iri-na-abua	22 r. a. 41	2 Ndi-eze 3 r.
Nke-iri-na-atq	2 Ndi-eze 5	6 r. a. 24
Nke-iri-na-anq	9	10 r. a. 32
Nke-iri-na-ise	18	19
Nke-iri-na-isi	2 Ihe emere 36	Nehe. 1 na 2
Nke-iri-na-asa	Jerem. 5	Jerem. 22
Nke-iri-na-asatq	36	Ezikiel 2
Nke-iri-na-iteghete	Ezikiel 14	18
Nke-ori	34	37
Nke-ori-na-otu	Daniel 3	Daniel 4
Nke-ori-na-abua	6	7 a. 9
Nke-ori-na-atq	Hosea 14	Joel 2 a. 21
Nke-ori-na-anq	Emos 3	Emos 5
Nke-ori-na-ise	Malaka 4 na 5 r. a. 8	Malaka 6
Nke-ori-na-isi	Habak. 2	Habak. 3
Nke-ori-na-asa	Eklis. 11 na 12	Hagai 2 r.

Riba ana.—Na Ihe-nmuta akara n'Onu-ogu a ka agua ha n'ubochi Sunday nke-ori-na-asa ka Trinity gara, na agaga ha mpe nle n'ubochi Sunday ikpe-asu tutu Advent erue.

THE-NMUTA ARQPUTARA KA AGUA HA N'UBQOHI NSQ.

Ubpchi Nsp.	Ekpere Ututu.	Ekpere Anyasi.
<i>Saint Andru</i>		
Ihe-nmuta 1	Aisala 54.....	Aisala 65 r. a. 17
Ihe-nmuta 2	Jon 1 ama-okwu 35 rue [a. 43]	Jon 12 a. 20 r. a. 43
<i>Saint Tpmas</i>		
Ihe-nmuta 1	Job. 42 r. a. 7.....	Aisala 35
Ihe-nmuta 2	Jon 20 a. 18 r. a. 24	Jon 14 r. a. 8
<i>Qmumu Kraist</i>		
Ihe-nmuta 1	Aisala 9 r. a. 8.....	Aisala 7 a. 10 r. a. 17
Ihe-nmuta 2	Luk. 2 r. a. 16.....	Taitos 3 a. 4 r. a. 9
<i>Saint Stifen</i>		
Ihe-nmuta 1	Jenesia 4 r. a. 11.....	2 Ihe emere 24 a. 15 r.
Ihe-nmuta 2	Qlu 6.....	Qlu 8 r. a. 9 [a. 23]
<i>Saint Jon onye dere Ori Qma n'akwukwo</i>		
Ihe-nmuta 1	Opupu 33 a. 9.....	Aisala 6
Ihe-nmuta 2	Jon 13 a. 23 r. a. 36...	Nkpughe 1
<i>Ubpchi Umu-ntakiri nemesh the ojo</i>		
Ihe-nmuta 1	Jerem. 31 r. a. 18.....	Baruch 4 a. 21 r. a. 31
<i>Oobi-ugwu</i>		
Ihe-nmuta 1	Jenesia 17 a. 9.....	Deut. 10 a. 12
Ihe-nmuta 2	Ndi Rom 2 a. 17.....	Ndi Kqloqi 2 a. 8 r. a. 18
<i>Epiphany</i>		
Ihe-nmuta 1	Aisala 60.....	Aisala 49 a. 13 r. a. 24
Ihe-nmuta 2	Luk 3 a. 15 r. a. 23	Jon 2 r. a. 12
<i>Nchighari emere ka Saint Pol chigharikute Chineke</i>		
Ihe-nmuta 1	Aisala 49 r. a. 15.....	Jerem. 1 r. a. 11
Ihe-nmuta 2	Ndi Gal. 1 a. 11.....	Qlu 26 r. a. 21
<i>Ubpchi nke Ime Nwa-abogho namayh nwoke, bu Afeti, ka o di pcha</i>		
Ihe-nmuta 1	Opupu 13 r. a. 17.....	Hagai 2 r. a. 10
<i>Saint Matias</i>		
Ihe-nmuta 1	1 Sam. 2 a. 27 r. a. 36	Aisala 22 a. 15
<i>Oyugwa-okwu aguara Lady-ayi</i>		
Ihe-nmuta 1	Jenesia 3 r. a. 16.....	Aisala 52 a. 7 r. a. 13
<i>Ash-Wednesday</i>		
Ihe-nmuta 1	Aisala 58 r. a. 15.....	Jona 3
Ihe-nmuta 2	Mak 2 a. 13 r. a. 23...	Ndi Hibru 12 a. 3 r. a. 18
<i>Monday tutu Easter erue</i>		
Ihe-nmuta 1	Abb-akwa 1 r. a. 15.....	Abb-akwa 2 a. 13
Ihe-nmuta 2	Jon 14 r. a. 15.....	Jon 14 a. 15
<i>Tuesday tutu Easter erue</i>		
Ihe-nmuta 1	Abb-akwa 3 r. a. 34.....	Abb-akwa 3 a. 34
Ihe-nmuta 2	Jon 15 r. a. 14.....	Jon 15 a. 14
<i>Wednesday tutu Easter erue</i>		
Ihe-nmuta 1	Abb-akwa 4 r. a. 21.....	Daniel 9 a. 20
Ihe-nmuta 2	Jon 16 r. a. 16.....	Jon 16 a. 16
<i>Thursday tutu Easter erue</i>		
Ihe-nmuta 1	Hosea 13 r. a. 15.....	Hosea 14
Ihe-nmuta 2	Jon 17.....	Jon 13 r. a. 36
<i>Friday Qma</i>		
Ihe-nmuta 1	Jenesia 22 r. a. 20.....	Aisala 52 a. 13 na 53
Ihe-nmuta 2	Jon 18.....	1 Pita 2
<i>Anyasi nke echi-ya bu Easter</i>		
Ihe-nmuta 1	Zekaraia 9.....	Hosea 5 a. 8 r. a. 4
Ihe-nmuta 2	Luk 23 a. 50.....	Ndi Rom 6 r. a. 14

THE-NMUTA ARQPUTARA KA AGUA HA N'UBQOHI NSQ.

Ubpchi Nsp.	Ekpere Ututu.	Ekpere Anyasi.
<i>Monday n'Isu Easter</i>		
Ihe-nmuta 1	Opupu 15 r. a. 22.....	Abb nke abb 2 a. 10
Ihe-nmuta 2	Luk 24 r. a. 13.....	Matlu 28 r. a. 10
<i>Tuesday n'Isu Easter</i>		
Ihe-nmuta 1	2 Ndi-Eze 13 a. 14 r. a. 22	Ezkiel 37 r. a. 16
Ihe-nmuta 2	Jon 21 r. a. 16.....	Jon 21 a. 16
<i>Saint Mak</i>		
Ihe-nmuta 1	Aisala 62 a. 6.....	Ezkiel 1 r. a. 15
<i>Saint Filip na Saint James</i>		
Ihe-nmuta 1	Aisala 61.....	Zekaraia 4
Ihe-nmuta 2	Jon 1 a. 43.....	
<i>Ubpchi Nri-go-n'elu-igwe</i>		
Ihe-nmuta 1	Daniel 7 a. 9 r. a. 15.....	2 Ndi-Eze 2 r. a. 16
Ihe-nmuta 2	Luk 24 a. 44.....	Ndi-Hibru 4
<i>Monday n'Isu Whitsun</i>		
Ihe-nmuta 1	Jenesia 11 r. a. 10.....	Qm-og. 11 a. 16 r. a. 31
Ihe-nmuta 2	1 Ndi Kqr. 12 r. a. 14.....	1 Ndi Kqr. 12 a. 27 na 13
<i>Tuesday n'Isu Whitsun</i>		
Ihe-nmuta 1	Joel 2 a. 21.....	Maika 4 r. a. 8
Ihe-nmuta 2	1 Ndi Tsalon. 5 a. 12 r. a. 24	1 Jon 4 r. a. 14
<i>Saint Barnabas</i>		
Ihe-nmuta 1	Deut. 33 r. a. 12.....	Nehum 1
Ihe-nmuta 2	Qlu 4 a. 31.....	Qlu 14 a. 8
<i>Saint Jon Baptist</i>		
Ihe-nmuta 1	Malakai 3 r. a. 7.....	Malakai 4
Ihe-nmuta 2	Matlu 3.....	Matlu 14 r. a. 13
<i>Saint Pius</i>		
Ihe-nmuta 1	Ezkiel 8 a. 4 r. a. 15.....	Zekaraia 3
Ihe-nmuta 2	Jon 21 a. 15 r. a. 23.....	Qlu 4 a. 8 r. a. 23
<i>Saint James</i>		
Ihe-nmuta 1	2 Ndi-Eze 1 r. a. 16.....	Jerem. 26 a. 8 r. a. 16
Ihe-nmuta 2	Luk 9 a. 51 r. a. 57.....	
<i>Saint Balpomis</i>		
Ihe-nmuta 1	Jenesia 28 a. 10 r. a. 18.....	Deut. 18 a. 15
<i>Saint Matiu</i>		
Ihe-nmuta 1	1 Ndi-Eze 19 a. 15.....	1 Ihe emere 29 r. a. 20
<i>Saint Maikael</i>		
Ihe-nmuta 1	Jenesia 32.....	Daniel 10 a. 4
Ihe-nmuta 2	Qlu 13 a. 5 r. a. 18.....	Nkpughe 14 a. 14
<i>Saint Luk</i>		
Ihe-nmuta 1	Aisala 55.....	Eccus. 38 r. a. 15
<i>Saint Saimon na Saint Jud</i>		
Ihe-nmuta 1	Aisala 28 a. 9 r. a. 17.....	Jerem. 3 a. 12 r. a. 19
<i>Ndi di nny nile</i>		
Ihe-nmuta 1	Wisdom 3 r. a. 10.....	Wisdom 5 r. a. 17
Ihe-nmuta 2	Ndi-Hibru 11 a. 33 na 12 r. a. 7	Nkpughe 19 r. a. 17

ABU QMA ARQPUTARA N'UBQOHI UFODU.

Ubpchi.	Ekpere Ututu.	Ekpere Anyasi.
<i>Ubpchi Christmas</i>		
Ash-Wednesday	Abu Qma 19, 45, 85.....	Abu Qma 89, 110, 132
Friday Qma	-8, 32, 38.....	-102, 130, 143
Ubpchi Easter	-22, 40, 54.....	-69, 88
Ubpchi Nri-go-n'elu-igwe	-2, 57, 111.....	-113, 114, 118
Whit-Sunday	-8, 15, 21.....	-24, 47, 108
	-48, 68.....	-104, 145

CALENDAR NA IHE-NMUTA AGAGU.

JANUARY <i>Nwere orí nkpuru- ubochi na 17 na otá.</i>		EKPERE UTUTU. <i>Ihe-nmuta mbu.</i>		EKPERE ANYASI. <i>Ihe-nmuta nke-abua.</i>	
1	A Obubu-ónu	Jenesis 17 ama-okwu 9 — 1 r. a. 20	Ndi Rom 2 a. 17 Matu 1 a. 18	Deut. 10 a. 12 Ndi Kof. 2 a. 8 rue a. 18	
2	b	— 2 a. 4	— 2	Jenesis 1 a. 20 r. 2 a. 4	Qlu 1
3	c	— 3 r. a. 20	— 3	— 3 r. a. 20	— 2 r. a. 22
4	d	a. 16	— 3	— 4 a. 16	— 2 a. 22
5	e	— 5 r. a. 28	— 4 r. a. 23	— 5 a. 28 r. 6	— 3
6	f Epiphany	Alsaia 60	Luk 3 a. 15 r. a. 23	Alsaia 49 a. 13 r. a. 24	Jon 2 r. a. 12
7	g	Jenesis 6 a. 9	Matu 4 a. 23 r. 5 a. 13	Jenesis 7	Qlu 4 r. a. 32
8	A Lucian, P. & M.	— 8	— 5 a. 13 r. a.	— 9 r. a. 20	— 4 a. 32 r. 5
9	b	— 11 r. a. 10	— 5 a. 33	— 12	— 5 a. 17
10	c	— 13	— 6 r. a. 19	— 14	— 6
11	d	— 15	— 6 a. 19 r. 7	— 16	— 7 r. a. 35
12	e	— 17 r. a. 23	— 7 a. 7	— 18 r. a. 17	— 7 a. 35 r. 8
13	f Hilary, B. & C.	— 18 a. 17	— 8 r. a. 18	— 19 a. 12 r.	— 5 a. 5 r. a.
14	g	— 20	— 8 a. 18	— 21 r. a. 22	— 8 a. 26
15	A	— 21 a. 33 r.	— 9 r. a. 18	— 23	— 9 r. a. 23
16	b	— 22 a. 20	— 9 a. 18	— 24 a. 29 r.	— 9 a. 23
17	c	— 24 a. 52	— 10 r. a. 24	— 25 a. 5 r. a.	— 10 r. a. 24
18	d Prisca, V. & M.	— 25 a. 19	— 10 a. 24	— 26 r. a. 18	— 10 a. 24
19	e	— 26 a. 18	— 11	— 27 r. a. 30	— 11
20	f Fabian, B. & M.	— 27 a. 30	— 12 r. a. 22	— 28	— 12
21	g Agnes, V. & M.	— 29 r. a. 21	— 12 a. 22	— 31 r. a. 25	— 13 r. a. 26
22	A Vincent, D. & M.	— 31 a. 36	— 13 r. a. 24	— 32 r. a. 22	— 13 a. 26
23	b	— 32 a. 22	— 13 a. 24 r.	— 33	— 14
24	c	— 35 r. a. 21	— 13 a. 53 r.	— 37 r. a. 19	— 15 r. a. 30
25	d Nighthari St. Pol	Alsaia 49 r. a. 13	Ndi Gal. 1 a. 11	Jerem. 1 r. a.	— 26 r. a. 21
26	e	Jenesis 37 a. 12	Matu 14 a. 13	Jenesis 39	— 15 a. 30 r.
27	f	— 40	— 15 r. a. 21	— 41 r. a. 17	— 16 a. 16
28	g	— 41 a. 17 r.	— 15 a. 21	— 41 a. 53 r.	— 17 r. a. 16
29	A	a. 53	— 16 r. a. 24	— 42 a. 25	— 17 a. 16
30	b	— 42 a. 25	— 16 a. 24 r.	— 43 r. a. 25	— 18 r. a. 24
31	c	— 44 a. 14	— 17 a. 14	— 44 a. 14	— 18 a. 24 r.
		— 45 r. a. 25	— 17 a. 14	— 45 a. 25 r.	— 19 a. 21

CALENDAR NA IHE-NMUTA AGAGU.

FEBRUARY <i>Nwere orí nkpuru- ubochi na asatp.*</i>		EKPERE UTUTU. <i>Ihe-nmuta mbu.</i>		EKPERE ANYASI. <i>Ihe-nmuta nke-abua.</i>	
1	d .. Obubu-ónu	Jenesis 46 ama-okwu 26 rue 47 a. 13	Matu 18 r. a. 21	Jenesis 47 a. 13	Qlu 19 a. 12
2	e Ime N. Meri ka p di pcha	Opupu 13 r. a. 17	— 18 a. 21 r. 19 a. 3	Hagai 2 r. a. 10	— 20 r. a. 17
3	f Blasius, B. & M.	Jenesis 48	— 19 a. 3 r. a. 27	Jenesis 49	— 20 a. 17
4	g	— 50	— 19 a. 27 r. 20 a. 17	Opupu 1	— 21 r. a. 17
5	A Agatha, V. & M.	Opupu 2	— 20 a. 17	— 3	— 21 a. 17 r.
6	b	— 4 r. a. 24	— 21 r. a. 23	— 4 a. 27 r. 5	— 21 a. 37 r.
7	c	— 5 a. 15 r. 6	— 21 a. 23	— 5 a. 28 r. 7	— 22 a. 23
8	d	— 7 a. 14	— 22 r. a. 15	— 6 a. 28 r. 7	— 22 a. 23 r.
9	e	— 8 a. 30 r. 9	— 22 a. 16 r.	— 8 r. a. 20	— 23 a. 12
10	f	— 10 r. a. 31	— 22 a. 41 r.	— 9 a. 13	— 24
11	g	— 12 r. a. 21	— 23 a. 13	— 10 a. 31 na	— 25
12	A	— 12 a. 43 r.	— 24 a. 29	— 12 a. 21 r.	— 26
13	b	— 13 a. 17	— 25 r. a. 31	— 13 a. 17 r.	— 27 r. a. 18
14	c Valentine, Bp.	— 14 a. 10	— 24 a. 29	— 14 a. 10	— 27 a. 18
15	d	— 15 a. 22 r.	— 25 r. a. 31	— 15 r. a. 22	— 28 r. a. 17
16	e	— 16 a. 11	— 25 a. 31	— 16 a. 11	— 28 a. 17
17	f	— 17	— 26 r. a. 31	— 20 r. a. 22	— 28 a. 17
18	g	— 19	— 26 a. 31 r.	— 22 a. 21 r.	— 29 a. 17
19	A	— 21 r. a. 18	— 26 a. 31 r.	— 23 a. 10	— 3 r. a. 17
20	b	— 23 a. 14	— 26 a. 57	— 24	— 3 a. 17
21	c	— 25 r. a. 23	— 27 r. a. 27	— 28 r. a. 13	— 3
22	d	— 28 a. 29 r.	— 27 a. 27 r.	— 29 a. 35 r.	— 4
23	e .. Obubu-ónu	a. 42	— 27 a. 27 r.	— 30 a. 11	— 5
24	f St. Matias	— 31	— 27 a. 57	— 32 r. a. 16	— 6
25	g	— 32 a. 15	— 28	— 33 r. a. 12	— 5
26	A	— 33 a. 12 r.	— 34 a. 10	— 34 a. 10 r.	— 7
27	b	— 34 a. 10	— 34 a. 10	— 34 a. 10 r.	— 7
28	c	— 35 a. 10	— 35 a. 10	— 35 a. 10	— 7
29	d	— 36 a. 10	— 36 a. 10	— 36 a. 10	— 7
30	e	— 37 a. 10	— 37 a. 10	— 37 a. 10	— 7
31	f	— 38 a. 10	— 38 a. 10	— 38 a. 10	— 7

* Nary anákpo Leap-Year o nwere orí nkpuru-ubochi na iteghete.

CALENDAR NA IHE-NMUTA AGĀGU.

MARCH			EKPERE UTUTU.		EKPERE ANYASI.	
Nweere orú nkpuru- ubochi na trí na otú.			Ihe-nmuta mbu.	Ihe-nmuta nke-abua.	Ihe-nmuta mbu.	Ihe-nmuta nke-abua.
1	d	David, Abp...	Levit. 25 rue	Mak 4 a. 35 r.	Levit. 25 a.	Ndi Rom 11
2	e	Chad, Bp....	ama-okwu 18	5 a. 21	18 r. a. 44	r. a. 25
3	f		26 r. a. 21	5 a. 21	26 a. 21	11 a. 25
4	g		Onu-og. 6	6 r. a. 14	Onu 9 a. 15	12
5	h			10 a. 11	11 r. a. 24	13
6	i			5 a. 14 r. a.	15 a. 8	14 na 15 r.
7	j			30	16 r. a. 23	16
8	k			6 a. 30	17	1 Ndi Kqr 1
9	l			7 r. a. 24	20 a. 14	1 a. 26 na 2
10	m			14 a. 26	21 a. 10 r.	3
11	n			7 a. 24 r. 8	22 a. 22	4 r. a. 18
12	o			8 a. 10	24	4 a. 18 na 5
13	p			8 a. 10 r. 9	27 a. 19	7 r. a. 25
14	q			9 a. 2 r. a.	27 a. 19	7 r. a. 25
15	r			30	28 a. 22	9
16	s			21 r. a. 10	29 a. 2	10 na 11 a.
17	t			22 r. a. 22	30	11 a. 2 r. a.
18	u			10 r. a. 32	31	12 a. 2 r. a.
19	v			10 a. 32	32	13 a. 2 r. a.
20	w			11 r. a. 27	33	14 a. 2 r. a.
21	x			11 a. 27 r.	34	15 a. 2 r. a.
22	y			12 a. 13	35	16 a. 2 r. a.
23	z			12 a. 13 r.	36	17 a. 2 r. a.
24	a			12 a. 13	37	18 a. 2 r. a.
25	b			12 a. 13	38	19 a. 2 r. a.
26	c			12 a. 13	39	20 a. 2 r. a.
27	d			12 a. 13	40	21 a. 2 r. a.
28	e			12 a. 13	41	22 a. 2 r. a.
29	f			12 a. 13	42	23 a. 2 r. a.
30	g			12 a. 13	43	24 a. 2 r. a.
31	h			12 a. 13	44	25 a. 2 r. a.

CALENDAR NA IHE-NMUTA AGĀGU.

APRIL			EKPERE UTUTU.		EKPERE ANYASI.	
Nweere orú nkpuru- ubochi na trí.			Ihe-nmuta mbu.	Ihe-nmuta nke-abua.	Ihe-nmuta mbu.	Ihe-nmuta nke-abua.
1	g		Joshua 2	Luk 5 a. 17	Joshua 2	2 Ndi Kqr. 5
2	A		4	6 r. a. 20	5	6 na 7 a. 1
3	b	Richard, Bp.	6	8 a. 20	7	7 a. 2
4	c	St. Ambrose, B.	9 a. 5	7 r. a. 24	10 r. a. 16	8
5	d		21 a. 43 r.	7 a. 24	22 a. 11	9
6	e		22 a. 11	8 r. a. 26	24	10
7	f		23	8 a. 26	Ndi-ikpe 4	11 r. a. 30
8	g		Ndi-ikpe 2	9 r. a. 28	6 r. a. 24	11 a. 30 r.
9	A		6 a. 24	9 a. 28 r. a.	7	12 a. 14
10	b		8 a. 32 r. 9	9 a. 51 r. 10	10	13
11	c		11 r. a. 29	10 a. 17	11 a. 29	Ndi Gal. 1
12	d		13	11 r. a. 29	14	2
13	e		15	11 a. 29	16	4 r. a. 21
14	f	Rut 1 *	12 r. a. 35	Rut 2	4 a. 21 r.	5 a. 13
15	g		3	12 a. 35	4	5 a. 13
16	A		1 Sam. 1	13 r. a. 18	1 Sam. 2 r. a.	6
17	b		2 a. 21	13 a. 18	3	Ndi Hfeape 1
18	c		4	14 r. a. 25	5	2
19	d	Alphege, Abp.	6	14 a. 25 r.	7	3
20	e		8	15 a. 11	9	4 r. a. 25
21	f		10	15 a. 11	11	4 a. 25 r. 5
22	g		13	17 r. a. 20	13	5 a. 22 r. 6
23	A	St. George, M.	14 r. a. 24	17 a. 20	14 a. 24 r.	6 a. 10
24	b		15	18 r. a. 31	16	Ndi Filipai 1
25	c	St. Mak. E.	Alsaia 62 a. 6	18 a. 31 r.	Ezkiel 1 r. a.	2
26	d	and M.	1 Sam. 17 r. a.	19 a. 11	15	3
27	e		31	19 a. 11 r.	1 Sam. 17 a.	4
28	f		17 a. 55 r.	19 a. 28	31 r. a. 55	5
29	g		18 a. 17	20 r. a. 18	20 a. 18	Ndi Kelosi 1
30	A		21	20 a. 27 r.	22	1 a. 21 r.
31	f		23	21 a. 5	2 a. 8	2 a. 8

CALENDAR NA IHE-NMUTA AGĀGU.

MAY		EKPERE UTUTU.		EKPERE ANYASI.	
Nwere orú nkpuru- ubochi na iri na otu.		Ihe-nmuta mbu.	Ihe-nmuta nke-abua.	Ihe-nmuta mbu.	Ihe-nmuta nke-abua.
1	b St. Philip na St. James, bú Ndi-ori	Aisala 61	Jon 1 ama- okwu 43	Zek. 4	Ndi Kpofei 3 rue a. 18
2	c	1 Sam. 26	Luk 22 r. a.	1 Sam. 28 a. 3	3 a. 18 r. 4
3	d Inven. of Cross	31	22 a. 31 r.	2 Sam. 1	a. 7
4	e	2 Sam. 3 a. 17	22 a. 54	4	1 Ndi Tes. 1
5	f	6	23 r. a. 26	7 r. a. 18	2
6	g St. John E. ante Port Lat.	7 a. 18	23 a. 26 r.	9	3
7	A	11	23 a. 50 r.	12 r. a. 24	4
8	b	13 a. 38 r.	24 a. 13	15 r. a. 16	5
9	c	14 a. 26	15 a. 18	16 r. a. 15	2 Ndi Tes. 1
10	d	15 a. 18	16 a. 18 r.	1 a. 29	2
11	e	17 a. 24	18 a. 18	19 r. a. 24	3
12	f	18 a. 18	2	21 r. a. 15	1 Tim. 1 r. a.
13	g	19 a. 24	3 r. a. 22	21 r. a. 15	18
14	A	23 r. a. 24	3 a. 23	24	1 a. 18 na 2
15	b	1 Ndi-eze 1 r.	4 r. a. 31	1 Ndi-eze 1 a.	3
16	c	a. 28	4 a. 31	28 r. a. 49	4
17	d	1 Ihe emere	5 r. a. 24	6	5
18	e	29 a. 10	6 r. a. 15	8 r. a. 22	6
19	f	1 Ndi-eze 4 a.	8 a. 22 r. a.	8 a. 54 r. 9	2 Tim. 1
20	g	20	5 a. 24	11 r. a. 25	2
21	A	6 r. a. 15	6 a. 41	12 r. a. 25	3
22	b	8 a. 22 r. a.	7 r. a. 25	13 a. 11	4
23	c	54	7 a. 25	15 a. 25 r.	Taitoe 1
24	d	10	6 a. 22 r. a.	16 a. 8	2
25	e	41	6 a. 41	17	3
26	f	11 a. 26	7 r. a. 25	18 a. 17	3
27	g	12 a. 25 r.	7 a. 25	19	Paulmon
28	A	13 a. 11	7 a. 25	20	2 Ndi-eze 1
29	b	14 r. a. 21	7 a. 25	21	Ndi-Hibru 1
30	c	16 a. 8	8 r. a. 31	22	2 na 3 r. a.
31	d	18 r. a. 17	8 a. 31	23	7
		19	9 r. a. 39	24	3 a. 7 r. 4
		22 r. a. 41	9 a. 39 r. 10	25	4 a. 14 na 5
		2 Ndi-eze 2	10 a. 22	26	4
		5	11 r. a. 17	27	4 a. 14 na 5
		6 a. 24	11 a. 17 r.	28	4
		8 r. a. 16	12 a. 20	29	4
		10 r. a. 18	12 a. 20	30	4

CALENDAR NA IHE-NMUTA AGĀGU.

JUNE		EKPERE UTUTU.		EKPERE ANYASI.	
Nwere orú nkpuru- ubochi na iri.		Ihe-nmuta mbu.	Ihe-nmuta nke-abua.	Ihe-nmuta mbu.	Ihe-nmuta nke-abua.
1	e Nicomede, M.	2 Ndi-eze 13	Jon 13 rue ama-okwu 21	2 Ndi-eze 17	Ndi-Hibru 8
2	f	17 a. 24	13 a. 21	2 r. a. 24	9
3	g	2 Ihe emere	14	2 Ihe emere	13
4	A	13	15	14	10 r. a. 19
5	b Boniface, Bp.	19	16 r. a. 16	16 na 17	10 a. 19
6	c	20 a. 31 na	16 a. 18	20 r. a. 31	11 r. a. 17
7	d	21	17	22	11 a. 17
8	e	23	18 r. a. 28	24	12
9	f	25	18 a. 28	26 na 27	13
10	g	24	19 r. a. 25	2 Ndi-eze 18	James 1
11	A St. Banabas, bú Onye-ori	29 a. 3 r. a.	19 r. a. 25	2 Ihe emere	2
12	b	21	20 a. 31 a. 1	30 na 31 a. 1	James 3
13	c	2 Ndi-eze 18	20 a. 19	1 Nehum 1	Qlu 14 a. 8
14	d	2 Ndi-eze 18	20 a. 19	2 Ndi-eze 19	James 3
15	e	2 Ndi-eze 18	20 a. 19	2 Ndi-eze 19	James 3
16	f	2 Ndi-eze 18	20 a. 19	2 Ndi-eze 19	James 3
17	g St. Alban, M.	2 Ndi-eze 18	20 a. 19	2 Ndi-eze 19	James 3
18	A	2 Ndi-eze 18	20 a. 19	2 Ndi-eze 19	James 3
19	b	2 Ndi-eze 18	20 a. 19	2 Ndi-eze 19	James 3
20	c	2 Ndi-eze 18	20 a. 19	2 Ndi-eze 19	James 3
21	d	2 Ndi-eze 18	20 a. 19	2 Ndi-eze 19	James 3
22	e	2 Ndi-eze 18	20 a. 19	2 Ndi-eze 19	James 3
23	f	2 Ndi-eze 18	20 a. 19	2 Ndi-eze 19	James 3
24	g	2 Ndi-eze 18	20 a. 19	2 Ndi-eze 19	James 3
25	A	2 Ndi-eze 18	20 a. 19	2 Ndi-eze 19	James 3
26	b	2 Ndi-eze 18	20 a. 19	2 Ndi-eze 19	James 3
27	c	2 Ndi-eze 18	20 a. 19	2 Ndi-eze 19	James 3
28	d	2 Ndi-eze 18	20 a. 19	2 Ndi-eze 19	James 3
29	e	2 Ndi-eze 18	20 a. 19	2 Ndi-eze 19	James 3
30	f	2 Ndi-eze 18	20 a. 19	2 Ndi-eze 19	James 3

CALENDAR NA IHE-NMUTA AGAGU.

JULY		EKPERE UTUTU.		EKPERE ANYASI.	
<i>Nwere oru nkpuru-ubochi na iri na otu.</i>		<i>Ihe-nmuta mbu.</i>	<i>Ihe-nmuta nke-abua.</i>	<i>Ihe-nmuta mbu.</i>	<i>Ihe-nmuta nke-abua.</i>
1	g	Job 8	Qlu 9 a. 23	Job 4	1 Jon 4 a. 7
2	A	Viatt. of V. Mary	8	6	6
3	b	7	10 a. 24	9	2 Jon
4	o	Tr. of St. Martin	10	11	3 Jon
5	d	12	12	13	Jud
6	e	14	13 r. a. 26	16	Matia 1 a. 18
7	f	17	13 a. 26	19	2
8	g	21	14	22 a. 12 r.	3
9	A	23	15 r. a. 30	24	4 r. a. 23
10	b	25 na 26	15 a. 30 r.	27	4 a. 23 r.
11	o	28	16 a. 16	29 na 30	5 a. 13 r. a.
12	d	30 a. 12 r.	17 r. a. 16	31 a. 13	5 a. 33
13	e	32	17 a. 16	38 r. a. 39	6 r. a. 19
14	f	38 a. 39 na 39	18 r. a. 24	40	6 a. 19 r. 7
15	g	Swithun, Bp.	41	42	7 a. 7
16	A	Ilu 1 r. a. 20	19 a. 21	Ilu 1 a. 20	8 r. a. 18
17	b	2	19 a. 21	8 r. a. 27	8 a. 18
18	c	3 a. 27 r. 4	20 r. a. 17	4 a. 20 r. 5	9 a. 18
19	d	a. 20	20 a. 17	a. 15	a. 15
20	e	5 a. 16	21 r. a. 17	6 r. a. 20	9 a. 18
21	f	Margaret, V. & M.	7	8	10 r. a. 24
22	g	9	21 a. 37 r.	10 a. 16	10 a. 24
23	A	St. Mary Magd.	11 r. a. 15	11 a. 15	11
24	b	12 a. 10	22 a. 23 r.	12 r. a. 22	12 r. a. 22
25	c	Obubu-onu	23 a. 12	14 a. 28 r.	13 r. a. 24
26	d	2 Ndi-eze 1 r.	24	15 a. 18	14 a. 28 r.
27	e	St. Anne	25 a. 12	16 a. 18	15 a. 18
28	f	16 a. 31 r.	26 a. 17	17 a. 18	16 r. a. 20
29	g	17 a. 18	27	18 a. 10	13 a. 24 r.
30	A	19 a. 13	28 r. a. 17	20 r. a. 23	14 a. 13
31	b	21 r. a. 17	29 a. 17	22 r. a. 17	15 r. a. 21
		23 a. 10	24 a. 21	23 a. 21	16 a. 21
		25	Ndi Rom. 1	26 r. a. 21	16 r. a. 24

CALENDAR NA IHE-NMUTA AGAGU.

AUGUST		EKPERE UTUTU.		EKPERE ANYASI.	
<i>Nwere oru nkpuru-ubochi na iri na otu.</i>		<i>Ihe-nmuta mbu.</i>	<i>Ihe-nmuta nke-abua.</i>	<i>Ihe-nmuta mbu.</i>	<i>Ihe-nmuta nke-abua.</i>
1	o	Lammas Day	Ilu 27 rue ama-okwu 23	Ndi Rom 2 r.	Ilu 28 r. a. 16
2	d	30 r. a. 18	2 a. 17	31 a. 10	Matia 16 a.
3	e	Eklis. 1	3	Eklis. 2 r. a.	24 r. 17 a.
4	f	3	4	12	14
5	g	5	6	13	17 a. 14
6	A	Transfiguration	7	14	18 r. a. 21
7	b	Name of JESUS	9	15	18 a. 21 r.
8	c	Jerem. 2 r. a.	12	16	19 a. 3
9	d	Jerem. 2 r. a.	14	17	19 a. 3 r. a.
10	e	St. Lawrence, M.	5 a. 19	18	20 a. 17
11	f	7 r. a. 17	9 a. 19	19	20 a. 17
12	g	9 r. a. 17	10	20	21 r. a. 23
13	A	15	11 r. a. 25	21	21 a. 23
14	b	15 r. a. 18	11 a. 25	22	22 r. a. 15
15	c	21	12	23	22 r. a. 15
16	d	22 a. 18	13	24	23 a. 41
17	e	24	14 na 15 r.	25	24 r. a. 29
18	f	26	a. 8	26	24 a. 29
19	g	29 a. 4 r. a.	16	27	25 r. a. 31
20	A	31 r. a. 15	1 Ndi Kor. 1	28	25 a. 31
21	b	33 r. a. 14	1 a. 26 na 2	29	26 r. a. 31
22	c	35	3	30	26 a. 31 r.
23	d	Obubu-onu	36 a. 14	31	27 a. 57
24	e	St. Batploit, bu Onye-oni	4 r. a. 18	32	27 r. a. 27
25	f	Jerem. 38 a.	4 a. 18 na 5	33	27 a. 27 r.
26	g	50 r. a. 21	7 r. a. 25	34	28
27	A	Ezikel 1 r. a.	7 a. 25	35	28
28	b	St. Augustine, B.	2	36	29 a. 14
29	c	Beheading of St. John Baptist	3 a. 15	37	27 a. 57
30	d	9	10 na 11 a.	38	28
31	e	12 a. 17	11 a. 2 r. a.	39	29 a. 14

CALENDAR NA IHE-NMUTA AGIGU.

SEPTEMBER		EKPERE UTUTU.		EKPERE ANYASI.	
<i>Nwere orá nkpuru- ubochi na iri.</i>		<i>Ihe-nmuta mbu.</i>	<i>Ihe-nmuta nke-abua.</i>	<i>Ihe-nmuta mbu.</i>	<i>Ihe-nmuta nke-abua.</i>
1	f	Giles, Abbot	Ezkiel 13 ama-okwu 17	1 Ndi Kqr. 11 a. 17	Ezkiel 14 rue a. 12
2	g		14 a. 12	12 r. a. 28	10 a. 44
3	A		18 r. a. 19	12 a. 28 na 13	6 r. a. 14
4	b		20 r. a. 18	14 r. a. 20	6 a. 14 r. a. 30
5	c		20 a. 33 r.	14 a. 20	6 a. 30
6	d		24 a. 15	16 r. a. 35	7 r. a. 24
7	e	Evartius, Bp.	27 r. a. 26	15 a. 35	7 a. 24 r. 8 a. 10
8	f	Nat. of V. Mary	28 r. a. 20	16	8 a. 10 r. 9 a. 2
9	g		32 r. a. 17	2 Ndi Kqr. 1 r. a. 23	9 a. 2 r. a. 30
10	A		33 a. 21	1 a. 23 r. 2 a. 14	9 a. 30
11	b		34 a. 17	2 a. 14 na 3	10 r. a. 32
12	c		37 r. a. 15	4	10 a. 32
13	d		47 r. a. 13	5	11 r. a. 27
14	e	Holy-Cross Day	Daniel 2 r. a. 24	6 na 7 a. 1	11 r. a. 27 12 a. 13
15	f		3	7 a. 2	12 a. 13 r. 8 a. 35
16	g		4 a. 19	8	13 a. 35 r. 13 a. 14
17	A	Lambert, Bp.	5 a. 17	9	13 a. 14
18	b		7 r. a. 15	10	14 r. a. 27
19	c		9 r. a. 20	11 r. a. 30	14 a. 27 r. a. 53
20	d	Obubu-onu	10 r. a. 20	11 a. 30 r. 12 a. 14	14 a. 53 15 r. a. 42
21	e	St. Matiu, bú Onye-ori	1 Ndi-eze 19 a. 16	12 a. 14 na 13	15 a. 42 na 29 r. a. 20
22	f		Hosea 2 a. 14	Ndi Gal. 1	Hosea 4 r. a. Luk 1 r. a. 26
23	g		5 a. 8 r. 6 a.	2	7 a. 8
24	A		7	3	1 a. 26 r. a. 67
25	b		10	4 r. a. 21	1 a. 87
26	c	St. Cyprian, Abp.	13 r. a. 15	4 a. 21 r. 5 a. 13	2 r. a. 21
27	d		Joel 1	5 a. 13	3 r. a. 16
28	e		2 a. 15 r. a. 28	6	2 a. 28 r. 3 a. 9
29	f	St. Matkael na Mg-osi nile	Jeneas 32	Qla 12 a. 5 r. a. 18	4 r. a. 16
30	g	St. Jerome...	Joel 3 a. 9	Ndi Etes. 1	Emos 1 na 2 r. a. 4

CALENDAR NA IHE-NMUTA AGIGU.

OCTOBER		EKPERE UTUTU.		EKPERE ANYASI.	
<i>Nwere orá nkpuru- ubochi na iri na otú.</i>		<i>Ihe-nmuta mbu.</i>	<i>Ihe-nmuta nke-abua.</i>	<i>Ihe-nmuta mbu.</i>	<i>Ihe-nmuta nke-abua.</i>
1	A	Bemignus, Bp.	Emos 3 ama- okwu 4 rue 3 a. 9	Ndi Etesas 2	Emos 4 a. 4
2	b		5 r. a. 18	3	5 a. 18 r. 6 a. 9
3	c		7	4 r. a. 25	6 r. a. 30
4	d		9	4 a. 25 r. 5 a. 22	6 a. 30
5	e		Jona 1	5 a. 22 r. 6 a. 10	7 r. a. 24
6	f	Faith, V. & M.	3	6 a. 10	7 a. 24
7	g		Maika 1 r. a. 10	Ndi Filipai 1	8 r. a. 26
8	A		3	2	8 a. 26
9	b	St. Denys, Bp.	5	3	9 r. a. 28
10	c		7	4	9 a. 28 r. a. 51
11	d		Nehum 2	Ndi Kolos 1 r. a. 21	9 a. 61 r. 10 a. 17
12	e		Habakuk 1	1 a. 21 r. 2 a. 8	10 a. 17
13	f	Trans. K. Edward	3	2 a. 8	Zetan. 1 r. a. 14
14	g		Zetan. 1 a. 14 r. 2 a. 4	3 r. a. 18	11 r. a. 29
15	A		3	3 a. 18 na 4	12 r. a. 35
16	b		Hagai 2 r. a. 10	1 Ndi Tesal. 1	12 a. 35
17	c	Rtheldreds, V.	Zekar. 1 r. a. 18	2	Zekar. 1 a. 18 na 2
18	d	St. Luk, onye dere O. O.	Aisala 56	3	Ecclus. 38 r. a. 15
19	e		Zekar. 3	4	Zekar. 4
20	f		5	5	14 a. 25 r. 15 a. 11
21	g		7	3 Ndi Tesal. 1	8 r. a. 14
22	A		8 a. 14	2	9 a. 9
23	b		10	3	16
24	c		12	1 Timothi 1 r. a. 18	17 r. a. 20
25	d	Crispin, Martyr	14	1 a. 18 na 2	18 r. a. 31
26	e	Malakai 2	3	3 r. a. 13	18 a. 31 r. 19 a. 11
27	f	Obubu-onu	3 a. 13 na 4	4	19 a. 11 r. a. 28
28	g	St. Salmon na St. Jud	Aisala 28 a. 9 r. a. 17	5	Jerom. 3 a. 12 r. a. 19
29	A		Wisdom 2	6	Wisdom 4 a. 7
30	b		6 r. a. 22	2 Timothi 1	20 r. a. 27
31	c		7 a. 15	2	21 a. 5 8 r. a. 19

CALENDAR NA IHE-NMUTA AGĀGU.

NOVEMBER		EKPERE UTUTU.		EKPERE ANYASI.	
<i>Nwere oru nkpuru- ubochi na tri.</i>		<i>The-nmuta mbu.</i>	<i>The-nmuta nke-abua.</i>	<i>The-nmuta mbu.</i>	<i>The-nmuta nke-abua.</i>
1	d	<i>Ubochi Ndi nso Nile</i>	Wisdom 2 rue ama-okwu 10	Ndi Hibru 11 a. 33 na 12 r. a. 7	Wisdom 5 r. a. 17
2	e		9	2 Timoti 3 r. a. 7	Nkpughe 19 r. a. 17
3	f		11 a. 15 r.	4	11 r. a. 15
4	g		12 a. 3		Luk 22 r. a. 31
5	A		14		22 a. 31 r.
6	b		15 a. 17 r.		a. 54
7	c		16		22 a. 54
8	d		17		23 r. a. 26
9	e		18		23 a. 26 r.
10	f		19		24 a. 13
11	g		20		24 r. a. 13
12	A		21		25 r. a. 13
13	b		22		26 r. a. 13
14	c		23		27 r. a. 13
15	d		24		28 r. a. 13
16	e		25		29 r. a. 13
17	f		26		30 r. a. 13
18	g		27		31 r. a. 13
19	A		28		1 r. a. 13
20	b		29		2 r. a. 13
21	c		30		3 r. a. 13
22	d		31		4 r. a. 13
23	e		1		5 r. a. 13
24	f		2		6 r. a. 13
25	g		3		7 r. a. 13
26	A		4		8 r. a. 13
27	b		5		9 r. a. 13
28	c		6		10 r. a. 13
29	d		7		11 r. a. 13
30	e		8		12 r. a. 13

CALENDAR NA IHE-NMUTA AGĀGU.

DECEMBER		EKPERE UTUTU.		EKPERE ANYASI.	
<i>Nwere oru nkpuru- ubochi na tri na otu.</i>		<i>The-nmuta mbu.</i>	<i>The-nmuta nke-abua.</i>	<i>The-nmuta mbu.</i>	<i>The-nmuta nke-abua.</i>
1	f		Aisala 21 rue ama-okwu 13	1 Pita 3 a. 8 r. a. 7	Aisala 22 r. a. 7
2	g		22 a. 15	4 a. 7	15
3	A		23 a. 15	5	23
4	b		24	5	25
5	c		25 r. a. 20	2 Pita 1	26 a. 20 na
6	d		26 r. a. 14	2	27
7	e		27 r. a. 14	3	28 a. 14
8	f		28 r. a. 14	4	29 a. 9
9	g		29 r. a. 14	5	30 a. 18
10	A		30 r. a. 18	6	31
11	b		31	7	16 a. 16
12	c		1	8	17
13	d		2	9	18 r. a. 28
14	e		3	10	19 a. 25
15	f		4	11	20 r. a. 19
16	g		5	12	21
17	A		6	13	22
18	b		7	14	23
19	c		8	15	24
20	d		9	16	25
21	e		10	17	26
22	f		11	18	27
23	g		12	19	28
24	A		13	20	29
25	b		14	21	30
26	c		15	22	31
27	d		16	23	1
28	e		17	24	2
29	f		18	25	3
30	g		19	26	4
31	A		20	27	5

USORO NKE

EKPERE UTUTU,

KWA-UBQCHI N'ARQ

*Na nmalite Ekpere Ututu Minister gēwere olu ike gua otù ma
pbu kari otù nime Ama-okwu ndia si n'Akwukwọ Nsọ puke
nke so. Agusia, ọ gāgu ihe edeworo n'akwukwọ n'okpura
Ama-okwu ndia.*

M̄be onye nēmebi iwu si na nmebi-iwu-ya nke ọ
meworo chigharia, me ihe ekpere n'ikpe na ezi omume
ya onwe-ya gēme ka nkpuru-obi-ya di ndu.

Ezekiel 18, 27.

N'ih i na mu onwem mara njehiem nile, nmehiem
di kwa n'irum m̄be nile.

Abū Qma 51, 3.

Zopu iru-Gi na nmehiem nile, hichapu kwa ajoy
omumem nile.

Abū Qma 51, 9.

Àjà nile nke Chineke bu m̄p tiwara etiwa: obi
tiwara etiwa na nke egwepiara egwepia, Chineke,
digh-eleda ya anya.

Abū Qma 51, 17.

Dowa-kwa-nu obi-unu, adowa-kwa-la uwe-unu,
chigharikute Jehova, bú Chineke-unu: n'ih i na Onye-
amara na Onye-obi-ebere ka Ọ bu, Onye nādigh-ewe
iwe ọsọsọ, Nke nāba kwa uba n'ebere, Ọ nēcheghari
kwa uche bayere ihe ọjọ ahu Ọ gēweta.

Joel 2, 13.

Onye-nwe-ayi Chineke-ayi ka obi-ebere nile na
n̄baghara nile diri; n'ih i na ayi anupuwo isi n'okpuru
Ya; ayi egegh kwa olu Jehova, bú Chineke-ayi, nti
ijeghari n'iwu-Ya nile, nke O tiyere n'iru ayi.

Daniel 9, 9, 10.

EKPERE UTUTU.

2

Dom aka na nti, Jehova, ma nāni n'ikpe; adolam
aka na nti n'iwē-Gi, ka I we ghara ibilatam.

Jeremaia 10, 24. Abū Qma 6, 1.

Chegharianu; n'ih i na ala-eze elu-igwe di nso.

Matiu 3, 2.

M'egēbili jekuru nnam, m'gāsi kwa ya, Nna,
emehiewom megide elu-igwe na n'iru gi: ekwesighm
ka akpōkwam nwa-gi ọzọ.

Luk 15, 18, 19.

Eji-kwa-la orū-Gi ba n'ikpe; n'ih i na ọ digh onye
ọ bula nke di ndu bu onye ezi omume n'iru Gi.

Abū Qma 143, 2.

Ọ buru na ayi asi na ayi enwegh nmehie, ayi
nēduhie onwe-ayi, ezi-okwu ahu adigh kwa nime ayi.
Ọ buru na ayi ekwuputa nmehie-ayi, Ọ bu Onye
kwesiri ntukwasi-obi, buru kwa Onye ezi omume, ka
Ọ we ̄baghara ayi nmehie-ayi, sachapu kwa ayi ajoy
omume nile.

1 Jōn 1, 8, 9.

Umu-nnam m'huru n'anya nke-uku, Akwukwọ Nsọ
nēzi ayi n'ebe di iche iche ka ayi kwere otutu nmehie-
ayi na ajoy omume-ayi, ka ayi kwuputa ha; ka ayi
ghara izobe ma-ọbu kpuchie ha n'iru Chineke, bú
Nna-ayi nke elu-igwe, Nke puru ime ihe nile; kama
ka ayi kwuputa ha n'obi di ume-ala, nke nwayọ, nke
ncheghari, na nke inu-okwu, ka ayi we nata n̄baghara
nmehie-ayi site n'obi-oma-Ya na ebere-Ya nādigh-
agwu agwu. Ọ bu ezie na ọ kwesiri ka ayi nēkwere
nmehie-ayi n'iru Chineke n'obi di ume-ala m̄be nile:
ma ọ kwesiri ka ayi nēme kari otù ahu m̄be ayi
n̄kọrọ zukọ kwa n'otù ka ayi kele Ya ekele n'ih i oke
ihe oma nile nke ayi natara n'aka-Ya; ka ayi gosi
otuto nke kwesiri Ya n'ezie n'iru ọra madu; ka ayi
nuru Okwu-Ya nke kasi di nsọ; ka ayi riọ ihe nile
nke kwesiri ayi, nākpa ayi, ma n'aru ma na nkpuru-
obi nke ayi. Ọ bu n'ih i nka ka m'nēkpere unu,

nārio unu, ka unu ra n'ēbe a, ka unu sorom n'ob
 ocha na olu di ume-ala, we je n'ōche-eze amara nk
 elu-igwe, nāzasom:

*Nkwuputa-nnehie nkę pra madu, nke ndi nile n' na nzukọ ah
 ganāzaso Minister, ya na ha ebue ikpere n'ala.*

Nna-ayi nke puru ime ihe nile, Onye kasi ebere
 Ayi ejehiewo, kpafu kwa n'uzọ-Gi ka aturu furu efu
 Ayi sokariri izuzu na ochichọ nke obi-ayi. Ay
 emebiwo iwu-Gi di nsọ. Ayi arapuwọ ime ihe
 kwesiri ka ayi me; Ayi emewo kwa ihe nēkwesig
 ka ayi me; Ezi ndu adigh nime ayi. Ma Gi, Onye
 nwe-ayi, mere ayi ebere, ayi ndi ọjọ nke di imen
 ebere. Chineke, rapu ndi kwuputara ihe ọjọ ha mere
 Weghachi ndi nēcheghari uche-ha; Dika nkwa-Gi
 nke I kwere madu nile nime Kraist Jisus, bụ Onye-
 nwe-ayi. Kwe, Nna nke kasi ebere, n'ihia Ya; Ka
 ayi we si uhu a diba ndu iyi Chineke, na nke ezi
 omume, na ndu anya-udo, Ka otuto we diri Aha ns
 Gi. Amen.

*Ntọpu, ma-ọbu Nbaghara nnehie, nke nāni Presbyter gāgu
 ka o nēguzo ọtọ; pra madu ebue ikpere n'ala.*

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Nna nke Onye-nwe-
 ayi Jisus Kraist, Onye nāchogh ọnwu nke onye-
 nnehie, kama ka o si n'ajọ omume-ya puta, ka ọ we
 di ndu; Onye were ike na iwu nye Ndi-ozia-Ya, ka ha
 we kwuwa gu-kwa-ra ndi-Ya Ntọpu na Nbaghara
 nke nnehie-ha, ebe ha cheghariri: Ọ gābaghara ọtọ
 kwa ndi nile cheghariri n'ezie, ndi nējigh aghughọ
 kwere Ozi Oma Ya di nsọ. N'ihia nka ka ayi riọ Ya
 ka Ọ nye ayi ezi ncheghari na Mọ Nsọ Ya, ka ihe
 nile ayi nēme uhu a we tọ Ya utọ; ka ndu-ayi ọduru
 we si uhu a nādi ọcha na nsọ; n'ikpe-azu ka ayi we
 bia n'ọhu ebigh-ebi nke Ya; site na Jisus Kraist, bụ
 Onye-nwe-ayi. Amen.

Ora madu gāza n'ēbe a na ngubi ekpere ọp nile, Amen.

*Emesia, Minister gēbu ikpere n'ala, ọ gēwere olu agānu nke-oma
 gua Ekpere nke Onye-nwe-ayi; pra madu nile gēbu kwa
 ikpere n'ala nāzaso ya, ma n'ēbe a, ma n'ēbe ọ bula ọp eji
 ya kpere Chineke.*

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka Aha-Gi di nsọ. Ka
 ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nāchọ, dika (esi eme ya)
 n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otú ahu n'uwā. Nye
 ayi nri ta nke gēzuru ayi n'ubochi ta. Baghara ayi
 ihe ọjọ nile ayi mere, Otú ayi onwe-ayi si baghara ndi
 mere ayi ihe ọjọ. Edubala ayi nime ọnwunwa; Ma
 ọputa ayi n'aka ajọ ihe: N'ihia na ala-eze bu nke Gi,
 Na ike, na otuto, Mbe nile mbe nile. Amen.

Agusia, ọ gāsi,

Onye-nwe-ayi, meghe ebuere-ọnu-ayi.

Ọziza. Ọnu-ayi gēkwuputa kwa otuto-Gi.

Presbyter. Chineke, ọputa ayi ọsọsọ.

Ọziza. Onye-nwe-ayi, me ngwa iyere ayi aka.

Uhu a madu nile gēbiri ọtọ, Presbyter gāsi,

Otuto diri Nna, na Ọkpara: na Mọ Nsọ;

Ọziza. Otú ọ diri na mbu, ọ di uhu a, ọ gādigide
 otú a: we rue n'uwā ebigh-ebi. Amen.

Presbyter. Tobenu Onye-nwe-ayi.

Ọziza. Ka eto Aha Onye-nwe-ayi.

*Emesia, agāgu ma-ọbu bua Abū Oma nke so: ma ọ buru na ọ
 digh n'ubochi Easter, nke akara Abū ọp bayere ya; ọp kwa,
 n'ubochi nke-iri-na-ileghete nke Onwa ọ bula agagh-agu ya
 n'ēbe a, ma agāgu ya n'usoro nke Abū Oma.*

VENITE. Abū Oma 95.

Bianu, ka ayi tikue Jehóva | nkpu | ọnu: ka ayi
 tikusie oke nkume nke nzọpu|ta-ayi nkpu | ọnu |
 ike.

Ka ayi were ekele biá | n'iru | Ya: ka ayi were
 abu oma tikúsie | Ya nkpu | ọnu | ike.

N'ihí na Chineke uku ká Jè|hóva | bu: Ọ bu kwa
Eze úku | náchi | chí nìlè.

Onye ebe nìlè nke michasiri emi nké uwa di |
n'aka|-Ya: ebe dichasi elu nké ugwu | nìlè | bu
kwa | nke Ya.

Onye nwere oke osimiri, Yá onwe-ya | me-kwa-ra |
ya: ọ bu kwa aka-Ya kpúru | ala | akọ|rọ.

Batanu, ka ayi kpọ isi ala rúru | kwa | ala: ka ayi
bue ikpere n'ala n'iru Jèhóva | Onye | meworo | ayi.

N'ihí na Ya onwe-ya bú Chì|neke|-ayi: ayi
onwe-ayi bu kwa ndi Ọ nàzu dika aturu, buru kwa
igwe átu|ru nke | aka|-Ya.

Ta, ọ buru na unu ege nti olu-Ya, unu emela ká
obi-unu | sie i|ke: dika na Meriba, dika n'ubóchi |
Masa | n'ọza|ra.

Mbẹ nná-unu|-ha nwa|ram: nwaputam í|he,
hu | kwa | ọlúm.

Ogu arọ abua ka M'nāsọ ọbọ ahu ó|yi, M'we | si:
Ndi nke nàkpafu n'obi-ha ka ha bu, ha onwe-ha
amágh | kwa | uzọm | nìlè,

N'ihí ya anurum íyi | n'iwem, | si: Ha agagh-abá |
n'izu|-ikem | ma-ọlì.

Otuto diri Nnà, | na Ọkpa|ra: ná | — — | Mọ
— | Nsọ;

Otu ọ diri na mbu, ọ di ụbụ a, ọ gādigi|de o|tu
a: we rue n'úwa | ebigh-e|bi. A|men.

*Emesia, Abi Ọma gèso n'usoro dika esi ka ha. N'ogwugwu
nke Abi Ọma ọ bula n'ogologo arọ nìlè, na n'ogwugwu nke
Benedicite na Benedictus na Magnificat na Nunc dimittis
ka agāgu,*

Otuto diri Nna, na Ọkpara: na Mọ Nsọ;

Otú ọ diri na mbu, ọ di ụbụ a, ọ gādigide otú a:
we rue n'úwa ebigh-ebi. Amen.

*Emesia, agēwere olu agānu nke-ọma guwa Ihe-nmuta Mbu, nke
ewepulata nime Testament Ochie, dika esi ka nime Calendar,
ma ọ buru na Ihe-nmuta nke arputara arputa adigh nke
akara ka agwa ha n'ubochi ahu: Onye nāgu ya gēguzo che
kwa iru otú ndi nìlè nọ ebe ahu gēsi nu olu-ya nke-ọma. Ma
agusia, agāgu ma-pbu bua Abi anākpọ Te Deum Laudamus
kwa-ubochi n'ogologo arọ nìlè.*

*Riba ama, Na tutu agwa Ihe-nmuta ọ bula Minister gāsi, Ụbụ
a agāgu Isi di otú a, ma-pbu Ama-okwu di otú a nke Isi di
otú a, nke Akwukwọ di otú a: Agusia Ihe-nmuta ọ bulá, ọ
gāsi kwa, N'ebe a ka agāgubi Ihe-nmuta Mbu, ma-pbu Nke-
abua.*

TE DEUM LAUDAMUS.

Chineke, ayi | nēto | Gi: ayi kwere na Gí | bu
O|nye-nwe-ayi.

Elu-uwa dúm nā|sọpuru | Gi: Nnà | nke mbe |
ebigh-e|bi.

Gi ka ndi-mọ-ozí nìlè | nākpọ|kú: Elu-igwe na
íke | nìlè | di ha | nime.

Gi ka Cherubim ná | Sera|fím: ná | kpọ —|ku
mbe | dum.

Nsọ, | Nsọ, | Nsọ: Jehova Chineke nké usu |
nìlè | nke ndi|-agha.

Elu-igwe na úwa | juputa|ra: n'Ébube | nke o|
tuto|-Gí.

Usu Ndi-ozí-Gi nke dí | otu|to: né | — — |to — |
Gi.

Nmekọ ọma ahu, bú ndi|-amuma|-Gi: né|—
—|to — | Gi.

Usu ndi-agma, bu ndi-ama-I ndi yíri | uwe ọ |
cha: né|— —|to — | Gi.

Nzuko nsọ Kraist nke di n'élú | uwa | nìlè: kwé|
— —|re — | Gi.

Chí|neke | Nna: Ó|nye di | ebu|be.

Ọkpara-Gi, Nke I múru | nani | Ya: Nke di
nsọpuru | na e|zi-o|kwu.

Mọ | — Nsọ | kwa: Ó|nye-nka|si-o|bi.

Gi bu Éze nke | otu|to: Gí | — — | — —
Kraist.

Gi bu Ókpara | ebigh-e|bi: nké | — — | — — |
Nna.

Mbe I mere Onwe-i madu ka I we zó|puta | madu
I leligh áfọ | Nwa — | a —|bọghọ.

Mbe I merisiri ihe-ọbụba | nke ọ|nwu: I meghe
Ala-eze nke Elu-igwe nyé | ndi-o|kwukwe | dum.

Gi nọduru n'aka-nrí | Chine|ke: n'ó|tuto | nke
— | Nna.

Ayi kwere ná | I gā|bia: ka I búru | Onye
-ikpe|-ayi.

Ya mere ayi nēkpere Gi, yere ndi-órù-|Gi a|ka,
ndi I ji ọbara-Gi di óke | ọnu | ọapu|ta.

Me ka agukọta ha ná Ndi | Nsọ nke | Gi: n'ó|tuto
ebigh-e|bi.

Onye-nwe-ayi, zọpu|ta ndi | nke I: gọzi | kwa
i|he-nke|ta-I.

Búru | eze- | ha: buli kwa há | elu | ebigh-e|bi.

Kwá- | ubọch|i: ayí | nē —|buli | Gi;

Ayi nāsọpuru Ahá-Gi | mbe ni|le: wē rue
n'úwa | ebigh-e|bi.

Onye-nwe-ayi, wédata | Onwe-|Gi: ka I debe ayi
ta ká ayi | ghara | ime|hie.

Onye-nwe-ayi, mére ayi | ebe|re: mé|re ayi |
ebe|re.

Onye-nwe-ayi, ka ebere-Gí | dakwasi | ayi: ebe
ntukwasi-óbi|-ayi — | di na | Gi.

Onye-nwe-ayi, ọ bu Gi ka m'tukwási|ri o|bi:
ekwéla | ka i|here | mem.

*Emesia, agāgu otú a kwa Ihe-nmuta Nke-abua, nke ewepulara
nime Testament Olu. Ma agusia, agāgu Abi nke so; ma
agagh-abu ya n'ubochi ọ bula agāgu ya n'Ie nke diri ubochi
ahu, ma-ọbu mbe agāgu ya n'Ozi Oma diri Ubochi nke Jón
Baptist.*

BENEDICTUS. Luk. i. 68-79.

Onye agọziri agọzi ka Ọ bu, bu Onye-nwe-ayi,
Chiné|ke nke | Israel: n'ihí na Ọ letawo ndi-Ya,
lu-kwa-ra há | ọlu | nọapu|ta,

Ọ weliwo-kwa-ra ayi mpí nke | nzọpu|ta: n'ulo
onye nējére Ya | ozi, | bu De|vid,

Dika Ọ kwuru site n'ọnu ndi-ámuma-|Ya di |
nsọ: sí|te n'ó|ge — | mbu,

Nzọputa n'áka ndi-|iro-|ayi: na n'áka ndi nile |
nākpọ | ayi a|si;

Imere nna-ayi-ha | ebe|re: na icheta ọbụ|ba-
—|ndu nsọ | Ya;

Iyi Ọ nuru Ábra|ham nna-|ayi: í|kwe—| ye — | ayi,
Ebe adọputaworo ayi n'áka ndi-|iro-|ayi: ka ayi

nēkpere | Ya nā|tugh e|gwu,

N'obi ọcha na ézi omume | n'iru | Ya: ú|bọ-
chi|-ayi ni|le.

Ọzọ kwa, gi onwe-gi, nwatakiri, agākpọ gi onye-
amuma nke Onye kachasi fhe | nile | elu: n'ihí na
i gāga n'iru Onye-nwe-ayi idózi | uzọ-|Ya ni|le;

Ime ndi nke Ya ka ha mára | nzọpu|ta: nime
nọbághara | nmehie | nile | ha,

N'ihí obi ebere nké Chi|neke-|ayi: nke ọwuwa-
anyanwu nke sitere n'élú gē|leta ayi | nime | ya,

Imukwasi ndi nọ n'ọchichiri na ónyinyo | ọnwu
i|hé: iduzi ukwu-ayi | ba n'ú|zọ u|do.

Otuto diri Nná, | na Ọkpa|ra: ná | — — | Mọ
— | Nsọ;

Otu ọ diri na mbu, ọ di uhu a, ọ gādígi|de o|tu
a: we rue n'úwa | ebigh-e|bi. A|men.

Ma-phi Abi Qma nka,

JUBILATE DEO. Abi Qma 100.

Tikusienu Jehova nkpu onu ike, | uwa | nile:
werenu onu fe Jehova ofufe, werenu iti-nkpu onu |
bia | n'iru | Ya.

Maranu na Jehova, Ya onwe-ya bu | Chine|ke:
Ya onwe-ya ernewo ayi, o bu kwa Ya nwe ayi; ayi
bu ndi-Ya, na igwe aturu nke | ozu|zu-anu- | Ya.

Werenu ekele ba n'onu-uzo-ama-Ya nile, werenu
otuto ba n'ogi|ge-Ya | nile: kelenu Ya, gozi- | kwa-nu|
aha- | Ya.

N'ihu na Jehova di nma; rue mbe ebigh-ebi ka
e|bere-Ya | di: rue obo nile ka ikwesi-ntukwasi- |
obi- | Ya di | kwa.

Otuto diri Nna, | na Okpa|ra: na | — — | Mo
— | Nso;

Otu o diri na mbu, o di ubu a, o gadi|de o|tu
a: we rue n'ua | ebigh-e|bi. A|men.

*Mbe Minister na pra madu gagu ma-phi bua Okwukwe nke
Ndi-ozu, ha eguzo o; ma agagh-agu ya n'ubochi o bula
akara Okwukwe nke St. Athanasius ka agwa ya.*

Ekwen na Chineke, bu Nna, Nke puru ime ihe nile,
Onye kere elu-igwe na uwa.

Ekwen na Jisus Kraist nani otu Okpara-Ya, bu
Onye-nwe-ayi, Onye aturu ime site n'ike Mo Nso;
Nwa-abogho namagh nwoke, bu Meri, muru Ya, o
huru ahuhu n'ubochi Pontios Paillet, Akpogidere Ya
n'obe, o nwua, elie Ya, o ridara n'ala-mo; N'ubochi
nke-atu o si-kwa-ra na ndi nwuru anwu bilie ozo, o
rigoro n'elu-igwe, o nanodu n'aka-nri Chineke, bu
Nna, Nke puru ime ihe nile: N'ebe ahu ka o gesi bia
ikepe ndi di ndu na ndi nwuru anwu.

Ekwen na Mo Nso; Na Nzuko Katolik nke di
nso; Na nmeko nke Ndi Nso; Na Nbaghara nmehie;
Na Nbilite-n'onwu nke aru, Na ndu ebigh-ebi. Amen.

*Nke ahu ga, agagu Ekperere ndia nke so, madu nile gewere
nso|puru bua ikpere n'ala; Minister geburu uzo were olu
ike si.*

Onye-nwe-ayi noyere unu.

Oziza. Ka o noyere kwa mo nke gi.

Minister. Ka ayi kpere Chineke.

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Kraist, mere ayi ebere.

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

*Emesia, Minister na ndi Clerk na pra madu gewere olu ike gua
Ekperere nke Onye-nwe-ayi.*

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka Aha-Gi di nso.
Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nacho, dika (esi eme
ya) n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otu ahu n'ua. Nye
ayi nri ta nke gezuru ayi n'ubochi ta. Baghara ayi
ihe ozo nile ayi mere, Otu ayi onwe-ayi si baghara ndi
mere ayi ihe ozo, Edubala ayi nime onwunwa; Ma
doputa ayi n'aka ajo ihe. Amen.

Emesia, Presbyter geguzo o; si,

Jehova, me ka ayi hu ebere-Gi.

Oziza. Nye kwa ayi nzoputa-Gi.

Presbyter. Jehova, zoputa Eze-nwayi-ayi.

Oziza. Were ebere nuru olu-ayi mbe ayi kpokuru
Gi.

Presbyter. Were ezi omume yikwasi Ndi-ozu-Gi.

Oziza. Me kwa ka ndi I rotara nuriu onu.

Presbyter. Jehova, zoputa ndi nke Gi.

Oziza. Gozi kwa ihe-nketa-Gi.

Presbyter. Jehova, nye udo na mbe-ayi.

Oziza. N'ihu na o digh onye o bula ozo naluru ayi
ogu, ma o bu nani Gi, Chineke.

Presbyter. Chineke, me ka obi-ayi di ocha nime ayi.

Oziza. Ewepu-kwa-la Mo Nso Gi nime ayi.

Emesia, Collect atp gëso: nke-mbu bu nke diri ubochi ahu, nke gābu otú ahu akara n'Oriri Nso; nke-abua bu n'ihí Udo: nke-atp bu n'ihí Amara íjì nēbì nke-oma. Agagh-apanwe Collect ikpe-azu abua mpe o bula, ma agāgu ha kwa-ubochi n'Ekpere Ututu n'ogologo arp nile, dika o si so; madu nile gēbu ikpere n'ala.

Collect nke-abua, n'ihí Udo.

Chineke, Onye wetara udo, Onye nuru idi-n'otú n'anya, Onye Nke imara Gi bu inwe ndu ebigh-ebi, Onye ofufé anéfè Gi bu ipuzu n'orú dum. Nāluru ayi ogù, bú ndi-orú-Gi di ume-ala n'obi, na nmegide nile nke ndi-iro-ayi; ka ayi ghara itu egwu ike onye o bula nēmegide ayi, ebe ayi tukwasiri obi na Gi gāluru ayi ogù; site n'ike Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

Collect nke-atp, n'ihí Amara.

Jehova, Nna-ayi nke elu-igwe, Chineke Nke puru ime ihe nile, Nke di ndu ebigh-ebi, Onye wetara ayi n'udo we rue n'ututu ubochi ta; were ike uku Gi luara ayi ogù nime ya; kwe ka ayi ghara idabà na nmehie o bula ta, ka ayi ghara íbàbà n'uzo o bula di ize-ndu; ma ka ewe dozìe omume-ayi nile site na nchikọ-Gi, ime ihe ziri ezi n'anya-Gi mpe nile; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

Nime Quire na n'Ebe ha nābù abù, Abù gëso n'ebe a.

Emesia, agāgu Ekpere ise ndia nke so, ma agagh-azu ha nile mpe agāgu Litany; mpe ahu nānì abua nke-ikpe-azu ka agāgu, ka esi debe ha n'ebe ahu.

Ekpere n'ihí Eze-nwayi.

Jehova, Nna-ayi nke elu-igwe, Onye di elu di kwa ike, Eze nke ndi bu eze, Onye-nwe ndi nwe madu, Onye nānì Gi nāchì ndi-isi, Onye si n'ochē-eze-Gi nēle ndi nile bi n'uwa anya: ayi jì obi-ayi nile ariọ Gi ka I were iru-oma-Gi lekwasì Eze-nwayi-ayi nwere obi-oma, bú Elizabeth; si otú a nyejue ya amara nke Mọ Nso Gi, ka o we legide iru n'ìhe Í chọrọ mpe dum,

nāgā kwa n'uzọ-Gi. Were onyinye elu-igwe nye ya ri-nne; kwe ka o di ogologo ndu n'aru-ike na odi-nma; nye ya ike imerisi ndi-iro-ya nile; n'ikpe-azu, mpe ndu nka gasiri, o we rue n'ohu na obi-utọ ebigh-ebi, site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

Ekpere n'ihí Governor-General, Governor, na Ndi Chief.

Chineke, Onye Nke puru ime ihe nile, Onye di ndu ebigh-ebi, Okwu nsọ Gi ziri ayi, na obi nke ndi eze di n'ochichi na nchikọ nke Gi, na I nedozi ha neme kwa ka ha chigharia ka o si kasi nma n'anya amam-ihe Gi ka Chineke: Ayi were obi di ume-ala nariọ Gi ka I si otu a dozìe obi oru-Gi bu Governor-General, na nke Governor akuku Nigeria ayi bi nime ya, na nke Ndi Chief na Ndi Okenye, ka nime echiche-ha na okwu-ha na olu-ha nile, ka ha nacho-gide nsopuru na otuto nke Gi mgbe nile; ka ha jisi kwa ike ichēbe ndi nke Gi I nyere ha n'aka, n'odi nma, na udo, na iyi-Chineke: Kwere nka, Nna nke ebere, n'ihí Okpara-Gi I huru n'anya, Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi. Amen.

Ekpere n'ihí Prime Minister na ndi nile ozo nachi isi.

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Nna ayi nke elu-igwe, Onye nani Gi nachi ala-eze nke madu, neme ka ihe nile di ka o si di uche oma Gi nma; Ayi nariọ Gi ka I gozie Onye isi Obobo ayi bu Prime Minister, na Premier nke akuku Nigeria ayi bi nime ya na Premier ndi ozo ga, na ndi Minister nke obodo ayi, na ndi nile naga nzukọ uku ebe aneme iwu nachi obodo ayi. Ka aka dike Gi nāchì ha; me kwa ka obi ha juputa n'ihu iwu Gi n'anya, na ezi omume na ihe nenyē ndu. Ka ife Gi ofufe na idi uchu nime ya, na udo na idi n'otu, na ezi okwu na ikpe ziri ezi we di sie ike n'etiti ayi we rue na ndudugandu ayi nile; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. Amen.

Ekpere n'ihì Clergy na òra madu nọ n'aka-ha.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nke di ndu ebighi ebi, Onye n'ani Gi neme ihe-ebube di uku; Zite M amara-Gi Nke n'nye ezi ndu ka Q biakwasi Ndi bishop-ayi, na Ndi-ozizi nile, na Nzuko madu n'etiyere n'aka-ha; ka ha we neme ihe gato Gi ezi utuwukwasi ha igirigi ngozi-Gi mbe nile. Kwere nk Onye-nwe-ayi, n'ihì nsopuru nke Onu-n'ekwuru-ayi bu Jisus Kraist, Onye-òbuò nke ayi. Amen.

Collect ma-òbu Ekpere n'ihì Onodu di iche iche na madu nọ n'uwa, nke agagu na mbe anaghagh igu Litany

Chineke, Onye kere madu nile, na Onye chebere ndu, ayi n'ariò Gi n'obi di ume-ala n'ihì aha di iche iche na onodu di iche iche nile nke madu nọ n'uwa; ka q to Gi ime ka ha mara uzo-Gi nile, na ime ka mba nile mara ezi nzoputa-Gi. Nke ka uku, ayi nekperere n'ihì ezi onodu nke Nzuko Catholick nke Kraist; ezi Mọ nke Gi si otu a n'edu ya, n'achi ya, ka ndi nk kwuputara n'iru ora madu, kpọ onwe-ha Ndi Kraist ka ewe duba ha n'uzọ nke ezi-okwu, ka ha we jio okwukwe-ha n'idi-n'otu nke mọ, na n'ihe-njikọ na bu udo, na n'ezì omume nke ibi-obi-ha. Nke ikpe azu, ayi aranye n'aka obi-oma-Gi na Nna ndi nk nwere ka ha si n'odu n'ahuhu ma-òbu na nkpe n'uche-ha, ma-òbu n'aru-ha, ma-òbu n'onodu-ha.

•Nka ka agagu
mbe madu
n'achọ Ekpere
nke Nzuko.

[*nke ka uku ndi nke anachorọ ekpere-ayi]
ka q to Gi utọ ka I kasie ha obi, yere ha aka, ka nkpa-ha si di iche iche, n'nye ha ntachi-obi nime ihe n'ebu ha n'bu, na enputa n'ahuhu nile nke ha. Nka ka ayi n'ariò Gi n'ihì Jisus Kraist. Amen.

Ekele bayere ihe nile.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nna nke ebere nile ayi ndi-oru-Gi nekwesigh ekwesì, ayi ekele Gi ekele

nke obi di ume-ala, nke si kwa n'obi-ayi puta, bayere ezi ihe nile na obi-oma nile nke I mere ayi, na madu nile;

[*nke ka uku bu nke I mere ndi n'achọ ufu a ka ha to Gi kele kwa Gi ekele bayere ebere nke I wedatara Onwe-Gi mere ha n'adigh anya.]

Ayi n'agọzi Gi n'ihì okikè I kere ayi, na nchebe I chebere ayi, na ngozi nile nke ndu nka; ma nke kasi ha nile, n'ihì ihu-n'anya-Gi nke an'apugh iru onu, nke I ji baputa uwa site n'Onye-nwe-ayi Jisus Kraist; n'ihì uzo di iche iche I si enye amara, na n'ihì olile-anya nke otuto. Ayi n'ariò kwa Gi, ka I me ka ayi si otu a mata ebere-Gi nile, ka obi-ayi we juputa n'ekele n'abugh nke nrafu, ka ayi we n'egosi otuto-Gi n'iru ora, q bugh n'ani n'ebuere-onu-ayi, ma n'ibi-obi-ayi kwa; site n'irara onwe-ayi nye n'ife Gi, site kwa n'ijeghari n'iru Gi n'idi-nso na ezi omume ubochi nile nke ayi; site na Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi, Onye nsopuru nile na otuto diri, yere Gi na Mọ Nso, we rue n'uwa ebighi-ebi. Amen.

Ekpere nke Saint Chrysostom.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye nyeworo ayi amara ufu a ka ayi were otu obi bute ariri-ayi n'iru Gi n'qbo; Gi Onye kwere si na mbe madu abua ma-òbu atọ zukworo n'aha-Gi I ganu ariri-ayi; Onye-nwe-ayi, mezue o'chichọ na ariri nke ndi-oru-Gi ufu a, otu q gadichasiri ha ezi nma; nye ayi omuma nke ezi-okwu-Gi n'uwa nka, na ndu ebighi-ebi n'uwa nke nabia. Amen.

2 Ndi Korint 13.

Ka amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, na ihu-n'anya nke Chineke, na nnweko nke Mọ Nso, diyere ayi nile mbe nile. Amen.

USORO NKE
EKPERE ANYASI,

KWA-UBOCHI N'ARO

Na nmalite Ekpere Anyasi Minister gēwere olu ike qua otù ma obu kari otù nime Ama-okwu ndia si n'Akwukwọ Nso pu nke so. Agusia, o gāgu ihe edeworo n'akwukwọ n'okpur Ama-okwu ndia.

Mpe onye nēmebi iwu si na nmebi-iwu-ya nke meworo chigharia, me ihe ekpere n'ikpe na ezi omume ya onwe-ya gēme ka nkpuru-obi-ya di ndu.

Ezekiel 18. 27

N'ih i na mu onwem mara njehiem nile, nmehiem kwa n'irum mpe nile.

Abū Oma 51. 6

Zopu iru-Gi na nmehiem nile, hichapu kwa a omumem nile.

Abū Oma 51. 6

Aja nile nke Chineke bu mo tiwara etiwa: o tiwara etiwa na nke egwepiara egwepia, Chineke, digh-eleda ya anya.

Abū Oma 51. 17

Dowa-kwa-nu obi-unu, adowa-kwa-la uwe-unu chigharikute Jehova, bu Chineke-unu: n'ih i na Onye amara na Onye-obi-ebere ka Q bu, Onye nādigh-ew iwe qosqo, Nke nāba kwa uba n'ebere, Q nēcheghar kwa uche bayere ihe ojo ahu Q gēweta.

Joel 2. 13

Onye-nwe-ayi Chineke-ayi ka obi-ebere nile n naghara nile diri; n'ih i na ayi anupuwo isi n'okpur Ya; ayi egegh kwa olu Jehova, bu Chineke-ayi, n ijeghari n'iwu-Ya nile, nke O tiyere n'iru ayi.

Daniel 9. 9, 10

Dom aka na nti, Jehova, ma nani n'ikpe; adola aka na nti n'iwe-Gi, ka I we ghara ibilatam.

Jeremaia 10. 24. Abū Oma 6. 1

Chegharianu; n'ih i na ala-eze elu-igwe di nso.

Matiu 3. 1

EKPERE ANYASI.

16

M'gēbili jekuru nnam, m'gāsi kwa ya, Nna, emehiwom megide elu-igwe na n'iru gi: ekwesighm ka akpokwam nwa-gi ozq.

Luk 15. 18, 19.

Eji-kwa-la oru-Gi ba n'ikpe; n'ih i na o digh onye o bula nke di ndu bu onye ezi omume n'iru Gi.

Abū Oma 143. 2.

Q buru na ayi asi na ayi enwegh nmehie, ayi nēduhie onwe-ayi, ezi-okwu ahu adigh kwa nime ayi. Q buru na ayi ekwuputa nmehie-ayi, Q bu Onye kwesiri ntukwasi-obi, buru kwa Onye ezi omume, ka Q we naghara ayi nmehie-ayi, sachapu kwa ayi ajo omume nile.

I Jon 1. 8, 9.

Umu-nnam m'huru n'anya nke-uku, Akwukwọ Nso nēzi ayi n'ebe di iche iche ka ayi kwere otutu nmehie-ayi na ajo omume-ayi, ka ayi kwuputa ha; ka ayi ghara izobe ma-obu kpuchie ha n'iru Chineke, bu Nna-ayi nke elu-igwe, Nke puru ime ihe nile; kama ka ayi kwuputa ha n'obi di ume-ala, nke nwayo, nke ncheghari, na nke inu-okwu, ka ayi we nata naghara nmehie-ayi site n'obi-oma-Ya na ebere-Ya nādigh-agwu agwu. Q bu ezie na o kwesiri ka ayi nēkwere nmehie-ayi n'iru Chineke n'obi di ume-ala mpe nile: ma o kwesiri ka ayi nēme kari otu ahu mpe ayi nokoro zukọ kwa n'otu ka ayi kele Ya ekele n'ih i oke ihe oma nile nke ayi natara n'aka-Ya; ka ayi gosi otuto nke kwesiri Ya n'ezie n'iru ora madu; ka ayi nuru Okwu-Ya nke kasi di nso; ka ayi ri oke ihe nile nke kwesiri ayi, nākpā ayi, ma n'aru ma na nkpuru-obi nke ayi. Q bu n'ih i nka ka m'nekpere unu, nāri o unu, ka unu ra n o n'ebe a, ka unu sorom n'obi ocha na olu di ume-ala, we je n'ochē-eze amara nke elu-igwe, nāzasom;

Nkwuputa-nmehie nke ora madu, nke ndi nile na n'uzo ahu ganāzaso Minister, ya na ha efue ikpere n'ala.

Nna-ayi nke puru ime ihe nile, Onye kasi ebere; Ayi ejehiewo, kpafu kwa n'uzo-Gi ka aturu furu efu.

Ayi sokariri izuzu na ọchichọ nke obi-ayi. Ayi emebiwo iwu-Gi di nsọ. Ayi arapuwọ ime ihe kwesiri ka ayi me; Ayi emewo kwa ihe nēkwesigh ka ayi me; Ezi ndu adigh nime ayi. Ma Gi, Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, ayi ndi ọjọ nke di imere ebere. Chineke, rapu ndi kwuputara ihe ọjọ ha mere. Weghachi ndi nēcheghari uche-ha; Dika nkwa-Gi nke I kwere madu nile nime Kraist Jisus, bú Onye-nwe-ayi. Kwe, Nna nke kasi ebere, n'ihí Ya; Ka ayi we si uhu a diba ndu iyi Chineke, na nke ezi omume, na ndu anya-udo, Ka otuto we diri Aha nsọ Gi. Amen.

Nippu, ma-ọbu Nbaghara nmehie, nke náń Presbyter gágu, ka o nēguzo ọtọ; ọra madu ephue ikpere n'ala.

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Nna nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Onye nāchogh ọnwu nke onye-nmehie, kama ka o si n'ajọ omume-ya puta, ka ọ we di ndu; Onye were ike na iwu nye Ndi-ozí-Ya, ka ha we kwuwa gu-kwa-ra ndi-Ya Ntọpu na Nbaghara nke nmehie-ha, ebe ha cheghariri: Ọ gābaghara tọpu kwa ndi nile cheghariri n'ezie, ndi nējigh aghughọ kwere Ozi Oma Ya di nsọ. N'ihí nka ka ayi riọ Ya ka Ọ nye ayi ezi ncheghari na Mọ Nsọ Ya, ka ihe nile ayi nēme uhu a we tọ Ya utọ; ka ndu-ayi fọduru we si uhu a nādi ọcha na nsọ; n'íkpe-azu ka ayi we bia n'ọnu ebigh-ebi nke Ya; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

Ọra madu gāza n'ebe a na ngubi ekpere pọp nile, Amen.

Emesia, Minister gēbu ikpere n'ala, ọ gēwere ọlu agānu nke-oma gua Ekpere nke Onye-nwe-ayi; ọra madu nile gēbu kwu ikpere n'ala nāzaso ya, ma n'ebe a, ma n'ebe ọ bula pọp ej ya kpere Chineke.

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka Aha-Gi di nsọ. Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nāchọ, dika (esi eme ya) n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otú ahu n'uwa. Nye

ayi nri ta nke gēzuru ayi n'ubochi ta. Baghara ayi ihe ọjọ nile ayi mere, Otú ayi onwe-ayi si baghara ndi mere ayi ihe ọjọ. Edubala ayi nime ọnwunwa; Ma dọputa ayi n'aka ajọ ihe: N'ihí na ala-eze bu nke Gi, Na ike, na otuto, Mpe nile mpe nile. Amen.

Agusia, ọ gāsi,

Onye-nwe-ayi, meghe ephere-ọnu-ayi.

Ọziza. Ọnu-ayi gēkwuputa kwa otuto-Gi.

Presbyter. Chineke, zọputa ayi ọsọsọ.

Ọziza. Onye-nwe-ayi, me ngwa iyere ayi aka.

Uhu a madu nile gēbili ọtọ, Presbyter gāsi,

Otuto diri Nna, na Ọkpara: na Mọ Nsọ;

Ọziza. Otú ọ diri na mbu, ọ di uhu a, ọ gādigide otú a: we rue n'uwa ebigh-ebi. Amen.

Presbyter. Tobenu Onye-nwe-ayi.

Ọziza. Ka eto Aha Onye-nwe-ayi.

Emesia, agāgu ma-ọbu bua Abi Oma n'usoro dika esi ka ha. Emesia, agāgu Ihe-nmuta eweputara nime Testament Ochie dika esi ka ya. Agusia, agāgu ma-ọbu bua Magnificat (ma-ọbu Abi nke Nwa-aphghọ di ngọzi nāmagh nwoke, bú Meri,) ka o si so.

MAGNIFICAT. Luk 1. 46-55.

Nkpuru-obim nēme ká Onye-nwe-ayi di | uku: ọ nātọ kwa mọm utọ nke-uku na Chinéke, bu | Onye | -nzọpu|tam.

N'ihí na Ọ lere ọnọ|du di | ala: nké | orù|-Ya nwa|yi.

N'ihí na lé, si|te n'u|hu a: ọbọ nile gākpóm | onye | ngọzi di|ri.

N'ihí na Onye di ike emewom ihe úku | di iche | iche: Ahá|-Ya — | di kwa | nsọ.

Ebere-Ya di-kwa-ra ndi nátu | egwu | Ya: rué | ọbọ | na ọ|bọ.

Q werewo ogwe-áka-Ya | gosi i|ke: Q chusaw
ndi-npako n'échi|chè nke | obi|-ha.

Q wedawo ndi di ike pua n'ó|che-eze|-ha: we
kwa elu ndi ónq|du-ha | di a|la.

Q werewo ezi ihe nile nyeju ndi águ nā|gu a|fó
zipu kwa ndi-óga|ranya | n'aka e|fu.

Q yeworo Israel nwa-Ya aka, ka Q we chéta
ebe|re: dika Q gwara nna-ayi-hà, n'ebe Abraham
na nkpuru-ya nò | rue mbe | ebigh-e|bi.

Otuto diri Nnà, | na Qkpa|ra: ná | — — | M
— | Nsq.

Otu q diri na mbu, q di uhu a, q gādígi|de o|t
a: we rue n'úwa | ebigh-e|bi. A|men.

*Ma-óbu Abù Qma 28: ma agagh-abù ya n'ubochi nke iri-
iteghete n'ónwa, bú ubochi agágu ya n'Abù Qma diri ubochi a
Emesia, agágu Ihe-nmuta eweputara nime Testament (p
dika esi ka ya. Agusia, agágu ma-óbu bua Nunc dimittis
(ma-óbu Abù nke Simeon), ka o si so.*

NUNC DIMITTIS. Luk 2. 29-32.

Onye-nwem, uhu a ka I nārapu orù-Gi ká q | l
n'ú|do: dika | okwu|-Gi si di.

N'íhi na ányam | ahu|wo: nzó| — — |puta|-Gi,

Nké I | dozi|ri: n'í|ru ndi | ni—|le;

Ihè agèkpughere mba ní|le q|zq: na ébu|be
ndi|-Gi, bu | Israel.

Otuto diri Nnà, | na Qkpa|ra: ná | — — | M
— | Nsq.

Otu q diri na mbu, q di uhu a, q gādígi|de o|t
a: we rue n'úwa | ebigh-e|bi. A|men.

*Ma-óbu Abù Qma 67: ma agagh-abù ya n'ubochi nke-iri-na-
abua n'ónwa.
Mpe ahu Minister na pra madu gágu ma-óbu bua Okwukwe nke
Ndi-ozí, ha eguzo o|p.*

Ekwem na Chineke, bú Nna, Nke puru ime ihe nile,
Onye kere elu-igwe na uwa.

Ekwem na Jisus Kraist nání otù Qkpara-Ya, bú
Onye-nwe-ayi, Onye aturu ime site n'ike Mq Nsq;
Nwa-aboghq nāmagh nwoke, bú Meri, muru Ya, Q
huru ahuhu n'ubochi Pontios Paillet, Akpogidere Ya
n'obe, Q nwua, elie Ya, Q ridara n'ala-mq; N'ubochi
nke-atq O si-kwa-ra na ndi nwuru anwu bilie qzq, Q
rigoro n'elu-igwe, Q nānqdu n'aka-nri Chineke, bú
Nna, Nke puru ime ihe nile; N'ebe ahu ka O gēsi
bia ikpe ndi di ndu na ndi nwuru anwu.

Ekwem na Mq Nsq; na Nzukq Katolik nke di nsq;
na Nmekq nke Ndi Nsq; na Nbaghara nmehie; na
Nbilite-n'ónwu nke aru, Na ndu ebigh-ebi. Amen.

*Nke ahu ga, agágu Ekperé ndia nke so, madu nile gēwere
nsqpuru fue ikpere n'ala; Minister gēburu uzq were olu
ike si,*

Onye-nwe-ayi nqyere unu.

Qziza. Ka Q nqyere kwa mq nke gi.

Minister. Ka ayi kpere Chineke.

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Kraist, mere ayi ebere.

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

*Emesia, Minister na Ndi Clerk na pra madu gēwere olu ike gua
Ekperé nke Onye-nwe-ayi.*

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka Aha-Gi di nsq. Ka
ala-eze-Gi bia. Ke eme ihe I nāchq, dika (esi eme
ya) n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otú ahu n'uwa. Nye
ayi nri ta nke gēzuru ayi n'ubochi ta. Baghara ayi
ihe qj q nile ayi mere, otú ayi onwe-ayi si baghara
ndi mere ayi ihe qj. Edubala ayi nime qnwnwa;
Ma dputa ayi n'aka ajq ihe. Amen.

Emesia, Presbyter gēguzo o|p, si,

Jehova, me ka ayi hu ebere-Gi,

Qziza. Nye kwa ayi nzqputa-Gi.

Presbyter. Jehova, zoputa Eze-nwayi-ayi.
Qziza. Were ebere nuru olu-ayi mbe ayi kpokur
 Gi.

Presbyter. Were ezi omume yikwasi Ndi-ozu-Gi.

Qziza. Me kwa ka ndi I rotara nuria onu.

Presbyter. Jehova, zoputa ndi nke Gi.

Qziza. Gosi kwa ihe-nketa-Gi.

Presbyter. Jehova, nye udo na mbe-ayi.

Qziza. N'ih na o digh onye o bula ozu naluru ay
 ogu, ma o bu nani Gi, Chineke.

Presbyter. Chineke, me ka obi-ayi di ocha nime
 ayi.

Qziza. Ewepu-kwa-la Mo Nso Gi nime ayi.

*Emesia, Collect atp giso: nke-mbu bu nke diri ubochi; nke
 abua bu n'ih Udo; nke-atp ka Chineke we yere ayi al
 megide Ihe-egwu nile, ka ha si so: agagh-apanwe Colle
 ikpe-azu abua ndia, ma agagu ha kwa-ubochi n'Ekpe
 Anyasi.*

Collect nke-abua n'Ekpere Anyasi.

Chineke, Onye Nke ochichu nso nile na ezi izu nile
 na olu ziri ezi nile nesite n'aka-Gi; Nye ndi nejer
 Gi ozi udo ahu nke uwa napugh inye ha; ka obi-ay
 we guzosie ike n'idebe ihe nile I nyere n'iwu, ay
 onwe-ayi kwa, ebe I nepopuru ayi egwu ndi-iro-ay
 ka ayi we nana ubochi-ayi nile n'izu-ike na udo: sit
 n'olu oma nke Jisus Kraist, bu Onye-nzoputa-ay
 Amen.

*Collect nke-atp, ka Chineke we yere ayi aka megide
 Ihe-egwu nile.*

Me ka ochichiri-ayi ghu ih, ayi nari Gi, Onye
 nwe-ayi, were ebere uku Gi bopuru ayi ihe-egwu n
 ihe-ize-ndu nile nke uchichi ta; n'ih ihu-n'anya
 Okpara-Gi, I muru nani Ya, Jisus Kraist, bu Onye
 nzoputa-ayi. Amen.

Nime Quire na n'Ebe ha nabi abii, Abii giso n'ebe a.

Ekpere n'ih Eze-nwayi.

Jehova, Nna-ayi nke elu-igwe, Onye di elu di kwa
 ike, Eze nke ndi bu eze, Onye-nwe ndi nwe madu,
 Onye nani Gi nanchi ndi-isi, Onye si n'uche-eze-Gi
 nele ndi nile bi n'uwa anya; ayi ji obi-ayi nile ari
 Gi ka I were iru-oma-Gi lekwasie Eze-nwayi-ayi nwere
 obi-oma, bu Elizabeth; si otu a nyejue ya amara nke
 Mo Nso Gi, ka o we legide iru n'ih I choro mbe dum,
 naga kwa n'uzo-Gi: Were onyinye elu-igwe nye ya
 ri-nne; kwe ka o di ogologo ndu n'aru-ike na odi-
 nma; nye ya ike imerisi ndi-iro-ya nile; n'ikpe-azu,
 mbe ndu nka gasiri, o we rue n'onu na obi-uto ebigh-
 ebi; site na Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi. Amen.

Ekpere n'ih Governor-General, Governor, na Ndi Chief.

Chineke, Onye Nke puru ime ihe nile, Onye di
 ndu ebigh-ebi, Okwu nso Gi ziri ayi, na obi nke
 ndi eze di n'ochichi na nchiko nke Gi, na I nedozi
 ha neme kwa ka ha chigharia ka o si kasi nma n'anya
 amam-ihe Gi ka Chineke: Ayi were obi di ume-ala
 nari Gi ka I si otu a dozie obi oru-Gi bu Governor-
 General, na nke Governor akuku Nigeria ayi bi
 nime ya, na nke Ndi Chief na Ndi Okenye, ka nime
 echiche-ha na okwu-ha na olu-ha nile, ka ha nacho-
 gide nsopuru na otuto nke Gi mgbe nile; ka ha jisi
 kwa ike ichibe ndi nke Gi I nyere ha n'aka, n'odi
 nma, na udo, na iyi-Chineke: Kwere nka, Nna nke
 ebere, n'ih Okpara-Gi I huru n'anya, Jisus Kraist,
 bu Onye-nwe-ayi. Amen.

Ekpere n'ih Prime Minister na ndi nile ozu nachi isi.

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Nna ayi nke elu-
 igwe, Onye nani Gi nachi ala-eze nke madu, neme ka
 ihe nile di ka o si di uche oma Gi nma; Ayi nari
 Gi ka I gozie Onye isi Obobo ayi bu Prime Minister,

na Premier nke akuku Nigeria ayi bi nime ya na Premier ndi ọzọ ga, na ndi Minister nke obodo ayi, na ndi nile naga nzuko uku ebe aneme iwu nachi obodo ayi. Ka aka dike Gi nāchi ha; me kwa ka obi ha juputa n'ihu iwu Gi n'anya, na ezi omume na ihe nenyendu. Ka ife Gi ofufe na idi uchu nime ya, na udo na idi n'otu, na ezi okwu na ikpe ziri ezi we di sie ike n'etiti ayi we rue na ndudugandu ayi nile; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Ekpere n'ihī Clergy na ọra madu nọ n'aka-ha.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nke di ndu ebigh-ebi, Onye nānī Gi nēme ihe-ebube di uku; Zite Mọ amara Gi Nke nēnye ezi ndu ka Ọ biakwasi Ndi-bishop-ayi, na Ndi-ozizi nile, na Nzuko madu nile etiyere n'aka-ha; ka ha we nēme ihe gāto Gi ezi uto, wukwasi ha igrigi ngọzi-Gi mbe nile. Kwere nka, Onye-nwe-ayi, n'ihī nsopuru nke Onu-nēkwuru-ayi, bú Jisus Kraist, Onye-ọbụbo nke ayi. *Amen.*

Collect ma-ọbu Ekpere n'ihī Onọdu di ichē ichē nke madu nọ n'uwa, nke agāgu na mbe anākagh ighi Lilany.

Chineke, Onye kere madu nile, na Onye chebere ndu, ayi nāriọ Gi n'obi di ume-ala n'ihī aha di ichē ichē na onọdu di ichē ichē nile nke madu nọ n'uwa; ka ọ tọ Gi ime ka ha mara uto-Gi nile, na ime ka mba nile mara ezi nzoputa-Gi. Nke ka uku, ayi nēkpere Gi n'ihī ezi onọdu nke Nzuko Catholick nke Kraist; ka ezi Mọ nke Gi si otú a nēdu ya, nāchi ya, ka ndi nile kwuputara n'iru ọra madu, kpọ onwe-ha Ndi Kraist, ka ewe duba ha n'uzọ nke ezi-okwu, ka ha we jide okwukwe-ha n'idi-n'otú nke mọ, na n'ihē-njikọ nke bu udo, na n'ezī omume nke ibi-obi-ha. Nke ikpe-azu, ayi aranye n'aka obi-oma-Gi ka Nna ndi nile nwere ka ha si nọdu n'ahuhu ma-ọbu na nkpa,

n'uche-ha, ma-ọbu n'aru-ha, ma-ọbu n'onọdu-ha; [**nke ka uku ndi nke anāchọrọ ekpere-ayi,*] ka ọ tọ Gi uto ka I kasie ha obi, yere ha aka, ka nkpa-ha si di ichē ichē, nēnye ha ntachi-obi nime ihe nēbu ha nbu, na ezi nputa n'ahuhu nile nke ha. Nka ka ayi nāriọ Gi n'ihī Jisus Kraist. *Amen.*

Ekele bayere ihe nile.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nna nke ebere nile, ayi ndi-orú-Gi nēkwesigh ekwesī, ayi ekele Gi ekele nke obi di ume-ala, nke si kwa n'obi-ayi puta, bayere ezi ihe nile na obi-oma nile nke I mere ayi, na madu nile; [**nke ka uku bu nke I mere ndi nāchọ uto a ka ha to Gi kele kwa Gi ekele bayere ebere nke I wedatara Omwe-gi mere ha nādigh anya.*] Ayi nāgọzi Gi n'ihī okikē I kere ayi, na nchebe I chebere ayi, na ngọzi nile nke ndu nka; ma nke kasi ha nile, n'ihī ihu-n'anya-Gi nke anāpugh iru onu, nke I ji ọputa uwa site n'Onye-nwe-ayi Jisus Kraist; n'ihī uto di ichē ichē I si enye amara, na n'ihī olile-anya nke otuto. Ayi nāriọ kwa Gi, ka I me ka ayi si otú a mata ebere-Gi nile, ka obi-ayi we juputa n'ekelē nābugh nke nrafu, ka ayi we nēgosi otuto-Gi n'iru ọra, ọ bugh nānī n'ebubere-onu-ayi, ma n'ibi-obi-ayi kwa; site n'irara onwe-ayi nye n'ife Gi, site kwa n'ijeghari n'iru-Gi n'idi-nso na ezi omume ubochi nile nke ayi; site na Jisus Kraist bú Onye-nwe-ayi, Onye nsopuru nile na otuto diri, yere Gi na Mo Nso, we rue n'uwa ebigh-ebi. *Amen.*

Ekpere nke Saint Chrysostom.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye nyeworo ayi amara ubu a ka ayi were otú obi bute ariri-ayi n'iru Gi n'ọbọ; Gi Onye kwere si na mbe madu abua

ma-ọbu atọ zukoworo n'aha-Gi I gānu aririọ-ha Onye-nwe-ayi, mezue ọchichọ na aririọ nke ndi-ori Gi uhu a, otu ọ gādichasiri ha ezi nma; nye a ọmuma nke ezi-okwu-Gi n'uwa nka, na ndu ebighi ebi n'uwa nke nābia. *Amen.*

2 Ndi Kpinti 13.

Ka amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, n'ihu-n'anya nke Chineke, na nnwekọ nke Mọ Nso diyerere ayi nile mbe nile. *Amen.*

LITANY

N'ebe a ka LITANY, ma-ọbu Aririọ nke ihe nile, nsoo, na aganābū ma-ọbu nāgu ma Ekpere Ututu gasia n'ubochi Sunday, na Wednesday, na Friday, na mbe ọzọ otu Bishop ma-ọbu onye nọchiri anya ya gēnye ya n'iwu.

Chineke Nna nke elu-igwe: mere ayi ebere, ayi ndi nmehie ndi di imere ebere.

Chineke Nna nke elu-igwe: mere ayi ebere, ayi ndi nmehie ndi di imere ebere.

Chineke Ọkpara, Onye-nhaputa nke uwa: mere ayi ebere, ayi ndi nmehie ndi di imere ebere.

Chineke Ọkpara, Onye-nhaputa nke nwa: mere ayi ebere, ayi ndi nmehie ndi di imere ebere.

Chineke Mọ Nso, Onye si na Nna na Ọkpara puta mere ayi ebere, ayi ndi nmehie ndi di imere ebere.

Chineke Mọ Nso, Onye si na Nna na Ọkpara puta mere ayi ebere, ayi ndi nmehie ndi di imere ebere.

Trinity, Nke di nso, di ngozi, di ebube, Nke di Ndi atọ ma otu Chineke: mere ayi ebere, ayi ndi nmehie ndi di imere ebere.

Trinity, Nke di nso, di ngozi, di ebube, Nke di Ndi atọ ma otu Chineke: mere ayi ebere, ayi ndi nmehie ndi di imere ebere.

Onye-nwe-ayi, echetala ajo omume-ayi, ma-ọbu ajo omume nke nna-ayi ochie-ha; abola ọbọ nke nmehie-ayi: rapu ayi, ezi Onye-nwe-ayi, rapu ndi nke Gi, ndi I jiworo ọbara-Gi kasi oké ọnu haputa, ewesala ayi iwe mbe ebighi-ebi.

Ezi Onye-nwe-ayi, rapu ayi.

N'ajo ihe na ilu-aruru nile; na nmehie, n'aghughọ na nmegide nile nke ekwensu; n'iwe-Gi, na n'omuma-ikpe ebighi-ebi,

Ezi Onye-nwe-ayi, doputa ayi.

N'isi obi nile; na nganga na inya-isi na iru-abua; n'ekworo na ikpo-asl na idebe-iwe, na n'ejigh ihu-n'anya nile,

Ezi Onye-nwe-ayi, doputa ayi.

N'ikwa-iko na nmehie ọzọ nile nebute ọnwu; na nrafu nile nke uwa na anu-aruru na ekwensu,

Ezi Onye-nwe-ayi, doputa ayi.

N'amuma-igwe na oké ifufe; n'ajo ọria na ajo ọria nefe efe na unwu; n'agha na ọchu, na n'ọnwu mberede,

Ezi Onye-nwe-ayi, doputa ayi.

N'ikpasu-ogwu nile na iha ajo izu nzuzo na inupu isi n'okpuru ndi-isi; n'ihe-ozizi ugha nile na irọ-otu na nkewa; n'obi ike na ileda Okwu-Gi na iwu-Gi anya,

Ezi Onye-nwe-ayi, doputa ayi.

Site n'ihe-omimi nke Igho-madu I ghorọ nke di nso; site n'Omumu-Gi na Obibi-ugwu-Gi di nso; site na Baptism-I na Obubu-ọnu-Gi na Ọnwunwa-Gi,

Ezi Onye-nwe-ayi, doputa ayi.

Site na Ndu o buru Gi n'obi na Ọsuso-ọbara-Gi; site n'Obe nke Gi na Ihu-ahuhu-Gi; site n'Ọnwu-Gi

di oké ọnu na Ọlilí-Gi; site na Nbilite-n'ọnwu-Gi d
ebube, na Nrigó-n'elu-igwe-Gi; site kwa n'ọbibí
nke Mọ Nsọ.

Ezi Onye-nwe-ayi, dọputa ayi.

Na m̀be nile nke ahuhu-ayi; na m̀be nile ọ di
ayi nma; na m̀be ọnwu, na n'ubochi ikpé,

Ezi Onye-nwe-ayi, dọputa ayi.

Ayi ndi-nmehie nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Onye
nwe-ayi Chineke; ka Ọ di Gi nma ka I nāchi Nzuk
Nsọ Gi di n'ebe nile nēdu, kwa ya n'uzọ ziri ezi;

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Ka Ọ di Gi nma ka I debe orù-Gi ELIZABETH
bú Eze-nwayi-ayi na Onye-isi-ayi nwere obi-oma, ka
nye kwa ya ike ikpere Gi n'ezie, n'ibi-obi ez
omume na nke di nsọ;

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Ka ọ di Gi nma ka I nachi obi oru-Gi bu Governor
General nke ala nka, ya na Governor nke akuku
Nigeria ayi bi nime ya, ka I me ka ha kwere na Gi
tukwa egwu Gi, ka ha we hu Gi n'anya, we tukwas
Gi obi mgbe nile.

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Ka ọ di Gi nma ka I were ezi omuma na nghota
nke Okwu-Gi nye Ndi-bishop na Ndi-presbyter na
Ndi-deacon nile ihè; ka ha weputa Okwu ahu n'iru
ora madu, gosi kwa ya otù ọ di site n'ihe-ozizi-ha
na ibi-obi-ha;

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Ka ọ di Gi nma ka I nye ndi Minister obodo, na ndi
naga Nzukọ uku ebe aneme iwu nachi obodo ayi, na
ndi Chief, na ndi nile nachi achí n'ala nka, amara na
amam-ihe na nghota.

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Ka ọ di Gi nma ka I buru Onye nedu ndi-ikpe na ndi
magistrate, nenye ha amara ime nma nye madu nile,
natugh egwu, nelegh madu anya n'iru, nejigh aghughọ
ma-obi obi ọjọ.

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Ka ọ di Gi nma ka I gozie ndi-Gi nile, debe kwa ha;

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Ka ọ di Gi nma ka I nye mba nile idi-n'otù, na
udo, na otù obi;

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Ka ọ do Gi nma ka I nye ayi obi ihu Gi n'anya, na
itu egwu Gi, na ijisi ike ibi obi dika ihe nile I nyere
n'iwu si di;

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Ka ọ di Gi nma ka I nye ndi-Gi nile amara n'uba
ka ha were nwayọ nānu Okuwu-Gi, ka ha were obi
ihu-n'anya nara ya, ka ha mia nkpuru nke Mọ Nsọ;

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Ka ọ di Gi nma ka I kpobata nime uzọ ezi-okwu
ndi nile jehiere ejehie, ndi arafuru arafu;

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Ka ọ di Gi nma ka I nye ndi guzoro eguzo ike; ka
I kasie ndi ume nādigb n'obi, ka I yere ha aka; ka
I palie ndi nke dara ada; n'ikpe-azu ka I tida Setan
n'okpuru ukwu-ayi;

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Ka ọ di Gi nma ka I ɓakute ndi nile nọ n'ebe ize-
ndu ma-ọbu na nkpa ma-ọbu n'ahuhu, ka I yere ha
aka, kasi kwa ha obi;

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Ka ọ di Gi nma ka I chebe ndi nile nāga ije n'ukwu-
ala ma-ọbu na miri, na ndinyom nile ime nēme, na
ndi-oria nile, na umu-ntakiri, ka I mere ndi nile nọ
n'ulo-nkpọrọ na ndi adọtara n'agha ebere;

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Ka ọ di Gi nma ka I luara umu-n̄bei ọgù, ha na
ndinyom di-ha nwuru, na ndi nile nēnwegh ikwu na
ibe anēmehụ, ka I ɓoro ha nkpa;

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Ka ọ di Gi nma ka I mere madu nile ebere;

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Ka ọ di Gi nma ka I ɓaghara ndi-iro-ayi, na ndi
nēsọbu ayi, na ndi nēkwulu aha-ayi, ka I me kwa ka
obi-ha chigharia;

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Ka ọ di Gi nma ka I nye ayi nkpuru nke ala di
iche iche, ka I chebere ayi ha, ka ọ gābu, m̄be ubochi-
ha ruu, ayi erie ha;

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Ka ọ di Gi nma ka I nye ayi ezi ncheghari; ka I
ɓaghara ayi nmehie-ayi nile, na ihe ayi rapuru ime,
na nke ayi mere n'amagh-ama; ka I were kwa amara
Mọ Nsọ nke Gi yikwasi ayi dika uwe, ka ayi we dozie
ibi-obi-ayi ka Okwu nsọ Gi si di;

Ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Okpara Chineke: ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi.

Okpara Chineke: ayi nāriọ Gi ka I nuru olu-ayi.

Nwa-aturu Chineke: Onye nēbupu nmehie nke uwa
Nye ayi udo-Gi.

Nwa-aturu Chineke: Onye nēbupu nmehie nke uwa;
Mere ayi ebere.

Kraist, nuru olu-ayi.

Kraist, nuru olu-ayi.

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Kraist, mere ayi ebere.

Kraist, mere ayi ebere.

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Emesia, Presbyter na ọra madu gāguko Ekpere nke Onye-nwe-ayi.

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka aha-Gi di nsọ. Ka
ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nāchọ, dika (esi eme ya)
n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otú ahu n'uwa. Nye
ayi nri ta nke gēzuru ayi n'ubochi ta. ɓaghara ayi
ihe ọjọ nile ayi mere, otú ayi onwe-ayi si ɓaghara ndi
mere ayi ihe ọjọ. Edubala ayi nime ọnwunwa; Ma
dọputa ayi n'aka ajọ ihe. Amen.

Presbyter. Onye-nwe-ayi, emesola ayi ka nmehie-
ayi si di.

Ọziza. Ma akwughachila ayi ka ajọ omume-ayi
si di.

Ka ayi kpere Chineke.

Chineke, Nna Nke di ebere, Onye nādigh-eleda ize-
ume nke obi nākwa nmehie, ma-ọbu ọchichọ nke ndi
nēru újú; Were ebere yere ayi aka n'ekpere-ayi
nke ayi nēkpe n'iru Gi nime ahuhu-ayi nile na ihe
nile nēmegide ayi, m̄be ọ bula ha nēmehụ ayi; were
amara nuru olu-ayi, ka ihe ọjọ nile nke aghughọ na
nyibụ nke ekwensu ma-ọbu madu nāgho megide ayi
we la n'efu; ka ha ɓasasia site n'iburu-uzọ-hu-ihe
obi-oma-Gi nāhu; ka ayi, bú ndi-orù-Gi, ebe ọ nādigh
nsọbu ọ bula nēmeru ayi aru, ka ayi we nēkele Gi

m̀be nile nime Nzukọ nsọ Gi; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi.

Onye-nwe-ayi, bilie, yere ayi aka, dọputa ayi n'ihì Aha-Gi.

Chineke, ayi ewerewo nti-ayi nu, nna-ayi-hà akọworo ayi akukọ ọlu ebube nile nke I luru n'ubochi-ha, lu kwa na m̀be ochie buru ha uzọ.

Onye-nwe-ayi, bilie, yere ayi aka, dọputa ayi n'ihì nsopuru-Gi.

Otuto diri Nna, na Ọkpara: na Mọ Nsọ; Ọziza. Otú ọ diri na mbu, ọ di uhu a, gädigide otú a: we rue n'uwa ebigh-ebi. Amen.

Kraist, ọpuru ayi ndi-iro-ayi.

Were amara lekwasì anyà n'ahuhu-ayi.

Were ebere lekwasì anyà n'iru-ùjù nke obi-ayi.

Were ebere ọghara nmehie ndi nke Gi.

Were amara na ebere nuru ekpere-ayi.

Nwa nke David, mere ayi ebere.

Kraist, uhu a na m̀be nile wedata Onwe-gi ka I nuru olu-ayi.

Kraist, were amara nuru olu-ayi; Onye-nwe-ayi Kraist, were amara nuru olu-ayi.

Presbyter. Onye-nwe-ayi, me ka ahú ebere-Gi n'aru ayi;

Ọziza. Ebe ayi tukwasiri Gi obi.

Ka ayi kpere Chineke.

Nna-ayi, ayi jì obi di ume-ala ariọ Gi, ka I were ebere lekwasì adigh-ike nke ayi anyà; n'ihì otuto Aha-Gi wepu n'isì-ayi ihe ọjọ nile nke kwesiri ayi n'ezie; nime ahuhu nile nke ayi, kwe ka ayi tukwasì obi-ayi nile n'ebere-Gi, dabebere kwa ya, we nêfè Gi ọfufè m̀be nile n'ibi-obi di nsọ di ọcha, ka nsopuru na

otuto we diri Gi; site na nánì otù Onye-ọbụbo-ayi na Ọna nēkwuru-ayi, Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

Ekpere nke Saint Chrysostom.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye nyeworo ayi amara uhu a ka ayi were otù obi bute aririọ-ayi n'iru Gi n'ọbọ; Gi Onye kwere si na m̀be madu abua ma-ọbu atọ zukworo n'aha-Gi I gānu aririọ-ha; Onye-nwe-ayi, mezue ọchichọ na aririọ nke ndi-orù-Gi uhu a, otú ọ gädichasiri ha ezi nma; nye ayi ọmuma nke ezi-okwu-Gi n'uwa nka, na ndu ebigh-ebi n'uwa nke nābia. Amen.

2 Ndị Kpinti 13.

Ka amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, na ihu-n'anya nke Chineke, na nnwekọ nke Mọ Nsọ, diyere ayi nile m̀be nile. Amen.

N'ebe a ka Litany ruru.

KOLEKT NA AKWUKWỌ-OZI NA OZI ỌMA

AGANĀGU N'OGOLOGO ARỌ NILE.

Riba ama, na Kolekt akara Sunday ọ bula, ma-ọbu nke akara Ubochi Nsọ nke Nche ma-ọbu Anyasi diri ya, na ọ bu Kolekt ahu ka agāgu n'Ekpere Anyasi n'ubochi torp ubochi ahu.

Sunday mbu n'Advent.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, nye ayi amara ka ayi we yipu ọlu nile nke ọchichiri, yikwasì ihe-agma nke ihè, ugbu a na mgbe nke ndu ọnwu nka, nke

Okpara-Gi, bú Jisus Kraist, biara ileta ayi n'obi-ume-ala uku; ka ọ gābu n'ubochi ikpe-azu, mgbe Ọ gābia ọzọ n'Ebube-Ya di otuto ikpe madu nile, ma ndi ndu ma ndi nwuru anwu, ka ayi we bilie ba na ndu ebigh-ebi, site na Ya, bú Onye soro Gi na Mọ Nsọ di ndu, nābu kwa eze, ugbo a na mgbe nile. Amen.

Aganāgu Kọlekt nka kwa-ubochi, ya na Kọlekt ọzọ n'Advent, rue Anyasi nke echị-ya bu Christmas.

AKWUKWỌ-OZI. Ndi Rom 13. 8-14.

Unu ejila onye ọ bula ugwo ọ bula, ma-ọbugh ihurita onwe-unu n'anya: n'ihì na onye nāhu madu-ibe-ya n'anya edebazuwo iwu. N'ihì na okwu a, Akwala iko, Egbula madu, Ezula ori, Agu ihe ọjọ agula gi, ọ buru kwa na ihe ọ bula ọzọ di enyere n'iwu, achikọtara ya n'okwu a, bú, Hu onye-agbata-obi-gi n'anya dika onwe-gi. Ihu-n'anya adigh-alu ọlu ọjọ n'ebe onye-agbata-obi-ya nọ: ya mere ihu-n'anya bu idebuzu iwu. Nke ahu kwa, ebe unu matara oge a, na oge hour eruwo ugbo a ka unu teta n'ura; n'ihì na ugbo a nzọputa-ayi di nso kari mgbe ayi kwere na mbu. Chi ejimiwo, chi-ọbubọ di kwa nso: ya mere ka ayi yipu ọlu nile nke ọchichiri, ma ka ayi yikwasi ihe-agma nke ihè. Ka ayi nējeghari dika ọ kwesiri ayi, dika n'ehihie; ọ bugh n'ite-egwú na inubiga-manyā-ókè, ọ bugh n'ikwa-iko na agu ikwa-iko, ọ bugh n'esem-okwu na ekworó. Kama yikwasinu Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, unu ebu-kwala uzọ nēchère aru, ime ihe ọjọ nāgu ya.

OZI ỌMA. Matiu 21. 1-13.

Ma mgbe ha biaruru Jerusalem nso, bia kwa na Betfagi, rue ugwu Olive, mgbe ahu Jisus zigara madu abua nēso uzọ-Ya, si ha, Ganu n'obodo ntà nke di na ncherita-iru unu, ngwa ngwa unu gāhu inyinya-ibu eliberworó, ya na nwa-inyinya-ibu: tọpunu ha,

seputaram ha. Ọ buru kwa na onye ọ bula si unu ihe ọ bula, unu gāsi, Ha di Onye-nwe-ayi nkpà; ngwa ngwa o gēzite ha. Ma emewo nka, ka okwu ekwuru site n'onu onye-amuma we mezu, si, Sinu ada Zaion, Le, Eze-gi nābiakute gi, Ọ di nwayọ, Ọ nānọkwasi kwa n'inyinya-ibu, na n'elu nwa-inyinya-ibu, bú nwa anu nēbu ibu. Ndi ahu ndi nēso uzọ-Ya we ga, me dika Jisus nyere ha iwu, ha we sekputa inyinya-ibu ahu, na nwa-inyinya-ibu ahu, wukwasi ha uwe-ha; Ọ we nọkwasi ha. Ndi kariri n'igwè madu ahu we tusa uwe-ha n'uzọ; ndi ọzọ gbubitarā alaka n'osisi, tusa kwa ha n'uzọ. Igwè madu nile ndi nāga n'iru Ya, ndi nēso kwa, nēti nkpu, si, Hosanna, diri Nwa Devid: Onye agọziri agọzi ka Onye ahu bu Nke nābia n'aha Onye-nwe-ayi; Hosanna n'ebe kachasi ihe nile elu. Mgbe Ọ batara na Jerusalem, obodo ahu nile wa ma jijiji, si, Onye bu Nwoke a? Igwè madu ahu we nāsi, Nwoke a bu Onye-amuma ahu, Jisus, Nke si na Nazaret nke Galili bia. Jisus we ba n'ulo uku Chineke, chupu ndi nile nēre nāzu kwa n'ulo unu Chineke, Ọ we kpùe tebel nile nke ndi nāgbānwe ego iru, na oche nile nke ndi nēre nduru; Ọ si ha, Edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, Agākpọ ulom ulo ekpere: ma unu onwe-unu nēme ya ọgbà ndi nāpunara madu ihe.

Sunday nke-abua n'Advent.

KỌLEKT.

Onye-nwe-ayi Nke di ngọzi, Onye meworo ka ede Akwukwọ nsọ nile izi ayi ihe; Kwe ka ayi si otú a nānu ha, nāgu ha, nāriba ha ama, nāmuta ha, nātughari ha n'obi-ayi, ka ayi we were ntachi-obi na nkasi-obi nke Okwu nsọ Gi nwe olile-anya di ngọzi nke ndu ebigh-ebi, nējisi ya ike mgbe nile, bú nke I nyeworo ayi n'Onye-nzọputa-ayi Jisus Kraist. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. Ndi Rom 15. 4-13.

N'ihì na ka ha ra, bú ihè edere n'akwukwọ nsọ n'oge gara aga, edere ha izi ayi ihè, ka ayi we were ntachi-obi na nkasi-obi nke ihè nile edeworo n'akwukwọ nsọ nwe olile-anya. Ma ka Chineke nke ntachi-obi na nke nkasi-obi nye unu ka unu tukwasi uche n'otù ihè ahu n'etiti onwe-unu dika Kraist Jisus si chọ; ka unu we ji otù obi ji kwa otù olu nēnye Chineke na Nna nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist otuto. N'ihì ya nākpọbatanu ibe-unu, dika Kraist-ayi kpọbata-kwa-ra unu, ka ewe nye Chineke otuto. N'ihì na asim na emewo Kraist ka Ọ buru onye nējere obibi-úgwù ozi n'ihì ezi-okwu Chineke, ka Ọ we me ka nkwa nile ekwere nna-ayi-hà guzosie ike, ka ndi mba ọzọ we nye kwa Chineke otuto n'ihì ebere-Ya; dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si, N'ihì nka ka M'gèkwuputa Gi n'etiti mba nile, aha-Gi ka m'gābuku kwa abù ọma. Ọzọ kwa Ọ si, Unu mba ọzọ, soronu ndi-Ya nwe obi utọ. Ọzọ kwa, Tonu Onye-nwe-ayi, unu mba nile; ka ndi nile di iche iche nāja kwa Ya. Ọzọ kwa, Aisaia si, Nkpọrọgwu ahu nke Jesi gādi, na Onye ahu Nke nēbili ibu onye-isi mba nile; Onye ahu ka ndi mba ọzọ gēle anya Ya. Ma Chineke nke Olile-anya ahu mejue unu n'ọñù nile na udo nile n'ikwe-ekwe, ka unu we nwebiga olile-anya ahu okè, n'ike Mọ Nsọ.

OZI ỌMA. Luk 21. 25-33.

Ihe-iriba-ama di iche iche gāda kwa n'anyanwu na ọnwā na kpakpando: n'elu uwa ka nkpagbu nke mba di iche iche gādi kwa, ndi nọ n'obi abua n'ihì nbígbo nke oké osimiri na ebili-miri; madu nātugbo site n'egwu, site kwa na ile-anya ihè nābiakwasi n'elu-uwa dum madu bi: n'ihì na agēme ka ike nile nke elu-igwe me nkpatu. Mgbe ahu ha gāhu kwa Nwa nke madu ka Ọ nābia n'igwe-oji, Ya na ike

na oké ebube. Ma mgbe ihè ndia malitere ime, lenu anya n'elu, weli-kwa-nu isi-unu; n'ihì na ngbaputa-unu nēru nso. Ọ we turu ha ilu: Lenu osisi fig, na osisi nile: mgbe ọ bula ha pūru epū ugbo a, unu huru ya mara kwa n'onwe-unu na mgbe okpọm-ọku di nso ugbo a. Otú a unu onwe-unu kwa, mgbe ọ bula unu gāhu ihè ndia ka ha nāputa, maranu na ala-eze Chineke di nso. N'ezie asim unu, Ọgbọ a agagh-agabiga ma-ọli, rue mgbe ihè nile gēme. Elu-igwe na uwa gāgabiga: ma okwu nile nkem agagh-agabiga ma-ọli.

Sunday nke-atọ n'Advent.

KỌLEKT.

Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Onye zigara onye-ozig-
Gi n'ọbibia mbu Gi ka ọ mezie uzọ-Gi n'iru Gi; Kwe ka ndi nējere Gi ozi na ndi nāchi ezi-na-ulo n'ihè-omimi-Gi we si otú a mezie dozi kwa uzọ-Gi, site n'ime ka obi ndi nānugh okwu chigharia nwe amam-
ihè nke ndi ezi omume, ka ọ gābu n'ọbibia-Gi nke-
abua ikpe uwa ikpe ka ewe hu ayi ndi amara nke-
ọma n'iru Gi, Onye soro Nna na Mọ Nsọ di ndu nābu
kwa eze, otú Chineke mgbe nile, rue n'uwa ebigh-ebi.
Amen.

AKWUKWỌ-OZI. 1 Ndi Kọrint 4. 1-5.

Ka madu nāgu ayi otú a, dika ndi nējere Kraist ozi, ndi bu kwa ndi nāchi èzi-na-ulo n'ihè-omimi nke Chineke. N'ebe a ihè anāchọ kwa n'aka ndi nāchi èzi-na-ulo bu, ka ahu onye ọ bula na ọ kwesiri ntukwasi-obi. Ma ọ burum ihè dikarisiri ntà ka unu, ma-ọbu ubọchi ikpé nke madu, kpem ikpé; é-è, ekpeghm ọbuná onwem ikpé. N'ihì na ọ digh ihè ọ bula m'mara megide onwem, ma ọ bugh na nka ka aguworom n'onye ezi omume: kama Onye nēkpem ikpé bu Onye-nwe-ayi. Ya mere, unu ekpela ihè ọ

bula ikpé mgbe oge ahu akêrugh, rue mgbe o bula Onye-nwe-ayi gâbia, Onye gēweputa kwa ihe nile ezoro ezo nke oghichiri n'ihè, me kwa ka izù nile nke obi nile puta ihè; mgbe ahu ka madu nile n'otù n'otù gēnwe kwa otuto-ha site n'aka Chineke.

OZI QMA. Matiu II. 2-10.

Ma mgbe Jōn nuru n'ulo-nkpōrō olu nile nke Kraist ahu, o ziga ozi site n'aka ndi nēso uzō-ya, si Ya, Gi onwe-gi bu Onye nābia, ma-ōbu na ayi nēle anya onye di iche? Jisus we za, si ha, Ganu, kōrō Jōn ihe nile unu nānu na nke unu nāhu: ndi-lsi nāhu uzō, ndi-ngwurō nēje ije, anēme ndi-ekpenta ka ha di ocha, ndi nti chiri nānu ihe, anēme ndi nwuru anwu ka ha si n'ōnwu bilie, anēzi ndi-ogbeye ozi qma. Ngozi nādi-kwa-ra onye ahu, bú onye o bula nke nāgagh-ama n'onyà n'arum. Ma mgbe ndia nāla, Jisus malitere igwa igwè madu nile okwu bayere Jōn, si, O bu gini ka nu puru je n'ohia ka unu kiri? àmì nke nēme nkpatu site n'ifufe? Ma o bu gini ka unu puru ka unu hu? nwòke eyikwasiworo uwe di biali-biali? Le, ndi nēyi uwe di biali-biali nō n'ulo ndi-eze. Ma gini mere unu ji pua? Ihu onye-amuma? E, asim unu, onye kari kwa onye-amuma nke-uku. Nwoke a bu onye edeworo ihe n'akwukwō nsō bayere ya, si, Le, Mu onwem nēziga onye-ozim n'iru Gi, Onye gēmezi uzō-Gi n'iru Gi.

Sunday nke-anq n'Advent.

KQLEKT.

Onye-nwe-ayi, ayi nāriō Gi ka I welie ike-Gi elu, bia n'etiti ayi, were ike uku yere ayi aka; ka o gābu, o bu ezie na esitere na nmehie-ayi na aq omume-ayi napuru ayi nke-uku gbochi kwa ayi n'igba oqō ahu nke edebere n'iru ayi, ka amara na ebere nke Gi nke riri nne we yere ayi aka dōputa kwa ayi ngwa

ngwa; site n'ihe Okpara-Gi, bú Onye-nwe-ayi, mere ka aq ju Gi, Onye nsq̄puru na otuto diri, tiyere Gi na Mq̄ Nsq̄, rue n'uwa ebigh-ebi. Amen.

AKWUKWQ-OZI. Ndi Filipai 4. 4-7.

Nānurinu oñu n'Onye-nwe-ayi mgbe nile: m'gāsi oqō, Nānurinu oñu. Menu ka madu nile mara obi-qma-unu. Onye-nwe-ayi nō nso. Unu echegbula onwe-unu n'ihe o bula; kama n'ihe nile o bula site n'ekpere na aririō, ya na ekele, menu ka Chineke mara ihe nile unu nāriō. Udo nke Chineke, nke kachasi uche nile, gēche kwa obi-unu na èchichè-uche-unu nche nime Kraist Jesus.

OZI QMA. Jōn I. 19-28.

Nka bu kwa àmà Jōn, mgbe ndi-Ju siri na Jeru-salem zigara ya ndi-nchu-aja na ndi Livai ka ha jua ya, si, Gi onwe-gi bu onye? O we kwuputa, o gogh kwa aqō: ma o kwuputara, si, Mu onwem abugh Kraist ahu. Ha we jua ya, si, I bu gini kwa? Gi onwe-gi bu Elaija? O si, Abughm. Gi onwe-gi bu onye-amuma ahu? O we za, si, È-è. Ya mere ha siri ya, I bu onye? ka ayi we nye ndi zitere ayi ihe-oziza. I si gini bayere onwe-gi? O siri, Mu onwem bu olu otù onye nēti nkpu n'ohia, si, Menu uzō Onye-nwe-ayi ka o guzozie, dika Aisaia onye-amuma kwuru. Ma ufōdu nime ha ka ezitereri site n'etiti ndi-Farisi. Ha we jua ya, si ya, O bu kwa gini mere i nēme baptism, ma o buru na gi onwe-gi abugh Kraist ahu, ma i bugh Elaija, ma i bugh onye-amuma ahu? Jōn zara ha, si, Mu onwem nēji miri me baptism: n'etiti unu ka otù Onye nēguzo Nke unu onwe-unu nāmatagh, bú Onye ahu Nke nābia n'azum, Onye mu onwem nēkwesigh itōpu eriri akpukpō-ukwu-Ya. Emere ihe ndia na Betani n'ofè Jōdan, ebe Jōn nēme baptism.

Omumu nke Onye-nwe-ayi, ma-ọbu ubochi amuru Kraist, nke ọrà madu nàkpọ

UBQCHI CHRISTMAS.

KQLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye nyeworo ayi Ọkpara I muru nání Ya iyikwasi n'Onwe-ya udi madu ayi bu, ka Nwa-agboghọ nāmagh nwoke we mua Ya na mgbe dika mgbe a; Kwe ka ayi onwe-ayi, ebe amuru ayi ọzọ, me ka ayi ghọ umu-Gi site n'ido ayi ka umu na site n'amara-Gi, ka ewe nēme ayi ọhu kwa-ubochi site na Mọ Nsọ Gi; site n'otù Onye ahu, bú Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Onye soro Gi na otù Mọ ahu di ndu nābu kwa Eze, otù Chineke mgbe dum, rue n'uwa ebigh-ebi. *Amen.*

AKWUKWỌ-OZI. Ndi-Hibru I. I-12.

Chineke, mgbe Ọ gwarari nna-ayi-hà okwu n'oge iche nime ndi-amuma n'iberibe-akwukwọ di iche iche na uzọ di iche iche, Ọ gwara ayi okwu n'ogwugwu ubochi ndia nime Ọkpara, Onye O doro onye-nketa nke ihe nile, Onye O site-kwa-ra n'aka-Ya me uwa nile; Onye, ebe Ọ bu nnwupu nke ebube-Ya na onyinyo nke udi-Ya, ebe O nēbu kwa ihe nile site n'okwu nke ike-Ya, mgbe Ọ sachasiri nmehie nile ayi, Ọ we nọdu n'aka-nri nke Idi-uku ahu di n'elu; ebe emere Ya-ri ka Ọ ka ndi-mq-ozí nma n'uzọ ra otù Ọ ketaworo aha nke ka ha nma. N'ihí na ọ bu onye n'etiti ndi-mq-ozí ka Ọ siri mgbe ọ bula, Ọkparam ka Gi onwe-gi bu, mu onwem amuwo Gi ta? ọzọ kwa, Mu onwem gāburu Ya Nna, Ya onwe-ya gābu-kwa-ram Ọkpara? Ma ọzọ kwa, mgbe ọ bula Ọ gākpobataworí Ọkpara ahu n'elu-uwa ebe madu bi, Ọ si, Ka ndi-mq-ozí nile nke Chineke kpọ kwa isi ala nye Ya. O nēkwu kwa ihe bayere ndi-mq-ozí, si, Onye nēme ndi-mq-ozí-Ya ka ha buru

ifufe, nēme kwa ndi nējere Ya ozi ka ha buru ọku nēnwu enwu: ma O nēkwu ihe bayere Ọkpara ahu, si, Oche-eze-gi, Chineke, nādiru mgbe nile ebigh-ebi. Nkpa-n'aka-eze nke izi-ezi ka nkpa-n'aka nke ala-eze-Gi bu kwa. I huru ezi omume n'anya, we kpọ nmebi-iwu asi; n'ihí nka Chineke, bú Chineke-Gi, tere Gi manu obi-utọ n'isi kari ndi-nketa-ibe-Gi. Ọzọ kwa, Gi onwe-gi, Onye-nwe-ayi, na mbu ka I tọrọ ntọ-ala nke uwa, Ọlu aka-Gi ka elu-igwe bu kwa: Ha onwe-ha gāla n'iyi; ma Gi onwe-gi nānọgide: Ha nile gāka kwa nká dika uwe; dika ákwá-ngbokwasi ha I gāpiakọta kwa ha, dika uwe, agāgbanwe kwa ha: ma Gi onwe-gi bu Onye ahu Nke nadi mgbe nile, arọ-gi nile agagh-agwu kwa agwu.

OZI OMA. Jón I. I-14.

Na mbu ka Okwu ahu diri, Okwu ahu na Chineke di-kwa-ra, Okwu ahu buru kwa Chineke. Onye ahu na Chineke diri na mbu. Ekere ihe nile site n'aka-Ya; ekègh kwa otù ihe ọ bula nke ekèworó ma Ọ nọgh ya. Nime Ya ka ndu diri; ndu ahu buru kwa Ihè nke madu. Ihè ahu we nāmu n'ọchichiri; ọchichiri ahu ejidegh kwa ya. Otù nwoke putara, onye ezitere site n'ebe Chineke nọ, aha-ya bu Jón. Onye ahu biara igba àmà, ka ọ we gbara Ihè ahu àmà, ka madu nile we site n'aka-ya kwere. Ya onwe-ya abugh Ihè ahu, kama ọ biara ka ọ we gbara Ihè ahu àmà. Ezi Ihè ahu diri, Nke nēnye madu ọ bula nke nābia nime uwa ihè. Ọ nọri n'uwa, ekè-kwa-ra uwa site n'aka-Ya, uwa amagh kwa Ya. Ọ biakutere ihe nke aka Ya, ma ndi nke aka Ya akpobatagh Ya. Ma ka ha ra, bú ndi nara Ya, ha ka Ọ nyere ike ighọ umu Chineke, bú ndi kwere n'aha-Ya: ndi amuru, ọ bugh site n'ọbara, ọ bugh kwa site n'ọchichọ anu-arú, ọ bugh kwa site n'ọchichọ

nwoke, kama site na Chineke. Okwu ahu we ghọ anu-arụ, bú madu, Ọ we biri n'etiti ayi, (ayi kiri-kwa-ra otuto-Ya, bú otuto dika otù nwa-nwoke amuru nání ya nánata n'aka nna-ya), O juputara n'amara na ezi-okwu.

Ubqchi Saint Stifen.

KQLEKT.

Onye-nwe-ayi, kwe ka ọ gābụ n'ahuhu-ayi nile n'ebe a n'elu uwa n'ihì igba àmà nke ezi-okwu-Gi, ka ayi we nēlegide anya n'elu-igwe, we site n'okwukwe hu ebube nke agēkpughe; ọzọ kwa, ebe ayi juputara na Mọ Nsọ, ka ayi we muta ihu ndi nēsogbu ayi n'anya na igozi ha site n'ukpuru nke Saint Stifen, bú onye-àmà-Gi eburu uzọ gbu, onye kpere Gi ekpere n'ihì ndi nēgbu ya, Jisus di ngozi, Onye nēguzo n'aka-nri Chineke iyere ha aka, bú ndi nile nāhu ahuhu n'ihì Gi, Onye nání otù Onye-ogbugbo-ayi na Ọnu-nēkwuru-ayi. *Amen.*

Emeria, Kplekt nke Omumu Jisus gēso, nke aganāgu kwa-ubqchi rue Anyasi nke echì-ya bu Ubqchi mbu n'arọ phu.

N'ỌNỌDU AKWUKWỌ-OZI. Ọlu Ndi-ozì 7. 55-60.

Ma, ebe o juputara na Mọ Nsọ, ọ legide anya n'elu-igwe, we hu ebube Chineke, na Jisus ka O nēguzo n'aka-nri Chineke, ọ we si, Le, anamahu elu-igwe ka emegheworo ha, na Nwa nke madu ka O nēguzo n'aka-nri Chineke. Ma ha were oké olu ti nkpu, kpuchi kwa aka na nti-ha, were otù obi nukwasi ya; ha we tupu ya n'obodo, tu kwa ya nkume: ndi-àmà we wusa uwe-ha n'ukwu otù nwa-okorobia anākpọ Sọl. Ha we tua Stifen nkume, ka ọ nākpọku Onye-nwe-ayi, nāsì, Onye-nwe-ayi Jisus, nara mọm nke-oma. Ọ we gbu ikperè n'ala, were kwa oké olu ti nkpu, si, Onye-nwe-ayi, atukwasila nnehie a n'isi-ha. Mgbe o kwusiri okwu a, ọ we da n'ura.

OZI QMA. Matiu 23. 34-39.

N'ihì nka, le, Mu onwem nēzitere unu ndi-amuma, na ndi-amam-ihe, na ndi-ode-akwukwọ: ufodu nime ha ka unu gēgbu, kpogide kwa ha n'obe; ufodu nime ha ka unu gāpia kwa ihe n'ulo-nzukọ-unu, si kwa n'otù obodo nēsogbu ha ga obodo ọzọ: ka ọbara ndi ezi omume nile awusiworo n'elu uwa we biakwasi unu, site n'ọbara Ebel onye ezi omume ahu rue ọbara Zakaraia nwa Barakaia, onye unu gburu n'agbata ulo nsọ na ebe-ichu-aja unu. N'ezie asim unu, Ihe ndia nile gābiakwasi ọgbọ a. Jerusalem, Jerusalem, nke nēgbu ndi-amuma, nke nēwere kwa nkume atu ndi eziteworo ya! ọtutu mgbe ole ka M'chorọ ichikọ umu-gi, ọbunà dika nneku-ọkuku nāchikọ umu-ya n'okpuru nkù-ya abua, ma unu achoghì! Le, anārapuru unu ulo-unu ka ọ tọgborọ n'efu. N'ihì na asim unu, Unu agagh-ahum ọzọ site n'ugbu a ma-ọli, rue mgbe unu gasi, Onye agoziri agozi ka Onye ahu bu Nke nābia n'aha Onye-nwe-ayi.

Ubqchi Saint Jọn, bú Onye dere Ozi Qma n'akwukwọ.

KQLEKT.

Onye-nwe-ayi di ebere, ayi nāriọ Gi ka I me ka nnwupu nke ihè-Gi nwukwasi Nzukọ-Gi, ka ọ gābụ, ebe enyere ya ihè site n'ihe-ozizì nke Saint Jọn di ngozi, bú Onye-ozì-Gi na Onye dere Ozi Qma n'akwukwọ, ka ọ we si otù a nējeghari n'ihè nke ezi-okwu-Gi, ka ọ we mesia jerue n'ihè nke ndu ebigh-ebi; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. *Amen.*

AKWUKWỌ-OZI. I Jọn I. 1-10.

Ihe nke diri site na mbu, ihe ayi nuworo, ihe ayi jiworo anya-ayi hu, ihe ayi kiriri, nke aka-ayi datu-kwa-ra, bayere Okwu nke ndu ahu, (eme-kwa-ra ka ndu ahu puta ihè, ayi ahuwo kwa ya, nāgba kwa àmà, kọ-kwa-ra unu ndu ahu, ndu ebigh-ebi ahu,

bú ndu nke diri n'ebe Nna-ayi nọ, ewe me ka ọ putara ayi ihè); ọ bu ihe ayi huworo, nu kwa, ka ayi nàkọ-kwa-ra unu, ka unu onwe-unu we so kwa ayi nwekọ ya: ma nnwekọ-ayi bu kwa nke ayi soro Nna-ayi, so kwa Ọkpara-Ya Jisus Kraist, nēnwekọ: ihe ndia ka ayi onwe-ayi nēde kwa n'akwukwọ, ka ewe mezue ọnụ-ayi. Nka bu kwa ozi ahu nke ayi nuworo n'ọnu-Ya, nàkọ-kwa-ra unu, na Chineke bu ihè, ọ digh kwa ọchichiri ọ bula di nime Ya. Ọ buru na ayi asi na ayi nēso Ya nwekọ ihe, ma ayi nējehari n'ọchichiri, ayi nēkwu okwu-ugha, ayi adigh-eme kwa ezi-okwu: ma ọ buru na ayi ejehari n'ihè ahu, dika Ya onwe-ya nọ n'ihè ahu, ayi nēnwekorita ihe n'etiti onwe-ayi, ọbara Jisus, bú Ọkpara-Ya, nāsachapu kwa ayi nmehie nile. Ọ buru na ayi asi na ayi enwegh nmehie, ayi nēduhie onwe-ayi, ezi-okwu ahu adigh kwa nime ayi. Ọ buru na ayi ekwuputa nmehie-ayi, Ọ bu Onye kwesiri ntukwasiobi, buru kwa Onye ezi omume, ka Ọ we gbagbara ayi nmehie-ayi, sachapu kwa ayi ajọ omume nile. Ọ buru na ayi asi na ọ digh mgbe ọ bula ayi mehiere, ayi nēme Ya onye-ugha, okwu-Ya adigh kwa nime ayi.

OZI QMA. JON 21. 19-25.

Ma nka ka O kwuru, nēgosi aha ọnwu o gēji nye Chineke otuto. Mgbe O kwusiri nka, Ọ si ya, Som. Pita we chigharia, hu onye ahu nke nēso uzọ-Ya, onye Jisus huru n'anya, ka o nēso; onye nādabere kwa n'obi-Ya na nri-anyasi ahu, si, Onye-nwe-ayi, ọnye bu onye ahu nke nārara Gi nye? Ya mere Pita, mgbe ọ huru ya, ọ si Jisus, Onye-nwe-ayi, ma onye a, gini gēme ya? Jisus si ya, Ọ buru na anamachọ ka ọ nọgide rue mgbe M'gābia, ọ bu gini n'ebe i nọ? gi onwe-gi som. Ya mere okwu a putara n'etiti umu-nna nime Kraist, na onye ahu nke nēso.

uzọ-Ya agagh-anwu: ma Jisus asigh ya, na ọ gagh-anwu: kama, Ọ buru na anamachọ ka ọ nọgide rue mgbe M'gābia, ọ bu gini n'ebe i nọ? Nka bu onye ahu nēso uzọ Jisus nke nāgbara ihe ndia àmà, nke de-kwa-ra ihe ndia n'akwukwọ: ayi mata-kwa-ra na àmà-ya bu ezie. Ma ọtuto ihe ọzọ nke Jisus mere di kwa, nke, ma ọ buru na edere ha n'akwukwọ n'otù n'otù, ọ dim ka ọbuná uwa onwe-ya agagh-anagide akwukwọ agède.

Ubqchi Umu-ntakiri nemegh ihe ọjọ.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye siworo n'ọnu umu-ntakiri na umu nānu ara tọ ntọ-ala ike, Onye me-kwa-ra ka umu-ntakiri nye Gi otuto site n'ọnwu-ha; Me ka ajọ omume nile nwupusia n'aru-ayi, si otú a nye ayi ike site n'amara-Gi, ka ayi we were ibi-obi-ayi nke nmehie nādigh, na okwukwe-ayi nke ayi nēkwegide ọbuná rue ọnwu, nye Aha nsọ Gi otuto; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

N'ỌNỌDU AKWUKWỌ-OZI. Nkpughe 14. 1-5.

M'we hu, ma le, Nwa-aturu ahu ka O nēguzo n'ugwu Zaion, Ya na ọgu nnù iri na ọgu nnù asatọ, bú ndi edeworo aha-Ya na aha Nna-Ya n'egedege-iru-ha. M'we nu olu ka o nēsi n'elu-igwe dà, dika olu ọtuto miri, di kwa ka olu oke egbè-elu-igwe: olu ahu m'nuru di kwa ka olu ndi nākpọ ubọ-akwara mgbe ha nēwere ubọ-akwara-ha nākpọ: ha we nābù dika agāsi na ọ bu abù ọhu n'iru oche-eze ahu, na n'iru ihe anọ ahu nke di ndu na ndi-okenye ahu: ọ digh kwa onye ọ bula puru imuta abù ahu ma-ọbugh ọgu nnù iri na ọgu nnù asatọ ahu, bú ndi agbatarari n'uwa. Ndia bu ndi nēmerugh onwe-ha n'aru ndinyom; n'ihì na ha di ọcha ka umu-agboghọ nāmagh nwoke. Ndia bu ndi nēso Nwa-aturu ahu

ebe o bula O nēje. Ndia ka agbatara n'etiti madu iburu Chineke na Nwa-aturu ahu nkpuru mbu. O digh kwa ugha o bula ahuru n'onu-ha; ha bu ndi anātagh uta.

OZI OMA. Matiu 2. 13-18.

Ma mgbe ha wezugasiri onwe-ha, le, mo-ozī nke Onye-nwe-ayi were onwe-ya gosi Josef na nrō, si, Bilie, kuru Nwatakiri ahu na nne-Ya gbalaga n'Ijīpt, n'ēbe ahu rue mgbe o bula m'gāgwa gi: n'īhi na Herod gaje ichō Nwatakiri ahu ka o la Ya n'īyl. O we bilie, kuru Nwatakiri ahu na nne-Ya n'abali, wezuga onwe-ya ga Ijīpt; o we nō n'ēbe ahu rue onwu Herod: ka okwu Onye-nwe-ayi kwuru site n'ōnu onye-amuma-Ya we mezu, si, Site n'Ijīpt ka M'kpōputara Nwam. Mgbe ahu Herod, mgbe o huru na ndi ahu nke mara ihe mere ya ihe-ōchi, onuma di ya n'obi nke-uku, o we ziga, gbuchasia umuaka ndikom nile di na Betlehem, na n'ōkē-ala-ya nile, site na ndi gbara arō abua we rida, dika oge ahu nke o jutara nke-oma n'ōnu ndi ahu mara ihe. Mgbe ahu ka emezuru okwu ekwuru site n'ōnu Jeremaia onye-amuma, si, Anuru olu na Rema, Ikwa-ākwā na iru-ūjū uku, Rechel nākwara umu-ya ākwā; O chōgh kwa ka akasie ya obi, n'īhi na ha adigh.

Sunday so ka Ubqchi Christmas gara.

KQLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye nyeworo ayi Okpara I muru nāni Ya iyikwasi n'Onwe-ya udi madu ayi bu, ka Nwa-agbōghō nāmagh nwoke we mua Ya na mgbe dika mgbe a; Kwe ka ayi onwe-ayi, ebe amuru ayi ozo, me ka ayi ghō umu-Gi site n'ido ayi ka umu na site n'amara-Gi, ka ewe nēme ayi oho kwa-ubqchi site na Mō Nso Gi; site n'otū Onye ahu,

bū Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Onye soro Gi na otū Mō ahu di ndu nābu kwa Eze, otū Chineke mgbe dum, rue n'uwa ebigh-ebi. Amen.

AKWUKWQ-OZI. Ndi Galetia 4. 1-7.

Ma asim na ka oge ra onye-nketa ahu nō ka nwa oho, o digh iche n'īhe o bula n'ēbe orū nō, o bu ezie na o bu onye-nwe ihe nile; kama o nō n'okpuru ndi etiyere ya n'aka-ha na ndi nāchi ēzi-na-ulo-ya rue oge nna-ya buru uzō ka ākà. Otū a ayi onwe-ayi kwa, mgbe ayi bu umu oho, o bu n'okpuru ihe-ozizi mbu nke uwa ka ejidere ayi dika orū: ma mgbe oge ahu zuru, Chineke ziputara Okpara-Ya, Onye amuru site na nwayi, Onye amuru n'okpuru iwu, ka O we gbaputa ndi nō n'okpuru iwu, ka ayi we nata ido-ka-umu-ndikom ahu. Ma n'īhi na unu bu umu-ndikom, Chineke ziputara Mō nke Okpara-Ya ba nime obi-ayi, nēti nkpu, si, Aba, Nna. Ya mere i bugh orū ozo, kama i bu nwa-nwoke; ma o buru na i bu nwa-nwoke, i bu kwa onye-nketa site n'aka Chineke.

OZI OMA. Matiu 1. 18-25.

Ma omumu Jisus Kraist di otū a: Mgbe ekwereri na Josef gālu nne-Ya Meri, mgbe ha akēdinakotagh ahuru na o di ime site na Mō Nso. Ma Josef di-ya, ebe o bu onye ezi omume, ma o chōgh igosi ya n'iru ora, o zubere irapu ya na nzuzo, Ma mgbe ihe ndia di ya n'obi, le, mo-ozī nke Chineke were onwe-ya gosi ya na nrō, si, Josef, nwa Devid, atula egwū ikuru nwunye-gi Meri: n'īhi na Ihe Nke o di ime Ya sitere n'aka Mō Nso. O gāmuputa kwa Nwa-nwoke; i gākpō kwa aha-Ya Jisus; n'īhi na Ya onwe-ya gāzōputa ndi nke Ya na nnehie nile ha. Ma ihe a dum emewo, kao kwu Onye-nwe-ayi kwuru site n'ōnu onye-amuma-Ya we mezu, si, Le, nwa-

agboghò ahu nāmagh nwoke gādi ime, ọ gāmuta kwa Nwa-nwoke, ha gākpọ kwa aha-Ya Immanuel; nke bu, ma asugharia ya, Chineke nọyere ayi. Josef we si n'ura-ya bilie, me dika mọ-ozị nke Onye-nwe-ayi nyere ya iwu, we kuru nwunye-ya; ọ magh kwa ya rue mgbe ọ muputara Nwe-nwoke: ọ we kpọ aha-Ya Jisus.

Obibi-úgwù nke Kraist.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye mere ka eble Ọkpara-Gi di ngozi úgwù, Ọ we debere madu iwu; Biko, nye ayi ezi obibi-úgwù nke Mọ Nso; ka ayi onwe-ayi, ebe emeworo ka obi-ayi na ihe nile di n'aru-ayi nwupu n'ebe agu ihe uwa nile na agu aru di, ka ayi we nēme ihe nile I chọrọ, bú uche-Gi di ngozi; site n'otú Ọkpara-Gi ahu Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. *Amen.*

AKWUKWỌ-OZỊ. Ndi Rom 4. 8-14.

Ngọzi nādiri nwoke ahu onye Onye-nwe-ayi nāgagh-agu nmehie nye ya. Ọ bu kwa ndi obibi-úgwù ka anākpọ ndi ngozi a diri, ma-ọbu kwa ndi ebigh-úgwù? n'ihì na ayi nāsi, Aguru okwukwe Abraham nye ya dika ezi omume. Esi kwa aha gu ya? àguru ya nye ya mgbe ọ nọ n'obibi-úgwù, ma-ọbu mgbe ọ nọ n'ebigh-úgwù? Ọ bugh n'obibi-úgwù, kama ọ bu n'ebigh-úgwù: ọ we nara ihe-iriba-ama nke bu obibi-úgwù, bú akàrà nke ezi omume nke okwukwe ahu nke di n'ebigh-úgwù-ya: ka ọ we buru nna nke ndi nile kwere, ọ bu ezie na ha nọ n'ebigh-úgwù, ka ewe gua ezi omume nye ha; ka ọ we buru kwa nna nke obibi-úgwù n'ebe ndi ahu nọ, bú ndi nābugh nání ndi sitere n'obibi-úgwù, kama ha nēsozi kwa ije-ukwu nke okwukwe ahu nke nna ayi Abraham, nke ọ nwere n'ebigh-úgwù. N'ihì

na esitegh n'iwu kwere Abraham ma-ọbu nkpuru-ya nkwa, nà ọ gābu onye-nketa nke uwa, kama o sitere n'ezì omume nke okwukwe. N'ihì na asi na ndi ahu ndi sitere n'iwu bu ndi-nketa, emewo okwukwe ka ọ buru ihe-efu, me kwa nkwa ahu ka ọ ghara idi irè.

OZỊ ỌMA. Luk 2. 15-21.

Ọ we rue, mgbe ndi-mọ-ozị puru n'ebe ha nọ la n'elu-igwe, ndi-ọzùzù-aturu we sirita onwe-ha, Ka ayi je rue Betlehem ugbo a, hu ihe a ekwuru nke emeworo, nke Onye-nwe-ayi mere ka ayi mara. Ha we were ọsọ bia, hu Meri na Josef, na Nwa ọhú ahu ka O dinara n'ihe ahu anētiye nri anu-ulo. Ma mgbe ha huru ya, ha me ka amara okwu agwara ha-ri bayere Nwatakiri ahu. Okwu ndi-ọzùzù-aturu gwara ha we ju ndi nile nuru ha anya. Ma Meri debere ihe ndia nile ekwuru, nātughari ha n'obi-ya. Ndi-ọzùzù-aturu we laghachi, nēnye Chineke otuto, nēto kwa Ya n'ihì ihe nile ha nuru na nke ha huru, dika agwara ha. Mgbe ubochi asatọ zuru ibi Ya úgwù, ewe kpọ aha-Ya Jisus, nke mọ-ozị kpọrọ ya mgbe akātugh ime Ya.

Oti Kọlekt na Akwukwọ-ozị na Ozi Ọma ahu ka aganāgu kwa-ubochi, ma Ubochi Obibi-úgwù nke Kraist gasia, we rue Epiphany.

Epiphany, ma-ọbu Ngosi ewere Kraist gosi ndi Gentile.

KOLEKT.

Chineke, Onye were odudu kpakpando gosi ndi Gentile Ọkpara I muru nání Ya; Were ebere kwe ka ayi onwe-ayi, bú ndi mara Gi ugbo a site n'okwukwe, ka ayi we nwezue utọ nke Chineke I bu di ebube mgbe ndu nka gasiri; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. *Amen.*

AKWUKWỌ-OZỊ. Ndi Efesọs 3. 1-12.

N'ihì nka mu onwem Pọl, onye-nkpọrọ nke Kraist Jisus n'ihì unu ndi mba ọzọ,—asi na ọ bu ezie na

unu nuru okwu bayere ọchichi-èzí-na-ulo nke amara Chineke ahu nke enyerem n'èbe unu nọ; na emere ka m'mara ihe-omimi ahu n'uzọ nkpuh, dika m'deworo n'akwukwọ a na mbu n'okwu ole-na-ole, nke unu gēji pu ihuta nghotam n'ihe-omimi nke Kraist, mgbe unu guru ya; nke anēmegh ka umu madu mara ya n'ogbo ọzọ, dika ekpughere ya ugbo a nye ndi-ozí-Ya na ndi-amuma-Ya di nsọ nime Mọ Nsọ; bú, na ndi mba ọzọ bu ndi soro ayi ketakọ ihe, na idikọ n'otú aru, na ikèkọ nkwa ahu nime Kraist Jisus site n'ozí ọma, nke emerem ka m'buru onye nēje ozi ya, dika onyinye nke amara ahu nke Chineke si di nke enyerem dika ilusi-ọlu-ike nke ike-Ya si di. Ọ bu mu onwem, bú onye di ntà kari onye dikarisiri ntà n'etiti ndi nsọ nile, ka enyere amara nka, izisara ndi mba ọzọ ozi ọma nke àkú nke Kraist nke anēnwegh ike ituputa ya; na inyeha nile ihè ihu ihe bu ọchichi-èzí-na-ulo nke ihe-omimi ahu nke ezoworo nime Chineke site n'oge nile, Onye kere ihe nile; ka ewe me ugbo a ka ibu-isi nile na ike nile nke di n'èbe di n'elu-igwe mara ọtutu okpukpu amam-ihe Chineke di ichè ichè site n'aka nzukọ-Ya, dika lzu nke mgbe nile ebighèbi si di nke Ọ zuberè nime Kraist-ayi, bú Jisus Onye-nwe-ayi: ọ bu kwa nime Ya ka ayi sitere n'okwukwe nke ayi kwere na Ya nwe nkwuwa-okwu na nkpobata nime ntukwasi-obi.

OZI ỌMA. Matiu 2. 1-12.

Ma mgbe amuru Jisus na Betlehem nke Judia n'ubochi Herod, bú eze, le, ufodu ndi mara ihe, ndi sitere n'owuwa-anyanwu, biaruru Jerusalem, si. Ọle ebe Ọ nọ, bú Onye amuru ibu Eze ndi-Ju? n'ihu na ayi huru kpakpando-Ya n'owuwa-anyanwu, ayi we bia ikpọ isi ala nye Ya. Ma mgbe Herod, bú eze, nuru, obi lora ya miri, ya na Jerusalem

nile. Ọ we me ka ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwọ nile nke ndi-Ju zukọ, ọ we jua n'onu-ha ebe agamu Kraist nke ha. Ha we si ya, Na Betlehem nke Judia: n'ihu na otú a ka edeworo ya n'akwukwọ site n'aka onye-amuma, si, Gi Betlehem kwa, ala Juda, I digh nke-ntà kachasia n'etiti ndi-isi Juda ma-ọli: n'ihu na n'etiti gi ka Onye-isi gáputa, onye gázú ndi nkem Israel dika aturu. Mgbe ahu Herod kpọrọ ha na nzuzo, bú ndi ahu mara ihe, ọ we juta nke-ọma n'onu-ha oge kpakpando ahu nke náputa ihè. Ọ we zie ha je Betlehem, si, Ganu chọputa nke-ọma okwu bayere Nwatakiri ahu; ma mgbe ọ bula unu gāchọta Ya, bia kọrọm, ka mu onwem we je kwa kpọ isi ala nye Ya. Mgbe ha nuru okwu eze ahu, ha we ga; ma le, kpakpando ahu, nke ha huru n'owuwa-anyanwu, ọ naga n'iru ha, rue mgbe ọ biara guzo n'elu ebe Nwatakiri ahu nọ. Mgbe ha huru kpakpando ahu ha we nuri oké ọhù nke-uku. Ha we ba nime ulo, hu Nwatakiri ahu, Ya na Meri nne-Ya; ha we da n'ala kpọ isi ala nye Ya; ha we kpughe igbe àkú ha, che onyinye n'iru Ya, ọla-edo na frankincense na myrrh. Ebe Chineke duru ha ọdú na nrọ ka ha ghara ilaghachi jekuru Herod, ha we wezuga onwe-ha ga ala-ha site n'uzọ ọzọ.

Sunday nke-mbu ka Epiphany gara.

KOLEKT.

Onye-nwe-ayi, ayi nāriọ Gi ka I were ebere nara ekpere ndi nke Gi ndi nākpọku Gi; kwe ka ha hu mara kwa ihe nke kwesiri ka ha me, ka ha nwe kwa amara na ike iji mezu ha n'uzọ kwesiri ntukwasi-obi; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. Ndi Rom 12. 1-5.

Ya mere, umu-nnam, ejim obi-ebere nile nke Chineke nāriọ unu, ka unu che aru-unu n'iru Chineke,

51 SUNDAY NKE-MBU KA EPIPHANY GARA.

dika àjà di ndu, di nsò, nke di Chineke ezi utò, nke bu ikpe-ekpere-unu dika uche si di. Unu ekwe-kwa-la ka eme ka unu yie ajò oge a: kama ka enwogha unu site n'ime ka uche-unu buru ihe òhu, ka unu we nwaputa ihe bu ihe Chineke nàchò, bú ezi ihe nke di kwa Ya ezi utò nke zu-kwa-ra okè. N'ìhi na esiterem n'amara nke enyerem si onye ò bula nò n'etiti unu, ka ò ghara itukwasi uche n'onwe-ya kari nke ò kwesiri itukwasi uche: kama itukwasi uche n'inwe uche zuru okè, dika Chineke kère otùtù nke okwukwe nye madu nile n'otù n'otù. N'ìhi na òbunà dika ayi nwere otutu ihe n'otù aru, ma ihe ahu nile di n'aru enwegh otù òlu: otù a ayi, ndi di otutu, bu otù aru nime Kraist, buru kwa n'otù n'otù ihe di n'aru ibe-ayi.

OZI ÒMA. Luk 2. 41-52.

Ndi muru Ya nêje Jerusalem kwa-arò n'ememe ngabiga. Mgbe Ò gbara arò iri na abua, ha we rigo dika omume nke ememe ahu si di; mgbe ha nòzuru ubòchi nile, mgbe ha nàlaghachi, Nwa-okoro ahu, bú Jisus, we nòdu n'azu na Jerusalem; ndi muru Ya amagh kwa ya; ma ebe ha chère na Ò di n'usu-ha, ha jere ije otù ubòchi; ha nàchò kwa Ya n'etiti ndi-ikwu-ha na ndi ha mara: mgbe ha nàchòtagh Ya, ha we laghachi na Jerusalem, nàchò Ya. Ò we rue, mgbe ubòchi atò gasiri, ha hu Ya n'ulo Chineke, ka Ò nòduru n'etiti ndi-ozizi, nànu okwu-ha, nàju kwa ha ajuju: ibobo nghòta-Ya na òziza nile Ya we nwua ndi nile nuru okwu-Ya n'aru. Mgbe ha huru Ya, ibobo we nwua ha n'aru: nne-Ya we si Ya, Nwam, Gini mere I meso ayi otù a? le, nna-Gi na mu onwem nàchò Gi n'obi ufu. Ò we si ha, Gini mere unu nàchò? ùnu amatagh na aghaghmi idi n'ìhe nke Nnam? Ma ha onwe-ha aghòtagh okwu Ò gwara ha. Ò we so ha rida, bia rue Nazaret; Ò we

SUNDAY NKE-ABUA KA EPIPHANY GARA. 52

nòdu n'òkpuru ha: nne-Ya we nēdebe ihe nile ekwururu n'obi-ya. Jisus we nāga n'iru n'amam-ihe na ogologo, nāga kwa n'amara n'ēbe Chineke na madu nò.

Sunday nke-abua ka Epiphany gara.

KQLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nke di ndu ebigh-ebi, Onye nāchi ihe nile, ma nke di n'elu-igwe ma nke di n'ua; Were ebere nuru aririò ndi nke Gi, nye kwa ayi udo-Gi ubòchi nile nke ndu-ayi; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWÒ-OZI. Ndi Rom 12. 6-16.

Ma ebe ayi nwere onyinye-amara di iche iche dika amara nke enyere ayi si di, ma ayi nwere ibu-amuma, ka ayi nēbu amuma ka okwukwe-ayi ra; ma-òbu ije-ozì, ka ayi nānò n'ije-ozì-ayi; ma-òbu onye nēzì ihe, ya nò n'ozizi-ya; ma-òbu onye nākasi obi, ya nò na nkasi-obi-ya: onye nēme ka ndi òzò keta ihe ò nwere, ya were afò-òfufò me ya; onye bu onye-isi, ya were obi nānu òku nābu isi; onye nēme ebere, ya were obi utò me ya. Ka ihu-n'anya buru ihe nke iru-abua nādigh nime ya. Nākpònu ajò ihe asi, nārapara ezi ihe n'aru. N'akuku ihu-n'anya-unu n'ēbe umu-nna-unu nò, ka ihe madu-ibe-unu nātòrita unu utò nke-uku; n'akuku nsòpuru-unu, nācharanu ibe-unu uzo; n'akuku inu-òku nke obi unu, nāgharanu idi òbò; n'akuku mò-unu, nādinu òku; n'akuku Onye-nwe-ayi, nābunu orù; n'akuku olile-anya-unu, nānurinu ònù; n'akuku nkpagbu-unu, nēnwenu ntachi-obi; n'akuku ekpere-unu, nānògidesinu ike; n'akuku ihe nākpà ndi nsò, nēnwèkònu ihe; nāgbasonu òlu ile ndi-òbìla anya nke-òma. Nāgòzinu ndi nēsogbu unu; nāgòzinu, abu-kwa-la ha ònu. Nēsònu ndi nānuri n'ìnuri ònù;

nēsonu ndi nākwa ákwá n'íkwá ákwá. Nātukwasinu uche n'otù ihe ahu n'ebe ibe-unu nọ. Unu atukwasila uche n'íhe di elu, kama ka ndi ọnọdu-ha di ala nādọrọ unu iso ha. Unu enwela uche n'anya onwe-unu,

OZI ỌMA. Jon 2. 1-11.

N'ubọchi nke-atọ ọlulu-nwunye di na Kena nke Galili; nne Jisus nọ kwa n'ebe ahu: ewe kpọ kwa Jisus, Ya na ndi nēso uzọ-Ya, bia n'ọlulu-nwunye ahu. Mgbe manya-vine kọrọ, nne Jisus we si Ya, Ha enwegh manya-vine. Jisus we si ya, Nwayi, gini ka Mu na gi nwekọrọ? oge hour nkem akābiarugh. Nne-Ya si ndi nēje ozi. Ihe ọ bula Ọ si unu me, menu ya. Ma adọbara n'ebe ahu ite nkume miri isi, dika ime-ọcha nke ndi-Ju si di nānagide firkin abua ma-ọbu atọ n'otù n'otù. Jisus si ha, Were miri gbajue ite-miri ndia. Ha we gbajupu ha n'ọnu. Ọ we si ha, Kuputanu ugbu a, bugara onye-isi oriri. Ha we būru ya. Ma mgbe onye-isi oriri ahu deturu miri ahu ọnu nke ghorọri manya-vine, ma ọ matagh ebe o si puta (ma ndi nēje ozi ndi kuputarari miri ahu mara), onye-isi oriri ahu we kpọ onye nālu nwunye ọhu, si ya, Onye ọ bula nēbu uzọ adọba manya-vine ọma; mgbe ọ bula madu nūbigasiri manya okè ọ we dọba nke jọkariri njo: gi onwe-gi edebewo manya-vine ọma rue ugbu a. Jisus mere nmalite ihe-iriba-ama-Ya nile nka na Kena nke Galili, we me ka ebube-Ya puta ihè; ndi nēso uzọ-Ya we kwere na Ya.

Sunday nke-atọ ka Epiphany gara.

KỌLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nke di ndu ebigh-ebi, were ebere lekwasị adigh-ike-ayi anya, setipu aka-nri-Ga nime ize-ndu-ayi na nkpa-ayi nile iyere ayi aka na iluru ayi ogù; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. Ndi Rom 12. 16-21.

Nātukwasinu uche n'otù ihe ahu n'ebe ibe-unu nọ. Unu atukwasila uche n'íhe di elu, kama ka ndi ọnọdu-ha di ala nādọrọ unu iso ha. Unu enwela uche n'anya onwe-unu. Unu enyeghachila onye ọ bula ihe ọjọ n'ọnọdu ihe ọjọ. Burunu uzọ nēchē ihe ọma n'iru madu nile. Asi na ọ bu ihe gēkwe unu, ka ihe nke diri unu onwe-unu ra, unu na madu nile nādi n'udo. Ndi m'huru n'anya, unu abọlara onwe-unu ọbọ, kama charanu iwe ahu uzọ: n'íhi na edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, Mu nwe ọbọ; Mu onwem gēnyeghachi, ka Onye-nwe-ayi kwuru. Ma ọ buru na agu nāgu onye-iro-gi, nāzù ya; ọ buru na akpiri nākpọ ya nku, gi me ka ọ nua miri: n'íhi na n'ime nka i gāgukwasi icheku nēre ọku n'isi-ya. Ekwela ihe ọjọ meri gi, kama were ezi ihe meri ihe ọjọ.

OZI ỌMA. Matiu 8. 1-13.

Ma ka O siri n'ugwu ahu ridata, oké igwè madu soro Ya, Ma le, onye-ekpenta biakutere Ya, nākpọ isi ala nye Ya, si, Onye-nwe-ayi, ọ buru na I nāchọ, I puru ime ka m'di ọcha. Ọ we setipu aka-Ya, metu ya, si, Anamachọ; ka eme ka i di ọcha. Ngwa ngwa ewe me ka ọ di ọcha n'ekpenta-ya. Jisus we si ya, Lezi anya ka i ghara igwa onye ọ bula okwu; ma laba, were onwe-gi gosi onye-nchu-aja, che kwa n'iru Chineke onyinye ahu Moses nyere n'iwu, ka ọ buru ha àmà. Mgbe Ọ batara na Kapanau otù ọchi-agma nāchi ọgu ndi-agma ise biakutere Ya, nāriọ Ya, si, Onye-nwe-ayi, onye nējerem ozi tọgbọrọ n'ulom, akuku-arua-ya nwuru anwu, anēmekpa ya aru gabiga okè. Ọ we si ya, Mu onwem gābia me ka aru di ya ike. Ma ọchi-agma ahu nāchi ọgu ndi-agma ise zara, si, Onye-nwe-ayi, erughm ka I ba n'okpuru ulom: kama were nānfi okwu ọnu kwue, agēme kwa

ka aru onye nējerem ozi di ike. N'ihì na mu onwem bu kwa onye nọ n'okpuru ike, nēnwe ndi-agma n'okpuru mu onwem: m'we si onye a, Ga, o ga; m'si kwa onye ozo, Bia, o bia; m'si kwa orum, Me nka, o me ya. Ma mgbe Jisus nuru nka, o juru Ya anya, O we si ndi neso n'azu, N'ezie asim unu, O digh mgbe M'huru oké okwukwe di otú a n'aru onye o bula n'Israel. Ma asim unu, na otutu madu gēsi n'Qwuwa-anyanwu na Qdida-anyanwu bia, so kwa Abraham, na Aisak, na Jakob, nānōdu n'ala-eze elu-igwe; ma agāchupu umu ala-eze ahu bā n'ochichiri nke ēzī: n'ebe ahu ka ikwa-ākwā na ita-ikekere-ezē ahu gādi. Jisus we si ochi-agma ahu nāchi ogu ndi-agma ise, Laba; dika i kwere, ka emere gi. Ewe me ka aru onye nējere ya ozi di ike n'oge hour ahu.

Sunday nke-anq ka Epiphany gara.

KOLEKT.

Chineke, Onye mara na eguzoro ayi n'etiti ihe-ize-ndu di otutu, di kwa uku, ya bu na ayi apugh iguzozi otọ mgbe dum n'ihì adigh-ike nke madu ayi bu; Nye ayi otú ike na nchegide ahu nke gākwagide ayi nime ihe-ize-ndu nile, bubiga kwa ayi n'onwunwa nile; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWQ-OZI. Ndi Rom 13. 1-7.

Ka nkpuru-obi o bula do onwe-ya n'okpuru ndi nāchi isi n'elu ya: n'ihì na o digh onye o bula nāchi isi ma o buru na Chineke edogh ya; ndi nāchi isi bu kwa ndi Chineke doworo. Ya mere onye nēdo onwe-ya megide onye ahu nāchi isi, o nēguzogide iwu Chineke nyere: ma ndi nēguzogide gānata ikpé nye onwe-ha. N'ihì na ndi-isi abugh ihe-egwu n'ebe ezi olu di, kama n'ebe olu ojo di. Ma i chogh ka i tua egwu onye ahu nāchi isi? nēme ezi ihe, i gēnwe

kwa otuto site n'aka ya: n'ihì na o bu onye nējere Chineke ozi n'ebe i nọ iwetara gi ezi ihe. Ma o buru na i nēme ihe ojo, tua egwu; n'ihì na o bugh n'efu ka o nēbu mma-agma: n'ihì na o bu onye nējere Chineke ozi, onye-ōbō iwetara onye nēme ihe ojo iwe. N'ihì ya o di nkpā ido onwe-unu n'okpuru ya, o bugh nānī n'ihì iwe ahu, kama o bu kwa n'ihì akọ-na-uche. N'ihì na o bu n'ihì nka ka unu nātu kwa otú; n'ihì na ha bu ndi nēfē Chineke ofufē, nānōgidesi ike n'olu-ha ime otú ihe a. Nākwughachinu madu nile ihe nile unu ji ha n'ugwō: tunu otú nye onye unu ji ugwō otú; tunu otú-ahia nye onye unu ji ugwō otú-ahia; tuanu egwu onye unu ji ugwō egwu; sọpurunu onye unu ji ugwō nsọpuru.

OZI QMA. Matiu 8. 23-34.

Mgbe O batara n'ugbō, ndi neso uzọ-Ya we so Ya. Ma le, oké ajọ ifufe febe n'oké osimiri, ya mere ebili-miri nēkpuchi ugbo-ha: ma Ya onwe-ya nāraru ura. Ha we biakute Ya, kpote Ya, si, Onye-nwe-ayi, zoputa ayi; ayi nāla n'iyi. O we si ha, Gini mere unu nātu ujo, unu ndi okwukwe ntā? Mgbe ahu O biliri, bara ifufe na oké osimiri ahu nba; oké ndaju we di. Iboho we nwua ndi ahu n'aru, ha si, Aha madu gini ka Onye a bu, na obunā ifufe na oké osimiri nāna Ya nti? Mgbe O gabigasiri n'ofē ozo n'ala ndi Gadara, ndikom abua ndi mọ ojo ji we zute Ya, ndi nēsi n'ebe anēli ozu puta, ndi anya-ha di oké egwu, ya mere o digh onye o bula nwere ike igabiga uzọ ahu. Ma le, ha tiri nkpū, si, Gini ka ayi na Gi nwekorọ, Gi Okpara Chineke? I biara ebe a imekpa ayi aru mgbe oge-ayi akērugh? Ma igwē nke otutu ezi di n'ebe di anya n'ebe ha nọ, nāta nri. Ndi-mọ ojo ahu we riọ Ya, si, O buru na I chupuru ayi, ziga ayi nime igwē ezi ahu. O we si ha, Labanu. Ha we puta, je ba n'igwē ezi ahu;

ma le, igwè ezi ahu nile nudara n'ebe ahu di nkputankpu dabà n'óké osimiri, nwua nime miri. Ndi nāzù ha we gbalaga, we je ba n'obodo ahu, kòsa ihe nile, ya na ihe mere ndi ahu ndi-mò ọjọ ji. Ma le, obodo ahu nile putara izute Jisus; ma mgbe ha huru Ya, ha rìọrọ Ya ka Ọ pua n'ókè-ala-ha.

Sunday nke-ise ka Epiphany gara.

KỌLEKT.

Onye-nwe-ayi, ayi nāriọ Gi ka I debe Nzukọ-Gi na ezi-na-ulo-Gi mgbe nile n'ezi uzọ-Gi; ka ewere ike uku Gi luara ndi dabere nānị n'olile-anya nke amara nke elu-igwe Gi ọgụ mgbe nile; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. Ndi Kọlọsi 3. 12-17.

Ya mere dika ndi Chineke ọputara, ndi di nsọ ndi ahuwo-kwa-ra n'anya, yikwasinu obi ebere, obi-oma, obi di ume-ala, idi-nwayọ, ogologo-ntachi-obi; nānagideritanu ibe-unu, were-kwa-nu amara gbaghara onwe-unu, asi na onye ọ bula nwere ihe ita onye ọ bula uta; ọbuná dika Onye-nwe-ayi were amara gbaghara unu, unu onwe-unu me kwa otú a: ma n'elu ihe ndia nile yikwasinu ihu-n'anya, nke bu ihe-nkekọ nke izu-okè. Ka udo nke Kraist nēkpezi kwa okwu n'obi-unu, nke akpobata-kwa-ra unu nime ya n'otù aru; buru-kwa-nu ndi nēkele ekele. Kwenu ka okwu Kraist were àkù-ya nile biri nime unu n'amam-ihe nile; werenu abù oma na ukwe na abù nke Mọ Nsọ nēzrìta onwe-unu ihe, nādurita kwa onwe-unu ọdu, nime amara enyere unu nābùnu abù nime obi-unu nye Chineke. Ihe nile ọ bula unu nēme kwa, n'okwu ma-ọbu n'ọlu, nēmenu ha nile n'aha Onye-nwe-ayi Jisus, nēkele Chineke, bú Nna-ayi, site n'aka-Ya.

OZI OMA. Matiu 13. 24-30.

Ọ were ilu ọzọ che n'iru ha, si, Ejiri ala-eze elu-igwe tuyere madu mgbe ọ ghara nkpuru oma n'ubi-ya; ma mgbe madu nāraru ura, onye-iro-ya biara we gha kwa ata n'etiti ọka, we la. Ma mgbe npute puru, we mia nkpuru, mgbe ahu ata ahu puta-kwa-ra ihè. Ndi-orù nna-nwe-ulo ahu we biakute ya, si ya, Onye-nwe-ayi, ị ghagh nkpuru oma n'ubi-gi? òle ebe kwa ka o si nwe ata? Ọ si ha, Madu nke bu onye-iro mere nka. Ndi-orù-ya we si ya. I nāchọ kwa ka ayi je chikọputa ha? Ma ọ si, È-è; ka unu we ghara iropu ha na ọka ma elegh anya, mgbe unu nāchikọputa ata. Rapunu ha abua ka ha nābakọta uba rue owuwe-ihe-ubi: ma n'oge owuwe-ihe-ubi m'gāsì ndi nēwe ihe-ubi, Burunu uzọ chikọta ata ahu, ke kwa ha n'ùkwù ka unu rechapu ha ọku: ma kpokọtanu ọka ahu n'ọba nkem.

Sunday nke-isi ka Epiphany gara.

KỌLEKT.

Chineke, Onye emere Ọkpara-Gi di ngọzi ka Ọ puta ihè ka Ọ we la ọlu ekwensu iyi, me ayi umu Chineke, na ndi-nketa nke ndu ebigh-ebi; Kwe, ayi nāriọ Gi, ka ayi onwe-ayi, ebe ayi nwere olile-anya nka, ka ayi we me onwe-ayi ka ayi di ọcha, dika Ya onwe-ya di ọcha; ka, mgbe O gēji puta ihè ọzọ n'ike na ebube uku, ka ewe me ayi ka ayi yiri Ya n'ala-eze ebigh-ebi Ya di ebube; ebe O soro Gi, Nna, na Gi, Mọ Nsọ, di ndu, nābu kwa Eze, otù Chineke mgbe dum, we rue n'uwa ebigh-ebi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. 1 Jọn 3. 1-8.

Lenu aha ihu-n'anya nka bu nke Nna-ayi nyeworo ayi, ka ewe kpọ ayi umu Chineke: ayi bu kwa umu-Ya. N'ihì nka uwa amagh ayi, n'ihì na ọ magh

Ya. Ndi m'huru n'anya, ugbo a ka ayi bu umu Chineke, akēmegh kwa ka ọ puta ihè ihè ayi gābu. Ayi matara na, ọ buru na agēme ka Ọ puta ihè, ayi gābu ndi yiri Ya; n'ihì na ayi gāhu Ya otù Ọ di. Onye ọ bula nke nwere olile-anya nka n'ebe Ọ nọ, ọ nēme kwa onwe-ya ka ọ di ọcha, dika Ya onwe-ya di ọcha. Onye ọ bula nke nēme nmehie, ọ nēme kwa ihe nēmebi iwu: nmehie bu kwa nmebi-iwu. Unu mata-kwa-ra na emere ka Ya onwe-ya puta ihè ka Ọ we chipu nmehie; nmehie adigh kwa nime Ya. Onye ọ bula nke nānọgide nime Ya adigh-emehie: onye ọ bula nke nēmebie ahugh Ya anya mgbe ọ bula, ọ magh kwa Ya. Umu-ntakirim, unu ekwela ka onye ọ bula duhie unu: onye nēme ezi omume bu onye ezi omume, dika Ya onwe-ya bu onye ezi omume: onye nēme nmehie si n'ekwensu puta; n'ihì na ekwensu nēmebie site na mbu. Ihe eji me ka Ọkpara Chineke puta ihè bu nka, ka Ọ we la ọlu nile nke ekwensu n'iyi.

OZI ỌMA. Matiu 24. 23-31.

Mgbe ahu ọ buru na onye ọ bula gāsi unu, Le, Kraist nọ n'ebe a, ma-ọbu, N'ebe a; unu ekwela. N'ihì na Kraist ugha di iche iche na ndi-amuma ugha gēbili, gosi kwa ihe-iriba-ama uku di iche iche na ọlu-ebube uku di iche iche; iduhie ọbuná ndi arọputara, ma ọ buru na ọ gēkwe me. Le, agwawom unu mgbe akēmegh ya. Ya mere, ọ buru na ha gāsi unu, Le, Ọ nọ n'ọhia; unu apula: Le, Ọ nọ n'ime-ulo; unu ekwela. N'ihì na dika àmùmà si n'Ọwuwa-anyanwu puta, gosi kwa onweya rue Ọdida-anyanwu; otù a ka ọbibia Nwa nke madu gādi. Ebe ọ bula ozu di, n'ebe ahu ka udele gēzuko. Ma ngwa ngwa, mgbe nkpagbu mgbe ahu gasiri, anyanwu gāgba ọchichiri, ọnwa agagh-enye kwa ihè-ya, kpakpando nile gāda kwa site n'elu-igwe,

agēme kwa ka ike nile nke elu-igwe me nkpatu: mgbe ahu ka ihe-iriba-ama nke Nwa nke madu gāputa kwa ihè n'elu-igwe: mgbe ahu ka ebo nile nke uwa gēti kwa aka n'obi, ha gāhu kwa Nwa nke madu ka Ọ nābia n'elu igwe-ọji nile nke elu-igwe n'ike na oké ebube. Ọ gēwere kwa ọpl uku zipu ndi-mọ-ozu-Ya, ha gēme kwa ka ndi nke Ya arọputara si n'ifufe anọ zukọ, site n'otù nsọtu elu-igwe rue nsọtu-ya ọzọ.

Sunday akpọrọ Septuagesima,

ma-ọbu

Sunday nke-atọ tutu Lent erue.

KỌLEKT.

Onye-nwe-ayi, ayi nāriọ Gi ka I were iru-ọma nuru ekpere ndi nke Gi; ka ayi, bú ndi enyere ahuhu kwesiri ayi n'ihì nmehie-ayi, ka ewe were ebere zọputa ayi site n'obi-ọma-Gi, n'ihì otuto Aha-Gi; site na Jisus Kraist, bú Onye-nzọputa-ayi, Onye soro Gi na Mọ Nsọ di ndu, nābu kwa Eze, otù Chineke mgbe dum, we rue n'uwa ebigh-ebi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. I Ndi Kọrint 9. 24-27.

Unu amatagh na ndi nāgba ọsọ n'ebe ọsọ, ha nile nāgba ọsọ, ma ọ bu otù onye nāgbata ihe ọsọ? Nāgbanu otù a, ka unu we gbata. Madu ọ bula nke nāgbasi ngba ike ika ibe-ya n'egwú-unu nējide kwa onwe-ya n'ihè nile. Ya mere, ndi ahu nēme ya inata okpu-nmeri nke puru ire ure; ma ayi onwe-ayi nēme ya inata okpu-nmeri nke nāpugh ire ure. Ya mere mu onwem nāgba ọsọ otù a, dika onye nādigh-agba nēlegbanya ihe; otù a ka m'nēsu ọkpọ, dika onye nādigh-apia ifufe: ma anametiputa arum ọnyà, me kwa ya ka ọ buru orùm: ka mu

onwem ghara igho onye ajuru aju n'uzo o bula, mgbe m'kwusasiri okwu Chineke nye ndi ozo.

OZI OMA. Matiu 20. 1-16.

N'ihì na ala-eze elu-igwe yiri nwoke nke bu nna-nwe-ulo, onye puru n'isi-ututu igota ndi-olu ije n'ubi-vine-ya. Ma mgbe ya na ndi-olu ahu nwere otù olu ka o nye ha otù shilling kwa-ubochi, o zigara ha n'ubi-vine-ya. O we pua dika oge hour nke-atọ, hu ndi ozo ka ha nēguzo n'oma-ahia nālugh ọlu; o we si ndi ahu, Unu onwe-unu ga kwa n'ubi-vine nkem, ihe o bula ziri ezi ka m'gēnye unu. Ha we je. O we pu kwa ozo dika oge hour nke-isi na nke-iteghete, me kwa otù ahu. O we pua dika oge hour nke-iri-na-otù, hu ndi ozo ka ha nēguzo; o si ha, Gini mere unu guzoro n'ebe a ubochi dum nālugh ọlu? Ha si ya, N'ihì na o digh onye o bula goro ayi ilu ọlu. O si ha, Unu onwe-unu ga kwa n'ubi-vine nkem. Ma mgbe o ruru anyasi, onye-nwe ubi-vine ahu si onye o tiyere ihe-ya n'aka, Kpo ndi-olu ahu, kwua ha ugwo-olu-ha, malite site na ndi-ikpe-azu rue ndi bu uzo. Mgbe ndi egoro n'oge hour nke-iri-na-otù biara, ha we nata otù onye otù shilling. Ma mgbe ndi bu uzo biara, ha chere na ha gānata nke ka; ma ha onwe-ha nata-kwa-ra otù onye otù shilling. Ma mgbe ha natara ya, ha tamube megide nna-nwe-ulo ahu, si, Ndi-ikpe-azu a luru otù hour, i we me ka ayi na ha ra, ayi ndi būru ibu arọ nke ubochi ta, ya na ifufe di ọku. Ma o zara otù onye nime ha, si, Eyim, emejoghmi i: mù na gi enwegh otù olu ka m'nye gi otù shilling? Welie nke bu nke gi, la; anamachọ ka m'nye onye-ikpe-azu a dika m'nye-kwa-ra gi. O zigh ezi n'iwu ka m'were ihe nile nkem me ihe m'nāchọ? ma-ọbu anya-gi joro njo, n'ihì na mu onwem bu ezi madu? Otù a ndi-ikpe-azu gēbu uzo, ndi bu uzo gābu kwa ndi-ikpe-azu.

*Sunday akpqrq Sexagesima,
ma-ọbu*

Sunday nke-abua tutu Lent erue.

KOLEKT.

Onye-nwe-ayi Chineke, Onye nāhu na ayi atukwasigh obi-ayi n'ihe o bula ayi nēme; Were ebere kwe ka site n'ike-Gi ka ewe gbopuru ayi ihe nile nēmegide ayi; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWO-OZI. 2 Ndi Korint 11. 19-31.

N'ihì na unu were obi utọ nānagide ndi nēnwegh uche, ebe unu nwere uche. N'ihì na unu nānagide ya, ma o buru na onye o bula eme ka unu buru orù, o buru na onye o bula eripia unu, o buru na onye o bula ejide unu, o buru na onye o bula eweli onwe-ya elu, o buru na onye o bula apia unu ihe n'iru. Anamekwu okwu bayere ebubo ihere eboro ayi, dika nka, na ayi onwe-ayi bu ndi nādigh ike. Ma n'uzo o bula onye o bula nwere anya-ike (o bu n'enwegh-uche ka m'nēkwu), mu onwem nwe-kwa-ra anya-ike. Hà bu ndi-Hibru? mu onwem bu kwa. Hà bu ndi Israel? mu onwem bu kwa. Hà bu nkpuru Abraham? mu onwem bu kwa. Hà bu ndi nējere Kraist ozi? (anamekwu dika onye anya nādigh nma) mu onwem nēje kari; anamadogbubiga onwem okè n'olu kari, anamanogbubiga okè n'ulo-nkpqrọ kari, anāpiam utari nke-uku ri-nne, anom n'onu onwu otutu mgbe. Ugbo ise ka ndi-Ju piaram otù adigh n'ogu ube-utari abua. Ugbo atọ ka apiaram utari, otù ugbo ka aturum nkume, ugbo atọ ka ugbo m'nọ nime ya kpuru, otù ubochi abali na ehiehe ka m'nqworu nime ogbu-miri; n'ije otutu mgbe, n'ize-ndu site n'osimiri, n'ize-ndu site na ndi nāpunara madu ihe, n'ize-ndu site na ndi mba nkem, n'ize-ndu site na ndi mba ozo, n'ize-ndu nime obodo,

n'ize-ndu nime ohia, n'ize-ndu nime oké osimiri, n'ize-ndu n'etiti umu-nna ugha; n'idogbu onwem n'olu na ihuju-anya, n'imu-anya otutu mgbe, n'oké agu na akpiri-ikpo-nku, n'obubu-onu otutu mgbe, n'oyi na igba-oto. Nāgugh ihe di n'ezí, ihe ahu di nke nānyigbum kwa-ubochi, bú nchegbu m'nēchegbu onwem bayere nzuko Kraist nile. Onye nādigh ike, nke mu onwem nēsogh ya n'adigh-ike? Onye ka anēme ka o ma n'onyà, nke mu onwem nēregh oku n'ihí ya? O buru na aghaghm inya isi, m'gānya isi n'ihē nke diri adigh-ikem. Chineke na Nna nke Onye-nwe-ayi Jisus, Onye bu onye agoziri agozí rue mgbe nile ebigh-ebi, O matara na ekwughm okwu-ugha.

OZI QMA. Luk 8. 4-15.

Ma mgbe oké igwè madu nēzuko, mgbe ndi si n'obodo nile nābiakute kwa Ya, O we kwue okwu site n'ilu: Ogha-nkpuru puru ka o gha nkpuru-ya: mgbe o nāgha, ufodu we da n'akuku uzọ; ewe zokwasi ha ukwu, anu-ufe nke elu-igwe we tuturie ha. Nkpuru ozo we da n'elu oké nkume; mgbe ha puru ome, ha we kpōnwua, n'ihí na ha enwegh ala miri. Nkpuru ozo we da n'etiti ogwu; ogwu ahu we so ha pue, kpagbue ha. Nkpuru ozo we da n'ezí ala, ha we pue, we mia nkpuru ogo ise ogo ise. Mgbe O nēkwu okwu ndia, O tie nkpu, si, Onye nwere nti inu ihe, ya nu. Ndi nēso uzọ-Ya we jua Ya ihe ilu a gābu. O we si, O bu unu ka enyeworo imara ihe-omimi ala-eze Chineke: ma ndi fōdurú ka anāgwa okwu n'ilu; ka ha ghara ihu n'ohuhu, ghara kwa inuta n'onunu. Ma ilu ahu bu nka; Nkpuru ahu bu okwu Chineke. Ndi nọ n'akuku uzọ ahu bu ndi nuru; mgbe ahu ekwensu bia, we napu okwu ahu n'obi-ha, ka ha ghara ikwere, ewe zoputa ha. Ndi nọ kwa n'oké nkume ahu bu

ndi were onú nara okwu ahu mgbe o bula ha nuru ya; ma ndia enwegh nkpōrogwu, ndi kwere na nwa oge, ma n'oge onwunwa ha wezuga onwe-ha. Nkpuru nke dara n'etiti ogwu ahu, ndia bu ndi nuru, ma mgbe ha nāga n'uzọ-ha nchegbu na akú na ihe utọ nke ndu a nākpagbu ha, ha amigh ezi nkpuru. Nkpuru nke di n'ala oma ahu, ndia bu ndi were ezi obi di nma jisie okwu ahu ike, mgbe ha nuru ya, ha were kwa ntachi-obi mia nkpuru.

*Sunday akpqrq Quinquagesima,
ma-ebu*

Sunday nke-ikpe-azu tutu Lent erue.

KOLEKT.

Onye-nwe-ayi, Onye ziworo ayi na omume-ayi nile abagh urú o bula ma o buru na ihu-n'anya adigh ha; Zite Mọ Nso Gi, we wua nime nkpuru-obi-ayi ezi onyinye ahu kachasi nma, bú ihu-n'anya, nke bu ezi ihe-nkekọ nke udo na nke ezi olu nile, nke o gābu ma o digh ya agua onye o bula di ndu n'onye nwuru anwu n'iru Gi: Kwere nka n'ihí nání otú Okpara-Gi Jisus Kraist. Amen.

AKWUKWQ-OZI. 1 Ndi Kōrint 13. 1-13.

Asi na ejim asusu di iche iche nke madu na nke ndi-mq-ozí nēkwu okwu, ma enweghm ihu-n'anya, aghowom ola nāra ara, ma-ebu ájá ola nāda udà. Asi kwa na enwerem onyinye ibu-amuma, mata kwa ihe-omimi nile na ihe-omuma nile; asi kwa na enwerem okwukwe nile, nke mere m'gēnwe ike ibubiga ugwu, ma enweghm ihu-n'anya, abughm ihe o bula. Asi kwa na ewerem ihe nile m'nwere zua ndi-ogbeye, asi kwa na araram arum nye ka ewe rem oku, ma enweghm ihu-n'anya, o baghm urú o bula. Ihu-n'anya nwere ogologo-ntachi-obi, o nwe-kwa-ra obi-oma; ihu-n'anya adigh-ekwo ekworo;

ihu-n'anya adigh-anya isi, ọ digh-afuli onwe-ya elu, ọ digh-eme ihe nādigh nma n'anya, ọ digh-achọ ihe nke aka ya, oké iwe adigh-ewe ya, ọ digh-agu ihe ọjọ emere ya; ọ digh-añuri ọhụ nime ajọ omume, ma o nēso ezi-okwu nūriko ọhụ; ọ nānagide ihe nile, nēkwere ihe nile, nēle anya ihe nile, nēnwe ntachi-obi n'ihe nile. Ihu-n'anya adigh-ada mgbe ọ bula: ma ọ buru na ibu-amuma di, agēme ka ha ghara idi irè; ọ buru kwa na asusu di iche iche di, ha gāgwu; ọ buru kwa na ihe-omuma di, agēme ka ọ ghara idi irè. N'ihì na ayi mara na nkpirikpi, ayi nēbu kwa amuma na nkpirikpi: ma mgbe ọ bula ihe nke zuru okè gābia, agēme ihe nke di na nkpirikpa ka ọ ghara idi irè. Mgbe m'buri nwa ọhu, anamekwu dika nwa ọhu, anamatukwasi uche n'ihe dika nwa ọhu, anamagu ihe dika nwa ọhu: ugbo a mgbe m'ghoworo okenye, emewom ka omume nwa ọhu ghara idi ire. N'ihì na ugbo a ayi ji enyo hu ihe, nime ilu; ma mgbe ahu ayi gāhu iru na iru: ugbo a m'mara na nkpirikpi; ma mgbe ahu m'gāmazu dika amazu-kwa-ram. Ma ugbo a ka okwukwe, olile-anya, ihu-n'anya, ihe atọ ndia, nānagide; ma nke kachasi n'ihe ndia bu ihu-n'anya.

OZI ỌMA. Luk 18. 31-43.

Ọ we kuru ndi-ozì iri na abua ahu tiyere Onwe-ya, si ha, Le, ayi nārigoro Jerusalem, ihe nile edeworo n'akwukwọ nso site n'aka ndi-amuma gēmezu n'ebe Nwa nke madu nọ. N'ihì na agārara Ya nye n'aka ndi mba ọzọ, me kwa Ya ihe-ọchì, me kwa Ya ihe-ihere, busa kwa Ya ọnu-miri: ha gāpia kwa Ya ihe, gbue Ya: n'ubọchi nke-atọ O gēsi kwa n'ọnwu bilie. Ma ndi ahu aghotagh ihe ọ bula n'ihe ndia; ezonari-kwa-ra ha okwu a, ha amagh kwa ihe anēkwu. O rue, mgbe Ọ nābiaru Jeriko nso, otù onye-isi nānọdu n'akuku uzọ nāriọ aririọ: ma ebe ọ nuru ụzù igwè

madu ka ha nāgabiga, ọ jua isi ihe a. Ha we koro ya, na Jisus Onye Nazaret nāgabiga. Ọ we tie nkpu, si, Jisus, Nwa Devid, merem ebere. Ndi bu uzọ ga we bara ya nba, ka o kpuchie ọnu-ya: ma onye ahu tikariri nkpu nke-uku, si, Nwa Devid, merem ebere. Jisus we guzo, si ka eduru ya biakute Ya: ma mgbe ọ biara nso, Ọ jua ya, si, Gini ka i nāchọ ka M'mere gi? Ọ si, Onye-nwe-ayi, ka eme ka m'hu uzọ. Jisus we si ya, Ka eme ka i hu uzọ: okwukwe-gi azọputawo gi. Ngwa ngwa ewe me ka ọ hu uzọ ọ we nēso Ya nēnye Chineke otuto: ndi-ju nile, mgbe ha huru ya, ha we to Chineke.

*Ubọchi nke-mbu nke Lent,
nke ọra madu nākpọ*

Ash Wednesday.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nke di ndu ebigh-ebi, Onye nākpogh ihe ọ bula I kēworo asi, I nāgbaghara kwa nmehie nke ndi nile cheghariri; Gi kè me kwa nime ayi obi ọhu na nke egwepiara egwepia, ka ayi, ebe ayi nākwa ákwá n'ihì nmehie-ayi nile otù ọ kwesiri, kwere kwa na ayi di imere ebere, ka ayi we nata n'aka-Gi, bú Chineke ebere nile, nhichapu na ngbaghara nmehie zuru ókè; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

Aganāgu Kolekt nka kwa-ubọchi nime Lent mgbe agusiri Kolekt akara nye ubọchi ahu.

N'ỌNỌDU AKWUKWO-OZI. Joel 2. 12-17.

Ma ọbuná ugbo a, (ọ bu ihe si n'ọnu Jehova puta), werenu obi-unu nile, were kwa obubu-ọnu, were kwa ikwa-ákwá, were kwa iti-aka-n'obi, chigharikutem: dọwa-kwa-nu obi-unu, adọwa-kwa-la uwe-unu, chi-

gharikute Jehova, bú Chineke-unu: n'íhi na Onye-amara na Onye-obi-ebere ka *Q* bu, Onye nāđigh-ewe iwe ọsọsọ, Nke nāba kwa uba n'ebere, *Q* nēche-ghari kwa uche bayere ihe ọjọ ahu *Q* gēweta. Onye mara? elegh anya *O* gēchighari, chēgharia uche, me ka ngọzi fọdu n'azu Ya; bú onyinye-inata-iru-oma na ájá-ihe-ọnuu inye Jehova, bú Chineke-unu. Fuanu opi-ike nime Zaion, donu obubu-ọnu nsọ, kposanu ubochi ngbochi: menu ka ndi Israel zukọta, donu nkpokọta Israel nsọ, chikotanu ndi-okenye, menu ka umu-ntakiri na ndi nānu ara zukọta: ka onye nālu nwunye ọhu si n'ime-ulo-ya puta, ka nwunye ọhu si kwa n'ulo-ndina-ya puta. Ka ndi-nchu-aja, bú ndi nējere Jehova ozi, kwa ákwá n'etiti uzọ-nbata-Ya na ebe-ichu-aja-Ya, si, Jehova, mere ndi-Gi ebere, arara-kwa-la-ihe-nketa-Gi nye n'ita-uta, ka mba nile ọzọ we ghara ichi ha: n'íhi gini ka ha gāsi n'etiti ndi nile di ichi ichi, *Óle* ebe Chineke-ha nọ?

OZI ỌMA. Matiu 6. 16-21.

Ọzọ, mgbe *Q* bula unu nēbu ọnu, unu aghọla ndi nāghbaru iru, dika ndi-iru-abua: n'íhi na ha nēmebi iru-ha, ka ha were onwe-ha gosi madu na ha nēbu ọnu. N'ezie asim unu, Ha nēnwazu ugwo-ọlu-ha. Ma gi onwe-gi, mgbe i nēbu ọnu, were manu te n'isi-gi, sa kwa iru-gi: ka i ghara igosi madu onwe-gi na i nēbu ọnu, kama gosi Nna-gi Nke di na nzuzo: Nna-gi, Nke nāhu ihe na nzuzo, gēnyeghachi kwa gi. Unu akpadola ákù n'uwa nye onwe-unu, ebe nla na nchala nērichapu, ebe ndi-ori nēgwupú kwa nēzu kwa ori: kama kpadonu ákù n'elu-igwe nye onwe-unu, ebe nla ma-ọbu nchala nāđigh-erichapu, ebe ndi-ori nāđigh-egwupú kwa, ha adigh-ezu kwa ori: n'íhi na ebe ákù-gi di, n'ebe ahu ka obi-gi gādi kwa.

Sunday nke-mbu nime Lent.

KỌLEKT.

Onye-nwe-ayi, Onye ji n'íhi ayi bue ọnu ọgu ubochi abua ehie na abali; Nye ayi amara isi otù a ru aru-ayi uka, ka ayi, ebe ewedara anu-ar-ayi n'okpuru Mọ Nsọ, ka ayi we nuru nkwalí I nākwali ayi iyi Gi n'ezí omume na ezi idi-nsọ mgbe dum, ka ewe ọpuru Gi nye Gi otuto, Onye soro Nna na Mọ Nsọ di ndu nābu kwa Eze, otù Chineke, uwa ebigh-ebi. *Amen.*

AKWUKWỌ-OZI. 2 Ndi Kọrint 6. 1-10.

Ma, dika ndi ayi na Ya nālukọ ọlu, ayi nāriọ kwa unu ka unu ghara inara amara Chineke n'efu (n'íhi na *Q* nāsi, N'oge anānara madu nke-oma ka M'nuru olu-gi, *Q* bu kwa n'ubochi nzọputa ka M'yere gi aka: le, ugbo a bu oge anānara madu nke-oma; le, ugbo a bu ubochi nzọputa): ayi adigh-eme ihe-isu-ngongọ *Q* bula n'íhe *Q* bula, ka aghara ita ije-ozí-ayi uta; kama n'íhe nile ayi nēme ka madu mara ayi, dika ndi nējere Chineke ozi, nime oké ntachi-obi, nime nkpagbu, nime nkpa, nime oké nkpa, nime ihe-otiti, nime ulo-nkpọrọ, nime aghara, nime idogbu onwe-ayi n'ọlu, nime imuru-anya, nime obubu-ọnu; nime idi-ọcha, nime ihe-omuma, nime ogologo ntachi-obi, nime obi-oma, nime Mọ Nsọ, nime ihu-n'anya nke iru-abua nāđigh ya, nime okwu nke ezi-okwu, nime ike nke Chineke: site n'íhe-agma nke ezi omume n'aka-nri na aka-ekpe, site n'otuto na ihe-ihere, site na nhota ọjọ na nhota ọma; dika ndi-nduhie, ma ayi bu ndi ezi-okwu; dika ndi anāmagh aha-ha, ma amazuru ayi; dika ndi nānwu anwu, ma le, ayi di ndu; dika ndi anēme ka ha muta ihe site n'ahubu, ma adigh-eme ka ayi nwua; dika ndi ihe nēwuta, ma ayi nānuri ọnu mgbe nile; dika

ndi-ogbeye, ma ayi nēme ka ọtutu madu buru ọgaranya; dika ndi nēnwegh ihe, ma ayi nēnwezu ihe nile.

OZI ỌMA. Matiu 4. I-II.

Mgbe ahu Mọ Nsọ duru Jisus rigo n'ohia ka ekwensu we nwa Ya. Mgbe O busiri onu ọgu ubochi abua ehie na abali, emesia agu guru Ya. Onye-onwunwa we biakute Ya, si Ya, Ọ buru na I bu Ọkpara Chineke, kwue ka nkume ndia ghọ ogbe achicha. Ma Ọ zara, si, Edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, Ọ bugh n'ani achicha ka madu gēji di ndu, kama ọ bu okwu nile ọ bula nke nēsi n'onu Chineke puta. Mgbe ahu ekwensu kuru Ya bā n'obodo nsọ; ọ we guzo Ya n'elu akuku ulo uku Chineke, si Ya, Ọ buru na I bu Ọkpara Chineke, tudā Onwe-gi n'ala: n'ih na edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, ndi-mọ-ozī-Ya ka Ọ gēnye iwu bayere gi: Ọ bu kwa n'elu aka-ha ka ha gēburu gi, ka i ghara ikpobi ukwu-gi na nkume ma elegh anya. Jisus siri ya, Ọzọ kwa, edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, Anwala Onye-nwe-ayi Chineke-gi. Ọzọ kwa, ekwensu kuru Ya ga ugwu di nō oké elu, we gosi Ya ala-eze nile nke uwa, na ebube-ha; ọ we si Ya, Ihe ndia nile ka m'gēnye Gi, ọ buru na I gādā n'ala kpọ isi ala nyem. Mgbe ahu Jisus siri ya, Laba, Setan: n'ih na edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, Onye-nwe-ayi Chineke-gi ka i gākpọ isi ala nye, ọ bu kwa n'ani Ya ka i gēkpere. Mgbe ahu ekwensu rapu Ya; ma le, ndi-mọ-ozī biakutere Ya nējere Ya ozi.

Sunday nke-abua nime Lent.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye nāhu na ayi enwegh ike n'onwe-ayi iyere onwe-ayi aka; Debe ayi n'ihē n'aru-ayi na n'ime na nkpuru-obi-ayi; ka ewe gbopuru ayi ihuju-anya nile nke gēme aru, na

ajọ echichē nile kwa nke gāmakwasi meru kwa nkpuru-obi aru; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZĪ. I Ndi Tesalonaika 4. I-8.

Ya mere nke ọduru, umu-nna-ayi, ayi nēkpere unu, nāriọ kwa unu nime Onye-nwe-ayi Jisus, ka, dika unu natara n'aka-ayi otú unu nāghagh ijeghari na ime ihe gātọ Chineke utọ, ọbunā dika unu nējeghari,—ka unu nābabiga oké nke-uku kari. N'ih na unu matara iwu nile ayi nyere unu site n'aka Onye-nwe-ayi Jisus. N'ih na nka bu ihe Chineke nāchọ, bú ka edo unu nsọ, ka unu ghara ikwa iko; ka onye ọ bula nime unu mata otú ọ gēnwe nwunye nke aka ya n'odido-nsọ na nsopuru, ọ bugh n'ochichọ ọjọ nke agu ihe ọjọ, ọbunā dika ndi mba ọzọ ndi nāmatagh Chineke; ka onye ọ bula ghara ighogbu na irigbu nwa-nna-ya n'ihē a: n'ih na Onye-nwe-ayi bu onye nābọ ọbọ bayere ihe ndia nile, dika ayi bu-kwa-ra uzọ gwa unu gwasi kwa unu ike. N'ih na Chineke akpogh ayi ka ayi buru ndi nādigh ọcha, kama n'odido-nsọ. Ya mere onye nāju, ọ bugh madu ka ọ nāju, kama ọ bu Chineke, Onye nēnye Mọ Nsọ Ya ka Ọ ba nime unu.

OZI ỌMA. Matiu 15. 21-28.

Jisus we si n'ebe ahu pua, wezuga Onwe-ya ga n'akuku Taia na Saidon. Ma le, otú nwayi Kenean siri n'ókè-ala ahu puta, tie nkpu, si, Merem ebere, Onye-nwe-ayi, Nwa Devid; mọ ọjọ nējisi nwam nwayi ike. Ma Ọ zagħ ya okwu ọ bula. Ndi nēso uzọ-Ya we biakute Ya, nēkpere Ya, si, Zilaga ya; n'ih na o nētiso ayi nkpu. Ma Ọ zara, si, Eziteghm ma-ọbugh ijekuru aturu furu efu nke ulo Israel. Ma nwayi ahu biara nākpọ isi ala nye Ya, si, Onye-nwe-ayi, yerem aka. Ma Ọ zara, si, Ọ digh nma inara nri umu tupuru umu-nkita. Ma ọ siri, E,

Onye-nwe-ayi: n'ihì na ọbuná umu-nkita nēri ufodu nime irighiri nke nādaputa na tebel nke ndi-nwe-ha. Mgbe ahu Jisus zara, si ya, Nwayi, okwukwe-gi di uku: ka emere gi dika i nāchọ. Ewe me ka aru di nwa-ya nwayi ike site n'oge hour ahu.

Sunday nke-atq nime Lent.

KQLEKT.

Ayi nāriọ Gi, Chineke Nke puru ime ihe nile, ka I lekwasì anya n'ìhe ndi-orù-Gi di ume-ala n'obi nāchọ n'obi-ha, ka I setipu aka-nri nke Ebube-Gi, we buru onye nāluru ayi ogù megide ndi-iro-ayi nile; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWQ-OZI. Ndi Efesqs 5. 1-14.

Ya mere burunu ndi nēnōmi Chineke, dika umu ahuru n'anya; nējeghari-kwa-nu n'ihu-n'anya, dika Kraist-ayi hu-kwa-ra unu n'anya, rara kwa Onwe-ya nye n'ihì ayi, dika ihe echere n'iru Chineke na àjà achuru nye Ya ka ọ buru isisi nke ihe isì utọ. Ma ikwa-iko, na adigh-ọcha nile, ma-ọbu anya-uku, ka aghara ikpọ ọbuná aha-ya n'etiti unu, dika ọ kwesiri ndi nsọ: ma-ọbu ihe-ihere, ma-ọbu ikwu-okwu-nzuzu, ma-ọbu okwu nābagh n'ìhe, nke nēkwesigh: ma kama nke ahu ikele-ekelē. N'ihì na nka ka unu matara nke-oma, na ọ digh onye ọ bula nke bu onye nākwa iko, ma-ọbu onye nādigh ọcha, ma-ọbu onye-anya-uku, nke isi-ya bu onye nēkperē arusi, nwere ihe-nketa n'ala-eze nke Kraist na Chineke. Unu ekwela ka onye ọ bula were okwu efu rafue unu: n'ihì na ọ bu n'ihì ihe ndia ka iwe Chineke nābiakwasi umu nke ekweyegh-ekweye. Ya mere, unu esola ha kekọ ihe; n'ihì na unu buri ọchichiri n'oge gara aga, ma unu bu ihè ugbu a nime Onye-nwe-ayi: nējegharina dika umu nke ihè (n'ihì na nkpuru nke

ihè ahu di n'idi-nma na ezi omume na ezi-okwu nile), nānwaputa ihe di Onye-nwe-ayi ezi nma; unu esola ọlu nke ọchichiri nke nāmigh nkpuru nēnwekọ ihe, ma kama nke ahu nātu-kwa-nu ha nmehie-ha n'anya; n'ihì na ọ bu ihe-ihere ọbuná ikwu okwu bayere ihe nile ha nēme na nzuzo. Ma ihè nēme ka ihe nile puta ihè mgbe anātu ha nmehie-ha n'anya: n'ihì na ihe ọ bula anēme ka ọ puta ihè bu ihè. N'ihì nka Ọ si, Teta, gi onye nāraru ura, si kwa na ndi nwuru anwu bilie, Kraist ahu gāmukwasi kwa gi.

OZI OMA. Luk II. 14-28.

Ọ nāchupu kwa mọ ọjọ nke dara ogbi. Ọ we rue, mgbe mọ ọjọ ahu putasiri na onye-ogbi ahu kwuru okwu; Ọ we ju igwè madu nile anya. Ma ufodu nime ha siri, N'ike Beelzebul onye-isi ndi-mọ ọjọ ka Ọ nāchupu ndi-mọ ọjọ. Ndi ọzọ nāchọ ihe-iriba-ama n'aka-Ya site n'elu-igwe, n'ihì na ha nānwā Ya. Ma ebe Ya onwe-ya matara èchichè-uche nile ha, Ọ si ha, Ala-eze ọ bula nke kewara megide onwe-ya, anēme ya ka ọ tọgbọrọ n'efu: ulo nke kewa-kwa-ra megide ulo nāda. Ma ọ buru kwa na Setan kewara megide onwe-ya, àla-eze-ya gēsì aña guzo? n'ihì na unu nāsi na anamāchupu ndi-mọ ọjọ n'ike Beelzebul. Ma ọ buru na Mu onwem achupu ndi-mọ ọjọ n'ike Beelzebul, n'ike onye ka umu-unu ndikom nāchupu ha? n'ihì nka ha gābu ndi-ikpé-unu. Ma ọ buru na Mu onwem achupu ndi-mọ ọjọ n'ike nkpsi-aka Chineke, ya mere ala-eze Chineke furu unu aru. Mgbe ọ bula onye di ike nke kezuru ihe-agma-ya nēche obi nke aka ya, ihe ọ nwere adi n'udo: ma mgbe ọ bula onye ka ya ike gābia imegide ya, meri kwa ya, ọ nara ya ihe-agma-ya dum nke ọ tukwasiriri obi-ya, kerì kwa ihe ọ nara ya. Onye nādigh n'akukum nēmegidem; onye nādigh-esokwam ikp-ọkta ihe nāchusa achusa. Mgbe ọ bula mọ nādigh

qcha siri n'aru madu pua, q nāgabiga n'ebe miri nādigh nāchq izu-ike: ma ebe q digh-achota ya, q si, M'gālaghachi n'ulom ebe m'siri puta. Mgbe q biara, q we hu ya ka azachasiri ya dozisia ya. Mgbe ahu q ga, chiri mō-ibe-ya asa nke jōkari ya onwe-ya njo tiyere onwe-ya; ha we ba biri n'ebe ahu: qnqdu ikpe-azu nke madu ahu bia jōkari nke-mbu. Q we rue, mgbe O nēkwu okwu ndia, na otū nwayi si n'etiti igwē madu ahu weli olu-ya, si Ya, Ngozi nādiri afō nke buru Gi, na ara nke I miri. Ma Ya onwe-ya siri, Nke bu ezi-okwu kari bu, ngozi nādiri ndi nuru okwu Chineke, debe kwa ya.

Sunday nke-anq nime Lent.

KQLEKT.

Kwe, ayi nāriq Gi, Chineke Nke puru ime ihe nile ka ayi onwe-ayi, bú ndi kwesiri ka enye ayi ahuhu n'ihī ajō omume-ayi, ka ewere ebere gbo nkpa-ayi site na nkasi-obi nke amara-Gi; site n'Onye-nwe-ayi na Onye-nzoputa-ayi Jisus Kraist. *Amen.*

AKWUKWQ-OZI. Ndi Galetia 4. 21-31.

Gwanum, unu ndi nāchq inq n'okpuru iwu, unu, adigh-anu iwu ahu? N'ihī na edewo ya n'akwukwq nsq na Abraham nwere umu-ndikom abua, otū site n'orū-nwayi ahu, otū site kwa na nwayi ahu nke nwere onwe-ya. Ma q bu n'uzō anu-arū ka amuworo nwa nke sitere n'orū-nwayi ahu; ma esitewo na nkwa mu nwa nke sitere na nwayi ahu nwere onwe-ya. Ma ewere ihe ndia ma atū: n'ihī na ndinyom abua ndia bu oqbugba-ndu abua; otū si n'ugwu Sainai puta, nāmu umu nye n'orū, nwayi ahu bu Hega. N'ihī na Sainai nka bu ugwu di n'Arebia, ya na Jerusalem nke di ugbu a kwu kwa: n'ihī na q nq n'orū, ya na umu-ya. Ma Jerusalem nke di n'elu nwere onwe-ya, ya onwe-ya bu kwa nne-ayi.

N'ihī na edewo ya n'akwukwq nsq, si, Ka obi nātō gi utō, nwayi-āgā nke nādigh-amu nwa; tiwa nkpu qnū, ti kwa nkpu, gi onye ime nādigh-eme: n'ihī na umu nke nwayi arapuru nānī ya di q̄tutu kari umu nke nwayi ahu nwere di. Ma ayi onwe-ayi, umu-nnam, bu umu nke nkwa, dika Aisak. Ma dika onye amuru n'uzō anu-arū sogburu onye amuru n'uzō Mq Nsq mgbe ahu, q̄bunā otū a ka q di ugbu a. Otū q di, gini ka ihe edeworo n'akwukwq nsq nēkwu? Chupu orū-nwayi a na nwa-ya nwoke: n'ihī na nwa-nwoke orū-nwayi agagh-eso nwa nke nwayi ahu nke nwere onwe-ya keta ihe. N'ihī nka, umu-nnam, ayi abugh umu nke orū-nwayi, kama ayi bu umu nke nwayi ahu nwere onwe-ya.

OZI QMA. Jon 6. 1-14.

Mgbe ihe ndia gasiri Jisus jere n'ofē qzō nke oké osimiri Galili, nke bu osimiri Taibirias. Oké igwē madu we so Ya, n'ihī na ha huru ihe-iriba-ama di iche iche nke Q nēme n'aru ndi aru-ha nādigh ike. Jisus we rigo n'ugwu ahu, n'ebe ahu ka Ya na ndi nēso uzō-Ya nqdu-kwa-ra ala. Ma ngabiga, bú eneme ndi-Ju, di nso. Ya mere Jisus, mgbe Q weliri anya-Ya elu, hu na oké igwē madu nābiakute Ya, Q si Filip, Ōle ebe ayi gāzuta ogbe achicha, ka ndia we rie ihe? Ma nka ka O kwuru inwa ya: n'ihī na Ya onwe-ya matara ihe Q gāje ime. Filip zara Ya, Ogbe achicha q̄gu shilling iri agagh-ezu ha, ka madu nile n'otū n'otū we were nke-ntā nke-ntā. Otū nime ndi nēso uzō-Ya, bú Andru nwa-nne Saimon Pita, si Ya, Otū nwa-okoro ntā nq n'ebe a, onye ji ogbe achicha barley ise, na azū abua: ma ndia bu gini n'etiti q̄tutu madu di otū a? Jisus siri, Menu ka madu ndia nqdu ala. Ma ahīhia riri nne n'ebe ahu. Ya mere ndikom ahu we nqdu ala, n'ōnu-q̄gugu ra ka nnū iri na nnū abua na q̄gu iri. Ya mere Jisus

nara ogbe achicha ise ahu; we kele, we kèsa ha nye ndi nānqdu ala; otù ahu Q were azù ahu kèsa nye ha ka azù ha chọrọ ra. Ma mgbe afọ juru ha, Q si ndi nēso uzọ-Ya, Chikọtanu iberibe fọduru, ka ihe ọ bula ghara ila n'iyi. Ya mere ha chikọtara ha, we kpoju nkata iri na abua n'iberibe sitere n'ogbe achicha barley ise ahu, nke fọduru ndi riworori. Ya mere mgbe ndi ahu huru ihe-iriba-ama Q mere, ha siri, N'ezie Onye a bu onye-amuma ahu nke nābia n'ua.

Sunday nke-ise nime Lent.

KOLEKT.

Ayi nāriọ Gi, Chineke Nke puru ime ihe nile, ka I were ebere lekwasị ndi nke Gi anya; ka ewe were obi-oma uku Gi nāchi ha nēche kwa ha mgbe ebigh-ebi, ma n'aru ma na nkpuru-obi; site na Jisus Kraist, bụ Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. Ndi Hibru 9. 11-15.

Ma Kraist, ebe Q biara ka Q buru onye-isi-nchu-aja nke ezi ihe nile gaje ibia, O sitere n'ulo-ikwū ahu nke ka uku na nke zuru okè kari, ọ bugh nke eji aka me, nke isi-ya bu, ọ bugh nke òkikè a, O sitigh kwa n'ọbara nke ewu na nke umu-ehi, kama O sitere n'ọbara nke Ya onwe-ya, ba n'ebe nsọ nānị otù mgbe, ebe Q chọputara ngbaputa ebigh-ebi. N'ihì na asi na ọbara nke ewu na nke oke-ehi, na ntu nke nwa-agboghọ-ehi, mgbe ọ nēfesa ndi emeruworo emeru, nēdo madu nsọ ime ka anu-arua di ọcha: ọbara Kraist, Onye sitere n'aka Mọ ebigh-ebi che Onwe-ya nātagh uta n'iru Chineke, gēsi aña ghara ime akọ-na-uche-ayi ka ọ di kari ọcha nke-uku ri-nne pua n'ọlu nile nwuru anwu ikpere Chineke di ndu? Q bu kwa n'ihì nka ka Q bu onye-ogbugbo nke ogbugba-ndu ọhu, ka ọ gābu, ebe otù Onye nwuru igbaputa madu n'aka njehie nile nke di

n'okpuru ogbugba-ndu mbu ahu, ka ndi akpọworo we nata nkwa nke nketa ebifh-ebi ahu.

OZI ỌMA. Jon 8. 46-59.

Onye nime unu turum nmehie n'anya? Q buru na M'nēkwu ezi-okwu, n'ihì gini ka unu onwe-unu nēkweghm? Onye sitere na Chineke nānu okwu Chineke: n'ihì nka ka unu onwe-unu nānugh ha, n'ihì na unu esitegh na Chineke. Ndi-Ju zara, si Ya, Ayi onwe-ayi ekwugh nke-oma, si na Gi onwe-gi bu Onye Sameria, I nwe-kwa-ra mọ ọjọ? Jisus zara, si, Mu onwem enwegh mọ ọjọ; kama anamasopuru Nnam, unu onwe-unu nēme-kwam ihe ihere. Ma Mu onwem achogh otuto nkem: otù Onye di Nke nāchọ nēkpe kwa ikpé. N'ezie, n'ezie, asim unu, Q buru na onye ọ bula edebe okwum, ọ gagh-ahu onwu ma-ọli rue mgbe ebigh-ebi. Ndi-Ju siri Ya, Ugwu a ka ayi mafa na I nwere mọ ọjọ. Abraham nwuru, na ndi-amuma: ma Gi onwe-gi nāsi, Q buru na onye ọ bula edebe okwum, ọ gagh-edetu onwu ire ma-ọli rue mgbe ebigh-ebi. Q gābu na Gi onwe-gi ka nna-ayi Abraham uku, onye nwuru anwu? ndi-amuma nwu-kwa-ra: ọnye ka I nēme Onwe-gi? Jisus zara, si, Q buru na Mu onwem enye Onwem otuto, otuto nkem bu ihe-efu: Nnam bu Onye nēnyem otuto: Onye unu onwe-unu nāsi, na Q bu Chineke-unu; unu amagh kwa Ya; ma Mu onwem matara Ya; ọ buru kwa na agamasi, Amataghm Ya, m'gēyi unu, buru onye-ugha: ma amataram Ya, nēdebe kwa okwu-Ya. Obi tọrọ nna-unu Abraham utọ nke-uku ihu ubochim: ọ we hu ya, nuri kwa ọhù. Ya mere ndi-Ju siri Ya, I kāgbagh ọgu arọ abua na iri, I huwo kwa Abraham? Jisus siri ha, N'ezie, n'ezie, asim unu, Mgbe akāmugh Abraham Mu onwem di. Ya mere ha tuturu nkume itu Ya: ma Jisus zobere Onwe-ya, we si n'ulo uku Chineke pua.

Sunday ikpe-azu tutu Easter erue.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nke di ndu ebigh-ebi, Onye siteworo n'ezì ihu-n'anya-Gi n'ebe madu nọ zie Ọkpara-Gi, bú Onye-nzọputa-ayi Jisus Kraist, iyikwasi n'Onwe-ya anu-aru-ayi, na inwu anwu n'elu obe, ka madu nile we n'eso ukpuru obi-ume-ala uku Ya; Were ebere kwe, ka ayi n'eso kwa ukpuru nke ntachi-obi-Ya, ka ewe me kwa ayi ndi-nnweko nbilite-n'ọnwu-Ya; site n'otù Jisus Kraist ahu, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. Ndi Filipai 2. 5-II.

Nwenu uche a nime onwe-unu, nke di kwa nime Kraist Jisus: Onye, ọ bu ezie na Ọ diri n'udi nke Chineke na mbu, ma Ọ gugh ya n'ihe Ọ gējidesi ike, bú ira ka Chineke, kama Ọ mere Onwe-ya ihe-efu, n'inara udi nke orù, ewe me Ya n'oyiyi nke madu; ebe ahuru Ya ka Ọ di ka madu n'oyiyi-Ya, Ọ weda-kwa-ra Onwe-ya, we buru Onye n'ana nti rue ọnwu, bú ọnwu nke obe. N'ihì nka Chineke weli-kwa-ra Ya elu nke-uku, were kwa amara nye Ya aha ahu nke kariri aha nile ọ bula elu; ka ọ gābu n'aha Jisus ka ikperè nile we gbue n'ala, nke ihe nile di n'elu-igwe na ihe nile di n'elu uwa na ihe nile di n'okpuru ala, ka ire nile ọ bula we kwuputa kwa na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi, ka ewe nye Chineke, bú Nna, otuto.

OZI ỌMA. Matiu 27. 1-54.

Ma mgbe o ruru ututu, ndi-isi-nchu-aja na ndi-okenye nile nke ndi-Ju gbara izù megide Jisus ime ka Ọ nwua: ha we ke Ya agbu, dupu Ya, rara Ya nye n'ala Pailat onye-isi. Mgbe ahu Judas, onye rara Ya nye, mgbe ọ huru na amara Ya ikpé, ọ kwa uta, chighachi orù ego ọla-ọcha na iri ahu nye ndi-

isi-nchu-aja na ndi-okenye, si, Emehierem n'irara ọbara Onye ikpé nāmagh nye. Ma ha siri, Ole nke diri ayi nime ya? gi onwe-gi le nke ahu. Ọ we tubá ego ọla-ọcha ahu nile n'ulo nsọ, wezuga onwe-ya; ọ we je, kwugbu onwe-ya. Ndi-isi-nchu-aja we nara ego ọla-ọcha nile, si, O zigh ezi n'iwu itubá ha n'ebe anédebe ihe enyere Chineke, ebe ọ bu ọnu-ahia ọbara. Ha we gba izù, chiri ha zuta ubi ọkpú-ite, illi ndi-ọbía. N'ihì nka ka akpọrọ ubi ahu, Ubi ọbara, rue ta. Mgbe ahu okwu ekwuru site n'ọnu Jeremaia onye-amuma mezuru, si, Ha we chiri orù ego ọla-ọcha na iri ahu, bú ọnu-ahia nke Onye aruru ọnu-ahia-Ya, Onye ufodu site na umu Israel ruru ọnu-ahia-Ya; ha we nye ha iji zuru ubi ọkpú-ite, dika Onye-nwe-ayi nyere iwu. Ma Jisus guzoro n'iru onye-isi: onye-isi ahu we jua Ya, si, Gi onwe-gi bu Ezé ndi-Ju? Jisus we si ya, Gi onwe-gi kwuru. Ma mgbe ndi-isi-nchu-aja na ndi-okenye n'eso Ya ebubo, Ọ zaghi ihe ọ bula. Mgbe ahu Pailat si Ya, I nugh ka ọtutu ihe ha nāgba àmà megide Gi ra? Ma Ọ zaghi ya, ọbuná rue otù okwu: ya mere na o juru onye-isi ahu anya nke-uku. Ma n'ememe onye-isi nārapuru ọra ndi-Ju otù onye-nkpọrọ, onye ha nāchọ. Ma mgbe ahu ha nwere onye-nkpọrọ onye ọra madu mara, anākpọ Barabas. Ya mere, mgbe ha zukọrọ, Pailat si ha, Onye ka unu nāchọ ka m'rapuru unu? Barabas, ma-ọbu Jisus Onye anākpọ Kraist? N'ihì na ọ matara na ha rara Ya-ri nye n'ihì ekworo. Mgbe ọ nọkwasi n'ọche-ikpé, nwunye-ya zigara ya, si, Aka-gi adila n'okwu Onye ezi omume ahu: n'ihì na ahujurum ọtutu ihe anya na nrọ ta n'ihì Ya. Ma ndi-isi-nchu-aja na ndi-okenye rafuru igwé madu nile ka ha rịọ ya Barabas, ma la Jisus n'iyi. Ma onye-isi ahu zara, si ha, Onye nime madu abua ahu ka unu nāchọ ka m'rapuru unu? Ha we si, Barabas. Pailat si ha, Ọ bu gini ka m'gēme kwa

Jisus Onye anākpo Kraist? Ha nile si, Ka akpogide Ya n'obe. O we si, E-è, n'ihì na O mere ihe ogo gini? Ma ha tibigara nkpu okè, si, Ka akpogide Ya n'obe. Ma mgbe Pailat huru na okwu-ya abagh n'ihe o bula, kama na ùzù nāputa, o were miri, kwò aka-ya abua n'iru igwè madu ahu, si, Ikpé qbara Onye ezi omume a amaghm: unu onwe-unu le nke ahu. Ndi-Ju nile we za, si, Qbara-Ya di ayi n'isi, di kwa n'isi umu-ayi. Mgbe ahu o rapuru ha Barabas: ma o rara Jisus nye, mgbe o piāsiri Ya ihe, ka ewe kpogide Ya n'obe. Mgbe ahu ndi-agma nke onye-isi kuru Jisus tiyere onwe-ha ba na Pritoriom, ha we me ka otù-ha dum zukò n'ebe O nò. He we yipu uwe-Ya, yikwasi Ya uwe uhie. Mgbe ha kpasiri okpu-eze nke eji ogwu me, ha were ya kpube Ya n'isi, nye kwa Ya amì n'aka-nri-Ya; ha we gbue ikperè n'iru Ya, me Ya ihe-ochi, si, Ekele, Eze ndi-Ju! Ha busa-kwa-ra Ya onu-miri, were kwa amì ahu nēti Ya n'isi. Mgbe ha mesiri Ya ihe-ochi, ha we yipu Ya uwe ahu, yikwasi Ya uwe-Ya nile, dupuga Ya ikpogide Ya n'obe. Ma mgbe ha nāputa, ha huru otù nwoke onye Sairini, aha-ya bu Saimon: onye ahu ka ha jidere ka o so ha, ka o we būru obe-Ya. Mgbe ha biara n'ebe anākpo Gogota, nke bu, Ebe okpokoro-isi, ha we nye Ya manya-vine nke agwara òlùlùlù ka Q nua: ma mgbe o deturu ya ire, O chogh ka Q nua. Mgbe ha kpogidesiri Ya n'obe, ha kere uwe-Ya n'etiti ha, nēfe nzà: ha we nòdu nēche Ya n'ebe ahu. Ha debe-kwa-ra n'elu isi-Ya ihe eboro Ya nke edeworo n'akwukwò, si, **ONYE A BU JISUS EZE NDI-JU**. Mgbe ahu akpogidere ndikom abua tiyere Ya, bú ndi nāpunara madu ihe, otù onye n'aka-nri-Ya, na otù onye n'aka-ekpe. Ndi nāgabiga nēkwulu kwa Ya, nēfufe isi-ha, nāsi kwa, Gi Onye nākwatu ulò nsò ayi, Onye nēwu kwa ya n'ubochi atò, zòputa Onwe-gi: o buru na I bu

Okpara Chineke, si n'elu obe ridata. Otù ahu ka ndi-isi-nchu-aja nēkwu kwa, ebe ha na ndi-ode-akwukwò na ndi-okenye nēme Ya ihe-ochi, si, O zòputara ndi ozo; O pugh izòputa Onwe-ya. O bu Eze Israel; ka O si n'elu obe ridata ugbu a, ayi gēkwe kwa na Ya. O nātukwasi obi-Ya na Chineke: ka O dòputa Ya ugbu a, o buru na O nācho Ya: n'ihì na O siri, Abum Okpara Chineke. Ndi ahu nāpunara madu ihe, ndi akpogidere Ya na ha n'obe, nāta kwa Ya uta otù aka ahu. Ma site n'oge hour nke-isi ochichiri gbara n'ala ahu nile rue oge hour nke-iteghete. Ma dika oge hour nke-iteghete Jisus were oké olu tie nkpu, si, Eli, Eli, lama sabaktani? nke bu, Chinekem, Chinekem, o bu n'ihì gini ka I rapuru nānì Mu? Ufòdu n'etiti ndi guzoro n'ebe ahu, mgbe ha nuru ya, ha we si, Elaija ka Nwoke a nākpo. Ngwa ngwa otù onye nime ha we gba ozo, were sponge, gbaju ya na manya-vine gbara uka, tukwasi ya n'amì, nye Ya ka O nua. Ndi fòduru we si, Rapu; ka ayi hu ma Elaija nābia izòputa Ya. Ma Jisus were oké olu ti nkpu ozo, we ra mọ-Ya nye Chineke. Ma le, ákwà-ngbochi nke ulò nsò Chineke gbawara iberibe abua site n'elu rue ala; ala ma-kwa-ra jijiji; oké nkume gbawa-kwa-ra; ilì meghe-kwa-ra; ewe me ka aru otutu ndi di nsò ndi raruri ura si n'onwu bilie; ha we si n'ebe anēli ozu puta mgbe nbilite-n'onwu-Ya gasiri, we ba n'obodo nsò were onwe-ha gosi otutu madu. Ma ochi-agma nāchi ogo ndi-agma ise, na ndi ha na ya nò nēche Jisus, mgbe ha huru ala-oma-jijiji ahu, na ihe nile emere, ha tua egwu ri-nne, si, N'ezie Nwoke a bu Okpara Chineke.

Monday tutu Easter erue.

N'ONQDU AKWUKWQ-OZI. Aisaia 63. 1-19.

Onye bu nka nēsi n'Edom bia, yiri uwe nācha

qbara qbara site na Bɔzra? Ɔnye a nke mara nma n'uwe-oyiyi-Ya, nāzɔ ije n'iba-uba nke ike-Ya? Ɔ bu Mu onwem nke nēkwu okwu n'ezī omume, di ike izɔputa. Gini mere ɔ nācha uhie uhie n'uwe-oyiyi-Gi? gini mere uwe-Gi ji di ka onye nāzɔ ukwu n'ebere-inara-manya-vine? Ebe-nzɔcha-nkpuru-vine ka M'zɔchara, nānīm; ma nime ndi nile di iche iche ɔ digh onye ɔ bula Mu na ya nɔ: M'we zɔcha ha n'iwem, zɔda ha n'ɔnumam; qbara-ndu-ha we fesa n'uwem nile, ɔ bu kwa uwe-oyiyim nile ka M'meruru emeru. N'ihī na ubɔchi ibɔ-ɔbɔ di n'obim, arɔ nke ndi M'gbaputaworo abiawo kwa. M'we legide anya, ma ɔ digh onye nēye aka; ibobo we nwuam n'aru na ɔ digh onye nākwagide: ogwe-akam we wetaram nzɔputa; ɔnumam kwa, ya kwagiderem. M'we zɔda ndi di iche iche n'iwem, me ka ha nūbiga ihe-ɔnuu nābà n'anya n'ɔnumam, M'we me ka qbara-ndu-ha ruda n'ala. Ebere nile nke Jehova ka M'gēhota, ha na otuto nile nke Jehova, dika ihe nile si di nke Jehova mesoworo ayi; na iba-uba nke ezi ihe emere ulo Israel, nke Ɔ mesoworo ha dika obi-ebere-Ya nile si di, na dika iba-uba nke ebere-Ya si di. Ɔ we si, N'ezie, ndim ka ha bu, umu ndi nādigh-ekwu okwu-ugha: Ɔ we ghɔrɔ ha onye-nzɔputa. Na nkpagbu nile ha Ya ka anākpagbu, ɔ bu kwa mɔ-ozī nke iru-Ya zɔputara ha: n'ihu-n'anya-Ya na n'ɔmiko-Ya Ya onwe-ya gbaputara ha; Ɔ we palie ha, kuru ha ubɔchi nile nke mgbe ebigh-ebi gara aga. Ma ndi ahu nupuru isi, me ka o wuta Mɔ Nsɔ Ya: Ɔ we chigharia ghɔrɔ ha onye-iro, Ya onwe-ya busoro ha agha. Ndi-Ya we cheta ubɔchi nile nke mgbe ebigh-ebi gara aga nke Moses, si, Ɔle ebe Onye ahu nɔ nke mere ka ha si n'oké osimiri rigoputa n'aka onye nāzū igwè ewu na aturu Ya? Ɔle ebe Onye ahu nɔ nke tiyere Mɔ Nsɔ Ya n'etiti ha? Nke nēme ka ogwe-aka-Ya mara nma

je ije n'aka-nri Moses? Nke nēkewa miri n'iru ha, imere Onwe-ya aha ebigh-ebi? Nke nēme ka ha je ije n'ogbu-miri dika inyinya n'ɔzara, ha we ghara isu ngongɔ. Dika anu-ulo nke nārīda na ndagwuru-gwu, otū a ka Mɔ nke Jehova nēme ka ha zuru ike: otū a ka I duru ndi-Gi, imere Onwe-gi aha mara nma. Si n'elu-igwe legide anya, si kwa n'ebe-obibi nke idi-nso-Gi na nke ima-nma-Gi le: Ɔle ebe ekworo-Gi na idi-ike-Gi nile di? idā-udā nke ngiri-afɔ-Gi na obi-ebere-Gi nile n'ebe m'nɔ jisiri onwe-ha ike. N'ihī na Gi onwe-gi bu Nna-ayi; n'ihī na Abraham amagh ayi, Israel adigh-amata kwa ayi: Gi onwe-gi, Jehova, bu Nna-ayi; Onye-ngbaputa-ayi site na mgbe ebigh-ebi gara aga ka aha-Gi bu. Jehova, n'ihī gini ka I nēme ka ayi si n'uzɔ-Gi nile kpafue? n'ihī gini ka I nēme ka obi-ayi si n'egwu-Gi sie ike? Lata n'ihī ndi-orū-Gi, bū ebo nile nke ihe-nketa-Gi. Ɔ bu nānī mgbe ntā ka ndi nsɔ Gi nwetara ya: ndi nākpagbu ayi azɔdawo ebe nsɔ Gi. Ayi aghɔwo ndi I nāchigh site na mgbe ebigh-ebi gara aga, ndi anākpɔkwasigh ha aha-Gi.

OZI ƆMA. Mak 14. 1-72.

Ma ememe ngabiga na achicha ekogh-eko gādi mgbe ubɔchi abua gasiri: ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwɔ we nāchɔ uzɔ ha gēsi jide Ya n'aghughɔ, gbue Ya: n'ihī na ha nāsi, Ɔ bugh n'ememe a, ka ūzū ndi-Ju we ghara idi ma elegh anya. Mgbe Ɔ nɔ na Betani n'ulo Saimon onye-ekpenta, mgbe Ɔ nānɔdu na nri, otū nwayi we bia nke nēji ite alabaster, nke manu-otite ezi nard di oké ɔnu-ahia nke-uku di ya; ɔ kuwara ite ahu, we wusa manu-otite ahu n'isi-ya. Ma ufɔdu di ndi iwe nēwe nke-uku n'etiti ha, ha si Alawo manu-otite a n'iyi otū a iji me gini? N'ihī na apuru ire manu-otite a kari ɔgu shilling iri-na-ise, we nye ndi-ogbeye. Ha we tamu ntamu megide

nwayi ahu. Ma Jisus siri, Rapunu ya; gini mere unu nēsogbu ya? ọ luru ọlu ọma n'arum. N'ihì na unu nwere ndi-ogbeye n'etiti unu mgbe nile, mgbe ọ bula unu chọrọ unu puru ime kwa ha ihe ọma: ma unu enwegh Mu onwem mgbe nile. Ọ mere ihe ọ nwere ike ime: o buru uzọ te arum manu-otite ka ewe doziem n'olili. Ma n'ezie asim unu, Ebe ọ bula agēkwusa ozi ọma nka n'uwa dum, agēkwuta kwa ihe nke nwayi a mere, ka ọ buru ihe-ncheta-ya. Judas Iskariot, onye nke bu otù nime ndi-ozì iri na abua ahu, we jekuru ndi-isi-nchu-aja, ka ọ we rara Ya nye n'aka-ha. Ma mgbe ha nuru ya ha nùria ọnu we kwe nkwa inye ya ego. Ọ we nāchọ oghere o gēsi rara Ya nye. N'ubochi mbu nke achicha ekogh-eko, mgbe ha nāchu aja ngabiga, ndi nēso uzọ-Ya we si Ya, Ọle ebe I nāchọ ka ayi je dozie ka I we rie oriri ngabiga? Ọ we zipu madu abua n'etiti ndi nēso uzọ-Ya, si ha, Jenu n'obodo a, otù nwoke nke bụ ite miri gēzute kwa unu: sonu ya; ebe ọ bula ọ gābā kwa, sinu nna-nwe ulo, Onye-ozizi si, Ọle ebe ulo-ọbia edeberem di, ebe Mu na ndi nēso uzọm gēri oriri ngabiga? Ya onwe-ya gēgosi kwa unu ime-ulo uku di n'elu ulo akwadebeworo dozi kwa: n'ebe ahu dozienu ihe nye ayi. Ndi ahu nēsọ uzọ-Ya we pua ba n'obodo, hu dika Ọ gwara ha-ri: ha we dozie ememe ngabiga. Mgbe o turu anyasi Ya na ndi-ozì iri na abua ahu we bia. Mgbe ha nānọdu na nri nēri kwa ihe, Jisus we si, N'ezie asim unu, Otù onye si n'etiti unu puta gāraram nye, bú onye Mu na ya nēri ihe. Ọ malitere iwuta ha, ha malite-kwa-ra isi Ya n'otù n'otù, Ọ bu mu? Ma Ọ siri ha, Ọ bu otù onye nime unu iri na abua, onye nke Mu na ya nēsukọ nri n'afere. N'ihì na Nwa nke madu nāla, dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ bayere Ya: ma ahuhu gādiri nwoke ahu onye anēsite n'aka-ya rara Nwa nke madu nye. Ọ buru na amugh nwoke ahu

ọ gādi ya nma. Mgbe ha nēri ihe, Ọ we nara ogbe achicha, gọzie ya, nyawa ya, nye ha, si, Naranu: nka bu arum. Ọ we nara iko, kele kwa, we nye ha: ha nile we nua nime ya. Ọ we si ha, Nka bu ọbaram nke ọgbugba-ndu, nke anāwusi n'ihì ọtutu madu. N'ezie asim unu, M'gagh-añu kwa ma-ọli n'ihè si n'osisi vine puta, rue ubochi ahu mgbe M'gāñu ya ọhu n'ala-eze Chineke. Mgbe ha būsiri abù, ha pua je ugwu Olive. Jisus we si ha, Agēme ka unu nile ma n'onyà: n'ihì na edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si, M'gētigbu Onye-ọzùzù-aturu, agāgbasa kwa aturu-Ya. Ma mgbe emere ka M'si n'ọnwu bilie, M'gēburu unu uzọ ga Galili. Ma Pita siri Ya, Ọ buru na agēme ọbunā madu nile ka ha ma n'onyà, ma agagh-eme nu onwem. Jisus we si ya, N'ezie asim i, na ta, bú n'abali a, mgbe oke-ọkuku akākwagh ákwá ugbò abua, i gāgónarim ugbò atọ. Ma o nēkwusi ike nke-uku, si, Ọ buru na ọ di nkpa ka m'so Gi nwua, m'gagh-agonari Gi ma-ọli. Ọ bu kwa otù a ka ha nile kwuru. Ha we biarue ogige nke aha-ya bu Getsemane: Ọ we si ndi nēso uzọ-Ya, Nọdunu n'ebe a, rue mgbe M'nēkpe ekpere. Ọ we kuru Pita na Jemes na Jon tiyere Onwe-ya, ibobo we malite inwu Ya n'aru nke-uku, obi malite-kwa-ra ilọ Ya miri. Ọ we si ha, O nēwuta nkpuru-obim nke-uku, rue ọnwu: nọgidenu n'ebe a, nēche-kwa-nu nche. Ọ we ga n'iru nke-ntà, da n'ala, we kpe ekpere ka oge hour ahu we gabiga Ya, ma ọ buru na ọ gēkwe me. Ọ we si, Aba, Nna, I puru ime ihe nile; naram iko a: ma ọ bugh ihe Mu onwem nāchọ, kama ihe Gi onwe-gi nāchọ. Ọ we bia, hu ha ka ha nāraru ura, Ọ we si Pita, Saimon, I nāraru ura? I nwegh ike ichè nche otù oge hour? Nēchenu nche, nēkpe-kwa-nu ekpere, ka unu we ghara ibà n'ọnwunwa: mọ nke madu di ọku n'ezie, ma anu-aru adigh ike. Ọ we rapu ha je kwa ọzọ, kpe ekpere, nēkwu otù okwu ahu. Ọ we bia kwa ọzọ, hu

ha ka ha nāraru ura, n'ihī na anya-ha di oké aró; ha amatagh kwa ihe ha gāza Ya. Ọ we bia ọbibia nke-atọ, si ha, Nārarunu ura site n'ugbu a, nēzu-kwa-nu ike: o zuwo; oge hour nkem eruwo; le, anārara Nwa nke madu nye n'aka ndi-nmehie. Bilienu, ka ayi je: le, onye nāraram nye nọ nso. Ngwa ngwa, mgbe ọ kpu okwu n'ọnu, Judas, otù onye n'etiti ndi-ozī iri na abua ahu, biara, ya na igwè madu ndi chiri mma-agma na osisi, site n'ebe ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwọ na ndi-okenye nọ. Ma onye nārara Ya nye nyere ha-ri ihe-iriba-ama, si, Onye ọ bula m'gēsutu ọnu, Onye ahu bu Ya; jidenụ Ya, lezienu anya duru Ya je. Mgbe ọ biara, ngwa ngwa ọ biakutere Ya, si, Rabai; ọ we sutu Ya ọnu nke-uku. Ha we tukwasi Ya aka, jide Ya. Ma otù onye n'etiti ndi guzoro nso miputara mma-agma-ya, gbu orù onye-isi-nchu-aja mma, bipu nti-ya. Jisus we za, si ha, Unu putara chiri mma-agma na osisi ijidem, dika imegide onye nāpunara madu ihe? Kwa-ubochi Mu na unu nọ n'ulo uku Chineke ebe M'nēzī ihe, ma unu ejideghm: ma emere nka ka ihe nile edeworo n'akwukwọ nso we mezụ. Ha nile we rapu Ya, gbalaga. Ma otù okorobia soyere Ya, onye gbokwasiri ezi ákwá ọcha n'aru ọtọ ya: ha we jide ya: ma ọ rapuru ezi ákwá ọcha ahu, gbara ọtọ gbalaga. Ha we si n'ebe ahu duru Jisus jekuru-onye-isi-nchu-aja: ha nile, bú ndi-isi-nchu-aja na ndi-okenye na ndi-ode-akwukwọ, we gbakọ n'ebe ọ nọ. Pita soro kwa Ya-ri n'ebe di anya, rue nime ulo, nime obí onye-isi-nchu-aja; ọ nānọdu kwa n'etiti ndi nēje ozi, ọ nānya ọku n'ihè ọku. Ma ndi-isi-nchu-aja na nnọkọ-ikpé dum nāchọ àmà imegide Jisus ime ka Ọ nwua; ma ha achọtagh. N'ihī na ọtutu madu nāgba àmà ugha imegide Ya, àmà-ha abugh kwa otù. Ufọdu we bilie, gba àmà ugha megide Ya, si, Ayi onwe-ayi nuru ka Ọ nāsī, Mu onwem gākwaatu ulo nso a nke ejiri aka

me, n'ubochi atọ M'gēwu kwa ulo ọzọ nke anējigh aka me. Ọbuná otù a àmà-ha abugh kwa otù. Onye-isi-nchu-aja we bilie n'etiti, jua Jisus, si, I zagh ihe ọ bula? gini bu àmà madu ndia nāgbagide Gi? Ma Ọ kpuchiri ọnu, ọ digh kwa ihe ọ bula Ọ zara. Onye-isi-nchu-aja juba-kwa-ra Ya ọzọ, si Ya, Gí onwe-gi bu Kraist ahu, Ọkpara nke Onye ahu agoziri agozi? Jisus we si, Mu onwem bu Ya: unu gāhu kwa Nwa nke madu ka Ọ nānọdu n'aka-nri nke ike, nābia kwa, Ya na igwe-ọjī nile nke elu-igwe. Onye-isi-nchu-aja we dọwa uwe-ya nile, si, Ọ bu nkpa ndi-àrà gini nākpà ayi ọzọ? Unu nuru nkwalu ahu: gini bu uche-unu? Ha nile we ma Ya ikpé si na Ọ kwesiri inwu ọnwu. Ufọdu we malite ibusa Ya ọnu-miri, na ikechi iru-Ya, na iti Ya aka, na isi Ya, Bu amuma: ndi nēje ozi we nara Ya n'ipia Ya ihe. Mgbe Pita nọ n'okpuru n'obí, otù nime umu-agboghọ ndi nējere onye-isi-nchu-aja ozi we bia: mgbe ọ huru Pita ka ọ nānya ọku, ọ we le ya anya, si, Gí onwe-gi na Onye Nazaret ahu, bú Jisus, nọ-kwa-ra. Ma ọ goro, si, Amataghm, aghọtaghm kwa ihe gi onwe-gi nēkwu: ọ we pua je n'uzọ-nbata. Nwa-agboghọ ahu we hu ya, malite kwa ọzọ isi ndi guzoro nso, Nwoke a bu otù onye nime ha. Ma ọ gọ-kwa-ra ọzọ. Mgbe nwa oge gasiri ndi guzoro nso we si kwa Pita ọzọ, N'ezie i bu otù onye nime ha; n'ihī na i bu kwa onye Galili. Ma ọ malitere idu ikwù, na iñu iyi, si, Amataghm Nwoke a Onye unu nēkwu. Ngwa ngwa oke-ọkuku we kwa ákwá nke ugbò abua. Pita we cheta okwu ahu, otù Jisus siri ya, Mgbe oke-ọkuku akākwagh ugbò abua, i gāgonarim ugbò atọ. Mgbe ọ tulere okwu a n'obí ọ we kwa ákwá.

Tuesday tutu Easter erue.

N'ỌDỌDU AKWUKWỌ-ỌZÍ. Aisaia 50. 5-11.

Onye-nwe-ayi Jehova emegheworom ntim, ma Mu onwem anupugh isi, alaghachighm azu. Azum ka

m'nyere ndi-oti-ihe, òtìm abua ka m'nyere ndi nēkwopu afu-ònu: ezopughm irum n'òpòdu-ihere anētiyem na òbubu-ònu. Ma Onye-nwe-ayi Jehova nēyerem aka; n'ìhi nka etiyeghm n'òpòdu-ihere: n'ìhi nka ka m'cheworo irum dika òmú, ama-kwaram na ihere agagh-emem. Onye nāgum n'onye ezi omume di nso: ò bu onye mu na ya gēkpe? ka ayi guzo òtò n'otù: ònye bu onye ahu nwere okwu-ikpe ikwugidem? ya biakutem nso. Le, Onye-nwe-ayi Jehova gēyerem aka: ònye bu onye ahu gāmam ikpe? le, ha nile gāka nká dika uwe; nla gērichapu ha. Onye n'etiti unu bu onye nātu egwu Jehova, nēge nti n'olu orù-Ya? onye nke jeworo ije n'òchi-chiri, nke ò digh onwunwu-òku ò nwere, ya tukwasi obi n'aha Jehova, dabere Chineke-ya. Le, unu nile ndi nāmuye òku, ndi ji àkú nēre òku eke onwe-unu n'úkwù dika ihe-òkiké: jegharinu n'ire òku-unu, na n'etiti àkú nile nēre òku unu funwuworo. Ihe a esitewo n'akam diri unu: n'ìhe-nwuta ka unu gēdina ala.

OZI OMA. Mak 15. 1-39.

Ngwa ngwa n'ututu ndi-isi-nchu-aja, ha na ndi-okenye na ndi-ode-akwukwò, na nnòkò-ikpé dum, gbara izù, we ke Jisus agbu, kupu Ya je, rara Ya nye n'aka Pailat. Pailat we jua Ya, si, Gi onwe-gi bu Eze ndi-Ju? Ò we za ya, si, Gi onwe-gi kwuru. Ndi-isi-nchu-aja we nēbo Ya otutu ebubo. Pailat we ju kwa Ya òzò, si, Ì zagh ihe ò bula? le ka otuto ihe ha nēbo Gi ra. Ma Jisus azagh ihe ò bula òzò; ya mere na o juru Pailat anya. Ma n'ememe ò nārapuru ha otù onye-nkpòrò, onye ha nāriò n'aka-ya. Ma otù onye di anākpò Barabas, onye ekereri agbu, ya na ndi biliri imēgide ndi-isi, madu ndi gbu-kwa-ra madu na nbili ahu. Igwè madu ahu we rigo malite iriò ya ka o me dika ò nēmere ha. Pailat we za ha, si, Unu

nāchò ka m'rapuru unu Eze ndi-Ju? N'ìhi na ò mara na ndi-isi-nchu-aja rara Ya-ri nye n'ìhi ekworo. Ma ndi-isi-nchu-aja kwaliri igwè madu ahu, ka ò rapuru ha Barabas kari Jisus. Ma Pailat za-kwa-ra òzò, si ha, Ò bu gini ka m'gēme kwa Onye ahu unu nākpò eze ndi-Ju? Ma ha ti-kwa-ra nkpu òzò, si, Kpogide Ya n'obe. Pailat we si ha, È-è, n'ìhi na Ò mere ihe òzò gini? Ma ha tibigara nkpu ókè, si, Kpogide Ya n'obe. Ma Pailat, ebe o nēzube ime ihe gātò igwè madu ahu utò n'obi, ò rapuru ha Barabas, ò we rara Jisus nye, mgbe ò piásiri Ya ihe, ka ewe kpogide Ya n'obe. Ndi-agma we dupu Ya ga ba n'obi, nke bu Pritoriòm; ha we kpòkò otù-ha dum. Ha we yikwasi Ya uwe ododo; mgbe ha kpási ri okpu-nmeri nke eji ogwu me, ha were ya kpube Ya n'isi; ha we malite ikele Ya, si, Ekele, Eze ndi-Ju! Ha were kwa ami nēti Ya n'isi, ha nābusa kwa Ya ònu-miri, ha we gbue ikperè nākpò isi ala nye Ya. Mgbe ha mesiri Ya ihe-òchì, ha we yipu Ya uwe ododo ahu, we yikwasi Ya uwe-Ya nile. Ha we dupu Ya ka ha kpogide Ya n'obe. Ha we jide otù onye nke nāgabiga ka o so ha, ka ò we būru obe-Ya, bú Saimon onye Sairini, nna Aleksanda na Rufòs, nke si n'azu obodo ahu bia. Ha we kuru Ya bia n'èbe anākpò Golgòta, nke bu, ma asugharia ya, Ebe okpokoro-isi. Ha we che n'iru Ya manya-vine nke agwara myrrh: ma Ò naragh ya. Ha we kpogide Ya n'obe, ke kwa uwe-Ya n'etiti ha, nēfe nzà n'elu ha, nke onye ò bula gēwe. Ma ò bu oge hour nke-atò, ha we kpogide Ya n'obe. Edekwasi-kwa-ra ndekwasi nke ihe eboro Ya, EZE NDI-JU. Ha kpogide-kwa-ra ndikom abua tiyere Ya ndi nāpunara madu ihe; otù onye n'aka-nri-Ya, na otù onye n'aka-ekpe-Ya. Ndi nāgabiga nēkwulu kwa Ya, nēfufe isi-ha, nāsi kwa, Ehe! Gi Onye nākwatu ulo nsò ayi, Onye nēwu kwa ya n'ubòchi atò, zòputa Onwe-gi, si n'elu obe ridata. Otù ahu ka ndi-isi-

nchu-aja nēkwu kwa, ebe ha na ndi-ode-akwukwō nēme Ya ihe-ōchl n'etiti onwe-ha, si, Q zoputara ndi ozo: Q pugh izoputa Onwe-ya. Ka Kraist, Eze Israel, si n'elu obe ridata ugbo a, ka ayi we hu kwere kwa. Ndi akpogidere Ya na ha n'obe nāta kwa Ya uta. Mgbe o ruru oge hour nke-isi, qchichiri we gba n'ala ahu dum rue oge hour nke-iteghete. N'oge hour nke-iteghete Jisus we were oké olu tie nkpu, si, Eloi, Eloi, lama sabaktani? nke bu, ma asugharia ya, Chinekem, Chinekem, gini mere I ji rapu nání Mu? Ufodu n'etiti ndi guzoro nso, mgbe ha nuru ya, ha we si, Le, Q nākpō Elaija. Otú onye we gba oşp, were manya-vine gbaru uka gbaju sponge, tukwasi ya n'aml, nye Ya ka Q nua, si, Rapunu; ka ayi hu ma Elaija nābia iwedata Ya n'obe. Ma Jisus mere ka olu-Ya dasie ike, Q we kubie ume. Akwā-ngbochi nke ulo nşp Chineke we gbawa iberibe abua site n'elu rue ala. Ma mgbe ōchi-agma nāchi ōgu ndi-agma ise, nke guzoro nso na ncherita-iru Ya, huru na O kubiri ume otú a, q si, N'ezie Nwoke a bu Qkpara Chineke.

sc

Wednesday tutu Easter erue.

AKWUKWŌ OZI. Ndi-Hibru 9. 16-28.

N'ih na ebe oğbugba-ndu di, q di nkpa ka onwu nke onye gbara ya di ya. N'ih na oğbugba-ndu nēguzosi ike n'elu ndi nwuru anwu: n'ih na q nwere uzp q gābu ihe di ike mgbe q bula onye gbara ya di ndu? Ya mere emegh obunā oğbugba-ndu mbu ahu qhu nējigh qbara. N'ih na mgbe Moses gwarari ndi Israel nile ihe nile q bula enyere n'iwu dika iwu ahu si di, q nara qbara nke umu-ehi na ewu nile, ya na miri na aji-anu uhie na hyssop, we fesa akwukwō ahu onwe-ya, na ndi Israel nile, si, Nka bu qbara nke oğbugba-ndu ahu nke Chineke nyere unu n'iwu. Q we were qbara ahu fesa kwa ulo-ikwū ahu na ihe nile nke ifè-ōfufè-ya otú ahu. Q fōduru ihe ntà ka m'si

na eji kwa qbara eme ihe nile ka ha di qcha, dika iwu-ayi si di, q buru kwa na nwusi qbara adigh ngbaghara nmehie adigh. Ya mere q di nkpa ka ewere ihe ndia me ka ihe-nnōmi nile nke ihe nile di n'elu-igwe di qcha; ma q di nkpa ka ewere ajà ka ndia nma me ihe ahu onwe-ha nke di n'elu-igwe ka ha di qcha. N'ih na Kraist abāgh n'ebe nşp eji aka me, bú ihe-atù yiri ebe nke bu ebe nşp n'ezie; kama Q bāra n'elu-igwe onwe-ya, igosi Onwe-ya n'iru Chineke n'ih ayi ugbo a: q bugh kwa ka Q we nēche Onwe-ya n'iru Chineke otutu mgbe; dika onye-isi-nchu-aja nēwere qbara nābugh nke ya nābā n'ebe nşp kwa-arq; n'ih na asi na q di otú a Q ghagh ihu ahuhu otutu mgbe site na ntq-ala nke uwa; ma otú q di, q bu nání otú mgbe nime nruzuru nke oge ndia la emewiro ka Q puta ihē, ka Q we site n'ichu Onwe-ya dika ajà me ka nmehie ghara idi irē. Dika q bu kwa ihe edebeworo madu ka ha nwua anwu nání otú mgbe, ma mgbe nka gasiri ikpé eso ya; n'uzp ra otú a Kraist, ebe echere Ya n'iru Chineke nání otú mgbe iburu nmehie nile nke otutu madu, Q gēme kwa ka ndi nēche Ya hu Ya anya nke ugbo abua, ma nmehie adigh ya, ka ewe zoputa ha.

OZI QMA. Luk 22. 1-71.

Ma ememe achicha ekogh-eko, nke anākpō Ngabiga, nēru nso. Ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwō we nāchp uzp ha gēsi gbu Ya; n'ih na ha nātu egwu ndi-Ju. Setan we ba nime Judas onye anākpō Iskariot, onye di n'onu-ogugu ndi-ozī iri na abua ahu. Q we je, ya na ndi-isi-nchu-aja na ndi-ōchi-agma we kparia, otú o gēsi rara Ya nye n'aka-ha. Ha we nūria qnū, we kwēkp inye ya ego. Q we kwere, we nāchp oghere irara Ya nye n'aka-ha mgbe igwē madu nānogh. Ma ubōchi achicha ekogh-eko biara, nke anāghagh ichu aja ngabiga. Q we zipu Pita na Jpn,

si, Ganu, doziere ayi oriri ngabiga, ka ayi we rie. Ha we si Ya, Òle ebe I nāchọ ka ayi dozie? Q si ha, Le, mgbe unu batasiri nime obodo a, otù nwoke nke bũ ite miri gēzute unu; sonu ya ba n'ulo nke q nābà nime ya. Unu gāsì kwa nna-nwe ulo ahu, Onye-ozizi si gí, Òle ebe ulo-qbà di, ebe Mu na ndi nēso uzom gēri oriri ngabiga? Onye ahu gēgosi kwa unu ime-ulo uku di n'elu ulo akwadebeworo: dozienu n'ebe ahu. Ha we je, hu dika Q gwara ha-ri: ha we dozie ememe ngabiga. Mgbe oge hour ahu ruru, Q we nọdu na nri, Ya na ndi-ozì-Ya. Q we si ha, Agu gusirim ike iso unu ri oriri ngabiga nka mgbe Mu akahugh ahuhu: n'ihì na asim unu, M'gagh-eri ya ma-qli, rue mgbe q gēmezu n'ala-eze Chineke. Q we nara iko, kele kwa, we si, Naranu nka, kè kwa ya n'etiti onwe-unu: n'ihì na asim unu, M'gagh-ahu ihe si n'osisi vine puta ma-qli site n'ugbu a, rue mgbe ala-eze Chineke gābia. Q we nara ogbe achicha, kele kwa, we nyawa ya, nye ha, si, Nka bu arum nke anēnye n'ihì unu: nēmenu nka ka unu we nēchetam. Mgbe ha risiri nri-anyasi Q nara kwa iko otù ahu, si, Iko a bu oqbugba-ndu ohu nime qbaram, bú nke anāwusi n'ihì unu. Ma le, aka onye nāraram nye diyerem n'elu tebel. N'ihì na Nwa nke madu nāga n'ezie, dika akaworo ya: ma ahuhu gādiri nwoke ahu onye anēsìte n'aka-ya rara Ya nye. Ha we malite ijurita onwe-ha, onye q bu n'etiti ha gēme ihe a. Esem-okwu we da kwa n'etiti ha, onye nime ha ka anāgu na q ka ibe-ya uku. Q we si ha, Ndi-eze nke mba ozo nēme ha dika ndi nwe ha; ndi nāchi kwa ka ha anākpọ ndi nālu q̄lu q̄ma. Ma unu onwe-unu agagh-adi otù a: kama onye ka ibe-ya uku n'etiti unu, ya di ka onye bu nwata; onye bu kwa onye-isi, ya di ka onye nēje ozi. N'ihì na ònye ka ibe-ya uku, onye nānọdu na nri, ma-qbū onye nēje ozi? q̄ bugh onye nānọdu na nri? ma Mu onwem di n'etiti unu ka onye

nēje ozi. Ma unu onwe-unu bu ndi soworom n'onwu-nwam nile; Mu onwem nāgba kwa ndu inye unu ala-eze, dika Nnam gbara ndu inyem, ka unu we rie ñu kwa na tebel nkem n'ala-ezem; unu gānọkwasi kwa n'òche-eze nēkpè ebo iri na abua nke Israel ikpè. Saimon, Saimon, le, Setan riqtara unu, ka q̄ yocha unu dika q̄ka: ma Mu onwem riqrq̄ arirq̄ bayere gi, ka okwukwe-gi ghara igwu adwu: gi onwe-gi, mgbe i gēchighariwori, gi me kwa ka umu-nna-gi guzosie ike. Q we si Ya, Onye-nwe-ayi, abum onye edoziworo iso Gi ga rue ulo-nkpqrq̄ ru kwa q̄nwu. Q we si, Asim i, Pita, oke-q̄kuku agagh-akwá ta, rue mgbe i gāq̄o ugbò atq̄ si na i mataghin. Q we si ha, Mgbe M'zipuru unu nējigh àkpà-ego, na àkpà-ije, na akpukpọ-ukwu, q̄ di ihe kqrq̄ unu? Ha si, Q̄ digh ihe kqrq̄ ayi. Q we si ha, Ma ugbu a, onye nwere àkpà-ego, ya were ya, onye nwere àkpà-ije, ya were kwa ya; ma onye nēnwegh, ya re uwe-ya, zuta mma-agma. N'ihì na asim unu, na ihe a edeworo n'akwukwq̄ nq̄o aghagh imezu n'arum, Q bu kwa na ndi nēmebi iwu ka aguru Ya: n'ihì na ihe dirim nwere oq̄wugwu. Ha we si, Onye-nwe-ayi, Le, mma-agma abua di n'ebe a. Q we si ha, O zuwo. Q we puta, ga ugwu Olive, dika Q̄ nēme mgbe dum; ndi nēso uzq̄-Ya soro kwa Ya. Ma mgbe O ruru n'ebe ahu, Q̄ siri ha, Nēkpenu ekpere ka unu ghara ibà n'q̄nwunwa. Ewe weputa Ya onwe-ya n'etiti ha dika ebe agāturu nkume; Q we gbue ikpèrè n'ala we nēkpè ekpere, si, Nna, q̄ buru na q̄ di Gi nma, naram iko a: otù q̄ di, ka eme ihe Gi onwe-gi nāchq̄, q̄ bugh ihe Mu onwem nāchq̄. Ewe me ka Q̄ hu mq̄-ozì nke si n'elu-igwe bia, nēnye Ya ike. Ma ebe o nēgbu Ya ngbu n'obi ri-nne Q̄ kpe ekpere si-ike karia: q̄susq̄-Ya we ghq̄ ihe dika oké q̄kpurukpu q̄bara nāda n'ala. Mgbe O biliri n'ekpere-Ya, Q we biakute ndi nēso uzq̄-Ya, Q̄ hu ha ka ha nāraru ura site n'ibe-nwuta, Q we si ha, Gini mere unu nāraru

ura? bilienu nēkpe kwa ekpere, ka unu we ghara ibà n'ònwunwa. Mgbe Ọ kpu okwu n'ònu, le, lgwè madu biara; onye ahu anākpọ Judas, bú otù onye n'etiti ndi-ozì iri na abua ahu, buru kwa ha uzọ nābia; ọ we bia rue Jisus nso isutu Ya ọnu. Ma Jisus siri ya, Judas, i ji isutu-ọnu nārara Nwa nke madu nye? Ma mgbe ndi nọ Ya buruburu huru ihe gādi, ha si, Onye-nwe-ayi, àyì gēwere mma-agma gbue? Otù onye nime ha we gbue orù onye-isi-nchu-aja mma, bipu nti aka-nri ya. Ma Jisus zara, si, Kwenụ ya rue nka. Ọ we metu nti-ya aka, me ka aru di ya ike. Jisus we si ndi-isi-nchu-aja, na ndi-ọchi-agma nke ulo uku Chineke, na ndi-okenye, ndi biara imegide Ya, Ọnu putara chirì mma-agma na osisi, dika imegide onye nāpunara madu ihe? Mgbe Mu na unu nọ kwa-ubọchi n'ulo uku Chineke, unu esetigh aka-unu imegidem: ma nka bu oge hour unu, na ike nke ọchichiri. Ha we jide Ya, duru Ya je, dubà kwa Ya n'ulo onye-isi-nchu-aja. Ma Pita nēso n'ebe di anya. Ma mgbe ha funwuru ọku n'etiti obì, we nọdu ala n'otù, Pita we nọdu n'etiti ha. Ma otù nwa-agbọghọ huru ya ka ọ nọduru n'ihè ọku ahu, ọ we legide ya anya, si, Nwoke a na Ya nọ-kwa-ra. Ma ọ gọrọ, si, Nwayi, amataghm Ya. Mgbe nwa oge gasiri onye ọzọ we hu ya, si, Gi onwe-gi bu kwa otù onye nime ha. Ma Pita siri, Nwoke, abughm. Ma mgbe ihe dika otù oge hour gasiri onye ọzọ kwusibere ike, si. N'ezie nwoke a na Ya nọ-kwa-ra: n'ihì na ọ bu kwa onye Galili. Ma Pita siri, Nwoke, amataghm ihe i nēkwu. Ngwu ngwa, mgbe ọ kpu okwu n'ọnu oke-ọkuku we kwa ákwá. Onye-nwe-ayi we chigharia, le Pita anya. Pita we cheta okwu Onye-nwe-ayi, otù Ọ siri ya, Mgbe oke-ọkuku akākwagh ta, i gagonarim ugbò atọ. Ọ we pua, kwa ákwá nke-uku. Ndikom ndi jidere Jisus we me Ya ihe-ọchi, pia kwa Ya ihe. Ha we kechi iru-Ya, jua Ya, si, Bu amuma: ọnye

bu onye ahu nke tiri Gi aka? Ọtutu ihe ọzọ ka ha kwuru megide Ya, nēkwulu Ya. Mgbe chi bọrọ, ngbakọ ndi-okenye nke ndi-Ju zukọrọ, ma ndi-isi-nchu-aja ma ndi-ode-akwukwọ: ha we duru Ya ga ba na nnọkọ-ikpé-ha, si, Ọ buru na Gi onwe-gi bu Kraist, gwa ayi. Ma Ọ siri ha, Ọ buru na Mu agwa unu, unu agagh-ekwe ma-ọli: ma ọ buru na Mu aju unu ajuju, unu agagh-aza ma-ọli. Ma site n'ugbu a ka Nwa nke madu gānọdu n'aka-nri nke ike Chineke. Ha nile si, Gi onwe-gi bu kwa Ọkpara Chineke? Ọ si ha, Unu onwe-unu si na Mu onwem bu Ya. Ha we si, Ọ bu nkpa àmà gini nākpá ayi ọzọ? n'ihì na ayi onwe-ayi nuru site n'ọnu-Ya.

Thursday tutu Easter erue.

AKWUKWỌ-ỌZÌ. I Ndi Kọrint II. 17-34.

Ma n'inye unu iwu a, etoghm unu, na unu adigh-abiakọ n'otù ebe ka unu we dikari nma, kama ka unu we jọkari nọ. N'ihì na ihe mbu, mgbe unu biakọrọ na nzukọ, anurum na nkewa di iche iche nādi n'etiti unu; ekwe-kwa-ram ya ufọdu. N'ihì na irọ-òtù di iche iche aghagh idi kwa n'etiti unu, ka ndi anwaputaworo we ghọ ndi putara ihè n'etiti unu. Ya mere mgbe unu biakọrọ n'otù ebe, ọ bugh iri nri-anyasi nke Onye-nwe-ayi: n'ihì na madu nile n'otù n'otù, mgbe unu nēri, nēburu ndi ọzọ uzọ rie nri-anyasi nke aka ha; agu we nāgu otù onye, onye ọzọ nānubiga kwa manya ókè. Ọ gābu na unu enwegh nọ ulo iri ihe na inu ihe-ọnuunụ nime ha? ma-ọbu unu nēlell nzulọ Chineke, me kwa ndi nēnwegh ike ka ihere me ha? Ọ bu gini ka m'gāsì unu? m'gēto unu? Etoghm unu na nka. N'ihì na mu onwem natara n'aka Onye-nwe-ayi ihe m'nye-kwa-ra unu n'aka idebe, na Onye-nwe-ayi Jisus n'abali ahu nke arara Ya nye n'aka madu, Ọ nara ogbe achicha, kele kwa, we nyawa ha, si, Nka bu arum nke anēnye n'ihì unu:

nēmenu nka ka unu we nēchetam. Mgbe ha risiri nri anyasi, Ọ nara kwa iko otú ahu, si, lko a bu ọgbugbāndu ọhu nime ọbaram: nēmenu nka, mgbe ọ bula unu gānu ya, ka unu we nēchetam. N'ihì na mgbe ọ bula unu nēri achicha nka, nānu kwa iko ahu, unu nēkwusa ọnwu Onye-nwe-ayi rue mgbe Ọ gābia. Ya mere onye ọ bula nke gēri achicha ahu ma-ọhu nū iko ahu nke Onye-nwe-ayi mgbe ọ nēkwesigh, ikpé aru na ọbara nke Onye-nwe-ayi gāma ya. Ma ka madu nwaputa onwe-ya, otú a ka o ri kwa nime achicha ahu, nū kwa nime iko ahu, N'ihì na onye nēri nānu kwa, o nēri nānu kwa ikpé nye onwe-ya, ma ọ buru na ọ tulegh aru ahu. N'ihì nka ọtutu madu n'etiti unu adigh ike nāria kwa nriaria, ndi dawo-kwara n'ura nke ọnwu abugh madu ole-na-ole. Ma ọ buru na ayi atule onwe-ayi, agagh-ekpe ayi ikpé. Ma mgbe anekpe ayi ikpé, Onye-nwe-ayi nēzi ayi ihe site n'inye ayi ahuhu ka ewe ghara imakọ ayi na uwa ikpé. Ya mere, umu-nnam, mgbe unu biakọrọ n'otù ebe iri ihe, cherenu ibe-unu. Ọ buru na agu nāgu onye ọ bula, ya rie ihe n'ulo-ya; ka unu ghara ibiakọ n'uzọ gēweta ikpé. Ihe nile fọduru ka m'gēdozi mgbe ọ bula m'gābia.

OZI ỌMA. Luk 23. 1-49.

Ọra ndi ahu nile we bilie, duru Ya je n'iru Pailat. Ha we malite ibo Ya ebubo, si, Ayi huru Onye a, ka O nēduhie mba-ayi, nēgbochi ha itu utu nye Sisa, nāsi kwa ma Ya onwe-ya bu Kraist, buru kwa Eze. Pailat we jua Ya, si, Gi onwe-gi bu eze ndi-Ju? Ọ we za ya, si, Gi onwe-gi kwuru. Pailat we si ndi-isi-nchu-aja na igwé madu nile. Ahughm ihe kwesiri ahuhu-nmehie n'aru Nwoke a. Ma ha kwusiri ike kari, si, Ọ nākwali ndi-Ju, nēzi ihe n'ebe nile di na Judia dum, nāmalite kwa site na Galili rue ebe a. Ma mgbe Pailat nuru ya, ọ jua ma Nwoke a bu onye

Galili. Mgbe ọ mazuru na O si n'ebe Herod nāchi bia, ọ we ziga Ya jekuru Herod, onye ya onwe-ya nọ kwa na Jerusalem na mgbe ahu. Ma mgbe Herod huru Jisus, Ọ nūria ọnù nke-uku: n'ihì na ọ nāchọ ihu Ya anya n'oge di anya gara aga, n'ihì na ọ nuru ihe bayere Ya; ọ we nēle anya ihu ihe-iriba-ama di aña Ọ gēme. Ọ we jua Ya ajuju n'otutu okwu; ma Ya onwe-ya azagh ya ihe ọ bula. Ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwọ we guzo, nēbo Ya ebubo si-ike. Herod, ya na ndi-agha-ya, we me Ya ka Ọ buru ihe-efu, ọ me-kwa-ra Ya ihe-ochi, we gbokwasi Ya uwe mara nma nke-uku, we zighachi Ya jekuru Pailat. Herod na Pailat we me eyi n'etiti onwe-ha n'ubochi ahu: n'ihì na n'oge gara aga ha bu ndi-iro. Pailat we kpọkọ ndi-isi-nchu-aja na ndi-isi na ndi-Ju, si ha, Unu kutaram Nwoke a, dika onye nēduhie ndi-Ju: ma le, mu onwem kpere Ya ikpé n'iru unu, ma ahughm ihe ọ bula n'aru Nwoke a kwesiri ahuhu-nmehie n'ihe nile unu ji bo Ya ebubo, é-è, ọbuná Herod ahugh: n'ihì na o zighachiri Ya nye ayi; le kwa, ọ digh ihe ọ bula kwesiri ọnwu ka Ọ meworo. Ya mere, m'gādo Ya aka na ati, we rapu Ya. Ma ọ di ya nkpa irapuru ha otù onye-nkpọrọ n'ememe. Ma ha nile tiri nkpu n'otù, si, Wepu Nwoke a, ma rapuru ayi Barabas: onye atubāra n'ulo-nkpọrọ n'ihì otù nbili imegide ndi-isi ebiliri nime obodo ahu, ya na igbu-madu. Pailat we gwa ha okwu ọzọ, ebe ọ nāchọ irapu Jisus; ma ha tiri nkpu, si, Kpogide Ya n'obe, kpogide Ya n'obe. Ọ we si ha nke ugbò atọ, E-è, n'ihì na Onye a mere ihe ọjọ gini? Ahughm ihe kwesiri inwu anwu n'aru Ya: ya mere m'gādo Ya aka na nti, we rapu Ya. Ma ha were oké olu rugide, nāriọ ka akpogide Ya n'obe. Olu-ha we kari ya ike. Pailat we kpebi ka eme ihe ha riọrọ. Ọ we rapuru ha onye ahu atubārari n'ulo-nkpọrọ n'ihì nbili imegide ndi-isi na igbu-madu, onye ha riọrọ n'aka-ya; ma ọ rara

Jisus nye ka eme Ya ihe ha chọrọ. Mgbe ha nēdupu Ya, ha we jide otù onye, bú Saimon, onye Sairini, nke si n'azu obodo ahu bia, ha we bokwasi ya obe-Ya, ka o buru ya so Jisus. Oké igwè ndi-Ju nēso kwa Ya, ya na igwè ndinyom ndi nēti aka n'obi nākwa-kwa-ra Ya ákwá. Ma Jisus chighariri n'ebe ha nọ, si, Umu-nwayi Jerusalem, unu akwalaram ákwá, kama nākwaranu onwe-unu na umu-unu. N'ihì na le, ubọchi nābia, mgbe ha gāsi, Ngọzi nādiri ndinyom ágá, na afọ nke nāmugh nwa, na ara nke nāzugh nwa. Mgbe ahu ka ha gāmalite isi ugwu, Dakwasinu ayi; na isi ugwu ntà, Kpuchienu ayi. N'ihì na asi na ha nēme ihe ndia mgbe osisi di ndu, gini ka agēme mgbe ọ kpọrọ nku? Ma ndikom abua ọzọ, ndi nālu ọlu ọjọ, ka edu-kwa-ra, Ya na ha, ka egbue ha. Ma mgbe ha biara n'ebe anākpọ Okpokoro-isi, n'ebe ahu ka ha kpogidere Ya na ndi ahu nālu ọlu ọjọ n'obe, otú onye n'aka-nri-Ya na onye ọzọ n'aka-ekpe-Ya. Ma Jisus siri, Nna, gbaghara ha; n'ihì na ha amatagh ihe ha nēme. Mgbe ha nēkè kwa uwe-Ya n'etiti onwe-ha ha fere nzà. Ndi-Ju nēguzo kwa, nēkiri. Ndi-isi we me kwa Ya ihe-ọchì, si, Ọ zoputara ndi ọzọ; Ya zoputa Onwe-ya, ọ buru na Onye a bu Kraist nke Chineke, Onye Ọ rọputara. Ndi-agma we me kwa Ya ihe-ọchì, nābiakute Ya, nēche kwa n'iru Ya manya-vine gbara uka, si, Ọ buru na Gi onwe-gi bu Eze ndi-Ju, zoputa Onwe-gi. Ma ihe-ndekwasi di kwa n'elu isi-Ya, ONYE A BU EZE NDI-JU. Otù nime ndi ahu nālu ọlu ọjọ ndi akwubara nēkwulu kwa Ya, si, Gi onwe-gi abugh Kraist ahu? zoputa Onwe-gi na ayi. Ma ibe-ya zara, we bara ya nba, si, Gi onwe-gi adigh-atu egwu ọbunà Chineke, ebe i nọ n'omuma-ikpé ahu? N'ezì-okwu ama-kwa-ra ayi ikpé ziri ezi; n'ihì na ayi nānata ihe kwesiri ihe ayi mere: ma ọ digh ihe ọ bula Onye a mehiere. Ọ we si, Jisus, chetam mgbe ọ bula I gābia n'ala-eze-

Gi. Ọ we si ya, N'ezie asim i, Ta ka Mu na gi gānọ na Paradais. Ma ugbu a ọ di ka oge hour nke-isi, ọchichiri we gba n'ala ahu dum rue oge hour nke-iteghete, n'ihì na anyanwu nāgba itiri: ákwà-ngbochi nke ulo nsọ Chineke we gbawa n'etiti. Mgbe Jisus tisiri nkpu n'ókè ọlu, Ọ si, Nna, n'aka-Gi ka M'nēnye mọm idebe: mgbe Ọ kwusiri nka, Ọ we kubie ume. Ma mgbe ọchi-agma nāchi ọgu ndi-agma ise huru ihe mere, o tobe Chineke, si, N'ezì-okwu Nwoke a bu onye ezi omume. Igwè madu nile ndi zukorọ n'ihē-nkiri a, mgbe ha kirisiri ihe nile mere, ha we laghachi nēti aka n'obi-ha. Ndi nile ndi mara Ya nke-oma, na ndinyom ndi soro Ya site na Galili, guzo-kwa-ra n'ebe di anya, nēle ihe ndia.

Friday Ọma.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, ayi nāriọ Gi ka I were amara lekwasi ezi-na-ulo-Gi nka anya, nke ọ tọrọ Onye-nwe-ayi Jisus Kraist utọ ka arara Ya nye n'aka ndi ajo madu, na inwu anwu n'elu obe, Onye soro Gi na Mọ Nsọ di ndu agbu a nābu kwa Eze, otù Chineke mgbe dum, uwa ebigh-ebi. *Amen.*

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nke di ndu ebigh-ebi, Onye Mọ-Gi nāchikọ aru nile nke Nzukọ Kraist, nēdo kwa ya nsọ; Nara aririọ-ayi na ekpere-ayi, nke ayi nēkpere Gi n'ihì ọnọdu nile nke madu nọ na Nzukọ nsọ Gi, ka onye ọ bula nime ya, n'okpukpọ nke ya na ije-ozì-ya, we were ezi-okwu na iyi-Chineke nējere Gi ozi; site n'Onye-nwe-ayi na Onye-nzoputa-ayi Jisus Kraist. *Amen.*

Chineke Ebere, Onye kēworo madu nile, ọ digh kwa ihe ọ bula I kēworo I kpọrọ asi, I chọgh kwa ọnwu onye-nmehie, kama ka ọ chigharia di kwa ndu; Mere ndi-Ju nile ebere, ha na ndi Mohamed nile, na ndi nile nēkwegh n'Okpara-Gi, na ndi nile hiere uzọ

n'ìhe-ozíí-Gi, wepu nime ha amagh-ihe nile, na obi ike, na ileda Okwu-Gi anya; si otú a kpóla ha ulo lakuru igwè-aturu-Gi, Onye-nwe-ayi di ngozi, ka ewe zoputa ha n'etiti ndi ezi Israel fóduru, ka ewe me kwa ha otú igwè aturu n'okpuru otú Onye nāzù ha, bú Jísus Kraist Onye-nwe-ayi, Onye soro Gi na Mọ Nsọ di ndu nābu kwa Eze, otú Chineke, uwa ebigh-ebi. *Amen.*

AKWUKWQ-OZI. Ndi Hibru 10. 1-25.

N'ìhi na iwu ahu, ebe ọ nwere nání onyinyo nke ezi ihe ahu nile gaje ibia, ọ bugh ezi oyiya onwe-ya nke ihe ndia, ha apugh ime ka ndi nābiaru ha nso zue okè mgbe ọ bula, site n'otú àjà ndia nke ha nēche n'iru Chineke kwa-arọ mgbe nile. N'ìhi na ma ọ digh otú a, àgagh-echebiwori ha n'iru Chineke, n'ìhi na ndi nēkpe ekpere, ebe emeworo ha ka ha di ọcha otú mgbe, ha agagh-enwe akọ-na-uche ọ bula nke nmehie di iche iche ọzọ? Ma nime àjà ndia ncheta nke nmehie di kwa-arọ. N'ìhi na ọbara nke oke-ehi na nke ewu apugh iwepu nmehie. N'ìhi nka mgbe Ọ nābia n'uwa, Ọ si, àjà na ihe echere n'iru Gi, I chọgh ha, ma aru ka I kwadebere nyem; àjà-nsuresi-ọku na àjà achuru bayere nmehie, ha abugh ihe di Gi ezi nma; mgbe ahu ka M'siri, Le, abiaiwom (n'akwukwọ npiakọta ka edeworo ihe bayerem) ime ihe I nāchọ, Chineke. Mgbe O buru uzọ kwu, si Àjà na ihe echere n'iru Gi na àjà-nsuresi-ọku na àjà achuru bayere nmehie, I chọgh ha, ha abugh kwa ihe di Gi ezi nma (bú ihe anēche n'iru Chineke dika iwu si di), mgbe ahu ka Ọ siworo, Le, abiaiwom ime ihe I nāchọ. Ọ nēwepu nke-mbu, ka Ọ we me ka nke-abua guzo. Ọ bu kwa n'ọchichọ a ka edoworo ayi nsọ site n'iche aru Jísus Kraist n'iru Chineke dika àjà nání otú mgbe. Onye-nchu-aja ọ, bula nēguzo kwa kwa-ubochi nēfē ọfufē nēche kwa otú àjà ndia n'iru Chineke ọtutu

mgbe, bú àjà nke nāpugh ichipu nmehie mgbe ọ bula: ma Onye ahu, mgbe Ọ chereri otú àjà n'iru Chineke n'ìhi nmehie, Ọ we nọdu n'aka-nri Chineke mgbe nile; nēle anya n'oge fóduru rue mgbe agèdo ndi-iro-Ya dika ihe-ngbakwasi-ukwu nke ukwu-Ya abua. N'ìhi na O sitewo n'iche Onwe-ya n'iru Chineke dika àjà otú mgbe me ka ndi anēdo nsọ zue okè mgbe nile. Mọ Nsọ nāgba-kwa-ra ayi àmà: n'ìhi na mgbe O kwusiri, si, Nka bu ọgbugba-ndu nke Mu na ha gāgba mgbe ubochi ahu gasiri, ka Onye-nwe-ayi kwuru; m'gētiye iwum n'obi-ha, Ọ bu kwa n'uche-ha ka M'gēdekwasí ha dika n'akwukwọ; mgbe ahu Ọ si, M'gagh-echeta kwa nmehie nile ha na nmebi-iwu nile ha ọzọ ma-ọli. Ma ebe ngbaghara ihe ndia di, iche àjà n'iru Chineke bayere nmehie adigh ọzọ. Ya mere, umu-nnam, ebe ayi nwere nkwwa-okwu ibà n'ebe nsọ ahu site n'ọbara Jísus, bú uzọ Ọ mere ọhu nye ayi, nke di ọhu di kwa ndu, site n'ákwa-ngbochi, nke ahu bu, anu-arua-Ya; ebe ayi nwe-kwa-ra Onye-nchu-aja uku edoro onye-isi èzi-na-ulo Chineke; ka ayi were obi ezi-okwu biarue nso nime nkwezu nke okwukwe, buru kwa ndi efesaworo ọbara n'obi-ayi pua n'ajọ akọ-na-uche, ndi asachawo-kwa-ra aru-ayi na miri di ọcha: ka ayi jidesie nkwwputa nke olile-anya-ayi ike ka ọ ghara iruda n'ala; n'ìhi na Onye ahu Nke kwere nkwa kwesiri ntukwasi-obi: ka ayi nātugharita kwa uche n'aru ibe-ayi ikpasu ihu-n'anya na ọlu ọma di iche iche; ka ayi ghara kwa irapu nzukọ nke onwe-ayi, dika ufodu nēme, kama ka ayi nādusi ndi ọzọ ọdu ike; ka ayi me kari kwa otú a, n'uzọ ra otú unu nēle ubochi ahu anya ka ọ nābiaru nso.

OZI QMA. Jọn 19. 1-37.

Ya mere mgbe ahu Pailat were Jísus, pia Ya ihe. Ndi-agma we kpa okpu-eze nke eji ogwu me, ha were

ya kpube Ya n'isi, were kwa uwe ododo gbokwasi Ya: ha we nābiakute Ya, nāsi, Ekele, Eze ndi-Ju! ha nāpia kwa Ya ihe. Pailat we pu kwa ọzọ n'ezí, si ha, Le, anamekuputa Ya n'ezí nye unu, ka unu we mara na ahughm ihe kwesiri ahuhu-nmehie nime Ya. Ya mere Jisus putara n'ezí, nēkpú okpu-eze ahu nke eji ogwu me, nēyi kwa uwe ododo ahu. Pailat we si ha, Le, Nwoke ahu! Ya mere mgbe ndi-isi-nchu-aja na ndi nēje ozi huru Ya, ha tie nkpu, si, Kpogide Ya n'obe, kpogide Ya n'obe. Pailat si ha, Unu onwe-unu were Ya, kpogide kwa Ya n'obe: n'ihí na mu onwem ahugh ihe kwesiri ahuhu-nmehie neme Ya. Ndi-ju zara ya, si, Ayi onwe-ayi nwere iwu, ma dika iwu ahu si di Ọ kwesiri inwu onwu, n'ihí na Ọ mere Onwe-ya Ọkpara Chineke. Ya mere mgbe Pailat nuru okwu a, ọ tukariri egwu; ọ we ba nime Pritoriom ọzọ, we si Jisus, Ọle ebe Gi onwe-gi si bia? ma ọ digh ọziza Jisus zara ya. Ya mere Pailat si Ya, I digh-agwam okwu? I matagh na m'nwere ike irapu Gi, m'nwe-kwa-ra ike ikpogide Gi n'obe? Jisus zara ya, si, I gagh-enwe ike ọ bula imegidem, ọ buru na esigh n'elu nye gi ya ri: n'ihí nka onye raram nye n'aka-gi nwere nmehie kari. Site na nka Pailat nāchọ uzọ irapu Ya: ma ndi-Ju tiri nkpu, si, Ọ buru na i rapu Onye a, i bugh eyi Sisa: onye ọ bula nke nēme onwe-ya eze nēkwu okwu imegide Sisa. Ya mere mgbe Pailat nuru okwu ndia, ọ duputa Jisus n'ezí, we nọkwasi oche-ikpé n'ebe anākpọ Pavement, ma n'asusu Hibru, Gabata. Ma ọ bu ubochi Nkwadebe nke ememe ngabiga: ọ di ka oge hour nke-isi. Ọ we si ndi-Ju, Le, Eze-unu! Ya mere ndi ahu tiri nkpu, si, Wepu Ya, wepu Ya, kpogide Ya n'obe. Pailat si ha, M'gākpogide Eze-unu n'obe? Ndi-isi-nchu-aja zara, si, Ayi enwegh eze ma-ọbugh Sisa. Ya mere mgbe ahu ọ rara Ya nye n'aka-ha, ka ewe kpogide Ya n'obe. Ya mere ha kuru Jisus tiyere onwe-ha:

we pua, nēbu obe-Ya n'Onwe-ya, ga rue ebe nākpọ Ebe okpokoro-isi, nke anākpọ n'asusu Hibru ọlọgta: ebe ha kpogidere Ya n'obe, Ya na ndikom nwa ọzọ, otú n'akuku a otú n'akuku ọzọ, Jisus nọ ya n'etiti ha. Pailat we de kwa ihe-ndekwasi, debe n'elu obe-Ya. Ma ihe edeworo bu, JISUS ONYE AZARET EZE NDI-JU. Ya mere ọtutu n'etiti ndi-Ju guru ihe-ndekwasi ahu: n'ihí na ebe akpogidere Jisus n'obe di obodo Jerusalem nso: ede-kwa-ya n'asusu Hibru, n'asusu Latin, n'asusu Grik. Ya mere ndi-isi-nchu-aja nke ndi-Ju si Pailat, Edela, zara ndi-Ju; kama, na Onye ahu siri, Abum Eze ndi-Ju; Pailat zara, si, Ihe m'deworo, edewom ya. Ya mere ndi-agma, mgbe ha kpogidesiri Jisus n'obe, a chiri uwe-Ya, kè ha òkè anọ, otú onye otú òkè otú nye otú òkè; ha chi-kwa-ra uwe-ime-Ya: ma uwe-ime ahu enwegh ọgbugba, akpara ya site n'elu we gazu n'aru uwe-ime ahu dum. Ya mere ha siritara onwe-ha, ka ayi ghara idowa ya, kama ka ayi fere ya nzà, onye ọ gābu nke ya: ka ihe edeworo n'akwukwọ nso we mezue, nke si, ha kere uwem nye onwe-ha, n'elu ihe m'nēyi n'aru ka ha fe-kwa-ra nzà. Ya mere ndi-agma ahu mere ihe ndia. Ma nne-Ya, na nwa-nne nne-Ya nke nwayi, Meri nwunye Klopas, na Meri Magdalini, nēguzo obe Jisus nso. Ya mere mgbe Jisus huru nne-Ya, na onye ahu nke nēso uzọ-Ya, onye Ọ huru n'anya, ka ọ nēguzo nso, Ọ si nne-Ya, Nwayi, le, nwa-gi nwoke! Mgbe ahu Ọ si onye ahu nke nēso uzọ-Ya, Le, nne-gil Site n'oge hour ahu onye ahu nke nēso uzọ-Ya we kuru ya la n'ulo nke nka ya. Mgbe ihe a gasiri, Jisus, ebe Ọ matara na ihe nile agwuwo ugbo a, ka ihe edeworo n'akwukwọ nso we mezu, Ọ si, Akpiri nākpom nku. Adọbara n'ebe ahu ite nke manya-vine gbara uka juru: ya mere ha were sponge nke manya-vine ahu gbara uka juru tukwasi n'elu osisi hyssop, che Ya n'onu. Ya

mere mgbe Jisus narasiri manya-vine ahu nke gbara uka, Q siri, Q gwuwo: Q we rube isi, rara mọ-Ya nye. Ya mere ndi-Ju, ebe q bu ubochi Nkwadebe, ka aru-ha we ghara idigide n'elu obe n'ubochi-izu-ike (n'ih na ubochi-izu-ike nke izu ahu bu oké ubochi), ha kpere Pailat ka etijie ogwe-ukwu-ha, ka ebupu kwa ha. Ya mere ndi-agma biara, tijie ogwe-ukwu nke onye mbu, na nke onye ozq, nke akpogidere Ya na ya n'obe: ma mgbe ha biaruru Jisus, hu kwa na Q nwuwori ugbo a, ha etijigh ogwe-ukwu-Ya: otu q di, otu onye n'etiti ndi-agma were ube ma Ya n'akuku, ngwa ngwa obara na miri we puta. Onye huworo ya agbawo kwa amà, amà-ya bu kwa ezie: onye ahu nāmata kwa na o nēkwu ezi-okwu, ka unu onwe-unu we kwere kwa. N'ih na ihe ndia mere, ka ihe edeworo n'akwukwq nsq we mezu, Agagh-etiji otu okpukpu-Ya. Ozq kwa, ihe ozq di iche edeworo n'akwukwq nsq si, Ha gēlegide Onye ahu Nke ha mapuru amapú.

Anyasi nke echi-ya bu Easter.

KOLEKT.

Onye-nwe-ayi, kwe ka, otu emere ayi baptism ibà n'qnuw Okpara-Gi di ngozi, bú Onye-nzoputa-ayi Jisus Kraist, ka ewe si otu a liko ayi na Ya site n'ime ka qchichq-arua-ayi nke nēre ure nwua mgbe nile; ka ayi we si kwa n'ili na qnu-uzq qnuw gabiga na nbilite-n'qnuw-ayi di qnu; n'ih qnu qma Ya, bú Onye ahu nwuru anwu, eli-kwa-ra Ya, O bili kwa ozq n'ih ayi, bú Okpara-Gi Jisus Kraist Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWQ. 1 Pita 3. 17-22.

N'ih na q ka nma, ma q buru na qchichq Chineke chqro ya, ka unu hu ahuhu n'ih na unu nēme ezi ihe kama n'ih na unu neme ihe qjo. N'ih na Kraist hu-kwa-ra ahuhu bayere nmehie, nani otu mgbe,

ye ezi omume n'ih ndi aq omume, ka Q we kuru biakute Chineke; n'ih na emere ka Q nwua anwu nu-arua-Ya, ma emere ka Q di ndu na mọ-Ya; q bu kwa nime ya ka Q gara we kwusara ndi-mq n'ulo-nkpqro okwu, ndi nēkweyegh n'oge gara aga, be ogologo-ntachi-obi Chineke nēchesi ike n'ubochi a, mgbe anēdozi ugbo, nke ewere miri zoputa madu na-ole, ya bu madu asatq, nime ya: bú miri nke zoputa kwa unu ugbo a n'uzq yiri ihe-atu a, ya bu baptism, q bugh itupu inyi nke aru, kama q bu ajuju e ezi akq-na-uche n'ebe Chineke nq, site na nbilite-nwu nke Jisus Kraist; Onye nq n'aka-nri nke Chineke, ebe Q gara ba n'elu-igwe; edowo kwa ali-mq-ozu na ndi nāchi isi na ndi di ike n'okpuru Ya.

OZI QMA. Matiu 27. 57-66.

Ma mgbe o ruru anyasi, otu qgaranya, aha-ya bu Josef, onye ya onwe-ya bu kwa onye nēso uzq Jisus, n'Arimatia bia: nwoke a jekuru Pailat, riq aru Jisus. Mgbe ahu Pailat nyere iwu ka ewere ya nye aka-ya. Josef we būru aru ahu, ke ya n'ez i kwà cha nēnwu enwu, tqgbo ya n'ili qnu nke aka ya, ke o gwuwarari n'oké nkume: q we kpore otu nkume uku kwachie qnu-uzq ili ahu, we la. Ma Meri lagdalini na Meri ozq nq n'ebe ahu, nāqodu na cherita-iru ili ahu. Ma n'echi-ya, nke bu ubochi ubochi Nkwadebe, ndi-isi-nchu-aja na ndi-Farisi ukqro jekuru Pailat, si, Onye-nwe-ayi, ayi chetara na Onye-nduhie ahu siri, mgbe Q nq na ndu, Mgbe ubochi atq gasiri M'gēsi n'qnuw bilie. Ya mere, nye iwu ka emechie ili ahu si-ike rue ubochi nke-atq, ka ndi nēso uzq-Ya ghara ibia zuru Ya la ma elegh anya, we si ndi-Ju, Emere ka O si na ndi nwuru anwu bilie: njehie ikpe-azu a gājo kwa njq kari nke-mbu. Pailat siri ha, Unu nwere otu ndi-nche: labanu, mechienu

ya si-ike, dika unu matara. Ha we ga, mechie fili ahu si-ike, n'ika akàrà na nkume ahu, ha na òtù ndi-nche ahu yikpòp.

Ubōchi Easter.

N'Ekpere Ututu, n'Ọpdu Abi Ọma, Bianu, ka ayi tikos Jehovah, etc., agbū ma-ọbu gua Anthem ndia.

Achuru àjà-ngabiga-ayi, bú Kraist: ya mere, ka ayi nème ememe ahu;

Ọ bugh n'ìhe-iko-achicha ochie, ọ bugh kwa n'ìhe-iko-achicha nke bu obi ọjọ na ajoye: kama n'achicha ekogh-eko nke bu idi-ọcha na ezi-okwu.

I Ndi Kọrint 5. 7, 8.

Ebe emere ka Kraist si na ndi nwuru anwu bilie Ọ gagh-anwu ọzọ: ọnwu abugh kwa onye nènwe Ya ọzọ.

N'ìhi na ọnwu Ọ nwuru, Ọ nwuru nání otù ọnwu n'ebe nmehie di: ma ndu Ọ nādi, Ọ nādi n'ebe Chineke nọ.

Otù a unu onwe-unu, nāgu-kwa-nu na unu onwe-unu bu ndi nwuru anwu n'ebe nmehie di: ma na unu nādi ndu nime Kraist Jisus n'ebe Chineke nọ.

Ndi Rom 6. 9, 10, 11.

Emewo ka Kraist si na ndi nwuru anwu bilie: nkpuru mbu nke ndi daworo n'ura ọnwu.

N'ìhi na ebe ọnwu sitere n'aka madu: nbilite-n'ọnwu nke ndi nwuru anwu site-kwa-ra n'aka madu.

N'ìhi na dika ọnwu diri madu nile nime Adam: ọ bu kwa otù a ka agème ka madu nile di ndu nime Kraist ahu.

I Ndi Kọrint 15. 20, 21, 22.

Otutọ diri Nna, na Ọkpara: na Mọ Nsọ;

Otù ọ diri na mbu, ọ di ugbo a, ọ gādigide otù a: we rue n'uwa ebigh-ebi. Amen.

KỌLEKT.

Chineke Nke puru ime nile, Onye siteworo n'Ọkpara-Gi Jisus Kraist I muru nání Ya we merie ọnwu, meghe-kwa-ra ayi ọnu-uzọ ndu ebigh-ebi; Ayi ji obi di ume-ala ariọ Gi, ka, otù I nētiye n'uche-ayi ezi ọchichọ site n'àmàrà-Gi amara aha-ya nēburu ayi uzọ, ka ayi we si otù a weputa otù ihe ahu ezi ihe site n'ìye-aka-Gi mgbe dum; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi, Onye soro Gi na Mọ Nsọ di ndu nābu kwa Eze, otù Chineke mgbe nile, uwa ebigh-ebi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. Ndi Kọlọsi 3. 1-7.

Ya mere, ọ buru na unu soro Kraist-ayi bilikọ, nāchọnu ihe di n'elu, ebe Kraist-ayi nọ, nānọdu n'aka-nri Chineke. Tukwasinu uche n'ìhe di n'elu, ọ bugh n'ìhe di n'elu uwa. N'ìhi na unu nwuru anwu, ezowo kwa ndu-unu n'ebe Kraist-ayi nọ nime Chineke. Mgbe ọ bula agème ka Kraist-ayi puta ìhè, Onye bu ndu-ayi, mgbe ahu ka agème kwa ka unu onwe-unu so ya puta ìhè n'ebube. Ya mere, menu ka ihe nile di unu n'aru nke di n'elu uwa nwua; ikwa-iko, adigh-ọcha, ọchichọ ọjọ, agu ihe ọjọ, na anya-uku ahu, n'ìhi na nka bu ikpere arusi; ọ bu kwa n'ìhi ihe ndia ka iwe Chineke nābiakwasi unu nke ekweyegh-ekweye; nke unu onwe-unu jeghariri nime ha n'oge gara aga, mgbe unu nādi ndu nime ihe ndia.

OZI ỌMA. Jọn 20. 1-10.

Ma ubōchi mbu nke izù ubōchi asa n'isi-ututu, mgbe chi akābogh, Meri Magdalini biaruru ìlì ahu, we hu nkume-ya na ewepuwo ya n'ìlì. Ya mere ọ gba ọsọ, biakute Saimon Pita, biakute kwa onye ọzọ ahu nēso uzọ Jisus, onye Jisus huru n'anya, si ha, Ha ebupuwo Onye-nwe-ayi n'ìlì, ayi amatagh kwa

ebe ha togborọ Ya. Ya mere Pita puru, ya na onye ọzọ ahu nke nēso uzọ Jisus, ha we nēje iru ịlị ahu. Ha abua we gba ọsọ n'otù: onye ọzọ ahu nke nēso uzọ Jisus we gba kari Pita, buru uzọ biarue ịlị ahu: ọ we ruru ala nyo nime ya, hu ezi ákwá-ozu ahu ka ha togborọ; otù ọ di, ọ bàgh nime. Ya mere Saimon Pita bia kwa nēso ya, ọ we ba nime ịlị ahu; ọ we hu ezi ákwá-ozu ahu ka ha togborọ, ichafo kwa, nke diri n'isi-Ya, ya na ezi ákwá-ozu ahu atogbogho n'otù ebe, kama aturuworo ya debe n'otù ebe di iche. Ya mere mgbe ahu onye ọzọ ahu nke nēso uzọ Jisus, onye buru uzọ biarue ịlị, bà-kwa-ra nime, ọ we hu, kwere kwa. N'ihì na ha akāmatagh ihe edeworo n'akwukwọ nsọ, na Ọ ghagh isi na ndi nwuru anwu bilie. Ya mere ndi ahu ndi nēso uzọ Jisus laghachiri ọzọ n'ulo nke aka ha.

Monday n'Izu Easter.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime nile, Onye siteworo n'Okpara-Gi Jisus Kraist I muru nání Ya we merie ọnwu, meghe-kwa-ra ayi ọnu-uzọ ndu ebigh-ebi; Ayi ji obi di ume-ala ariọ Gi, ka, otù I nētiye n'uche-ayi ezi ọchichọ site n'ámàrà-Gi amara aha-ya nēburu ayi uzọ, ka ayi we si otù a weputa otù ihe ahu ezi ihe site n'iyē-aka-Gi mgbe dum; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi, Onye soro Gi na Mọ Nsọ di ndu nābu kwa Eze, otù Chineke mgbe nile, uwa ebigh-ebi. *Amen.*

N'ỌNỌDU AKWUKWỌ-ỌZỊ. Ọlu Ndi-ozí IO. 34-43.

Pita we saghe ọnu-ya, si, N'ezie anamaghota na Chineke abugh onye nēle madu anya n'iru; kama nime mba ọ bula onye nātu egwu Ya, onye nālu kwa

ọlu ezi omume, bu onye Ọ nānara nke-oma. Okwu nke O zitere umu Israel, nēzisa ozi oma nke udo site n'ọnu Jisus Kraist (Onye ahu bu Onye-nwe madu nile)—akukọ ahu unu onwe-unu matara, nke putara ihè na Judia dum, nāmālite site na Galili, mgbe baptism nke Jón kwusara gasiri; bú Jisus Nke si na Nazaret puta, otù Chineke were Mọ Nsọ na ike te Ya dika manu-otite: Onye jeghariri nālu ọlu oma, nēme kwa ka aru di ha ike, bú ndi nile ekwensu mere ha dika onye-nwe-ha; n'ihì na Chineke soro Ya. Ayi onwe-ayi bu kwa ndi-àmà nke ihe nile Ọ mere n'ala ndi-Ju, na nime Jerusalem; Onye ha gbu-kwa-ra, nākwuba Ya n'elu osisi. Onye ahu ka Chineke mere ka O si n'ọnwu bilie n'ubochi nke-atọ, Ọ were kwa Ya nye ka egosi Ya n'ihè. Ọ bugh ndi-Ju nile ka egosiri Ya, kama ọ bu ndi-àmà Chineke buru uzọ ọputa, bú ayi onwe-ayi, ndi soro Ya nēri nānu kwa mgbe O siri na ndi nwuru anwu bilie. Ọ we nye ayi iwu ka ayi kwusara ndi-Ju, ka ayi kwusi kwa ike na Onye a bu Onye Chineke kaworo ibu Onye-ikpé nke ndi di ndu na ndi nwuru anwu. Onye ahu ka ndi-amuma nile nāgbara àmà, na site n'aha-Ya onye ọ bula nke kwere na Ya gānata ngbaghara nmehie.

OZI ỌMA. Luk 24. 13-35.

Ma le, ubochi ahu ndikom abua nime ha nāga otù obodo ntà, aha-ya bu Emeus, nke di ọgu furlong atọ site na Jerusalem. Ndi ahu nākparita kwa n'etiti onwe-ha uka bayere ihe ndia nile mereri. Ọ we rue, mgbe ha nākparita uka nājurita kwa onwe-ha ajuju, Jisus onwe-ya we biarue nso, so kwa ha ga. Ma egbochiri ha anya ka ha ghara ima Ya. Ọ we si ha, Gini bu okwu ndia unu nāgwarita onwe-unu, ka unu nāga ije? Ha we guzo nāgbaru iru. Otù onye nime ha, aha-ya bu Kleopas, we za, si Ya, Ọ bu nání Gi onwe-gi nọ dika ọbia na Jerusalem nāmagh ihe mere

nime ya n'ubochi ndia? Q si ha, Ihe gini? Ha si Ya, Ihe bayere Jisus Onye Nazaret, Onye bu onye-amuma di ike n'olu na okwu n'iru Chineke na ndi-Ju nile: ya na otú ndi-isi-nchu-aja na ndi-isi-ayi rara Ya nye ka ama Ya ikpé onwu, we kpogide Ya n'obe. Ma ayi onwe-ayi lere anya na Ya onwe-ya bu onye gaje igbaputa Israel. E, tukwasi kwa ihe ndia nile, ta bu ubochi nke-atọ site na mgbe ihe ndia mere. Ma ndinyom ufodu n'etiti ayi me-kwa-ra ka ibobo nwua ayi n'aru, n'ih na ha jere ili-Ya n'isi-ututu; mgbe ha nāhugh aru-Ya, ha we bia, si, na ha hu-kwarari ohù, bú ndi-mq-ozí, ndi siri na Q di ndu. Ufodu n'etiti ndi soro ayi we je ili ahu, hu kwa ya obuná otú ndinyom ahu kwuru: ma Ya onwe-ya ka ha nāhugh. Ya onwe-ya we si ha, Unu ndi nēnwegh uche, ndi di kwa uré n'obi ikwere n'ihe nile ndi-amuma kwuru. Q bugh na Kraist aghagh ihu ahuhu ndia, na ibá n'ebube-Ya? Q we malite isi n'akwukwọ Moses, si kwa n'akwukwọ ndi-amuma nile, me ka ha mata isi okwu bayere Onwe-ya n'ihe nile edeworo n'akwukwọ nsọ. Ha we biarue ododo ntá ahu nso, ebe ha nāga: ma Ya onwe-ya mere dika Q nāga n'iru. Ha we rugide Ya, si, Noyere ayi: n'ih na o rubewo anyasi, ubochi agamiwo kwa ugbo a. Q we ba n'ulo inoyere ha. Q we rue, mgbe Ya na ha nqodusiri na nri, na Q were ogbe achicha, gozie ya, nyawa ya, we nēnye ha. Ewe saghe anya-ha, ha we mara Ya; Ya onwe-ya we funari n'anya-ha. Ha we sirita onwe-ha, Obi-ayi ekpogh oku nime ayi, mgbe Q nāgwa ayi okwu n'uzọ, mgbe Q nēmeghere ayi ihe edeworo n'akwukwọ nsọ? Ha we bilie n'oge hour ahu, laghachi na Jerusalem, we hu ndi-ozí iri na otú ahu, na ndi ha na ha nq, ka ha zukorọ, nāsi, N'ezí-okwu Onye-nwe-ayi esiwo n'onwu bilie, were kwa Onwe-ya gosi Saimon. Ha onwe-ha we kp ihe mere n'uzọ, na otú ha mara Ya n'inyawa ogbe achicha ahu.

Tuesday n'Izu Easter.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime nile, Onye siteworo n'Okpara-Gi Jisus Kraist I muru nání Ya we merie onwu, meghe-kwa-ra ayi onu-uzọ ndu ebigh-ebi; Ayi ji obi di ume-ala ariq Gi, ka, otú I nētiye n'uche-ayi ezi qchichọ site n'āmàrà-Gi amara aha-ya nēburu ayi uzọ, ka ayi we si otú a weputa otú ihe ahu ezi ihe site n'íye-aka-Gi mgbe dum; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi, Onye soro Gi na Mq Nsọ di ndu nābu kwa Eze, otú Chineke mgbe nile, uwa ebigh-ebi. Amen.

N'ONQDU AKWUKWQ-OZI. Olu Ndi-ozí 13. 26-41.

Umu-nnem, umu eriri Abraham, na ndi di n'etiti unu nātu egwu Chineke, q bu ayi onwe-ayi ka eziputara okwu nke nzoputa nka. N'ih na ndi bi na Jerusalem, na ndi-isi-ha, ebe ha nāmatagh Ya, na olu ndi-amuma nke anāgu n'ubochi-izu-ike nile, ha mezuru ha n'ima Ya ikpé. Q bu ezie na ha ahugh ihe q bula kwesiri onwu n'aru-Ya, ma ha riorq Pailat ka egbue Ya. Mgbe ha mezuru ihe nile edeworo n'akwukwọ nsọ bayere Ya, ha si n'osisi ahu wedata Ya, togbo Ya n'ili. Ma Chineke mere ka O si na ndi nwuru anwu bilie: ewe me ka ha hu Ya qtutu ubochi, bú ndi soro Ya si na Galili rigoro Jerusalem, ndi buru ndi-Ju ndi-āmà-Ya ugbo a. Ayi onwe-ayi nēzi kwa unu ozi qma nke nkwa ahu ekwere nna-ayi-hà, na Chineke emezuwo nka n'ebe umu-ayi nq, ebe Q mere ka Jisus bilie; dika edewo-kwa-ra ya n'abú qma nke-abua, si, Okparam ka Gi onwe-gi bu, Mu onwem amuwo Gi ta. Ma na Q mere ka O si na ndi nwuru anwu bilie, q digh na Q gaje ilaghachi n'ire-uré qzọ, O kwuwo otú a, si, M'gēnye unu ihe nile di qcha nke kwesiri ntukwasi-obi nke ekwere Devid na nkwa. N'ih na Q nāsi kwa

n'abù ọma di iche, I gagh-enye Onye nke Gi di ọcha n'obi ka Ọ hu ire-uré. N'ihì na Devid, mgbe ọ jesiri ọgbọ-ya ozi, o sitere n'izu Chineke da n'ura ọnwu, ewe ọgbọ ya n'ebe nna-ya-hà nọ, ọ we hu ire-uré: ma Onye ahu Chineke mere ka O bilie ahugh ire-uré. Ya mere maranu nka, umu-nnem, na anèsite n'ọnu Onye a kwusa ngbaghara nmehie nile nye unu: ọ bu kwa nime Onye a ka anāgu onye ọ bula nke kwere na Ya n'Onye ezi omume n'ihe nile, nke anāpugh igu unu na ndi ezi omume na ha nime iwu Moses. Ya mere lezienu anya, ka ihe ahu ghara ibiakwasi unu, nke ekwuworo n'akwukwọ ndi-amuma, si, Lenu, ndi-nlell-anya, ka o ju kwa unu anya, ka ekpochapu kwa unu; n'ihì na ọlu ka Mu Onwem nālu n'ubọchi-unu, ọlu unu nāgagh-ekwe ma-ọli ọ buru na onye ọ bula kọrọ unu akukọ-ya.

OZI ỌMA. Luk 24. 36-48.

Ma mgbe ha nēkwu ihe ndia, Ya onwe-ya guzoro n'etiti ha, si ha, Udo diri unu? Ma ha turu ujo, tu kwa egwu, ha we chē na ha huru mọ. Ọ we si ha, Gini mere obi nālọ unu miri? n'ihì gini ka iru-uka nēbili kwa n'obi-unu? Lenu akam na ukwum, na ọ bu Mu onwem: datunum aka, le-kwa-nu; n'ihì na mọ enwegh anu-aru na ọkpukpu, otú unu huru na Mu onwem nwere. Mgbe O kwusiri nka, Ọ we gosi ha aka-Ya na ukwu-Ya. Ma mgbe ha nọ nēkwegh ekwe n'ihì ọhù, mgbe o nēju kwa ha anya, Ọ si ha, Unu nwere ihe-oriri ọ bula n'ebe a? Ha we nye Ya òkè nime azù aruru aru. Ọ we nara ya, rie n'iru ha. Ọ we si ha, Ndia bu okwum nke M'gwara unu, mgbe Mu na unu nọ-kwa-ra, na ihe nile aghagh imezu, bú nke edeworo n'akwukwọ iwu Moses, na ndi-amuma, na abù ọma bayerem. Mgbe ahu ka Ọ meghere uche-ha, ka ha we ghotà ihe edeworo n'akwukwọ nsọ; Ọ we si ha, Otú a ka edeworo ya n'akwukwọ nsọ na,

Kraist ahu gāhu ahuhu, si kwa na ndi nwuru anwu bilie n'ubọchi nke-atọ; na agēkwusa kwa nchēghari na ngbaghara nmehie n'aha-Ya gwa mba nile, nāmalite site na Jerusalem. Unu onwe-unu bu ndi-àmà nke ihe ndia.

Sunday nke-mbu ka Easter gara.

KỌLEKT.

Nna Nke puru ime ihe nile, Onye wereworo nání otù Ọkpara I nwere nye inwu ọnwu n'ihì nmehie-ayi, na ibili ọzọ n'ihì igu ayi na ndi ezi omume; Kwe ka ayi si otú a wepu ihe-iko-achicha nke bu obi ọjọ na ajoy ọlu, ka ayi we nējere Gi ozi mgbe dum n'idi ndu di ọcha na ezi-okwu; site n'ọlu ọma nke otù Onye ahu, bú Ọkpara-Gi Jisus Kraist Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. I JỌn 5. 4-12.

N'ihì na ihe ọbula nke amuworo site na Chineke nēmeri uwa: nka bu kwa nmeri nke meriworu uwa, bú okwukwe-ayi. Ma ònye bu onye nēmeri uwa, ma-obugh onye ahu nke kwere na Jisus bu Ọkpara Chineke? Nka bu Onye ahu Nke were miri na ọbara bia, bú Jisus Kraist; ọ bugh nání nime miri ahu, kama ọ bu nime miri ahu na nime ọbara ahu. Ọ bu kwa Mọ Nsọ bu onye nāgba àmà, n'ihì na Mọ ahu bu ezi-okwu. N'ihì na ndi ahu ndi nagba àmà di atọ, bú Mọ ahu, na miri ahu, na ọbara ahu: ha atọ diri ime otù ihe ahu. Ọ buru na ayi anata àmà nke madu, àmà nke Chineke ka ya uku: n'ihì na àmà nke Chineke bu nka, na Ọ gbawo àmà bayere Ọkpara-Ya. Onye kwere n'Ọkpara Chineke nwere àmà ahu nime ya: onye nēkwegh okwu Chineke emewo Ya onye-ugha; n'ihì na ọ kwegh n'àmà ahu nke Chineke gbaworo bayere Ọkpara-Ya. Àmà ahu bu nka, na Chineke nyere áyi ndu ebigh-ebi,

ndu ahu di nime Okpara-Ya. Onye nwere Okpara ahu nwere ndu ahu; onye nēnwēgh Okpara Chineke enwēgh ndu ahu.

OZI OMA. Jōn 20. 19-23.

Ya mere mgbe o ruru anyasi, n'ubochi ahu bú, ubochi mbu n'izù, mgbe emechi-kwa-ra uzọ nile ebe ndi nēso uzọ-Ya nọ, n'ihì egwu ndi-Ju, Jisus biara guzo n'etiti, si ha, Udo diri unu. Mgbe O kwusiri nka, O gosi ha aka-Ya abua na akuku-Ya. Ya mere ndi nēso uzọ-Ya nūriri onù, mgbe ha huru Onye-nwe-ayi. Ya mere Jisus siri ha ọzọ, Udo diri unu: dika Nnam ziteworom, otú a ka Mu onwem nēziga kwa unu. Mgbe O kwusiri nka, O kusa ha ume, si ha, Naranu Mọ Nsọ; ndi nile ọ bula unu nāgbaghara nmehie-ha, agbagharawo ha nye ha; ndi nile ọ bula unu nējide nmehie-ha, ejidewo nmehie-ha.

Sunday nke-abua ka Easter gara.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye wereworo nání otù Okpara I nwere nye ka Ọ ghọrọ ayi àjà n'ihì nmehie na ihe ilere anya nke ndu di dika Chineke; Nye ayi amara ka ayi were ekele uku mgbe dum nānara urù-Ya ahu anāpugh imata udi-ya, ka ayi jisi kwa ike kwa-ubochi iso ije-ukwu di ngozi nke ndu-Ya kasi di nsọ; site n'otù Jisus Kraist ahu, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. 1 Pita 2. 19-25.

N'ihì na nka bu ihe-ekele, ma ọ buru na onye ọ bula nātachi obi n'ihē-nwuta di ihe ihe n'ihì akona-uche n'ebe Chineke nọ, nāhu ahuhu nke nēzigh ezi. N'ihì na àha otuto gini di ya, ma ọ buru na, mgbe unu nēmēhie, mgbe eti kwa unu aka, unu atachi obi na ya? ma ọ buru na, mgbe unu nēme ezi ihe,

hu kwa ahuhu, unu atachi obi na ya, nka bu ihe-ekele n'ebe Chineke nọ. N'ihì na akpọrọ unu ime nka: n'ihì na Kraist hu-kwa-ra ahuhu n'ihì unu, nārapuru unu ihe ilere anya, ka unu we so ije-ukwu-Ya nile: Onye ọ digh nmehie ọ bula Ọ mere, ahugh kwa aghughọ n'onu-Ya: Onye, mgbe anēkwutọ Ya, Ọ digh-ekwutoghachi ọzọ; mgbe Ọ nāhu ahuhu, Ọ digh-aba nba; kama Ọ rara Onwe-ya nye n'aka Onye ahu Nke nēkpe ikpe ziri ezi: Onye Ya onwe-ya, dika àjà achuru, būru nmehie nile ayi n'aru-Ya n'elu osisi ahu, ka ayi, ebe ayi nwuworo n'ebe nmehie nile di, ka ayi we di ndu n'ebe ezi omume di; Onye eji ọnyá-utari-Ya me ka unu nwe ezi ndu. N'ihì na unu nēhierì dika aturu; ma ugbu a unu chigharikutere Onye ahu Onye nāzù nkpuru-obi-unu dika anāzù aturu, Onye nēlekọta kwa ha anya.

OZI OMA. Jōn 10. 11-16.

Mu onwem bu onye-ọzùzù-aturu oma: onye-ọzùzù-aturu oma nātọgbọ ndu-ya n'ihì aturu-ya. Onye-ọlu egoro ego, nke nābugh kwa onye-ọzùzù-aturu, onye aturu nābugh nke aka ya, ọ nāhu agu ka ọ nābia, ọ we rapu aturu, gbalaga, agu we nwude ha, chusa kwa ha: n'ihì na ọ bu onye-ọlu egoro ego, ọ kpọgh kwa aturu ahu nile. Mu onwem bu onye-ọzùzù-aturu oma; ama-kwa-ram aturu nkem, aturu nkem ma-kwa-ram, dika Nnam maram, dika Mu onwem ma-kwa-ra Nnam; anamatọgbọ kwa ndum n'ihì aturum. Aturu ọzọ ka M'nwe-kwa-ra, ndi nēsìtegh n'ogìge-aturu nka: aghaghm iduta kwa ndi ahu, ha gānu kwa olum; otù igwè aturu gādi kwa, otù Onye-ọzùzù-aturu.

Sunday nke-atọ ka Easter gara.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye nēgosi ndi hiere uzọ ihè nke ezi-okwu-Gi, ka ha we laghachi

n'uzo ezi omume; Kwe ndi nile akpobatarata nime nnweko nke Uzọ nke Kraist, ha ka we ju ihe nile megidere ihe ha kwuputara na ha bu, we neso ihe nile ahu dabayere n'otu ihe ahu; site n'Onye-nwe-ayi Jisus Kraist. *Amen.*

AKWUKWO-OZI. I Pita 2. II-17.

Ndi m'huru n'anya, ariom unu dika ndi-obia na ndi no dika obia, ka unu ghara ime ihe ogo di iche iche nago anu-aru, nke bu ihe nebu agha imegide nkpuru-obi; nebinu obi-unu nke-oma n'etiti ndi mba ozo; ka ha we site n'olu oma nile unu, nke ha nele anya, nye Chineke otuto n'ubochi nleta ahu nime ihe ahu ha nekwuto unu nime ya dika ndi neme ihe ogo. Donu onwe-unu n'okpuru ibu-isi o bula madu debere n'ihu Onye-nwe-ayi: ma o bu eze, dika onye no n'ike n'elu unu; ma-ogu ndi-isi, dika ndi anezite site n'aka-ya ka ha bo oba n'aru ndi neme ihe ogo, ka ha to kwa ndi neme eze ihe. N'ihu na otu a ka ochicho nke Chineke si di, ka unu site n'ime ezi ihe me ka amagh-ihe nke ndi nenwegh uche kpuchie onu: dika ndi nwere onwe-ha, ma unu enwegh inwe-onwe-unu ahu dika ihe-nkpuchi nke ihe ogo, kama dika ndi-oru nke Chineke. Sopurunu madu nile. Hunu otu ndi bu umu-nna n'anya. Natunu egwu Chineke. Nasopurunu eze-unu.

OZI OMA. Jon 16. 16-22.

O foduru nwa oge, unu adigh-ahukwam ozo; ozo kwa, o foduru nwa oge, unu ghukwam. Ya mere ufodu nime ndi neso uzọ-Ya siritara ibe-ha, Gini bu okwu a nke O naga ayi, si, O foduru nwa oge, unu adigh-ahukwam ozo; ozo kwa, o foduru nwa oge, unu ghukwam: na, N'ihu na anamalakuru Nnam? Ya mere ha nasi, Gini bu okwu a nke O nekwu, O foduru nwa oge? Ayi amatagh ihe O nekwu. Jisus mara na ha nacho iju Ya, O we si ha, Unu najurita

onwe-unu ihe bayere nka, na M'siri, O foduru nwa oge, unu adigh-ahukwam ozo; ozo kwa, o foduru nwa oge, unu ghukwam? N'ezie, n'ezie, asim unu, na unu onwe-unu geti nkpu akwa, kwa kwa akwa, ma uwa ganuri onu: o gewuta unu onwe-unu, ma nwuta-unu gaghọ onu. Nwayi, mgbe o bula ime neme ya, o nwere ihe-nwuta, n'ihu na oge hour ya abiawo: ma mgbe o bula o muputara nwa, o chetagh ahuhu-ya ozo n'ihu onu-ya na amuputara madu n'ua. Ya mere unu onwe-unu nenwe kwa ihe-nwuta ugbo a: ma M'gahu unu ozo, obi-unu ganuri kwa onu o digh kwa onye o bula ganara unu onu-unu.

Sunday nke-anq ka Easter gara.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye nani Gi puru idozi ochicho na uche nadigh nchikota nke ndi-nmehie; Kwe ndi nke Gi, ka ha hu ihe nke I nyere n'iwu n'anya, ka agu ihe nke I kwere nkwa nago kwa ha; ka o gabu, n'etiti otutu ntughari di iche iche nke uwa, ka obi-ayi we si otu ahu gbagide n'ebe ahu ezie, ebe agahu ezi onu; site na Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

AKWUKWO-OZI. James 1. 17-21.

Ezi onyinye o bula na ihe o bula zuru okè nke enyere enye si n'elu bia, ebe o si n'aka Nna nke ihe ridata, Onye oghugha o bula napugh idi n'ebe O no, ma-ogu onyinyo nke nchighari neweta. N'ihu na O zubere ya O were okwu nke ezi-okwu muputa ayi, ka ayi we buru otu aha nkpuru mbu nke ihe O kere eke. Unu matara nka, umu-nnam ndi m'huru n'anya. Ma ka madu o bula buru onye nanu ihe qosqo, onye nadigh ngwa ikwu okwu, nadigh kwa ngwa iwe iwe: n'ihu na iwe madu adigh-alu oju ezi omume Chineke. N'ihu nka tupunu inyi nile na njubiga-okè nile nke

ihe ọjọ, were-kwa-nu nwayọ nara okwu ahu nke akuworo nime unu dika n'ubi, nke puru izọputa nkpuru-obi-unu.

OZI ỌMA. Jọn 16. 5-15.

Ma ugbo a anamalakuru Onye ziterem: ọ digh kwa onye ọ bula nime unu nājum, Ọle ebe I nāla? Kama n'ihhi na M'gwawo unu okwu ndia, ihe-nwuta ejuputa-wo obi-unu. Otú ọ di, Mu onwem nāgwa unu ezi-okwu; Ọ bu ihe bara unu urú ka Mu onwem la: n'ihhi na asi na alaghm, Onye-nkasi-obi ahu agagh-abiakute unu; ma ọ buru na alam, M'gēzite Ya nye unu. Onye ahu, mgbe Ọ gābia, Ọ gātu kwa uwa nmehie, na ezi omume, na ikpé, n'anya: nmehie, n'ihhi na ha ekwegh na Mu; ezi omume, n'ihhi na anamalakuru Nnam, unu adigh-ahu-kwam ọzọ site n'ugbu a; ikpé n'ihhi na ekpewo onye-isi uwa nka ikpé. Enwerem ọtutu ihe ọzọ igwa unu, ma unu apugh iburu ha ugbo a. Ma mgbe ọ bula Onye ahu gābia, bú Mọ nke ezi-okwu, O gēdubá unu n'ezí-okwu nile: n'ihhi na Ọ gagh-ekwu n'Onwe-ya; kama ka ihe Ọ nānu ra, ihe ndia ka O gēkwu: Ọ gākọ-kwa-ra unu ihe nile nke nābia. Onye ahu gēto Mu onwem: n'ihhi na Ọ gēwere n'ihhe nkem, kọ-kwa-ra unu ya. Ka ha ra, bú ihe nile Nnam nēnwe, bu nkem: n'ihhi nka ka M'siri, na Ọ nēwere n'ihhe nkem, gākọ-kwa-ra unu ya.

Sunday nke-ise ka Easter gara.

KOLEKT.

Onye-nwe-ayi, Onye ezi ihe nile nēsite n'aka-Gi; Kwe ayi, bú ndi-orù-Gi di ume-ala n'obi, ka ayi site n'iku-ume nsọ Gi we nēchè ihe di nma, ka ayi site kwa n'odudu nke ebere-Gi we me otú ihe ahu; site n'Onye-nwe-ayi Jisus Kraist. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. Jemes I. 22-27.

Ma ghonu ndi nēme okwu ahu, unu abu-kwa-la ndi nānu nāni, ndi nārafu onwe-unu. N'ihhi na asi na onye ọ bula bu onye nānu okwu ahu, ma ọ bugh onye nēme ya, onye ahu yiri nwoke nke nēkiri iru-ya n'enyọ, bú iru ọ nwere mgbe amuputara ya: n'ihhi na o kiriri onwe-ya, ọ puwo kwa, ngwa ngwa ọ we chezọ aha madu ọ bu. Ma onye nyochaworo nime iwu zuru okè, bú iwu nke inwe-onwe-ya, nke nanogide kwa otú a, ghara ighọ onye nānu anu nke nēchezọ, kama ọ bu onye nēme eme nke nālu ọlu, onye a gābu onye-ngozí n'omume-ya. Ọ buru na onye ọ bula nēchè na ya bu onye nēkpere Chineke, mgbe ọ digh-akwa ire nke ya nga, kama ọ nāghọ obi-ya aghughọ, okpukpe-Chineke nke onye a bu ihe-efu. Okpukpe-Chineke nke di ọcha nke anēmerugh kwa emeru n'iru Chineke-ayi, bú Nna-ayi, bu nka, ileta umu-ngbei na ndinyom di-ha nwuru nime nkpagbu-ha, na idebe onwe-ya nēnwegh ntupọ site n'uwa.

OZI ỌMA. Jọn 16. 23-33.

N'ubọchi ahu ọ digh ihe ọ bula unu gājum. N'ezie, n'ezie, asim unu, Ọ buru na unu gāriọ Nnam ihe ọ bula, Ọ gēnye unu ya n'aham. Rue ugbo a unu akāriogh ihe ọ bula n'aham: riọnu, unu gāriọta kwa, ka ọhụ-unu we zue. Agwawom unu ihe ndia n'ilu: ọge hour nābia, mgbe M'nānagh-agwa unu okwu n'ilu ọzọ, kama M'gāgwawa unu okwu bayere Nnam. N'ubọchi ahu unu gāriọ n'aham: ma asighm unu, na Mu onwem gēkpere Nnam n'ihhi unu; n'ihhi na Nnam onwe-ya nāhu unu n'anya, n'ihhi na unu onwe-unu huworom n'anya, kwere kwa na Mu onwem siri n'ebe Nnam nọ puta. Esirim ma Nnam puta, abiawo-kwam n'uwa: ọzọ, anamarapu uwa nāgakuru kwa Nnam. Ndi neso uzọ-Ya si, Le, ugbo a I nēkwuwa

okwu, I digh-atu kwa ilu. Ugwu a ayi nāmata na I matara ihe nile, na ọ digh kwa Gi nkpa ka onye ọ bula jua Gi: nka ka ayi ji kwere na I siri n'ebe Chineke nọ puta. Jisus zara ha, si, Ọ bu ugwu a ka unu kwere? Le, oge hour nābia, ọ biawo kwa, ka unu gāgbasa, onye ọ bula ọ la na nke ya, unu gārapu kwa nānī Mu; otú ọ di, nānī Mu anogh, n'ihī na Mu na Nnam nọ. Okwu ndia ka M'gwaworo unu, ka unu we nwe udo nimem. N'uwa unu nēnwe nkpagbu: ma nwenu obi ike; Mo onwem emeriwo uwa.

Ubōchi Nrigo-n'elu-igwe.

KOLEKT.

Kwe, ayi nāriọ Gi, Chineke Nke puru ime ihe nile, ka ayi onwe-ayi, otú ayi kwere na Ọkpara I muru nānī Ya, bú Jisus Kraist, na Ọ rigowo n'elu-igwe; ka ayi onwe-ayi we si kwa otú ahu rigo n'ebe ahu n'obi-ayi na uche-ayi, we soro Ya biri mgbe dum, Onye soro Gi na Mọ Nsọ di ndu nābu kwa Eze, otú Chineke, uwa ebigh-ebi. Amen.

N'ỌNỌDU AKWUKWỌ-OZI. Ọlu Ndi-ozī I. I-II.

Ederem akwukwọ mbu, Teofilos, bayere ihe nile Jisus malitere ime na izi, rue ubōchi anara Ya n'elu, mgbe O sitere na Mọ Nsọ nyesia ndi-ozī-Ya ndi Ọ roputarari iwu: ndi O ji kwa ọtutu uzọ nādigh igọ agọ che Onwe-ya n'iru ha na ndu mgbe Ọ husiri ahuhu, ebe Ọ mere ka ha nāhu Ya anya n'ogologo ọgu ubōchi abua, O nēkwu kwa ihe nile bayere ala-eze Chineke: mgbe Ya na ha zukoro Ọ we nye ha iwu ka ha ghara isi na Jerusalem pua, kama ka ha chere nkwa nke Nna-Ya, nke unu nuru n'ọnum, ka O kwuru: n'ihī na Jọn jiri miri me baptism n'ezie; ma agēji Mọ Nsọ me unu baptism mgbe ọtutu ubōchi

nāgagh-agabiga site n'ugwu a. Ya mere mgbe ha gbakoro, ha jua Ya, si, Onye-nwe-ayi, ọ bu n'oge a ka I nēnyeghachi Israel ala-eze? Ọ we si ha, Ọ bugh ihe diri unu ima oge ma-ọbu ubōchi, nke Nnam debere n'ike nke aka Ya. Ma unu gānata ike, mgbe Mọ Nsọ gābiakwasiwori unu: unu gābu kwa ndi-āmām nime Jerusalem, na nime Judia na Sameria nile, ru kwa ebe uwa soturu. Mgbe O kwusiri okwu ndia, mgbe ha nēle anya, ewe welie Ya elu; igwe-ọji we nara Ya, Ọ pua n'anya-ha. Mgbe ha nēlegide anya n'elu-igwe ka Ọ nāga n'elu, le, ndikom abua we guzo ha nso yiri uwe ọcha; ndi si-kwa-ra, Ndikom nke Galili, gini mere unu nēguzo nēle anya n'elu-igwe? Jisus nka, Onye anapuru n'ebe unu nọ rigo n'elu-igwe, gābia n'otú aka ahu dika unu kiriri Ya ka Ọ nāga n'elu-igwe.

OZI ỌMA. Mak. 16. 14-20.

Emesie emere ka Ọ puta ihē nye ndi-ozī iri na otú onwe-ha mgbe ha nọduru na nri; Ọ we ta ekwegh-ekwe-ha na obi-etili-ha uta, n'ihī na ha ekwegh okwu ndi huru Ya mgbe emesiri ka O si n'ọnwu bilie. Ọ we si ha, Ganu n'uwa nile, kwusara ihe nile ekere èkè ozi ọma nkem. Onye nke kwere, nke eme-kwa-ra ya baptism, agāzọputa ya: ma agāma onye nke nēkwe ikpé. Ihe-iriba-ama ndia gēso kwa ndi kwere: n'aham ka ha gāchupu ndi-mọ ọjọ; ha gēkwu okwu n'asusu ọhu di ichē ichē: ha gāchilite agwọ, ọ buru kwa na ha ahua ihe ọ bula nēbute ọnwu, ọ gagh-emeru ha aru ma-ọli; ha gēbikwasi ndi-nriaria aka, agēme kwa ka aru-ha di ike. Ya mere, otú a, mgbe Ọ gwasiri ha okwu, ewe kuru Onye-nwe-ayi Jisus riga n'elu-igwe, Ọ we nọdu n'aka-nri nke Chineke. Ndi ahu we pua, kwusa ebe nile, Onye-nwe-ayi nēso kwa ha n'ihu ọlu, nēme okwu-ha ka o guzosie ike site n'ihē-iriba-ama di ichē ichē nke nēso. Amen.

Sunday so ka Ubqchi Nri-go-n'elu-igwe gara.

KOLEKT.

Chineke, Eze nke otutu, Onye buliwo-ro n'ani
Okpara I nwere, nu Jisus Kraist, na nmeri uku we
rue n'ala-eze-Gi n'elu-igwe; Ayi n'ari Gi, arapula
ayi ka umu-ngbei; ma zitere ayi Mo Nso Gi ikasi
ayi obi, buli kwa ayi n'otu ebe ahu ebe Onye-nzoputa-
ayi Kraist bu uzọ jebe, Onye soro Gi na Mo Nso di
ndu nābu kwa Eze, otu Chineke, uwa ebigh-ebi.
Amen.

AKWUKWQ-OZI. 1 Pita 4. 7-II.

Ma ogwugwu ihe nile di nso: ya mere wenu uche
zuru okè, nwe-kwa-nu anya-udo ka unu we kpe
ekpere: nke bu isi ihe nile menu ka ihu-n'anya ahu
unu nāhurita onwe-unu di ike; n'ih na ihu-n'anya
nēkpuchi otutu nmehie: nēlerita onwe-unu obla nke-
oma nātamugh ntamu: dika unu nile n'otu n'otu
natara onyinye-amara, werenu ihe ahu nējerita onwe-
unu ozi, dika ndi nāchi èzf-na-ulo nke-oma n'amara
Chineke nke di n'uzọ di ichè ichè; q buru na onye q
bula nēkwu okwu, ya kwue dika okwu nke si Chineke
n'onu puta; q buru na onye q bula nēje ozi, ya je dika
o sitere n'ike ahu Chineke nēnyezu: ka ewe nye
Chineke otuto n'ihè nile site n'aka Jisus Kraist, Onye
nwe ebube nile na ike nile rue mgbe nile ebigh-ebi.
Amen.

OZI QMA. Jōn 15. 26—16. 4.

Ma mgbe q bula Onye-nkasi-obi ahu gābia, Onye
Mu onwem gēsi n'ebe Nnam nq zitere unu, bú Mo nke
ezi-okwu, Onye si na Nnam puta, Onye ahu gāgbaram
āmā: unu onwe-unu nāgba kwa āmā, n'ih na Mu
na unu nq site na mbu. Okwu ndia ka M'gwaworo
unu, ka ewe ghara ime ka unu ma n'onyā. Ha
gāchupu unu nime ulo-nzukq: e, oge hour nābia, ka

q gābu na onye q bula nke gēgbu unu gēchè na q
nējere Chineke ozi. Ihe ndia ka ha gēme kwa, n'ih
na ha amagh Nnam, ha amagh kwa Mu. Ma okwu
ndia ka M'gwaworo unu, ka, mgbe q bula oge hour
ha gābia, ka unu we cheta ha, na Mu onwem gwara
unu. Ma agwaghm unu okwu ndia site na mbu, n'ih
na Mu na unu nqri.

Whit-Sunday.

KOLEKT.

Chineke, Onye ziri obi ndi nke Gi kwere ekwe ihe,
site n'izitere ha ihè nke Mo Nso Gi; Kwe ka ayi
si n'otu Mo ahu nwe ikpe ziri ezi n'ihè nile, ka ayi
nuri kwa onu mgbe nile nime nkasi-obi-Ya di nso;
site n'olu oma Kraist Jisus, bú Onye-nzoputa-ayi,
Onye soro Gi di ndu nābu kwa Eze, n'idi-n'otu nke
otu Mo ahu, otu Chineke, uwa ebigh-ebi. *Amen.*

N'QNQDU AKWUKWQ-OZI. Qlu Ndi-ozi 2. I-II.

Mgbe ubqchi Pentikost nēzu okè, ha nile we nqkq
n'otu ebe. Na mberede uzù, dika nke okè ifufe nke
nēfesi ike, we site n'elu-igwe, q we juputa ulo ahu
dum ebe ha nānqdu ala. Ewe me ka ha hu ire, dika
nke oku, nēkesa onwe-ha; q we nqkwasi ha nile n'otu
n'otu. Ha nile we juputa na Mo Nso, ha we malite
ikwu okwu n'asusu di ichè, dika Mo ahu nēnye ha
ike ikwuwa okwu. Ma ndi-Ju ufodu bi na Jerusalem,
ndi nātu egwu Chineke, ndi si na mba nile di n'okpuru
elu-igwe bia. Ma mgbe uzù ahu putara, qra madu
gbakq, q we gba ha ghari, n'ih na onye q bula
n'etiti ha nānu ka ha nēkwu okwu n'asusu nke aka
ya. Ibobo we nwua ha nile n'aru, o ju-kwa-ra ha
anya, ha si, Le, ndia nile ndi nēkwu okwu, hà abugh
ndi Galili? Ayi onwe-ayi si kwa aha nu n'otu n'otu
n'asusu nke aka ayi, nke amuru ayi nime ya? Ndi

Patia na ndi Midia na ndi Ilam, na ndi bi na Mesopotemia, ndi bi kwa nime Judia na Kapadokia, nime Pontos na Esia, nime Frijia na Pamfilia, nime Ijpt na akuku Libia di Sairini nso, na ndi-obia si na Rombia, ma ndi-Ju ma ndi neso uzọ ndi-Ju, ndi Krit na ndi Arebia, ayi nānu ka ha nēkwu okwu m'asusu-ayi bayere oké ọlu nile nke Chineke.

OZI ỌMA. Jọn 14. 15-31.

Unu nāhum n'anya, unu gēdebe ihe nile M'nyere n'iwu. Mu onwem gēkpe-kwa-ra Nnam, Ọ gēnye kwa unu Onye-nkasi-obi ọzọ, ka Ọ nọyere unu rue mgbe ebigh-ebi, bú Mọ nke ezi-okwu: Onye uwa nāpugh inara; n'ihī na ọ digh-ahu ya, ọ digh-ama kwa Ya: unu onwe-unu mara Ya; n'ihī na Ya na unu nānọgide, Ọ gānọ kwa nime unu. M'gagh-arapu unu ka umu-ngbei: agajem ibiakute unu. Ọ ịduru nwa oge, uwa ahukwagh m ọzọ; ma unu onwe-unu nāhum: unu onwe-unu gādi kwa ndu, n'ihī na Mu onwem nādi ndu. N'ubọchi ahu unu onwe-unu gāmara na Mu onwem nọ nime Nnam, na unu onwe-unu nọ kwa nimem, na Mu onwem nọ kwa nime unu. Onye nwere ihe M'nyere n'iwu, nke nēdebe kwa ha, ọ bu onye ahu nāhum n'anya: onye nāhum n'anya, Nnam gāhu kwa ya n'anya, Mu onwem gāhu kwa ya n'anya, were kwa Onwem gosi ya. Judas (ọ bugh Iskariot) si Ya, Onye-nwe-ayi, Gini putaworo na I gaje iwere Onwe-gi gosi ayi, ma ọ bugh uwa? Jisus zara, si ya, Ọ buru na madu ahum n'anya, ọ gēdebe okwum: Nnam gāhu kwa ya n'anya, ayi gābiakute kwa ya, nēme kwa ebe-obibi-ayi n'ebe ọ nọ. Onye nādigh-ahum n'anya adigh-edebe okwum nile: okwu nke unu nānu abugh kwa nkem, kama ọ bu nke Nna Onye ziterem. Okwu ndia ka M'gwaworo unu, mgbe Mu na unu nānọgide. Ma Onye-nkasi-obi ahu, bú Mọ Nsọ, Onye Nnam gēzite n'aham, Onye ahu gēzi

unu ihe nile, me kwa ka unu cheta okwu nile Mu onwem gwara unu. Udo ka M'rapuru unu; udo nkem ka M'nēnye unu: ọ bugh dika uwa nēnye ka Mu onwem mēnye unu. Ka obi-unu ghara ilọ miri, ka ọ ghara kwa itu ujo. Unu nuru na Mu onwem siri unu, Anamala, biakute kwa unu. Ọ buru na unu hurum n'anya, unu gānuwori ọnụ, n'ihī na anamagakuru Nnam: n'ihī na Nnam ka Mu onwem uku. Ugbo a agwawokwam unu mgbe ọ kērugh, ka unu we kwere mgbe ọ bula ọ gēru. Ọ digh ọtutu okwu na unu gēkwu ọzọ site n'ugbo a, n'ihī na onye-isi nke uwa nka nābia: ọ digh kwa ihe ọ bula ọ nwere nimem; ma ka uwa we mara ma anamahu Nnam n'anya, ka ọ mara kwa na dika Nnam nyerem iwu, otú ahu ka N'nēme. Bilienu, ka ayi si n'ebe a pua.

Monday n'Izu Whitsun.

KOLEKT.

Chineke, Onye ziri obi ndi nke Gi kwere ekwe ihe, site n'izitere ha ihè nke Mọ Nsọ Gi; Kwe ka ayi si n'otù Mọ ahu nwe ikpe ziri ezi n'ihè nile, ka ayi nuri kwa ọnu mgbe nile nime nkasi-obi-Ya di nsọ; site n'ọlu ọma Kraist Jisus, bú Onye-nzọputa-ayi, Onye soro Gi di ndu nābu kwa Eze, n'idi-n'otù nke otù Mọ ahu, otù Chineke, uwa ebigh-ebi. Amen.

N'ỌNỌDU AKWUKWỌ-OZI. Ọlu Ndi-ozī. 10. 34-48.

Pita we saghe ọnu-ya, si, n'ezie anamaghota na Chineke abugh onye nēle madu anya n'iru: kama nime mba ọ bula onye nātu egwu Ya, onye nālu kwa ọlu ezi omume, bu onye Ọ nānara nke-ọma. Okwu nke O zitere umu Israel, nēzisa ozi ọma nke udo site n'ọnu Jisus Kraist (Onye ahu bu Onye-nwe madu nile)—akukọ ahu unu onwe-unu matara, nke putara ihè na Judia dum, nāmalite site na Galili, mgbe

baptism nke J̄on kwusara gasiri; bú J̄isus Nke sí na Nazaret puta, otú Chineke were M̄o Ns̄o na ike te Ya dika manu-otite: Onye jeghariri nālu ọlu ọma, nēme kwa ka aru di ha ike, bú ndi nile ekwensu mere ha dika onye-nwe-ha; n'ihì na Chineke soro Ya. Ayi onwe-ayi bu kwa ndi-àmà nke ihe nile Ọ mere n'ala ndi-Ju, na nime Jerusalem; Onye ha gbu-kwa-ra, nākwuba Ya n'elu osisi. Onye ahu ka Chineke mere ka O si n'ọnwu bilie n'ubochi nke-atọ, Ọ were kwa Ya nye ka egosi Ya n'ihè. Ọ bugh ndi-Ju nile ka egosiri Ya, kama ọ bu ndi-àmà Chineke buru uzọ rọputa, bú ayi onwe-ayi, ndi soro Ya nēri nānu kwa mgbe O siri na ndi nwuru anwu bilie. Ọ we nye ayi iwu ayi kwusara ndi-Ju, ka ayi kwusi kwa ike na Onye a bu Onye Chineke kaworo ibu Onye-ikpé nke ndi di ndu na ndi nwuru anwu. Onye ahu ka ndi-amuma nile nāgbara àmà, na site n'aha-Ya onye ọ bula nke kwere na Ya gānata ngbaghara nmehie. Mgbe Pita kpu akukọ ndia n'ọnu, M̄o Ns̄o dakwasiri ndi nile nuru okwu ahu. Ibobo we nwua ha n'aru, bú ndi kwere na J̄isus ndi sitere na ndi obibi-úgwù, ka ha ra, bú ndi soro Pita bia, n'ihì na awusawo-kwara onyinye nke bu M̄o Ns̄o n'isi ndi mba ọzọ. N'ihì na ha nānu ka ha nēkwu okwu n'asusu ọzọ di iche iche, nēme kwa ka Chineke di uku. Mgbe ahu Pita zara, sí, Ọ di onye puru inapu miri, ka aghara ime ndia baptism, ndi natara M̄o Ns̄o dika ayi onwe-ayi? Ọ we kwue ka eme ha baptism n'aha J̄isus Kraist. Mgbe ahu ha riorọ ya ka ọ nọgide ubochi ufodu.

OZI ỌMA. J̄on 3. 16-21.

N'ihì na Chineke huru uwa n'anya otú a, na Ọ nyere ọbuná Ọkpara Ọ muru nání Ya, ka onye ọ bula nke kwere na Ya we ghara ila n'iyi, kama ka ọ nwe ndu ebigh-ebi. N'ihì na Chineke ezitegh Ọkpara-Ya n'uwa ka Ọ kpe uwa ikpé; kama ka ewe site n'aka-

Ya zọputa uwa. Ekpegh onye kwere na Ya ikpé: ekpewo onye nēkwegh na Ya ikpé ugbo a, n'ihì na ọ kwegh n'aha nke Ọkpara Chineke muru nání Ya. Ma nka bu ikpé ahu, na Ihè ahu abiawo n'uwa, ma madu huru ọchichiri n'anya kama Ihè ahu; n'ihì na ọlu-ha jorọ njọ. N'ihì na onye ọ bula nke nēme ihe nādigh nma nākpọ Ihè ahu así, ọ digh-abiakute kwa Ihè ahu, ka aghara itu ya ọlu-ya nile n'anya. Ma onye nēme ihe bu ezi-okwu nābiakute Ihè ahu, ka ewe me ka ọlu-ya puta ihè, na aluworo ha na Chineke.

Tuesday n'Izu Whitsun.

KOLEKT.

Chineke, Onye ziri obi ndi nke Gi kwere ekwe ihe, site n'izitere ha ihè nke M̄o Ns̄o Gi; Kwe ka ayi si n'otù M̄o ahu nwe ikpe ziri ezi n'ihè nile, ka ayi nuri kwa ọnu mgbe nile nime nkasi-obi-Ya di nsọ; site n'ọlu ọma Kraist J̄isus, bú Onye-nzọputa-ayi, Onye soro Gi di ndu nābu kwa Eze, n'idi-n'otù nke otù M̄o ahu, otù Chineke, uwa ebigh-ebi. *Amen.*

N'ỌNỌDU AKWUKWỌ-OZI. Ọlu Ndi-ozì 8. 14-17.

Ma mgbe ndi-ozì ndi nọ na Jerusalem nuru na Sameria anarawori okwu Chineke nke-ọma, ha zigara ha Pita na J̄on: ndi, mgbe ha ridatara, ha kpere ekpere bayere ha, ka ha we nara M̄o Ns̄o: n'ihì na ọ kādakwasigh n'isi onye ọ bula n'etiti ha: ọ bu nání na emere ha-ri baptism ibà n'aha Onye-nwe-ayi J̄isus. Mgbe ahu ha bikwasiri ha aka-ha n'isi, ha we nara M̄o Ns̄o.

OZI ỌMA. J̄on 10. 1-10.

N'ezie, n'ezie, asim unu, Onye nēsitegh n'ọnu-uzọ ba n'ogige aturu, kama o si n'ebe ọzọ nārigo ibà, onye ahu bu onye-ori na onye nāpunara madu ihe. Ma

onye si n'onu-uzo ba bu onye nāzū aturu. Onye ahu ka onye-onu-uzo nēmeghere uzo: aturu nānu kwa olu-ya; o nākpō kwa aturu nke aka ya n'aha, nēdupu kwa ha. Mgbe o bula o chupuru aturu nke aka ya nile, o nāga n'iru ha, aturu ahu nēso kwa ya: n'ihī na ha matara olu-ya. Ma ha agagh-eso obia ma-oli, kama ha gāgbānari ya: n'ihī na ha amatagh olu ndi-obia. Ilu a ka Jisus turu ha: ma ha amagh ihe ha bu, bū okwu o nāgwa ha. Ya mere Jisus siri ha ozo, N'ezie n'ezie, asim unu, Mu onwem bu onu-uzo nke aturu. Ka ha ra, bū ndi nile burum uzo bia, ha bu ndi-ori na ndi nāpunara madu ihe: ma aturu ahu anugh olu-ha. Mu onwem bu onu-uzo ahu: o buru na onye o bula esi ne Mu ba, agāzoputa ya, o ganābata kwa nāpu kwa, nāhu kwa nri o gāta. Onye-ori adigh-abia, ma-obugh ka o we zue ori, gbu kwa, la kwa ihe n'iyi: Mu onwem biara ka ha we nwe ndu, ka ha nwebiga kwa ya okē.

Sunday nke Trinity.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nke di ndu ebigh-ebi, Onye nyeworo ayi, bū ndi nējere Gi ozi, amārā site na nkwuputa nke ezi okwukwe ikwere n'otuto nke Trinity di ebigh-ebi, na n'ike nke Ebube uku nke Chineke ikpere Idi-n'otū ahu; Ayi nāriq Gi, ka I guzosie ayi ike n'okwukwe nka, nēgbopuru ayi ihe-ihuju-anyā nile mgbe dum, Onye di ndu nābu kwa Eze, otū Chineke, uwa ebigh-ebi. Amen.

N'ONODU AKWUKWO-OZI. Nkpughe 4. I-II.

Mgbe ihe ndia gasiri m'we hd, ma le, onu-uzo ka o gheworo oghe n'elu-igwe, olu mbu m'nu-kwa-ra, olu dika nke opl nākpayerem uka, otū onye nāsi, Rigota n'ebe a, M'gēgosi kwa gi ihe nile nke nāghagh iputa

mgbe ihe ndia gasiri. Ngwa ngwa emerem ka m'no nime Mo Nso: ma le, edebere oche-eze n'elu-igwe, otū Onye nānōkwasi kwa n'ochē-eze ahu: Onye ahu Nke nānōdu ala yiri nkume jasper na sardius ma o buru na anēle Ya anyā: eke-na-ogwurugwu di kwa oche-eze ahu buruburu, yiri emerald ma o buru na anēle ya anyā. Orū oche-eze na anō di kwa oche-eze ahu buruburu: m'we hu orū ndi-okenye na anō ka ha nānōkwasi n'ochē-eze ndia, ndi egbokwasiworo uwe ocha; ahu-kwa-ram okpu-eze nke oia-edo n'isi-ha. Amūmā na olu na ēgbē-elu-igwe nēsi kwa n'ochē-eze ahu puta. Owa nke oku asa nēnwu n'iru oche-eze ahu, nke bu Mo asa ahu nke Chineke; ihe di kwa n'iru oche-eze ahu dika okē osimiri eji enyo me yiri crystal; ihe anō nke di ndu nō kwa n'etiti oche-eze ahu, nō kwa oche-eze ahu buruburu, ndi juputara n'anya anyā n'iru na azu. Ihe mbu ahu nke di ndu yiri odum, ihe nke-abua ahu nke di ndu yi-kwa-ra nwa-ehi, ihe nke-atō ahu nke di ndu nwe-kwa-ra iru dika nke madu, ihe nke-anō ahu nke di ndu yi-kwa-ra ugo nēfe efe. Ihe anō ahu nke di ndu nwe-kwa-ra nkū isi n'otū n'otū, ha juputa-kwa-ra n'anya anyā buruburu, ya na nime: ha adigh-ezu ike ehīhie na abali, nāsi, Nso nso, nso, ka Onye ahu di, bū Onye-nwe-ayi Chineke, Onye puru ime ihe nile, Onye diri, Onye nādi kwa adi, Onye nābia kwa. Mgbe o bula ihe anō ahu nke di ndu gēnye Onye ahu Nke nānōkwasi n'ochē-eze ahu otuto na nsopuru na ekele, bū Onye nādi ndu rue mgbe nile ebigh-ebi, orū ndi-okenye na anō ahu gāda n'ala n'iru Onye ahu Nke nānōkwasi n'ochē-eze ahu, ha gākpō kwa isi ala nye Ya, bū Onye ahu Nke nādi ndu rue mgbe nile ebigh-ebi, ha gātudā kwa okpu-eze-ha n'iru oche-eze ahu, nāsi, Gi, Onye-nwe-ayi na Chineke-ayi, I kwesiri inara otuto nile na nsopuru nile na ike nile: n'ihī na Gi onwe-gi kēre ihe nile, o bu kwa n'ihī oichichō-Gi ka ha diri, ka ekē-kwa-ra ha ekē.

OZI OMA. Jón 3. 1-15.

Ma otú nwoke nime ndi-Faris di, aha-ya bu Nikodimos, otú onye-isi nke ndi-Ju. Onye ahu biakutere Ya n'abali, si Ya, Rabai, ayi matara na I bu onye-ozizi Nke siworo n'ebe Chineke nọ bia: n'ihu na o digh onye o bula puru ime ihe-iriba-ama ndia nke Gi onwe-gi neme, ma o buru na Chineke anyegh ya. Jisus zara, si ya, N'ezie, n'ezie, asim i, O buru na amugh madu ozo, o pugh ihu ala-eze Chineke anya. Nikodimos si ya, Esi ana pu imu madu mgbe o kara nká? o puru ibá n'afọ nne-ya nke ugbo abua, ewe mua ya? Jisus zara, N'ezie, n'ezie, asim i, O buru na amugh madu site na miri na Mo Nso, o pugh ibá n'ala-eze Chineke. Nke amuworo site n'anuru aru bu anu-aruru; nke amuworo-kwa-ra site na Mo Nso, bu mo. Ka o ghara iju gi anya na M'siri gi, Aghagh imu unu ozo. Ifufe nefe ebe o naghọ, i nanu kwa, olu-ya, ma i matagh ebe o si bia, na ebe o naga: otú a ka onye o bula amuworo site na Mo Nso di. Nikodimos zara, si Ya, Ihe ndia si ana pu ime? Jisus zara, si ya, Gi onwe-gi bu onye-ozizi Israel, ma i magh ihe ndia? N'ezie, n'ezie, asim i, Ayi nekwa ihe ayi matara, ayi naghba kwa ama ihe ayi huru; ma unu anaragh ama-ayi. O buru na agwaram unu ihe nke uwa, ma unu ekwegh, unu gesi ana kwere, ma o buru na agwam unu ihe nke elu-igwe? O digh kwa onye o bula rigoworo n'elu-igwe, ma obugh Onye siri n'elu-igwe ridata, bu Nwa nke madu. Ma dika Moses weliri agwo n'ohia, obuna otu a aghagh iweli Nwa nke madu elu: ka onye o bula nke kwere we nwe ndu ebigh-ebi na Ya.

Sunday nke-mbu ka Trinity gara.

KOLEKT.

Chineke, bu ike nke ndi nile tukwasiri obi-ha na Gi, biko were ebere nara ekpere-ayi; kwe kwa, ka

ayi onwe-ayi, n'ihu na site n'adigh-ike aru-ayi nanwu anwu ayi apugh ime ezi ihe o bula ma I nogh ya, ka ayi nwe iye-aka nke amara-Gi, we site n'idebe ihe I nyere n'iwu me ihe nato Gi utọ, ma n'ochichọ ma n'omume; site na Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWO-OZI. I Jón 4. 7-21.

Ndi m'huru n'anya, ka ayi hurita onwe-ayi n'anya: n'ihu na ihu-n'anya bu ihe si na Chineke puta; onye o bula nke nahu n'anya bu kwa onye amuworo site na Chineke, o ma-kwa-ra Chineke. Onye nadigh-ahu n'anya amagh Chineke; n'ihu na Chineke bu ihu-n'anya. Nime nka ka emere ka ihu-n'anya Chineke puta ihe nime ayi, na Chineke ewerewo Okpara O muru nani Ya zite n'uwa, ka ayi we di ndu site n'aka-Ya. Nime nka ka ihu-n'anya di, o bugh na ayi onwe-ayi huru Chineke n'anya, kama o bu na Ya onwe-ya huru ayi n'anya, we zite Okpara-Ya ka O buru ihe ijuru Ya obi bayere nmehie-ayi. Ndi m'huru n'anya, o buru na Chineke huru ayi n'anya otu a, ayi onwe-ayi ji kwa ugwo ihurita onwe-ayi n'anya. O digh onye o bula kiriworo Chineke mgbe o bula: o buru na ayi ahurita onwe-ayi n'anya Chineke nanogide nime ayi, emewo kwa ka ihu-n'anya-Ya zue oké nime ayi; nime nka ka ayi mara na ayi nanogide nime Ya, na Ya onwe-ya nanogide kwa nime ayi, n'ihu na O nyewo ayi ufodu nime Mo nke Ya. Ayi onwe-ayi ekiriwo kwa, ayi naghba kwa ama, na Nna-ayi ezitewo Okpara-Ya ka O buru Onye-nzọputa nke uwa. Onye bula nke gekwuputa na Jisus bu Okpara Chineke, Chineke nanogide nime ya, ya onwe-ya nanogide kwa Nime Chineke. Ayi onwe-ayi amawo kwa ihu-n'anya ihu, ayi ekwerewo kwa na ya, bu nke Chineke nwere ebe ayi nọ. Chineke bu ihu-n'anya; onye nanogide kwa n'ihu-n'anya, nime Chineke ka o nanogide,

Chineke nānq̄gide kwa nime ya. Nime nka ka emeworo ka ihu-n'anya zu okè n'akuku ayi, ka ayi we nwe nkwuwa-okwu n'ubochi ikpé ahu; n'ihì na dika Ya onwe-ya di, ayi onwe-ayi di kwa otù a n'wua nka. Egwu adigh n'ihu-n'anya: kama ihu-n'anya nke zuru okè nāchupu egwu n'èzì, n'ihì na egwu nwere ahuhu-nmehie agēnye ya; ma onye nātu egwu, akēmegh ya ka o zue okè nime ihu-n'anya-ya. Ayi onwe-ayi nāhu n'anya, n'ihì na Ya onwe-ya buru uzọ hu ayi n'anya. Q buru na onye q bula gāsì, Anamahu Chineke n'anya, ma q nākpọ nwa-nne-ya asì, q bu onye-ugha: n'ihì na onye nādigh-ahu nwa-nna-ya n'anya, bú onye q huworo, q pugh ihu Chineke n'anya, bú Onye q nāhugh mgbe q bula. Ihe a enyere n'iwu ka ayi nwe-kwa-ra site n'ebe Q nọ, ka onye nāhu Chineke n'anya, ka q hu kwa nwa-nna-ya n'anya.

OZI QMA. Luk 16. 19-31.

Ma otù qgaranya di, o nēyi kwa uwe adodo na ezi ákwá q̄cha, q nēme kwa ka obi nātọ ya utọ nke-qma kwa-ubochi: ma atọgborọrì otù ogbeye n'onu-uzọ amá-ya, aha-ya bu Lazaros, nke qnyá juru ya n'aru, onye q nāgu kwa ka ewere irighiri nri nke si na tebel nke qgaranya ahu dapu me ka afọ ju ya; e, q̄buná nkita nābia racha qnyá-ya. Q we rue na ogbeye ahu nwuru, ndi-mq̄-ozì we bupu ya ga n'ebe q dabere n'obi Abraham: qgaranya ahu nwu-kwa-ra, ewe lie ya. Nime Hedis q we welie anya-ya elu, ebe q nọ na nmekpa-arù, q hu Abraham n'ebe di anya, na Lazaros ka q dabere n'obi-ya. Qgaranya ahu we kpọ okù, si, Nna, Abraham, merem ebere, zite Lazaros, ka q detu q̄nunu nk̄pisi-aka-ya na miri, we mejua irem; n'ihì na anọm n'aru-ufu nime ire oku a. Ma Abraham sirì, Nwam, cheta na i nara ezi ihe-gi na ndu-gi, otù ahu Lazaros nara-kwa-ra ajọ ihe-ya: ma ugbo a anākasi ya obi n'ebe a, ma gi onwe-gi nọ n'aru-ufu. Ma n'ihè

ndia nile, emewo ka okè olùlù disie ike n'agbata ayi na unu, ka ndi nāchọ isi n'ebe a gabiga ijekuru unu we ghara inwe ike, ka onye q bula ghara kwa isi n'ebe ahu gabiga biakute ayi. Q we si, Ya mere ariom gi, nna, ka i ziga ya n'ulo nnam; n'ihì na enwerem umu-ise; ka q we dọ ha aka na nti, ka ha onwe-ha ghara ibia kwa n'ebe nmekpa-arù a. Ma Abraham sirì, Ha nwere Moses na ndi-amuma; ka ha nuru olu-ha. Q we si, È-è, nna Abraham: kama q buru na otù onye esite na ndi nwuru anwu jekuru ha, ha gēchēghari. Q we si ya, Q buru na ha anugh olu Moses na ndi-amuma, agagh-eme kwa ka ha kweye, asi na otù onye esi na ndi nwuru anwu bilie.

Sunday nke-abua ka Trinity gara.

KQLEKT.

Onye-nwe-ayi, Onye nādigh-ewepu aka iyere ha aka na ichi ha, bú ndi I nāzulita n'egwù-Gi na ihu-nya-Gi nēguzosi ike; Debe ayi, ayi nāriọ Gi, n'okpuru nchebe nke ezi iburu-uzọ-hu-ihe nke I nāhu, me kwa ka ayi nwe egwù na ihu-n'anya nke Aha-Gi di nsọ mgbe nile; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWQ-OZI. I Jón 3. 13-24.

Umu-nnam, ka q ghara iju unu anya ma q buru na uwa akpọ unu asì. Ayi onwe-ayi matara na ayi tewo n'q̄nwu ba na ndu, n'ihì na ayi nāhu umu-nya-ayi n'anya. Onye nādigh-ahu n'anya nānq̄gide n'q̄nwu. Onye q bula nke nākpọ nwa-nna-ya asì bu ogbu-madu: unu mata-kwa-ra na q digh ogbu-madu q bula nwere ndu ebigh-ebi nādigide nime ya. Nime nka ka ayi maworo ihu-n'anya, n'ihì na Ya onwe-ya tọgborọ ndu-Ya n'ihì ayi: ayi onwe-ayi ji kwa ugwo itogbo ndu-ayi n'ihì umu-nna-ayi. Ma onye q bula

nke nwere ihe uwa nka o ji biri, nke hu-kwa-ra nwa-nna-ya ka o nọ na nkpa, o we mechigide ya obi-ebere-ya, ihu-n'-anya Chineke si aña digide nime ya? Umuntakirim, ka ayi ghara ihu n'anya n'okwu, ma-obu n'ire; kama ka ayi nāhu n'anya n'olu na ezi-okwu. Nime nka ka ayi gāmara na ayi bu ndi nke ezi-okwu ahu, me kwa ka obi-ayi kweye ekweye n'iru Ya, n'ihe o bula nke obi-ayi nāma ayi ikpé nime ya; n'ihl na Chineke ka obi-ayi uku, O ma-kwa-ra ihe nile. Ndi m'huru n'anya, o buru na obi-ayi amagh ayi ikpé, ayi nwere nkquwa-okwu n'ebe Chineke nọ; ihe o bula ayi nāriq kwa, ayi nānata ya n'aka-Ya, n'ihl na ayi nēdebe ihe nile O nyere n'iwu, ayi nēme kwa ihe nile nātq utq n'iru Ya. Nka bu kwa ihe O nyere n'iwu, ka ayi kwere n'aha nke Okpara-Ya Jisus Kraist, hurita kwa onwe-ayi n'anya, dika O nyere ayi iwu. Onye nēdebe kwa ihe nile O nyere n'iwu nānqgide nime Ya, Ya onwe-ya nānqgide kwa nime ya. Nime nka ka ayi ma-kwa-ra na O nānqgide nime ayi, site na Mq Nsq ahu Nke O nyere ayi.

OZI QMA. Luk 14. 16-24.

Ma O siri ya, Otū nwoke siri nri-anyasi uku; we kpq otutu madu: o we zipu orū-ya n'oge hour nke nri-anyasi ahu isi ndi akpawori, Bianu; n'ihl na edoziwo ihe nile ugbu a. Ma ha nile were otū olu malite iriq ka arapu ha. Onye mbu siri ya, Azutaram ubi, o dikwam nkpa ipu gēle ya: ariqm gi guam n'onye riqq ka arapu ya. Onye oqo si-kwa-ra, Azutaram ehi qū iri ejikqo abua abua, anamaga kwa inwa ha: ariqm gi guam n'onye riqq ka arapu ya. Onye oqo si-kwa-ra, Alurum nwunye, n'ihie nka apughm ibia. Orū ahu we bia, kqo onye-nwe-ya ihe ndia. Mgbe ahu nna-nwe-ulo ahu, ebe iwe were ya, o si orū-ya, Pua oqoqo ga n'amá nile na uzq ntá nile nke obodo, kubata n'ebe a ndi-ogbeye na ndi-plusi

na ndi-isi na ndi-ngwurq. Orū ahu we si, Onye-nwe-ayi, emewo ihe i nyere n'iwu, onqdu qdu-kwa-ra. Onye-nwe ulo ahu we si orū-ya, Pua ga n'uzq nile na ogige nile, rugide kwa madu ka ha bata, ka ulom we juputa. N'ihl na asim unu, na o digh otū onye nime ndikom ahu ndi akpaworo gēdetu nri-anyasim ire.

Sunday nke-atq ka Trinity gara.

KOLEKT.

Onye-nwe-ayi, ayi nāriq Gi ka I were ebere nuru olu-ayi; kwa kwa ka ayi onwe-ayi, bú ndi I nyeworo obi o nāgu agu ikpe ekpere, ka ewe site n'iyē-aka-Gi di uku luara ayi qgū kasi kwa ayi obi n'ihē-ize-ndu na ihe-ihuju-anya nile; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWQ-OZI. 1 Pita 5. 5-II.

Otū ahu, unu ndi bu nwata, donu onwe-unu n'okpuru ndi-okenye. Ma unu nile were obi di ume-ala ke onwe-unu dika ákwá, ijerita ibe-unu ozi: n'ihl na Chineke nēdo Onwe-ya imegide ndi-npako, ma O nēnye ndi di ume-ala n'obi amara. Ya mere wedanu onwe-unu n'okpuru aka di ike nke Chineke, ka O we welie unu elu n'oge nke Ya; nātukwasinu Ya nchegbu nile unu nēchegbu onwe-unu, n'ihl na ihe nile bayere unu nēmetu Ya n'obi. Nwenu anya-udo, nēchenu nche: onye ahu nke nēkuru unu ga ikpé, bú ekwensu, dika qdum nāgbq uja, o nējeghari, nāchq, onye o gēlomi: ma nēguzogidenu ya, n'ihl na unu di ike n'okwukwe-unu, ebe unu matara na anēmezu otū ahuhu ahu n'aru ndi bu otū umu-nna unu ndi nq n'ūwa. Ma Chineke nke amara nile, Onye kpobataru unu n'ebube ebigh-ebi Ya nime Kraist, mgbe unu huworo ahuhu nwa oge, Ya onwe-ya gēme ka unu

zue okè, me kwa ka unu guzosie ike, me kwa ka unu di ike, tọ kwa unu ntọ-ala. Ọ bu Ya nwe ike nile rue mgbe nile ebigh-ebi. Amen.

OZI ỌMA. Luk 15. 1-10.

Ma ndi-ona-utu na ndi-nmehie nile nābiaru Ya nso inu okwu-Ya. Ndi-Farisi na ndi-ode-akwukwọ we nātamu, si, Nwoke a nānara ndi-nmehie nke-oma, nēso kwa ha eri ihe. Ọ we turu ha ilu a, si, Ọle madu di n'etiti unu, nke nwere ọgu aturu ise, ma otù nime ha funariri ya, nke nārapugh ọgu anọ na iri na iteghete ahu n'ohia, ga so nke furu efu, rue mgbe ọ gāchọputa ya? Mgbe ọ chọputaworo ya, ọ we tukwasi ya n'ubú-ya abua, nānuri. Mgbe ọ biaworo n'ulo, ọ we kpọkọta ndi-eyi-ya na ndi-agbata-obi-ya, si ha, Sonum nuri ọnù, n'ihì na achọputawom aturum furu efu. Asim unu, na otù a ọnù gādi n'elu-igwe n'isi otù onye-nmehie nke nēchēghari, kari n'isi ọgu ndi ezi omume anọ na iri na iteghete, ndi nchēghari nādigb nkpà. Ma-ọbu ọle nwayi nke nwere shilling iri, ọ buru na otù shilling efunari ya, nāmuyegh oriọna, za ulo-ya, chọsi ike rue mgbe ọ gāchọputa ya? Mgbe ọ chọputaworo ya, ọ we kpọkọta ndi-eyi-ya na ndi-agbata-obi-ya, si, Sonum nuri ọnù, n'ihì na achọputawom shilling nke funariworom-ri. Asim unu, na otù a ọnù di n'iru ndi-mọ-ozì Chineke n'isi otù onye-nmehie nke nēchēghari.

Sunday nke-ano ka Trinity gara.

KỌLEKT.

Chineke, Gi Onye-nchebe nke ndi nile tukwasiri obi na Gi, Onye ọ gābu ma I nọgh ya ọ digh ihe ọ bula di ike, ọ digh kwa ihe ọ bula di nsọ; Me ka ebere-Gi ba uba ri kwa nne n'aru ayi: ka ayi, ebe Gi onwe-gi bu Onye nāchi ayi na Onye nēdu ayi, ka ayi we si otù

agbiga ihe nādi nwa mgbe, ka ihe nke nādiru mgbe agh-ebi we mesia ghara ifunari ayi; Kwe nka, Nna nke elu-igwe, n'ihì Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. Ndi Rom 8. 18-23.

N'ihì na anamagu na ahuhu nile nke oge di ugbu a kwesigh ka ekwuta ha ma ele ebube ahu anya, bú nke agaje ikpughe n'ebe ayi nọ. N'ihì na olile-anya sirì ike nke ihe nile ekèrè èkè nēchesi nkpughe nke umu-ndikom Chineke ike. N'ihì na edoro ihe ahu ekèrè èkè n'okpuru ihe-efu, ọ bugh na ọ chọrọ ya, kama n'ihì Onye ahu Nke doro ya n'okpuru ya n'olile-anya; n'ihì na agēme ka ihe ekèrè èkè onwe-ya pu kwa n'ibu-orù nmebi ba n'ọnọdu inwe-onwe-ya nke ebube nke umu Chineke. N'ihì na ayi matara na ihe ekèrè èkè nile nāsukọ udè, ime nēmekọ kwa ha, rue ugbu a. Ma ọ bugh nānì nka, kama ayi onwe-ayi, ndi nwere nkpuru mbu nke Mọ Nsọ, ọbuná ayi onwe-ayi nāsu kwa udè nime onwe-ayi, mgbe ayi nēchesi ido-ka-nwa-nwoke ahu ike, bú ngbaputa nke aru-ayi.

OZI ỌMA. Luk 6. 36-42.

Nwenu obi-ebere, dika Nna-unu nwere obi-ebere. Ọzọ, unu ekpela ikpé, agagh-ekpe kwa unu ikpé ma-ọli: unu ama-kwa-la ikpé, agagh-ama kwa unu ikpé ma-ọli: rapunu, agārapu kwa unu: nēnyenu, agēnye kwa unu; ọtùtù ọma, nke abiadaworo ala, yọkọta, nke nējubiga kwa okè, ka ha gēnye n'obi-unu. N'ihì na ihe unu ji tù ihe ka agēji tù-kwa-ra unu ọzọ. Ọ we tu-kwa-ra ha ilu, si, Onye-isi puru idu onye-isi? hà abua agagh-adabà n'olùlù? Onye nēso uzọ onye-ozizi adigh-aka onye-ozizi-ya: ma onye ọ bula mgbe onwe-ya ka o zue okè gādi ka onye-ozizi-ya. Ma gini ebere i ji le irighiri ahìhia nke di n'anya nwa-nna-gi, ma i tugharigh uche na ntuhie nke di n'anya nke gi?

Ma-ọbu i si aña pu isi nwa-nna-gi, Nwa-nnam, kwe ka m'tupu irighiri ahihia ahu nke di n'anya-gi, mgbe gi onwe-gi nāhugh ntuhie nke di n'anya nke gi? Onye-iru-abua, buru ụzọ tupu ntuhie ahu n'anya nke gi, mgbe ahu ka i gēlegide anya itupu irighiri ahihia ahu nke di n'anya nwa-nna gi.

Sunday nke-ise ka Trinity gara.

KQLEKT.

Kwe, Onye-nwe-ayi, ayi nāriọ Gi, ka esi n'uzọ udo dozie ihe nile nke uwa nka site na nchikọ nke Gi otú a, ka Nzukọ-Gi we were ọnu nēfē Gi ọfufē n'idi-nwayọ nile nke kwesiri ndi Chineke; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. 1 Pita 3. 8-15.

Ma n'ikpe-azu, nwekọnu otú uche, unu nile, werenu obi sorita onwe-unu hukọ ahuhu, burunu ndi nāhu umu-nna-unu n'anya, ndi nwere obi ọmiko, ndi nwere uche di ume-ala: ndi nādigh-ewere ihe ọjọ nyeghachi n'ọnọdu ihe ọjọ, ma-ọbu nkwtọ n'ọnọdu nkwtọ; ma kama nke ahu burunu ndi nāgọzi; n'ihia na ihe eji kpọ unu bu nka, ka unu we keta ngọzi. N'ihia na, onye ahu nke nāchọ ihu ndu n'anya, na ihu ezi ubochi, ya me ka ire-ya ghara ikwu ihe ọjọ, me kwa ka egbugbere-ọnu-ya ghara ikwu okwu aghughọ: Ya si kwa n'ihie ọjọ wezuga onwe-Ya, me ezi ihe; ya chọ ụdọ, gbaso kwa ya. N'ihia na anya abua nke Onye-nwe-ayi di n'aru ndi ezi omume, nti-Ya abua di kwa n'ebe ariri-ahia di: Ma iru nke Onye-nwe-ayi digidere ndi nēme ihe ọjọ. Onye bu kwa onye ahu nke gēmejọ unu, ma ọ buru na unu ghọrọ ndi nānu ọku n'obi n'iso ezi ihe? Ma ọ buru kwa na unu ahu ahuhu n'ihia ezi omume. ngọzi nādiri unu: ma unu atula egwu ahu ha nākpata, obi alọ-kwa-la unu miri; kama donu Kraist-ayi nsọ

nime obi-unu dika Onye-nwe-unu: buru-kwa-nu ndi edoziworo mgbe dum igọpuru onye ọ bula nke nāju unu ajuju bayere olile-anya ahu nke di nime unu, ma ka unu were nwayọ na egwu ọpụ.

OZI ỌMA. Luk 5. 1-11.

Ma o rue, mgbe igwē madu nādagide Ya nānu kwa okwu Chineke, na Ya onwe-ya nēguzo n'usọ ọdọ-miri Genesaret; Ọ we hu ugbo abua ka ha guzoro n'usọ ọdọ-miri ahu: ma ndi-ọkù esiworo nime ha pua, ha nāsa kwa ihe ha ji egbu azụ. Ọ we ba n'otù nime ugbo abua ahu, nke bu nke Saimon, we kpere ya ka o si n'ala nupu nke-ntà. Ọ we nọdu, si n'ugbo nēzi igwē madu nile ihe. Ma mgbe Ọ kwubiri okwu, Ọ si Saimon, Nupu n'ogbu-miri, wuyenu ihe unu ji egbu azụ ka unu gbue azụ. Saimon we za, si, Nna-ayi, ayi dọgburu onwe-ayi n'ọlu ogologo abali a dum, ma ayi egbutagh ihe ọ bula: ma n'okwu-Gi m'gāwuye ihe eji egbu azụ. Mgbe ha mesiri nka, ha we nwuta oké igwē azụ; ihe-ha eji egbu azụ we nādọka; ha we fere ndi-nketa-ibe-ha aka, bú ndi nọ n'ugbo-ha ọzọ, ka ha bia yere ha aka. Ha we bia, gbujue ugbo abua ahu, ya mere ha malitere imikpu. Ma mgbe Saimon Pita huru ya, ọ we da n'ala n'ikpèrè Jisus, si, Si n'ebe m'no pua; n'ihia na abum onye-nmehie, Onye-nwe-ayi. N'ihia na ibobo ogbugbu azụ ha gburu nwuru ya na ndi nile ya na ha nọ n'aru; otú ahu ka ibobo nwu-kwa-ra Jemes na Jọn, umu Zebedi, n'aru, ndi ha na Saimon bu ndi-nnwekọ. Jisus we si Saimon, Atula egwu; site n'ugbu a i ganānwuta madu na ndu. Mgbe ha tiyere ugbo-ha n'ala, ha we rapu ihe nile, so Ya.

Sunday nke-isi ka Trinity gara.

KQLEKT.

Chineke, Onye doziworo nye ndi huru Gi n'anya otú ezi ihe nke kariri uche madu; Wusi n'obi-ayi

otú ihu-n'anya n'ebe Gi onwe-gi nọ, ka ọ gābu, ebe ayi huru Gi n'anya karia ihe nile, na ayi gānata nkwa-Gi nile, nke kachasi ihe nile ayi puru ichọ; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. *Amen.*

AKWUKWỌ-OZI. Rom 6. 3-11.

Ma-ọbu unu amagh na ka ayi ra, bú ndi emer baptism ibà nime Kraist Jisus, emere ayi baptism ibà n'ọnwu-Ya? Ya mere esitere na baptism-ayi likọ ayi na Ya ibà n'ọnwu ahu: ka, dika esitere n'ebube nke Nna-Ya me ka Kraist si na ndi nwuru anwu bilie, ka ayi onwe-ayi we jehhari kwa na ndu ọhu otú a. N'ih na asi na ejiri oyiyi ọnwu-Ya me ka ayi na Ya tokọ buru otú ihe, agēji kwa oyiyi nke nbilite-n'ọnwu-Ya me ka ayi na Ya tokọ buru otú ihe; ebe ayi mara nka na akpogidekorọ Ya na madu ochie ayi n'obe, ka ewe me ka aru-ayi nke nmehie nwezu ghara idi irè, ka ayi we ghara idi nābu orù nke nmehie ọzọ; n'ih na onye nwuru anwu, aguwo ya n'onye ezi omume pua na nmehie-ya. Ma ọ buru na ayi na Kraist nwukorọ, ayi kwere na ayi na Ya gādikọ kwa ndu ọzọ; n'ih na ayi matara na ebe emere ka Kraist si na ndi nwuru anwu bilie Ọ gagh-anwu ọzọ; ọnwu abugh kwa onye nēnwu Ya ọzọ. N'ih na ọnwu Ọ nwuru, Ọ nwuru nānī otú ọnwu n'ebe nmehie di: ma ndu Ọ nādi, Ọ nādi n'ebe Chineke nọ. Otú a unu onwe-unu, nāgu-kwa-nu na unu onwe-unu bu ndi nwuru anwu n'ebe nmehie di, ma na unu nādi ndu nime Kraist Jisus n'ebe Chineke nọ.

OZI ỌMA. Matiu 5. 20-26.

N'ih na asim unu, na ọ buru na ezi omume-unu adigh-akari ezi omume ndi-ode-akwukwọ na ndi-Farisi nke-uku, unu agagh-abà n'ala-eze elu-igwe ma-ọli. Unu nuru ná agwara ndi-ochie, si, Egbula madu; ma onye ọ bula nke gburu madu gēnye

onwe-ya n'aka ikpé: ma Mu onwem si unu, na ayi ọ bula nke nēwe iwe megide nwa-nne-ya gēnye onwe-ya n'aka ikpé; onye ọ bula nke gāsi kwa nwa-nne-ya, Raka, gēnye onwe-ya n'aka nnọkọ-ikpé; onye bula nke gāsi kwa, Onye-nzuzù, gēnye onwe-ya n'aka bu ala-mọ. Ya mere ọ buru na i nēche onyinye-gi iru Chineke n'ebe-ichu-aja, i we cheta n'ebe ahu na wa-nne-gi nwere ihe megide gi, rapu onyinye-gi n'ebe bu n'iru ebe-ichu-aja, laba, buru uzọ me ka gi na wa-nne-gi di n'udo, mgbe ahu bia kwa che onyinye-i. Me ka gi na onye nēkuru gi ga ikpé me eyi ọsọsọ, mgbe gi na ya nọ n'uzọ; ka onye ahu nēkuru gi ga spe we ghara irara gi nye n'aka onye-ikpe ma elegh ya, onye-ikpe arara kwa gi nye n'aka onye nēje zi, ewe tubà gi n'ulo-nkpọrọ. N'ezie asim i, I gagh-puta n'ebe ahu ma-ọli, rue mgbe i gākweghachi arthing ikpe-azu.

Sunday nke-asa ka Trinity gara.

KỌLEKT.

Onye-nwe-ayi, Gi Onye nwe ike na ume nile, Onye nēkè nēnye kwa ezi ihe nile; Nyakudo n'obi-ayi ihu-n'anya nke Aha-Gi, me ka ezi okpukpe-Chineke na uba nime ayi, were idi-nma nile zua ayi, site n'ebere uku Gi debe ayi n'otú ihe ahu; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. *Amen.*

AKWUKWỌ-OZI. Rom 6. 19-23.

Anamekwu dika madu n'ih adigh-ike nke anu-aruru: n'ih na dika unu chere ihe nile di unu n'aru n'iru adigh-ọcha na n'iru imebi-iwu nēdubà n'imebi-iwu ka unu buru ndi-orù-ha, otú a chenu ihe nile di unu n'aru n'iru ezi omume ugbo a, bú nke nēdubà n'ido-nso, ka unu buru ndi-orù-ya. N'ih na mgbe unu bu ndi-orù nke nmehie, unu nwere onwe-unu n'ebe ezi omume di. Ọ bu nkpuru gini kwa ka unu

nwere n'oge ahu n'ihe nile ahu nke ihere ha nēme unu ugbo a? n'ih na ogwugwu ihe nile ahu bu onwu. Ma ugbo a ebe unu pusiri na nmehie nwere onwe-unu, gbo kwa ndi-oru nke Chineke, unu nwere nkpuru-unu neweta ido-nsq, unu nwe-kwa-ra ndu ebigh-ebi dika ogwugwu-ya. N'ih na ugwo-olu nke nmehie bu onwu; ma onyinye-amara nke Chineke bu ndu ebigh-ebi nime Kraist Jisus Onye-nwe-ayi.

OZI OMA. Mak 8. 1-9.

Na mgbe ahu, mgbe oké igwè madu di kwa ozq, mgbe ha nēnwegh kwa ihe ha gēri, Q kpqrq ndi nēso uzq-Ya ka ha biakute Ya, si ha, Enwerem omiko n'aru igwè madu a, n'ih na Mu na ha nōgidere ubochi atq ugbo a, ha enwegh kwa ihe ha gēri: q buru kwa na ezilagam ha n'ulo-ha n'onu efu, ha gāda mbà n'uzq; ufodu nime ha si kwa n'ebe di anya bia. Ndi nēso uzq-Ya we za Ya, si, Oie ebe ka madu gēsi pu inwe ogbe achicha inyeju ndia afq nime ohia ebe a? Q we jua ha si, Unu nwere ogbe achicha ole? Ha we si, Asa. Q we gwa igwè madu ahu ka ha nōdu ala: Q we nara ogbe achicha asa ahu; mgbe Q kelesiri ekele, Q nyawa ha, we nēnye ndi nēso uzq-Ya, ka ha debe n'iru ha; ha we debe ha n'iru igwè madu ahu. Ha nwe-kwa-ra azu ntà ole-na-ole: Q we gozie ha, si ka edebe kwa ndia n'iru ha. Ha we rie, afq ju kwa ha: ha we tutukq iberibe foduru, abq asa. Ma ndi ahu ra ka nnu iri: Q we zilaga ha.

Sunday nke-asatq ka Trinity gara.

KOLEKT.

Chineke, Onye iburu-uzq-hu-ihe nke I nāhu nādigh-agwu agwu nēdozi ihe nile, ma nke di n'elu-igwe ma nke di n'uwa; Ayi ji obi di ume-ala ariq Gi ka I wepuru ayi ihe nile nālu aru, ka I nye kwa ayi ihe nile nke gābara ayi uru; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWQ-OZI. Rom 8. 12-16.

Ya mere otu a, umu-nnam, ayi bu ndi ji ugwo, q bugh anu-aruru ka ayi ji, idi ndu dika anu-aruru si chq: n'ih na asi na unu nādi ndu dika anu-aruru si chq, unu gaje inwu; ma q buru na unu nēwere Mq Nsq me ka omume aru nwua, unu gādi ndu. N'ih na ka ha ra, bú ndi Mq Chineke nēdú, ndi ahu bu umu-ndikom Chineke. N'ih na unu anatagh mq nke ibu-oru ilaghachi n'egwu ozq; kama unu natara Mq nke ido-ka-nwa-nwoke, Nke ayi nēti nkpu nime Ya, si, Aba, Nna. Mq Nsq onwe-ya soro mq-ayi nāgba amà, na ayi bu umu Chineke.

OZI OMA. Matiu 7. 15-21.

Nēzenu ndi-amuma ugha, ndi nābiakute unu n'ihe-oyiyi aturu, ma n'ime ha bu agu nāpunara aturu. Unu gēsite na nkpuru-ha mazu ha. Madu nēkpokq-puta nkpuru-vine n'ogwu, ma-qbu fig n'uké? Otú a ezi osisi q bula nāmi nkpuru oma; ma osisi nābagh n'ih nāmi ajq nkpuru. Ezi osisi apugh imi ajq nkpuru, osisi nābagh n'ih apugh kwa imi nkpuru oma. Anēgbutu osisi q bula nke nāmigh nkpuru oma, tuba kwa ya nime oku. Ya mere unu gēsite na nkpuru-ha mazu ha. Q bugh onye q bula nke nāsim, Onye-nwe-ayi, Onye-nwe-ayi, gābà n'ala eze elu-igwe; kama q bu onye nēme ihe Nnam Nke bi n'elu-igwe nāchq.

Sunday nke-iteghete ka Trinity gara.

KOLEKT.

Onye-nwe-ayi, ayi nāriq Gi, ka I nye ayi mq nke ichè na ime ihe ziri ezi mgbe nile; ka ayi, bú ndi nāpugh ime ihe q bula di nma ma I nōgh ya, ak ayi we site na Gi nwe ike idi ndu dika I si achq; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. I Ndi Kọrint 10. 1-13.

N'ihì na achọghm, umu-nnam, ka unu ghara imara, na nna-ayi hà nile nọri n'okpuru igwe-oji ahu, ha nile gabiga-kwa-ra oké osimiri ahu; eme-kwa-ra ha nile baptism ibà nime Moses nime igwe-oji ahu na nime oké osimiri ahu; ha nile ri-kwa-ra otù ihe-oriri ahu nke mọ; ha nile ñu-kwa-ra otù ihe-ọñuñu ahu nke mọ: n'ihì na ha nāñu miri nke si na nkume nke mọ nke soro ha: nkume ahu bu kwa Kraist. Ma ihe ndi kari n'etiti ha adigh Chineke ezi nma: n'ihì na akwaturu ha n'ohia. Ma ihe ndia ghọrọ ihe-atù nye ayi, ka ayi we ghara ibu ndi agu ihe ọjọ nāgu, dika agu ihe ọjọ gu-kwa-ra ndi ahu. Unu aghọ-kwa-la ndi nēkpere arusi, dika ufọdu n'etiti ha ghọrọ; dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si, Ndi Israel nọduru ala ire ihe na inu ihe, ha we bilie igwú egwú. Ka ayi ghara kwa ikwa iko, dika ufọdu n'etiti ha kwara, we da nwua n'otù ubọchi, ọgu nnù madu abua na nnù iri na asa na ọgu iri. Ka ayi ghara kwa inwa Onye-nwe-ayi, dika ufọdu n'etiti ha nwara, agwọ we la ha n'iyi. Unu atamu-kwa-la, dika ufọdu n'etiti ha tamuru, onye-nbibi ahu we la ha n'iyi. Ma ihe ndia nēmeri ndi ahu n'uzọ ihe-atù; ewe de ha n'akwukwọ nsọ ka ha we buru ihe idu ayi ọdu, ndi ọgwugwu oge ndia ruteworo. Ya mere, onye nēchè na o nēguzo, ya lezi anya ka ọ ghara ida. Ọ digh ọnwunwa ọ bula nwaworo unu ma-ọbugh nke madu nānagide: ma Chineke kwesiri ntukwasi-obi, Onye nāgagh-ekwe ka anwa unu kari nke unu puru inagide; kama n'oge ọnwunwa ahu Ọ gēme kwa uzọ ngbapu, ka unu we nwe ike inagide ya.

OZI ỌMA. Luk 16. 1-9.

Ọ we si kwa ndi nēso uzọ-Ya, Otù ọgaranya di, nke nwere onye nāchi ézi-na-ulo-ya: onye a ka eboro n'iru ya na ọ nēmfu ihe ọ nwere. Ọ we kpọ ya, si ya, Ọ bu gini bu nka nke m'nāñu bayere gi? kọrọm akukọ nke

ọchichi-ézi-na-ulo-gi; n'ihì na i pugh ichi ézi-na-ulo ọzọ. Onye ahu nke nāchi ézi-na-ulo we kwue n'onwe-ya, si, Gini ka m'gēme, n'ihì na onye-nwem nānapum ọchichi-ézi-na-ulo a? Enweghm ike igwu ala; ihere iriọ aririọ nēmēm. Amaram ihe m'gēme, ka, mgbe ọ bula agēwepum n'ọchichi-ézi-na-ulo a, ka ha we kpọbatam n'ulo nke aka ha. Ọ we kpọ ndi nile ji onye-nwe-ya ugwọ n'otù n'otù, si onye mbu, Ugwọ ole ka i ji onye-nwem? Ọ si, Ọgu mgbé manu ise. Ọ si ya, Were akwukwọ-gi, nọdu ọsọsọ, de ọgu abua na iri. Mgbe ahu ọ siri onye ọzọ, Ugwọ ole ka gi onwe-gi ji kwa? Ọ si, Ọhu mgbé ọka ise. Ọ si ya, Were akwukwọ-gi, de ọgu anọ. Onye-nwe-ya we to onye ahu nāchi ézi-na-ulo nke nēme ajọ omume, n'ihì na ọ mere dika onye nwere uche: n'ihì na umu nke oge a nwere uche n'ebe ọgbọ nke aka ha nọ kari umu nke ihè. Mu onwem nāsi kwa unu, Menu ndi-eyi nye onwe-unu site n'akù nke ajọ omume; ka, mgbe ọ bula, ọ gāgwu, ka ha we kpọbata unu n'ulo-ikwú ebigh-ebi.

Sunday nke-iri ka Trinity gara.

KỌLEKT.

Onye-nwe-ayi, kwe ka nti-Gi di ebere ghe oghè n'ekpere nile nke ndi-orù-Gi di ume-ala n'obi; Gi me kwa ka ha riọ ihe gātọ Gi utọ, ka ha we riọta ihe ha nāriọ n'aka-Gi; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. I Ndi Kọrint 12. 1-11.

Ma okwu bayere onyinye nke Mọ Nsọ, umu-nnam, achọghm ka unu ghara imara. Unu matara na mgbe unu buri ndi mba ọzọ, anēdufu unu iso arusi ahu dara ogbi, n'uzọ ọ bula anēdu unu. N'ihì nka emem ka unu mara na ọ digh onye ọ bula nke nēkwu okwu nime

Mọ nke Chineke nāsi, Jisus bu anathema; ọ digh kwa onye ọ bula puru isi, Jisus bu Onye-nwe-ayi, ma-ọbugh nime Mọ Nso. Ma ọkikè nke onyinye-amara di, ma ọ bu otù Mọ Nso ahu. Ọkikè nke ije-ozì di kwa, otù Onye-nwe-ayi ahu di kwa. Ọkikè ihe alutaworo n'ọlu di kwa, ma ọ bu otù Chineke ahu, Onye nālusi ihe nile ike nime ayi nile. Ma anēnye madu nile n'otù n'otù n'etiti ayi ngosi nke Mọ Nso ka ọ we ba urù. N'ihì na anēsìte n'aka Mọ Nso nye otù onye okwu amam-ihe; anēnye kwa onye ọzọ okwu ọmuma, dika Mọ ahu nāchọ: nye kwa ibe-ya okwukwe, nime otù Mọ ahu; nye kwa onye ọzọ onyinye-amara nile ime ka aru madu di ike, nime otù Mọ nka; nye kwa onye ọzọ nluputa nke ọlu di ike; nye kwa onye ọzọ obubu-amuma; nye kwa onye ọzọ itule mọ di ichè ichè; nye kwa ibe-ya aha asusu di ichè ichè; nye kwa onye ọzọ isughari asusu; ma ihe ndia nile ka otù Mọ ahu nālusi ike, nānì Ya, nēkèrè madu nile n'otù n'otù, ebe onye ọ bula nọ Ọ kèrè ya dika nāchọ.

OZI ỌMA. Luk 19. 41-47.

Mgbe Ọ biaruru Jerusalem nso, Ọ we hu obodo ahu we kwara ya akwá, si, Ọ buru na i mara n'ubochi a, ọbuná gi onwe-gi, ihe gēweta udol ma ugbu a ezonariri ha n'anya-gi. N'ihì na ubochi gābiakwasi gi, mgbe ndi-iro-gi gēgwu ékpè na igá imegide gi, nọgide kwa gi buruburu, jigide kwa gi n'akuku nile, tuda kwa gi n'ala, na umu-gi bi nime gi; ha agagh-arapu kwa nime gi otù nkume n'elu nkume ibe-ya; n'ihì na i magh oge nleta-gi. Ọ we ba n'ulo uku Chineke, malite ichupu ndi nēre, nāsì ha, Edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, Ulom gābu kwa ulo ekpere: ma unu onwe-unu mere ya ọgbà ndi nāpunara madu ihe. Ọ we nēzì ihe kwa-ubochi n'ulo uku Chineke. Ma ndi-isi-nchu-aja na ndi-ode-akwukwọ na ndi-isi nke ndi-Ju nāchọ uzọ ila Ya n'iyl.

Sunday nke-iri-na-otù ka Trinity gara.

KOLEKT.

Chineke, Onye ọkariri akukọ ike-Gi nke puru ime ihe nile n'ime ebere na inwe ọmiko; Were ebere nye ayi otù ọtùtù nke amara-Gi, ka ayi we nāgbaso iwu-Gi nile, we nata nkwa nke amara-Gi, eme kwa ayi ndi-nketa nke àkù elu-igwe nke Gi; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. I Ndi Kọrint 15. I-II.

Ma emem ka unu mara, umu-nnam, ozi ọma ahu nke m'ziri unu, nke unu nata-kwa-ra, nke unu nēguzo kwa nime ya, nka esite-kwa-ra zọputa unu, ma ọ buru na unu jidesie ya ike, bú aha okwu m'ji zì unu ozi ọma ahu, ma asi na ọ bugh na unu kwere n'efu. N'ihì na enyerem n'aka-unu na mbu ihe m'nata-kwa-ra idebe, na Kraist nwuru n'ihì nmehie-ayi nile, dika ihe edeworo n'akwukwọ nsọ si di; na eli-kwa-ra Ya; na emewo-kwa-ra ka O si n'ọnwu bilie n'ubochi nke-atọ, dika ihe edeworo n'akwukwọ nsọ si di; na Ọ me-kwa-ra ka Kifas hu Ya anya; emesia Ọ mere ka ndi-ozì iri na abua ahu hu Ya anya; emesia Ọ mere ka ndi kari nnù madu na ọgu ise n'etiti umu-nna-ayi hu Ya anya n'otù mgbe, ndi ka n'ọnu-ọgugọ n'etiti ndi ahu nānọgide rue ugbu a, ma ufodu adawo n'ura ọnwu; emesia Ọ mere ka Jemes hu Ya anya; emesia Ọ mere ka ndi-ozì nile hu Ya anya; ma n'ikpe-azu ha nile, dika nwa amukworo amukwọ, Ọ mere ka mu onwem hu kwa Ya anya. N'ihì na mu onwem dikarisiri ntà n'etiti ndi-ozì, ebe m'nērugh ka akpom onye-ozì, n'ihì na esogburum nzukọ Chineke. Ma site n'amara Chineke abum ihe m'bu: ahu-kwa-ra na amara-Ya nke enyerem abugh ihe-efu; kama adogbubigaram onwem ókè n'ọlu kari ha nile: ma ọ bugh mu onwem, kama amara Chineke nke sorom. Ya mere ma ọ buru mu onwem, ma-ọbu ndi ahu, otù a ka ayi nēkwusa, otù a ka unu kwe-kwa-ra.

OZI OMA. Luk 18. 9-14.

Q we tu kwa ilu a nye ufodu ndi tukwasiri obi n'onwe-ha na ha bu ndi ezi omume, ndi kpọ-kwa-ra ndi nile fọduru ihe-efu. Ndikom abua rigoro n'ulo uku Chineke ikpe ekpere: otu nime ha bu onye-Farisi, ibe-ya bu onye-ona-utu. Onye-Farisi guzoro nekpe ekpere nye onwe-ya otu a, si, Chineke, ekelem Gi, na adighm ka ndi fọduru n'etiti madu, ndi napunara madu ihe, ndi ajo omume, ndi nakwa iko, ma-qbua dika obuna onye-ona-utu a. Anamebu onu ugbo abua b'izu ubochi asa; anamenye otu uzọ n'uzọ iri n'ihe nile, ka ha ra, bu nke m'natar. Ma onye-ona-utu ahu guzoro n'ebe di anya, q chogh kwa iweli obuna anya-ya le elu-igwe, kama o nēti aka n'obi-ya, si, Chineke, ka obi-Gi juru n'ebe mu, bu onye-nmehie, nọ. Asim unu, Nwoke a ridara n'ulo-ya buru onye aguworo n'onye ezi omume kari ibe-ya; n'ih na onye q bula nke neweli onwe-ya elu, ageweda ya; ma onye neweda onwe-ya, ageweli ya elu.

Sunday nke-iri-na-abua ka Trinity gara.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nke di ndu ebigh-ebi, Onye nejikere mgbe nile inu olu-ayi karia ka ayi nejikere ikpe ekpere, Onye nēnye kwa ihe karia ka ayi choro ma-qbua ka ayi kwesiri inwe; Wukwasi ayi ebere-Gi bara uba; gbaghara ayi ihe nile akọ-na-uche-ayi natu egwu, nye kwa ayi ezi ihe nile nke ayi nekwesigh iri, ma-qbugh site n'olu oma na ogbugbo nke Jisus Kraist, bu Qkpara-Gi, Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWQ-OZI. 2 Ndi Korint 3. 4-9.

Ntukwasi-obi di otu a ka ayi nwe-kwa-ra site n'aka Kraist n'ebe Chineke nọ; q bugh na ayi ruru n'onwe-ayi, igu ihe q bula dika o sitere n'onwe-ayi; kama

iru-eru-ayi sitere na Chineke; Onye me-kwa-ra ayi ka ayi rue ibu ndi neje ozi ogbugba-ndu qhu; q bugh nke ihe edeworo n'akwukwq, kama q bu nke Mo Nso: n'ih na ihe ahu edeworo n'akwukwq nēgbu egbu, ma Mo ahu nēnye ndu. Ma q buru na ije-oz nke onwu, nke edeworo n'akwukwq, nke atuworo n'elu nkume, biara n'ebube, nke mere umu Israel apugh ilegide iru Moses anya n'ih ebube nke iru-ya; ebube nke aneme ka q ghara idi ire: ije-oz nke Mo Nso gēsi ana ghara idi kari n'ebube? N'ih na asi na ije-oz nke omuma-ekpe bu ebube, ije-oz nke ezi omume genwebiga ebube okē kari nke-uku.

OZI OMA. Mak 7. 31-37.

O si-kwa-ra n'okē-ala Taia pua ozo, we gabiga n'etiti Saidon, si n'etiti okē-ala Dekapolis, rue okē osimiri Galili. Ha we kutara Ya otu onye nti chiri, nke nasu kwa nsu; ha we riọ Ya ka O bikwasi ya aka-Ya. Q we si n'igwē madu ahu kupu ya ichē, we tiye nkpi-aka-Ya na nti-ya abua, bu kwa onu-miri, metu ire-ya; Q we le anya n'elu-igwe, sua udē, si ya, efata, nke isi-ya bu, Ghere oghe. Nti-ya abua we ghere oghe, ekike ire-ya topu kwa, q we kwuzi okwu. Q we gwasie ha ike ka ha ghara igwa onye q bula: na ka q ra, bu otu Ya onwe-ya gwasiri ha ike, otu a ka ha nekwsa kari ya nke-uku. Ibobo nwubiga-kwa-ra ha okē n'aru, ha si, Q mewo ihe nile nke-oma: Q neme obuna ndi nti chiri ka ha nu ihe, me kwa ndi napugh ikwu okwu ka ha kwue.

Sunday nke-iri-na-atq ka Trinity gara.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nke bu kwa Onye ebere, Onye q bu nani site n'onyinye-Gi ka ndi kwere na Gi nēfē Gi ezi ofufē nke di otuto; Kwe, ayi nariq

Gi, ka ayi si otú a nêfê Gi òfùfê n'uzò kwesiri ntukwasi-obi na ndu nka, ka ayi mesia ghara itufu nkwa-Gi nke elu-igwe; site n'òlu oma nke Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. *Amen.*

AKWUKWQ-OZI. Ndi Galetia 3. 16-22.

Ma o bu Abraham ká ekwere nkwa ndia, ya na Nkpuru-ya. O sigh, Na nkpuru, dika O nêkwu okwu bayere otutu; kama dika O nêkwu okwu bayere otú Onye, O si, Na Nkpuru-gi, Nke bu Kraist. Ma nka bu ihe m'nêkwu; Ogbugba-ndu nke Chineke buruworo uzò dozie nke-oma, iwu ahu, nke putara mgbe nnú arò na orú arò na iri gasiri, ewezugagh ogbugba-ndu ahu, ime nkwa ahu ka o ghara idi irè. N'ìhi na asi na ihe-nketa ahu sitere n'iwu, o sitegh kwa na nkwa ozo: ma Chineke esitewo na nkwa nye Abraham ihe-nketa ahu n'amara, Gini kwa bu iwu ahu? Atukwasiri ya n'ìhi njehie, rue mgbe Nkpuru ahu gâbia, bú Onye ekweworo nkwa; esite-kwa-ra n'aka ndi-mo-ozì nye iwu ahu site n'aka onye-ogbugbo. Ma onye-ogbugbo abugh nke otú onye; ma Chineke bu otú onye. Ya mere, iwu ahu nêmegide nkwa Chineke? Chineke ekwela: n'ìhi na asi na enyereri iwu nke puru ime ka adi ndu, n'ezie ezi omume gêsitewori n'iwu. Otú o di, ihe edeworo n'akwukwò nsò mehibidoro ihe nile n'okpuru nmehie, ka ewe were nkwa ahu nke sitere n'okwukwe ekwere na Jisus Kraist nye ndi kwere ekwe.

OZI OMA. Luk 10. 23-37.

Ngòzi nàdiri anya nàhu ihe unu nàhu: n'ìhi na asim unu, na otutu ndi-amuma na ndi-eze choro ihu ihe unu onwe-unu nàhu, ma ha ahugh ha; na inu ihe unu nàhu, ma ha anugh ha. Ma le, otú onye-iwu biliri, we nwa Ya, si, Onye-ozizi, o bu gini ka m'gême ka m'we keta ndu ebigh-ebi? O we si ya, Gini ka

edeworo n'akwukwò iwu? I si aña agu ya? O we za, si, Hu Onye-nwe-ayi Chineke-gi n'anya site n'obi-gi dum, were kwa nkpuru-obi-gi dum, na ike-gi dum, na uche-gi dum: hu kwa onye-agbata-obi-gi n'anya dika onwe-gi. O we si ya, I zara nke-oma: me nka, i gadi kwa ndu. Ma ebe o nâchò igu onwe-ya n'onye ezi omume, o si Jisus, Onye bu kwa onye-agbata-obim? Jisus zara ya, si, Otú nwoke si na Jerusalem nârida na Jeriko; o we dabà n'etiti ndi nâpunara madu ihe, ali gbara ya otò ti kwa ya ihe-otiti, we la, rapu ya wuwe olu. Ma n'otú mgbe ahu otú onye-nchu-aja nârida n'uzò ahu: mgbe o huru ya, o we si n'akuku uzò ozo gabiga. Otú ahu onye Livi, mgbe o biaruru ebe ahu, hu kwa ya, o we si kwa n'akuku uzò ozo gabiga. Ma otú onye Samaria, mgbe o nò n'ije, o bia rue n'ebe o nò: mgbe o huru ya, o we nwe omiko n'aru-ya, o we biakute ya, ke onyá nile ya, wukwasi ha manu na manya-vine: o we tukwasi ya n'an-ulo nke aka ya, dubata ya n'ulo ndi-obia, we le ya anya nke-oma. N'echi-ya o we tuputa shilling abua, nye onye-nwe ulo ndi-obia ahu, si, Le ya anya nke-oma; ihe o bula i mefu-kwa-ra kari, mu onwem, mgbe m'latara, m'gâkwughachi gi. O bu onye nime madu atò a, ka i chere, gosiri onwe-ya ka onye-agbata-obi nke onye ahu dabara n'etiti ndi ahu nâpunara madu ihe? O si, Onye ahu nke mere ya ebere. Jisus we si ya, Ga, gi onwe-gi me kwa otú ahu.

Sunday nke-iri-na-anq ka Trinity gara.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nke di ndu ebigh-ebi, nye ayi uba nke okwukwe na olile-anya na ihu-n'anya; me kwa ka ayi hu ihe I nyere n'iwu n'anya, ka ayi we nata ihe nke I kwere nkwa; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. *Amen.*

AKWUKWŌ-OZI. Ndi Galetia 5. 16-24.

Ma asim, Nējeharinu site na Mō Nsō, unu agagh-emezu kwa agu nke anu-arū ma-qli. N'ihī na agu nāgu anu-arū megide Mō Nsō, agu nāgu kwa Mō Nsō megide anu-arū; n'ihī na ndia nēmegide onwe-ha; ka unu we ghara ime ihe ndia ō bula unu nāchō ime. Ma ō buru na Mō Nsō nēdu unu, unu anōgh n'okpuru iwu. Ma ōlu nile nke anu-arū putara ihē, nke di ka ndia, ikwa-iko, adigh-ōcha, agu ikwa-iko, ikpere-arusi, igwō-nsī ibu-iro, esem-okwu, ekworo, ōnuma, ikpa iche iche, nkewa, irō-ōtū, ikpō-asi, inubiga-manyā-ōkē, ite-egwū, na ihe yiri ihe ndia: nke m'buru uzō gwa unu, dika m'buru uzō gwa unu n'oge gara aga, na ndi nēme ihe di otū a agagh-eketa ala-eze Chineke, Ma nkpuru nke Mō Nsō bu ihu-n'anya, ōnū, udo, ogologo-ntachi-obi, obi-ōma, idi-nma, ikwesi-ntukwasi-obi, idi-nwayō, imeru-ihe-n'ōkē: ō digh iwu nēmegide ihe nile di otū a. Ma ndi nke Kraist-ayi Jisus kpōgidere anu-arū-ha n'obe, ya na ōchichō ōjō nile na agu ihe ōjō nile di ya.

OZI ŌMA. Luk 17. 11-19.

Ō rue, mgbe ha nāga Jerusalem, na Ya onwe ya nāgabiga n'etiti Sameria na Galili. Mgbe Ō nābā n'otū obodo ntā, ndikom iri, bū ndi-ekpenta, we zute Ya, ndi guzoro n'ebe di anya: ha we welie olu-ha elu, si, Jisus, Nna-ayi, mere ayi ebere. Mgbe Ō huru ha, Ō we si ha, Ganu, were onwe-unu gosi ndi-nchu-aja. Ō we rue, mgbe ha nāga, na emere ka aru-ha di ōcha. Ma otū onye n'etiti ha, mgbe ō huru na emere ka aru di ya ike, ō laghachi, were oké olu nēnye Chineke otuto; ō we da kpuchie iru-ya n'ala n'ukwu-Ya, nēkele Ya: onye ahu bu kwa onye Sameria. Ma Jisus zara, si, Emegh ka aru ndikom iri ahu di ōcha? ma

ōle ebe iteghete fōduru nō? Ahugh ndi laghachiri inye Chineke otuto, ma-ōbugh onye ala ōzō a? Ō we si ya, Bilie, ga nke gi: okwukwe-gi azōputawo gi.

Sunday nke-iri-na-ise ka Trinity gara.

KŌLEKT.

Onye-nwe-ayi, ayi nāriō Gi ka I were ebere-Gi di ebigh-ebi debe Nzukō-Gi: ōzō kwa, n'ihī na adigh-ike madu aghagh ida ada ma I nōgh ya, debe ayi mgbe nile site n'īye-aka-Gi ka ayi ghara idabā n'īhe ō bula nālu aru, ka I duru kwa ayi ba n'īhe nile bara urū na nzōputa-ayi; site na Jisus Kraist, bū Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWŌ-OZI. Ndi Galetia 6. 11-18.

Lenu otū nkpuru-akwukwō m'ji aka nkem degara unu di okpotokpo. Ka ha ra, bū ndi nāchō ka ha ma nma n'anū-arū n'iru madu, ndi ahu nērugide unu ka ebī unu ūgwū; ihe ha ji me ya bu nānī ka ewe ghara isogbu ha n'ihī obe Kraist. N'ihī na ndi kwere ka ebī ha ūgwū, ōbunā ha onwe-ha adigh-edebe iwu; kama ha nāchō ka ebī unu ūgwū, ka ha we nya isi n'anū-arū unu onwe-unu. Ma Chineke ekwela ka m'nya isi, ma-ōbugh n'obe Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, nke esiteworo na ya kpōgide uwa n'ēbe m'nō, kpōgide kwa mu onwem n'ēbe uwa di. N'ihī na obibi-ūgwū abugh ihe, ebigh-ūgwū abugh kwa ihe; kama ō bu ōkikē ōhu. Ka ha ra kwa, bū ndi gāgazi dika ihe-ōtūtū a si di, udo dikwasi ha, ya na ebere, dikwasi kwa Israel nke Chineke. Site n'ugbu a ka onye ō bula ghara isogbum: n'ihī na mu onwem nēbu n'arum apa di iche iche nēgosi na abum onye Jisus. Ka amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist diyere mō-unu, umu-nnam. Amen.

OZI QMA. Matiu 6. 24-34.

Q digh onye o bula puru ibu oru nke nna abua; n'ihu na o galkpo otu onye nime ha asi, hu ibe-ya n'anya; ma o bugh otu a o gējide otu, lelia ibe-ya anya. Unu apugh ibu oru Chineke na akū. N'ihu nka ka M'ji si unu, Unu echegbula onwe-unu nye ndu-unu, ihe unu gēri, maqbu ihe unu gānu; echegbu-kwa-la onwe-unu nye aru-unu, ihe unu gēyi. Q bugh ndu kariri ihe eji azu ya, o bugh kwa aru kariri uwe-oyiyi-ya? Lenu anu-ufe nke elu-igwe, na ha adigh-agha nkpuru, ha adigh-ewē kwā ihe ubi, ha adigh-ekpokota kwa ihe ba n'oba; ma Nna-unu nke elu-igwe nāzū ha. Unu onwe-unu abugh ihe oké onu-ahia kari ha? Ma onye n'etiti unu puru itukwasi otu cubit n'ogologo-ya site n'ichegbu onwe-ya? Gini mere unu nēchegbu kwa onwe-unu nye uwe-oyiyi? Ribanu urodi nke ubi amā otu ha nētó etó; ha adogbugh onwe-ha n'olu, ha atugh kwa ogbo: ma asim unu, na obunā Solomon n'ebube-ya nile, egbokwasigh ya ákwā dika otu nime ndia. Ma o buru na Chineke eyikwasi ahihia nke ubi uwe otu a, nke di ta, echi atubā ya n'ite oku, Q gagheyikwasi kari unu uwe nke-uku, unu ndi okwukwe ntā? Ya mere, unu echegbula onwe-unu, si, Gini ka ayi gēri? ma-qbū, Gini ka ayi gānu? ma-qbū, Gini ka agēji gbokwasi ayi? N'ihu na ihe ndia nile ka ndi mba ozq nāchq; n'ihu na Nna-unu nke elu-igwe nāmata na ihe ndia nile di unu nkpa. Ma burunu uzq chq ala-eze-Ya, na ezi omume-Ya; agātukwasi-kwara unu ihe ndia nile. Ya mere, unu echegbula onwe-unu nye echi: n'ihu na echi gēchegburu onwe-ya. Ihe ojjo nke ubochi ta ezuworo ya.

Sunday nke-iri-na-isi ka Trinity gara.

KQLEKT.

Onye-nwe-ayi, ayi nāriq Gi, ka ebere-Gi nke nādi mgbe nile sacha Nzuko-Gi, lu-kwa-ra ya ogū; Gi were

kwa iye-aka-Gi na obi-qma-Gi chebe ya mgbe ebigh-ebi, n'ihu na o pugh inogide n'udo ma iye-aka-Gi adigh ya; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWQ-OZI. Ndi Efesqs 3. 13-21.

N'ihu nka ariq aririq ka ike ghara igwu unu n'obi nime nkpagbum nile n'ihu unu, nke bu otuto-unu. Q n'ihu nka ka m'ji gbue ikperem abua n'ala nye Nna-ayi, Onye esitere ha Ya gu eriri-nna nile o bula n'elu-igwe na n'elu uwa aha, ka Q we nye unu, dika akū nke ebube-Ya si di, ka ewere ike me ka unu di ike site n'aka Mq-Ya nābata nime madu ime unu; ka Kraist we site n'okwukwe-unu bigide nime obi-unu; ka unu, ebe unu gbagideworo nkporogwu nime ihu-n'anya buru kwa ndi atoworo ntq-ala nime ya, ka unu we nara ike ighota, unu na ndi nsq nile, ihe bu obodobo na ogologo na idi-elu na omimi, na imara ihu-n'anya Kraist nke kariri qmuma nke-uku ri-nne, ka ewe me ka unu zue ezū rue ozuzū nile nke Chineke. Ma otuto diri Onye ahu Onye puru imebiga okē nke-uku ri-nne kari ihe nile nke ayi nāriq ma-qbū nke ayi nātughari nche, dika ike nke nālusi ike nime ayi si di, otuto diri Ya nime nzuko-Ya na nime Kraist Jisus rue ogbo nile nke mgbe nile ebigh-ebi. Amen.

OZI QMA. Luk 7. 11-17.

O rue, mgbe nwa oge gasiri, na Q garuru obodo anākpo Nain; ndi nēso uzq-Ya we so Ya ga, ha na oké igwē madu. Ma mgbe Q biaruru nso onu-uzq-ama obodo ahu, le, anēbupu otu onye nwuru anwu, bú nwa-nwoke nke nne-ya muru nāni ya, nwayi ahu bu kwa onye di-ya nwuru: oké igwē nke ndi obodo ahu soro kwa ya. Mgbe Onye-nwe-ayi huru ya, Q we nwe qmiko n'aru ya, si ya, Akwala ákwā. Q we biaru nso, metu igbe ozu ahu aka: ndi nēbu ya we guzo. Q we si, Nwa-okorobia, gi ka M'nāsi, Bilie. Onye ahu nke

155 SUNDAY NKE-IRI-NA-ASA KA TRINITY GARA.

nwuru anwu we n'olie, malite ikwu okwu. Q we were ya nye nne-ya. Madu nile we tua egwu: ha we nye Chineke otuto, si, Onye-amuma uku ebiliwo n'etiti ayi: ha si kwa, Chineke eletawo ndi-Ya. Okwu a bayere Ya we pua gazue na Judia dum, na ala nile di ya buruburu.

Sunday nke-iri-na-asa ka Trinity gara.

KOLEKT.

Onye-nwe-ayi, ayi nekperere Gi ka amara-Gi buru uzọ ga n'iru ayi n'eso kwa ayi n'azu mgbe nile, ka q me kwa ka q di ayi n'obi mgbe dum ilu ezi ọlu nile; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. Ndi Efesqs 4. 1-16.

Ya mere mu onwem, bú onye-nkpọrọ nime Onye-nwe-ayi, nāriq unu ka unu jeharia dika q kwesiri ọkpukpọ nke akpọrọ unu, n'obi di ume-ala na idinwayọ nile, n'ogologo-ntachi-obi, nānagiderita ibe-unu nime ihu-n'anya; nānu ọku n'obi idebe idi-n'otù nke Mọ Nso nime ihe-ọkiké nke bu udo. Otù aru di, otù Mọ di kwa, dika akpọ-kwa-ra unu nime otù olile-anya nke ọkpukpọ-unu; otù Onye-nwe-ayi di, otù okwu-kwe di, otù baptism di, otù Chineke na Nna nke ayi nile di, Onye bu isi ayi nile, Onye site-kwa-ra n'aka ayi nile nālu ọlu, Onye nānọ kwa nime ayi nile.

OZI ỌMA. Luk 14. 1-11.

O rue, mgbe Q batara n'ulo otù onye nime ndi-isi nke ndi-Farisi iri nri n'ubochi-izu-ike, na ndi ahu nēche Ya nche. Ma le, otù nwoke nọ n'iru Ya nke nwere ọria aru-miri. Jisus we za, gwa ndi-iwu na ndi-Farisi okwu, si, Ọ ziri ezi n'iwu ime ka aru madu di ike n'ubochi-izu-ike, ma-ọbu na o zigh ezi? Ma ha kpuchiri ọnu. Q we jide ya aka, me ka aru di ya ike, we rapu ya ka q la. Q we si ha; Q bu nwa-nwoke

SUNDAY NKE-IRI-NA-ASATQ KA TRINITY GARA. 156

ma-ọbu ehi nke onye n'etiti unu gādabā n'olùlù-miri, ma onye ahu agagh-adọkpulite ya elu ngwa ngwa n'ubochi-izu-ike? Ma ha enwegh ike iza okwu ndia ọzọ. Q we turu ndi akpọrọ ilu, mgbe Q ribara ama otù ha nārọrọ isi ọnọdu; nāsi ha, Mgbe q bula madu gākpo gi n'oriri ọhulu-nwunye, anọdula n'isi ọnọdu: ma elegh anya q kpọwori otù onye ka gi na nsọpuru, onye kpọrọ gi na ya we bia si gi, Nye nwoke a ọnọdu; mgbe ahu i gāmalite iji ihere were ọnọdu ikpe-azu. Ma mgbe q bula agākpo gi, ga ọnọdu n'ọnọdu ikpe-azu; ka, mgbe onye kpọworo gi gābia, ka q we si gi, Eyim, rigo n'ọdọdu ka elu; mgbe ahu i gēnwe otuto n'iru ndi nile gi na ha nānọdu na nri. N'ih i na onye q bula nke nēweli onwe-ya elu, agēweda ya; ọzọ, onye nēweda onwe-ya, agēweli ya elu.

Sunday nke-iri-na-asatq ka Trinity gara.

KOLEKT.

Onye-nwe-ayi, ayi nāriq Gi ka I nye ndi nke Gi amara iji guzogide ọnwunwa nile nke uwa na anu-aru na ekwensu, na iji were obi na uche di ọcha nēso Gi Onye nān i Gi bu Chineke; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. 1 Ndi Kọrint 1. 4-8.

Anamekelere unu Chinekem mgbe nile, n'ih i amara nke Chineke nke enyere unu nime Kraist Jisus; na n'ih e nile q bula emere unu ndi-ọgaranya nime Ya, n'okwu nile na ọmuma nile; dika emere ka àmà nke Kraist guzosie ike nime unu: nke mere na q digh onyinye-amara fọduru nke unu nēnwegh; unu nēche kwa nkpu ghe Onye-nwe-ayi Jisus Kraist; Onye gēme kwa ka unu guzosie ike rue ọgwugwu ih e nile, buru ndi anāpugh ibo ebubo n'ubochi Onye-nwe-ayi Jisus Kraist.

OZI OMA. Matiu 22. 34-46.

Ma ndi-Farisi, mgbe ha nuru na Ọ mereri ka ndi-Sadusi kpuchie ọnu-ha, ha zukọrọ n'otù ebe. Otù onye n'etiti ha, bú onye-iwu, we jua Ya ajuju, nānwā Ya, si, Onye-ozizi, òle ihe di uku nke enyere n'iwu nime iwu-ayi? Ọ si ya, I gēwere obi-gi dum, were kwa nkpuru-obi-gi dum, were kwa uche-gi dum, hu Onye-nwe-ayi Chineke-gi n'anya. Nka bu ihe uku na ihe mbu enyere n'iwu. Ihe nke-abua nke yiri ya bu nka, I gāhu onye-agbata-obi-gi n'anya dika onwe-gi. Iwu dum, na ndi-amuma Chineke, nēkokwasi n'ihe abua ndia enyere n'iwu. Ma mgbe ndi-Farisi zukosiri, Jisus juru ha, si, Gini bu uche-unu bayere Kraist ahu? Nwà onye ka Ọ bu? Ha si Ya, Nwa Devid. Ọ si ha, Dēvid si kwa aña kpọ Ya Onye-nwe-ya nime Mọ Nsọ, si, Onye-nwe-ayi siri Onye-nwem, nọdu ala n'aka-nrim; rue mgbe M'gētiye ndi-iro-Gi n'okpuru ukwu-Gi abua? Ya mere, ọ buru na Devid akpọ Ya Onye-nwe-ya, Ọ si aña buru Nwa-ya? Ma ọ digh onye ọ bula puru iza Ya okwu, ọ digh kwa onye nwere anya-ike site n'ubochi ahu iju Ya ajuju ọzọ.

Sunday nke-iri-na-iteghete ka Trinity gara.

RỌLEKT.

Chineke, ebe ayi nāpugh ime ihe gāto Gi utọ ma I nọgh ya; Were ebere kwe ka Mọ Nsọ Gi nēdu nāchi kwa obi-ayi n'ihe nile; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. Ndi Efesọs 4. 17-32.

Ya mere nka ka m'nekwu, kwusi kwa ike nime Onye-nwe-ayi, ka unu ghara ijeghari ọzọ dika ndi mba ọzọ nējeghari kwa, n'ihe-efunke uche-ha, n'ihī na emewo ka ha gba ọchichiri n'ēchichē-uche-ha, eme kwa ka ha buru ndi ala ọzọ n'ebe ndu nke Chineke di

n'ihī amagh-ihe di nime ha, n'ihī na anēme ka obi-ha me etili; madu ndi, ebe nmehie-ha nādigh-ewuta ha ọzọ, ha rara onwe-ha nye n'aka agu-ikwa-iko iluputa adigh-ọcha nile nime anya-uku. Ma unu onwe-unu amutagh Kraist-ayi otù a; asi na ọ bu ezie na ọ bu Ya onwe-ya ka unu nuru, asi kwa na ọ bu nime Ya ka eziri unu ihe, dika ezi-okwu di nime Jisus: ka unu tupu madu ochie unu, nke nēmebi emebi n'uzọ agu nke aghughọ, dika ibi-obi-unu na mbu si di; ka eme kwa ka unu di ọhu na mọ nke uche-unu, ka unu yikwasi kwa madu ọhu unu, nke ekere dika Chineke chọrọ nime ezi omume na idi-ọcha nke ezi-okwu ahu. N'ihī nka, ebe unu tupuru okwu-ugha, nēkwunu ezi-okwu, onye ọ bula n'ebe onye-agbata-obi-ya nọ: n'ihī na ayi nāburita ihe di n'aru ibe-ayi. Unu emehiela mgbe unu nēwe iwe: ekwela anyanwu da na nkpasu-iwe-unu: enye-kwa-la ekwensu uzọ. Ka onye nēzu ori ghara izu kwa ori ọzọ: kama ka ọ dọgbu onwe-ya n'ọlu, nēji aka-ya abua lu ezi ihe, ka ọ we nwe ihe ya na onye nọ na nkpa gēketa. Ka okwu ọ bula nke nēre uré ghara isi n'ọnu-unu puta, kama ihe bu ezi ihe, iwuli madu elu dika ulo, dika nkpa si di, ka ọ we nye ndi nānu ya amara. Unu eme-kwa-la ihe gēwuta Mọ Nsọ nke Chineke, Onye akara unu akārà nime Ya rue ubochi ngbaputa. Ka ewepu ihe-ilu na ọnuma na iwe na iti-nkpu na nkwulu nile, ha na obi ọjọ nile, n'etiti unu: nweritanu obi-oma n'aru ibe-unu, nwenu obi ọmiko, were-kwa-nu amara gbaghara onwe-unu, dika Chineke were-kwa-ra amara gbaghara unu nime Kraist.

OZI OMA. Matiu 9. 1-8.

Ọ we ba nime ugbo, gabiga n'ofe ọzọ, bia n'obodo nke aka Ya. Ma le, ha butere Ya onye akuku-arua-ya nwuru anwu, tọgborọ n'ihe-ndina: mgbe Jisus huru okwukwe-ha Ọ si onye ahu akuku-arua-ya nwuru anwu,

Nwa, nwe obi-ike; anāgbaghara gi nmehie-gi nile. Ma le, ufodu n'etiti ndi-ode-akwukwọ kwuru nime onwe-ha, si, Nwoke a nēkwulu Chineke. Ma Jisus, ebe ọ mara ihe nile di ha n'obi, Ọ si, Gini mere unu nēchē ajoyi ihe n'obi-unu? N'ihia na, ọle nke ka nfe, isi, Anāgbaghara gi nmehie-gi nile; ma-ọbu isi, Bilie, jẹghari kwa? Ma ka unu we mata na Nwa nke madu nwere ike n'elu uwa igbaghara nmehie (mgbe ahu Ọ siri onye ahu ukwu-ya nwuru anwu), Bilie, chiri ihe-ndina-gi, la n'ulo-gi. Ọ we bilie, la n'ulo-ya. Ma mgbe igwē madu nile huru ya, ha turu egwū, we nye Chineke otuto, Onye nyere madu ike di otú a.

Sunday nke-orú ka Trinity gara.

KỌLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile na Nke kasi ebere, ayi nāriọ Gi ka I were oké obi-oma-Gi debe ayi, ka ayi ghara idabà n'aka ihe ọ bula nke nwere ike ilu ayi aru; ka ayi we nọ na nijikere ma n'aru ma na nkpuru-obi, were obi utọ mezue ihe nile I chọrọ ka ayi me; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. Ndi Efesọs 5. 15-21.

Ya mere lezienu anya nke-oma otú unu nējẹghari, ọ digh ka ndi nāmagh ihe, kama dika ndi mara ihe; nāzuchapuru onwe-unu oge a nile, n'ihia na ubochi ndia jorọ njo. N'ihia nka unu aghọla ndi nēnwegh uche, kama ghotanu ihe bu ihe Onye-nwe-ayi nāchọ. Unu anubiga-kwa-la manya oké, nke ndu ila-n'iyi di nime ya, kama juputanu na Mọ Nsọ; nēwere abụ oma na ukwe na abụ nke Mọ Nsọ gwarita onwe-unu okwu, nēwere obi-unu bú abụ kpọ kwa ubọ nye Onye-nwe-ayi; nēkele kwa Chineke, bú Nna, ekele mgbe nile n'ihia ihe nile n'aha Onye-nwe-ayi Jisus Kraist; nēdorita onwe-unu n'okpuru ibe-unu nime egwu Kraist.

OZI OMA. Matiu 22. 1-14.

Jisus we za, gwa ha okwu ọzọ n'ilu, si, Eji ala-eze Chineke tuyere otú nwoke bú eze, nke siri oriri ọlulu-nwunye nye nwa-ya nwoke, zipu kwa ndi-orú-ya ikpọ ndi akporọri ibia n'oriri ọlulu-nwunye ahu: ma ha achọgh ibia. Ọzọ, o zipuru ndi-orú ọzọ, si, Gwa ndi akporọri, si, Le edozisiwom oririm: egbusiwo oke-ehim nile na anum nile azuru azú, edozisiwo ihe nile: bianu n'oriri-ọlulu-nwunye nkem. Ma ha lefuru ya anya, je ebe nke ha, otú onye n'ubi nke aka ya, nke ọzọ n'ihia-ahia-ya: ma ndi ọduru jidere ndi-orú-ya, me ha ihe-ihere, gbu kwa ha. Ma eze ahu were iwe; ọ we ziga usu-ndi-agma-ya nile, la ndi-ogbu-madu ahu n'iyi, rechapu kwa obodo-ha ọku. Mgbe ahu ọ si ndi-orú-ya, Edozisiwo ọlulu-nwunye nkem, ma ndi akporọri ekwesigh. Ya mere, ganu n'agbata uzọ nile, ka ha ra kwa, bú ndi unu gāhu, kpọ ha bia n'oriri ọlulu-nwunye nkem. Ndi-orú ahu we pua ga n'uzọ nile, me ka madu nile ha huru zukọ, ka ha ra, ma ajoyi madu ma ezi madu: ulo anālu nwunye we juputa na ndi ọduru na nri. Ma mgbe eze ahu batara ikiri ndi ọduru na nri, ọ hu n'ebe ahu otú nwoke nke nēyigh uwe ọlulu-nwunye: ọ we si ya, Eyim, i si aha bata n'ebe a nēyigh uwe ọlulu-nwunye? Ma o kpuchiri ọnu. Mgbe ahu eze ahu siri ndi nējere ya ozi, Kenu ya ukwu na aka, tupu ya n'ochichiri nke ẹzi; n'ebe ahu ka ikwa-ákwá na ita-ikekere-eze ahu gādi. N'ihia na ndi akpọworo di ọtutu, ma ndi arọputaworo di ole-na-ole.

Sunday nke-orú-na-otú ka Trinity gara.

KỌLEKT.

Ayi nāriọ Gi, Onye-nwe-ayi di ebere, ka I nye ndi kwere na Gi ngbaghara-nmehie na udo, ka ewe sachapu nmehie nile ha, ha ewere kwa uche di nwayọ nējere Gi ozi; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWQ-OZI. Ndi Efesqs 6. 10-20.

Nke fòduru, menu onwe-unu ka unu di ike nime Onye-nwe-ayi, ya na nime idi-ike nke ike-Ya. Yikwasinu ihe-agma nile nke Chineke, ka unu we pu iguzogide ihe nile ekwensu nēzuputa. N'ihì na igbangba-ayi abugh imegide anu-arù na òbara, kama ò bu imegide ibu-ndi-isi nile, imegide ichi-isi nile, imegide ndi-onwe-uwa nke òchichiri a, imegide ndi-agma mọ nke ajọ ihe n'ebe di n'elu-igwe. N'ihì nka chilienu ihe-agma nile nke Chineke, ka unu we pu iguzogide ndi-iro-unu n'ajọ ubọchi, na iguzo, ebe unu luptaworo ihe nile. Ya mere guzonu, mgbe unu weresiri ezi-okwu ke úkwù-unu, were kwa ihe-agma nke nēgbochi obi yikwasi, bú ezi omume, were kwa nkwaadebe nke bu ozi oma nke udo yikwasi n'ukwu-unu; tukwasi ihe nile ndia welienu ọta nke bu okwukwe, nke unu gāpu imenyu àkú-uta nile nēnwu ọku nke ajọ onye ahu nime ya. Nara-kwa-nu okpu-agma nke bu nzọputa, ya na mma-agma nke Mọ Nsọ, nke bu okwu Chineke: site-kwa-nu n'ekpere na ariri nile nēkpe ekpere n'oge nile nime Mọ Nsọ, were kwa inogidesi-ike na iri-ari nile bayere ndi nsọ nile nāmu anya ime nka, nēkpe kwa ekpere n'ihim, ka ewe nyem okwu n'isaghe ọnum, iwere nkwa-oku me ka madu mara ihe-omimi nke ozi oma, nke m'bu ukọ nime nkporọ n'ihì ya; ka m'we kwuwa okwu nime ya, dika m'naghagh ikwu.

OZI ỌMA. Jọn 4. 46-54.

Ya mere Ọ biaruru Kena nke Galili ọzọ, ebe Ọ mere miri ka ọ ghọ manya-vine. Ma otù nwoke nke nējere eze ozi di, nke aru nādigh nwa-ya nwoke ike na Kapanau. Mgbe onye ahu nuru na Jisus esiwo na Judia puta ba na Galili, ọ jekuru Ya, riọ Ya ka Ọ ridata, me ka aru di nwa-ya ike; n'ihì na ọ nọ n'ọnu ọnwu. Ya mere Jisus sirì ya, Ọ buru na unu ahugh

ihe-iriba-ama na ọlu-ebube, unu agagh-ekwe ma-ọli. Nwoke ahu nke nējere eze ozi si Ya, Onye-nwe-ayi, Ọlata mgbe mwatakirim akānwugh. Jisus si ya, Ga ke gi; nwa-gi nwoke di ndu. Nwoke ahu kwere okwu Jisus gwara ya, ọ we ga nke ya. Ma mgbe ọ nọ ridata ugbo a, ndi-orù-ya zutere ya, si, na nwa-ya di nwa. Ya mere ọ juru ha oge hour nke aru-ya malitere ihe nwa nma. Ya mere ha sirì ya, Nyahuru n'oge hour Ọlata ka aru ọku rapuru ya. Ya mere nna-ya mara Ọlata ọ bu n'oge hour ahu mgbe Jisus sirì ya, Nwa-gi nwoke di ndu: ya onwe-ya we kwere, na èzi-na-ulo-Ọlata dum. Nka bu ihe-iriba-ama ọzọ nke mere ha abua nke Jisus mere, mgbe Ọ sirì na Judia puta ba na Galili.

Sunday nke-orù-na-abua ka Trinity gara.

KỌLEKT.

Onye-nwe-ayi, ayi nāriọ Gi ka I debe ezi-na-ulo-Gi, Ọlata Nzukọ-Gi, n'iyi-Chineke mgbe nile; ka ọ we site na nchebe-Gi ghara idabà n'aka ihe ọ bula nēmegide Ọlata, ka ọ were kwa egwù Chineke rara onwe-ya nye Ọlata. Jere Gi ozi n'èzi ọlu nile, ka otuto we diri Aha-Gi; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWQ-OZI. Ndi Filipai 1. 3-11.

Anamekele Chinekem na ncheta nile m'nēcheta unu, mgbe nile n'ariri nile m'nāriọ unu nile nāriọ ariri ahu nime ọnù, n'ihì nnwekọ unu nnwekọ n'izisa ozi ọma site n'ubọchi mbu rue ugbo a; ebe m'tukwasi-woro obim n'otù ihe nka, na Onye malitere ilu ezi ọlu nime unu gāluzu ya rue ubọchi Jisus Kraist: dika o ziri ezi ka m'tukwasi uchem n'ihè a bayere unu nile, n'ihì na enwerem unu n'obim, ebe unu nile bu ndi nēsom n'nnwekọ amara, ma nime agbum ma nime ngọpu nke ozi oma na ime ka o guzosie ike. N'ihì na Chineke bu onye-àmà nkem, otù agu unu nile nāgusim ike n'obi-ebere nke Kraist Jisus. Nka ka m'nēkpe

kwa ekpere, ka ihu-n'anya-unu we nābabiga kwa ókè kari nke-uku nime nmazu na nghota nile; ka unu we nwa ihe ha na ibe-ha di iche; ka unu we di ocha n'obi ghara kwa isu ngongò rue ubochi nke Kraist; ebe unu gābu ndi juputaworo na nkpuru nke ezi omume, nke sitere n'aka Jisus Kraist, ka Chineke we nwe ebube na otuto.

OZI OMA. Matiu 18. 21-35.

Mgbe ahu Pita biakutere Ya, si Ya, Onye-nwe-ayi, ùgbò ole ka nwa-nnam gēmehie megidem, ewem gbaghara ya? rue ugbò asa? Jisus si ya, Asighm i, Rue ugbò asa; kama, Rue ogu ugbò atọ na iri uzọ asa. N'ih i nka ewere ala-eze elu-igwe tuyere otù eze, onye chọrọ ka ya na ndi-orù-ya piazie. Ma mgbe o malitere ipiazie, ewe kutara ya otù onye, nke ji ya orù nnù talent na nnù ise. Ma ebe o nwegh ihe o gēji kwughachi, onye-nwe-ya siri ka ere ya, na nwunye-ya, na umu-ya, na ihe nile o nwere, ka ha ra, ka akwughachi kwa ugwo. Ya mere orù ahu dara n'ala nākpọ isi ala nye ya, si, Onye-nwe-ayi, nwe ogologo-ntachi-obi n'arum, na m'gākwughachi gi ihe nile. Ma ebe onye-nwe orù ahu nwere omiko n'aru ya, o rapu ya, gbaghara kwa ya ihe ahu o binyere ya-ri. Ma orù ahu puru, hu otù nime ndi-orù-ibe-ya, nke ji ya ogu shilling ise: o we jidesie ya aka ike, ri ya aka n'akpiri, si, Kwughachim ihe i ji. Ya mere orù-ibe-ya dara n'ala, riọ ya, si, Nwe ogologo-ntachi-obi n'arum, na m'gākwughachi gi. Ma o chọgh: kama o jere tubà ya n'ulo-nkpọrọ, rue mgbe o gākwughachi ihe o ji. Ya mere mgbe ndi-orù-ibe-ya huru ihe emere, o wuta ha ri-nne n'obi, ha we bia kọrọ onye-nwe-ha ihe nile mere. Mgbe ahu onye-nwe-ya kpọrọ ya biakute ya, si ya, Aјо orù, agbagharam i ugwo ahu nile, n'ih na i riọrọm: o kwesigh kwa gi emere orù-ibe-gi ebere, o buná dika mu onwem mere gi ebere? Onye-nwe-ya

were iwe, we rara ya nye n'aka ndi-nmekpa-ar, rue mgbe o gākwughachi ugwo nile o ji. Otù a ka Nnam nke elu-igwe gēme kwa unu, o buru na unu agbagharagh, onye o bula nmehie nwa-nne-ya, site n'obi-unu.

Sunday nke-orù-na-atọ ka Trinity gara.

KQLEKT.

Chineke, bú ebe-ngbabà-ayi na ike-ayi, Onye kēworo ihe nile yiri Gi; Ayi nāriọ Gi, ka I jikere inu ekpere nile Nzukọ-Gi nēkpe n'egwù-Gi; kwe kwa ka ayi riọtazue ihe nile ayi nāriọ n'okwukwe; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWQ-OZI. Ndi Filipai 3. 17-21.

Umu-nnam, dinu n'otù n'inomim, nēle-kwa-nu ndi nējghari otù a, otù unu nwere ayi ihe-atù. N'ih na otutu nējghari, ndi m'nāgwari unu okwu bayere ha otutu oge, ma ugbo a o bu kwa n'ákwa ka m'nāgwa unu, na ha bu ndi-iro obe nke Kraist; ndi ogwugwu-ha bu ila-n'iyi, ndi chi-ha bu afọ-ha, ndi otuto-ha di kwa n'ihere-ha, ndi nātukwasi uche n'ih uwa. N'ih na ala-ayi di n'elu-igwe ugbo a; site n'ebe ayi nēchesi kwa Onye-nzọputa ike, bú Onye-nwe-ayi Jisus Kraist: Onye gēme aru nke onodu-ayi di ala ka o nwe oyiyi ohu, ka ya na aru nke ebube-Ya we nwekọ otù udi, dika ilusi-olu-ike ahu si di nke O ji pu o buná ido ihe nile n'okpuru Onwe-ya.

OZI OMA. Matiu 22. 15-22.

Mgbe ahu ndi-Farisi gara, we gba izù otù ha gēme ka o ma n'onyà n'okwu. Ha we zigara Ya ndi nēso uzọ-ha, ha na ndi Herod, si, Onye-ozizi, ayi amatawo na I bu onye ezi-okwu, na I nēzi kwa uzọ Chineke n'ezì-okwu, na I digh-asọ kwa onye o bula anya: n'ih na I digh-ele madu anya n'iru. Ya mere, gwa

ayi, Gini bu uche-Gi? Ò ziri ezi n'iwu itu utú nye Sisa, ma-òbu na ò zigh ezi? Ma Jisus mǎra ajò ihe-ha, Q si, Gini mere unu nǎnwam, ndi-iru-abua? Gosinum ego nke útú. Ha we wetara Ya otù shilling. Q si ha, Onye nwe onyinyo a na ihe a edekwasiri ya? Ha si Ya, Sisa nwe. Mgbe ahu Q si ha, Ya mere, nyeghachinu Sisa ihe nke Sisa, nyeghachi-kwa-nu Chineke ihe nke Chineke. Mgbe ha nuru ya, q we ju ha anya, ha we rapu Ya, je nke ha.

Sunday nke-orú-na-anq ka Trinity gara.

KQLEKT.

Onye-nwe-ayi, ayi nǎriq Gi, ka I tǒpu ndi nke Gi n'íhe qjò nile ha mere; ka ewe site n'óké obi-oma-Gi dǒputa ayi nile n'agbu nmehie nile nke ayi meworo site n'adigh-ike-ayi. Kwere nka, Nna nke elu-igwe, n'íhi Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi na Onye-nzǒputa-ayi. Amen.

AKWUKWQ-OZI. Ndi Kǒlǒsi 1. 3-12.

Ayi nēkele Chineke, bú Nna nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, nēkpe ekpere bayere unu mgbe nile, ebe ayi nuru okwu bayere okwukwe nke unu kwere na Kraist Jisus, na ihu-n'anya unu ji hu ndi nsq nile, n'íhi olile-anya ahu nke edebeworo unu n'elu-igwe, nke unu nuru ihe bayere ya na mbu n'okwu nke ezi-okwu nke ozi oma, nke biaruru unu: dika q nāmiju kwa nkpuru n'uwa nile, nāba kwa uba, dika q nēme kwa n'etiti unu, site n'ubǒchi unu nuru mazu kwa amara Chineke n'ezí-okwu; dika unu mutara n'ǒnu Epafra orú-ibe-ayi onye ayi huru n'anya, onye bu onye kwesiri ntukwasi-obi n'íjere Kraist ozi n'ǒnǒdu ayi, onye gosi-kwa-ra ayi ihu-n'anya-unu nime Mq Nsq. N'íhi nka ayi onwe-ayi kwa, site n'ubǒchi ayi nuru ya, ayi ewepugh aka n'íkpe ekpere na iriǒ aririǒ

n'íhi unu, ka ewe me ka unu juputa na nmazu nke ihe Q nāchq nime amam-ihe na nghqta nile nke Mq Nsq, ka unu jegharia n'uzq kwesiri Onye-nwe-ayi ime otú q gǎtq Ya utq n'uzq nile, nāmi nkpuru n'ezí ǒlu nile q bula, nāba kwa uba nime nmazu nke Chineke; ebe anēme ka unu di ike nime ike nile, dika ike nke nime-Ya si di, rue ntachi-obi na ogologo-ntachi-obi ya na ǒnù; nēkele Nna-ayi, Onye mere ka ayi me iketa òké-ayi n'íhe-nketa ndi nsq n'íhè.

OZI QMA. Matiu 9. 18-26.

Mgbe Q nāgwa ha okwu ndia, le, otú onye-isi biara, we kpq isi ala nye Ya, si, Nwam nwayi anwuruwo buná ugbo a: otú q di, bia bikwasi ya aka-Gi, na q ndi ndu. Jisus we bilie, so ya je, ndi nēso uzq-Ya so-kwa-ra. Ma le, otú nwayi, nke nwere orúrú-ǒbara arq iri na abua, biara n'azu Ya, we metu ǒnu-ǒnu uwe-Ya aka: n'íhi na q nāsi n'onweya, Q buru na emetum nāni uwe-Ya aka, agǎzǒputam. Ma Jisus chighariri, we hu ya, si, Nwam nwayi, nwe obi-ike; okwukwe-gi azǒputawo gi. Ewe site n'oge hour ahu zǒputa nwayi ahu. Mgbe Jisus biara n'ulo onye-isi ahu, hu ndi-ǒkwa-ǒjà, na igwè madu ka ha nātu ùzù, Q si, Wezuganu onwe-unu; n'íhi na nwa-agboghq ntà ahu anwugh anwu, kama q nāraru ura. Ha we chia Ya ǒchl. Ma mgbe achupuru igwè madu ahu, Q ba nime, jide ya n'aka; nwa-agboghq ntà ahu we bilie. Udé a we pua gazue n'ala ahu dum.

Sunday nke-orú-na-ise ka Trinity gara.

KQLEKT.

Ayi nǎriq Gi, Onye-nwe-ayi, ka I kpalie ǒchichq nke ndi-Gi kwere ekwe; ka ha we mia ǒtutu nkpuru, bú ezi ǒlu, ka I we nye ha ǒtutu ihe n'ile-ǒlu; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

N'ONQDU AKWUKWỌ-OZI. Jeremaia 23. 5-8.

Le, ubọchi nābia, (ọ bu ihe si n'ọnu Jehova puta), mgbe M'gēme ka Ihe-opupú nke nēme ezi omume biliere Devid, otù Eze gābu kwa eze, ọ gēnwe kwa uche, me ihe ekpere n'ikpe na ezi omume n'ala nka. N'ubọchi-ya ka agāzọputa Juda, Israel gēbi kwa na ntukwasi-obi: nka bu kwa aha-ya agākpo ya, Jehova bu ezi omume-ayi. N'ihī nka, le, ubọchi nābia, (ọ bu ihe si n'ọnu Jehova puta), na ha agagh-asi kwa ọzọ, Jehova nādi ndu, bú Onye mere ka umu Israel si n'ala Ijpt rigoputa; kama ha gāsi, Jehova nādi ndu, bú Onye mere ka nkpuru ulo Israel si n'ala Ugwu na n'ala nile ebe M'chusara ha-ri rigoputa, bata; ha gēbi kwa n'elu ala nke aka ha.

OZI QMA. Jọn 6. 5-14.

Ya mere Jisus, mgbe Ọ weliri anya-Ya elu, hu na oké igwè madu nābiakute Ya, Ọ si Filip, Ọle ebe ayi gāzuta ogbe achicha, ka ndia we rie ihe? Ma nka ka Ọ kwuru inwa ya: n'ihī na Ya onwe-ya matara ihe Ọ gāje ime. Filip zara Ya, Ogbe achicha ọgu shilling iri agagh-ezu ha, ka madu nile n'otù n'otù we were nke-ntà nke-ntà. Otù nime ndi nēso uzọ-Ya, bú Andru nwa-nne Saimon Pita, si Ya, Otù nwa-okoro ntà nọ n'ebe a, onye ji ogbe achicha barley ise, na azù abua: ma ndia bu gini n'etiti ọtutu madu di otù a? Jisus siri, Menu ka madu ndia nọdu ala. Ma ahihia riri nne n'ebe ahu. Ya mere ndikom ahu we nọdu ala, n'ọnu-ogugu ra ka nnù iri na nnù abua na ọgu iri. Ya mere Jisus nar ogbe achicha ise ahu; we kele, we kèsa ha nye ndi nānọdu ala; otù ahu Ọ were azù ahu kèsa nye ha ka azù ha chọrọ ra. Ma mgbe afo juru ha, Ọ si ndi nēso uzọ-Ya, Chikotanu iberibe fọduru, ka ihe ọ bula ghara ila n'iyi. Ya were ha chikọtara ha, we

kpoju nkata iri na abua n'iberibe sitere n'ogbe achicha barley ise ahu, nke fọduru ndi riworori. Ya mere mgbe ndi ahu huru ihe-iriba-ama Ọ mere, ha siri, N'ezie Onye a bu onye-amuma ahu nke nābia n'awa.

Ọ buru na Sunday ọzọ fọduru tutu Sunday nke Advent erue, Kplekt na Akwukwọ-ozí na Ozi Qma nke Sunday ufodu arapuru ka Epiphany gara ka agaga na Sunday ahu ka ha ra, bú nke fọduru n'ebe a. Ọ buru kwa na Sunday di ka Trinity gara erugh orú na ise agarapu ndi fọduru: ma otù ọ di, aghagh igu Kplekt na Akwukwọ-ozí na Ozi Qma nke-ikpe-azu a mgbe nile na Sunday nke-ikpe-azu tutu Advent erue.

Ubọchi Saint Andru.

KPLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye nyere Onye-ozí-Gi di nsọ, bú Saint Andru, amara di otù a, na ọ mere ngwa kwere òkù nke Ọkpara-Gi Jisus Kraist kporọ ya, ọ we so Ya nālagh azu; Kwe ka ayi nile, ebe akporọ ayi site n'Okwu-Gi di nsọ, ka ayi were onwe-ayi nye n'imezu iwu nsọ Gi nile ngwa ngwa n'inu-okwu; site n'otù Jisus Kraist ahu, bú Onye-ve-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. Ndi Rom 10. 9-21.

Na ọ buru na i gēwere ọnu-gi kwuputa Jisus na Ọ bu Onye-nwe-ayi, ọ buru kwa na i gēwere obi-gi kwere na Chineke mere ka Ọ si na ndi nwuru anwu bilie, agāzọputa gi: n'ihī na anēji obi kwere rue ezi omume; anēji kwa ọnu kwuputa rue nzọputa. N'ihī na ihe e leworó n'akwukwọ nsọ nāsi, Onye ọ bula nke kwere na Ya, agagh-eme ka ihere me ya. N'ihī na ọ digh ihe di iche n'etiti onye-Ju na onye-Grik: n'ihī na otù Onye-nwe-ayi ahu bu Onye-nwe ọra madu, buru kwa

Onye nwere àkù ri-nne inye ndi nile nàkpoku Ya: n'ìhì na, Onye ọ bula nke gàkpoku aha Onye-nwe-ayi, agàzọputa ya. Hà gèsi kwa àna kpoku Onye ahu ha akèkwegh na Ya? ma hà gèsi àna kwere n'Onye ahu ha akànugh okwu-Ya? ma hà gèsi àna nu ma onye nēkwusa anogh? ma hà gèsi àna kwusa, ma ọ buru na ezigagh ha? dika edeworo ya na n'akwukwọ nsọ, si, Le, ka ha si ma nma nke-uku, bu ukwu ndi nēzisa ozi ọma nke ezi ihe! Ma ọ bugh ha nile nara ozi ọma ahu nti. N'ìhì na Aisaia nāsi, Onye-nwe-ayi, ọnye kwere ihe ayi nuworo? Ya mere, okwukwe si n'ọnunụ puta, ma ọnunụ ahu sitere n'okwu Kraist. Ma asim, Ọ gābụ na ha anugh? Ha nuru ezie, n'uwa nile ka olu-ha puru jezue, na nsọtu nile nke elu-uwa dum madu bi ka okwu-ha puwo-kwa-ra jezue. Ma asim, Ọ gābụ na Israel amagh? Moses buru uzọ si, Mu onwem gēwere mba nābugh mba kpasue unu ekworo, mba nēnwegh nghota ka M'gēwere kpasue unu iwe. Ma Aisaia nwere anya-ike nke-uku, we si, Ndi nāchogh m chotaram; ewerem gosi ndi nājugh ajuju n'akam. Ma O nēkwu okwu bayere Israel, si, Ogologo ubochi dum ka M'gbasara akam nye ndi nādigh-ekweye, ndi nēkwugidekwam.

OZI ỌMA. Matiu 4. 18-22.

Ma mgbe Ọ nējeghari n'usọ oké osimiri Galili, Ọ huru umu-nne abua, Saimon nke anākpọ Pita, na Andru nwa-nne-ya, ka ha nāwuye ugbo n'oké osimiri; n'ìhì na ha bu ndi-ọkù. Ọ we si ha, Bianu som n'azu, M'gēme unu ndi-ọkù nākuta madu. Ngwa ngwa ha we rapu ihe nile ha ji egbu azù, so Ya. Ọ we si n'ebe ahu ga, hu umu-nne abua ọzọ, James nwa Zebedi, na Jọn nwa-nne-ya, nime ugbo-ha, ha na nna-ha Zebedi, nēkezi ihe ha ji egbu azù; Ọ we kpọ ha. Ngwa ngwa ha we rapu ugbo ahu na nna-ha, so Ya.

Saint Tomas, bu Onye-ozì.

KŌLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nke di ndu ebigh-ebi, Onye ji n'ìhì ka okwukwe we guzosie ike kari we kwe ka Onye-ozì-Gi di nsọ, bú Tomas, nwe obi abua na nibilite-n'ọnwu nke Ọkpara-Gi; Kwe ka ayi gèsi kweka Ọkpara-Gi Jisus Kraist nke-ọma, ghara inwe obi abua ọ bula, ka aghara ibara okwukwe-ayi nba mgbe ọ bula n'iru Gi. Nuru olu-ayi, Onye-nwe-ayi, site n'otù Jisus Kraist ahu, Onye nsọpuru nile na otuto diri, tiyere Gi na Mọ Nsọ, ugbo a na mgbe nile. Amen.

AKWUKWỌ-OZÌ. Ndi Efesọs 2. 19-22.

Ya mere otù a unu abugh ndi-ọbia na ndi nānọ dika ọbia ọzọ site n'ugbo a, kama unu soro ndi nsọ buru ndi amuru n'ala, unu bu kwa ndi èzi-na-ulo Chineke, ewu-kwa-ra unu dika ulo n'elu ntọ-ala nke bu ndi-ozì na ndi-amuma, nke isi nkume nime nkuku ntọ-ala ahu bu Kraist Jisus onwe-ya; ọ bu kwa nime Ya ka ulo nile ọ bula anēwu n'ulo ahu, ebe anējikọ ha nke-ọma, nāba uba we buru ulo nsọ nime Onye-nwe-ayi; Onye anēwukọ kwa unu onwe-unu nime Ya ka unu we buru ebe-obibi nke Chineke nime Mọ Nsọ.

OZI ỌMA. Jọn 20. 24-31.

Ma Tomas, nke anākpọ Didimọs, otù onye nime ndi-ozo iri na abua ahu, anogh n'etiti ha mgbe Jisus biara. Ya mere ndi ọzọ nēso uzọ Jisus si ya, Ayi ahuwo Onye-nwe-ayi. Ma ọ siri ha, Ọ buru na ahughm n'aka-Ya abua apa ntù, tiye kwa nkpsia-akam n'apa ntù ahu, tiye kwa akam n'akuku-Ya, m'gagh-ekwe ma-ọli. Mgbe ubochi asatọ ọzọ gasiri ndi nēso uzọ Jisus we nọ nime ulo, Tomas nọ kwa n'etiti ha. Jisus bia, mgbe emechiri uzọ nile, O guzo

n'etiti ha, si, Udo diri unu. Mgbe ahu Ọ si Tomas, Setipu nkpisi-aka-gi n'ebe a, le akam abua; setipu kwa aka-gi, tiye nime akukum: agho-kwa-la onye nēkwēgh, kama ghō onye nēkwere. Tomas zara, si Ya, Onye-nwem na Chinekem. Jisus si ya, N'ihī na i huwom, i kwere? ngozi nādiri ndi akāhugh, ma ha kwere. Ya mere ọtutu ihe-iriba-ama ọzọ ka Jisus mere n'iru ndi nēso uzọ-Ya, nke anēdegh n'akwukwọ a: ma edewo ihe ndia n'akwukwọ, ka unu we kwere na Jisus bu Kraist ahu, Ọkpara Chineke; ka unu we nwe kwa ndu n'aha-Ya n'ihī na unu kwere.

Nchighari nke Saint Pōl.

ỌKLEKT.

Chineke, Onye siteworo na nkwsa nke Onye-ozī ahu di ngozi, bú Saint Pōl, we me ka ihē nke Ozi Ọma nwusa n'uwa; Kwe, ayi nāriọ Gi, ka, ebe ayi nēcheta nchighari-ya di ebube, ka ayi we gosi ekele ayi ji n'ebe I nọ n'ihī otū ihe ahu, site n'iso ihe-ozizi di nsọ nke o ziri; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

N'ỌNỌDU AKWUKWỌ-ỌZỊ. Ọlu Ndi-ozī 9. 1-22.

Ma Sọl, ebe ọ nēwere iba-nbā na ogbugbu ku ume megide ndi nēso uzọ Onye-nwe-ayi rue ugbu a, ọ jekuru onye-isi-nchu-aja, riọ akwukwọ-ozī n'aka-ya igaru Damaskos inye ndi ulu-nzukọ, ka ọ gābu, ma asi na ọ chọtara ndi ọ bula di n'Uzọ a, ma-ọbu ndikom ma-ọbu ndinyom, ka ọ we dọkpuru ha n'agbu bia Jerusalem. Ma mgbe ọ nāga, o rue na ọ nābiaru Damaskos nso: na mberede ihē si n'elu-igwe gburu ya amūmā buruburu: ọ we da n'ala, nu otū olu ka ọ nāsi ya, Sọl, Sọl, gini mere i nēsogbum? Ọ we si, I bu Onye, Onye-nwe-ayi? Ọ si, Mu onwem bu Jisus, Onye Gi onwe-gi nēsogbu: ma bilie, ba nime abodo, agāgwa gi ihe i nāghagh ime. Ndikom ndi soro ya

n'ije we guzo apugh ikwu okwu, eba ha nānu olu ahu, ma ha ahugh onye ọ bula. Sọl we si n'ala bilie; ma mgbe anya-ya saghere, ọ hugh ihe ọ bula; ha we jide ya n'aka duru ya, we dubata ya na Damaskos. Ọ hugh kwa uzọ ubochi atọ, ọ digh kwa ihe o nēri ma-ọbu nke ọ nānu. Ma otū onye nke nēso uzọ Jisus nọ na Damaskos, aha-ya bu Ananias; Onye-nwe-ayi we si ya n'ohū, Ananias. Ọ we si, Le, mu onwem, Onye-nwe-ayi. Onye-nwe-ayi we si ya, Bilie, ga rue amā nke anākpọ Amā Eguzoziri, chọ kwa n'ulo Judas otū onye aha-ya bu Sọl, onye Tasos: n'ihī na le, ọ nēkpe ekpere: ọ hu-kwa-ra otū nwoke, aha-ya bu Ananias, ka ọ nābata, nēbikwasi kwa ya aka-ya abua n'isi, ka ewe me ka ọ hu uzọ. Ma Ananias zara, si, Onye-nwe-ayi, anurum n'ọnu ọtutu madu ihe bayere nwoke a, ka ha ra, bú ajọ ihe ọ mere ndi nsọ Gi na Jerusalem: n'ebe a ka ọ nwe-kwa-ra ike site n'ebe ndi-isi-nchu-aja nọ ike ndi nile nākpọku aha-Gi agbu. Ma Onye-nwe-ayi siri ya, Ga: n'ihī na onye ahu bu ihe-ọlu arọputara nyem, ka o buru aham che n'iru mba ọzọ na ndi-eze, na umu Israel: n'ihī na Mu onwem gēgosi ya ka ha ra, bú ahuhu nile ọ nāgagh ihu n'ihī aham. Ananias we je, ba n'ulo ahu; ọ we bikwasi ya aka-ya abua n'isi, si, Sọl, nwa-nnam, Onye-nwe-ayi, bú Jisus, Onye mere ka i hu Ya n'uzọ i si bia, ezitewom, ka ewe me ka i hu uzọ, ka i we juputa kwa na Mọ Nsọ. Ngwa ngwa ihe dika akpirikpa we si n'anya-ya dapu, eme-kwa-ra ka ọ hu uzọ; ọ we bilie, eme ya baptism; ọ we nara nri, ewe me ka ọ nwe ume. Ya na ndi nēso uzọ Jisus na Damaskos we nọ ubochi ufodu. Ngwa ngwa n'ulo-nzukọ-ha nile ọ we nēkwusa Jisus, na Ya onwe-ya bu Ọkpara Chineke. Ibobo we nwua ndi nile nuru ya n'aru, ha nāsi, Ọ bugh onye a bu onye mebiri nime Jerusalem ndi nākpọku aha nka? ọ bia-kwariri n'ebe a ime ihe a, bú ka ọ we dọkpuru ha n'agbu je n'iru ndi-isi-nchu-aja. Ma emere Sọl ka ọ nwe kari

ike, o nēkwu kwa okwu nke gbara ndi-Ju bi na Damaskos ghari, ebe o nēgosi nke-oma na Onye a bu Kraist-ha.

OZI QMA. Matiu 19. 27-30.

Mgbe ahu Pita zara, si Ya, Le, ayi onwe-ayi rapuru ihe nile, we so Gi; gini kwa ka ayi gēnwe? Jisus we si ha, N'ezie asim unu, na unu onwe-unu ndi sorom, n'imu-ozọ ahu, mgbe ọ bula Nwa nke madu gānkwasi n'ochē-eze nke ebube-Ya, unu onwe-unu gānkwasi kwa n'ochē-eze iri na abua, nēkpe ebo iri na abua nke Israel ikpé. Ozọ, onye ọ bula nke rapuru ulo, ma-ọbu umu-nne ndikom, ma-ọbu umu-nne ndinyom, ma-ọbu nna, ma-ọbu nne, ma-ọbu umu, ma-ọbu ubi, n'ihī aham, ọ gānata ọgu ise ọgu ise, keta kwa ndu ebighēbi. Ma ọtutu ndi bu uzọ gābu ndi-ikpe-azu; ndi-ikpe-azu gābu kwa ndi bu uzọ.

Qchiche echere Kraist n'iru Chineke n'ulo uku Chineke, nke ọra madu nākpọ

Omume emere ka Saint Meri di ọcha, bú Nwa-agbọghọ nāmagh nwoke.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nke di ndu ebighēbi, ayi ji obi di ume-ala ariọ Ebube uku Gi, ka, otú esi were Ọkpara I muru nání Ya che n'iru Gi nime ulo uku Chineke n'ubọchi ta n'udi nke anu-arū-ayi, ka esi otú ahu were ayi che n'iru Gi n'obi di ọcha na nke nwuru enwu, site n'aka otú Ọkpara-Gi ahu Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

N'ONỌDU AKWUKWỌ-OZI. Malakai 3. 1-5.

Le, Mu nēziga onye-ozim, o gēdozi kwa uzọ n'irum: Onye-nwe-unu ahu unu onwe-unu nāchọ gābiaru ulo uku Ya na mberede; ọbuná Onye-ozī ọgbugba-ndu

ahu, Onye ihe-Ya nātọ, unu utọ, le, Ọ nābia, ka Jehova nke usu nile nke ndi-agma siri. Ma ọnye gānagide ubọchi ọbibia-Ya? ọ bu kwa onye gānēguzogide mgbe anāhu Ya anya? n'ihī na Ya onwe-ya di ka ọku onye-nnucha-ihe na dika nchā nke ọsu-ákwa: Ọ gānọdu kwa ala dika onye-nnucha ọla-ọcha nke nēme ka ọ di ọcha, Ọ gēme kwa ka umu Livai di ọcha, sicha kwa ha dika ọla-edo na ọla-ọcha; ha gānēweta nso Jehova onyinye-inata-iru-oma n'ezī omume. Onyinye-inata-iru-oma nke Juda na Jerusalem gātọ kwa Jehova utọ, dika n'ubọchi mgbe ebighēbi gara aga, na dika n'arọ nile gara aga. M'gābiakute unu nso ikpe ikpe; M'gābu kwa onye-āmā di ngwa megide ndi-mgbasi, na imegide ndi nākwa iko, na imegide ndi nānu iyi ugha, na imegide ndi nēmegbu onye egoro ọlu n'ugwọ-ọlu-ya na nwayi di-ya nwuru na nwa-ngbei, ndi nēwezuga kwa ọbia n'ihe-ya, ndi nādigh-atu egwum, ka Jehova nke usu nile nke ndi-agma siri.

OZI QMA. Luk 2. 22-40.

Mgbe ubọchi nile nke ime ha ka ha di ọcha dika iwu nke Moses si di zuru, ha we kuru Ya rigoro Jerusalem, ihe Ya n'iru Onye-nwe-ayi (dika edeworo ya n'ihu Onye-nwe-ayi, Nwa mbu ọ bula nke bu oke nke gughere ąkpā-nwa, agākpọ ya ihe nsọ nye Onye-nwe-ayi), na inye ihe ichu aja dika okwu ekwuworo n'ihu Onye-nwe-ayi si di, Nduru abua, ma-ọbu umu-kpalakwukwu abua. Ma le, otú nwoke nọ na Jerusalem, onye aha-ya bu Simeon; nwoke a bu kwa onye ezi omume na onye nātu egwu Chineke, nēche nkasi-obi nke Israel: Mọ Nsọ di kwa n'aru ya. Mọ Nsọ duru ya-ri ọdu, na ọ gagh-ahu ọnwu, rue mgbe ọ gāhu Kraist nke Onye-nwe-ayi. Ọ we bia na Mọ ahu nime ulo uku Chineke: mgbe ndi muru Ya kubatara Nwatakiri ahu, bú Jisus, ka ha we mere Ya dika omume iwu Chineke si di, ya onwe-ya we nara Ya

nke-oma kuru Ya n'aka-ya, gōzi kwa Chineke, si, Onye-nwem, ugbo a ka I nārapu orù-Gi ka o la n'udo, dika okwu-Gi si di; n'ihì na anyam ahuwo n'òputa-Gi, nke I doziri n'iru ndi nile; ihè agèkpughere mba nile ozo, na ebube ndi-Gi, bú Israel. Ihe ekwuru bayere Ya we nēju kwa nna-Ya na nne-Ya anya; Simeon we gōzie ha, si kwa Meri nne-Ya, Le, edowo Nwa nka ka O buru o'dida na nbili nke otutu madu n'Israel; ka O buru kwa ihe-iriba-ama anēkwu okwu megide; ma imma-agma gāduwa kwa nkpuru-obi gi onwe-gi; ka ewe kpughe èchìchè nke si n'otutu obi puta. Otù onye anākpō Ana di kwa, bú onye-amumawayi, nwa-nwayi Fanuel, nke si n'ebō Asha puta (nwayi a aghowo ezi agadi, ebe ya na di-ya biri arọ asa site na nwa-agboghọ-ya, o we nōdu n'òndu nwayi di-ya nwuru rue ogu arọ anọ na anọ), onye nāpugh n'uko Chineke, ma o were obubu-ōnu na aririō nēkpere Chineke abali na ehihie. O we bia rue ebe ahu n'otù oge hour ahu, we kele Chineke, gwa kwa ndi nile nēche ngbaputa nke Jerusalem okwu bayere Ya. Mgbe ha mezuru ihe nile nke di ka iwu Onye-nwe-ayi si di, ha we laghachi na Galili, rue obodo nke aka ha, bú Nazaret. Nwatakiri ahu we nētó, nēsi kwa ike, nējuputa n'amam-ihe: amara Chineke di kwa n'aru Ya.

Ubqchi Saint Mataias.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye rọputara orù-Gi kwesiri ntukwasi-obi, bú Mataias, ka o nọchie; onōdu onye rara Jisus nye n'aka ndi-iro-Ya, bú Judas, o we di n'ōnu-ogugu nke Ndi-ozì iri na abua ahu; Kwe ka anēchebe Nzuko-Gi mgbe dum ka Ndi-ozì ugha ghara idi ya, ka ewe nāchi ya nēdu kwa ya site n'aka ndi-ozì kwesiri ntukwasi-obi, ndi nāzù ya dika aturu n'ēzi-okwu; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

N'ONQDU AKWUKWQ-OZI. Olu Ndi-ozì i. 15-26.

Na mgbe ahu Pita we bilie n'etiti umu-nna nime Kraist, si (igwè madu ndi nọkoro n'otù di kwa, ra ka ogu madu isi), Umu-nnam, ihe edeworo n'akwukwọ nso aghagh imezu, nke Mọ Nso kwuru n'oge gara aga site n'ōnu Devid bayere Judas, onye mesiri buru onye-ndú ndi jidere Jisus. N'ihì na aguru ya-ri n'etiti ayi, o we keta òkè-ya n'ije-ozì a. (Ya mere onye a sitere n'ugwọ-olu nke ajọ omume-ya nata otù iberibe ala; o we da su isi n'ala, tipue afo-ya, ngiri-afo-ya nile we nuputa. O we buru ihe ndi nile bi na Jerusalem mara; ya mere eji akpọ iberibe ala ahu Akeldama n'asusu-ha, nke ahu bu, Iberibe ala obara). N'ihì na edewo ya n'akwukwọ Abu oma, si, Ka ebe-ulo-ikwu-ya ghọ ebe togboro n'efu, ka onye o bula ghara kwa ibi na ya: na, ka onye di ichè nara ya olu-nlekota-ya, Ya mere otù onye nime ndikom ndi soro ayi n'oge nile Onye-nwe-ayi Jisus bāra nime pu kwa n'ēzi n'etiti ayi, nāmālite na baptism nke Jōn, rue ubqchi anapuru Ya n'ebe ayi nọ rigo n'elu-igwe, otù onye nime ndia aghagh iso ayi buru onye-āmā nke nbilite n'ōnwu-Ya, Ha we guzo madu abua, Josef anākpọ Basabas, onye akpọ-kwa-ra Justos, na Mataias. Ha we kpe ekpere, si, Gi onwe-gi, Onye-nwe-ayi, Onye mara obi madu nile, gosi ayi onye ahu I rọputara nime madu abua ndia, inara onōdu n'ije-ozì na olu onye-ozì a, nke Judas jehiere nime ya, ka o we ga n'ebe nke aka ya. Ha we fere ha nzà; nzà ahu we ma Mataias; ewe gua ya nime ndi-ozì iri na otù ahu.

OZI OMA. Matiu II. 25-30.

N'oge ahu Jisus zara, si, Ekelem I, Nna, Onye-nwe elu-igwe na uwa, na I zonariri ndi-amam-ihe na ndi nwere nghota ihe ndia, I were kwa ha kpughere umu phu: e, Nna, ekelem I na o di ezi nma otù a n'iru Gi.

Nnam rara ihe nile nyem n'aka: o digh kwa onye o bula mazuru Okpara ahu, ma-ogbugh Nna-Ya; o digh kwa onye mazuru Nna ahu, ma-ogbugh Okpara-Ya, na onye o bula Okpara nēzube ikpughe Ya nye ya. Biakutenum, unu nile ndi nādogbu onwe-unu n'olu, ndi ebowa-kwa-ra ibu di arọ. Mu onwem gēme kwa ka unu zuru ike. Nyaranu yoke nkem n'olu-unu, muta-kwa-nu ihe n'onum; n'ih na abum Onye nwayo na Onye wedatara Onwe-ya ala n'obi: unu gāhu kwa izu-ike nye nkpuru-obi-unu. N'ih na yoke nkem adigh-egbu ngbu, ibum di kwa nfé.

Ogwugwa-okwu agwara Meri, bú Nwa-agbogho di ngozi nāmagh nwoke.

KQLEKT.

Ayi nāriọ Gi, Onye-nwe-ayi, ka I wusi amara-Gi nime obi-ayi; ka, otú ayi maworo na emere Okpara-Gi Jisus Kraist ka O ghọ madu site n'ozu nke mọ-ozu, ka ewere kwa obe-Ya na ihu-ahuhu-Ya weta ayi n'otuto nke nbilite-n'onwu-Ya; site n'otú Jisus Kraist ahu, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

N'ONQDU AKWUKWỌ-OZI. Aisaia 7. 10-15.

Jehova we gwa kwa Ehaz okwu ozo, si, Riọrọ onwe-gi ihe-iriba-ama n'aka Jehova, bú Chineke-gi; riọ ya n'ebe miri emi, ma-ogu n'ebe di elu nke di n'elu. Ehaz we si, M'gagh-ariọ, m'gagh-anwa kwa Jehova. O we si, Biko, nurunu, ulo Devid; o bu ihe ntá na unu nēme ka ike gwu madu, na unu gēme kwa ka ike gwu Chinekem? N'ih nka Onye-nwe-ayi Onwe-ya gēnye unu ihe-iriba-ama; le, nwa-agbogho ahu di ime, o gaje kwa imu nwa-nwoke, o gākpo kwa aha-ya Immanuel. Miri-ara-ehi raru araru na manu-ahu ka nwa-okoro ahu gēri, mgbe o mara iju ihe ojo na iroputa ezi ihe.

OZI QMA. Luk 1. 26-37.

Ma n'onwa nke-isi ezigara mọ-ozu ahu, bú Gebriel, site n'ebe Chineke nọ je obodo nke Galili, anākpọ aha-ya Nazaret, jekuru nwa-agbogho nāmagh nwoke onye ekwere na otú nwoke si n'ulo Devid puta, onye aha-ya bu Josef, gālu ya; aha nwa-agbogho ahu bu Meri. O we bata n'ebe o nọ, si, Ekele, gi onye Chineke meworo ka i nara amara, Onye-nwe-ayi nọyere gi. Ma obi lora ya miri nke-uku n'okwu-ya, o we nātule n'uche-ya aha ekele okwu a gābu. Mọ-ozu ahu we si ya, Atula egwu, Meri: n'ih na Chineke mere gi amara. Le kwa, i gāturu ime, muta Nwa-nwoke, kpọ aha-Ya Jisus. Nwa-nwoke ahu gābu onye uku, agākpo kwa Ya Okpara nke Onye kachasi ihe nile elu: Onye-nwe-ayi Chineke gēnye kwa Ya oche-eze nna-Ya Devid: O gābu kwa eze ulo Jakob rue mgbe nile ebigh-ebi; ala-eze-Ya agagh-agwu kwa agwu. Meri we si mọ-ozu ahu, Ihe a gēsi aha me, ebe o digh nwoke m'mara? Mọ-ozu ahu we za, si ya, Mọ Nso gābiakwasi gi, ike nke Onye kachasi ihe nile elu gēkpuchi kwa gi: n'ih nka Ihe di nso nke i di ime Ya, agākpo Ya Okpara Chineke. Le kwa, Elizabet onye-ikwu-gi, ya onwe-ya aturuwo kwa ime nwa-nwoke n'agadi-ya: nka bu kwa onwa nke-isi ya, bú onye anākpọ nwayi-agā. N'ih na o digh okwu o bula si Chineke n'onu puta nke nāgagh-adi iré.

Ubqchi Saint Mak.

KQLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye wereworo ihe-ozizi elu-igwe nke onye ahu dere Ozi Qma Gi n'akwukwo, bú Saint Mak, we zí Nzuko-Gi di nso ihe; Nye ayi amara, ka ayi we ghara idi ka umu ohu ndi ifufe nile o bula nke ozizi nābagh n'ih nēbughari, ka ewe me ka ayi guzosie ike n'ezu-okwu nke Ozi

Qma Gi di nsq; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. *Amen.*

AKWUKWQ-OZI. Ndi Efesqs 4. 7-16.

Ma q bu ayi nile n'otù n'otù ka enyere amara ahu dika otùtù nke onyinye Kraist si di. N'ihì nka Q si, Mgbe Q rigoro n'elu, Q dqtara usu ndi adqtara n'agha n'agha, nye kwa madu onyinye di iche iche. (Ma okwu nka, Q rigoro, gini ka q bu ma-qbugh na Q rida-kwa-ra nime akuku uwa dikariri ala? Onye ridara bu kwa Onye ahu Nke rigoro n'ebe kachasi elu-igwe nile elu nke-uku, ka Q we mezu ihe nile). Ya onwe-ya nye-kwa-ra ufodu ka ha buru ndi-ozì; nye kwa ufodu ka ha buru ndi-amuma; nye kwa ufodu ka ha buru ndi nāzū aturu Chineke na ndi-ozizi; ime ka ndi nsq zu okè ilu q̄lu nke ije-ozì, iwulì aru nke Kraist elu dika ulò: rue mgbe ayi nile gēru idi-n'otù nke okwukwe na nke nmazu nke Qkpara Chineke, ru ibu nwoke tozuru okè, ru otùtù nke ogologo nke ozuzù nke Kraist: ka ayi we ghara ibu umu q̄hu q̄zq, ndi ifufe nile q bula nke ozizi nēfeghari nēbughari kwa, nime itu-ntu nke madu, nime aghughq, nke ha jì ezuputa nduhie; kama ka ayi we nēso ezi-okwu nime ihu-n'anya, we tó etó rue nime Ya n'ihē nile, Onye bu isi-ayi, bú Kraist; Onye aru nile, ebe anēwere nkwonkwo nile q bula nke nnyezu kwukq ya nke-qma jikq kwa ya, dika ilusi-q̄lu-ike nke akuku nile q bula n'otù n'otù n'otùtù-ha si di, aru nile ahu nēsite na Ya nēme ka aru ba abu iwulì onwe-ya elu dika ulò nime ihu-n'anya.

OZI QMA. Jqn. 15. 1-11.

Mu onwem bu ezi osisi vine, Nnam bu kwa onye-q̄lu-ubi. Alaka q bula nimem nke nādigh-ami nkpuru, Q wepu ya: alaka q bula nke nāmi nkpuru, Q nēme kwa ya ka q di ocha, ka q we mia nkpuru kari. Ugbu

a unu onwe-unu di q̄cha n'ihì okwu nke M'gwaworo unu. Nq̄gidenu nimem, Mu onwem kwa nime unu. Dika alaka nāpugh imi nkpuru n'onwe-ya, q buru na q nq̄gidegh n'osisi vine; otú a ka unu onwe-unu nāpugh, q buru na unu anq̄gidegh nimem. Mu onwem bu osisi vine ahu, unu onwe-unu bu alaka nkem: Onye nānq̄gide nimem, Mu onwem kwa nime ya, onye ahu nāmi nkpuru ri-nne: n'ihì na unu apugh ime ihe q bula ma Mu anq̄gh ya. Q buru na onye q bula anq̄gidegh nimem, atupu ya n'ēzì dika alaka, q kp̄onwu kwa; ha we chikq̄ta ha, tubā ha n'oku, ewe rechapu ha q̄ku. Q buru na unu nānq̄gide nimem, q buru kwa na okwum nānq̄gide nime unu, riq̄nu ihe q bula unu nāchq, agēme-kwa-ra unu ya. Nime nka ka anēnye Nnam otuto, ka unu nāmi nkpuru ri-nne; unu gābu kwa ndi nēso uzqm. Dika Nnam hurum n'anya, Mu onwem hu-kwa-ra unu n'anya: nq̄gidenu nime ihu-n'anyam. Q buru na unu edebe ihe nile M'nyere n'iwu, unu gānq̄gide n'ihu-n'anyam: dika Mu onwem debeworo ihe nile Nnam nyere n'iwu, nq̄gide kwa n'ihu-n'anya-Ya. Ihe ndia ka M'gwaworo unu, ka q̄nūm we di nime unu, ka q̄nū-unu we zu kwa.

Ubqchi Saint Filip na Saint Jemes.

KQLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye imara Gi ezie bu ndu ebigh-ebi; Kwe ka ayi mazue na Qkpara-Gi Jisus Kraist bu uzq, na ezi-okwu, na ndu; ka ayi we nēso ije-ukwu nke Ndi-ozì-Gi di nsq, bú Saint Filip na Saint Jemes, we jisie ike nāga n'uzq ahu nke nēdubā na ndu ebigh-ebi; site n'otù Onye ahu, bú Qkpara-Gi Jisus Kraist Onye-nwe-ayi. *Amen.*

AKWUKWQ-OZI. Jemes 1. 1-12.

Jemes, orù nke Chineke na nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, nēdegara unu akwukwq, bú ebo-ayi iri na abua

ndi no na Ngbasa ahu, nēkele unu. Guanu ya n'ŋñū nile, umu-nnam, mgbe ọ bula unu dabàra n'ŋnwunwa di iche iche; ebe unu mara na nnwuputa nke okwu-kwe-unu nāluputa ntachi-obi. Ma ka ntachi-obi luzue ọlu-ya, ka unu we tozue oké dizu kwa nma, buru ndi ọ digh ihe ọ bula ọduru nke unu nēnwegh. Ma ọ buru na amam-ihe ọduru onye ọ bula nime unu inwe, ya riọ n'aka Chineke, Onye nēnye madu nile n'afọ-ufufo, nātagh kwa uta; agēwere kwa ya nye ya. Ma ya riọ n'okwukwe, ghara inwe obi abua: n'ihī na onye nwere obi abua yiri ebili-miri nke oké osimiri mgbe ifufe nēfeghari ya, anātuli kwa ya elu. N'ihī na, ka madu ahu ghara ichè na ọ gānata ihe ọ bula n'aka Onye-nwe-ayi; ọ bu nwoke nwere uche abua, onye nādigh-eguzo n'otù ebe n'uzọ-ya nile. Ma ka nwa-nna nke nọ n'ŋnọdu di ala nya isi n'ŋnọdu-ya di elu: ma ka ọgaranya nya isi na emere ya ka ọ la ala: n'ihī na dika uzari ahihia ọ gāgabiga. N'ihī na anyanwu nāwalita, ifufe di ọku eso ya, ọ we kpōnwua ahihia; uzari-ya we dapu, nmá nke iru-ya we la n'iyl: otù a ka ọgaranya gātalata kwa n'ije-ya nile. Ngozi nādiri nwoke onye nātachi obi n'ŋnwunwa: n'ihī na mgbe anwaputaworo ya, ọ gānata okpu-eze ahu, bú ndu, nke Onye-nwe-ayi kwere nkwa inye ndi huru Ya n'anya.

OZI ỌMA. JỌN 14. 1-14.

Ka obi-unu ghara ilọ miri: kwere nu na Chineke, kwere-kwa-nu na Mu. N'ulo Nnam ọtutu ebe-obibi di; ọ buru na ọ bugh otù a, M'gāgwawori unu; n'ihī na anamaga idoziri unu ebe. Ọ buru kwa na Mu aga idoziri unu ebe, agajem ibia ọzọ, M'gānara kwa unu nye Onwem; ka unu onwe-unu we nọ kwa ebe Mu onwem nọ. Ebe Mu onwem nāla, unu mata-kwa-ra uzọ-ya. Tomas si Ya, Onye-nwe-ayi, ayi amatagh ebe I nāla; āyi si aña mata uzọ-ya? Jisus si ya, Mu

onwem bu uzọ, na ezi-okwu, na ndu: ọ digh onye ọ bula nābiakute Nnam, ma-ọbugh site na Mu. Ọ buru na unọ maramri, unu gāmatawo-kwa-ri Nnam: site n'ugbu a unu mara Ya, unu ahuwo kwa Ya. Filip si Ya, Onye-nwe-ayi, gosi ayi Nna ahu, a gēzu-kwa-ra ayi. Jisus si ya, Ogologo oge di otù a ka Mu na gi nọ, ma i mataghm, Filip? onye huworom anya ahuwo Nnam anya; gi onwe-gi si aña si, Gosi ayi Nna ahu? I kwegh na Mu onwem nọ nime Nnam, Nnam nọ kwa nimem? okwu Mu onwem nāgwa unu ekwughm n'Onwem: ma Nnam Nke nēbi nimem nālu ọlu-Ya. Kwerenum na Mu onwem nọ nime Nnam, Nnam nọ kwa nimem: ma ọ bugh, kwerenum n'ihī ọlun onweha. N'ezie, n'ezie, asim unu, Onye nēkwere na Mu, ọlu Mu onwem nālu ka onye ahu gālu kwa; ọlu ka ndia uku ka ọ gālu kwa: n'ihī na Mu onwem nāgakuru Nnam. Ihe ọ bula unu gāriọ kwa n'aham, ihe ahu ka M'gēme, ka ewe nye Nnam otuto nime Ọkpara-Ya. Ọ buru na unu gāriọm ihe ọ bula n'aham, nke ahu ka M'gēme.

Saint Banabas, bú Onye-ozī.

KŌLEKT.

Onye-nwe-ayi Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye were onyinye nke Mọ Nsọ etuputara etuputa yikwasi Onye-ozī-Gi di nsọ, bú Banabas, dika uwe; Ayi nāriọ Gi, ekwela ka ayi gbara aka ọtutu onyinye-Gi di iche iche, ma-ọbu amara iji ha nēme ihe mgbe dum inye Gi nsọpuru na otuto; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

N'ŋNỌDU AKWUKWỌ-OZI. Ọlu Ndi-ozī 11. 22-30.

Akukọ bayere ha we ba na nti nzukọ Kraist di na Jerusalem: ha we zipu Banabas ije rue Antiok; onye, mgbe ọ biaruru, mgbe ọ hu-kwa-ra amara Chineke, ọ nūria; ọ we riọ ha nile, ka ha zube n'obi-ha inọgide

n'ebe Onye-nwe-ayi nọ: n'ihì na ọ bu ezi nwoke, juputa kwa na Mọ Nsọ na okwukwe: ewe tukwasi oké igwè madu nye Onye-nwe-ayi. Ọ we pua je Tasọs ichọ Sọl: mgbe ọ chọtara ya, ọ we kuru ya bia Antiọk. Ọ we rue, na ọbunà ogologo otù arọ ha zukọrọ na nzukọ Kraist, zì kwa oké igwè madu ihe; na ọ bu kwa n'Antiọk ka eburu uzọ kpọ ndi nēso uzọ Jisus ndi-Kristian. Ma na mgbe ahu ndi-amuma ufọdu siri na Jerusalem ridata n'Antiọk. Ma otù onye nime ha, aha-ya bu Agabọs, biliri, we gosi site na Mọ Nsọ na oké unwu gaje ida n'elu-uwa dum madu bi: nke putara n'oge Klọdiọs. Ndi nēso uzọ Jisus, onye ọ bula ka ihe ọ nwere ra, we zube izigara umu-nna nime Kraist ndi bi na Judia ihe iyere ha aka: nke ha me-kwa-ra, nēzigara ndi-okenye site n'aka Banabas na Sọl.

OZI ỌMA. JON 15. 12-16.

Nka bu ihe M'nyere n'iwu, ka unu hurita ibe-unu n'anya, dika M'huru unu n'anya. Ọ digh onye ọ bula nwere ihu-n'anya kari nka unu, ka madu tọgbọ ndu-ya n'ihì ndi-eyi-ya. Unu onwe-unu bu ndi-eyim, ma ọ buru na unu eme ihe Mu onwem nēnye unu n'iwu. Akpọkwagh m unu ndi-orù ọzọ site n'ugbu a; n'ihì na orù adigh-amata ihe onye-nwe-ya nēme: ma akpọwom unu ndi-eyi; n'ihì na ihe nile M'nuru site n'ọnu Nnam ka M'mere ka unu mara. Ọ bugh unu onwe-unu rọputaram, kama ọ bu Mu onwem rọputara unu, weputa kwa unu ichi, ka unu onwe-unu we je mia nkpuru, ka nkpuru-unu we nọgide kwa: ka ihe ọ bula unu gariọ Nnam n'aham, ka Ọ we nye unu ya.

Ubọchi Saint Jon Baptist.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye sitere n'iburu-uzọ-hu-ihe I nāhu we me ka amua onye nējere Gi ozi, bú Jon Baptist, n'uzọ di ebube, zite kwa ya idozi uzọ

Ọkpara-Gi Onye-nzọputa-ayi, site n'ikwusa nche-ghari; Biko, me ka ayi si otù a sobe ihe-ozizi-ya na ndu-ya di nsọ, ka ayi we chegharia ezie otù nkwsa-ya di; ka ayi we so kwa ije-okwu-ya, ma-ọbu n'ikwu ezi-okwu mgbe dum, ma-ọbu n'iwere anya-ike bara ihe ọjọ nba, ma-ọbu n'iwere ntachi-obi hu ahuhu n'ihì ezi-okwu; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

N'ONQDU AKWUKWO-OZI. Aisaia 40. 1-13.

Kasienu, kasienu ndim obi, ka Chineke-unu nāsi. Gwanu Jerusalem okwu gābā ya n'obi, kpọ-kwa-nu ya ọkù, si, na obubu-agma-ya ezuwu, na ahuhu ajọ omume-ya atọjuwo Chineke otọ, na ọ natawo n'aka Jehova okpukpu abua n'ihì nmehie-ya nile. Ọ bu olu nke onye nākpọ nkpu n'ọzara, si, Dozienu uzọ Jehova, menu ka uzọ atuliri atuli guzoziere Chineke-ayi n'ala ihe nādigh. Agēme ndagwurugwu ọ bula ka ọ di elu, agēme kwa ka ugwu ọ bula na ugwu ntà ọ bula di ala: ebe di nkputankpu gāghọ kwa ebe guzoziri eguzozì, nkume nile di elu gāghọ kwa ebe di lari: agēkpughe kwa ebube Jehova, anu-ar u nile, bú madu, gāhukọ kwa ya n'otù: n'ihì na ọnu Jehova ekwuwo. Ọ bu olu onye nāsi, Kpọ nkpu. Otù onye we si, Gini ka m'ganākpọ nkpu? Anu-ar u nile bu ahiahia, ima-nma-ya nile di kwa ka okoko ọhia: ahiahia akpọnwuwo, okoko-ọhia ajanwuwo; n'ihì na iku-ume Jehova ekukwasiwo ya: n'ezie ahiahia ka ndi ahu bu. Ahiahia akpọnwuwo, okoko-ọhia ajanwuwo: ma okwu Chineke-ayi gēguzosi ike rue mgbe ebigh-ebi. Rigo n'elu ugwu di elu, gi nwayi nēzisa ozi ọma, bú Zaión; welie olu-gi n'ike, gi nwayi nēzisa ozi ọma, bú Jerusalem; welie ya, atula egwu; si obodo nile nke Juda, Le, Chineke-unu! Le, Onye-nwe-ayi Jehova gābia dika onye di ike, ogwe-aka-Ya ganāchi-kwa-ra Ya: le ọkwukwu-ugwọ Ya di n'aka-Ya, ugwọ-ọlu-Ya di kwa

n'iru Ya. Dika onye-ozùzù-aturu ka Q gāzù Igwè aturu Ya, n'ogwe-aka-Ya ka Q gāchikpota umu-aturu, o bu kwa n'obi-Ya ka O gēkuru ha, Q gēwere nwayo nēdu ndi nēnye umu ara. Onye tūworo miri nile n'obu-aka-Ya, were ntù-aka tūputa elu-igwe, nagidezue ájá nke uwa na mgbé, si ugwu nile n'ihe-osisi, tūa ugwu ntà nile n'ihe-otùtù? Onye tūputaworo mọ nke Jehova, ma-qbū, dika onye-ndum-odu-Ya, nēme ka Q mara ihe?

OZI QMA. Luk. 1. 57-80.

Ma oge Elizabet zuru ka o gāmuta nwa: o we mua nwa-nwoke. Ndi-agbata-obi-ya na ndi-ikwu-ya we nu na Onye-nwe-ayi mere ka ebere-Ya di uku n'ebe o nọ; ha we so ya nuri onū. Q we rue n'ubochi nke-asatọ, na ha biara ibi nwatakiri ahu úgwù; ha we kpóbá ya Zakarias, n'aha nna-ya. Nne-ya we za, si È-è; kama agākpọ ya Jon. Ha we si ya, Q digh onye o bula n'etiti ndi-ikwu-gi nke anākpọ aha nka. Ha we fere nna-ya aka, ihe o chọrọ ka akpọ ya. Q we riọ ha ka ha nye ya ihe eji ede akwukwọ, o we de, si, Aha-ya bu Jon. Q we ju ha nile anya. Ngwa ngwa onu-ya we saghe, ire-ya tọpu kwa, o we nēkwu okwu, nāgozi Chineke. Ndi nile bi ha buruburu we tua egwu: ewe kwusa okwu ndia nile n'elu-ala Judia dum. Ndi nile nke nuru ha we debe ha n'obi-ha, si Áha madu gini kwa ka nwatakiri a gābu? N'ih na aka Onye-nwe-ayi diyere ya. Nna-ya Zakarias we juputa na Mọ Nso, o we bu amuma, si, onye agoziri agozị ka Q bu, bú Onye-nwe-ayi, Chineke nke Israel: n'ih na Q letawo ndi-Ya, lu-kwa-ra ha ọlu ngbaputa, Q welio-kwa-ra ayi mpi nke nzoputa n'ulo onye nējere Ya ozi, bú Devid (dika O kwuru site n'onu ndi-amuma-Ya di nso site n'oge mbu), nzoputa n'aka ndi-iro-ayi, na n'aka ndi nile nākpọ ayi asi; imere nna-ayi-ha ebere, na icheta ogbugba-ndu nso Ya; iyi Q nuru Abraham

nna-ayi, ikweye ayi, ebe adoputaworo ayi n'aka ndi-iro-ayi, ka ayi nēkpere Ya nātugh egwu. N'obi ọcha na ezi omume n'iru Ya ubochi-ayi nile. Ozo kwa, gi onwe-gi, nwatakiri, agākpọ gi onye-amuma nke Onye kachasi ihe nile elu: n'ih na i gāga n'iru Onye-nwe-ayi idozi uzọ-Ya nile; ime ndi nke Ya ka ha mara nzoputa nime ngbaghara nmehie nile ha, n'ih obi ebere nke Chineke-ayi, nke ọwuwa-anyanwu nke sitere n'elu gēleta ayi nime ya, imukwasi ndi nọ n'ochichiri na onyinyo onwu ihè; iduzi ukwu-ayi ba n'uzọ udo. Nwatakiri ahu we nētó, nēsi kwa ike na mọ-ya, o we nọ n'phia rue ubochi ewere ya gosi Israel.

Ubochi Saint Pita.

KŌLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye sitere n'aka Ọkpara-Gi Jisus Kraist we nye Onye-ozī-Gi Saint Pita otutu onyinye ọma, nye kwa ya iwu ijisi ike nāzù Igwè-aturu-Gi; Ayi nāriọ Gi, ka I me ka Ndi-bishop nile na Ndi-ozùzù-aturu-Gi di ọku n'ikwusa Okwu-Gi di nso, ka I me kwa ka ọra madu were obi inu-okwu nēso Okwu ahu, ka ha we nara okpu-eze nke bu otuto ebigh-ebi; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

N'ONQDU AKWUKWỌ-OZI. Ọlu Ndi-ozī 12. I-II.

Ma dika n'oge ahu Herod, bú eze, tukwasiri aka-ya n'aru madu ufodu nime nzukọ Kraist ime ha ihe ọjọ. Q we were mma-agma gbue Jemes nwa-nne Jon. Ma mgbe o huru na o di ndi-Ju utọ, o we jidekwasi Pita. Ubochi ahu bu ubochi achicha ekogh-eko. Mgbe o jidesiri ya, o tuba ya n'ulo-nkpọrọ, we rara ya nye n'aka ndi-agma iri na isi icha ya anọ anọ; nēzube ikuputa ya nye ndi-Ju mgbe ememe ngabiga gasiri. Ya mere edebere Pita n'ulo-nkpọrọ: ma nzukọ Kraist

nēkpegidesi ekpere ike nye Chineke n'ihī ya. Ma mgbe Herod gaje ikuputa ya, n'otù abali ahu Pita nāraru ura n'etiti ndi-agma abua, eji nkporo abua ke ya agbu: ndi-nche ndi n'iru onu-uzo nechebe ulonkporo. Ma le, mo-zi nke Onye-nwe-ayi guzoro ya nso, ihē nwu-kwa-ra n'ime-ulo nke ulonkporo; o we tie Pita aka n'akuku, kpote ya, si, Bilie ososo. Nkporo ya abua we dapu n'aka-ya abua. Mo-zi ahu we si ya, Ke ihe-ekike n'ukwu-gi, yiri kwa akpukpo-ukwu sandal gi. O we me otu ahu. O we si ya, gbokwasi uwe uku gi n'aru-gi, sokwam. O we pua, so ya; ma o matagh na o bu ezie, bu ihe emere site n'aka mo-zi, kama o nēchē na o nāhu ohu. Ma mgbe ha gasiri ndi nche mbu na ndi nche nke-abua, ha biaruru onu-uzo ama igwē ahu nke esi abā nime obodo; nke meghere onwe-ya nye ha: ha we pua, gabiga n'otù uzo ntā; ngwa ngwa mo-zi ahu we pua n'ebe o n. Mgbe Pita mara onwe-ya, o si, Ugbu a ka m'matara n'ezie, na Onye-nwe-ayi ziputara mo-zi-Ya, weputam n'aka Herod, ya na ile-anya nile ndi-Ju.

OZI OMA. Matiu 16. 13-19.

Ma mgbe Jisus biara n'akuku Sisaria Filipi, O jua ndi nēso uzo-Ya, si, Onye ka madu nāsi na Nwa nke madu bu? Ha we si, Ufodu si, Jon Baptist; ma ndi ozo si, Elaija: ma ibe-ha si, Jeremaia, ma-ebu otu nime ndi-amuma. O si ha, Ma o bu onye ka unu onwe-unu si na Mu bu? Saimon Pita we za, si, Gi onwe-gi bu Kraist ahu, Okpara Chineke di ndu. Jisus we za, si ya, Ngosi nādiri gi, Saimon Bā-Jona: n'ihī na anu-aru na obara ekpughegh ya nye gi, kama o bu Nnam Nke bi n'elu-igwe. Ma Mu onwem si kwa gi, na gi onwe-gi bu Pita, o bu kwa n'elu oké nkume a ka M'gēwu nzukom dika ulo; onu-uzo nile Hedis agagh-aka kwa ya n'ike. M'gēnye gi nkpsi-ugodi nke ala-eze elu-igwe: ihe o bula i gēke kwa agbu n'elu uwa,

agēke ya n'elu-igwe: ihe o bula i gātōpu kwa agbu n'elu uwa, agātōpu ya n'elu-igwe.

Saint Jemes, bū Onye-zi.

KOLEKT.

Chineke nke di ebere, kwe ka, otu Onye-zi-Gi di nsō, bū Saint Jemes, rapuru nna-ya na ihe nile o nwere, we ghara ila azu n'ikwere oku nke Okpara-Gi Jisus Kraist kpōro ya, o we soro Ya; ka ayi onwe-ayi si otu a ju agu nile nke ihe uwa na nke anu-aru, we jikere mgbe nile iso ihe nsō nile I tiri n'iwu; site na Jisus Kraist, bū Onye-nwe-ayi. Amen.

N'ONODU AKWUKWŌ-OZI. Olu Ndi-zi 11. 27—12. 3.

Ma na mgbe ahu ndi-amuma ufodu siri na Jerusalem ridata n'Antiok. Ma otu onye nime ha, aha-ya bu Agabos, biliri, we gosi site na Mo Nso na oké unwu gaje ida n'elu-uwa dum madu bi: nke putara n'oge Klodiōs. Ndi nēso uzo Jisus, onye o bula ka ihe o nwere ra, we zube izigara umu-nna nime Kraist ndi bi na Judia ihe iyere ha aka: nke ha me-kwa-ra, nēzigara ndi-okenye site n'aka Banabas na Sol. Ma dika n'oge ahu Herod, bū eze, tukwasiri aka-ya n'aru madu ufodu nime nzuko Kraist ime ha ihe ojo. O we were nma-agma gbue Jemes nwa-nne Jon. Ma mgbe o huru na o di ndi-Ju utō, o we jidekwasi Pita. Ubōchi ahu bu ubōchi achicha ekogh-eko.

OZI OMA. Matiu 20. 20-28.

Mgbe ahu nne umu Zebedi biakutere Ya, ya na umu-ya ndikom, nākpō isi ala nye Ya, nāriō kwa Ya ihe n'aka. O we si ya, Gini ka i nāchō? O si Ya, Kwue ka umum ndikom abua ndia nōdu, otu n'akanri-Gi, otu n'aka-ekpe-Gi, n'ala-ezi-Gi. Ma Jisus zara, si, Unu amatagh ihe unu nāriō. Unu puru inu iko ahu nke Mu onwem gaje inu? Ha si Ya, Ayi puru.

Ọ si ha, Ikom ka unu gānu n'ezie: ma inọdu n'akarnim, na n'aka-ekpem, abugh nkem inye, kama ọ diri ndi Nnam doziworo ya. Ma mgbe ndi-ozii iri ọduru nuru ya, iwe were ha nke-uku n'ihii umu-nne abua ahu. Ma Jisus kpọrọ ha biakute Ya, si, Unu amatawo na ndi bu isi nke mba nile ọzọ nēme ha dika ndi nwe ha: ndi uku ha nāchi kwa ha. Ọ bugh otú a ka ọ gādi n'etiti unu: kama onye ọ bula nke nāchọ ka eme ya onye uku n'etiti unu, ọ gābu onye nējere unu ozi; ọzọ, onye ọ bula nke nāchọ ka ọ buru onye-isi n'etiti unu, ọ gābu orú-unu: dika Nwa nke madu abiagh ka ejere Ya ozi, kama ka Ọ je ozi, ka Ọ were kwa ndu-Ya nye ka ọ buru ihe-ngbaputa n'ọnọdu ọtutu madu.

Saint Batŏlōmiu, bŭ Onye-ozii.

KŌLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nke di ndu ebigh-ebi, Onye nyere Onye-ozii-Gi Batŏlōmiu amara ikwere ezie na ikwusa Okwu-Gi; Ayi nāriọ Gi, ka I kwe ka Nzukọ-Gi hu Okwu ahu nke ọ kwere n'anya, ka o kwusa kwa otú Okwu ahu, nara kwa ya; site na Jisus Kraist, bŭ Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'ỌNỌDU AKWUKWỌ-OZII. Ọlu Ndi-ozii 5. 12-16.

Ma emere ọtutu ihe-iriba-ama na ọlu-ebube n'etiti ndi-Ju site n'aka ndi-ozii; ha nile were kwa otú obi nọ n'ibā Solomon. Ma nime ndi ọduru ọ digh onye ọ bula nwere anya-ike iwere onwe-ya rapara ha n'aru: otú ọ di, ndi-Ju nēme ka ha di uku; ewe tukwasi kari nye Onye-nwe-ayi ndi kwere na Ya, igwē madu ma ndikom ma ndinyom; nke mere ka ha nēkupu ọbunā ndi aru nādigh ike, nēdebe ha n'amá, tọgbọ ha n'ihēndina na ute, ka, mgbe Pita nāga, ka ọbunā nānfi onyinyo-ya we kpuchie otú onye nime ha. Ọra madu nke obodo nile di Jerusalem buruburu we nāgbakọ

kwa, nēkuta ndi aru nādigh ike, na ndi ndi-mọ nādigh ọcha nēsogbu: ewe me ka aru-ha nile n'otú n'otú di ike.

OZI ỌMA. Luk 22. 24-30.

Esem-okwu we da kwa n'etiti ha, onye nime ha ka anāgu na ọ ka ibe-ya uku. Ọ we si ha, Ndi-eze nke mba ọzọ nēme ha dika ndi nwe ha; ndi nāchi kwa ha ka anākpọ ndi nālu ọlu ọma. Ma unu onwe-unu agagh-adi otú a: kama onye ka ibe-ya uku n'etiti unu, ya di ka onye bu nwata; onye bu kwa onye-isi, ya di ka onye nēje ozi. N'ihii na ọnye ka ibe-ya uku, onye nānọdu na nri, ma-ọbu onye nēje ozi? ọ bugh onye nānọdu na nri? ma Mu onwem di n'etiti unu ka onye nēje ozi. Ma unu onwe-unu bu ndi soworom n'ọnwunwam nile; Mu onwem nāgba kwa ndu inye unu ala-eze, dika Nnam gbara ndu inyem, ka unu we rie nū kwa na tebel nkem n'ala-ezem; unu gānọkwasi kwa n'ọche-eze nēkpe ebo iri na abua nke Israel ikpē.

Saint Mattu, bŭ Onye-ozii.

KŌLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye sitere n'Ọkpara-Gi di ngọzi we si n'ulo-utú kpọ Mattu ibu Onye-ozii na Onye dere Ozi Ọma n'akwukwọ; Biko, nye ayi amara iji rapu ọchichọ nile nke anya-uku, na iji ghara ihubiga àkù n'anya ọkè, na iji so otú Onye ahu, bŭ Ọkpara-Gi Jisus Kraist, Onye soro Gi na Mọ Nsọ di ndu nābu kwa Eze, otú Chineke, uwa ebigh-ebi. *Amen.*

AKWUKWỌ-OZII. 2 Ndi Kọrint 4. 1-6.

N'ihii nka, ebe ayi nwere ije-ozii a, dika emere ayi ebere, ike agwugh ayi n'obi: kama ayi juru ihe-nzuzo nile nke nēweta ihere, ayi adigh-ejeghari n'aghughọ, ayi adigh-emeso kwa okwu Chineke n'uzọ itu-ntu; kama ayi ji ngosi nke ezi-okwu nēme ka akọ-na-uche

nke madu nile n'otù n'otù mara ayi n'iru Chineke. Ma asi kwa na ekpudoworo ozi ọma ayi ihe, ọ bu n'etiti ndi nāla n'iyi ka ekpudoworo ya; ndi chi nke oge a mere ka anya nke uche nke ndi nēkwegh ekwe kpu isi n'etiti ha, ka inye-ihē nke ozi ọma nke ebube Kraist, Onye bu onyinyo Chineke, we ghara iwakwasi ha. N'ihì na ọ bugh ayi onwe-ayi ka ayi nēkwusa, kama ọ bu Kraist Jisus, na Ọ bu Onye-nwe-ayi, ayi nāsi kwa na ayi onwe-ayi bu ndi-orù-unu n'ihì Jisus. N'ihì na ọ bu Chineke, Onye sirì, Ihē gēsi nime ọchichiri nwuputa, bu Onye nwubara nime obi-ayi, iweta inye-ihē nke ọmuma nke ebube nke Chineke n'iru nke Jisus Kraist.

OZI ỌMA. Matiu 9. 9-13.

Mgbe Jisus nēsi n'ebe ahu nāga, Ọ huru otù nwoke, anākpọ Matiu, ka ọ nọduru n'ulo-utù: Ọ si ya, Som. Ọ we bilie, so Ya. O rue, mgbe Ọ nọduru na nri n'ulo-ya, le, ọtutu ndi-ona-utu na ndi-nmehie biara so Jisus na ndi nēso uzọ-Ya nọdu na nri. Mgbe ndi-Farisi huru ya, ha we si ndi nēso uzọ-Ya, N'ihì gini ka Onye-ozizi-unu nēso ndi-ona-utu na ndi-nmehie ndia eri ihe? Ma mgbe Ọ nuru ya, Ọ si, Nkpà dibia akpagh ndi di ike, kama ọ nākpà ndi aru nādigh nma. Ma ganu muta ihe okwu a bu, Anamachọ ebere, ọ bugh aja: n'ihì na abiaghm ikpọ ndi ezi omume, kama ọ bu ndi-nmehie.

Saint Maikael na Mọ-ozì nìlè.

KOLEKT.

Chineke Nke di ndu ebigh-ebi, Onye kaworo do kwa ije-ozì nke Mọ-ozì na madu n'usoro di ebube; Were ebere kwe ka, otù Mọ-ozì-Gi di nsọ nējere Gi ozi mgbe nile n'elu-igwe, ka ha si otù a we nēyere ayi aka nālu-kwa-ra ayi ọgù n'elu uwa nka site n'iwu nke Gi; site n'ọlu ọma nke Ọkpara-Gi Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

N'ỌNỌDU AKWUKWỌ-OZI. Nkpughe 12. 7-12.

Agha we puta n'elu-igwe: Maikael na ndi-mọ-ozì-ya buru agha megide dragon ahu; dragon ahu na ndi-mọ-ozì-ya we bue agha; ha enwegh kwa ike, ahugh kwa ọnọdu-ha ọzọ n'elu-igwe. Ewe chudà dragon uku ahu, bú agwọ ochie ahu, onye anākpọ Ekwensu na Setan, onye nēduhie uwa nile madu bi; achudara ya n'uwa, chudà kwa ndi-mọ-ozì-ya, ha na ya. M'we nu oké olu ka ọ nādà n'elu-igwe, si, Ugbu a ka ọ biaworo, bú nzoputa ahu, na ike ahu, na ala-eze Chineke-ayi, na ichi-isi nke Kraist-Ya; n'ihì na achudara onye ahu nke nēbo umu-nna-ayi ebubo, onye nēbo ha ebubo n'iru Chineke-ayi ehie na abali. Ndi ahu we merie ya n'ihì ọbara Nwa-aturu ahu, na n'ihì okwu amà-ha; ha ahugh kwa ndu-ha n'anya rue ọnwu. N'ihì nka, ka obi nātọ unu utọ, unu elu-igwe nile, na unu ndi bi nime ha. Ahuhu gādiri uwa na oké osimiri: n'ihì na ekwensu aridakuruwo unu, nēnwē oké ọnuma, ebe ọ matara na ọ nwere nání nwa oge.

OZI ỌMA. Matiu 18. 1-10.

N'oge hour ahu ndi nēso uzọ-Ya biakutere Jisus, si, Onye kwa dikariri uku n'ala-eze elu-igwe? Ọ we kpọ otù nwatakiri biakute Ya, Ọ debe ya n'etiti ha, si, N'ezie asim unu, Ọ buru na unu echigharigh, bia di ka umu-ntakiri, unu agagh-abà n'ala-eze elu-igwe ma-ọli. Ya mere onye ọ bula nke gēweda onwe-ya dika nwatakiri a, onye ahu dikariri uku n'ala-eze elu-igwe. Ọzọ, onye ọ bula nke gānara otù nwatakiri di otù a nke-ọma n'aham, ọ bu Mu onwem ka ọ nānara nke-ọma: ma onye ọ bula nke gēme otù nime ndi ntà ndia ndi kwere na Mu ka ọ ma n'onyà, ihe gābara ya urù bu ka ewere nkume-igwe-nri nke inyinya-ibu nādọkpughari kwuba ya n'olu, ka o mikpu kwa n'ogbu oké osimiri. Ahuhu gādiri uwa site n'ihe di ichie ichie

nème ka madu ma n'onyà; n'ihì na ọ di nkpa ka ihe ahu nème ka madu ma n'onyà gābia; ma ahuhu gādiri madu ahu onye ihe ahu nème ka madu ma n'onyà nésite n'aka-ya bia. Ma ọ buru na aka-gi ma-ọbu ukwu-gi eme gi ka i ma n'onyà, bipu ya, tupu kwa ya n'aru-gi: ọ di gi nma ibà na ndu n'ọlusi ma-ọbu na ngwurọ, kari inwe aka abua ma-ọbu ukwu abua atubà i n'ọku ebigh-ebi. Ọ buru kwa na anyagi eme gi ka i ma n'onyà, wepu ya, tupu kwa ya n'aru-gi: ọ di gi nma ibà na ndu nènwe otù anya, kari inwe anya abua atubà gi n'ọku ala-mọ. Lezienụ anya ka unu ghara ilelì otù nime ndi ntà ndia anya; n'ihì na asim unu, na mgbe nile ndi-mọ-ozì-ha n'elu-igwe nēlegide iru Nnam Nke bi n'elu-igwe.

Saint Luk, bú Onye dere Ozi Ọma n'akwukwọ.

KỌLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye kpọrọ Luk, bú Dibia, onye otuto-ya di n'Ozi Ọma, ka ọ buru Onye dere Ozi Ọma n'akwukwọ, ka ọ buru kwa Dibia nke nkpuru-obi madu; Biko, ka ọ tọ Gi utọ, ka ewe gwọ ọria nile nke nkpuru-obi-ayi site n'ezì ọgwu nke ihe-ozizi o ziri; site n'ọlu ọma nke Ọkpara-Gi Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

AKWUKWỌ-OZI. 2 Timọti 4. 5-15.

Ma gi onwe-gi, nènwe anya-udo n'ihè nile, huju anya, lua ọlu nke onye nēzisa ozi ọma, jezu ozi-gi. N'ihì na anāwusim ugbu a dika àjà-ihe-ọnụnu, oge ulam eruwo kwa. Agbasiwom ngba ọma ahu, agbasiwom ọsọ ahu, edebesiwom okwukwe ahu: nke fọduru bu na edebeworom okpu-eze nke ezi omume ahu, nke Onye-nwe-ayi, bú Onye ezi omume n'ikpe ikpe, gēnyeghachim n'ubọchi ahu, ma ọ bugh nānì mu onwem, kama Ọ gēnyeghachi kwa ndi nile huworo ngosi-Ya n'anya. Were inu-ọku-n'obi biakutem

ọsọ: n'ihì na Dimas rapuru nānīm, ebe ọ huru oge ọ ugbu a n'anya, ọ we ga Tesalonaika; Kresens gara Galetia, Taitos gara Dalmetia. Nānì Luk nọyerem. Kuru Mak, duru ya ka o so gi onwe-gi bia: n'ihì na ọ bu onye baram n'ihè ijerem ozi. Ma ezigaram Ọkikọs n'Efesos. Uwe nāchu oyi nke m'rapuru na Ọroas n'aka Kapos, weta ya mgbe i gābia, ya na akwukwọ nile, ma nke kachasinu, weta akwukwọ parchment nile. Aleksanda onye nākpụ ọlā merem tutu ihe ọjọ: Onye-nwe-ayi gēnyeghachi ya ihe dika ọlu-ya nile si di: gi onwe-gi nēche kwa onye ahu nche; n'ihì na o guzogidere okwu-ayi nke-uku.

OZI ỌMA. Luk 10. 1-7.

Ma mgbe ihe ndia gasiri Onye-nwe-ayi guputara ọgu ndikom ato na iri di iche, we zipu ha abua abua ka ha ga n'iru Ya ba n'obodo na ebe ọ bula, ebe Ya onwe-ya gaje ibia. Ọ we si ha, Owuwe-ihe-ubi riri nne n'ezie, ma ndi-ọlu di ole-na-ole: ya mere, nāriọnu Onye-nwe owuwe-ihe-ubi ahu, ka Ọ zipu ndi-ọlu ba n'owuwe-ihe-ubi-Ya. Jenu: le, Mu onwem nēzipu unu dika umu-aturu n'etiti agu. Unu ewela àkpà-ego, ma-ọbu àkpà-ije, ma-ọbu akpukpọ-ukwu: unu ekele-kwa-la onye ọ bula n'uzọ. Ma ulọ ọ bula unu gābà nime ya, burunu uzọ si, Udo diri ulọ a. Ọ buru kwa na onye-udo nọ n'ebe ahu, udo-unu gānọkwasi ya: ma ọ buru na onye-udo anọgh ya, udo-unu gālaghachiri unu ọzọ. Nọgide-kwa-nu n'ulo ahu, nēri nānu kwa ihe ha nēnye: n'ihì na onye-ọlu kwesiri ugwo-ọlu-ya. Unu esila n'otù ulọ ba n'ulo ọzọ.

Saint Saimon na Saint Jud, bú Ndi-ozì.

KỌLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye wuworo Nzukọ-Gi n'elu ntọ-ala nke bu Ndi-ozì na Ndi-amuma.

nke isi nkume nime nkuku ntọ-ala ahu bu Kraist Jisus Onwe-Ya; Kwe ka ayi si otú abu nyagide n'idi-n'otú nke mọ site n'ihe-ozizi-ha, ka ewe me ayi ulo nsọ nke ihe-ya nātọ Gi utọ; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. *Amen.*

AKWUKWỌ-OZI. Jud 1-8.

Judas, orú nke Jisus Kraist, na nwa-nne Jemes, nēdegara unu akwukwọ, bú ndi akpọworo, ndi ahuru n'anya nime Chineke, bú Nna-ayi, ndi edebewo-kwara Jisus Kraist: Ka eme ka ebere na udo na ihu-n'anya bara unu uba. Ndi m'huru n'anya, ebe m'nānu oku nile n'obi idegara unu akwukwọ bayere nzoputa ahu azoputakorọ ayi, ọ dim nkpa idegara unu akwukwọ nāriọ unu ka unu nāgbasi ngba ike n'ihikwukwe ahu nke enyere ndi nsọ n'aka nānị otú mgbe idebe. N'ihikwa na madu ufodu ghebāra, bú ndi ewereworo ha gosi ọra madu mgbe ochie ka ewe ma ha ikpé a, ndi nādigh-asopuru Chineke, ndi nāgha amara Chineke-ayi ka ọ buru agu-ikwa-iko, ndi nāgonari kwa Onye nānị Ya bu Nna-nwe-ọra, na Onye-nwe-ayi Jisus Kraist. Ma anamezube ichetara unu, ọ bu ezie na unu matara ihe nile nānị otú mgbe, na Onye-nwe-ayi, mgbe Ọ zoputarari otú ndi n'ala Ijipt, emesia Ọ we la ndi nēkwegh ekwe n'iyi. Ndi-mọ-ozii ndi nēdebegh ibu-isi nke aka ha, kama ha rapuru ebe-obibi nke aka ha, Ọ debewo kwa ha n'agbu ebigh-ebi n'okpuru ọchichiri nye ikpé nke oké ubochi ahu. Dika Sọdọm na Gọmọra, na obodo di ha buruburu, ebe ha rara onwe-ha nye n'ikwa-iko n'uzọ di otú ndia mere, we pua so anu-aruru di ichie, edebewo ha n'iru ọra madu dika ihe-ngosi, nāhu ahuhu-nmehie nke ọmuma-ikpé ziri ezi, nke bu oku ebigh-ebi. Ma otú ahu madu ndia nēmeru kwa anu-aruru-ha n'irọ-nrọ-ha, ju kwa ibu-onye-nwe-madu, kwulu kwa ndi nọ n'ebube.

OZI ỌMA. Jón 15. 17-27.

Ihe ndia ka M'nēnye unu n'iwu, ka unu we hurita ibe-unu n'anya. Ọ buru na uwa akpọ unu asi, unu mara na ọ kpọwo Mu onwem asi mgbe ọ kākpogh unu asi. Ọ buru na unu sitere n'uwa, uwa gāhu ihe nke aka ya n'anya: ma n'ihikwa na unu esitegh n'uwa, kama Mu onwem rọputara unu nime uwa, n'ihikwa uwa nākpọ unu asi. Chetanu okwu Mu onwem gwara unu, Orú adigh-aka onye-nwe-ya uku. Ọ buru na ha sogburum, ha gēsogbu kwa unu: ọ buru na ha debere okwum, ha gēdebe kwa nke unu. Ma ihe ndia nile ka ha gēme unu n'ihikwa aham, n'ihikwa na ha amatagh Onye ziterem. Ọ buru na abiaghm, ọ buru kwa na agwaghm ha okwu, ha agagh-enwewori nmehie: ma ugbo a ha enwegh ihe-agugọ bayere nmehie-ha. Ofye nākpom asi nākpọ kwa Nnam asi. Ọ buru na alughm ọlu n'etiti ha nke onye ọzọ nālugh, ha agagh-enwewori nmehie: ma ugbo a ha ahwu kpo kwa Mu na Nnam asi. Ma nka mere, ka okwu edeworo n'iwu-ha we mezu, Ha kpọrọm asi n'efu. Ma mgbe ọ bula Onye-nkasi-obi ahu gābia, Onye Mu onwem gēsi n'ebe Nnam nọ zitere unu, bú Mọ nke ezi-okwu, Onye si na Nnam puta, Onye ahu gāgbaram àmà: unu onwe-unu nāgha kwa àmà, n'ihikwa na Mu na unu nọ site na mbu.

Ubochi Ndi nsọ nile.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye nyagidere ndi I rọputara n'otú nnwẹkọ na otú nketa, nime aru di omimi nke Ọkpara-Gi Kraist, bú Onye-nwe-ayi; Biko, nye ayi amara isi otú a nēso Ndi nsọ Gi di ngozi n'idi ndu ọma nile na nke yiri Chineke, ka ayi we bia n'ọnu ahu nke anāpugh ikọ akukọ-ha, nke I doziworo ndi nējigh aghughọ hu Gi n'anya; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'QNDU AKWUKWQ-OZI. Nkpughe 7. 2-12.

M'we hu mọ-ozì ọzọ ka o nēsi n'owuwa-anyanwu rigo, nēnwe akàrà nke Chineke di ndu: ọ we were oké olu tiere ndi-mọ-ozì anọ ahu nkpu, bú ndi enyere ha ike imejọ uwa na oké osimiri, si, Emejọla uwa, ma-ọbu oké osimiri, ma-ọbu osisi, rue mgbe ayi gākasiwo ndi-orù Chineke-ayi akàrà n'egedege-iru-ha. M'we nu ọnu-ogugu ndi akarari, ogu nnù iri na ọgu nnù asatọ, ndi akarari akàrà site n'ebo nile ọ bula nke umu Israel. Akarari akàrà site n'ebo Juda orú nnù na nnù iri: Site n'ebo Reuben orú nnù na nnù iri: Site n'ebo Gad orú nnù na nnù iri: Site n'ebo Asha orú nnù na nnù iri: Site n'ebo Naftali orú nnù na nnù iri: Site n'ebo Manase orú nnù na nnù iri: Site n'ebo Simeon orú nnù na nnù iri: Site n'ebo Livai orú nnù na nnù iri: Site n'ebo Isaka orú nnù na nnù iri: Site n'ebo Zebulun orú nnù na nnù iri: Site n'ebo Josef orú nnù na nnù iri: Site n'ebo Benjamin orú nnù na nnù iri: Mgbe ihe ndia gasiri m'we hu, ma le, oké igwè madu, nke onye ọ bula nāpugh iguta ọnu, ndi si na mba nile ọ bula, na ebo nile, na ndi nile, na asusu nile, puta, nēguzo n'iru oche-eze ahu na n'iru Nwa-aturu ahu, egbokwasiworu ha uwe-nwuda di ọcha, igu-nkwu di kwà n'aka-ha; ha we were oké olu tie nkpu, si, Nzọputa diri Chineke-ayi, Onye nānọkwasi n'ochē-eze ahu, di-kwa-ra Nwa-aturu ahu. Ndi-mọ-ozì nile nēguzo kwa oche-eze ahu na ndi-okenye ahu na ihe anọ ahu nke di ndu buruburu; ha we da kpuchie iru-ha n'ala n'iru oche-eze ahu, we kpọ isi ala nye Chineke, si, Amen: Ngozi nile, na otuto nile, na amam-ihe nile, na ekele nile, na nsọpuru nile, na ike nile, na ume nile, diri Chineke-ayi rue mgbe nile ebigh-ebi. Amen.

OZI QMA. Matiu 5. 1-12.

Ma mgbe Ọ huru igwè madu ahu, Ọ rigoro n'ugwu ahu: mgbe Ọ nọduru ala, ndi nēso uzọ-Ya we biakute Ya: Ọ we saghe ọnu-Ya, zì ha ihe, si, Ngozi nādiri ndi bu ogbeye nime mọ-ha: n'ihì na ala-eze nke elu-igwe bu nke ndi ahu. Ngozi nādiri ndi nēru újú: n'ihì na ndi ahu ka agākasi obi. Ngozi nādiri ndi di nwayọ n'obi: n'ihì na ndi ahu gēketa uwa. Ngozi nādiri ndi agu ezi omume nāgu, ndi akpiri nākpo kwa nku na ya: n'ihì na ndi ahu ka afo gēju. Ngozi nādiri ndi-ebere: n'ihì na ndi ahu ka agēmere ebere. Ngozi nādiri ndi di ọcha n'obi: n'ihì na ndi ahu gāhu Chineke. Ngozi nādiri ndi nēme ka madu na ibe-ha di n'udo: n'ihì na ndi ahu ka agākpo umu Chineke. Ngozi nādiri ndi esogbuworu n'ihì ezi omume: n'ihì na ala-eze elu-igwe bu nke ndi ahu. Ngozi nādiri unu mgbe ọ bula ha nāta unu uta, nēsogbu kwa unu, nēkwu kwa ajoy ihe nile di iche iche megide unu n'okwu-ugha, n'ihim. Nurianu ọnù, ka obi tọ kwa unu utọ nke-uku; n'ihì na ugwo-ọlu-unu di uku n'elu-igwe: n'ihì na otú a ka ha sogburu ndi-amuna ndi buru unu uzọ.

USORO NKE INYE
NRI-ANYASI NKE ONYE-NWE-AIYI

MA-ỌBU

ORIRI NSỌ.

Ka ha ra, bú ndi náchọ ka ha buru ndi-nketa Oriri Nsọ, ha gágwá Curate aha-ha, otú ọ di n'ubochi 10p ubochi ahu. Ọ buru kwa na onye ọ bula nime ha bu onye amara aha-ya na o nēbi obi ọjọ n'iru pra madu, ma-ọbu na ọ mere madu-ibe-ya ajo ihe n'okwu ma-ọbu n'omume, we mejọ Nzukọ site na ya; mgbe Curate mara nka, ọ gákpọ ya, ọ gádu ya ọdu, ka ọ ghara izọbá ukwu ma-ọbu ibia na Tebel nke Onye-nwe-ayi, we rue mgbe o kwuputara n'iru pra madu si na ya echeghariwọ obi ezie, na ya edoziwọ ibi-obi ọjọ ya nke-ochie, ka afo we site na ya ju Nzukọ nke ọ mejọpọ: mpe o kwuputa-kwa-ra si na ya akwughachiwọ ndi ahu ọ mere ihe ọjọ: ma-ọbu otú ọ di o kwuputa si na ya zubere si ike ime otú a mpe ọ bula ọ di ya oghere.

Otú aka ahu ka Curate geso n'aru ndi ọ huru na idebe-iwe na ikpọ-asi di n'etiti ha; ọ gagh-ekwe ka ha buru ndi-nketa nke Table nke Onye-nwe-ayi, we rue mpe ọ mara na ha di n'otú. Ọ buru kwa na otú nime ndi nēse okwu ekwere na ya gesoite n'ala obi-ya baghara ihe ọjọ nile nke ibe-ya mehiere ya, na ya gemesi n'ih ihe ya onwe-ya-mejọpọ: ọ buru kwa na ibe-ya agagh-ekwere ka ha di n'otú dika ọ kwesiri ndi Chineke, kama ọ nggide nime isi-ike-ya idebe-nwe-ya: n'okwu di otú a, ọ kwesiri ka Minister kpobata onye cheghariri n'Oriri Nsọ, ghara kwa onye-isi-ike. Ma Minister ọ bula nke gachupụ madu otú ekwuru n'ebe a ma-ọbu otú ekwuru na Paragraph nke Rubric nka nke buru uzọ, ọ ghagh ikpọ Bishop okwu ahu, tutu ubochi iri na anọ agabigasia. Bishop gēme onye ahu mehiere otú ọ di na Canon.

Na mpe Oriri Nsọ Table gēguzo n'etiti Ulo Chineke, ma-ọbu na Chancel, ebe akara aká ka anāgu Ekpere Ututu na Anyasi, agēwere akwá ọcha ọma kpukwasi ya. Presbyter gēguzo n'akuku Ugwu nke Table, ọ gāgu Ekpere nke Onye-nwe-ayi, ya na Collect so ya, madu nile gēpu ikpere n'ala.

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka aha-Gi di nsọ. Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I náchọ, dika (esi eme

n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otú ahu n'uwa. Nye a nri ta nke gēzuru ayi n'ubochi ta. Baghara ayi ihe ọjọ nile ayi mere. Ofú ayi onwe-ayi si baghara ndi mere ayi ihe ọjọ. Edubala ayi nime ọnwunwa; Ma dọputa ayi n'aka afo ihe. Amen.

Collect.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Gi Onye obi nile ghere oghe n'iru Gi, Onye mara ọchichọ nile, na Onye anādigh-ezo ihe-nzuzo ọ bula n'anya-Gi; Sacha echichē nke obi-ayi site n'ikuye-ume nke Mọ Nsọ Gi, ka ayi we hu Gi n'anya nke-ọma, we bulie Aha Nsọ Gi ka o si kwesi; site na Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

Agusia, Presbita gēche pra madu iru, ọ gēwere otu ike gua Iwu Isi nile; pra madu gēpugide ikpere n'ala. Agusia Iwu ọ bula, ha gāriọ Chineke ebere n'ih ihe njehe ha jehiere n'Iwu ahu na mpe gara aga, ha gāriọ kwa amara idebe ya na mpe di n'iru, dika o si so.

Minister.

Chineke kwuru okwu ndia, si, Mu onwem bu Jehova Chineke-gi: Gi enwela chi ọzọ tiyerem.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, do obi-ayi iru idebe iwu nka.

Minister. Gi emerela onwe-gi arusi apiri api, ma-ọbu oyiya nke udi ọ bula nke di n'elu-igwe n'elu, ma-ọbu nke di n'uwa n'okpuru ya, ma-ọbu nke di na miri n'okpuru uwa: gi akpọla isi ala nye ha, efē-kwa-la ha dōfufē: n'ih na Mu onwem, bú Jehova Chineke-gi, bu Chineke ekworo, nēwere afo omume nke ndi bu nna leta umu-ha, leta umu-umu nke-atọ, leta kwa nke-anọ, nke ndi nākpom asi; ma anamemere nnu umu-umu abua na ọgu iri ebere, bú nke ndi nāhum n'anya, nēdebe kwa ihe nile M'nyere n'iwu.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, do obi-ayi iru idebe iwu nka.

Minister. Gi eburula aha Jehova, bú Chineke-gi ime ihe efu; n'ihí na Jehova agagh-agu onye nēburu aha-Ya ime ihe efu n'onye ikpé nāmagh.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, do obi-ayi iru idebe iwu nka.

Minister. Cheta ubochi-izu-ike, ido ya nsq. Ubochi isi ka i gālu olu, je ozi-gi nile: ma ubochi nke-asa bu ubochi-izu-ike nke Jehova, bú Chineke-gi, nwere: i gagh-eje ozi o bula nime ya, gi onwe-gi, na nwa-gi nwoke, na nwa-gi nwayi, na orú-gi nwoke, na orú-gi nwayi, na anu-ulo-gi, na obia-gi nke nq nime onu-uzo-ama-gi o bula: n'ihí na n'ubochi isi ka Jehova mere elu-igwe na uwa, na oké osimiri, na ihe nile nke di nime ha, O we zuru ike n'ubochi nke-asa: n'ihí nka ka Jehova góziri ubochi-izu-ike, do kwa ya nsq.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, do obi-ayi iru idebe iwu nka.

Minister. Sọpuru nna-gi na nne-gi: ka ubochi-gi we di anya n'elu ala ahu nke Jehova, bú Chineke-gi, nēnye gi.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, do obi-ayi iru idebe iwu nka.

Minister. Gi efula madu.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, do obi-ayi iru idebe iwu nka.

Minister. Gi akwala iko.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, do obi-ayi iru edibe iwu nka.

Minister. Gi ezula ori.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, do obi-ayi iru idebe iwu nka.

Minister. Gi aḅala àmà ugha megide madu-ibe-gi.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, do obi-ayi iru idebe iwu nka.

Minister. Gi enwela anya-uku n'ebe ulo madu-ibe-gi di, gi enwela anya-uku n'ebe nwunye madu-ibe-gi nq, ma-qbú n'ebe orú-ya nwoke nq, ma-qbú n'ebe orú-ya nwayi nq, ma-qbú n'ebe ehi-ya di, ma-qbú n'ebe inyinya-ibu-ya di, ma-qbú n'ebe ihe o bula di nke madu-ibe-gi nwere.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, de iwu-Gi nile ndia n'obi-ayi, ayi nāriq Gi.

Agusia, agāgu Collect nke Ubochi ahu. Ngwa ngwa *agusia Collect, Presbyter gāgu Akwukwọ-ozí, si,* Edere Akwukwọ-ozí [ma-qbú, Oké nke Akwukwọ Nsq akara ákà ka o buru Akwukwọ-ozí] n'Isi — nke — malite n'Àma-okwu —. *Agusia Akwukwọ-ozí, o gāsi, N'ebe a ka agāgubi Akwukwọ-ozí.* *Agusia, o gāgu Ozi Qma (madu eguzosia pto) si,* Edere Ozi Qma di nsq n'Isi — nke — malite n'Àma-okwu —. *Agusia Ozi Qma, agābú ma-qbú gua Okwukwe nke so, ora madu gēguzogide pto, dika mbu.*

Ekwem n'otù Chineke, bú Nna, Nke puru ime ihe nile, Onye kere elu-igwe na uwa, Na ihe nile anya nāhu, na nke anya nādigh-ahu:

Ekwem n'otù Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, bú Qkpara Chineke muru nání Ya, Onye Nna-Ya mutara tutu uwa nile adi, Chineke Nke putara na Chineke, Ihè Nke putara n'Ihè, Ezi Chineke Nke putara n'ezi Chineke, Onye amutara amuta, ma ekegh Ya ekè, Onye Ya na Nna bu otù udi; Onye esitere n'aka-Ya we kè ihe nile, Onye si n'elu-igwe ridata, n'ihí ayi, bú madu, na n'ihí nzoputa-ayi, Onye yiri anu-arú madu site na Mọ Nsq nke aru Nwa-āboghọ nāmagh nwoke, bú Meri, Ewe me Ya madu, Akpogide kwa Ya n'obe n'ihí ayi n'ubochi Pōntiōs Paillet. O hu ahuhu, elle Ya, N'ubochi nke-atq O

siri n'ónwu bilite ọzọ dika Akwukwọ Nsọ si kwu, Ọ rigoro n'elu-igwe, Ọ nānọdu n'aka-nri Chineke, bú Nna. Ọ gābia kwa ọzọ n'ọtuto ikpe ndi di ndu na ndi nwuru anwu: Onye ala-eze-Ya nāgagh-enwe ọgwugwu.

Ekwekwam na Mọ Nsọ, Onye-nwe-ayi, na Onye nēnye ndu, Onye si na Nna na Ọkpara puta, Onye anēkpere nēto kwa Ya na Nna na Ọkpara n'ọbọ, Onye kwuru okwu site n'ọnu Ndi-amuma. Ekwekwam otú Nzukọ Katolik nke nēso Ndi-ozí. Ekwekwam otú Baptism n'ihí n̄baghara nmehie. Anamele kwa anya Nbilite-n'ónwu nke ndi nwuru anwu, Na ndu nke uwa gābia abia. Amen.

Agusia, Curate gāgwa ọra madu Ubọchi Nsọ, ma-ọbu Ubọchi Obubu-ọnu, di n'Izu so ya nke agēdebe. Mpe ahu kwa (ọ buru na oge erue) agāma ọkwa Oriri Nsọ; agāgu kwa Akwukwọ nile nke ima ọkwa, na Idechapu aha madu. Agagh-ama ọkwa ọ bula, agagh-ekwuputa kwa ihe ọ bula nime Ulo Chineke na mpe nzukọ ọkpere Chineke, ma-ọbugh site n'ọnu Minister: ma ya onwe-ya agagh-ekwuputa ihe ọ bula, ghara ihe akara àkà n'Izu Akwukwọ nka, ma-ọbu nke Eze ma-ọbu Bishop ebe ahu nyere n'iwu.

Emesia, ikwu Okwu Chineke gēso, ma-ọbu otú nime Homily edeworo n'akwukwọ site n'aka ndi-isi, ma-ọbu nke agēde n'akwukwọ n'odi n'iru.

Emesia, Presbyter gēchigharikute Table nke Onye-nwe-ayi, malite kwa Onyinye ọ gāgu otú nime ama-okwu ndia so ma-ọbu gukaria otú, ka o si chē n'uche-ya na ọ kwesiri.

Otú a menu ka ihè-unu nēnwu n'iru madu, ka ha we hu ọlu ọma nile unu, we to Nna-unu Nke bi n'elu-igwe. *Matiu 5. 16.*

Unu akpadola àkù n'uwa nye onwe-unu, ebe nla na nchala nērichapu, ebe ndi-ori nēgwupú kwa nēzu kwa ori: kama kpadonu àkù n'elu-igwe nye onwe-unu, ebe nla ma-ọbu nchala nādigh-erichapu, ebe ndi-ori nādigh-egwupú kwa, ha adigh-ezu kwa ori.

Matiu 6. 19, 20.

Ya mere ihe nile, ka ha ra, bú nke unu nāchọ ka madu nēme unu, nēme-kwa-nu madu otú a. unu onwe-unu: n'ihí na nka bu iwu na ndi-amuma Chineke. *Matiu 7. 12.*

Ọ bugh onye ọ bula nke nāsím, Onye-nwe-ayi, Onye-nwe-ayi, gābà n'ala-eze elu-igwe; kama ọ bu onye nēme ihe Nnam Nke bi n'elu-igwe nāchọ. *Matiu 7. 21.*

Zakios we guzo, si Onye-nwe-ayi, Le, Onye-nwe-ayi, nkera ihe m'nwere ka m'gēnye ndi-ọbeye; ọ buru kwa na anaram onye ọ bula ihe site n'ebubo ugha m'gēnyeghachi anọ anọ. *Luk 19. 8.*

Ọle onye-agma nēwere ego-ọlu nke aka ya lua ọlu onye-agma mpe ọ bula? Ọnye nāku ubi-vine, nādigh-eri kwa nkpuru-ya? ma-ọbu ọnye nāzù igwè aturu, nādigh-eri kwa ihe putara na miri-ara igwè aturu ahu? *2 Ndi Kọrint 9. 7.*

Ọ buru na ayi onwe-ayi ghara ihe nke Mọ Nsọ dika nkpuru nye unu, ọ bu ihe uku ma ọ buru na ayi onwe-ayi gēwere ihe nke anu-arụ unu dika ihe-ubi? *1 Ndi Kọrint 9. 11.*

Ụnu amatagh na ndi nālu ọlu n'ulo uku Chineke nēri ihe si n'ulo uku Chineke puta, na ndi nānọ kwa n'iru ebe-ichu-aja nēso ebe-ichu-aja ahu nēkeko ihe? Ọbuná otú a ka Onye-nwe-ayi kara àkà ka ndi nēkwusa ozi ọma Ya si n'ozí ọma ahu di ndu. *1 Ndi Kọrint 9. 13, 14.*

Onye were aka-ntagide nāgha nkpuru gēwere kwa aka-ntagide nēwe ihe ubi; onye were kwa ngozi nāgha nkpuru gēwere kwa ngozi nēwe ihe ubi. Ka

onye o bula n'etiti unu nye dika o buru uzọ ọputa n'obi-ya: o bugh site na nwuta, ma-ọbu site na nkpa: n'ihia na Chineke huru onye were obi utọ nēnye n'anya.

2 *Ndi Kpint* 9. 6, 7.

Onye ewere okwu ọnu nēzi okwu Chineke, ya me ka onye nēwere okwu ọnu nēzi ya so ya nēnwekọ ezi ihe nile. Unu ekwela ka eduhie unu; Chineke abugh onye anēleli: n'ihia na nkpuru o bula madu nāgha, nke ahu ka o gēweta kwa n'ubi.

Ndi Galetia 6. 6, 7.

Otú ayi nwere oge, ka ayi nālu ezi ihe n'ebe madu nile nọ, ma ka ayi nālu ezi ihe karisia n'ebe ndi ezina-ulo nke okwukwe-ayi nọ.

Ndi Galetia 6. 10.

Nsọpuru Chineke, ya na inwezu ihe nile di nkpa, bu uzọ irita uru nke-uku: n'ihia na ayi awetagh ihe o bula n'uwa, o bu kwa n'ihia na ayi apugh iwere ihe o bula pua nime ya.

1 *Timoti* 6. 6, 7.

Nēnye ndi bu ọgaranya n'oge di ọpu a iwu, ka ha buru ndi kwadebaworo ime ka ndi ọzọ keta ihe ha nwere, ka ha buru ndi kwere ka ndi ọzọ so ha nwekọ ihe; ka ha kpadoro onwe-ha ntọ-ala ọma nye oge gaje ibia, ka ha we jide ndu ahu nke bu ndu n'ezie.

1 *Timoti* 6. 17-19.

Unu echezọla ime ihe di nma na ime ka unu na ndi ọzọ nwekọ ihe-unu: n'ihia na aja di otú a nātọ Chineke ezi utọ.

Ndi-Hibru 13. 16.

Onye o bula nke nwere ihe uwa nka o ji biri, nke hu-kwa-ra nwa-nna-ya ka o nọ na nkpa, o we mechigide ya obi-ebere-ya, ihu-n'anya Chineke si aha digide nime ya?

1 *Jon* 3. 17.

Were nime ihe i nwere me amara, ewepula iru-gi n'aru ọpẹye o bula mpe o bula; mpe ahu agaghewepu kwa iru Onye-nwe-ayi n'aru gi.

Tobit 4.

Me ebere ka ike-gi ra. I nwe ihe ri nne, nye ri nne; i nwe nke-nta, were ọnu jisie ike nye nime nke-nta ahu: n'ihia na otú a i nākpakọbara onwe-gi ezi ọkwukwu-ugwo n'ubochi nkpa.

Tobit 4.

Onye nēbinye Jehova ihe ka onye nēmere onye nēnwegh ike amara bu, o bu kwa nmeso ọma ya ka o gākwughachii ya.

Ilu 19. 17.

Onye ihe nāgara nke-ọma ka o bu, bú onye nwere uche n'imeso onye nēnwegh ike: n'ubochi ihe ọjọ Jehova gēme ka o wepuga onwe-ya.

Abu Ọma 41. 1.

Ebe anāgu ama-okwu ndia, Ndi-deacon ma-ọbu Ndi-churchwarden, ma-ọbu madu ọzọ kwesiri ekwesiri, onye akara aka bayere ọlu ahu, gānara onyinye agēkesara umu-ọpẹye, na ihe ọzọ ọra madu nyere Chineke, nime ahara di nma, nke Nzuko ebe ahu gāchọta bayere nka: ha gēwere nsọpuru bute ya nye Presbyter, ka o were obi di ume-ala che ya n'iru Chineke dọkwasi kwa ya n'elu Table nso.

Mpe Oriri Nso di, mpe ahu Presbyter gādọkwasi Achicha na Manyavine n'elu Table, otú o chere na o gēzu.

Emesia nka, Presbyter gāsi,

Ka ayi kpere Chineke n'ihia ọnọdu nile nke Nzuko Kraist nālu ọgụ n'uwa nka.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye di ndu ebigh-ebi, Onye siteworo n'ọnu Onye-ozii-Gi di nsọ zii ayi ka ayi nēkpe ekpere, nāriọ aririọ, nēkele kwa ekele, n'ihia madu nile; Ayi ji obi di ume-ala nāriọ Gi ka I were ebere uku Gi

[*we nara onyinye na onyinye ma-ọbu ihe-ọfufẹ nke ayi,] nuru ekpere-ayi ndia, nke ayi chere n'iru Ebube Nso Gi bú Chineke; ayi nāriọ Gi ka I were mọ nke ezi-okwu na nke idi-n'otú na nke otú obi kuye ume mpe nile nime Nzuko-Gi nke di n'elu-uwa nka dum: Kwe, ka ndi nile nke kwuputara

*O buru na onyinye ma-ọbu ihe-ọfufẹ nke ayi, the-ọfufe adigh, mpe ahu agaghara igu okwu ndia [we nara onyinye na ihe-otú nke ayi].

Aha nsq Gi we kwekq ezi-okwu nke Okwu nsq Gi, ka ha we biri n'idi-n'otu, ya na ihu n'anya nke Chineke. Ayi nariq kwa Gi ka I nedu mba nile N'uzo ezi omume na udo: Ka I neduzi Eze nile na Ndi-isi nile ka ewe nachi ndi nke Gi nq n'okpuru ha n'uzo Chineke na nwayo kwa. Kwe ka oru Gi ELIZABETH bu eze-nwayi ayi na ndi nile arqputara ichi achi n'okpuru ya, ka ha were ezi-okwu na elegh-abya-n'iru nekpe ikpe, n'inye ndi neme ajo omume na idi-njo ahuhu, na ikwagide ezi uzo-Gi na idi nma. Nna-ayi nke elu-igwe, were amara nye Ndi-bishop nile na Ndi-curate nile, ka ha we chebe ezi Okwu-Gi nke di ndu n'iru ora madu site n'ibi-obi-ha na ihe-ozizi-ha ka ha we nekè kwa Sacrament nke Gi di nsq n'uzo ziri ezi na ka o si kwesi: Were kwa amara-Gi nke elu-igwe nye madu nile nke Gi; nke kariri nye nzuko nka nq n'ebe a; ka ha were obi di nwayo na nsquru nke kwesiri ekwesi we nānu, nānara Okwu nsq nke Gi; ka ha nēfē Gi ofufē ezie n'idi-nsq na ezi omume ubochi nile nke ndu-ha. Onye-nwe-ayi, ayi were obi di ume-ala nke-uku nariq Gi n'ih iobi-oma-Gi, ka I kasi, bakute kwa ndi nile nke nq n'ahuhu, akwā obi, nkpa, qria, ma-qbu ihe q bula ozo nemegide ha na ndu nka nāgabiga agabiga. Ayi nāgozi kwa Aha nsq Gi, n'ih i ndi-orū-Gi nile ndi rapuru ndu nka la n'okwukwe-Gi na egwū-Gi; ayi nariq Gi ka I nye ayi amara ka ayi si otū a nēso ezi ije-ukwu nke ha, ka ayi soro ha we buru ndi-nketa nke ala-eze elu-igwe nke Gi: Kwere nka, Nna-ayi, n'ih i Jisus Kraist, nānī otū Onye-obuḅu na Qnu-nēkwuru ayi. Amen.

Mpe Minister nāma pkwa na agēnye Oriri Nsq, (nka ka q ganēme mpe nile n'ubochi Sunday, ma-qbu n'Ubochi nsq ozo nke buru uzo ngwa ngwa,) mpe ekwusiri Okwu Chineke ma-qbu Homily, q gāgu Idu-pdu nku nke so.

Ndi m'huru n'anya ezie, n'ubochi — ozo gābia, ezuberem, site n'iyē-aka Chineke, inye otū ndi nile

were egwū Chineke na nsquru-Ya jikere n'obi-ha Sacrament nke Aru na Qbara Kraist nākasi obi karisia ihe nile, ka ha nara ya we cheta Obe na Ihu-ahuhu-Ya di oké onu; nke ayi ji nānī ya nānata nḅaghara nmehie-ayi, ewe me ayi ndi-nketa Ala-eze nke elu-igwe. N'ih i nka, q bu qḷu-ayi ikele Chineke Nke puru ime ihe nile, bū Nna-ayi nke elu-igwe, ekele nke obi di ume-ala na nke si n'obi-ayi puta, n'ih i na Q nyere Okpara-Ya Jisus Kraist, bū Onye-nzqputa-ayi, q bugh nānī inwuru ayi qnwu, ma ka Q buru kwa nri na ihe gāzū mḡ-ayi nime Sacrament ahu di nsq. Ebe q bu ihe nke Chineke na ihe nkasi-obi n'ebe ndi kwesiri ekwesi we nara ya nq, na ebe q bu kwa ihe ize-ndu n'ebe ndi gēwebā onwe-ha inara ya n'ekwesigh ekwesi nq; q bugh plum idu unu qdu tutu oge erue, ka unu chigharia ebube nke ihe-omimi ahu di nsq n'obi-unu, ya na ihe-egwū uku nke diri inara ya n'ekwesigh-ekwesi; ka unu si otū a nyocha akq-n'uche nke unu ledō kwa ha, (unu eme-kwa-la nke ahu dika ihe qchī, dika ndi nēmeso Chineke n'uzo aghughq; ma menu ya n'uzo di otū ahu) ka unu we bia di nsq, di kwa qcha, n'Oriri elu-igwe di otū a, yiri uwe qḷulu-di nke Chineke nāchq nime Akwukwq Nsq, ka ewe kpqbata unu dika ndi kwesiri iketa Table nsq ahu.

Uzo na otū esi me ya bu nka; Mbu, ka unu were ihe-qtūtū, nke bu iwu Chineke, we ledō omume-unu na ibi-obi-unu; n'ih e q bula unu huru na unu emejowo, site n'qchichq, ma-qbu n'okwu, ma-qbu n'omume, n'ebe ahu kwanu akwā nmehie-unu, kwuputa-kwa-nu nmehie-unu nile gwa Chineke Nke puru ime ihe nile, jikere ezie idozī ibi-obi-unu. Ma q buru na unu ahu si na nmejo-unu di otū ahu na q bugh nānī Chineke ka ha nēmegide, ma ha megide-kwa-ra madu-ibe-unu; mpe ahu unu gēme ka unu na ha di n'otū; unu gējikere ikwughachi qzo na imezi, otū ike-unu ra,

n'ihe iru-aru na ajo ihe nile nke unu mere onye o bula ozọ; unu gējikere kwa ibaghara ndi ozọ mejoro unu, otú unu si cho n'baghara nmejo-unu n'aka Chineke: n'ihí na o buru na o digh otú a, inara Oriri Nso ahu agagh-emere unu ihe ozọ ghara ime ka omumaikepe-unu ba uba. Ya mere o buru na onye o bula nime unu bu onye nēkwulu Chineke, onye nēbochi, ma-qbú onye nēkwutọ Okwu-Ya, onye nākwa iko, ma-qbú onye nēdebe iwe, ma-qbú onye nēkwo ekworo, ma-qbú onye nēmie ihe ojo uku o bula ozọ, chegharianu uche bayere nmehie-unu, ma unu emegh ya, unu abiala na Table nso ahu; ka o ghara ibu mbe unu narasiri Sacrament nso ahu, ekwensu abà nime unu, dika o si ba nime Judas, o me ka unu juputa n'ihe ojo nile, o bia weta unu na nbibi nke aru na nkpuruobi.

N'ihí na o bu ihe di nkpa ka onye o bula ghara ibia n'Oriri Nso, ma o bugh na o nwere ezi ntukwasi-obi n'ebere Chineke, nwe kwa akọ-n'uche nke nọ nwayo; ya mere o di onye o bula nime unu nke nāpugh ime ka akọ-n'uche-ya nọdu nwayo nime okwu nka n'ime ihe ndia, ma o nācho nkasi-obi na ndum-odu ozọ, ya biakutem, ma-qbú ya jekuru onye ozọ nēkwu Okwu Chineke, bú onye mara ihe, nwe kwa uche, ka o kpughere ya ihe nēwuta ya n'obi; ka o we site n'ikwu Okwu nso nke Chineke nata urú nke ntọpu-nmehie, ya na ido-aka-na-nti na ndum-odu nke mọ, ka akọ-n'uche-ya we nọdu nwayo, nēze kwa itu-egwu na iche-nile ozọ.

Ma-qbú, o buru na o hu na ndi ahu adigh-ana nti ibia n'Oriri Nso, o gāgu Ndum-odu nka n'ọnodu Ndum-odu nke-mbu.

Umu-nnam m'huru n'anya nke-uku, n'ubochi—ezuberem, site n'amara nke Chineke, inye oriri Nri-anyasi nke Onye-nwe-ayi: n'ọnodu Chineke akpom unu nile ndi nọ n'ebe a ka unu bia na ya; ariokwam

unu, n'ihí Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, ka unu ghara iju si na unu agagh-abia na ya, ebe akporo unu n'ihu-n'anya, site n'onu Chineke Onwe-ya. Unu amawo ka o si buru ihe di njo na ihe enwegh-ekele, mbe madu sichasiri oriri uku, kpojue nri nile di iche iche na table-ya, o we ghara ifodu ihe o bula ma-qbúgh ka ndi akporo nodu ala; ma ndi akporo (o bu ezie na ihe ebochigh ha) ma ha were ekelegh-ekele nke-uku ju si na ha agagh-abia. Onye nọ nime unu nāgagh-ewe iwe n'ihe di otú a? Onye nāgagh-eché na emeruru ya aru mejo kwa ya? Ya mere, ndi m'huru n'anya nke-uku ezie nime Kraist, lezienu anya nke-oma, ka unu ghara ikpasu iwe nke Chineke megide onwe-unu, n'isepu onwe-unu na Nri-anyasi nso nka. O bu ihe di nfe ka madu si, Agaghm-eri Oriri Nso, n'ihí na olu ozọ nke uwa bochirim. Ma agagh-anara ariri-ọ-nrapu di otú a ngwa ngwa, agagh-ekweye kwa ha n'iru Chineke. O buru na onye o bula asi, Abum onye-nmehie nke-uku, n'ihí ya anamatu egwu ibia: gini me-kwa-ra unu adigh-echehari, mezibe? Mbe Chineke kporo unu, ihere emegh unu isi na unu agagh-abia? Mbe o kwesiri ka unu chigharikute Chineke, unu gāgu onwe-unu na ndi arapuru, unu gāsi na unu ejikeregh? Tugharianu obi-unu nke-oma ka otú ariri-ọ-nrapu ugha ndia nāgagh-esi ba n'ihe o bula n'iru Chineke. Ndi nke juru oriri nime Ozi Oma n'ihí na ha zutara ubi, ma-qbú n'ihí na ha nācho inwa ehi olu ha ejikoro abua abua, ma-qbú n'ihí na ha luru nwunye, esigh otú a rapu ha, kama aguru ha na ndi nēkwesigh ibia n'oriri nke elu-igwe ahu. Mu onwem, m'gānọ na njikere; ozọ, dika Onodum si di, akpom unu okú n'Aha Chineke, kpo kwa unu n'ọnodu Kraist, aduam unu odu, ebe unu huru nzoputa-unu n'anya, ka unu buru ndi-nketa n'Oriri nso nka. Dika Okpara Chineke si wedata Onwe-ya, ka o rara nkpuru-obi-

Ya nye site n'inwu ɔnwu n'elu Obe n'ihì n'zɔputa-unu; ɔ bu otù a ka o si buru ɔlu-unu inara Oriri Nsq we n'echeta àjà nke ɔnwu-Ya, otù Ya onwe-ya nyere iwu: ma ɔ buru na unu anagh nti ime nka, tugharianu obi-unu ka unu si emejɔ Chineke nke-uku, ka ahuhu si di uku nke kwufere n'isi-unu n'ihì ya; m̀be unu leziri anya weghachi onwe-unu na Table nke Onye-nwe-ayi, we keputa onwe-unu n'umu-nna-unu, bú ndi biara izù onwe-ha n'Oriri ahu nke bu nri elu-igwe n'ezie. Ihe ndia, ɔ buru na unu atugharia ha nke-oma n'obi-unu, unu g'ésite n'amara nke Chineke chigharia nye uche ka nma: ayi agagh-arapu kwa iwere ariri-ayi nke obi di ume-ala riɔ Chineke, bú Nna-ayi nke elu-igwe, Nke puru ime ihe nile, ka unu we nara nka.

Na m̀be iri Oriri Nsq, edozisia Ndi-nketa n'ebe di nma ka ha we nara Sacrament nsq, Presbyter g'adu Ndum-odu nka.

Ndi m'huru n'anya ezie nime Onye-nwe-ayi, unu ndi jikere n'uche-unu we bia Oriri nsq nke Aru na Ọbara nke Kraist, bú Onye-nzɔputa-ayi, unu g'atughari obi-unu ka Saint P'ol si du madu nile ɔdu ka ha lezie anya, nwa onwe-ha, nyocha onwe-ha, tutu ha etiyi onwe-ha ibia g'eri Achicha ahu, nu kwa nime Iko ahu. N'ihì na dika urù di ya si di uku, ma ɔ buru na ayi ewere ezi obi nchehari na okwukwe di ndu we nara Sacrament nsq ahu; (n'ihì na m̀be ahu ayi n'eri anu-aru nke Kraist, n'ihu ọbara-Ya, nime m'ɔ di nime ayi; m̀be ahu ayi ebiri nime Kraist, Kraist ebiri kwa nime ayi; ayi na Kraist aburu otù, Kraist na ayi aburu otù;) ɔ bu otù a ka ihe-ize-ndu di ya di uku, ma ɔ buru na ayi anara ya n'ekwesigh ekwesì. N'ihì na m̀be ahu ikpe nke Aru na Ọbara Kraist, bú Onye-nzɔputa-ayi, g'ama ayi; ayi n'eri n'ihu kwa ikpe nye onwe-ayi, ma ɔ buru na ayi atulegh Aru nke Onye-nwe-ayi n'obi-ayi; ayi afunwue ɔku iwe nke Chineke

megide onwe-ayi; ayi akpasue iwe nke Ya ka Ọ were ọria di ichie ichie, na ɔnwu di ichie ichie we nye ayi ahuhu. Ya mere, kpenu onwe-unu, umu-nnam, ka Onye-nwe-ayi ghara ikpe unu; chegharianu uche n'ezie bayere nmehie-unu gara aga; jidenu okwukwe di ndu nke guzosiri ike nime Kraist, bú Onye-nzɔputa-ayi; dozienu ibi-obi-unu, huzuenu madu nile n'anya, unu g'ési otù a buru ndi kwesiri iketa n'ihe-omimi nsq ndia. Nke kasi ihe nile unu aghagh iwere ekele nke ezi obi di ume-ala na nke si n'obi-unu puta, kele Chineke, bú Nna, na Ọkpara, na M'ɔ Nsq, n'ihì n'haputa nke uwa site n'ɔnwu na ihu-ahuhu nke Kraist, bú Onye-nzɔputa-ayi, Onye bu Chineke na madu n'otù; Onye wedara Onwe-ya we rue n'ɔnwu n'elu Obe, n'ihì ayi, ndi-nmehie di emere ebere, ayi ndi dina n'ochichiri na onyinyo ɔnwu; ka Ọ we do ayi umu nke Chineke, ka Ọ we buli kwa ayi na ndu ebigh-ebi. Ma ka ayi we n'echeta m̀be dum oké ihu-n'anya uku nke Onye-nwe-ayi, Jisus Kraist, bú n'ani otù Onye-nzɔputa-ayi, n'isi otù a nwuru ayi ɔnwu, na urù an'apugh iguta ɔnu nke Ọ natara nye ayi site n'iwusi ọbara-Ya di oké ɔnu; Ọ kawo, do kwa ihe-omimi di nsq, ka ha buru ihe-ibe nke ihu-n'anya-Ya, na ihe iji cheta ɔnwu-Ya m̀be nile, n'ihì oké nkasi-obi-ayi ebigh-ebi. Ya mere ka ayi kele Ya na Nna na M'ɔ Nsq ekele n'ekelagide, (otù ɔ bu ɔlu-ayi nke-uku); ka ayi rubesia isi onwe-ayi rue ọchich'Ya di nsq na ihe nile n'at' Ya ut'p, ka ayi jisie ike f'è Ya ɔf'uf'è n'ezì idi-nsq na ezi omume ub'ochi nile nke ndu-ayi. Amen.

Emesia, Presbyter g'agwa ndi nke biara g'anara Oriri Nsq,

Unu ndi cheghariri ezie n'obi-unu nile n'ihì nmehie-unu, unu ndi bi n'ihu-n'anya na obi-oma unu na madu-ibe-unu nile, unu ndi zubere iso ndu ɔhu, n'ejeso iwu nile nke Chineke, n'ejeghari kwa n'uz'ɔ nsq

Ya nile site n'ubu a we gaba; Werenu okwukwe biarue nso, nara Sacrament nsq nka bayere nkasi-obi-unu; werenu obi di ume-ala kwuputa nmehie-unu n'iru Chineke Nke puru ime ihe nile, buenu ikpere n'ala n'obi nwayo.

Agusia, otu nime Ndi-minister gagu Nkwuputa-nmehie nka nke ora madu, n'aha ndi nile o di n'uche inara Oriri Nso; Minister ahu na madu nile gepu ikpere n'ala n'obi di ume-ala, n'asi,

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nna nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Onye kere ihe nile, Onye nekpe madu nile ikpe; Ayi kwere nakwa kwa otutu nmehie-ayi na njo-ayi, Nke ayi meworo mbe na mbe n'ajo isi ike, Nime echiche, na okwu, na omume, Megide Ebube-Gi, bu Chineke, Nakpasu iwe na onuma Gi megide onwe-ayi ka o si kwesi ezie. Ayi ewere obi-ayi nile chegharia, Ebere eme ayi n'ala obi-ayi n'ihu nmehie-ayi ndia; Ncheta ayi necheta ha newuta ayi; Ibu-arq-ha ekwegh ayi gebu. Mere ayi ebere, Nna Nke kasi ebere, mere ayi ebere; N'ihu Okpara-Gi Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Baghara ayi ihe nile nke gara aga; Kwe ka site n'ubu a ka ayi nefi Gi ofufe, neme ihe natp Gi utp mbe nile, Na ndu ohu, ka nsopuru na otuto we diri Aha-Gi; Site na Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi. Amen.

Agusia, Presbyter (ma-ogu Bishop, o buru na o ng) geguzo ogo, che madu nile iru, o gagu Ntupu-nmehie nka.

Ka Chineke Nke puru ime ihe nile, Nna-ayi nke eluigwe, Onwe sitere n'ebere uku Ya we kwe nkwa ibaghara nmehie ndi nile ji nchehari nke si n'obi-ha puta na ezi okwukwe we che Ya iru; Ka Q mere unu ebere; ka Q baghara unu, ka Q zoputa unu n'aka nmehie-unu nile; ka Q nye unu ike, ka Q ba kwa unu ume n'ez ihe nile; ka Q weta unu na ndu ebigh-ebi; site na Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi. Amen.

Agusia, Presbyter gasi,

Nurunu okwu nkasi-obi nke Onye-nzoputa-ayi Kraist gwara ndi nile chere Ya iru ezie.

Biakutenum, unu nile ndi nadogu onwe-unu n'olu, ndi ebowo-kwa-ra ibu di arq, Mu onwem geme kwa ka unu zuru ike. *Matiu 11. 28.*

Chineke huru uwa n'anya otu a, na Q nyere obuna Okpara Q muru nani Ya, ka onye o bula nke kwere na Ya we ghara ila n'iyi, kama ka o nwe ndu ebigh-ebi. *Jon 3. 16.*

Nuru-kwa-nu okwu Saint Pol kwuru.

Okwu a kwesiri ntukwasi-obi, kwesi kwa ka anara ya nke-oma n'uzo nile o bula, na Kraist Jisus biara n'awa izoputa ndi-nmehie. *1 Timoti 1. 15.*

Nuru-kwa-nu okwu Saint Jon kwuru.

Q buru kwa na onye o bula emehie, ayi nwere otu Onye nekwa onu ayi n'ebe Nna-ayi nq, Ya bu Jisus Kraist, bu Onye ezi omume. Ya onwe-ya bu kwa ihe ijuru Chineke obi bayere nmehie nile ayi. *1 Jon 2. 1, 2.*

Emesia, Presbyter gaguba, si,

Bulitenu obi-unu.

Oziza. Ayi ebulite ha, nye Onye-nwe-ayi.

Presbyter. Ka ayi kele Onye-nwe-ayi Chineke ekele.

Oziza. Q kwesiri, o ziri ezi ka ayi me otu a.

Emesia, Presbyter gecho iru na Table nke Onye-nwe-ayi, o gasi,

Q kwesi ka, o ziri ezi, o bu kwa olu-ayi ezie, ka ayi nekele Gi ekele mbe nile n'ebe nile, Onye-nwe-ayi, *Nna di Nso, Nke puru ime ihe nile, Chineke Onye di ndu ebigh-ebi. **Okwu ndia (Nna di Nso) agagu-gha ha na Sunday nke Trinity.*

N'ebe a Okwu-nmalite nke agāgu nānī n'ubochi nke ha gēso, ma ọ buru na Okwu-nmalite di akara akā ka aqua ya n'oge ahu: ọ buru na ọ digh nka gēso ngwa ngwa.

Ya mere ayi nēto, nēbuli kwa Aha otuto Gi, ayi na Ndi-mq-ozī na Ndi-isi-mq-ozī na usu nile nke elu-igwe; nēto Gi mbe nile, nāsī, Nsq, Nsq, Nsq, Jehovah Chineke nke usu nile nke ndi-agma, elu-igwe na uwa juputara n'otuto-Gi: Otuto diri Gi, Jehovah Nke kachasi ihe nile elu. Amen.

OKWU-NMALITE NKE AGĀGU NANIN'UB ỌCHI-HA.

N'ubochi Christmas, na ubochi asa so ya.

N'ihī na I were Jisus Kraist nānī otū Ọkpara-Gi nye ka amua Ya n'ihī ayi na mbe dika nka: Onye ewere aru nne-Ya Nwa-aboghō nāmagh nwoke, bú Meri, we me Ya madu ezie, site n'ọlu nke Mq Nsq; Madu Nke nēnwegh ntupọ nmehie, ka Ọ we sachapu ayi nmehie nile. Ya mere ayi nēto, etc.

N'ubochi Easter, na ubochi asa so ya.

Ma nke kasi, ọ bu ọlu-ayi ito Gi n'ihī Nbilite-n'ọnwu di otuto nke Ọkpara-Gi Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi: n'ihī na Ya onwe-ya bu Nwa-aturu Oriri Ngabiga ezie, Nke eji chu aja n'ihī ayi, Onye bupuworo nmehie nke uwa; Onye ọuworo ọnwu site n'ọnwu nke Ya, O site kwa na nbilite-n'ọnwu nke O siri n'ọnwu ba na ndu ọzọ weghachiworo ayi ndu ebigh-ebi. Ya mere ayi nēto, etc.

N'ubochi Nri-go-n'elu-igwe, na ubochi asa so ya.

Site n'Ọkpara-Gi Nke I hubigara n'anya okè, Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi; Onye gosiri Ndi-ozī-Ya nile Onwe-ya n'ihè nke-oma mbe Nbilite-n'ọnwu-Ya kasi otuto gabigasiri, Ọ rigo-kwa-ra

n'elu-igwe n'anya-ha, idoziri ayi ọnọdu; ka ebe Ọ nọ, ka ayi we rigo kwa n'ebe ahu, ka ayi na Ya we buru eze n'otuto. Ya mere ayi nēto, etc.

Na Whit-sunday, na ubochi isi so ya.

Site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi; Onye ọ bu dika nkwa-Ya bukarisiri ezie si di ka Mq Nsq were oké ụzụ mberede si n'elu-igwe ridata dika na mbe a, dika ọ bu oké ifufe, n'ihe yiri ire ọku, nọkwasi n'isi Ndi-ozī, izi ha ihe, na idubā ha n'ezī-okwu nile; nēnye ha onyinye nke asusu di iche iche, na anya-ike kwa ka ha were inu-ọku nke-uku n'obi we nkwusara mba nile Ozi Oma mbe nile; nke eji weputa ayi n'ọchichiri na njehie bā n'ihè nēnwu nke-oma na ezi ọmuma nke Gi, na nke Ọkpara-Gi Jisus Kraist. Ya mere ayi nēto, etc.

Nānī n'Ememe Trinity.

Onye bu otū Chineke, otū Onye-nwe-ayi; ọ bugh nānī otū Onye, kama Ndi di atọ nime otū Udi. N'ihī na ihe ayi kwere bayere otuto nke Nna, otū ihe ahu ka ayi kwere bayere Ọkpara, na bayere Mq Nsq, ha enwegh idi-iche ọ bula ma-ọbu aratagh-arata. Ya mere ayi nēto, etc.

Agusia Okwu-nmalite ọ bula nime ndia, agābū ma-ọbu gua ngwa ngwa, si,

Ya mere ayi nēto, nēbuli kwa Aha otuto Gi, ayi na Ndi-mq-ozī na Ndi-isi-mq-ozī na usu nile nke elu-igwe; nēto Gi mbe nile, nāsī, Nsq, Nsq, Nsq, Jehovah Chineke nke usu nile nke ndi-agma, elu-igwe na uwa juputara n'otuto-Gi: Otuto diri Gi, Jehovah Nke kachasi ihe nile elu. Amen.

Emesia, Presbyter gēbu ikpere n'ala na nso Table nke Onye-nwe-ayi, p gēkpe Ekpere nka so n'aha ndi nile gānara Oriri Nso.

Ayi azqbayegh ukwu ibia na Table nke Gi, Onye-nwe-ayi Onye-ebere, dika ayi tukwasiri obi n'ezimome onwe-ayi, kama ayi tukwasiri obi n'oturu ebere uku Gi. Ayi ekwesigh itutuko irighiri nri n'okpuru Table-Gi. Ma Gi bu Otú Onye-nwe-ayi ahu, Onye nwe ime ebere mpe nile: Ya mere Onye-nwe-ayi Onye-amara, kwe ka ayi si otú a rie anu-arunke Jisus Kraist, bú Okpara-Gi I huru n'anya, ka ayi si kwa otú a nua qbara-Ya, ka ewe do aru nmehie ayi qcha site n'aru-Ya, ka ewe sacha kwa nkpuru-obi-ayi site n'qbara-Ya nke kachasi oké qnu, ka ayi we biri nime Ya, ka Ya onwe-ya we biri kwa nime ayi mpe nile. Amen.

Mpe Presbyter, ka o guzo qto n'iru Table, o dozisia Achicha na Manyavine otú p gādiri ya nfe inyawa Achicha nke-oma n'iru ora madu, na iwere kwa Iko n'aka-ya, p gēkpe Ekpere nke Ido-nso, otú a.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nna-ayi nke elu-igwe, Onye sitere n'ebere obi nro nke Gi we nye Jisus Kraist, bú nání otú Qkpara-Gi, ka Q nwua qnwu n'elu obe n'ih nqputa nke ayi; Onye sitere n'ifé-ófufé Q were Onwe-ya fè nání otú mpe we chua n'ebe ahu otú ajà zuru ezu, nke zu-kwa-ra oké, qo kwa nkpa, bú ifé-ófufé na ihe juru afó n'ih nmehie nke uwa nile, Q ka-kwa-ra, nye kwa ayi iwu nime Ozi Qma Ya di nso, ka ayi nēchetagide qnwu-Ya di oké qnu mpe nile, rue mpe Q gābia qzq; Nuru olu-ayi, Nna nke ebere, ayi nāriq Gi n'obi dikariri ume-ala; kwe, ka ebe ayi nara achicha na manyavine ndia, bú ihe I kere, otú ihe Qkpara-Gi Jisus Kraist, bú Onye-nzqputa-ayi, kara di nso, ka ewe nēcheta qnwu-Ya na ihu-ahuhu-Ya, ka ayi we buru ndi-nketa nke Aru na Qbara-Ya dikarisiri ngozi:

Onye ^(a)nara Achicha n'otú abali ahu nke arara Ya nye n'aka ndi-iro-Ya; mpe Q kelesiri ekele, ^(b)Q nyawa ya, Q nye ndi nēso uzq Ya, si, Naranu, ri kwa, ^(c)nka bu Arum nke anēnye n'ih unu: Nēmenu nka ka unu we nēchetam. Mpe ha risiri nri anyasi Q ^(d)nara kwa Iko otú ahu; mpe Q kelesiri ekele, Q nye ha, si, Unu nile nua nime nka; n'ih na ^(e)nka bu Qbaram nke Qquba-ndu Qhu, nke anāwusi n'ih unu na n'ih qututu madu, n'ih nqaghara nmehie: Nēmenu nka, mpe q bula unu gānu ya, ka unu we nēchetam. Amen.

(a) N'ebe a Presbyter gēburu ahere n'aka-ya: (b) N'ebe a p ganyawa Achicha: (c) N'ebe a o gēb kwasi Achicha nile aka-ya: (d) N'ebe a o gēburu Iko n'aka-ya: (e) N'ebe a o gēbkwasi ihe obula aka (ma-pbu Chalice ma-pbu Flagon) nke Manyavine agedo osp di nime ya:

Agusia, Minister ya onwe-ya gēburu uzq nara Oriri Nso n'uzq abua ahu, emesi kwa p nyebe Ndi-bishop na Ndi-presbyter na Ndi-deacon otú ahu, (ma p buru na onye p bula di otú a nq,) enyesia, p gēnye kwa ora madu n'usoro n'aka-ha, ha nile gēbu ikpere n'ala nwayo. Mpe p nyere onye p bula Achicha p gāsi,

Aru nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, nke enyere n'ih gi, ka q chebe aru na nkpuru-obi-gi rue na ndu ebigh-ebi. Nara nka rie, nēcheta na Kraist nwuru n'ih gi, were Ya me nri n'obi-gi site n'okwukwe, ya na ikele-ekele.

Minister nke nyere onye p bula Iko gāsi kwa,

Qbara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, nke awusiri n'ih gi, ka q chebe aru na nkpuru-obi-gi rue na ndu ebigh-ebi. Nua nka, nēcheta na awusiri Qbara Kraist n'ih gi, jide ekele.

Q buru na Achicha ma-pbu Manyavine nke edoro nso agwusia tutu ha nile eketasia, Presbyter gēdo qzq nso, dika Uzq eburu uzq ka si di; p gāmalite igu na [Kraist Onye-nzqputa-ayi nara Achicha n'otú abali ahu, etc.] n'igpzi Achicha: p gāmalite igu na [Mpe ha risiri Nri Anyasi Q nara kwa, etc.] n'igpzi Iko.

Mpe ha nile kelasiri, Minister gèchighari na Table nke Onye-nwe-ayi, ọ gèwere nsopuru tukwasi n'elu ya ihe nke foduru nime Nri edoro nsọ, were ezi àkwà ọcha ịakwasi ya.

Emesia, Presbyter gèkpe Ekpere nke Onye-nwe-ayi, ọra madu ganàzaso ya n'Aririọ ọ bula.

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka Aha-Gi di nsọ. Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nàchọ, dika (esi eme ya) n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otú ahu n'uwa. Nye ayi nri ta nke gèzuru ayi n'ubochi ta. Ịaghara ayi ihe ọjọ nile ayi mere, Otú ayi onwe-ayi si ịaghara ndi mere ayi ihe ọjọ. Edebula ayi nime ọnwunwa; Ma ọputa ayi n'aka ajọ ihe: N'ihì na ala-eze bu nke Gi, Na ike, na otuto, Mpe nile mpe nile. Amen.

Emesia, agàgu otú a.

Onye-nwe-ayi, Nna nke elu-igwe, ayi ndi-orù-Gi di ume-ala n'obi ji obi-ayi nile nàriọ obi-oma-Gi dika Nna, ka I were ebere nara àjà nka, bú otuto na ekele ayi ji kele Gi; ayi ji ezi obi di ume-ala nàriọ Gi ka I kwe, ka site n'ọlu oma na ọnwu nke Ọkpara-Gi Jisus Kraist, na site n'okwukwe n'ọbara-Ya, ka ayi na Nzukọ-Gi nile we nata ịaghara nmehie-ayi nile, na urú ọzọ nile nke putara nime ihu-ahuhu-Ya. N'ebe a, Onye-nwe-ayi, ayi eche onwe-ayi n'iru Gi, bú nkpuru-obi-ayi na aru-ayi, ka ayi we buru àjà di ndu achuru Gi, nke bu ihe kwesiri ekwesì di kwa nsọ; ayi nàriọ Gi n'obi di ume-ala, ka ayi nile, bú ndi-nketa n'Oriri nsọ nka, ka ayi juputa n'amara nke Gi na ngọzi nke elu-igwe. Ọ bu ezie na ayi ekwesigh ichuru Gi aja ọ bula, n'ihì ọtutu nmehie-ayi, ma ayi nàriọ Gi ka I nara ọlu-ayi nka na ifè-òfufè nka nke ayi nàgagh ilu na ifè; agula ihe kwesiri omume-ayi, kama ịaghara ayi nmehie-ayi, site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi; Onye nsopuru na otuto nile diri Gi site na Ya na yere Ya n'idi-n'otù nke Mọ Nsọ, Nna Nke puru ime ihe nile, rue uwa ebigh-ebi. Amen.

Ma-ọbu nka.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye di ndu ebigh-ebi, ayi ewere obi-ayi nile nēkele Gi, n'ihì na I wedatara Onwe-gi gèwere nri nke Mọ nke Aru na Ọbara kasi oké ọnu nke Ọkpara-Gi Jisus Kraist, bú Onye-nzọputa-ayi, we zua ayi, bú ndi nara ihe-omimi nsọ ndia ka o si kwesi; I we me ka ayi mara iru-oma-Gi na obi-oma-Gi n'ebe ayi nọ; na ayi bu kwa ihe di n'aru ezie anyagidere n'Aru di omimi nke Ọkpara-Gi, nke bu otù di ngọzi nke ndi nile kwere na Ya; na ayi bu kwa ndi-nketa ala-eze ebigh-ebi nke Gi site n'olile-anya, n'ihì ọlu oma nke ọnwu na ihu-ahuhu kasi oké ọnu nke Ọkpara-Gi I huru n'anya. Ayi ewere ezi obi di ume-ala nàriọ Gi, Nna nke elu-igwe, ka I si otú a were amara-Gi yere ayi aka, ka ayi we bigide nime nnwẹkọ ahu nke di nsọ, we nàlu otú ezi ọlu nile nke I kwadebeworo ayi ka ayi nàkpaghari nime ha; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi, Onye nsopuru na otuto nile diri, yere Gi na Mọ Nsọ, we rue n'uwa ebigh-ebi. Amen.

Emesia agàgu ma-ọbu bua.

Otuto diri Chineke n'elu, udo di kwa n'uwa, obi-oma n'ebe madu nọ. Ayi nēto Gi, ayi nàgọzi Gi, ayi nàsopuru Gi, ayi nēnye Gi otuto, ayi nēkele Gi ekele n'ihì otuto uku Gi, Onye-nwe-ayi Chineke, Eze nke elu-igwe, Chineke, bú Nna Nke puru ime ihe nile.

Onye-nwe-ayi, Jisus Kraist, bú Ọkpara amuru nàni Gi; Onye-nwe-ayi Chineke, Nwa-aturu Chineke, Ọkpara nke Nna, Onye nēbupu nmehie nke uwa, mere ayi ebere. Gi Onye nēbupu nmehie nke uwa, mere ayi ebere. Gi Onye nēbupu nmehie nke uwa, nara ekpere-ayi. Gi Onye nànọdu ala n'aka-nri Chineke, bú Nna, mere ayi ebere.

N'ihì na nàni Gi di nsọ; nàni Gi bu Onye-nwe-ayi; nàni Gi, Kraist, yere Mọ Nsọ, bu Onye Kachasi elu n'otuto nke Chineke, bú Nna. Amen.

Emesia, Presbyter (ma-ḡbu Bishop, ḡ buru na ḡ np) ḡwore ngḡzi nka zilaga ha.

Ka udo nke Chineke, nke kachasi uche nile, chebe obi-unu na èchichè-uchè-unu n'ḡmuma na ihu-n'anya nke Chineke, na nke Ọkpara-Ya Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi: ka ngḡzi nke Chineke Nke puru ime ihe nile, bú Nna na Ọkpara na Mḡ Nsḡ, di n'etiti unu, diye-kwa-ra unu mḡe nile. *Amen.*

Collect nke agāgu ma Onyinye gabigasia, mḡe Oriri Nsḡ nāgagh-adi, ubḡchi ḡ bula di otú a agāgu otú ma-ḡbu ihe kariri otú nime ha; agāgu kwa otú ihe ahu, mḡe ḡ bula achorḡ, ma agusia Collect, ma-ḡbu nke Ekpere Ututu ma-ḡbu nke Ekpere Anyasi, ma-ḡbu nke Oriri Nsḡ, ma-ḡbu nke Litany, otú ḡ di nma n'anya Minister.

Onye-nwe-ayi, were ebere yere ayi aka n'aririḡ na ekpere ayi ndia, dozi kwa uzḡ ndi-orú-Gi we rue n'inata nzḡputa ebigh-ebi; ka n'etiti nḡanwe nile na ihe nile neme na ndu ḡnwu nka, ka iye-aka-Gi nke amara dikarisiri na nke jikere ejikere we nāluru ha ḡḡ mḡe nile; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Onye-nwe-ayi Nke puru ime ihe nile, Chineke Nke di ndu ebigh-ebi, ayi nāriḡ Gi ka I wedata Onwe-gi iduzi na ido nsḡ na ichi, ma obi-ayi ma aru-ayi, n'uzḡ iwu-Gi nile, na n'ḡlu nke ihe nile I nyere n'iwu; ka site na nchegide-Gi nke kachasi ihe nile ike, ma n'ebe a ma na mḡe nile, ka ewe chebe ayi n'aru na nkpuru-obi; site n'Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, bú Onye-nzḡputa-ayi. *Amen.*

Chineke Nke puru ime ihe nile, ayi nāriḡ Gi, ka I kwe ka okwu nke ayi nuworo ta na nti-ayi putara ihè, ka ewe si otú a nyakudo ha nime obi-ayi site n'amara-Gi, ka ha we mia nkpuru nke ibi ezi obi nime ayi, ka nsḡpuru na otuto we diri Aha-Gi; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Onye-nwe-ayi, were amara iru-ḡma-Gi nke kachasi ihe nile buru uzḡ ga n'iru ayi n'omume-ayi nile, were kwa iye-aka-Gi nke nādigide mḡe nile nēdu ayi n'uzḡ; ka ayi we nye Aha-Gi di nsḡ otuto nime ḡlu-ayi nile, nke ayi malitere, nālugide, we luble na Gi, ka ayi we nata kwa ndu ebigh-ebi n'ikpe-azu site n'ebere-Gi; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Chineke Nke puru ime ihe nile, isi-iyi nke amam-ihe nile, Onye mara nkpa nke ayi tutu ayi ariḡ, na amagh-ihe-ayi n'iriḡ aririḡ; Ayi nāriḡ Gi ka I mere adigh-ike-ayi ebere; ma ihe nile ayi nēnwegh iru iriḡ n'ihī ekwesigh-ekwesi-ayi, nke ayi nāpugh kwa iriḡ n'ihī ikpu-isi-ayi, Gi wedata kwa Onwe-gi nye ayi ha n'ihī ikwesi-ekwesi nke Ọkpara-Gi, Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye kweworo nkwa inu aririḡ nke ndi nāriḡ n'Aha Ọkpara-Gi; Ayi nāriḡ Gi ka I were ebere do nti-Gi n'ebe ayi nḡ, bú ndi butara Gi ekpere-ayi na aririḡ-ayi uḡu a; kwe ka ayi natazue ihe nile ayi ji okwukwe we riḡ dika I si achḡ, n'ibo nkpa-ayi, na igosi otuto-Gi n'iru ḡra madu; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Na Sunday na Ubḡchi Nsḡ ḡḡ (ḡ buru na Oriri Nsḡ adigh) agāgu ihe nile akara akà n'Oriri Nsḡ, we rue n'ikpe-azu Ekpere n'ihī ḡra madu [N'ihī ḡḡdu nile nke Nzukḡ Kraist nālu ḡḡ n'uwa nka] tiyere otú ma-ḡbu nke kariri otú nime Collect ndia edere n'elu ebe a, ka agēwere Ngḡzi gubie.

Iri Nri-anyasi nke Onye-nwe-ayi agagh-adi, ma ḡnu-ḡḡgu ndi biara erugh isoro Presbyter kekḡ, dika o si di ya nma n'uche. ḡ buru na ha akagh orú madu n'Ebe ahu ndi tozuru etozu inara Oriri Nsḡ; Oriri Nsḡ ḡ bula agagh-adi, ma madu anḡ (ma-ḡbu madu atḡ otú ḡ di) esogh Presbyter ketakḡ.

N'ulo Chineke nke Cathedral na nke College na nime College, ebe ptutu Presbyter na Deacon di, ha nile gānara Oriri Nsḡ, ha na Presbyter, kwa-Sunday otú ḡ di, ma ha enwegh ezi ihe ḡḡḡchi ha.

Ka ewe wepu ihe nile gākpata esem-okwu na echichè nēzigh ezi, nke onye o bula nwere, ma-ọbu nke onye o bula puru imwo layer Achicha na Manyavine ahu, o gādi nma ka Achicha ahu buru otú anéri eri; ma o gābu Achicha nke utu-ọka wheat kasi nma nke ha nwere ike ichota.

O buru na Achicha na Manyavine foduru anēdogh nso, Curate gēwere ya n'onwe-ya; ma o buru na o fodu nime nke odoro nso, agagh-ewere ya pua n'Ulo Chineke, kama Presbyter na otú ndi ọpọ nime Ndi-nketa nke o gākpọ biakute ya mbe ahu, ha gēwere nso puru ua n'ya n'oge ahu enyesiri Ngọzi.

Curate na Ndi-church-warden gēwere ego nke Nzuko Kraist di n'ebe ahu zuta Achicha na Manyavine nke Oriri Nso.

Riba kwa ama, na Onye Nzuko Kraist o bula nke ebe o bula gēketa nime Oriri Nso mbe atọ n'arọ otú o di, otú nime ha gābu Easter. Kwa-arọ na mbe Easter Onye Nzuko Kraist o bula nke ebe o bula na Parson, ma-ọbu Vicar, ma-ọbu Curate, ma-ọbu ndi ha gēz, gāpiazi; ha gāturu ha utu Ulo Chineke nile, ka esi atu, nke agākwu ugwo ya mbe ahu n'ebe ahu.

Nzuko Ikpere Chineke lasasia, ego enyere n'Onyinye, agēkè ya nye n'ime amara ihu-n'anya, otú Minister na Ndi-church-warden gēzu n'uche-ha. O buru na ha ekwerilagh n'ime nka, agēkè ya otú Bishop kara akà.

Ebe akara n'Usoro nke Inye Nri-anyasi nke Onye-nwe-ayi nka, na Ndi-nketa gēbu ikpere n'ala we nara ya; (iwu nka ezubere ya na nma ka ewe gosi ekele obi di unne-ala nke ayi n'ili uru nke Kraist enyeworo Ndi-nketa nile kwesiri ekwesiri nime ya, ka ewe ze kwa nmetọ na aghara nime Oriri Nso ahu, nke gāputa ma o buru na emegh otú a;) ka onye o bula ghara ighotahie ihu-ikpere nka, ma-ọbu metọ ya site n'amagh-ihu na adigh-ike nke ya, ma-ọbu site n'idebe iwe na isi ike; Ya mere ekwuputara nka, si, na ezubegh nso puru o bula n'ihu-ikpere ahu, ma o kwesigh ka asopuru Achicha ma-ọbu Manyavine nke Sacrament, nke anara n'ebe ahu n'aka nke aru, ma-ọbu isopuru Nnọdu o bula nke Anu-aru na Obara nke Aru Kraist eji muputa Ya. N'ihl na Achicha na Manyavine nke Sacrament di ka esi kè ha, n'ihl ya agagh-asopuru ha; (n'ihl na nke ahu gābu ikpere arusi, nke ndi nile ndi kwere na Kraist gākpọ asi;) Aru na Obara nke Kraist, bú Onye-nzoputa-ayi, eji muputa Ya di n'Elu-igwe, ha adigh n'ebe a; n'ihl na o megidere ezi-okwu nke Aru Kraist eji muputa Ya na O gānọ kari n'otú ebe otú mbe ahu.

USORO IME

BAPTISM NKE UMU-NTAKIRI N'IRU

ỌRA MADU,

NKE AGANAGU NIME ULO CHINEKE

Agādo pra madu aka na nti na o gāka nma ka aghara ime baptism ma-ọbugh n'ubochi Sunday ma-ọbu n'Ubochi Nso ọpọ, mbe otutu madu nkpobara n'otú; ka nzuko nile di n'ulo Chineke we buru amà na akpobataru ndi emere baptism ọbu nime ọmu-ọpugu nke Nzuko Kraist; nke-ọpọ kwa n'ihl na nime ime umu-ntakiri baptism ka anēchataru madu o bula n' n'ebe ahu ihe o kwuputara pra Chineke nime Baptism nke ya. N'ihl nka o kwesi-kwa-ra ka eme madu baptism n'asusu nke pra madu nāsu. Otú o di (o buru na o di nkpa,) agēme umu-ntakiri n'ubochi ọpọ.

Riba ama, na Nna abua nime Chineke na otú Nne nime Chineke gēguzoro Nwa-nwoke o bula; ma ndi gēguzoro Nwa-nwayi o bula bu otú Nna nime Chineke, na Nne abua nime Chineke. Mbe umu-ntakiri di agēme baptism, ndi muru ha gāburu uzo gwa Curate n'ubochi ọpọ ubochi ahu, ma-ọbu n'ututu ahu tutu amatite Ekpere Ututu. Ndi bu Nna na Nne nime Chineke, na ndi nke kuru umu-ntakiri n'aka, gēguzo n'iru Font, mbe agusiri Ihe-nwuta nke-abua nime Ekpere Ututu, ma-ọbu mbe agusiri Ihe-nwuta nke-abua nime Ekpere Anyasi, ka Curate gēsi zu n'uche-ya. Mbe ahu Presbyter gābiaru nso Font, (nke agāpaju miri efu mbe ahu,) o gēguzo n'ebe ahu, si,

Emewo Nwa nka baptism, ma-ọbu na akemegh ya?

O buru na ha aza, É-é: mbe ahu Presbyter gāgu otú a.

Ndi m'huru n'anya ezie, ebe aturu ime madu nile, mua ha nime nmehie; ma Onye-nzoputa-ayi Kraist si, O buru amugh madu site na Miri na Mọ Nso, o pugh ibà n'ala-eze Chineke; anamariọ unu ka unu kpokue Chineke Nna, site n'Onye-nwe-ayi Jisus

Kraist, ka *Q* were otutu ebere-Ya nye *Nwa nka* ihe ahu nke *ρ* nāpugh inwe site n'omumu; ka ewe me ya baptism na Miri na *Mq Nsq*, we nara ya nime Nzukọ nsq nke Kraist, ewe do ya akuku-arụ di ndu nime ta.

Mpe ahu Presbyter gāsi,

Ka ayi kpere Chineke.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye di ndu ebigh-ebi, Onye sitere n'ebere uku *Gi* we zoputa Noa na ezi-na-ulo-ya n'ụpọ ka ha ghara ila n'iyi na miri; *Gi* Onye du-kwa-ra umu Israel ndi nke *Gi* we gabiga Osimiri Uhie ka ihe *ρ* bula ghara ime ha, I were nka gosi ihe yiri Baptism nsq nke *Gi*; Onye sitere na Baptism nke Jisus Kraist *Qkpara-Gi* I huru n'anya ezie n'osimiri Jodan we do miri nsq dika ihe-omimi bayere isachapu nmehie; Ayi nāriq *Gi*, n'ihì ebere-*Gi* nēnwegh nsqtu, ka I were ebere lekwasi *Nwa nka* anya; sacha ya, were *Mq Nsq* do ya nsq; ka ya *onwe-ya*, ebe azoputaworo ya n'iwe-*Gi*, ka ewe nara ya nime ụpọ nke bu Nzukọ Kraist; ka *ρ* we nēguzosi ike n'okwukwe, nānuri qnū n'olile-anya, ɓagide nkporqgwu n'ihu-n'anya, we si otú a gabiga ebili-miri nke uwa ahuhu nka, we biarue ala nke ndu ebigh-ebi n'ikpe-azu, soro *Gi* buru eze rue uwa ebigh-ebi; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye nādigh-anwu anwu, iye-aka nke ndi nile ji nkpa, Onye-iyek-aka nke ndi nile ɓakutere *Gi* n'ihì iye-aka, ndu nke ndi kwere ekwe, nбилite-n'onwu nke ndi nwuru anwu; Ayi akpokube *Gi* n'ihì *Nwa nka*, ka ya *onwe-ya*, ebe *ρ* biara na Baptism nsq nke *Gi*, ka *ρ* we nata nɓaghara nmehie-ya site n'imụ ozọ nke mọ. Nara ya, Onye-nwe-ayi, otú I kwere n'onu *Qkpara-Gi* I huru n'anya ezie, si, Rionu, agēnye kwa unu; chonu, unu gachota kwa; kuanu aka n'onu-uzo, agēmeghe-kwa-ra unu:

Otú ahu nye ayi, bú ndi nāriq ụpọ a; ka ayi, bú ndi nāchọ, chota; meghe ụzọ nye ayi, bú ndi nāku; ka *Nwa nka* we nwe ngọzi ebigh-ebi nke nsacha-*Gi* nke elu-igwe, ka *ρ* we bia n'ala-eze ebigh-ebi nke I kweworo site na Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

Emesia, qra madu gēguzo otọ, Presbyter gāsi,

Nurunu okwu nke Ozi *Qma*, edere site n'aka Saint *Mak*, n'Isi nke-iri, Ama-okwu nke-iri-na-atọ.

Mak 10. 13-26.

Mpe agwiri Ozi Qma, Minister gādu nkpunkpu Qdu nka n'isi okwu nke Ozi Qma.

Ndi m'huru n'anya, unu anu nime Ozi *Qma* nka okwu nke Onye-nzoputa-ayi Kraist, ka O si kwu ka ekutere Ya umu-ntakiri; ka O si ta ha uta, bú ndi nēpochi ha ibiakute Ya; ka O si du madu nile qdu ka ha so emehiegh-emehie-ha. Unu ahu site n'omume-Ya na ihe *Q* mere nke putara ihè ka O si gosi obi-qma-Ya n'ebe ha nq; n'ihì na O kuru ha n'aka-Ya, O bikwasi ha aka-Ya abua, *Q* gozie ha nke-qma. Ya mere unu enwela obi abua, kama kwesienu ike na *Q* gānara kwa *Nwa nka* di ebe a n'obi amara; na *Q* gēwere aka nke ebere-Ya kuru ya nye n'aru; na *Q* gēnye ya ngọzi nke ndu ebigh-ebi; na *Q* gēme ya *onye-nketa* ala-eze ebigh-ebi nke Ya. N'ihì nka, ebe obi-ayi si otú a kwere ezie n'obi qma nke Nna-ayi nke elu-igwe n'ebe *Nwa nka* nq, nke ekwuputara n'onu *Qkpara-Ya* Jisus Kraist; ebe ayi nēnwegh obi abua ma-qli na O ji obi amara we kweye n'olu ihu-n'anya ayi nka n'iweta *Nwa nka* bia na Baptism nsq nke Ya; ka ayi were okwukwe na obi nsopuru kele Ya ekele, ka ayi si,

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye di ndu ebigh-ebi, Nna-ayi nke elu-igwe, ayi ekele *Gi* ekele obi di

ume-ala, n'ihì na I wedatawo Onwe-gi we kpòta ayi n'òmuma nke amara-Gi na okwukwe n'ebe I nọ; Me ka òmuma nka ba uba, me kwa ka okwukwe nka sie ike nime ayi ebigh-ebi. Were Mọ Nsọ nke Gi nye *Nwa nka*, ka ewe mua ya ọzọ, ka ewe do kwa ya *onye-nketa* nzoputa ebigh-ebi; site n'Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Onye di ndu, nābu kwa Eze, yere Gi na Mo Nsọ, ụfọ a na m̀be nile. *Amen.*

Emesia, Presbyter gāgwa Ndi bu Nna na Nne nime Chineke okwu di otú a.

Ndi m'huru n'anya ezie, unu ewetawo *Nwa nka* bia n'ebe a ka eme ya baptism, unu ekpewo ekpere ka Onye-nwe-ayi Jisus Kraist wedata Onwe-ya inara ya, na itọpu ya na nmehie-ya, na iwere Mọ Nsọ do ya nsọ, na inye ya ala-eze nke elu-igwe, na ndu ebigh-ebi. Unu anuwo kwa na Onye-nwe-ayi Jisus Kraist ekwewo nkwa nime Ozi Qma Ya inye ihe nile ndia nke unu kpeworo n'ekpere: nkwa nka, n'akuku nke Ya, Ọ ghagh idebe ya na imezu ya n'ezie. N'ihì nka, m̀be Kraist kwesiri nkwa nka, *Nwa nka*, n'akuku nke ya, aghagh kwa ikwe ezie, site n'onu-unu, bú ndi-mbe nke ya, (we rue mbe o tozuru iburu ya *n'onwe-ya*,) na ya gāju ekwensu na ọlu nke ya nile, na ya gēkwe Okwu nsọ nke Chineke m̀be nile, na ya gēdebe iwu-Ya nile n'obi kwere ekwe.

Ya mere ajuam,

Gi, n'aha *Nwa nka*, i juru ekwensu na ọlu-ya nile npako efù na otuto nke uwa, ya na ọchichọ anyaku nile nke di ya, na agu nke nmehie di n'an-u-aru, ka i ghara iso ha, ka ha ghara idu gi?

Qziza. Ajurum ha nile.

Minister.

Ì kwere na Chineke, bú Nna, Nke puru ime ihe nile, Onye kere elu-igwe na uwa?

Ì kwere na Jisus Kraist, bú Ọkpara Ọ muru nání Ya, bú Onye-nwe-ayi? Na aturu ime Ya site n'ike Mọ Nsọ; na Nwa-aboghọ nāmagh nwoke, bú Meri, muru Ya; na Ọ huru ahuhu n'ubochi Pōntios Paillet, na akpogidere Ya n'obe, Ọ nwua, elie Ya; na Ọ ridara n'ala-mọ, n'ubochi nke-atọ Ọ si kwa na ndi nwuru anwu bilie ọzọ; na Ọ rigoro n'elu-igwe, nānọdu n'aka-nri Chineke, bú Nna, Nke puru ime ihe nile; na n'ebe ahu ka Ọ gēsi bia n'oge ikpe-azu nke uwa, ikpe ndi di ndu na ndi nwuru anwu?

Ì kwere na Mọ Nsọ; na Nzukọ Katolik nke di nsọ; na Nmekọ nke Ndi Nsọ; na Nḡaghara nmehie; na Nbilite-n'onwu nke anu-aru; na ndu ebigh-ebi ma onwu gabiga?

Qziza. Ihe nile nka ekwesirim ya ike.

Minister.

Ì nāchọ ka eme gi baptism n'okwukwe nka?

Qziza. Nke ahu bu ihe m'chọrọ.

Minister.

Ì gēwere kwa obi kwere ekwe nēdebe ọchichọ nsọ nke Chineke na iwu-Ya nile, Ì ganākpaghari nime ha ubochi nile nke ndu-gi?

Qziza. Ekwem.

M̀be ahu Presbyter gāsi,

Chineke, Onye ebere, kwe ka elie Adam ochie nime *Nwa nka* n'uzọ di otú a, na agēweli madu ọhu nime ya. *Amen.*

Kwe ka agu-nmehie nile nke di n'an-u-aru nwua nime ya, ka ihe nile nke Mọ Nsọ di ndu nime ya, to kwa nime ya. *Amen.*

Kwe ka ọ nwe ike na ume imerisi ekwensu, na uwa, na anu-aru. *Amen.*

Kwe ka onye o bula nke enyere Gi n'ebe a site n'onodu na ije-ozu nke ayi, ka ewere kwa ezi omume nke elu-igwe yikwasi ya dika uwe, ka enye kwa ya ndu ebigh-ebi, site n'ebere-Gi, Onye-nwe-ayi Chineke di ngozi, Onye di ndu, nanchi kwa ihe nile, rue uwa ebigh-ebi. *Amen.*

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Onye di ndu ebigh-ebi, Gi Onye Okpara-Gi I hubigara n'anya okè Jisus Kraist, n'ih i naghara nmehie-ayi, O wusiri miri na obara kachasi oké onu n'akuku-Ya; o nye ndi neso uzọ-Ya iwu, ka ha je, me mba nile ka ha buru ndi neso uzọ-Ya, neme ha baptism ba n'aha nke Nna, na nke Okpara, na nke Mọ Nso; Ayi nari o Gi, ka I nuru ariri o nke nzu o-Gi nka; do miri nka nso dika ihe-omimi n'ih i nsachapu nmehie; kwe ka *Nwa nka* agaje ime baptism nime ya uhu a, ka o nata uju amara-Gi, ka o digide n'onu-ogugu nke umu-Gi ndi-okwukwe na ndi arọtara; site na Jisus Kraist Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Emesia, Presbyter gèkuru Nwa ahu n'aka-ya, o gāsi Nna na Nne nime Chineke,

Guanu Nwa nka aha.

Mbe ahu o gākpo ya aha otu ha guru ya; (o buru na ha agwa ya ezie na Nwa ahu puru inagide miri nke-oma) o gèwere uche na ilezi-anya bia ya na Miri, o gāsi,

N. Emem gi baptism n'aha nke Nna, na nke Okpara, na nke Mọ Nso. *Amen.*

Ma o buru na ha agwa ya ezie na Nwa ahu adigh ike, o gèzu ma o wukwasi ya Miri, nekuru okwu ekwuru mbu, si,

N. Emem gi baptism n'aha nke Nna, na nke Okpara, na nke Mọ Nso. *Amen.*

Emesia, Presbyter gāsi,

Ayi anara Nwa nka nime nzuko igwè-aturu Kraist, *N'ebe a Pres- *ayi aka ya akara nke obe, ka o buru byter gaka akara ihe-iriba-ama na emesia na o gagh-eme obe n'egedege-iru Nwa ahu. ihere ikwuputa okwukwe Kraist, Onye akpofuru n'obe, na ilu ogu n'okpuru okorotọ-Ya dika nwoke megide nmehie, na uwa, na ekwensu; ka o guzogide dika ezi onye-ogu na oru nke Kraist we rue n'ogwugwu ndu-ya. *Amen.*

Emesia, Presbyter gāsi,

Umu-nnam m'huru n'anya ezie, ebe unu huru uhu a na amuwo *Nwa nka* ozo na anyakudowo ya n'aru Nzuko Kraist, ka ayi kele Chineke Nke puru ime ihe nile ekele bayere amara ndia; ka ayi kpe-kwa-ra Ya ekpere-ayi n'otu obi, ka *Nwa nka* we di ndu-ya foduru dika nmalite nka si di.

Mbe ahu agagu, madu nile gèbu ikpere n'ala;

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka aha-Gi di nso; Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nācho, dika (esi eme ya) n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otu ahu n'uwa. Nye ayi nri ta nke gèzuru ayi n'ubochi ta. Baghara ayi ihe ojo nile ayi mere, Otú ayi onwe-ayi si baghara ndi mere ayi ihe ojo. Edubala ayi nime onwunwa; Ma doputa ayi n'aka ajo ihe. *Amen.*

Agusia, Presbyter gāsi,

Nna, Onye kachasi ebere, ayi ekele Gi ekele nke si n'obi-ayi puta, na o towo Gi utu iwere Mọ Nso nke Gi we mua *Nwa nka* ozo, na inara ya guru ya nye na *Nwa* nke Gi, na ido ya ka ya na Nzuko nso Gi we buru otu aru. Ayi nari o Gi n'obi di ume-ala ka I kwe, ka ebe ya onwe-ya nwuru n'ebe nmehie di, di kwa ndu n'ebe ezi omume di, ebe elikoro ya na Kraist n'onwu-

Ya, ka ρ kpobue madu ochie ya n'obe, we ma ka aru-ya nile nke nmehie nwezuru ghara idi irè ma-oli; ka ya onwe-ya we buru kwa onye-nketa nke nбилite-n'onwu Okpara-Gi, otú emeworo ya ka ρ buru onye-nketa nke onwu-Ya; ka ρ we soro Nzukọ nsọ Gi fọduru we buru onye-nketa nke ala-eze ebigh-ebi nke Gi ma emesia; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

Emesia, ọra madu géguzo ọtọ, Presbyter gádu ndi bu Nna na Nne nime Chineke Ọdu nka nke so.

Ebe *Nwa nka* kweworo nkwa site n'onu-unu, bú ndi-mbe-ya, na ya gáju ekwensu na ọlu-ya nile, na ya gèkwe na Chineke, na ya gèfè Ya òfùfè; unu aghagh icheta, na ρ bu òkè na ọlu-unu ime ka *Nwa nka* muta, o tozue imuta, otú ρ bu ihe di nsọ nke-uku, bú nkwa ρ kweworo na nkwputa o kwuputaworo n'ebe a site n'onu-unu. Ka ρ we mata ihe ndia nke-oma kari, unu ganakpota ya ka ρ nuru okwu Chineke; nke kasi ihe nile unu gême uzọ ka ρ we muta Okwukwe, na Ekpere nke Onye-nwe-ayi, na Iwu Iri, n'asusu ọra madu, na ihe ọzọ nile Onye Kraist kwesiri ka ρ mara, ka ρ kwere n'ihì ezi-ndu nke nkpuru-obi-ya; ka ewe zua *Nwa nka* n'uzọ ezi omume ka ρ we nēbi dika o si kwesi onye bu onye Chineke na onye Kraist; unu gècheta mbe nile na Baptism buru ayi akara nkwputa-ayi; nke bu, ka ayi nēso ije-ukwu Onye-nzọputa-ayi Kraist, ka eme kwa ka ayi yie Ya; ka, ebe ρ nwuru, si kwa n'onwu bilie ọzọ n'ihì ayi, ka ayi, bú ndi emeworo baptism, si otú a nwua puta n'aka nmehie, we si n'onwu bilie bà n'ezì omume; ka ayi nēme ka agu-nmehie-ayi nile nke rere ure nwua mbe nile, ka ayi nāga kwa n'otú iru ahu kwa-ubochi n'ezì omume nile na ibi-obi nke kwesiri onye Chineke.

Emesia, ọ gāsi kwa,

Unu gēlezi anya ka akpota *Nwa nka* n'iru Bishop ka o bikwasi ya aka n'isi, mbe ρ di ike igu Okwukwe, na Ekpere nke Onye-nwe-ayi, na Iwu Iri, n'asusu ọra madu, mbe ezi-kwa-ra ya ihe ọzọ di nime Catechism Church nke edere n'akwukwọ n'ihì ya.

Ayi amawo site n'Okwu Chineke na aghagh izoputa umu-ntakiri emere Baptism, ma ha nwua tutu ha emehie ma-oli. Iwepu inwe-obi-abua nile bayere ika akara obe nime Baptism; agāhu ezi akukọ-ya, na ezi ihe wetara eji debe ya, nime Canon 30; nke edere n'akwukwọ na mbu n'arọ 1604.

USORO IME

BAPTISM NKE NDI TOZURU ETOZU,

NDI NWERE IKE IZARA ONWE-HA.

Mbe agême madu baptism, bú ndi tozuru etozu, Ndi muru ha, ma-ọbu ndi ọzọ nwere uche, gēburu uzọ gwa Bishop, ma-ọbu onye ọ kara ká àkà agwa ya, otú ọ di otú izi nke ubochi asa tutu ubochi ahu erue; ka ewe lezie anya nke-oma iledo ha, ma emesiri ka ha mütazue Ihe-nmuta mbu nke Uzọ Kraist; na ka ewe dui ha ọdu ka ha jikere onwe-ha site n'Ekpere-ekpere na Obubu-omu inara Sacrament nsọ nka.

Ọburu na ahu na ha kwesiri, Ndi bu Nna na Nne nime Chineke gējikere ichè ha n'iru Font ngwa ngwa ma agwaia Ihe-nmuta nke-abua, ma-ọbu n'Ekpere Ututu ma-ọbu n'Ekpere Anyasi, mbe ọra madu zukorọ n'ubochi Sunday ma-ọbu n'Ubochi Nsọ akara àkà, otú Curate gēchè na ọ kwesiri n'uche-ya.

Presbyter géguzo n'ebe ahu, jua ma ọ di onye emere baptism nime ndi nọ n'ebe ahu, ma-ọbu na ọ digh; ọ buru na ha aza, ei, E-ò; mbe ahu Presbyter gāsi otú a,

Ndi m'huru n'anya ezie, ebe aturu ime madu nile, mua ha nime nmehie, (nke amuwo-kwa-ra site n'anu-

aru bu anu-arū), ndi nke nọ n'anū-arū apugh kwa itọ Chineke utọ, kama na ha bi na nmehie, nēme ọtutu ajoin omume; ma Onye-nzọputa-ayi Kraist si, Ọ buru na amugh madu site na miri na Mọ Nsọ, ọ pugh ibà n'ala-eze Chineke; Anamariọ unu ka unu kpokue Chineke Nna, site n'Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, ka Ọ were ọtutu obi-oma-Ya nye *madu ndia* ihe ahu nke *ha* nāpugh inwe site n'omumu; ka ewe me *ha* baptism na Miri na Mọ Nsọ, we nara *ha* nime Nzukọ Nsọ nke Kraist, ewe do *ha* akuku-arū di ndu nime ya.

Mbe ahu Presbyter gāsi,

Ka ayi kpere Chineke.

(Mbe ahu Nzukọ ahu nile gēpu ikpere n'ala.)

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye di ndu ebigh-ebi, Onye sitere n'ebere uku Gi we zọputa Noa na ezi-na-ulo-ya n'ụọ ka ha ghara ila n'iyi na miri; Gi Onye du-kwa-ra umu Israel ndi nke Gi we gabiga Osimiri Uhie ka ihe ọ bula ghara ime ha, I were nka gosi ihe yiri Baptism nsọ nke Gi; Onye sitere na Baptism nke Jisus Kraist Ọkpara-Gi I huru n'anya ezie n'osimiri Jodan we do ihe bu Miri nsọ dika ihe-omimi bayere isachapu nmehie; Ayi nāriọ Gi, n'ihie ebere-Gi nēnwegh nsọtu, ka I were ebere lekwasị *ndi-orú-Gi ndia* anya; sacha *ha*, were Mọ Nsọ do *ha* nsọ; ka *ha onwe-ha*, ebe azọputaworo *ha* n'iwe-Gi, ka ewe nara *ha* nime ụọ nke bu Nzukọ Kraist; ka *ha* we nēguzosi ike n'okwukwe, nānuri ọnụ n'olile-anya, ọgide nkporogwu n'ihu-n'anya, we si otú a gabiga ebili-miri nke uwa ahuhu nka, we biarue ala nke ndu ebigh-ebi n'ikpe-azu, soro Gi buru eze rue uwa ebigh-ebi; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye nādigh-anwu anwu, iye-aka nke ndi nile ji nkpa, Onye-iye-aka nke ndi nile ọakutere Gi n'ihie iye-aka, ndu nke ndi kwere

ekwe, nbilite-n'ọnwu nke ndi nwuru anwu; Ayi akpokube Gi n'ihie *madu ndia*, ka *ha onwe-ha*, ebe *ha* biara na Baptism nsọ nke Gi, ka *ha* we nata naghara nmehie-*ha* site n'imu ọzọ nke mọ. Nara *ha*, Onye-nwe-ayi, otú I kwere n'ọnwu Ọkpara-Gi I huru n'anya ezie, si, Riọnu, agēnye kwa unu; chọnu, unu gāchọta kwa; kuanu aka n'ọnwu-uzọ, agēmeghe-kwa-ra unu: Otu ahu nye ayi, bú ndi nāriọ ụọ a; ka ayi, bú ndi nāchọ, chọta; meghe uzọ nye ayi, bú ndi nāku; ka *madu ndia* we nwe ngozi ebigh-ebi nke nsacha-Gi nke elu-igwe, ka *ha* we bia n'ala-eze ebigh-ebi nke I kweworo site na Kraist, bú Onye-nwa-ayi. *Amen.*

Emesia, pra madu gēguzo ọtọ, Presbyter gāsi,

Nurunu okwu nke Ozi Ọma, edere site n'aka Saint Jọn, n'Isi nke-atọ, malite n'Ama-okwu mbu.

Jọn 3. 1-8.

Agusia Ozi Ọma, ọ gādu Ọdu nka eo.

Ndi m'huru n'anya, unu anu nime Ozi Ọma nka okwu nke Onye-nzọputa-ayi Kraist, na ọ buru na amugh madu site na miri na Mọ Nsọ, ọ pugh ibà n'ala-eze Chineke. Site na nka unu puru ihu oké nkpa Sacrament nka di, n'ebe apuru inwe ya. Otú a kwa, ọ digh anya tutu Kraist arigo n'elu-igwe, (otú ayi guru n'Isi ikpe-azu nke Ozi Ọma nke Saint Mak,) Ọ nyere ndi nēso uzọ-Ya iwu, si, Ganu n'uwa nile, kwusara ihe nile ekere ekere Ozi Ọma nkem. Onye nke kwere, nke eme-kwa-ra ya baptism, agāzọputa ya; ma agāma onye nke nēkwegh ikpe. Nka gosi-kwa-ra ayi uru uku ayi nērita nime ya. N'ihie nka Pita, bú Onye-ozí, mbe okwu-ya duru ọtutu madu n'obi-ha ka o nēzisa Ozi Ọma na mbu, ha we si ya na Ndi-ozí ọduru, Umu-nna-ayi, gini ka ayi gēme? ọ zà, si ha, Chegharianu, ka eme kwa unu nile baptism n'otú

n'otù ka ewe ɓaghara nmehie nile unu: unu gānata kwa onyinye a, bú Mọ Nsọ. N'ihì na unu ka nkwa nka diri, ná umu-umu, na ndi nile nọ n'ebe di anya, ka ha ra, bú ndi Onye-nwe-ayi Chineke-ayi gākpotara Onwe-ya. O jì kwa ọtutu okwu ọzọ kwusie okwu ike, nāriọ kwa ha, si, Zọputanu onwe-unu n'ọbọ a di nɓago. N'ihì na (dika otù Onye-ozi ahu si ɓa àmà n'ebe ọzọ) ọbuná Baptism nāzọputa kwa ayi ụbụ a (ọ bugh itupu inyi nke aru, kama ọ bu ajuju nke ezi akọ-n'uche n'ebe Chineke nọ) site na nбилite-n'ọnwu nke Jisus Kraist. Ya mere unu enwela obi abua, kama kwesienụ ike na Ọ gānara kwa *madu ndia* nọ n'ebe a n'obi amara, ebe *ha* cheghariri ezie, were kwa okwukwe biakute Ya; na Ọ gāɓaghara *ha* nmehie-*ha*, nye kwa *ha* Mọ Nsọ; na Ọ gēnye *ha* ngozi nke ndu ebigh-ebi, na Ọ gēme *ha* ndi-nketa ala-eze ebigh-ebi nke Ya.

N'ihì nka ebe obi-ayi si otù a kwere ezie n'obi ọma nke Nna-ayi nke elu-igwe n'ebe *madu ndia* nọ, nke ekwuputara n'ọnu Ọkpara-Ya Jisus Kraist; ka ayi were okwukwe na obi nsọpuru kele Ya ekele, ka ayi si,

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye di ndu ebigh-ebi, Nna-ayi nke elu-igwe, ayi ekele Gi ekele obi di ume-ala, n'ihì na I wedatawo Onwe-gi we kpọta ayi n'omuma nke amara-Gi na okwukwe n'ebe I nọ: Me ka omuma nka ba uba, me kwa ka okwukwe nka sie ike nime ayi ebigh-ebi. Were Mọ Nsọ nke Gi nye *madu ndia*, ka ewe mua *ha* ọzọ, ka ewe do kwa *ha* ndi-nketa nzọputa ebigh-ebi; site n'Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Onye di ndu, nābu kwa eze, yere Gi na Mọ Nsọ, ụbụ a na mɓe nile. Amen.

Emesia, Presbyter gāgwa ndi agaje ime baptism okwu di otù a!

Ndi m'huru n'anya ezie, unu ndi biara n'ebe a nāchọ ka eme unu Baptism nsọ, unu anuwo ka nzukọ a si kpe ekpere ka Onye-nwe-ayi Jisus Kraist wedata

Onwe-ya inara unu na igọzi unu, na itọpu unu na nmehie-unu, na inye unu ala-eze nke elu-egwe, na ndu ebigh-ebi. Unu anuwo kwa na Onye-nwe-ayi Jisus Kraist ekwewo nkwa nime Onye nsọ Ya inye ihe nile ahu nke ayi kpeworo n'ekpere: nkwa nka, n'akuku nke Ya, Ọ gbagh idebe ya na imezu ya n'ezie.

N'ihì nka, mɓe Kraist kwesiri nkwa nka, unu, n'akuku unu, aghagh kwa ikwe ezie n'iru ndia, bú Ndi-àmà-unu, na nzukọ nka nile, na unu gāju ekwensu na ọlu nke ya nile, na unu gēkwe Okwu nsọ nke Chineke mɓe nile, na unu gēdebe iwu-Ya nile n'obi kwere ekwe.

Mɓe ahu Presbyter gāju ndi ahu n'otù n'otù, bú ndi agaje ime baptism, ajuju ndia so:

Ajuju.

Ị juru ekwensu na ọlu-ya nile, npako efù na otuto nke uwa, ya na ọchichọ anya-uku nile nke di ya, na agu nke nmehie di n'anu-arụ, ka i ghara iso ha, ka ha ghara idu gi?

Ọziza. Ajurum ha nile.

Ajuju.

Ị kwere na Chineke, bú Nna, Nke puru ime ihe nile, Onye kere elu-igwe na uwa?

Ị kwere na Jisus Kraist, bú Ọkpara Ọ muru nání Ya, bú Onye-nwe-ayi? Na aturu ime Ya site n'ike Mọ Nsọ; na Nwa-abọghọ nāmagh nwoke, bú Meri, muru Ya; na Ọ huru ahuhu n'ubọchi Pōntiọs Paillet, na akpogidere Ya n'obe, Ọ nwua, elie Ya; na Ọ ridara n'ala-mọ, n'ubọchi nke-atọ O si kwa na ndi nwuru anwu bilie ọzọ; na Ọ rigoro n'elu-igwe, nānọdu n'aka-nri Chineke, bú Nna, Nke puru ime ihe nile; na n'ebe ahu ka O gēsi bia n'oge ikpe-azu nke uwa, ikpe ndi di ndu na ndi nwuru anwu?

Ì kwere na Mọ Nsọ; na Nzukọ Katolik nke di nsọ; na Nmekọ nke Ndi Nsọ; na Nbaghara nmehie; na Nbilite-n'ọnwu nke anu-arụ; na ndu ebigh-ebi ma ọnwu gabiga?

Qziza. Ihe nile nka ekwesirim ya ike.

Ajuju.

Ì nāchọ ka eme gi baptism n'okwukwe nka?

Qziza. Nke ahu bu ihe m'chọrọ.

Ajuju.

Ì gēwere kwa obi kwere ekwe nēdebe ọchichọ nsọ nke Chineke na iwu-Ya nile, Ì ganākpaghari nime ha ubochi nile nke ndu-gi?

Qziza. Ekwem.

Mpe ahu Presbyter gāsi,

Chineke, Onye ebere, kwe ka elie Adam ochie nime *madu ndia* n'uzọ di otú a, na agēweli madu ọhu nime ha. *Amen.*

Kwe ka agu-nmehie nile nke di n'anu-arụ nwua nime ha, ka ihe nile nke Mọ Nsọ di ndu nime ha, to kwa nime ha. *Amen.*

Kwe ka ha nwe ike na ume imerisi ekwensu, na uwa, na anu-arụ. *Amen.*

Kwe ka *madu ndia*, ebe ewere ha nye Gi n'ebe a site n'ọnọdu na ije-ozii nke ayi, ka ewere kwa ezi omume nke elu-igwe yikwasi ha dika uwe, ka enye kwa ha ndu ebigh-ebi, site n'ebere-Gi, Onye-nwe-ayi Chineke di ngọzi, Onye di ndu, nāchi kwa ihe nile, rue uwa ebigh-ebi. *Amen.*

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye di ndu ebigh-ebi, Gi Onye Ọkpara-Gi I hubigara n'anya okè Jisus Kraist, n'ihii n̄aghara nmehie-ayi, Q wusiri miri na ọbara kachasi oké ọnu n'akuku-Ya; Q nye ndi n̄sọ uzọ-Ya iwu, ka ha je, me mba nile ka ha buru ndi n̄sọ uzọ-Ya, n̄me ha baptism b̄a n'aha nke Nna, na

nke Ọkpara, na nke Mọ Nsọ; Ayi n̄ariọ Gi, ka I nuru aririọ nke nzukọ-Gi nka; do miri nka nsọ dika ihe-omimi n'ihii nsachapu nmehie; kwe ka *madu ndia* agaje ime baptism nime ya uhu a, ka ha nata uju amara-Gi, ka ha digide n'ọnu-ogugu nke umu-Gi ndi-okwukwe na ndi arọtara; site na Jisus Kraist Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Emesia, Presbyter gējide onye ọ bula nime ndi ahu agaje ime baptism n'aka-nri, mpe ọ debesiri ya nke-oma na nso Font, etú ọ di ya nma, ọ gāju Ndi bu Nna na Nne nime Chineke Aha-ya; emesia, ọ gābia ya na miri, ma-ọbu wukwasi ya miri, si,

N. Emem gi baptism b'aha nke Nna, na nke Ọkpara, na nke Mọ Nsọ. *Amen.*

Emesia, Presbyter gāsi,

Ayi anara madu nka nime nzukọ igwè-aturu Kraist, *ayi aka ya akara nke obe, ka ọ buru ihe-iriba-ama na emesia na ọ gagh-eme ihere ikwuputa okwukwe Kraist, Onye akpọburu n'obe, na ilu ọgu n'okpuru ọkọrọtọ-Ya dika nwoke megide nmehie, na uwa, na ekwensu; ka o guzogide dika ezi onye-ogù na orù nke Kraist we rue n'ogwugwu ndu-ya. *Amen.*

Emesia, Presbyter gāsi,

Umu-nnam m'huru n'anya ezie, ebe unu huru uhu a na amuwo *madu ndia* ọzọ, na anyakudowo ha n'aru Nzukọ Kraist, ka ayi kele Chineke Nke puru ime ihe nile ekele bayere amara ndia; ka ayi kpe-kwa-ra Ya ekpere-ayi n'otù obi, ka *madu ndia* we di ndu-ha ịduru dika nmalite nka si di.

Mpe ahu agāgu Ekpere nke Onye-nwe-ayi, madu nile gēbu ikpere n'ala.

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka aha-Gi di nsọ. Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nāchọ, dika (esi eme

ya) n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otú ahu n'úwa. Nye ayi nri ta nke gēzuru ayi n'ubochi ta. Baghara ayi ihe oṣo nile ayi mere, Otú ayi onwe-ayi si baghara ndi mere ayi ihe oṣo. Edubala ayi nime onwunwa; Ma dọputa ayi n'aka aṣo ihe. Amen.

Ayi ekele Gi ekele obi di ume-ala, Nna-ayi nke elu-igwe, na I wedatawo Onwe-gi we kpọta ayi n'omuma nke amara-Gi na okwukwe n'ebe I nọ: Me ka omuma nka ba uba, me kwa ka okwukwe nka sie ike nime ayi ebigh-ebi. Were Mọ Nsọ nke Gi nye *madu ndia*; ka, ebe amuworo *ha oṣo uḡu a*, ebe edo-kwa-ra *ha ndi-nketa* nzọputa ebigh-ebi site n'Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, ka *ha* we nogide dika *ndi-orú-Gi*; site n'otú Onye-nwe-ayi ahu, bú Okpara-Gi Jisus Kraist, Onye di ndu, nábu kwa Eze, yere Gi, n'idi-n'otú nke otú Mọ Nsọ ahu, ebigh-ebi. Amen.

Emesia, ebe pra madu guzoro otọ, Presbyter gādu Ọdu nka so; buru uzọ gwa Ndi bu Nna na Nne nime Chineke.

Ebe *madu ndia* kweworo nkwa n'iru unu na *ha* gāju ekwensu na ọlu-ya nile, na *ha* gēkwe na Chineke, na *ha* gēfē Ya ọfufē; unu aghagh icheta, na ọ bu ọkè na ọlu-unu idi nēchetara *ha*, otú ọ bu ihe di nsọ nke-uku, bú nkwa *ha* kweworo na nkwputa *ha* kwputa-woro uḡu a n'iru nzukọ nka, ma nke kariri nke ahu, n'iru unu, bú ndi-mbe *ha* rọtara. Unu ganākpọta kwa *ha* ka *ha* jisie ike ka *ha* we muta Okwu nsọ nke Chineke nke-oma, ka *ha* we si otú a nába uba n'amara na omuma nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, we di ndu uche zuru okè na nke ezi omume na nke isọpuru-Chineke n'oge di uḡu a.

(Emesia, ọ gāgwa ndi ahu emere baptism ọhu okwu, nēkwu, si.)

Ma unu onwe-unu, bú ndi siteworo na Baptism yikwasi Kraist uḡu a, ọ bu kwa ọkè na ọlu-unu, ebe emeworo unu ka unu buru umu nke Chineke na nke

ihè site n'okwukwe unu kwere na Jesus Kraist, ka unu je ije otú ọ kwesiri ikpọ-òkù Kraist kpọrọ unu, na dika o si kwesi umu nke ihè; unu gēcheta mbe nile na Baptism buru ayi akara nkwputa-ayi; nke bu, ka ayi nēso ike-ukwu Onye-nzọputa-ayi Kraist, ka eme kwa ka ayi yie Ya; ka, ebe Ọ nwuru, si kwa n'onwu bilie oṣo n'ihì ayi; ka ayi, bú ndi emeworo baptism, si otú a nwua puta n'aka nmehie, we si n'onwu bilie bà n'ezì omume; ka ayi nēme ka agu-nmehie-ayi nile nke rere ure nwua mbe nile, ka ayi nāga kwa n'otú iru ahu kwa-ubochi n'ezì omume nile na ibi-obi nke kwesiri onye Chineke.

Ọ kwesiri ka madu ọ bula emere baptism otú a ka Bishop bikwasi ya aka n'isi mbe ọ di oghere site na mbe emere ya baptism; ka ewe kweye ka ọ bia n'Oriri Nsọ.

Ọ di ndi ọ bula anēmegh baptism n'umu-nakiri nke akpọtara ka eme ha baptism mbe ha akitorugh n'arọ inwe uche nke aka ha nke izara onwe-ha; o gēzu igu Usoro Ime Baptism nke Umu-nakiri n'iru Ọra Madu.

CATECHISM,

NKE AHU BU

IHE-OZIZI NKE MADU Ọ BULA GĀMUTA TUTU
AKPỌTA YA KA BISHOP BIKWASI YA AKA N'ISI

Ajuju. Gini bu aha-gi?

Ọziza. N. ma-ọbu M.

Ajuju. Onye nyere gi aha nka?

Ọziza. Ndi bu Nnam na Nnem nime Chineke na Baptism nkem; nke emerem ihe di n'aru Kraist, na nwa nke Chineke, na onye-nketa ala-eze nke elu-igwe nime ya.

Ajuju. Gini ka Ndi bu Nna-gi na Nne-gi nime Chineke mere gi mbe ahu?

Qziza. Ha kwere nkwa atọ n'aham, kwesie ha ike. Mbu, na agamaju ekwensu na ọlu-ya nile, na npako nile na ihe efu nke uwa ọjọ nka, na agu nmehie nile di n'anu-aru. Nke-abua, na agamekwe Ihe nile di n'Okwukwe nke ndi Kraist. Nke-atọ, na agamedebe ọchichọ nsọ nke Chineke na Iwu-Ya nile, nākpaghari nime ha ubọchi nile nke ndum.

Ajuju. I chēgh na ọ bu ọlu-gi ikwe na ime otù ha kwetara gi nkwa?

Qziza. E, ọ bu ọlun ezie; site n'iye-aka Chineke agameme otù a. Ekelekwam Nna-ayi nke elu-igwe n'obim nile, na Ọ kpọwom bia n'ọnọdu nzọputa nka, site na Jisus Kraist, bu Onye-nzọputa-ayi. Anamekpe-kwa-ra Chineke inyem amara-Ya, ka m'we nọgide n'otù ihe ahu rue ọgwugwu ndum.

Onye-ajuju.

Gua Ihe di n'Okwukwe-gi?

Qziza.

Ekwem na Chineke, bú Nna, Nke puru ime ihe nile, Onye kere elu-igwe na uwa.

Ekwem na Jisus Kraist nání otù Ọkpara-Ya, bú Onye-nwe-ayi, Onye aturu ime site n'ike Mọ Nsọ; Nwa-ahọghọ nāmagh nwoke, bú Meri, muru Ya, Ọ huru ahuhu n'ubọchi Pọntiọs Paillet, Akpọgidere Ya n'obe, Ọ nwua, elie Ya, Ọ ridara n'ala-mọ; N'ubọchi nke-atọ O si-kwa-ra na ndi nwuru anwu bilie ọzọ, Ọ rigoro n'elu-igwe, Ọ nānọdu n'aka-nri Chineke, bú Nna, Nke puru ime ihe nile: N'ebe ahu ka O gēsi bia ikpe ndi di ndu na ndi nwuru anwu.

Ekwem na Mọ Nsọ; Na Nzukọ Katolik nke di nsọ; Na nmekọ nke Ndi Nsọ; Na Nbaghara nmehie; na Nbilite-n'ọnwu nke aru, Na ndu ebigh-ebi. Amen.

Ajuju. Gini bu isi ihe i mutara n'Ihe ndia di n'Okwukwe-gi?

Qziza. Mbu, amutaram ikwe na Chineke, bú Nna, Onye keworom, na uwa nile.

Nke-abua, ikwe na Chineke, bú Ọkpara, Onye baputaworom, na madu nile.

Nke-atọ, ikwe na Chineke, bú Mọ Nsọ, Onye nēdom nsọ, na ndi nile Chineke rọtara.

Ajuju. I kwuru na Ndi bu Nna-gi na Nne-gi nime Chineke kwetara Gi nkwa, na i gēdebe Iwu Chineke nile. Gwam, hà di ole?

Qziza. Iri.

Ajuju. Gini ka ha bu?

Qziza. Otù ihe ahu nke Chineke kwuru n'Isi nke-orù nke Ọpúpù, si, Mu onwem bu Jehova Chineke-gi, Onye mere ka i si n'ala Ijpt, n'ulo ndi-orù, puta.

1. Gi enwela chi ọzọ tiyerem.

2. Gi emerela onwe-gi arusi apiri api, ma-ọbu oyiya nke udi ọ bula nke di n'elu-igwe n'elu, ma-ọbu nke di n'uwa n'okpuru ya, ma-ọbu nke di na miri n'okpuru uwa: gi akpọla isi ala nye ha, efē-kwa-la ha ọfufē: n'ih i na Mu onwem, bú Jehova Chineke-gi, bu Chineke ekworo, nēwere ajọ omume nke ndi bu nna leta umu-ha, leta umu-umu nke atọ, leta kwa nke-anọ, nke ndi nākpom asi; ma anamemere nnù umu-umu abua na ọgu iri ebere, bú nke ndi nāhum n'anya, nēdebe kwa ihe nile M'nyere n'iwu.

3. Gi eburula aha Jehova, bú Chineke-gi, ime ihe efu: n'ih i na Jehova agagh-agu onye nēburu aha-Ya ime ihe efu n'onye ikpé nāmagh.

4. Cheta ubọchi-izu-ike, ido ya nsọ. Ubọchi isi ka i gālū ọlu, je ozi-gi nile: ma ubọchi nke-asa bu ubọchi-izu-ike nke Jehova, bú Chineke-gi, nwere: i gagh-eje ozi ọ bula nime ya, gi onwe-gi, na nwa-gi nwoke, na nwa-gi nwayi, na orù-gi nwoke, na orù-gi nwayi, na anu-ulo-gi, na ọbia-gi nke nọ nime ọnu-

uzo-ama-gi o bula: n'ihl na n'ubochi isi ka Jehova mere elu-igwe na uwa, na oké osimiri, na ihe nile nke di nime ha, O we zuru ike n'ubochi nke-asa: n'ihl nka ka Jehova goziri ubochi-izu-ike, do kwa ya nsq.

5 Sopuru nna-gi na nne-gi: ka ubochi-gi we di anya n'elu ala ahu nke Jehova, bú Chineke-gi, nēnye gi.

6. Gi ebula madu.

7. Gi akwala iko.

8. Gi ezula ori.

9. Gi abala àmà ugha megide madu-ibe-gi.

10. Gi enwela anya-uku n'ebe ulo madu-ibe-gi di, gi enwela anya-uku n'ebe nwunye madu-ibe-gi nq, ma-qbū n'ebe orū-ya nwoke nq, ma-qbū n'ebe orū-ya nwayi nq, ma-qbū n'ebe ahi-ya di, ma-qbū n'ebe inyinya-ibu-ya di, ma-qbū n'ebe ihe o bula di nke madu-ibe-gi nwere.

Ajuju. Gini bu isi ihe i mutara n'Iwu ndia?

Oziza. Amutaram ihe abua: ołum n'ebe Chineke nq, na ołum n'ebe madu-ibem nq.

Ajuju. Gini bu ołu-gi n'ebe Chineke nq?

Oziza. Ołum n'ebe Chineke nq bu ikwere na Ya, na itu egwu Ya, na iwere obim dum, were kwa uchem dum, were kwa nkpuru-obim dum, were kwa ikem dum hu Ya n'anya; ikpere Ya, na ikele Ya, na itukwasi Ya obim nile, na ikpokū Ya, na isopuru Aha nsq Ya na Okwu-Ya, na ifē Ya ofufē n'ezie ubochi nile nke ndum.

Ajuju. Gini bu ołu-gi n'ebe madu-ibe-gi nq?

Oziza. Ołum n'ebe madu-ibem nq bu ihu ya n'anya dika onwem, na ime madu nile otū m'nāchq ka ha mem; Ihu nnam na nnem n'anya, na isopuru ha, na iyere ha aka: Isopuru Eze na ndi nile aroputara ichi ichi n'okpuru ya, na inu okwu-ha: Irube isi nye ndi nile nāchīm, na ndi nēzīm ihe, na ndi nāzū

obim na ndi-nwem: Idebe onwem n'obi di ume-ala na nsopuru n'ebe ndi nile kam nq: Ighara imeru onye o bula aru, ma-qbū n'okwu ma-qbū n'omume: Ibu onye nēkwu ezi-okwu na onye nēme ihe ziri ezi n'ibi-obim nile: Ighara idebe iwe ma-qbū ikpō-asl n'obim: Idebe akam ka ha ghara itutu ihe ma-qbū izu ori, na idebe irem ka o ghara ikwu ajō okwu na okwu-ugha na nkwtō: Idebe arum ka o nēme ihe n'ókē, nwe anya-udo, ghara imeru onwe-ya: Ighara inwe anya-uku n'ebe ihe ndi ozo di ma-qbū ichq ha n'obi; kama imuta ilu ołu n'ezie ka m'we nweta ihe m'gēji biri, na ilu ołu rurum n'onqdu ndu ahu, nke o gāto Chineke utō ikpōm ka m'bata nime ya.

Onye-ajuju. Ezi nwam, mara nka, na i pugh ime ihe ndia n'onwe-gi, ma-qbū ikpaghari n'Iwu nile nke Chineke, na ifē Ya ofufē, ma i nwegh amara nke nānī Ya nēnye; nke i nāghagh imuta iriō n'aka-Ya mpe nile site n'ijisi ike n'ekpere. Ya mere ka m'nuru ma i puru igu Ekpere nke Onye-nwe-ayi.

Oziza. Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka Aha-Gi di nsq. Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nāchq, dika (esi eme ya) n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otū ahu n'uwa. Nye ayi nri ta nke gēzuru ayi n'ubochi ta. Baghara ayi ihe ojo nile ayi mere, Otū ayi onwe-ayi si baghara ndi mere ayi ihe ojo. Edubala ayi nime onwunwa; Ma dputa ayi n'aka ajō ihe. Amen.

Ajuju. Gini ka i nāchq n'aka Chineke nime Ekpere nka?

Oziza. Anamachq ka Onye-nwem Chineke, bú Nna-ayi nke elu-igwe, Onye nēnye ezi ihe nile, ka O ziterem amara nke Ya, mu na madu nile; ka ayi we nēkpere Ya, nēfē Ya ofufē, nānu okwu-Ya, otū o kwesiri ka ayi nēme. Anamekpe-kwa-ra Chineke, ka O zitere ayi ihe nile nke nākpa ayi n'ihl nkpuru-obi-ayi na aru-ayi; ka O me-kwa-ra ayi ebere, baghara ayi nmehie-ayi nile; ka o to kwa Ya izputa ayi na

iluru ayi ogù n'ìhe-ize-ndu nile nke mọ na nke aru; ka Q debe kwa ayi ka ayi ghara idabà n'aka nmehie na ajọ omume nile, na n'aka onye-iro nke mọ-ayi, na n'aka ọnwu ebigh-ebi. Atukwasi-kwa-ram obi na Q gême ihe ndia n'ebere-Ya na obi-oma-Ya, site n'Onye-nwe-ayi Jisus Kraist. Ya mere asim, Amen, Ya di otú a.

Ajuju. Sacrament ole ka Kraist kaworo nime Nzukọ-Ya?

Qziza. Nání abua, dika ihe diri ọra madu nkpa n'ìhi nzọputa, bú Baptism na Nri-anyasi nke Onye-nwe-ayi.

Ajuju. Ole isi okwu nka, bú Sacrament, n'uche-gi?

Qziza. Isi-ya bu ihe-iriba-ama putara ihè, nke anya nāhu, bú ihe iriba-ama nke amara ime nke mọ enyere ayi, nke Kraist onwe-ya kara àkà, ka ọ buru uzọ ayi si anara amara ahu, ka ọ buru kwa ihe-ibe iji me ka ayi tukwasi ya obi.

Ajuju. Àkuku ole di nime Sacrament?

Qziza. Abua; ihe-iriba-ama putara ihè, nke anya nāhu, na amara ime nke mọ.

Ajuju. Gini bu ihe-iriba-ama putara ihè, nke anya nāhu, ma-ọbu udi, nime Baptism?

Qziza. Miri; nke eji eme madu baptism *N'aha nke Nna, na nke Ọkpara, na nke Mọ Nso.*

Ajuju. Gini bu amara ime nke mọ?

Qziza. Ọnwun n'ebe nmehie di, na ọmumú ọhu n'ebe ezi omume di: n'ìhi na ebe amuru ayi nime nmehie site n'ọmumú, ebe ayi bu kwa umu nke iwe, esitere na nka me ayi umu nke amara.

Ajuju. Gini ka anàchọ n'aka ndi agême baptism?

Qziza. Ncheghari, nke ha ji aju nmehie; na Okwukwe, nke ha ji ekwesi ihe nile ike, bú nkwa nke Chineke kwere ha na Sacrament ahu.

Ajuju. Gini me-kwa-ra anême Umu-ntakiri

baptism, mbe ha nāpugh icheghari na ikwere ekwe n'ìhi nwata ha bu?

Qziza. N'ìhi na ha kwere ha abua na nkwa site n'ọnu ndi-mbe-ha; bú nkwa nke ha onwe-ha nāghagh imezu mbe ha toputara madu.

Ajuju. N'ìhi gini ka akara Sacrament Nri-anyasi nke Onye-nwe-ayi?

Qziza. N'ìhi ichetagide àjà ahu, bú ọnwu Kraist, na urù nile ayi nērita n'ọnwu ahu.

Ajuju. Gini bu akuku putara ihè ma-ọbu ihe-iriba-ama nke Nri-anyasi nke Onye-nwe-ayi?

Qziza. Achicha na Manya-vine, nke Onye-nwe-ayi nyeworo iwu ka anara ha.

Ajuju. Gini bu akuku ime, ma-ọbu ihe anāriba ama?

Qziza. Aru na Ọbara nke Kraist, nke ndi-okwukwe nānara nke-oma n'ezie n'iri Nri-anyasi nke Onye-nwe-ayi.

Ajuju. Gini bu urù ayi nēketa nime ya?

Qziza. Inye nkpuru-obi-ayi ume na ituye ha ndu site n'Aru na Ọbara nke Kraist, dika Achicha na Manya-vine si eme aru-ayi.

Ajuju. Gini ka anàchọ n'aka ndi nābia na Nri-anyasi nke Onye-nwe-ayi?

Qziza. Ka ha le onwe-ha nke-oma, ma ha cheghariri ezie na nmehie-ha gara aga, ma ha nēzubesi ike idi ndu ọhu; ma ha ji okwukwe di ndu kwere n'ebere Chineke nēme ha site na Kraist, ma ha ji ekele cheta ọnwu-Ya; ma ha na madu nile nēbi kwa n'ihu-n'anya.

Curate nke Ebe ọ bula gējisi ike izi umu-ntakiri ezitere ya ihe ufodu di na Catechism nka, na iju ha ajuju, bú ka ọnu-ogugu umu-ntakiri ra ọ chere si na ọ gémwe ike izi na iju ha ihe, n'ulo Chineke n'iru ọra madu n'ubochi Sunday na Ubochi Nso, mbe agusiri Ihe-nmuna nke-abua n'Ekpere Anyasi.

Ndi nile bu Nna na Nne, na Ndi-nwe ulo, ma ndikom ma ndinyom, gême ka Umu-ha na Ndi nējere ha ozi na Ndi nāmu plu n'aka-ha, (bú ndi nāmutagh Catechism,) bia n'Ulo Chineke na mbè akara àkà, ka ha we nuru nke-oma ihe Curate ganēzi ha, rue mpe ha gāmuta ihe nile akara ha àkà imuta.

Mpe umu-ntakiri toputara, nwe kwa ike igu Okwukwe, na Ekpere nke Onye-nwe-ayi, na Iwu Iri, n'Asusu-ha; nwe kwa ike iza Ajuju nile ozo nke Catechism nà nka; agākpota ha n'iru Bishop. Onye o bula nime ha gēnwe otù Nna ma-ogu otù Nne nime Chineke, dika Onye-àmà nke Ibikwasi-aka-n'isi-ha.

Mpe o bula Bishop gême ka amara na o choro ka akpotara ya Madu ka o we bikwasi ha aka n'isi, Curate nke Ebe o bula gēwetara ya ma-ogu zitere ya akwukwo nke edere nime ya aha nà nile n'Ebe nke ya ndi o lere ha kwesiri ka eche ha n'iru Bishop ka o we bikwasi ha aka n'isi, o gēdeye kwa aha-ya n'akwukwo ahu. O buru kwa na ha di Bishop nma o gēbikwasi ha aka n'isi n'uzo so.

USORO NKE

INYE-IKE,

MA-GBU IBIKWASI AKA N'ISI NDI EMEWORO
BAPTISM, BÚ NDI TOPUTARA MADU

N'ubochi akara àkà, ndi nile agēbikwasi aka n'isi, mpe edozisiri ha, ha we guzo n'usoro n'iru Bishop; ya onwe-ya (ma-ogu Minister ozo o kara àkà) gāgu Okwu-ibu-uzo nke so.

Ka ewe me Inye-ike ka ewulie ha dika ulo kari, bú ndi gānara ya, o di Nzuko, bú Church, nma n'anya inye iwu, Ka ebikwasi nání ndi ahu aka n'isi site n'uhu a, bú ndi puru igu Okwukwe, na Ekpere nke Onye-nwe-ayi, na Iwu Iri, pu kwa iza Ajuju ozo nile di na Catechism ntà: iwu ahu, o kwesiri nke-uku ka edebe ya; ka ndi bu nwata, mpe ha toputara madu, mutasia ihe Ndi bu Nna-ha na Nne-ha nime Chineke

kwetara ha na Baptism, ka ha onwe-ha we were onu-ha na okwukwe-ha me ka o guzosie ike, bú nkwa ahu, ka ha nye kwa ya ike n'iru Nzuko n'ihè; ka ha we kwe kwa nkwa na ha gējisi ike mpe nile site n'amara nke Chineke iwere ntukwasi-obi debezu ihe nile ka ha ra, bú nke ha sitere na nkwputa-onu-ha kwere.

Mpe ahu Bishop gāsi,

Únu gēkwekwasi ozo n'ebe a, n'iru Chineke na n'iru Nzuko nka, ezi nkwa di nsọ ekwere n'aha-unu na Baptism nke unu? Únu gēguzosi kwa nkwa ahu ike nye ya ike, unu onwe-unu? Únu kwe-kwa-ra na o bu plu-unu ikwe na ime ihe nile nke Ndi bu Nna-unu na Nne-unu nime Chineke zatara unu mpe ahu?

Ha nile n'otù n'otù gāza n'olu nke agānu nke-oma,
Ekwem.

Bishop. Iye-aka-ayi di n'Aha Onye-nwe-ayi;
Oziza. Onye meworo elu-igwe na uwa.

Bishop. Ngōzi diri Aha Onye-nwe-ayi;
Oziza. Site n'uhu a, we rue n'uwa ebigh-ebi.

Bishop. Onye-nwe-ayi, nuru ekpere-ayi.
Oziza. Ka ákwá-ayi rue Gi nti.

Bishop. Ka ayi kpere Chineke.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye di ndu ebigh-ebi, Onye wedataworo Onwe-gi mua ndi-orù-Gi ndia ozo site na Miri na Mọ Nso, Onye nye-kwa-ra ha nḡaghara nmehie nile ha; Onye-nwe-ayi, ayi nāriọ Gi, were Mọ Nso, bú Onye-nkasi-obi, nye ha ike, nēme ka otutu onyinye amara-Gi ba uba nime ha kwa-ubochi; Mọ nke amam-ihe na nghota; Mọ nke ndum-odu na idi-ike nke mọ; Mọ nke ihe-omuma na ezi egwù Chineke; Onye-nwe-ayi, mejue ha na Mọ nke egwù nsọ Gi, uhu a na rue mpe ebigh-ebi. Amen.

Mpe ahu ha nile gēbu ikpere n'ala n'iru Bishop n'usoro, o gēbikwasi aka-ya n'isi-ha n'otù n'otù, o gāsi,

Onye-nwe-ayi, were amara elu-igwe nke Gi luara Nwa-Gi nka (ma-ōbu *Orù-Gi nka*) oḡù, ka o we bugide onye nke Gi rue mpe ebigh-ebi; ka o nāba kwa uba kwa-ubochi na Mọ Nsọ nke Gi, rue mpe o gābiaru n'ala-eze ebigh-ebi nke Gi. Amen.

Emesia Bishop gāsi,

Onye-nwe-ayi nọyere unu.

Ọziza. Ka O nọyere kwa mọ nke gi.

(Mpe ha nile buru ikperz n'ala) Bishop gāsi kwa,

Ka ayi kpere Chineke.

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka Aha-Gi di nsọ. Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nāchọ, dika (esi eme ya) n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otù ahu n'uwa. Nye ayi nri ta nke gēzuru ayi n'ubochi ta. Ɓaghara ayi ihe oḡo nile ayi mere, Otù ayi onwe-ayi si Ɓaghara ndi mere ayi ihe oḡo. Edubala ayi nime ọnwunwa; Ma dọputa ayi n'aka aḡo ihe. Amen.

Na Collect nka.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye di ndu ebigh-ebi, Onye nēme ka ayi chọ, ka ayi me kwa ihe nile di Gi, bú Chineke di Ebube, nma, nātọ kwa Gi utọ; Ayi nāriọ Gi aririọ-ayi nke obi di ume-ala n'ihì ndi-orù-Gi ndia, bú ndi ayi bikwasiri aka-ayi n'isi-ha uḡu a (dika ije-ukwu nke Ndi-ozì nsọ Gi si di), ime ka ha mara ezie (site n'ihè-iriba-ama nka) iru-oma-Gi na obi-oma-Gi n'ebe ha nọ. Ayi nāriọ Gi, ka aka-Gi, bú Nna, di n'isi-ha mpe nile; ka Mọ Nsọ Gi nọyere ha mpe nile; si kwa otù a duru ha n'omuma na ọnwunwa nke Okwu-Gi, ka ha we nata ndu ebigh-ebi n'ikpe-azu; site n'Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Onye di ndu nābu kwa Eze, yere Gi na Mọ Nsọ, otù Chineke mpe nile, uwa ebigh-ebi. Amen.

Onye-nwe-ayi, Nke puru ime ihe nile, Chineke Nke din du ebigh-ebi, Ayi nāriọ Gi ka I wedata Onwe-gi iduzi ma obi-ayi ma aru-ayi, na ido ha nsọ, na ichi ha, n'uzọ nke iwu-Gi na n'olu nke ihe I nyere n'iwu; ka ewe chebe ayi n'aru na nkpuru-obi ma n'ebe a ma na mpe nile site na nchegide nke Gi kachasi ihe nile ike; site n'Onye-nwe-ayi na Onye-nzọputa-ayi Jisus Kraist. Amen.

Emesia, Bishop gāgpi ha, si otù a,

Ka ngozi nke Chineke Nke puru ime ihe nile, bú Nna na Ọkpara na Mọ Nsọ, dikwasi unu, diye-kwa-ra unu rue mpe ebigh-ebi. Amen.

Agagh-akpobata onye o bula n'Oriri Nsọ, tutu ebikwasi ya aka n'isi, ma-ōbu tutu mpe o jikere chọ kwa ka ebikwasi ya n'isi.

UZỌ

IJIKỌ DI NA NWUNYE

Mbu aghagh ima Ọkwa nke ndi nile agējikọ ka ha buru di na nwunye n'Ulo Chineke Sunday atọ na mpe Ekpere Ututu, ma-ōbu nke Ekpere Anyasi, (o buru na Ekpere Ututu adigh) ngwa ngwa mpe agusiri Ihe-nmuna nke-abua; Curate gēkwu otù anēkwu ya-ri, si,

Amam Ọkwa Ilu-di-na-nwunye nke di n'etiti N. nke — na N. nke —. O di onye o bula n'etiti unu mara ihe gēweta, ma-ōbu ihe gēbochi n'ezie, ka aghara ijikọ madu abua ndia n'Iludi-na-nwunye di nsọ, unu aghagh ikwuputa ya. Nka bu ajuju mbu [ma-ōbu nke-abua, ma-ōbu nke-atọ].

O buru na ndi agējiko ka ha buru di na nwunye bi n'Ebe di ichi ihe aghagh ima Ọkwa n'Ebe abua ahu; Curate nke otù Ebe agagh-ekikọ ha ma o nāagh Akwukwọ n'aka Curate nke Ebe ọzọ na amawo Ọkwa mpe atọ.

*Mpe ubochi na mpe akara aka ijiko di na nwunye ruru, ndi agējiko gābia n'etiti Uto Chineke, ha na ndi-eyi ha na ndi-
apata-obi-ha: ha gēguzo n'ebe ahu n'otù, Nwoke n'aka-nri,
Nwayi n'aka-ekpe, Presbyter gāsi,*

Umu-nnam m'huru n'anya n'ezie, ayi ɓakɔbara n'otù n'ebe a n'iru Chineke, na n'iru nzuko nka, ijiko Nwoke nka na Nwayi nka n'Iludi-na-nwunye di nsɔ; nke bu ɔnɔdu di nsɔpuru, nke Chineke kara na mpe madu nēmehiegh, igosi ayi njiko di omimi nke di n'etiti Kraist na Nzuko-Ya; ɔnɔdu nka di nsɔ ka Kraist ji iru-Ya na ɔlu ebube mbu ɔ luru na Kena nke Galili we chɔ nma me ka ɔ ma nma nke-uku; Saint Pɔl kwu-kwa-ra okwu ɔma bayere ya, si, Ka iludi-na-nwunye buru ihe anāsɔpuru n'etiti madu nile: ya mere ɔ bugh ihe onye ɔ bula gēzube me nāchɔgh ndum-ɔdu, ma-ɔbu nēchēgh ēchichē, ma-ɔbu n'agu aru, ime ɔchichɔ ɔjɔ na agu aru nke di na madu, dika anumanu nēnwegh nghɔta; kama aghagh iwere nsɔpuru, na ichē-ēchichē, na inarandum-ɔdu na anya-udo na egwū Chineke me ya; nātughari n'obi isi ihe mere eji ka Iludi-na-nwunye aka.

Mbu, Akara ya aka ka ewe mua umu, ndi agāzuputa n'egwū nke Onye-nwe-ayi na nmuta-Ya, ka ewe to Aha nsɔ Ya.

Nke-abua, Akara ya ka ewe ɓanari nmehie, ze ikwa-iko; ka madu ndi nēnwegh ike ijigide onwe-ha we lua di na nwunye, we debe onwe-ha ihe anēmerugh emeru di n'aru Kraist.

Nke-atɔ, Akara ya n'ih i ibiko-n'otù na iye-aka na nkasi-obi, bú ihe kwesiri ka otù onye nēnwe n'aka ibe-ya mpe ihe nāgara ha nke-ɔma ma-ɔbu mpe ha nāhuju anya. Nime ɔnɔdu di nsɔ nka ka madu abua ndia nɔ n'ebe a biara ka ejiko ha uɓu a. Ya mere ɔ di madu ɔ bula puru igosi ihe ɔ bula gēweta n'ezie ka aghara ijiko ha otù o ziri ezi n'iwu, ya kwue uɓu a, ma-ɔbu ya si uɓu a kpuchie ɔnu-ya rue mpe ebigh-ebi.

ɔ gāgwa kwa ndi agējiko ka ha buru di na nwunye okwu, si,

Agwam unu ɔ ɔ kwa unu abua aka na nti, otù unu gāza n'ubochi ikpe ahu di egwū mpe ihe-nzuzo nile di n'obi nile gēghere oghe, ka ɔ gābu ɔ di onye ɔ bula nime unu abua mara ihe gēbɔchi ka aghara ijiko unu abua otù o ziri ezi n'iwu n'Iludi-na-nwunye, ka unu kwuputa ya uɓu a. Maranu nke-ɔma na ka ha rà, bú ndi ejikɔrɔ n'uzɔ ɔzɔ nābugh dika Okwu Chineke kweyere, na ɔ bugh Chineke jikɔrɔ ha; Iludi-na-nwunye-ha ezigh kwa ezi n'iwu.

N'ubochi Iludi-na-nwunye ahu ɔ di onye ɔ bula gēkwuputa ihe gēbɔchi ka aghara ijiko madu abua ahu n'Iludi-na-nwunye, site n'iwu Chineke, ma-ɔbu Iwu Ala-eze nka; ɔ buru kwa na ɔ kwe ka o ji madu abua agējiko ugwo, ya na ndi-mbe gēzu ezu; ma-ɔbu nye madu ego n'aka (nyezue ɔnu-ɔgugu ego ndi ahu agējiko n'Iludi-na-nwunye tseyere nime ya) iji gosi na ihe o kwuru bu ezie; mpe ahu aghagh irapu iludi-na-nwunye ahu rue mpe agāchɔputa ezi-okwu.

ɔ buru na ɔ digh ihe-nɔch ikekwuru, mpe ahu Curate gāsi Nwoke ahu,

N. Ì gēnwe Nwayi nka ka ɔ buru nwunye-gi, ibiko otù iwu Chineke si di n'ɔnɔdu di nsɔ nke Iludi-na-nwunye? Ì gāhu ya n'anya, nākasi ya obi, nāsɔpuru ya, nēdebe ya na mpe ɔria na mpe aru-ike; jusi kwa ndi nile ɔzɔ, jide nāni ya, otù unu abua gādiru ndu?

Nwoke ahu gāza, si,

Ekwem.

Mpe ahu Presbyter gāsi Nwayi ahu,

N. Ì gēnwe Nwoke nka ka ɔ buru di-gi, ibiko otù iwu Chineke si di n'ɔnɔdu di nsɔ nke Iludi-na-nwunye? Ì gānu okwu-ya, nēfē ya, nāhu ya n'anya, nāsɔpuru ya, nēdebe ya na mpe ɔria na mpe aru-ike; jusi kwa ndi nile ɔzɔ, jide nāni ya, otù unu abua gādiru ndu?

Nwayi ahu gāza, si,

Ekwem.

Emesia, Minister gāsi,

Q bu onye were Nwayi a nye Nwoke a ka o luba ya na nwunye?

Mpe ahu ka ha gēkwurita okwu nkwa gwa onwe-ha n'uzo di otú a.

Minister gānara Nwayi ahu n'aka nna-ya ma-ebu n'aka eyi-ya, me ka Nwoke ahu were aka-nri-ya jide Nwayi ahu n'aka-nri-ya, we nāzaso ya otú a.

Mu onwem N. were gi N. ka i buru nwunye, inwe na ijide site ta we gaba, n'odi-nma n'odi-njo n'akú n'ọpẹye, n'oria n'aru-ike, ihu gi n'anya na imezi gi, rue mpe onwu gēkera ayi, dika iwu nsọ nke Chineke si di; m'we kwere gi ezi nkwa na m'gēme otú a.

Emesia, ha gātpu aka-ha; Nwayi ahu gēwere aka-nri-ya jide Nwoke ahu n'aka-nri-ya, we nāzaso kwa Minister otú a,

Mu onwem N. were gi N. ka i buru dim, inwe na ijide site ta we gaba, n'odi-nma n'odi-njo, n'akú n'ọpẹye, n'oria n'aru-ike, ihu gi n'anya, na imezi gi, na inu okwu-gi, rue mpe onwu gēkera ayi, dika iwu nsọ nke Chineke si di; m'we kwere gi ezi nkwa na m'gēme otú a.

Emesia, ha gātpu kwa aka-ha ozo; Nwoke ahu gēnye kwa Nwayi ahu Nba-aka, tukwasi ya n'akwukwo, ya na ego anēnye Presbyterian na Clerk. Presbyterian gēwere Nba-aka ahu nye Nwoke ahu, ka o bunye ya na nkpi-aka nke-anp nke aka-ekpe Nwayi ahu. Nwoke ahu gējide Nba-aka aka n'ebe ahu, kwere dika Presbyterian si zi ya, si,

Nba-aka nka ka m'ji luru gi na nwunye, ejim arum we sọpuru gi, akú nile m'nwere n'uwa enyem gi: N'Aha nke Nna, na nke Okpara, na nke Mọ Nsọ. Amen.

Emesia, Nwoke ahu gārapu Nba-aka na nkpi-aka nke-anp nke aka-ekpe Nwayi ahu, ha abua gēpu ikpere n'ala; Minister gāsi,

Ka ayi kpere Chineke.

Chineke Nke di ndu ebigh-ebi, Onye kere madu nile, na Onye chebere ndu, Onye nēnye amara nile nke Mọ, Onye wetara ndu ebigh-ebi; Zikwasi ngọzi-Gi n'isi ndi-orú-Gi ndia, bú nwoke a na nwayi a, ndi ayi nāgọzi n'Aha-Gi; ka, otú Aisak na Rebeka bikọrọ na ntukwasi-obi, ka madu ndia si otú a were ezi-okwu me debe kwa nkwa ha kwertara onwe-ha na ọpuba-ndu ha ọara n'etiti onwe-ha, (nke Nba-aka nka enyere nara kwa bu ihe-iriba-ama na ihe-ibe), ha ha we bikogide n'ihu-n'anya na udo zuru oké mpe nile, we di kwa ndu otú iwu-Gi nile si di; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

Mpe ahu Presbyterian gējikọ aka-nri-ha abua n'otú, si,
Ndi Chineke kekọtara, madu atpsala.

Emesia, Minister gāgwa ọra madu okwu, si,

Ebe N. na N. kwekọworo ibikọ n'ọndu di nsọ nke ilu-di-na-nwunye, ebe ha ọawo-kwa-ra otú ihe ahu amà n'iru Chineke na nzukọ nka, kwertara onwe-ha azi nkwa ime ya, kwuputa kwa otú ihe ahu site n'inye na inara Nba-aka, na site n'ijikọ aka; Ekwuam na ha bu Di na Nwunye n'otú, N'Aha nke Nna, na nke Okpara, na nke Mọ Nsọ. Amen.

Minister gātukwasi kwa Ngọzi nka.

Chineke Nna, Chineke Okpara, Chineke Mọ Nsọ, gọzie, chebe, debe unu; Onye-nwe-ayi were amara-Ya lekwasị unu anya n'ebere; si kwa otú a nyejue unu ngọzi na amara nile nke Mọ Nsọ, ka unu we si otú a bikọ na ndu nka, ka unu we nwe ndu ebigh-ebi n'uwa nke nābia. Amen.

Emesia, Minister ma-pbu Ndi-clerk gēje na Table nke Onye-nwe-ayi, gua ma-pbu bia

Abù Oma 128,

Ma-pbu

Abù Oma 67.

Agusia Abù Oma, Nwoke ahu na Nwayi ahu gēbu ikpere n'ala n'iru Table nke Onye-nwe-ayi, Presbyter gēguzo nso Table ahu, do ha iru-ya, si,

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Oziza. Kraist, mere ayi ebere.

Minister. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka Aha-Gi di nsọ Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nāchọ, dika (esi eme ya) n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otú ahu n'uwa. Nye ayi nri ta nke gēzuru ayi n'ubochi ta. Baghara ayi ihe ojọ nile ayi mere, Otú ayi onwe-ayi si baghara ndi mere ayi ihe ojọ. Edubala ayi nime onwunwa; Ma dọputa ayi n'aka ajọ ihe. Amen.

Minister. Onye-nwe-ayi, zọputa orù-Gi nwoke na orù-Gi nwayi;

Oziza. Ndi tukwasiri obi-ha na Gi.

Minister. Onye-nwe-ayi, si n'ebe nsọ Gi zitere ha iye-aka;

Oziza. Nāluru ha ogù m̀be nile.

Minister. Buru ha ulo-elu di ike,

Oziza. Nke ha gēsi n'iru onye-iro-ha ɓabà nime.

Minister. Onye-nwe-ayi, nuru ekpere-ayi.

Oziza. Ka ákwá-ayi rue Gi nti.

Minister.

Chineke nke Abraham, Chineke nke Aisak, Chineke nke Jakob, gozie ndi-orù-Gi ndia, ku kwa nkpuru nke ndu ebigh-ebi n'obi-ha; ka ihe ọ bula ha gāmuta n'Okwu nsọ Gi nke gābara ha urù, ka ha mezue ihe ahu n'omume. Onye-nwe-ayi, were ebere lekwasị ha anya site n'elu-igwe, gozie ha. Otú I zikwara

ngọzi-Gi n'isi Abraham na Sera, we nye ha nkasi-obi uku, si otú a wedata Onwe-gi izikwasi ngọzi-Gi n'isi ndi-orù-Gi ndia; ka ha, ebe ha nēme ihe I nāchọ, ebe ha nēbi kwa n'udo n'okpuru nchegide-Gi m̀be nile, ka ha we bigide n'ihu-n'anya-Gi rue ogwugwu ndu-ha; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

Agāghara Ekpere nke so, ma ọ buru na Nwayi ahu akawo nká kari imu nwa.

Onye-nwe-ayi, Onye-ebere, Nna nke elu-igwe, Onye esitere n'oninye amara-Gi me ka madu ba uba; Ayi nāriọ Gi, ka I were ngọzi nke Gi yere madu abua ndia aka, ka ha we buru ndi-omumù mua umu, we bikọ kwa ogologo oge n'ihu-n'anya Chineke na ezi-okwu, ka ha we si otú a hu ka azuputara umu-ha n'uzọ Kraist na n'uzọ ezi omume, ka otuto na nsọpuru we diri Gi; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

Chineke, Gi Onye siteworo n'ike uku Gi we ke ihe nile nējigh ihe ọ bula ke ha; Gi Onye (m̀be edozisiri ihe nile ọzọ n'usoro-ha) ka-kwa-ra áká ka nwayi nwe nmalite-ya site na nwoke (onye I k̀ere n'oyi yi na onyinyo nke Gi); I we hieko ha abua, zí kwa na ọ digh m̀be ọ bula o ziri ezi n'iwu itọsa ndi Gi onwe-gi mere ka ha buru otú site n'Ilu-di-na-nwunye: Chineke Gi Onye doworo onodu Ilu-di-na-nwunye nsọ ka o rue ihe-omimi kasi nma di otú a, na ọ bu ya ka ewere me ka ọ buru ihe-iriba-ama na ihe-atu nke ilu-di-na-nwunye na idi-n'otú nke Mọ nke di n'etiti Kraist na Nzuko-Ya; Were ebere lekwasị ndi-orù-Gi ndia anya, ka nwoke a we hu nwunye-ya n'anya, dika Okwu-Gi si di, (otú Kraist huru nwunye-Ya, bú Nzuko-Ya, n'anya, rara kwa Onwe-ya nye n'ihì ya, nāhu ya n'anya, nēlezi kwa ya anya nke-oma ọbuná dika anu-arụ nke Onwe-ya,) ọzọ kwa ka nwayi a we

nwe ihu-n'anya na obi-oma na ikwesi-ntukwasi-obi na inu-okwu n'ebe di-ya nọ; ka ọ buru kwa onye nēwere idi-nwayọ na anya-udo na udo nile so ndinyom di nsọ, bú ndi nēso uzọ Chineke. Onye-nwe-ayi, gozie ha abua, kwe ka ha keta kwa ala-eze ebigh-ebi nke Gi; site na Jisus Kraist, bú Onwe-nwe-ayi. Amen.

Mbe ahu Presbyter gāsi,

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye kere nna na nne-ayi mbu, bú Adam na Iv, na nmalite uwa, we do ha nsọ jikọ kwa ha n'otú n'ihu-di-na-nwunye; Ya wusi n'isi-unu àkù nke amara-Ya, do unu nsọ, gozie unu, ka unu we me ihe gātọ Ya utọ ma n'aru-unu ma na nkpuru-obi-unu, ka unu we bikọ kwa n'ihu-n'anya di nsọ rue ọgwugwu ndu-unu. Amen.

Emesia, ọ buru na ọ digh Okwu Chineke ọzọ agēkwu isi ihe bu ọlu diri Di na Nwunye, Minister gāgu nke so.

Unu nile ndi luru di na nwunye, ma-ọbu ndi zubere iwere n'onwe-unu ọnọdu di nsọ nke Ilu-di-na-nwunye, nurunu ihe Akwukwọ Nsọ nēkwu bayere ọlu nke ndi bu di n'ebe nwunye-ha nọ, na ọlu nke ndi bu nwunye n'ebe di-ha nọ.

Saint Pọl, n'Akwukwọ-ozí-ya nke ọ degara ndi Efesọs, Isi nke-ise, nyere ndikom nile luru nwunye iwu nka; Ndi bu di, hunu nwunye-unu n'anya, dika Kraist-ayi hu-kwa-ra nzukọ-Ya n'anya, rara kwa Onwe-ya nye n'ihí ya; ka Ọ we do ya nsọ, mbe Ọ mesiri ka ọ di ọcha site n'ọsisá miri n'okwu Chineke, ka Ya onwe-ya we che nzukọ ahu n'iru Onwe-ya dika ihe di ebube, nēnwegh ntupọ ma-ọbu iru-ndọli ma-ọbu ihe ọ bula n'ihé di otú a; kama ka ọ we di nsọ, buru kwa ihe anāpugh ita uta. Otú a ndi bu di ji kwa ugwo ihu nwunye nke aka ha n'anya dika ha huru aru nke onwe-ha n'anya. Onye nāhu nwunye nke aka ya n'anya nāhu onwe-ya n'anya: n'ihí na ọ digh

onye ọ bula kpọrọ anu-arú onwe-ya asi mbe ọ bula; kama ọ nāzú ya nēlezi kwa ya anya nke-oma, dika Kraist nēme kwa nzukọ-Ya; n'ihí na ayi bu ihe di n'aru-Ya. N'ihí nka ka nwoke gārapu nna-ya na nne-ya, rapara n'aru nwunye-ya; ha abua ewe ghọ otú anu-ari. Ihe-omimi a di uku: ma mu onwem nēkwu okwu bayere Kraist baye-kwa-ra nzukọ-Ya. Otú ọ di, unu onwe-unu n'otú n'otú hu kwa nwunye-unu n'anya, onye ọ bula ya hu nwunye nke aka ya n'anya, dika ọ nāhu onwe-ya n'anya.

N'otú aka ahu Saint Pọl, mbe ọ degara ndi Kọlọsi akwukwọ, ọ gwara ndikom nile luru nwunye okwu otú a; Ndi bu di, hunu nwunye-unu n'anya, unu enwe-kwa-la obi ilu n'ebe ha nọ.

Nuru-kwa-nu ihe Saint Pita, bú Onye-ozí nke Kraist, gwara ndi luru nwunye, onye ya onwe-ya bu onye luru nwunye; Ndi bu di, sonu nwunye-unu bikọ n'uzọ ihe-omuma, nēkeye ihe bu nwayi nsọpuru, dika onye nādigh ike kari, dika unu na ha bu kwa ndi nēketakọ amara nke bu ndu; ka ewe ghara ibochi ekpere-unu.

Rue n'ebe a unu anuwo ọlu nke di n'ebe nwunye-ya nọ. Uhu a n'otú aka ahu unu ndi bu nwunye, nurunu, muta-kwa-nu ọlu-unu n'ebe di-unu nọ, otú egosiri ya nke-oma n'Akwukwọ Nsọ.

Saint Pọl, n'Akwukwọ-ozí ahu ọ degara ndi Efesọs, nēzi unu ihe otú a; Ndi bu nwunye, nēdonu onwe-unu n'okpuru di nke aka unu, dika n'okpuru Onye-nwe-ayi. N'ihí na di bu isi nke nwunye, dika Kraist-ayi bu kwa isi nzukọ-Ya, ebe Ya onwe-ya bu Onye-nzọputa nke aru. Ma dika anēdo nzukọ ahu n'okpuru Kraist-ayi, otú a ka ndi bu nwunye do kwa onwe-ha n'okpuru di-ha n'ihé nile ọ bula. Ọzọ kwa, ọ si, Ka nwunye lezie anya ka ọ nātu egwu di-ya.

Ọzọ, n'Akwukwọ-ozí-ya ọ degara ndi Kọlọsi, Saint Pọl nyere unu nkpunkpu ihe-nmuta nka; Ndi bu

nwunye, nēdonu onwe-unu n'okpuru di-unu, dika ọ nēkwesi unu nime Onye-nwe-ayi.

Saint Pita nēzị kwa unu ihe nke-oma otú a, si; Ndi bu nwunye, nēdonu onwe-unu n'okpuru di nke aka unu; ka ọbuná asi na ufodu ekweyegh okwu Chineke, ka ewe site n'ibi-obi nwunye-ha rita ha n'urù n'ebe anēkwugh okwu; mbe ha nēle ibi-obi-unu di ọcha, ya na egwù. Ndi icho-nma-ha ka ọ ghara ibu icho-nma ahu nke aru nke bu ikpa isi, na iyikwasi ihe ọla-edo, ma-ọbu iyikwasi ọtutu uwe: kama ka ọ buru madu zoro ezo nke nkpuru-obi, n'uwe anāpugh imebi nke bu mọ di nwayọ di kwa udo, nke di oké ọnu-ahia n'anya Chineke. N'ibi na otú a ka ndinyom ahu ndi di nsọ, ndi nēle anya Chineke, nāchọ kwa onwe-ha nma n'oge gara aga, nēdo onwe-ha n'okpuru di nke aka ha: dika Sera nara Abraham nti, nākpọ ya onye-nwe-ya: onye emere unu ka unu buru umu-ya, ma ọ buru na unu eme ezi ihe, ghara kwa itu egwu site n'ujọ ọ bula.

Ọ bu ihe di nma ka ndi luru di na nwunye ọhu nara Oriri Nso na mbe ahu ha luru di na nwunye, ma-ọbu oghere mbu ha nwere mbe ha lusiri di na nwunye.

USORO NKE

ILÌ OZU

N'ebe a ka agārība ama na agagh-agu Ekpere nke so bayere ndi nwuru anwu anēmegh baptism, ma-ọbu ndi ewepuru na nmekọ nli Nzukọ Kraist, ma-ọbu ndi ọru onwe-ha.

Presbyter na Ndi-clerk gēzu Ozu n'ọnu-uzọ ogige Uto Chineke, buru ya uzọ nāga n'Uto Chineke ma-ọbu n'ili, nāgu ma-ọbu nābù otú a, si,

Mu onwem bu nбилite-n'ọnwu na ndu (ka Jisus sir): onye nēkwere na Mu, ọbuná ma asi na ọ nwuru

anwu, ọ gādi ndu ọzọ: ọzọ, onye ọ bula nke nādi ndu, nke nēkwere kwa na Mu, ọ gagh-anwu ma-ọli rue mbe ebigh-ebi. *Jon 11. 25, 26.*

Mu onwem amawo na Onye-nhaputam di ndu, na O gēbili kwa ọtọ n'elu ájá n'ikpe-azu: mbe emebisi-kwa-ra akpukpo-arum nka, ọ bu na m'gesi n'anuarum hu Chineke: Onye mu onwem gāhuru onwem, anyam abua gāhu kwa Ya, Ọ bugh kwa onye ala ọzọ. *Job 19. 25, 26, 27.*

Ayi ewetagh ihe ọ bula n'uwa, ayi apugh kwa iwere ihe ọ bula pua nime ya. Jehova nyere, Jehova anarawo kwa; ka aha Jehova buru ihe agọziri agọzi. *1 Timpti 6. 7. Job 1. 21.*

Mbe ha batasiri n'Uto Chineke agāgu otú nime Abù Ọma abua ndia so, ma-ọbu ha abua, bú

Abù Ọma 39 na Abù Ọma 90.

Agusia Abù Ọma, agāgu Ihe-nmuta eweputara n'Iso nke-iri-na-ise nke Akwukwo-ozu mbu nke Saint Pól degara ndi Kprint.

1 Ndi Kprint 15. 20-58.

Mbe ha ruru Ilì, mbe anēdozi Ozu ka adpá ya n'ala, Presbyter gāsi, ma-ọbu Presbyter na Ndi-clerk gābù:

Madu nke nwayi muru nwere nāni nkpunkpu mbe idi ndu, o juputa-kwa-ra n'ihuju-anya. O puputara, ebuga kwa ya dika ifuru-osisi; ọ nāpau dika onyinyo, ọ digh-anogide n'otú ebe.

N'etiti ndu ayi nọ n'ọnwu: ọnye ka ayi gābakuru n'ihu iye-aka, ma-ọbugh Gi Onye-nwe-ayi, bú Onye nēwe iwe kwesiri ekwesi n'ihu nmehie-ayi nile?

Ma otú ọ di, Gi Onye-nwe-ayi, Chineke kasi di nsọ, Gi Onye-nwe-ayi kasi ike, Gi Onye-nzọputa di nsọ kasi kwa n'ebere, arala ayi nye n'aka ihe-ufu di ilu nke ọnwu ebigh-ebi.

Onye-nwe-ayi, I mara ihe-nzuzo nile nke obi-ayi; emechila nti ebere Gi n'ekpere-ayi; ma rapu ayi, Onye-nwe-ayi kasi di nsq, Gi Chineke kasi ike, Gi Onye-nzoputa di nsq kasi kwa n'ebere, Gi Onye-ikpe kwesiri ekwesi nke-uku, Onye nādi ndu ebigh-ebi, ekwela ayi dapu n'ebe I nq na mbe ikpe-azu ayi, n'ihí ihe-ufu q bula nke onwu.

*Emesia, mbe madu ufodu ndi neguzo neo natu Ozu ahu ajá,
Presbyter gāsi,*

Ebe q diworo Chineke Nke puru ime ihe nile nma n'ebere uku Ya iwere n'Onwe-ya nwa-nna-ayi nka ahuru n'anya nke lara ala ufu a, ya mere ayi arara aru-ya nye n'ala; ajá lara ajá, ntu lara ntu, uzuzu lara uzuzu; n'ezí olile-anya kwesiri ntukwasi-obi nke Nbilite-n'onwu bá na ndu ebigh-ebi, site n'Onye-nwe-ayi Jisus Kraist; Onye gēme aru nke onodu-ayi di ala ka q nwe oyiya qhu, ka ya na aru nke ebube-Ya we nweq otú udi, dika ilusi-qlu-ike ahu si di nke O jí pu qbuná ido ihe nile n'okpuru Onwe-ya.

Emesia, agāgu ma-qbú bāa,

M'we nu olu ka o nēsi n'elu-igwe da, si, De akwukwq, Ngqzi nādiri ndi nwuru anwu, bú ndi gānwu anwu nime Onye-nwe-ayi site n'ufu a: e, ka Mq Nsq nēkwu, ka ha we si na ndqbu nile ha dqburu onwe-ha n'qlu zuru ike.

Emesia, Presbyter gāsi,

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Kraist, mere ayi ebere.

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka aha-Gi di nsq. Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nāchq dika (esi eme ya) n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otú ahu n'uwa. Nye ayi nri ta nke gēzuru ayi n'ubochi ta. Baghara ayi

ihe qjq nile ayi mere, Otú ayi onwe-ayi si baghara ndi mere ayi ihe qjq. Edubala ayi nime onwunwa; Ma dqputa ayi n'aka ajq ihe. Amen.

Presbyter.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye mq nke ndi si n'ebe a la nime Onye-nwe-ayi biyere, Onye nkpuru-obi nke ndi-okwukwe biyere n'qnú na udo, mbe eweputasiri ha n'ibu arq nke anu-arú; Ayi ji obi-ayi ekele Gi, n'ihí na q diwo Gi nma iweputa nwa-nna-ayi nka n'ahuhu nke uwa qjq nka; ayi nāriq kwa Gi, ka q tq Gi, n'obi-qma-Gi di amara, ime ka qnu-qgugu ndi I rqpútara zue okè qsqsq, na ime ka ala-eze-Gi bia ngwa ngwa; ka ayi, na ndi nile lara n'ezí okwukwe nke Aha nsq Gi, we nwe ezi ozuzú-ayi na qnu-ayi, ma n'aru ma na nkpuru-obi-ayi, nime otuto-Gi nādi mbe dum we rue mbe ebigh-ebi; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

Collect.

Chineke Nke di ebere, Nna nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Onye bu nbilite-n'onwu na ndu; Onye q gābu onye nēkwere na Ya, qbuná ma asi na q nwuru anwu, q gādi ndu ozq: ozq, onye q bula nke nādi ndu, nke nēkwere kwa na Ya, q gagh-anwu ma-qlí rue mbe ebigh-ebi; Onye zi-kwa-ra ayi, site n'Onye-ozí-Ya di nsq, bú Saint Pql, ka q ghara iwuta ayi, qbuná dika o nēwuta ndi nēnwegh olile-anya, n'ihí ndi nāda n'ura onwu na Ya; Ayi ji obi di ume-ala ariq Gi, Nna, ka I me ka ayi si n'qnwu nmehie bilite ba na ndu nke ezi omume; ka, mbe ayi gārapu ndu nka, ka ayi we zuru ike na Ya, otú ayi nēle anya na nwa-nna-ayi a nēzu ike; ka q gābu nime Nbilite-n'onwu nke qra madu n'ubochi ikpe-azu, ewe hu ayi ndi agānara nke-qma n'iru Gi; ayi we nara ngqzi ahu, nke Qkpara-Gi I huru n'anya nke-qma gēkwuputara

ndi nile nāhu Gi n'anya nātu kwa egwu Gi, si, Bianu, ndi agoziri agōzi nke Nnam, ketanu ala-eze edoziworo unu site na ntọ-ala nke uwa: Kwere nka, ayi nāriq Gi, Nna di ebere, site na Jisus Kraist, bú Onye-ọbụfo-ayi na Onye-nhapa-ayi. Amen.

Ka amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, na ihu-n'anya nke Chineke, na nnwēko nke Mọ Nsọ, diyere ayi nile mbe nile. Amen.

IKELE-EKELE NKE NDINYOM MBE HA MUSIRI NWA.

NKE ỌRA MADU NĀKPỌ

NBATA NKE NDINYOM N'ULO CHINEKE

Nwayi ahu, na mbe akara akà mbe o musiri nwa, o gābata n'Ulo Chineke nēyi uwe kwesiri ekwesị, n'ebe ahu ka o gēpu kwa ikpere n'ala n'ebe di nma, otú anēmeri, ma-ọbu otú Bishop gēnye iwu: Mbe ahu Presbyter gāsi kwa ya,

Ebe o diworo Chineke Nke puru ime ihe nile nma isite n'obi-oma-Ya me ka i muputa nwa nke-oma, O we chebe gi ka i pua n'ihe-ize-ndu uku nke Omumu-nwa; ya mere i gēkele Chineke ekele nke si n'obi-gi puta, si.

Mbe ahu Presbyter gāgu,

Abù Ọma 116,

ma-ọbu

Abù Ọma 127.

Agusia Abù Ọma Presbyter gāsi,

Ka ayi kpere Chineke.

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Kraist, mere ayi ebere.

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka Aha-Gi di nsọ. Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nāchọ, dika (esi eme ya) n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otú ahu n'uwa. Nye ayi nri ta nke gēzuru ayi n'ubochi ta. Baghara ayi ihe ọjọ nile ayi mere, otú ayi onwe-ayi si baghara ndi mere ayi ihe ọjọ. Edubala ayi nime onwunwa; Ma dọputa ayi n'aka ayo ihe: N'ihì na ala-eze bu nke Gi, Na ike, na otuto, Mbe nile mbe nile. Amen.

Minister. Onye-nwe-ayi, zọputa nwayi a, bú orù-Gi;

Ọziza. Onye tukwasiri obi-ya na Gi.

Minister. Buru ya ulo-elu di ike;

Ọziza. Nke o gēsi n'iru onye-iro-ya bābà nime.

Minister. Onye-nwe-ayi, nuru ekpere-ayi.

Ọziza. Ka ákwá-ayi rue Gi nti.

Ka ayi kpere Chineke.

Chineke Nke puru ime ihe nile, ayi ekele Gi ekele nke obi di ume-ala n'ihì na I wedatawo Onwe-gi iweputa nwayi a, bú orù-Gi, n'aka ihe-nhu uku na ize-ndu nke Omumu-nwa; Ayi nāriq Gi, Nna Nke kasi ebere, ka I kwe, ka o site n'iyē-aka-Gi we nādi ndu okwukwe, nējeghari kwa otú I nāchọ, na ndu nka di uhu a; ka o we buru kwa onye-nketa otuto ebigh-ebi na ndu gaje ibia; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

Nwayi ahu, nke biara ikele Ekele-ya, aghagh inye Ihe-onyinye otú anēnyeri: o buru kwa na Oriiri Nsọ di, o di nma ka o nara Oriiri Nsọ.

IDQ-AKA-NA-NTI,

MA-QBU IKWUPUTA IWE CHINEKE NA IKPE-YA
NILE MEGIDE NDI-NMEHIE,
YA NA EKPERE UFODU AGANAGU N'UBOCHI MBU NA LENT,
NA N'OGE OZO, OTU BISHOP GAKA AKÀ.

*Mpe ekpesiri Ekpere Ututu, gusia Lisany otu anagu ya-ri,
Presbyter gano n'Ebe anagu Akwukwo Ekpere ma-ebu n'Ebe
anekwu Okwu Chineke, o gasi,*

Umu-nnam, uzọ izi ndi Chineke ihe site n'inye ha ahuhu-nmehie di nime Nzuko Kraist di n'oge mbu, na ndi aturu nmehie nke ọra madu mara n'anya, na emere ka ndi ahu kwa akwá nmehie-ha n'iru ọra madu na nmalite oge Lent, enye kwa ha ahuhu n'uwa nka, ka ewe zoputa nkpuru-obi-ha n'ubochi Onye-nwe-ayi; ka ndi ọzọ we site kwa n'ilere ha anya nara idq-aka-na-nti, we tukari egwu imehie emehie.

N'ọnodu ihe ahu, we rue mpe agēweghachi uzọ ahu izi ihe site n'inye ahuhu-nmehie ọzọ, (nke bu ihe anāchosi ike,) echere na ọ di nma ka agwa (n'iru unu nile) uhu a okwu ọbubu-ọnu Chineke ekwuru megide ndi-nmehie nēchegharigh, bụ okwu achikopotara n'Isi nke-orú-na-asa nke Deuteronomi na ebe ọzọ di n'Akwukwo Nso, bụ Bible; ka unu za kwa n'ihe ọ bula aguru, *Amen*; Ka, ebe adoro unu aka na nti bayere oké iwe nke Chineke n'aru ndi-nmehie, ka ewe kwalie unu kari icheghari obi n'ezie n'obi nanu oku; ka unu we nējighari kwa n'ilezi-anya kari n'ubochi ndia di ize-ndu; ka unu we banari ajo omume di otú ahu, nke unu onwe-unu were ọnu nke unu kweye si na ha kwesiri ọbubu-ọnu Chineke.

Onye anābu ọnu ka nwoke ahu bu nke neme arusi apiri api ma-ọbu arusi awuru awu, ikpere ya.

IDQ-AKA-NA-NTI.

266

*Ọra madu gāza, si,
Amen.*

Minister. Onye anābu ọnu ka ọ bu, bụ onye nēleli nna-ya ma-ọbu nne-ya.

Ọziza. Amen.

Minister. Onye anābu ọnu ka ọ bu, bụ onye nēwezuga okè-ala aḡata-obi-ya.

Ọziza. Amen.

Minister. Onye anābu ọnu ka ọ bu, bụ onye nēme onye-isi ka ọ jehie n'uzọ.

Ọziza. Amen.

Minister. Onye anābu ọnu ka ọ bu, bụ onye nēwezuga ikpe nke ọbia, na nke nwa-nḡei, na nke nwayi di-ya nwuru.

Ọziza. Amen.

Minister. Onye anābu ọnu ka ọ bu, bụ onye nētiḡu madu-ibe-ya na nzuzo.

Ọziza. Amen.

Minister. Onye anābu ọnu ka ọ bu, bụ onye ya na nwunye madu-ibe-ya nēdina.

Ọziza. Amen.

Minister. Onye anābu ọnu ka ọ bu, bụ onye nānara ihe-iri-ngo itiḡu onye nēmegh ihe ọjọ.

Ọziza. Amen.

Minister. Onye anābu ọnu ka nwoke ahu bu nke nātukwasi madu obi, we me ka anu-arụ, bụ madu, buru ogwe-aka-ya, onye obi-ya nēsi kwa n'ebe Jehova nọ wezuga onwe-ya.

Ọziza. Amen.

Minister. Ndi anābu ọnu ka ha bu, bụ ndi nēnwegh ebere, na ndi nākwa iko, na ndi nākwa iko, bụ ndikom nwere nwunye, na ndinyom nwere di, na ndi-anya-uku, na ndi nēkpere arusi, na ndi nēkwujọ madu, na ndi nānubiga manya okè, na ndi nāpunara madu ihe.

Ọziza. Amen.

Minister.

Ya mere, ebe ahuru na ha nile bu ndi anābu ɔnu (dika onye-amuma, bu Devid, nāba amā), bú ndi hiere uzọ jehie n'iwu Chineke; ka ayi (ebe ayi nēcheta ikpe di egwú koro n'elu isi-ayi, nke nējikere kwa mbe dum idakwasi n'isi-ayi) ka ayi chigharikute Onye-nwe-ayi Chineke-ayi n'obi chihia echihia nke di kwa ume-ala; nākwá ndu nmehie ayi, nēru kwa ujú ya, nēkwere nēkwuputa kwa ajọ omume-ayi, nāchọ imi nkpuru kwesiri ncheghari. N'ih na uhu a anātukwasi anyu-ike na nkporgwu osisi nile: ya mere anēbutu osisi ọ bula nke nāmigh nkpuru oma, tuba kwa ya nime oku. Ọ bu ihe di egwu idaba n'aka Chineke di ndu: Ọ gēme ka ihudu zokwasi ndi nēmebi iwu dika miri-ozuzo; oku na brimstone na ifufe di oku gābu okē iko-ha. N'ih na, le, Jehova nēsi n'ebe-Ya puta iwere ajọ omume-ha leta ndi nile bi n'elu uwa n'ikpe. Ma ɔnye gānagide ubochi ɔbibia-Ya? ọ bu kwa onye gānēguzogide mbe anāhu Ya anya? Ihe-ifucha-oka-Ya di n'aka-Ya, Ọ gāfuchapu kwa ebe-nzocha-oka-Ya nke-oma; Ọ gēkpokota kwa oka-Ya n'oba-Ya, ma Ọ gēji oku anāpugh imenyu emenyu rechapu iho. Dika onye-ori nābia n'abali, otú a ka ubochi nke Onye-nwe-ayi nābia. Mbe ha nāsi, Udo na ntukwasi-obi di, mbe ahu na mberede ka nbibi nābiakwasi ha, dika ime nēme nwayi nke di ime; ha agagh-añanari kwa ya ma-oli. Mbe ahu ka iwe Chineke gāputa ihē n'ubochi obọ-óbọ, nke ndi-nmehie nwe isi-ike, site n'obi-ike-ha, tukwasiworo n'onwe-ha; bú ndi ledara obi-oma na ntachi-obi na ogologo ebere nke Chineke, mbe Ọ nākpọ ha oku mbe nile, si ha, Chegharianu. Mbe ahu ka ha gākpokum, (ka Onye-nwe-ayi kwuru) ma M'gagh-aza; ha gāchọsim ike, ma ha agagh-achotam: n'ih na ha kpọrọ ihe-omuma asi, na n'ih na ọ bugh

egwú Jehova ka ha rọputara: ha achogh ndum-odum; ha leliri iba-nbam nile. Mbe ahu oge agabigawo iku aka n'onu-uzọ mbe emechisiri uzọ: oge agabigawo ikwa akwá ichọ ebere mbe ọ bu oge ikpe ikpe ziri ezi. Le ka o si di egwu nke-uku, bú olu nke ikpe zikariri ezi, nke agēkpe ha, mbe agāsi ha, Ganu n'oku ebigh-ebi ahu nke edeziworo nye ekwensu na ndi-mọ-ozii-ya. Ya mere, umu-nnam, ka ayi lezie anya ngwa ngwa, mbe ubochi nzọputa di; n'ih na abali nābia, mbe ọ digh onye ọ bula puru ilu ọlu. Ma ka ayi onwe-ayi, mbe ayi nēnwe Ihē ahu, ka ayi kwere n'Ihē ahu, ka ayi nējeghari kwa dika umu nke ihē; ka ewe ghara itupụ ayi n'ochichiiri nke ezi: n'ebe ikwa-akwá na ita-ikekere-ezē gādi. Ka ayi ghara imegide obi-oma Chineke, Onye were ebere nākpọ ayi ka ayi dozie omume-ayi, Ọ were kwa omiko ebigh-ebi Ya kwe ayi nkwa si na Ọ gābaghara ayi nmehie-ayi gara aga, ma ayi were obi zuru oke na nke ezi-okwu laghachikute Ya. N'ih na ọ buru na nmehie-ayi adi ka uwe uhie, ọ bu dika snow ka ha gādi ọcha; ọ buru na ha acha uhie uhie dika ogbo uhie, ọ bu dika aji ọcha ka ha gādi. Sinu na njehie nile unu chigharia (ka Onye-nwe-ayi kwuru), ajọ omume ewe ghara ighorọ unu ihe-isọ-ngongọ. Tupunu n'aru unu njehie nile unu nke unu jehieworo nime ha; mere onwe-unu obi ọhu na mọ ọhu: ọ bu kwa n'ih gini ka unu gānwu, ulo Israel? N'ih na ɔnwu nke onye nānwu anwu adigh-atom utọ, (ọ bu ihe si n'onu Onye-nwe-ayi Jehova puta): ya bu chigharianu, we di ndu. Ọ bu ezie na ayi emehiewo, ma ayi nwere otú Onye nēkwu ɔnu ayi n'ebe Nna-ayi nọ, Ya bu Jisus Kraist, bú Onye ezi omume. Ya onwe-ya bu kwa ihe ijuru Chineke obi bayere nmehie nile ayi. N'ih na Ya onwe-ya bu Onye amapúworo site na njehie nile nke ayi, Onye azọpiaworo site n'ajọ omume nile nke ayi. Ya mere ka ayi chigharikute Ya, bú Onye ji ebere nānara

ndi-nmehie nke-oma, bú ndi nēcheghari n'ezie; ka ayi tukwasi obi na O jikere inara ayi nke-oma, na ihe Q nāchọ nke-uku bu ibaghara ayi nmehie-ayi, ma ayi were ncheghari-obi nke okwukwe biakute Ya; ma ayi nu okwu-Ya, we site uhu a nākpaghari n'uzọ-Ya; ma ayi nyara yoke nke Ya nādigh-ehi nhu n'olu-ayi, buru ibu-Ya di nfé, iso Ya n'obi di ume-ala, na ntachi-obi, na ihu-n'anya, ka ewere kwa nchikọ nke Mọ Nsọ dozie omume-ayi; ka ayi nāchọ kwa ka enye Ya otuto mbe nile, nēwere ikele-ekere fè Ya òfùfè n'òkpukpọ-ayi ka o si kwesi: Ma ayi me nka, Kraist gāzoputa ayi n'aka obubu-onu nke iwu Chineke, Q gāzoputa kwa ayi n'aka ikpe ikpe-azu Q gāma ndi agēdebe n'aka-ekpe-Ya; Q gēdebe kwa ayi n'aka-nri-Ya, nye ayi ngọzi amara nke Nna-Ya, nāgwa ayi ka ayi keta ala-eze otuto Ya: Ya wedata Onwe-ya ikpobata ayi nile nime ya, n'ihie ebere-Ya nēnwegh nsọtụ. Amen.

Mbe ahu ha nile gēbu ikpere-ha n'ala, Presbyter na Ndi-clerk gēbu kwa ikpere n'ala gwa Abū Qma (n'ebe ha nāguri Litany), bú

Abū Qma 51.

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Kraist, mere ayi ebere.

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka Aha-Gi di nsọ. Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nāchọ, dika (esi eme ya) n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otú ahu n'uwa. Nye ayi nri ta nke gēzuru ayi n'ubochi ta. Baghara ayi ihe ojọ nile ayi mere, Otú ayi onwe-ayi si baghara ndi mere ayi ihe ojọ. Edubala ayi nime onwunwa; Ma dọputa ayi n'aka ajọ ihe. Amen.

Minister. Onye-nwe-ayi, zoputa ndi-orù-Gi; *Oziza.* Ndi tukwasiri obi-ha na Gi.

Minister. Si n'elu zitere ha iye-aka. *Oziza.* Nālusiri ha ogù ike mbe nile.

Minister. Yere ayi aka, Chineke, bú Onye-nzoputa-ayi.

Oziza. N'ihie otuto Aha-Gi zoputa ayi; mere ayi, bú ndi-nmehie, ebere, n'ihie Aha-Gi.

Minister. Onye-nwe-ayi, nuru ekpere-ayi.

Oziza. Ka ákwá-ayi rue Gi nti.

Minister. Ka ayi kpere Chineke.

Onwe-nwe-ayi, ayi nāriọ Gi, ka I were ebere nuru ekpere-ayi, rapu kwa ndi nile kwuputara nmehie-ha n'iru Gi; Ka ewere nbaghara ebere Gi tọpu ha, bú ndi nmehie-ha nāta akọ-na-uche-ha uta; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

Chineke, Onye kasi ike, Nna-ayi nke ebere, Onye ji ebere n'ebe madu nile nọ, nākpogh ihe o bula I mere asi: Onye nāchogh onwu onye-nmehie o bula, kama ka o bākuta nmehie-ya azu, ka ewe zoputa ya; Were ebere baghara ayi njehie-ayi; kpobata ayi gugu kwa ayi, bú ndi eji ibu arọ nke nmehie-ayi mekpa ayi aru me ka ike gwu ayi. Gi bu Onye nwe ime ebere; o bu nānị Gi nwe ibaghara madu nmehie-ha. Ya mere, rapu ayi, ezi Onye-nwe-ayi, rapu ndi nke Gi, ndi I baputaworo; ejila ndi-orù-Gi ba n'ikpé, ndi bu nānị ájá ruru aru, na ndi-nmehie ndi di imere ebere; ma si otú a wepu iwe-Gi n'aru-ayi, bú ndi ji obi di ume-ala kwere na ayi ruru aru, ndi cheghariri n'ezie n'ajọ omume-ayi, Gi si kwa otú a me ngwa yere ayi aka n'uwa nka, ka ayi we biyere Gi mbe ebigh-ebi n'uwa gaje ibia; site na Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

Mpe ahu ora madu ganāzaso Minister nka so.

Tugharia ayi, ezi Onye-nwe-ayi, ayi gēsi otú a tughari. Gosi ayi iru-oma, Onye-nwe-ayi, Gosi ndi nke Gi iru-oma, Ndi tughariri che Gi iru n'ikwa ákwá, na obubu-onu, na ikpe ekpere. N'ihí na I bu Chineke ebere, Onye juputara n'ebere, Onye nwere ogologo ntachi-obi, Onye nwere omiko nke-uku. I nārapu ayi mpe ayi kwesiri ahuhu-nmehie, Mpe I nēwe iwe I nēcheta kwa ebere. Rapu ndi nke Gi, ezi Onye-nwe-ayi, rapu ha, Ekwela ka ihere me ndi bu ihe-nketa-Gi. Nuru olu-ayi, Onye-nwe-ayi, n'ihí na ebere-Gi di uku, Were kwa ka ebere-Gi si ba uba lekwasí ayi anya; Site n'olu oma na olu-ọbụbo nke Okpara-Gi di ngozi, Jisus Kraist, bú Onye-nwe-ayi. Amen.

Mpe ahu nant Minister gāsi,

Onye-nwe-ayi gozie ayi, debe ayi; Onye-nwe-ayi bulie ihè nke iru-Ya n'aru ayi, nye ayi udo, ụbụ a na mpe nile. Amen.

ABU QMA NKE DEVID

UBQCHI NKE MBU.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA I.

1 Onye ihe nāgara nke-oma ka madu ahu bu nke nējegh ije na ndum-odu ndi nēmebi iwu, nke nēguzogh kwa n'uzọ ndi-nmehie, nke nānogh kwa n'ọnodu ndi nākwá emò.

2 Kama n'iwu Jehova ka ihe-uto-ya di; Q bu kwa n'iwu-Ya ka ọ nātughari uche ehihie na abali.

3 Q gādi kwa ka osisi akuworo n'akuku iyi juputara na miri, nke nāmi nkpuru-ya na mgbe-ya, ọzọ, akwukwo-ya adigh-akponwu; ihe ọ bula kwa nke ọ nēme, ọ nēme ka ọ ga nke-oma.

4 Q bugh otú a ka ndi nēmebi iwu di; kama ha di ka igbogbo-oka nke ifufe nēfesa.

5 N'ihí nka ndi nēmebi iwu agagh-eguzosi ike n'ikpé, ndi-nmehie agagh-eguzosi kwa ike na nzukọ ndi ezi omume.

6 N'ihí na Jehova mara uzọ ndi ezi omume: ma uzọ ndi nēmebi iwu gāla n'iyi.

ABU QMA 2.

1 N'ihí gini ka mba nile meworo oké nkpotu? N'ihí gini ka ndi nile di n'uwa nātughari ihe-efu uche?

2 Ndi-eze nke uwa nēguzo onwe-ha, ndi-isi nāgba-kota kwa izù, imegide Jehova, na imegide onye-Ya etere manu, si,

3 Ka ayi tijie agbu nile ha, tufue udọ nile ha n'aru ayi.

4 Onye nānqdu n'elu-igwe nāchì qchì: Onye-nwe-ayi nākwa ha emò.

5 Mgbe ahu Q gāgwa ha okwu n'iwe-Ya, Q bu kwa n'iwe-Ya di oku ka Q gēme ka ha ma jijiji:

6 Ma Mu onwem emewo ka ezem guzosie ike n'elu Zaion, bú ugwu nsom.

7 M'gākọ akukọ bayere ukpuru: Jehova sirim, Okparam ka gi onwe-gi bu; mu onwem amuwo gi ta.

8 Riom, na agamenye gi mba nile ka ha buru ihe-nketa-gi, na nsotu uwa ka ha buru ihe-onwunwe-gi.

9 I gēji nkpa-n'aka igwè tijisi ha; dika ihe okpu-ite kpuru ka i gātupia ha.

10 Ma ugbo a, ndi-eze, nweni uche: ka adọ unu aka na nti, ndi-ikpe nke uwa.

11 Werenu egwu fē Jehova ofufē, were-kwa-nu oma-jijiji tegharia egwū onū.

12 Sutunu onye arputaworo onu, ka q ghara iwe iwe, unu we la n'iyi n'uzọ, n'ihì na iwe-ya gēre oku na mgbe ntà. Ndi ihe nāgara nke-oma ka ha bu, bú ndi nile nāgbabà nime ya.

ABU QMA 3.

1 Jehova, le otú ndi nākpagbum bara ubal qtutu madu nēbili imegidem.

2 Qtutu madu nēkwu okwu bayere nkpuru-obim, si, Q digh nzọputa diri ya nime Chineke.

3 Ma Gi onwe-gi, Jehova, bu qta buruburum, na nsopurum, na onye nēbuli isim elu.

4 Ejim olum kpokue Jehova, Q we zam site n'ugwu nsọ Ya.

5 Mu onwem dinara ala, raru ura; etetaram; n'ihì na Jehova nākwagidem.

6 M'gagh-atu egwu igwè ndi nkem anāpugh iguta aguta, ndi doworo onwe-ha imegidem buruburu.

7 Bilie, Jehova; zọputam, Chinekem: n'ihì na

I tiwo ndi-irrom nile ihe na nti; I tipiawo ezé ndi nēmebi iwu.

8 Jehova nwe nzọputa: ka ngọzi-Gi dikwasi ndi-Gi.

ABU QMA 4.

1 Mgbe m'kpọrọ, Gi zam, Chineke nke ezi omumem; I nyewom ebe sara mbara mgbe m'nọ na nkpa: merem amara, nuru ekperem.

2 Umu madu, rùe ole mgbe ka nsopurum gāghọ itiyé n'ọnọdu-ihere? Unu nāhu ihe-efu n'anya nāchọ okwu-ugha.

3 Ma maranu na Jehova ekewaputaworo Onwe-ya onye-ebere: Jehova nānu mgbe m'kpokuru Ya.

4 Manu jijiji, emehie-kwa-la: sinu otú a n'obi-unu n'elu ihe-ndina-unu, we dere du.

5 Chuanu aja ezi omume, tukwasi-kwa-nu obi na Jehova.

6 Qtutu madu nāsi, Onye gēme ka ayi hu qdi-nma? Jehova, bulie ihè iru-Gi ka q mukwasi ayi.

7 I tiyewo onū n'obim, kari nke ha nwere na mgbe qka-ha na manya-vine qhu ha ji aba abu.

8 N'udo ka m'gēji otù mgbe ahu dina ala, raru ura: n'ihì na Gi onwe-gi, Jehova, nání Gi, nēme ka n'biri na ntukwasi-obi.

ABU QMA 5.

1 Ge nti n'okwu-onum, Jehova, ghọta ntughari-uchem.

2 Na nti n'olu ntiku m'nētiku Gi, Ezem, na Chinekem: n'ihì na q bu Gi ka m'nēkpere.

3 Jehova, n'ututu ka I ganu olum; n'ututu ka m'gēdoro Gi ekperem n'usoro, che kwa nche.

4 N'ihì na q bugh Chineke nke nmebi-iwu nāto utọ ka I bu. Ihe ojo agagh-anọ dika qbia n'ebe I nọ.

5 Ndi nānya isi agagh-eguzo onwe-ha n'anya-Gi. I kpọrọ ndi nile nālu ajọ ihe asì.

6 I gême ka ndi nile nêkwu okwu-ugha la n'iyi; madu nke bu onye-ôbara na onye-aghughô, Jehova nâkpô ya onye-ârú.

7 Ma mu onwem, n'uba nke ebere-Gi ka m'gâbâ n'ulo-Gi: m'gâkpô isi ala n'ebe ulo uku nsô Gi di n'egwu-Gi.

8 Jehova, dubem n'ezi omume-Gi n'ihî ndi nêchem anwu; me ka uzô-Gi zie ezi n'irum.

9 N'ihî na ô digh ihe nke nêguzosi ike di n'ônu-ya; ime-ha bu ila-n'iyi nile: Ìlî ghere oghe ka akpiri-ha bu; ha nêkwu okwu ire-utô.

10 Ma ha ikpe, Chineke; ka ha da ada site na ndum-ôdu nile ha: n'uba nke njehie nile ha nupu ha; n'ihî na ha anupuwo isi imegide Gi.

11 Ma ka ndi nile ndi nâgbabâ nime Gi ñuria, ka ha tie nkpu ôñù rue mgbe ebigh-ebi, n'ihî na I nêkpuchi ha ñdô: ôzô, ka obi nke ndi nâhu aha-Gi n'anya tô ha utô nime Gi.

12 N'ihî na Gi onwe-gi nâgôzi onye ezi omume; Jehova, I jî otú ihe-ya si atô Gi utô gba ya buruburu dika ôta uku.

UBOCHI NKE MBU.

EKPERE ANYASI.

ABU ÔMA 6.

1 Jehova, Abalaram nba n'îwe-Gi, adô-kwa-lam aka na nti n'ônuma-Gi.

2 Merem amara, Jehova; n'ihî na onye taworo aru ka m'bu; mem ka m'diri ndu, Jehova; n'ihî na ôkpukpum nile nâma jijiji.

3 Nkpuru-obim nâma kwa jijiji nke-uku: ma Gi onwe-gi, Jehova, rue ole mgbe?

4 Lata, Jehova, ôputa nkpuru-obim. Zôputam n'ihî ebere-Gi.

5 N'ihî na ô digh ncheta-Gi di n'ônwu: nime ala-mô ônye gêkele Gi?

6 Adôgbuwom onwem n'ôlu n'ize-umem; kwa-abali ka m'nême ka ihe-ndinam se n'elu anya-mirim; ejim anya-mirim de ihe m'ji edina.

7 Anyam emebiwo site na nkpasu-iwem dika uwe nla mebiri; Ô kawo nká n'ihî ndi-nkpagbum nile.

8 Si n'ebe m'nô wezuga onwe-unu, unu nile ndi nâlu ajô ihe; n'ihî na Jehova anuwo olu ákwám.

9 Jehova anuwo aririô-amaram; Jehova gânarâ ekperem.

10 Ihere gême ndi-irom nile, ha gâma kwa jijiji nke-uku: ha gâlaghachi azu, ihere gême ha na mberede.

ABU ÔMA 7.

1 Jehova, bú Chínkem, na Gi ka m'gbabâworo: zôputam n'aka ndi nile nêsobum, nâputakwam n'aka-ha:

2 Ka ô ghara idôka nkpuru-obim dika ôdum, nêtipia ya, mgbe onye-nnaputa adigh.

3 Jehova, bú Chínkem, ô buru na emewom nka; Ô buru na ajô omume di n'ôbu-akam abua;

4 Ô buru na enyeghachiwom onye mu na ya di n'udo ihe ôjô; (kama nke ahu, adôputawom onye nâkpagbum n'êfu:)

5 Ka onye-iro chua nkpuru-obim, rue ya aru; ka ô zôda kwa ndum n'ala, me ka nsôpurum biri n'ájá.

6 Bilie, Jehova, n'îwe-Gi, welie Onwe-gi elu imegide nrubiga-ôkê-iwe nke ndi nâkpagbum: teta-kwa-ram; I nyewo ikpé iwu.

7 Ka nzukô nke ndi nile di n'uwa di kwa Gi buru-buru: Gi laghachi kwa n'ebe di elu n'elu ya.

8 Jehova nêkpe ndi nile di iche iche ikpe: kpem ikpe, Jehova, dika ezi omumem si di, na dika izu-okem si di nke di nimem.

9 Biko, kwe ka ihe oṅo nke ndi nēmebi iwu gwusia, ma me ka onye ezi omume guzosie ike: n'ihī na onye nānwā obi nile na akuru nile ka Chineke, b́́ Onye ezi omume, bu,

10 Q́́tam dikwasi na Chineke, b́́́ Onye nāzoputa ndi obi-ha ziri ezi.

11 Chineke bu onye-ikpe nēme ezi omume, Q́́ bu kwa Chineke nke nēwe iwe kwa-ubqchi.

12 Q́́ buru na madu echigharigh, Q́́ gāmu mma-
agha-Ya ka q́́ di nkq; Q́́ zowo uta-Ya ukwu ikwe ya,
dozie ya igba.

13 Q́́ bu kwa imegide ya ka O doziworo ihe nile nke onwu; Q́́ nēme akú-Ya ka ha buru ihe nēre oku.

14 Le, ime aṅo ihe nēme ya; Q́́ turuwo kwa ime nmegbu, muputa okwu-ugha.

15 Olúúú ka o gwuworo, gwuputa ya, Q́́ we da n'ebe-nbibi nke q́́ nēme.

16 Nmegbu-ya gābiaghachi n'isi-ya. Q́́ bu kwa n'opu-n'isi-ya ka ihe-ike-ya gāridakwasi.

17 M'gēkele Jehova dika ezi omume-Ya si di: m'gābuku kwa aha Jehova, b́́́ Onye kachasi ihe nile elu, abú q́́ma.

ABU QMA 8.

1 Jehova, Onye-nwe-ayi, le otú aha-Gi di ebube n'uwa nile! Gi Onye tiyeworo ebube-Gi n'elu igwé.

2 I siwo n'onu umu-ntakiri na umu nānu ara tṅ nṅ-ala ike, n'ihī ndi-nkpagbu-Gi, ime ka onye-iro na onye nābṅ obṅ kwusi.

3 Mgbe m'huru elu-igwe-Gi, b́́́ ọ́lu nkṅpisi-aka-Gi, ọ́nwā na kṅakpando nile, nke I doziworo.

4 Gini ka madu bu, na I nēcheta ya; na nwa nke madu, na I nēleta ya?

5 I we me ya ka q́́ fṅduru ya nke-ntá ibu Chineke, I ji kwa nsṅpuru na ima-nma kṅube ya n'isi dika okpu-eze.

6 I nēme ya ka q́́ nāchi ọ́lu nile nke aka-Gi abua; ihe nile ka I doro n'okpuru ukwu-ya abua:

7 Ewu na aturu na ehi, ha nile, ha na anu ọ́hia;

8 Nnunu elu-igwe, na azú nile nke oké osimiri, b́́́ ike nke nāgabiga n'uzṅ nile nke oké osimiri nile.

9 Jehova, Onye-nwe-ayi, le otú aha-Gi di ebube n'uwa nile!

UBQCHI NKE ABUA.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 9.

1 M'gēji obim nile kele Jehova; m'gākṅ kwa akukṅ oké ọ́lu-Gi nile.

2 M'gānuri ọ́nu, obim gātṅkwam utṅ, nime Gi: m'gābuku aha-Gi abú q́́ma, Gi Onye kachasi ihe nile elu;

3 Mgbe ndi-irom laghachiri azu, su ngongṅ, si kwa n'iru Gi la n'iyi.

4 N'ihī na I kṅewo ikṅem ziri ezi na okwu-ikṅem; I nṅduru n'ochē-eze, buru onye-ikpe nēme ezi omume.

5 Ibasiwo mba nile ọ́zṅ nba, I mewo ka ndi nēmebi iwu la n'iyi, I hichapuwo aha-ha rue mgbe ebigh-ebi.

6 Ndi-iro agwusiwo, ha bu nkṅṅnkṅ ebe rue mgbe ebigh-ebi; ọ́zṅ, obodo nile nke I ropuworo, ncheta-ha, ọ́buná nke obodo ahu, alawo n'iyi.

7 Ma Jehova nānṅdu dika eze rue mgbe ebigh-ebi: O doziwo ochē-eze-Ya ikpe ikpe.

8 Ya onwe-ya gēkṅpe uwa dum madu bi ikpe n'ezī omume, Q́́ gēkṅpe ndi nile di n'uwa ikpe n'izi-ezi.

9 Jehova bu-kwa-ra onye anāzṅpia ulo-elú, b́́́ ulo-elú nke diri mgbe nile nke nkṅpá;

10 Ọ́zṅ, ndi mara aha-Gi gātukwasi Gi obi; n'ihī na I rapugh ndi nāchṅ Gi, Jehova.

11 Bùkuenu Jehova abù ọma, bú Onye bí na Zaion: gosinu omume-Ya nile n'etiti ndi nile di iche iche.

12 N'íhi na Onye nájuta ọbara ndi egburu egbu echetawo ha: Ọ chezọgh iti-nkpu nke ndi ewedara n'ala.

13 Merem amara, Jehova; hu nweda-n'alam nke sitere n'aka ndi nákpom así, Gí Onye nēbulim elu site n'ọnu-uzọ-ama ọnwu.

14 Ka m'we kọ akukọ otuto-Gi nile: n'ọnu-uzọ-ama nile nke ada Zaion, ka m'nuria ọnu na nzọputa-Gi.

15 Mba nile ọzọ emikpuwo n'olùlù ha mere: n'ugbu nke ha zọbere ka anānwude ukwu-ha.

16 Jehova emewo ka amara Ya onwe-ya, ezi ikpe ka Ọ kpeworo n'ọlu nke ọbu-aka-ya abua ka amaworo onye nēmebi iwu dika n'onyà.

17 Ndi nēmebi iwu gālaghachi n'ala-mọ, bú mba nile ndi nēchezọ Chineke.

18 N'íhi na ọ bugh rue mgbe ebigh-ebi ka agēchezọ ogbeye, olile-anya nke ndi di ume-ala n'obi agagh-ala n'iyi rue mgbe ebigh-ebi.

19 Bilie, Jehova; ekwela ka madu di ike: ka ekpe mba nile ikpe n'iru Gi.

20 Jehova, doro ha ihe-egwu: ka mba nile mara na nání madu ka ha bu.

ABU ỌMA IO.

1 Jehova, n'íhi gini ka I nēguzo n'ebe di anya? N'íhi gini ka I nēzobe Onwe-gi na mgbe nile nke nkpa?

2 Site na npako nke onye nēmebi iwu ka anāchu onye ewedara n'ala ọku ọku; anējide ha na nzube nile nke na chēre.

3 N'íhi na onye nēmebi iwu anyawo isi n'íhe nkpuru-obi-ya nāchọsi ike, onye nērita urù nēzigh ezi ka ọ gọziwo-kwa-ra, ọ leliwo Jehova.

4 Onye nēmebi iwu, ka imi-ya si di elu, nāsi, Ọ

digh ajuju Ọ gāju. Nzube-ya nile nāsi, Ọ digh Chineke ọ bula di.

5 Uzọ-ya nile di ike na mgbe nile; ikpé-Gi nile di n'ebe di elu kari ebe anya-ya gēru: ndi nile nákpagbu ya, ọ náfù megide ha na nleli.

6 Ọ siwo n'obi-ya, Agagh-ewezugam n'ọnọdum: rue ọgbọ nile ọ digh mgbe m'gānọ n'ọdi-njọ.

7 Ọnu-ya juputara n'ogbugba-iyi na aghughọ na nzọgbu. N'okpuru ire-ya ka nmege na ajoyi ihe di:

8 Ọ nānọdu n'ebe iche-anwu nke obodo ntà nile: n'ebe-nzuzu nile ka o nēgbu onye nēmegh ihe ọjọ: anya-ya abua nēwere nzuzo nyogide onye nāhuju anya.

9 Ọ nēche anwu n'ebe-nzuzo dika ọdum n'okwu-ghia-ya: Ọ nēche anwu inwude onye ewedara n'ala: Ọ nānwude onye ewedara n'ala, mgbe ọ dọbatara ya n'ugbu-ya.

10 Anāzọpia ya, ọnāmakpu amakpu, ndi nāhuju anya adawo kwa n'ala site n'aka ndi-ya nwere ume.

11 Ọ siwo n'obi-ya, Chineke echezọwo: O zobewo iru-Ya; ọ digh mgbe Ọ huru ya.

12 Billie, Jehova; Chineke, welie aka-Gi elu: echezọla ndi ewedara n'ala.

13 N'íhi gini ka onye nēmebi iwu leliworo Chineke? Ọ siwo n'obi-ya, I gagh-aju ajuju.

14 I huwo ya; n'íhi na Gi onwe-gi nēlegide nmegebu na nkpasu-iwe, itiyi ya n'aka-Gi: n'aka-Gi ka onye nāhuju anya nārapu onwe-ya; onye nēyere nwa-ngbei aka ka I buworo.

15 Tijie ogwe-aka nke onye nēmebi iwu; onye ọjọ kwa, I gājuta nmebi-iwu-ya rue mgbe I gagh-achọta ya.

16 Jehova bu Eze rue mgbe nile ebigh-ebi: mba nile ọzọ esiwo n'ala-Ya lapu n'iyi.

17 I nuwo ihe ndi di ume-ala n'obi nāchọsi ike, Jehova: I nēdozi obi-ha, I nēme ka nti-Gi ge:

18 Ikpe nwa-mgebi na onye anāzọpia azọpia ikpe,

ka madu nke sitere n'uwa we ghara ime ka madu ma kwa jijiji ozo.

ABU QMA II.

1 Na Jehova ka mgbabaworo: unu si ana si nkpuru-obim, feleganu n'ugwu-unu dika nnunu?

2 N'ih na, le, ndi nemebi iwu nazọ uta-ha ukwu ikwe ya, ha edoziwo akú-ha n'elu eriri-uta, igba ndi obi-ha ziri ezi n'ochichiri.

3 N'ih na anakwada ide nile, gini ka onye ezi omume meworo?

4 Jehova nọ n'ulo uku Ya di nsọ, Jehova, n'elu-igwe ka oche-eze-Ya di; anya-Ya nahu, mbubere-anya-Ya nanwa, umu madu.

5 Jehova nanwa onye ezi omume: ma onye nemebi iwu na onye nahu ihe-ike n'anya ka nkpuru-obi-Ya nakpo asi.

6 Ya me ka igbudu zokwasi ndi nemebi iwu dika miri-ozuzo; ka oku na brimstone na ifufe di oku buru oké iko-ha.

7 N'ih na onye ezi omume ka Jehova bu; ezi omume ka Q huru n'anya: ndi ziri ezi gahu iru-Ya.

UBQCHI NKE ABUA.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA I2.

1 Jehova, zoputa: n'ih na onye-ebere agwusiwo; n'ih na ndi kwesiri ntukwasi-obi agwupuwo n'etiti umu madu.

2 Ihe-efu ka ha nek wurita, otu onye na ibe-ya: egbugbere-onu nke nek wu okwu ire-uto na obi abua ka ha ji ekwu.

3 Ka Jehova bipu egbugbere-onu nile nke nek wu okwu ire-uto, na ire nke nek wu oké ihe:

4 Ndi siworo, Ayi neme ire-ayi ka o di ike; egbugbere-onu-ayi di n'akuku ayi: onye ka ayi nwere dika onye-nwe-ayi?

5 N'ih ipunara ndi ewedara n'ala ihe, n'ih isu-ude, nke ndi-ogbeye, ugwu a ka M'gebili, ka Jehova kwuru; m'gedo ya na nzoputa nke o nekusi ume ike inwe.

6 Okwu-onu Jehova nile bu okwu-onu di ocha; ha bu ola-ocha anuchaworo n'ite-nnucha nke nerusa n'ala, nke esichaworo ugbo asa.

7 Gi onwe-gi, Jehova, gedebe ha, I gcheze ha ka ha pua n'aka ogbo a rue mgbe ebigh-ebi.

8 Ndi nemebi iwu nejeghari buruburu, mgbe anebuli ihe jogburu onwe-ya elu n'ebe umu madu no.

ABU QMA I3.

1 Jehova, rue ole mgbe ka I gchezom ebigh-ebi? Rue ole mgbe ka I gezonarim iru-Gi?

2 Rue ole mgbe ka m'gedo ndum-odu nile nime nkpuru-obim, neru ujú n'obim n'ehihie nile? Rue ole mgbe agebuli onye-irom elu ibu onye-isim?

3 Legide anya, zam, Jehova, Chinekem: nye anyam abua ihe, ka m'we ghara iraru ura onwu;

4 Ka onye-irom we ghara isi, Akariwom ya n'ike; ka ndi-nkpagbum we ghara iteghari egwu onu mgbe anezwegam n'onodum.

5 Ma o bu ebere-Gi ka mu onwem tukwasiworo obi; ka obim tegharia egwu onu na nzoputa-Gi:

6 Ka m'bukue Jehova abu, n'ih na Q mesowom nke-oma.

ABU QMA I4.

1 Onye-nzuzu asiwo n'obi-ya, Q digh Chineke o bula di. Ha ebibiwo onwe-ha, ha emewo ka omume-ha buru ihe-arú; Q digh onye neme ezi ihe.

2 Jehova siri n'elu-igwe lekwasu umu madu anya, ihu ma o di onye nwere uche, nke nacho Chineke.

3 Ha nile ewezugawo onwe-ha; ha agbaruwo n'otù dika miri; Q digh onye nème ezi ihe, q digh qboná otù onye.

4 Ndi nile nālu ajọ ihe, hà amagh ihe? Bú ndi riworo nri site n'iri ndim, ma ha akpokugh Jehova.

5 N'ebe ahu ka ha turu oké egwu: n'ihì na Chineke nọ n'ogbo onye ezi omume.

6 Unu nème ndum-odu nke onye ewedara n'ala ka q buru ihe-ihere, n'ihì na Jehova bu ebe-ngbabà-ya.

7 Q gādim nọ nma ma asi na nzọputa Israel esi na Zaion puta! mgbe Jehova gēji me ka ndọta-n'agha ndi-Ya lata, ka Jakob tegharia egwú qnù, ka Israel nuria qnù.

UBQCHI NKE ATQ.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 15.

1 Jehova, ònye gānọ dika qbia n'ulo-ikwu-Gi? Onye gēbi n'ugwu nsọ Gi?

2 Onye nēje ije n'izu-okè, nke nālu kwa qlu ezi omume, nke nēkwu kwa ezi-okwu n'obi-ya.

3 O jigh ire-ya kwue okwu-azu, Q megħ madu-ibe-ya ihe qjọ, o buligh kwa ita-uta megide onye-agbata-obi-ya.

4 Eledawo onye ajuruaju anya n'anya-ya, ma ndi nātu egwu Jehova ka q nāsọpuru. Q nūwo iyi nke gēmejọ ya onwe-ya, ma q digh-agbanwe okwu-ya.

5 Q nyegħ ego-ya inara uma, Q naragh kwa ihe-iri-ngo megide onye nēmegħ ihe qjọ. Onye nème ihe ndia, agagh-ewezuga ya n'qndu-ya rue mgbe ebigh-ebi.

ABU QMA 16.

1 Debem, Chineke: n'ihì na agbabawom nime Gi.

2 Asiwom Jehova, Onye-nwem ka I bu: qdi-nmam adigh-eru Gi aru.

3 Asiwokwam ndi nsọ ndi nọ n'uwa, na ndi di ebube nke q bu nání ihe-ha nātọm utọ,

4 Ihe-ngbu-ha gāta uba, bú ndi were chi qzọ n'qndu Jehova: m'gagh-awusi àjà-ihe-qñuñu-ha nke qbara, m'gagh-eburu kwa aha-ha n'elu egbugbere-qnum. Jehova bu okè nke ihe m'ketara na ikom: Gi onwe-gi nējide ihe rurum n'ife-nzà.

6 Udọ-qtùtù nile adaworom n'ebe di utọ; n'ezie ihe-nketam dim ezi nma.

7 M'gāgzi Jehova, Onye duworom qdu: qzọ, akurum abua nādọm aka na nti n'abali nile.

8 Edowom Jehova n'irum mgbe nile: n'ihì na Q nọ n'aka-nrim, agagh-ewezugam n'qndum.

9 N'ihì nka obim añuriwo qnù, nsọpurum eteghariwo kwa egwú qnù: qzọ, anu-arum gēbi na ntukwasi-obi.

10 N'ihì na I gagh-arapuru ala-mọ nkpuru-obim; I gagh-enye onye-ebere-Gi ka q hu nbibi.

11 I gēme ka m'mara uzọ ndu: ojuju-afọ qnù di n'iru Gi; e-utọ di iche iche di n'aka-nri-Gi ebigh-ebi.

ABU QMA 17.

1 Jehova, nuru ezi omume, na nti m'iti-nkpum; ge nti n'ekperem, nke m'nejigh egbugbere-qnu aghughọ kpe.

2 Ka ikpém si n'iru Gi puta; anya-Gi nāhu izi-ezi.

3 I nwawo obim; I letawom n'abali: I nuchawom, ma I digh-achọputa ihe; ezubewom na qnum agagh-agabiga okè.

4 Ma qlu madu, site n'okwu egbugbere-qnu-Gi ka mu onwem leziworo uzọ nile nke onye nème ihe-ike anya.

5 Nzọ-ukwum nile ejidewo okporo-uzọ-Gi nile, ewezugagh ije-ukwum n'qndu-ha.

6 Mu onwem akpokwuwo Gi, n'ihì na I nāzam, Chineke: tọrọm nti-Gi n'ala, nuru okwu-qnum.

7 Me ka ebere-Gi nile guzo iche, Gi Onye ji akanri-Gi azoputa ndi nagbabà nime Gi site n'iru ndi nēbili imegide ha.

8 Debem dika nwa-anya-Gi, zobem n'okpuru ndò nkù-Gi,

9 Site n'iru ndi nēmebi iwu, ndi nāpunaram ihe, bú ndi-irom nēmegide nkpuru-obim ndi nāgbam buruburu.

10 Ha ekpuchiwo obi-ha mara abuba: ha ejiwo ọnu-ha kwue okwu nime npako.

11 Ugbu a ha di ayi buruburu na nzọ-ukwu-ayi: ha nēdo anya-ha ime ka ayi ruru ala.

12 Oyiya di ka odum nke agu idogbu anu nāgusi ike, na dika nwa-odum nke nānọdu n'ebe-nzuzo.

13 Bilie, Jehova, buru ya uzọ, me ka o ruru ala: me ka nkpuru-obim gbapu n'aka ndi nēmebi iwu site na mma-agma-Gi;

14 N'aka madu site n'aka-Gi, Jehova, n'aka madu nke uwa, ndi òkè-ha bu na ndu a, ndi I nēmeju afọ-ha n'ihe-Gi atukọbara atukọba: afọ nēju ha n'umu, ha we rapuru umu-ntakiri-ha ihe-ha fọduru.

15 Mu onwem, n'ezì omume ka m'gāhu iru-Gi: ka afọ jum n'udi-Gi, mgbe m'tetara.

UBQCHI NKE ATQ.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA 18.

1 Anamahu Gi n'anya nke-uku, Jehova, bú ikem.

2 Jehova bu nkumem di elu, na ebem ewusiri ike, na onye nēme ka m'gbapu; Q bu Chinekem, na ok nkumem, anamagbabà nime Ya; Q bu ọtam, na m' nke nzopotam, na ulo-elum.

3 Onye aneto eto ka Q bu, anamakpọku Jehova ewe zopotam n'aka ndi-irom.

4 Udọ nile nke ọnwu gbaram buruburu, miri-iyi nile nke ihe jọgburu onwe-ya nēme kwa ka m'tua egwu.

5 Udọ nile nke ala-mọ dim buruburu: onyà nile nke ọnwu biara n'irum.

6 Anamakpọku Jehova nime nkpa kparam, Q bu Chinekem ka m'nētiku: O nēsi n'ulo uku Ya nu olum, nkpu m'tikuru Ya we ba na nti-Ya abua.

7 Ala we me nkpatu ma kwa jijiji, ntọ-ala nile nke ugwu nile nāma kwa jijiji, ewe me ka ha me nkpatu, n'ihì na iwe-Ya di ọku.

8 Anwuru-ọku rigoro n'imi-Ya, ọku nēsi kwa n'ọnu-Ya ripia: afunwuru icheku site na ya.

9 O rulata-kwa-ra elu-igwe, rida; oké ọchichiri di kwa n'okpuru ukwu-Ya abua.

10 Q we nọkwasi n'elu cherub dika inyinya, we fere: Q we fesie ike n'elu nkù ifufè.

11 O nēdo ọchichiri ka ọ buru ebe-nzuzo-Ya, ka ọ buru ulo-ntu-Ya nke di Ya buruburu; bú ọchichiri miri, igwe-oji gbara ọchichiri nke mbara-igwé.

12 Site n'onwunwu nke nēnwu n'iru Ya igwe-oji-Ya nile nke gbara ọchichiri gabigara, ákú-miri-igwé na icheku ọku.

13 Jehova we ma égbè-elu-igwe n'elu-igwe, onye kachasi ihe nile elu nēme kwa ka olu-Ya da; ákú-miri-igwé na icheku ọku.

14 Q we gba ákú-Ya, me ka ha gbasa; ọtutu àmumà kwa, Q we chusa ha.

15 Ewe hu ebe nile miri si erù, anēkpughe kwa ntọ-ala nile nke elu-uwa dum madu bi; site n'ibasi-nba-ike-Gi, Jehova, site n'ume nke iku-ume nke imi-Gi.

16 O si n'elu zie, kurum, dọputam n'ọtutu miri.

17 Q nānaputam n'aka onye-irom di ike, na n'aka ndi nākpom asì, n'ihì na ha nwere ume karim.

18 Ha nābia n'irum n'ubọchi nhuji-anyam: ma Jehova burum ihe-ndabere.

19 O we me ka m'puta rue ebe sara mbara; Q nāđọputam, n'ihī na ihem tọrọ Ya uto.

20 Jehova nēnyeghachim dika ezi omumem si di; dika idi-ọcha akam abua si di, otú a ka Q nēmeghachim ọzọ.

21 N'ihī na edebewom uzọ nile nke Jehova, emebighkwam iwu n'ipu n'aka Chinekem.

22 N'ihī na ikpé-Ya nile di n'irum, ukpuru-Ya kwa, adighm-ewezuga ha n'ebe m'nọ.

23 M'we zue okè n'ebe Q nọ edebe-kwa-ram onwem pua n'ajọ omumem.

24 Jehova we meghachim dika ezi omumem si di, dika idi-ọcha akam abua n'anya-Ya si di.

25 N'ebe onye-ebere nọ I gēgosi Onwe-gi onye-ebere; n'ebe nwoke zuru okè nọ I gēgosi Onwe-gi onye zuru okè;

26 N'ebe onye di ọcha nọ I gēgosi Onwe-gi onye di ọcha; ma n'ebe onye gbagọrọ agbagọ nọ I gēgosi Onwe-gi onye-ngbá.

27 N'ihī na Gi onwe-gi gāzọputa ndi ewedara n'ala; ma onye npako, I gēme ka ha di ala.

28 N'ihī na Gi onwe-gi gāmuye oriọnam: Jehova, bú Chinekem, nēme kwa ka ọchichirim nwue enwu.

29 N'ihī na m'nēsīte na Gi gba ọsọ ichu usu ndi nāpunara madu ihe; anamesite kwa na Chinekem wubiga mgbidi.

30 Chineke, uzọ-Ya zuru okè: okwu-ọnu Jehova bu ihe anuchara anucha; ọta ka Q buru ndi nile nke nāgbabá nime Ya.

31 N'ihī na ọnye bu Chineke, ma-ọbugh Jehova? Ọnye bu kwa oké nkume, ma-ọbugh Chineke-ayi?

32 Q bu Chineke Nke ji ike kem dika ihe-ọkike, Q nēme kwa ka uzọm zue okè.

33 O nēdozi ukwum ka ha di ka ukwu nne-ele: n'elu ebem di elu ka O nēguzokwam.

34 O nēzī akam abua ibu agha; ogwe-akam abua nārogọ kwa uta ọla.

35 I nyewokwam ọta nzoputa-Gi: aka-nri-Gi nākwagidekwam, ume-ala-n'obi nke Gi nēmekwam ka m'ba uba.

36 I nēme ka nzo-ukwum sa mbara n'okpurum, nkwonkwo-ukwum agbuchapugh kwa.

37 Anamachu ndi-irom, we rue ha aru; adighm-alaghachi kwa rue mgbe emere ka ha gwusia.

38 Anamapụ kwa ha, ha apugh kwa ibili ọzọ: ha nāda n'okpuru ukwum abua.

39 I nēji kwa ike kem dika ihe-ọkike ibu agha: I nēme ka ndi nēbili imegidem ruru ala n'okpurum.

40 Ndi-irom, I nyewokwam olu-ha, ndi nākpom asi, anamepochapu kwa ha.

41 Ha nēti nkpu ka eyere ha aka, ma ọ digh onye nāzọputa ha: ha nētiku Jehova, ma Q zagha.

42 Anamasu kwa ha me ka ha di ka ájá n'iru ifufe: dika apiti ézi ka m'nāwupu ha.

43 I nēme ka m'gbapu n'ilu-ọgù nile nke ndim; I nēdom onye-isí mba nile ọzọ: ndi m'nāmagh gēfēm ọfufè.

44 Mgbe ha nuru na nti ha nēgem nti: ndi ala ọzọ nērube isi aghughọ n'okpurum.

45 Ndi ala ọzọ nāta aru, ma jijiji, si n'ebem-mechibido-ha puta.

46 Jehova nādi ndu; Onye agoziri agozi ka oké nkumem bu kwa; Chineke nke nzoputam di kwa elu:

47 Bú Chineke ahu Nke nābọrọm ọbọ, we duru ndi di iche iche bia n'okpurum.

48 Q nēme ka m'gbaputa n'aka ndi-irom: I nēwelikwam elu kari ndi nēbili imegidem: I nānaputam n'aka madu neme ihe-ike.

49 N'ihī nka ka m'gēkele Gi, Jehova, n'etiti mba nile, aha-Gi ka m'gābuku kwa abụ ọma.

50 Q nēme ka nzoputa eze-Ya di uku. Q nēme-

kwa-ra onye nke Ya etere manu ebere, bú Devid, Ọ nēme-kwa-ra nkpuru-ya ebere, rue mgbe ebigh-ebi.

UBŌCHI NKE ANỌ.

EKPERE UTUTU.

ABU ỌMA 19.

1 Elu-igwe nāko nsopuru Chineke; Ọ bu kwa ọlu aka-Ya ka mbara elu-igwe negosi.

2 Otù ubōchi nāgwawara ubōchi-ibe-ya okwu-ọnu n'uba, otù abali nēkwuputa-kwa-ra abali-ibe-ya ihe-ọmuma.

3 Okwu-ọnu adigh, ọ digh kwa okwu di; anugh olu-ha.

4 N'ua nile ka eriri-otùtù-ha puworo jezue, na nsotu elu-ua dum madu bi ka okwu-ha puwo-kwa-ra jezue. O doworo anyanwu ulo-ikwù nime ha.

5 Anyanwu ahu di kwa ka nwoke nālu nwunye ọhu nke nēsi n'ulo-ndina-ya puta, obi nātọ ya utọ dika nwoke di ike igbaso uzọ-ya.

6 Site n'otù nsotu elu-igwe ka nputa-ya di, igba-buruburu-ya diru kwa nsotu-ya nile: Ọ digh kwa ihe ezonariworokpom-ọku-ya.

7 Iwu Jehova zuru okè, nēweghachi nkpuru-obi: ihe-àmà Jehova kwesiri ntukwasi-obi, nēme ka onye nēnwegh uche mara ihe.

8 Ukpuru nile Jehova tọrọ ziri ezi, nēme ka obi nūria ọnu: ihe Jehova nyere n'iwu nēnwu enwu, nēnye anya ihè.

9 Egwu Jehova si ọcha, nēguzo rue mgbe ebigh-ebi. Ikpe nile nke Jehova bu ezi-okwu, ha nile ziri ezi n'otù.

10 Ihe anāchọsi ike ka ha bu, kari ọla-edo, e, kari ọtutu ọla-edo anuchara anucha: ha di kwa utọ kari manu-añu, bú nke si n'ugbugbọ-manu-añu nātasi.

11 Ọzọ, eji ha ọọ orù-Gi aka na nti: n'idebe ka ha ọkpukpu-ọlu riri nne nāputa.

12 Nmehie emehieworo n'amagh-ama, ọnye gāghota ha? Guam n'onye ikpe ihe-nzuzo nile nāmagh.

13 Gboci kwa orù-Gi na nmehie-nganga; ekwela ka ha nāchim: mgbe ahu ka m'gēzu okè, agāgukwam n'onye ikpe njehie riri nne nāmagh.

14 Ka okwu nile nke ọnum na ntughari nke obim buru ihe nātọ utọ n'iru Gi, Jehova, bú oké nkumem, na onye-ngbaputam.

ABU ỌMA 20.

1 Jehova za gi n'ubōchi nkpà; aha Chineke nke Jakob me ka i nọ n'elu;

2 Si n'ebe nsọ Ya zle iye-aka-gi, si kwa na Zaion kwagide gi;

3 Ya cheta onyinye-gi nile i nyeworo inata iru-ọma, ya nara kwa àjà-nsure-ọku-gi dika abuba;

4 Ya nye gi dika obi-gi si achọ, mezu kwa ndum-ọdu-gi nile.

5 Ayi gēti nkpu ọnù na nzọputa-Gi, Ọ bu kwa n'aha Chineke-ayi ka ayi gākwuba ọkọlọtọ-ayi n'elu: Jehova mezue ariri-ọgi nile.

6 Ugbo a ka m'maworo na Jehova azọputawo onye nke Ya etere manu; O gēji idi-ike nke nzọputa nke aka-nri-Ya za ya site n'elu-igwe-Ya di nsọ.

7 Ufodu nēhota ugbo-ala, ndi ọzọ inyinya: ma ayi onwe-ayi nēhota aha Jehova, bú Chineke-ayi.

8 Ndi ahu eruruwo ala, da kwa ada: ma ayi onwe-ayi ebiliwo, we guzo onwe-ayi ọtọ.

9 Jehova, zọputa eze: Ya za ayi n'ubōchi ayi kpokuru Ya.

ABU ỌMA 21.

1 Jehova, n'ike-Gi ka eze nānuri ọnu; le kwa otù ọ nēteghari egwù ọnù nke-uku na nzọputa-Gi!

2 Ọ bu ihe obi-Ya nāchọsi ike ka I nyeworo ya, I gbochigh kwa aririọ egbugbere-ọnu-ya.

3 N'ihì na I jì ngọzi nke ọdi-nma zute ya: I nātukwasi okpu-eze nke ọla-edo anuchara anucha n'isi-ya.

4 Ndu ka Ọ ririọ n'aka-Gi, I nyewo ya ndu ahu, bụ ubōchi ndu di ogologo rue mgbe nile ebigh-ebi.

5 Nsọpuru-ya di uku na nzọputa-Gi: ebube na ima-nma ka I nātukwasi ya.

6 N'ihì na I nēme ya ka ọ buru ngọzi rue mgbe ebigh-ebi: I nēwere ọñu me ka ọ nūria n'iru Gi.

7 N'ihì na eze nātukwasi Jehova obi, site kwa n'ebere nke Onye kachasi ihe nile elu agagh-ewezuga ya n'ọpọdu-ya.

8 Aka-Gi gāchọputa ndi-iro-Gi nile: aka-nri-Gi gāchọputa ndi nākpọ Gi asị.

9 I gēme ha ka ha di ka ite-ọku uku di ọku na mgbe I jì me ka ha hu iru-Gi: Jehova gēloda ha n'iwe-Ya, ọku gēripia kwa ha.

10 I gēme ka nkpuru-ha si n'uwa la n'iyi, umu-ha kwa, site n'etiti umu madu.

11 N'ihì na ha setipuru ihe ọjọ megide Gi: ha chere ihe-nzube nke ha nāpugh ime.

12 N'ihì na I gēme ka ha gbakuta azu, I gēji udọ-uta-I dozie àkú imegide ha n'iru.

13 Jehova, me Onwe-gi ka I di elu n'ike-Gi: ayi gābù abù, bùku kwa idi-ike-Gi abù ọma.

UBŌCHI NKE ANỌ.

EKPERE ANYASI.

ABU ỌMA 22.

1 Chinekem, Chinekem, n'ihì gini ka I rapurum? N'ihì gini ka I nọ n'ebe di nzọputam na okwu nile nke ọgbugbọ-ujam anya?

2 Chinekem, anamakpọ òkù n'ehihie, ma I digh-aza; n'abali kwa, ma ọ digh inọ-jū m'nwere.

3 Ma Gi onwe-gi di nsọ, Gi Onye nānọkwasi n'otuto nile nke Israel dika oche-eze.

4 Na Gi ka nna-ayi-hà tukwasiri obi: ha tukwasiri obi, I we me ka ha gbapu.

5 Gi ka ha tikuru, eme-kwa-ra ka ha wepuga onwe-ha: na Gi ka ha tukwasiri obi, ihere emegh kwa ha.

6 Ma mu onwem bu idide, ọ bugh kwa madu ka m'bu; abum ihe-ita-uta nke madu, na onye ndim nēlada anya.

7 Ndi nile ndi nāhum nāchīm ọchì: ha nēnu ọnu, fufè isi, si.

8 Turu onwe-gi rue Jehova aru; Ya me ka ọ gbapu: Ya naputa ya, n'ihì na ihe-ya atọwo Ya utọ.

9 Otú ọ di, Gi onwe-gi bu onye meworo ka m'waputa n'afọ nnem: I nēme ka m'tukwasi obi mgbe m'nọ n'ara nnem.

10 Na Gi ka atukwasirim site n'akpà-nwa: site n'afọ nnem ka Gi onwe-gi bu Chinekem.

11 Anọlam n'ebe di anya; n'ihì na nkpagbu di nso; n'ihì na ọ digh onye nēyerem aka.

12 Ọtutu oke-ehi dim buruburu: oke-ehi di ike nke Beshan agbawom buruburu.

13 Ha asaghepuwo ọnu-ha n'arum, dika ọdum nke nādogbu anu, nke nāgbọ kwa uja.

14 Dika miri ka awusiworom, ọkpukpum nile ekesawo onwe-ha: obim aghọwo ihe dika wax; Ọ lwo miri n'etiti afọm.

15 Ikem akpọwo nku dika ejùjù; irem nārapara kwa n'agbam; Ọ bu kwa n'ájá ọnwu ka I nātogbom.

16 N'ihì na nkita dim buruburu: nzukọ ndi nēme ihe ọjọ agbawom buruburu; ha nādupa akam abua na ukwum abua.

17 Anamagu ọkpukpum nile ọnu; ndi ahu nēlegide nēlekwam anya:

18 Ha nēkèrè onwe-ha uwem, n'elu ihe m'nēyi n'aru ka ha nēfè kwa nzà.

19 Ma Gi onwe-gi, Jehova, anọla n'ebe di anya: Gi ikem, bia ọsọsọ iyerem aka.

20 Naputa nkpuru-obim na mma-agma; naputa nkpuru-obi m'nwere nání ya n'aka nkita.

21 Zọputam n'ọnu ọdum; ọzọ, site na mpi atu ka I zaworom.

22 Agamakọrọ umu-nnem aha-Gi: n'etiti nkpokta-Gi ka m'gēto Gi.

23 Ndi nātu egwu Jehova, tonu Ya; unu nile, bú nkpuru nke Jakob, sọpurunu Ya; tu-kwa-nu ujo Ya, unu nkpuru nile nke Israel.

24 N'ihì na Ọ ledagh nweda-n'ala nke onye ewedara n'ala anya, Ọ kpọgh kwa ya ihe-árú; Ọ zonarigh kwa ya iru-Ya; ma mgbe o tikuru Ya, Ọ nuru olu-ya.

25 N'ebe I nọ ka otutom si bia nime nkpokta-Gi bara uba: m'gākwughachi nkwan nile n'iru ndi nātu egwu Ya.

26 Ndi di ume-ala n'obi gēri ihe, riju kwa afọ: ha gēto Jehova, bú ndi nāchọ Ya: ka obi-unu di ndu rue mgbe ebigh-ebi.

27 Nsotu nile nke uwa gēcheta, laghachikute kwa Jehova: agburu nile nke mba nile gākpọ kwa isi ala n'iru Gi.

28 N'ihì na ọ bu Jehova nwe ala-eze: Ọ nāchi kwa mba nile.

29 Ndi-abuba nile nke uwa gēri ihe, kpọ kwa isi ala: n'iru Ya ka ndi nile ndi nārída n'ájá gēruru ala, ha na onye nēdebegh nkpuru-obi-ya ndu.

30 Otù nkpuru gēfè Ya ọfufè; agākọrọ ọgbọ ọzọ akukọ a bayere Onye-nwe-ayi.

31 Ha gābia gosi otù ndi agāmuputa n'iru ezi omume-Ya, na Ọ mewo ya.

ABU QMA 23.

1 Jehova bu onye nāzūm dika aturu; ọ digh ihe kọrọm.

2 N'ebe-ita-nri nke ahihia ndu ka Ọ nēme ka m'makpu: n'akuku miri nke izu-ike ka Ọ nēdum nwayọ.

3 Ọ nēweghachi nkpuru-obim: Ọ nēdum n'uzọ nile nke ezi omume n'ihì aha-Ya.

4 Ọzọ, asi na ejem ije na ndagwurugwu onyinyo ọnwu, m'gāgh-atu egwu ihe ọjọ ọ bula; n'ihì na Gi onwe-gi nọyerem: ndele-Gi na nkpa-n'aka-Gi, ha onwe-ha nākasim obi.

5 I nēdo tebel n'usoro n'irum n'anya ndi nākpāgbum: I tewo isim manu; ikom bu inwebiga-ihe-ókè.

6 Nání idi-nma na ebere gāgbasom ubọchi nile nke ndum; m'gēbi kwa n'ulo Jehova rue ogologo ubọchi nile.

UBQCHI NKE ISE.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 24.

1 Jehova nwe uwa na ùjú-ya; elu-uwa dum madu bi na ndi bi nime ya.

2 N'ihì na Ya onwe-ya atọwo ntọ-ala-ya n'elu oké osimiri nile, me kwa ka o guzosie ike n'elu osimiri nile.

3 Onye gārigo n'ugwu Jehova? Onye gēguzosi kwa ike n'ebe nsọ Ya?

4 Onye nwere ọbu-aka abua nēmegh ihe ọjọ, na obi di ọcha; onye nēbuligh nkpuru-obi-ya nye ihe-efu, Ọ ñugh kwa iyi aghughọ.

5 Ọ gānata ngozi n'aka Jehova, na ezi omume n'aka Chineke nke nzọputa-ya.

6 Nka bu ọgbọ nke ndi nāchọ Ya, bú ndi nāchosi iru-Gi ike, Chineke nke Jakob.

- 7 Onu-uzo-ama, bulienu isi-unu elu; ka ebuli kwa unu elu, onu-uzo ebigh-ebi: eze ebube gābata kwa.
- 8 Onye kwa bu Eze ebube a? Q bu Jehova, Nke bu dinkpā na dike, Q bu Jehova, Nke bu dike n'agha.
- 9 Onu-uzo-ama, bulienu isi-unu elu; buli-kwa-nu ha elu, onu-uzo ebigh-ebi: Eze ebube gābata kwa.
- 10 Onye ka Q bu, bú Eze ebube a? Q bu Jehova nke usu nile nke ndi-agma, Ya onwe-ya bu Eze ebube a.

ABU QMA 25.

- 1 Gi, Jehova, ka m'nēbuliri nkpuru-obim.
- 2 Chinekem, na Gi ka m'tukwasiworo obi, ekwela ka ihere mem; ekwela ka obi ndi irom tọ ha utọ n'arum.
- 3 Qzọ, ndi nile ndi nēle anya Gi, ihere agagh-eme ha: ihere gēme ndi nāghọ aghughọ n'efu.
- 4 Jehova, me ka m'mara uzọ-Gi nile; zím okporo-uzọ-Gi nile.
- 5 Mem ka m'zọ ije n'ezí-okwu-Gi, Gi zíkwa ihé: n'íhi na Gi onwe-gi bu Chineke nke nzọputam; Gi ka m'nēle anya Gi ogologo ubqchi nile.
- 6 Cheta obi-ebere-Gi nile, Jehova, ha na ebere-Gi nile; n'íhi na site na mgbe ebigh-ebi ka ha diworo.
- 7 Echeta nmechie nile m'mehiere n'okorobiam, ha na njehiem nile: dika ebere-Gi si di Gi onwe-gi chetam, n'íhi idi-nma-Gi, Jehova.
- 8 Onye di nma na onye ziri ezi ka Jehova bu: n'íhi nka ka O nēzị ndi-nmechie ihe n'uzọ.
- 9 Q nēme ka ndi di ume-ala n'obi zọ ije n'ikpé: O nēzi kwa ndi di ume-ala n'obi uzọ-Ya.
- 10 Okporo-uzọ nile nke Jehova bu ebere na ezi-okwu n'ebe ndi nēchezi oghbugba-ndu-Ya na ihe-ama-Ya nile nọ.
- 11 N'íhi aha-Gi, Jehova, gbaghara ajọ omumem, n'íhi na o riri nne.

- 12 Onye ka q bu, bu nwoke nātu egwu Jehova? O gēzị ya ihe n'uzọ q nārọputa.
- 13 Nkpuru-obi-ya gānọ qnọdu-abali n'odi-nma, nkpuru-ya gēnweta kwa ala.
- 14 İzü nzuzo Jehova diri ndi nātu egwu Ya; Ya na oghbugba-ndu-Ya, ime ka ha mara ihe.
- 15 Anyam abua di n'ebe Jehova nọ mgbe nile; n'íhi na Ya onwe-ya gēme ka ukwum abua si n'ugbu puta.
- 16 Chem iru, me-kwa-ram amara; n'íhi na onye nání ya nọ na onye ewedara n'ala ka m'bu.
- 17 Ahuhu nile nke obim sara mbara, me ka m'si na nkpan nile puta.
- 18 Hu nweda-n'alam na qnọdu ojọm bupu kwa nmehiem nile.
- 19 Hu ndi-irom, n'íhi na ha di ọtutu; ha ji ikpọ-así nke nēme ihe-ike kpọm así.
- 20 Debe nkpuru-obim, naputakwam: ekwela ka ihere mem, n'íhi na agbabawom nime Gi.
- 21 Ka izu-okè na izi-ezi chezim, n'íhi na elewom anya Gi.
- 22 Chineke, gbaputa Israel na nkpa-ya nile.

ABU QMA 26.

- 1 Kpem ikpe, Jehova, n'íhi na mu onwem ejewo ije n'izu-okem: Q bu kwa na Jehova ka m'tukwasiworo obi, ukwum adigh-agbuchapu.
- 2 Nwam, Jehova, nwaputakwam; nucha akurum abua na obim.
- 3 N'íhi na ebere-Gi di n'iru anyam: ejeghariwo-kwam n'ezí-okwu-Gi.
- 4 Mu na madu efu anọkọgh; mu na ndi-iru-abua adigh abakọ kwa.
- 5 Akpawom nkpokota ndi nēme ihe ojọ así, mu na ndi nēmebi iwu adigh-anọkọ kwa.

6 Agamakwọ ọbu-akam abua n'emegh-ihe ọjọ; we gba ebe-ichu-aja-Gi buruburu otù a, Jehova:

7 Ime ka ege nti olu ekele, na ikọ akukọ bayere oké ọlu-Gi nile.

8 Jehova, ahuwom ebe-obibi nke ulo-Gi n'anya, Ya na ọnọdu nke ebe-obibi nke ebube-Gi.

9 Achikọtala nkpuru-obim na ndi-nmehie n'otù, achikọta-kwa-la ndum na ndi-ọbara n'otù:

10 Ndi nzube ọjọ di n'aka-ha, aka-nri-ha juputa-kwa-ra n'iri-ngo.

11 Ma mu onwem, n'izu-okem ka m'gēje ije: gbaputam, me-kwa-ram amara.

12 Ukwum eguzowo n'ala di lari: nime nkpokọta madu nile ka m'gāgozi Jehova.

UBQCHI NKE ISE.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA 27.

1 Jehova bu ihem na nzopotam; ọnye ka m'gātu egwu? Jehova bu ebe siri ike nke ndum; ọnye ka m'gātu oké egwu?

2 Mgbe ndi neme ihe ọjọ biarurum nso iri anurum, bú ndi nākpabum na ndi-irom, ha onwe-ha suru ngongọ, da n'ala.

3 Ọ buru na ọmuma-ulo-ikwū ndi-agma ama ulo-ikwū-ha imegidem, obim agagh-atu egwu: Ọ buru na agha ebilie imegidem, na nka ka mu onwem nātukwasi obi.

4 Otù ihe ka m'riọworo n'aka Jehova, nke ahu ka m'nāchọ; Ọ bu ka m'biri n'ulo Jehova ubqchi nile nke ndum, ihu idi-utọ Jehova, na ijuta ihe n'ulo uku Ya.

5 N'ihì na Ọ gēdebem na nzuzo n'ulo-ntu-Ya n'ubqchi ihe ọjọ: Ọ gēzobem n'ebe-nzuzo nke ulo-ikwū-Ya; n'oké nkume ka Ọ gēbulim elu.

6 Ma ugbu a agēbuli isim elu n'elu ndi-irom dim buruburu; m'gāchu kwa aja nke iti-nkpu n'ulo-ikwū-Ya; m'gābū abū, m'gābūku kwa Jehova abū ọma.

7 Jehova, nuru mgbe m'were olum kpọ òkù: me-kwa-ram amara, zakwam.

8 Gi ka obim siworo, Gi kwuru okwu, si, Chọnu irum, iru-Gi, Jehova, ka m'gāchọ.

9 Ezonarilam iru-Gi; ejila iwe wezuga orù-Gi: iye-akam ka I buworo; agbanarilam, arapu-kwalam, Chineke nke nzopotam.

10 N'ihì na nnam na nnem arapuwom, ma Jehova gēkubatam.

11 Jehova, zím uzọ-Gi; durukwam n'okporo-uzọ di lari, n'ihì ndi nēchem anwu.

12 Enyelam n'aka ọchichọ nkpuru-obi nke ndi nākpabum: n'ihì na ndi-àmà okwu-ugha ebiliwo imegidem, ha na ndi nēkupu ihe-ike dika ume.

13 M'gēme aña ma asi na ekweghm na m'gēle idi-nma Jehova n'ala ndi di ndu?

14 Nēle anya Jehova: di ike, ka obi-gi nwe kwa ume; e, nēle anya Jehova.

ABU QMA 28.

1 Gi, Jehova, ka m'nākpoku; oké nkumem, echila nti n'ebe m'nọ: ka I we ghara igbam nkiti, m'we yie ndi nārída n'olùlù.

2 Nuru obu aririọ-amaram nile mgbe m'tikuru Gi, mgbe m'chiliri akam abua n'ebe ime-ime-ulo nke ebe nsọ Gi di.

3 Adọkpurulam tiyere ndi nēmebi iwu, tiye-kwara ndi nālu ajoy ihe; ndi nāgwa madu-ibe-ha okwu udo, ma ihe ọjọ di n'obi-ha.

4 Nye ha dika ọlu-ha si di, na dika ijoy-njoy nke nmeso nile ha si di: nye ha dika aka-ha si eme; nyeghachi ha ihe ha mere.

5 N'ihì na ha adigh-aghota olu nile nke Jehova, na n'ihì na ha adigh-aghota ibe aka-Ya abua meworo, Q gākwa ha, Q gagh-ewulita ha elu dika ulo.

6 Onye agoziri agozì ka Jehova bu, n'ihì na Q nuwo olu aririq-amaram nile.

7 Jehova bu ikem na otam; Ya ka obim tukwasiworo obi, eyewo-kwa-ram aka: obim we nāwuli elu n'òñù; m'gēsìte kwa n'abùm keke Ya.

8 Jehova buru ya ike, ebe siri ike nke nzoputa nke onye nke Ya etere manu ka Q bu.

9 Zoputa ndi-Gi, gozi kwa ihe-nketa-Gi: nāzū kwa ha dika aturu, nēku kwa ha n'aka-Gi rue mgbe ebigh-ebi.

ABU QMA 29.

1 Nyenu Jehova, unu umu Chineke, nyenu Jehova nsopuru na ike.

2 Nyenu Jehova nsopuru aha-Ya; kpõnu isi ala nye Jehova n'ima-nma nke idi-nsõ.

3 Olu Jehova di n'elu miri: Chineke nke ebube nāma ēgbē-elu-igwe, Jehova nō n'elu otutu miri.

4 Olu Jehova nāda n'ike; olu Jehova nāda n'ima-nma.

5 Olu Jehova nētiwa osisi cedar; Jehova we tiwasia osisi cedar nke Lebanon.

6 Q nēme ka ha nāwuli elu dika nwa-ehi; bú Lebanon na Sirion, dika nwa-atu.

7 Olu Jehova nāwaputa ire oku.

8 Olu Jehova nēme ka ozara me nkpatu; Jehova nēme ka ozara Kedesh me nkpatu.

9 Olu Jehova nēme ka ime nēme nne-ele, Q nāgbuchapu kwa akwukwõ osisi oké ohia: ozõ, n'ulo uku Ya ihe nile nāsi, Ebube.

10 Jehova nōdu n'uche-eze n'Iju-miri ahu; Jehova we nōdu dika eze rue mgbe ebigh-ebi.

11 Jehova gēnye ndi-Ya ike; Jehova gēji udo gozie ndi-Ya.

UBQCHI NKE ISI.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 30.

1 M'gēbuli Gi elu, Jehova; n'ihì na I dōgowom n'elu, I megh kwa ka ndi-irom nūriam.

2 Jehova, bú Chinekem, etikurum I, I we me ka m'diri ndu.

3 Jehova, I mewo ka nkpuru-obim si n'ala-mo rigoputa: I mewo ka m'si n'etiti ndi nārida n'olulù di ndu.

4 Būkuenu Jehova abù qma, unu ndi-ebere-Ya, keke-kwa-nu ihe-ncheta-Ya di nsõ.

5 N'ihì na nānì otù ntabi-anyā nāgabiga n'iwe-Ya; ogologo ndu nile nāgabiga na mgbe ihe-ayi nātõ Ya utõ: n'anyasi ikwa-ākwa gābia inõ qnõdu-abali, ma n'ututu iti-nkpu-õñù gādi.

6 Ma mu onwem, asirim n'udom, agagh-ewezugam n'õnõdum rue mgbe ebigh-ebi.

7 Jehova, I ji ka ihem si atõ Gi utõ me ka ike guzoro ugwum: I zobere iru-Gi; aghõrõm onye nāma jiji.

8 Gi, Jehova, ka m'nākpõku; Q bu kwa Onye-nwe-ayi ka m'nāriõ aririõ-amara:

9 Òrù gini di n'õbaram, mgbe m'nārida n'olulù? Ajā, õ gēkele Gi? ò gēgosi ezi-okwu-Gi?

10 Nuru, Jehova, me-kwa-ram amara: Jehova, buru onye nēyerem aka.

11 I gbanweworom iti-aka-n'obim ka õ ghõ itegwù; I tōpuwo ákwá-nkpem, were õñù kem dika ihe-õkike:

12 Ka nsõpurum we bükue Gi abù qma, ghara idere du. Jehova, bú Chinekem, rue mgbe ebigh-ebi ka m'gēkele-Gi.

ABU OMA 31.

1 Nime Gi, Jehova, ka m'gbabaworo; ekwela ka ihere mem rue mgbe ebigh-ebi: n'ezì omume-Gi me ka m'gbapu.

2 Tòròm nti-Gi n'ala; naputam ngwa ngwa: ghòròm oké nkume nke ebe siri ike, bú ulo nke ebe ewusiri ike nke-uku izòputam.

3 N'ìhi na nkumem di elu na ebem ewusiri ike ka I bu; ọzọ, n'ìhi aha-Gi I gèdum, dukwam nwayọ.

4 I gème ka m'si n'ugbu nke ha zoberem puta; n'ìhi na Gi onwe-gi bu ebem siri ike.

5 N'aka-Gi ka m'nēnye mòm idebe: I gbaputa-wom, Jehova, Chineke nke ezi-okwu.

6 Akpòwom ha asi, bú ndi nàriba ihe-efu nile nke nàbugh ihe ama: ma mu onwem atukwasiwo obi na Jehova.

7 Ka m'tegharia egwú ọ̀nù, nuri kwa ọ̀nu, n'ebere-Gi: n'ìhi na I huwo nweda-n'alam. I mawo nkpuru-obim n'ahuhu di iche iche:

8 I mechibidoghkwam nye n'aka onye-iro; I mewo ka ukwum abua guzo n'ebe sara mbara.

9 Merem amara, Jehova, n'ìhi na anòm na nkpagbu: anyam emebiwo nime nkpasu-iwem, ya na nkpuru-obim, na afòm, dika uwe nla mebirì.

10 N'ìhi na ndum agwusiwo n'iru-újù, na aròm nile n'ize-ume: ikem asuwo ngòngò site n'ajọ omumem, ọkpukpum nile emebiwo kwa, dika uwe nla mebirì.

11 N'ìhi ndi-nkpagbum nile aghòwom ihe-ita-uta nke-uku, ọ̀buná n'ebe ndi-agbata-obim nọ, aghòwòr-kwa-ram ndi m'mara oké egwu: ndi nàhum n'òdì agbanariwom.

12 Echezòwo mu onwem dika onye nwuru anwu puru n'obi madu: aghòwom ihe nàla n'iyì.

13 N'ìhi na anuwom akukọ ọjọ nke ọtutu mañu, ujo dim buruburu: mgbe ha nàgba izù n'òtù imegidem, ha zubere iwepu ndum.

14 Ma mu onwem, ọ bu Gi ka m'tukwasiworo obi, Jehova: asiwom, Chínkem ka I bu.

15 N'aka-Gi ka mgbem nile di: naputam n'aka ndi-irom, na n'aka ndi nēsogbum.

16 Me ka iru-Gi nye orù-Gi ihè: zòputam n'ìhi ebere-Gi.

17 Jehova, ekwela ka ihere mem; n'ìhi na akpòkuwom I: ka ihere me ndi nēmebi iwu, ka ha debe ọnu-ha du n'ala-mọ.

18 Ka egbugbere-ọnu okwu-ugha da ogbi; nke nēkwu oké okwu megide onye ezi omume, nime npako na nleda-anya.

19 Le ka ezi ihe-Gi si ba uba, nke I tukòbaworo nye ndi nātu egwu Gi, nke I luworo nye ndi nāgbabà nime Gi n'iru umu madu!

20 I nēzobe ha n'ebe-nzuzo nke iru-Gi ka ha pua n'aka nkepòta nile nke madu: I nēdebe ha na nzuzo n'ulo-ntu ka ha pua n'ise-okwu nke ire di iche iche.

21 Onye agòziri agòzi ka Jehova bu: n'ìhi na Ọ mewo ka ebere-Ya di ebube n'ebe m'nọ n'obodo ewusiri ike.

22 Ma mu onwem, asirim na nkujam, Ebipuwom n'anya-Gi: otù ọ di, I nuru olu aririọ-amaram nile mgbe m'tikuru Gi.

23 Hunu Jehova n'anya, ndi-ebere-Ya nile: Ọ bu ndi kwesiri ntukwasi-obi ka Jehova nēchezi, Ọ nàkwughachibiga kwa onye nēme omume npako ókè.

24 Dinu ike, ka obi-unu nwe kwa ume unu nile ndi nēchere Jehova.

UBOCHI NKE NSI.

EKPERE ANYASI.

ABU OMA 32.

1 Onye ihe nàgara nke-oma ka ọ bu, bú onye ebupuworo njehie-ya, onye ekpuchiworo nmehie-ya.

2 Onye ihe nāgara nke-oma ka o bu, bú madu nke Jehova nādigh-aguru ya ajọ omume, bú onye o digh aghugho o bula di na mo-ya.

3 Mgbe m'ghara nkiti, okpukpum nile kara nká site n'ogbugbo-ujam ogologo ubochi nile.

4 N'ihì na ehie na abali aka-Gi di arọ n'arum: umem gbanwere n'ihe-ikpo-nku nke uguru.

5 Anamemeri ka I mara nmehiem, ekpuchigh-kwam ajọ omumem: m'siri, M'gkwuputara Jehova njehiem nile; Gi onwe-gi bupu-kwa-ra ajọ omume nke nmehiem.

6 N'ihì nka ka onye-ebere o bula kpere Gi na mgbe agęji chọta Gi: n'ezie n'iju-miri nke otutu miri ha agagh-eru ya aru.

7 Gi onwe-gi burum ebe-nzuzo; I gęchezim ka m'pua n'ahuhu; iti-nkpu nke mgbe anęme ka agbapu, ndia ka I gęme ka ha dim buruburu.

8 M'gęme ka i nwe uche, M'gęzi kwa gi ihe n'uzọ nki i gęje ije nime ya: m'gadu gi odu, anyam gädikwasi kwa gi n'aru.

9 Unu adila ka inyinya, ma-ọbu dika inyinya mule, nke o digh nghota ha nwere: agęji kwa bit na bridle, dika ihe-ekike, ijide ha, ma emegh otu a ha agagh-abiaru nso gi.

10 Otutu ihe-ngbu gädiri onye nęmebi iwu: ma onye natukwasi obi na Jehova, ebere gadi ya buruburu.

11 Nuriaru ọhu na Jehova, teghari-kwa-nu egwu ọnu, unu ndi ezi omume: ti-kwa-nu nkpu ọnu, unu nile ndi ziri ezi n'obi.

ABU OMA 33.

1 Tieniu nkpu ọnu nime Jehova, unu ndi ezi omume: n'ebe ndi ziri ezi ọ otuto mara nma.

2 Werenu ubo-akwara kele Jehova: werenu une nke akwara iri bukue Ya abu oma.

3 Bükueni Ya abu ọhu; werenu iti-nkpu me ka okpukpo-ubọ di nma.

4 N'ihì na okwu Jehova ziri ezi; analu kwa ọlu-Ya nile n'ikwesi-ntukwasi-obi.

5 O nahu ezi omume na ezi ikpe n'anya: uwa juputara n'ebere Jehova.

6 Okwu Jehova ka ejiri me elu-igwe; eji-kwa-ra ike-ume nke ọnu-Ya me usu-ha nile.

7 O nāchikota miri okę osimiri dika obo-ihe: O nętiye ogbu-miri n'ulo-aku di iche iche.

8 Ka uwa nile tua egwu Jehova: ka ndi nile ndi bi n'elu-uwa dum madu bi tua ujo Ya.

9 N'ihì na Ya onwe-ya kwuru okwu, o we di; Ya onwe-ya nyere iwu, o we guzo.

10 Jehova emebiwo ndum-odu mba nile: O siwo echiche nile nke ndi di iche iche, E-e.

11 N dum-odu Jehova nęguzu rue mgbe ebigh-ebi, echiche nile nke obi-Ya rue ogbo nile.

12 Mba ihe nāgara nke-oma ka o bu, bu mba ahu nke Jehova bu Chineke-ya; bú ndi ahu O rọputara iburu Ya ihe-nketa.

13 Jehova siri n'elu-igwe legide anya; O huwo umu madu nile;

14 O siwo n'onodu ebe-obibi-Ya lekwasị ndi nile bi n'ua anya;

15 Bú Onye ahu Nke nākpụ obi ha nile n'otu, Nke naghota kwa ọlu nile nke ha nile.

16 O digh eze anęji uba nke usu-ndi-agma-ya zputa: adigh-eji kwa ike riri nne naputa dike.

17 Nani ihe-nrafu ka inyinya bu iji zputa madu: O digh-eji kwa ike-ya riri nne me ka madu wepuga onwe-ya.

18 Le, anya Jehova di n'aru ndi natu egwu Ya, bú n'aru ndi nęchere eberc-Ya;

19 Inaputa nkpu-obi-ha n'onwu, na idebe ha ndu n'okę unwu.

20 Nkpuru-obi-ayi echerewo Jehova: ike-aka-ayi na ọta-ayi ka Ọ bu.

21 N'ihì na ọ bu nime Ya ka obi-ayi nānuri ọnu, n'ihì na ọ bu aha nsọ Ya ka ayi tukwasiworo obi.

22 Jehova, ka ebere-Gi dikwasi ayi, dika ayi chereworo Gi.

ABU QMA 34.

1 M'gāgōzi Jehova na mgbe nile: mgbe nile ka otuto-Ya gādi n'ọnum.

2 Jehova ka nkpuru-obim gēji nya isi: ndi di ume-ala n'obi gānu ya, we nūria ọnu.

3 Sonum me ka Jehova di uku, ka ayi buli kwa aha-Ya elu n'otù.

4 Achọrọm Jehova, Ọ za-kwa-ram, we naputam n'ujom nile.

5 Ha legidere Ya anya, we nwue enwu: ka ihere ghara ime kwa ha n'iru.

6 Onye a ewedara n'ala kpọrọ òkù, Jehova we nuru ya, we si na nkpagbu-ya nile zọputa ya.

7 Mọ-ozì nke Jehova nāma ulo-ikwū-ya buruburu ndi nātu egwu Ya, Ọ we dọputa ha.

8 Detunu ire, hu na Jehova di nma: onye ihe nāgara nke-oma ka ọ bu, bu nwoke nke nāgbabà nime Ya.

9 Tuanu egwu Jehova, unu ndi nsọ Ya: n'ihì na ọ digh ihe nākọ ndi nātu egwu Ya.

10 Nkpà akpawo umu-ọdum, agu aguwo kwa ha: ma ndi nāchọ Jehova, ọ digh ezi ihe ọ bula gākọ ha.

11 Bianu, umum, gem nti: egwu Jehova ka m'gēzi unu:

12 Onye bu nwoke ahu nke ndu nātọ ya utọ, nke nāhu ubọchi nile nke ndu n'anya, ka ọ we hu ọdi-nma?

13 Chezi ire-gi ka ọ ghara ikwu ihe ọjọ, chezi kwa egbugbere-ọnu-gi ka ha ghara ikwu okwu aghughọ.

14 Si n'ihè ọjọ wezuga onwe-gi, me ezi ihe; nāchọsi udo ike, gbaso kwa ya.

15 Anya abua nke Jehova di n'aru ndi ezi omume, nti-Ya abua ghe-kwa-ra oghe na nkpu ha nētiku Ya.

16 Iru Jehova nēmegide ndi nēme ihe ọjọ, ibipu ncheta-ha n'uwā.

17 Ndi ezi omume tiri nkpu, Jehova we nuru, we si na nkpagbu-ha nile naputa ha.

18 Jehova nọ nso ndi obi-ha tiwara etiwa, Ọ nāzọputa kwa ndi azọpiaworo nime mọ-ha.

19 Ha di ọtutu, bú ihe ọjọ nke nādakwasi onye ezi omume: ma n'aka ha nile ka Jehova nānaputa ya.

20 Ọ nēdebe ọkpukpu-ya nile: Ọ digh otù nime ha nyajiri anyaji.

21 Ihe ọjọ gēme ka onye nēmebi iwu nwua: ọzọ, ndi nākpọ onye ezi omume asi, agāma ha ikpe.

22 Jehova nāgbaputa nkpuru-obi ndi-orù-Ya: aghagh-ama kwa ha ikpe, bú ndi nile nāgbabà nime Ya.

UBQCHI NKE ASA.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 35.

1 Jehova, luso ha ọgù, bú ndi nālusom ọgù: buso ha agha, bú ndi nēbusom agha.

2 Jide ọta na ọta uku, bilie iyerem aka.

3 Seputa kwa ube na anyu-ike-agma izute ndi nāchum: si nkpuru-obim, Nzọputa-gi ka M'bu.

4 Ka ihere me ha, ka etiye kwa ha n'ọnọdu-ihere, bú ndi nāchọsi nkpuru-obim ike: ka ha gbaghachi azu nwe iru-ihere, bú ndi nēchē ihe ọjọ ha gēmēm.

5 Ka ha di ka igbogbo-ọka n'iru ifufe, ka mọ-ozì nke Jehova buru kwa onye nēnupu ha.

6 Ka uzọ-ha gba ọchichiri, ka ọ buru kwa ebe nālọ ałọ, ka mọ-ozì nke Jehova buru kwa onye nāchu ha.

7 N'ihì na ọ bu mgbe m'nēmēgh ihe ka ha zoberem olùlù nke ugbo-ha, Ọ bu mgbe m'nēmēgh ihe ka ha gwuru olùlù nye nkpuru-obim.

8 Ka ntikpọ biakwasi ya mgbe ọ nāmagh; ọzọ, ka ugbu-ya nke o zobeworo jide ya onwe-ya: nime ntikpọ ahu, ya dabà nime ya.

9 Nkpuru-obim gēteghari kwa egwú ọ̀nù na Jehova: obi gāto ya uto na nzoputa-Ya.

10 Ọkpukpum nile gāsi, Jehova, ọnye di ka Gi? Gi Onye nānaputa onye ewedara n'ala n'aka onye di ike kari ya, I nānaputa onye ewedara n'ala na ogbeye n'aka onye nānapu ya ihe n'ike.

11 Ndi-àmà nke ihe-ike nēbili; ihe nke m'nāmagh ka ha nājum.

12 Ha nākwughachim ihe ọjọ n'ọ̀nọdu ezi ihe, nkpuru-obim di ka onye gba aka nwa.

13 Ma mu onwem, mgbe ha nāria ọria, uwem bu ákwá-nkpe: ewedaram nkpuru-obim n'ala site n'obubu-ọnu; ekperem nālaghachikute kwa obim.

14 Dika agasi na ọ burum eyi, dika agāsi na ọ burum nwa-nne, otu a ka m'jeghariri: dika onye nēru újù nne-ya, otú a ka m'rudara n'ala nēyi uwe nkpe.

15 Ma mgbe m'nāru ukwu ha nūriri ọnu, chikọta onwe-ha: ha chikọtara onwe-ha imegidem, nētigbum mgbe m'nāmagh; ha ọkaram, ha eguzogh kwa du:

16 Dika ndi emeruru emeru n'etiti ndi nāchi ọchi n'ihì ogbe-achicha, otú a ka ha takwasirim ikekere ezé.

17 Onye-nwe-ayi, mgbe ole ka I ganēle anya? Si na ntikpọ nile ha weghachi nkpuru-obim, si n'aka umu-ọdum weghachi nkpuru-obi m'nwere nání ya.

18 M'gēkele Gi n'etiti nkpoqkọta bara uba: n'etiti otù ndi nwere ume ka m'gēto Gi.

19 Ekwela ka ndi-irom, bú ndi-okwu-ugha, nuam ọnu: ekwela ka ndi nākpom asi mgbe m'nēmegh ihe gbue iku-anya.

20 N'ihì na ọ bugh okwu udo ka ha nēkwu: ma ha nēchèputa okwu di iche iche nke aghughọ nile imegide ndi nọ jù n'ala.

21 Ha we me ka ọnu-ha sa mbara imegidem; ha siri, Ehe, che, anya-ayi ahuwo ya.

22 I huwo ya, Jehova; agbala nkiti: Onye-nwe-ayi, anọlam n'ebe di anya.

23 Kpote Onwe-gi, tetara ikpém, Chinekem na Onye-nwem, tetara okwu-ikpem.

24 Kpem ikpe dika ezi omume-Gi si di, Jehova, bú Chinekem. Ekwe-kwa-la ka ha nuam ọnu.

25 Ekwela ka ha si n'obi-ha, Ehe, nka bu ọchichọ nkpuru-obi-ayi: ekwela ka ha si, Ayi elodawo ya.

26 Ka ihere me ha, ka ha nile nwe kwa iru-ihere n'otù, bú ndi nānuri ọnu n'ihē ọjọ nādakwasim: ka ha yiri ihere na ọ̀nọdu-ihere dika uwe, bú ndi nēme onwe-ha ka ha di uku imegidem.

27 Ka ha tie nkpu ọnu, nuri kwa ọnu, bú ndi ezi omumem nātọ uto: ka ha nāsi kwa mgbe nile, Jehova di uku, onye udo orù-Ya nātọ Ya uto.

28 Irem gānekwu okwu, dika onye nātughari uche, bayere ezi omume-Gi, baye-kwa-ra otuto-Gi ogologo ubqchi nile.

ABU QMA 36.

1 Ihe nke nāputa n'ọnu njehie nke onye nēmebi iwu nāsi n'etiti obim, Ọ digh oké egwu Chineke di n'anya-ya abua.

2 N'ihì na ọ nāgwa onwe-ya okwu ire-uto n'anya onwe-ya, bayere ichoputa ajo omume-ya na ikpo ya asi.

3 Okwu nile nke ọnu-ya bu ajo ihe na aghughọ: Ọ rapuwo inwe uche na ime nma.

4 Ajo ihe ka ọ nēchè n'elu ihe-ndina-ya; o nēguzo onwe-ya n'uzọ nke nādigh nma; ọ digh-aju ihe ọjọ.

5 Jehova, n'elu-igwe ka ebere-Gi di; ikwesi-ntukwasi-obi-Gi nēru mbara-igwé.

6 Ezi omume-Gi di ka ugwu Chineke; ikpé-Gi

nile bu ogbu-miri riri nne: *Q* bu madu na anumanu ka I nāzọputa, Jehova.

7 Le ka ebere-Gi si di oké ọnu-ahia, Chineke! umu madu nāgbabā kwa n'okpuru ndò nkù-Gi abua.

8 Afọ nējubiga ha okè site n'abuba nke ulo-Gi; *Q* bu kwa miri-iyi nke ihe-utọ-Gi nile ka I nème ka ha nua.

9 N'ihì na n'ebe I nọ ka isi-iyi ndu di: n'ihè-Gi ka ayi nāhu ihè.

10 Me ka ebere-Gi digidere ndi mara Gi; me kwa ka ezi omume-Gi digidere ndi ziri ezi n'obi.

11 Ekwela ka ukwu npako biakwasim, ekwe-kwala ka aka nke ndi nèmebi iwu me ka m'wagharia,

12 N'ebe ahu ka ndi nālu ajọ ihe daworo: enudawo ha, ha apugh kwa ibili ọzọ.

UBOCHI NKE ASA.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA 37.

1 Emela ka iwe-gi di ọku n'ihì ndi nème ihe ọjọ, ekwosola ndi nème ajọ omume ekworo.

2 N'ihì na dika ahihia ka agēbipu ha ngwa ngwa, dika akwukwọ ahihia ndu ka ha gākponwu.

3 Tukwasi Jehova obi, me kwa ezi ihe; biri n'ala, nāzù kwa onwe-gi n'ikwesi-ntukwasi-obi.

4 Ka ihe Jehova tọ kwa gi utọ; *Q* gēnye kwa gi ihe nile obi-gi nāriọ.

5 Kpọre uzọ-gi rue Jehova aru; tukwasi kwa Ya obi, Ya onwe-ya gēme kwa ya.

6 *Q* gēme kwa ka ezi omume-gi puta dika ihè, ikpé-gi kwa dika etiti-ehihie.

7 Nọ dū n'iru Jehova, were kwa ntachi-obi nēchere Ya: emela ka iwe-gi di ọku n'ihì onye ọ nāgara nkè-oma n'uzọ-ya, n'ihì madu nke nème ajọ ihe-nzube di iche iche.

8 Ra aka iwe iwe, rapu kwa ọnuma: emela ka iwe-gi di ọku, o nēdubā nānī n'ime ihe ọjọ.

9 N'ihì na agēbipu ndi nème ihe ọjọ: ma ndi nēle anya Jehova, ndi ahu gēnweta ala.

10 Ma ọ fọduru nwa mgbe, onye nèmebi iwu agaghadi kwa: I gēlekwasì kwa ọnọdu-ya anya, ma ọ gagh-anọ.

11 Ma ndi di ume-ala n'obi gēnweta ala; iba-uba nke udo gātọ kwa ha utọ.

12 Onye nèmebi iwu nēzube ajọ ihe imegide onye ezi omume, *Q* nātakwasi kwa ya ikekere ezé.

13 Onye-nwe-ayi nāchì ya ọchì: n'ihì na *Q* huwo na ubọchi-ya nābia.

14 Ndi nèmebi iwu amiputawo mma-agha, zọ kwa uta-ha ukwu ikwe ya; ime ka onye ewedara n'ala na ogbeye da, igbu ndi ziri ezi n'uzọ-ha.

15 Mma-agha-ha gābā n'obi onwe-ha, agāgbaji kwa uta ha.

16 Ihe ntà onye ezi omume nwere di nma kari ihe bara uba nke ọtutu ndi nèmebi iwu.

17 N'ihì na agāgbaji ogwe-aka nke ndi nèmebi iwu: ma Jehova nākwagide ndi ezi omume.

18 Jehova mara ubọchi nile nke ndi zuru okè: ihe-nketa-ha gādiru kwa mgbe ebigh-ebi.

19 Ihere agagh-eme ha na mgbe ihe ọjọ: afọ gēju kwa ha n'ubọchi oké unwu.

20 N'ihì na ndi nèmebi iwu gāla n'iyì, ndi-iro Jehova gādi ka ihe di oké ọnu-ahia nke umu-aturu: ha gēdè; n'anwuru-ọku ka ha gēdè.

21 Onye nèmebi iwu nēbiri ihe, ma ọ digh-akwu-ghachi: ma onye ezi omume nème amara, nēnye kwa enye.

22 N'ihì na ndi *Q* nāgozi gēnweta ala; ma agēbipu ndi *Q* nākọcha.

23 Site n'aka Jehova ka emeworo ka nzo-ukwu nile nke madu guzosie ike; uzọ-ya nātọ kwa Ya utọ.

24 Mgbe ọ gāda, agagh-atudasi ya: n'ihì na Jehova nākwagide aka-ya.

25 Nwata ka m'buworo, aghowokwam okenye; ma ahughm onye ezi omume ka arapuru ya, ahughkwam nkpuru-ya ka ha nāriọ nri.

26 Ogologo ubochi nile ka ọ nēme amara, nēbinye kwa ihe; nkpuru-ya bu kwa ndi agoziri agozì.

27 Si n'ihe ọjọ wezuga onwe-gi, me ezi ihe; biri kwa rue mgbe ebigh-ebi.

28 N'ihì na Jehova nāhu ezi ikpé n'anya, Ọ digh-arapu kwa ndi-ebere-Ya; rue mgbe ebigh-ebi ka anēdebe ha; ma agēbipu nkpuru ndi nēmebi iwu.

29 Ndi ezi omume gēnweta ala, biri kwa n'elu ya rue mgbe ebigh-ebi.

30 Onu onye ezi omume nēkwu okwu amam-ihe, dika onye nātughari uche, ire-ya nēkwu kwa okwu ezi ikpé.

31 Iwu Chineke-ya di n'obi-ya; nzọ-ukwu-ya nile agagh-agbuchapu kwa.

32 Onye nēmebi iwu nēche onye ezi omume nche, nāchọ kwa ine ka ọ nwua.

33 Jehova agagh-arapu ya n'aka-ya, Ọ gagh-ama kwa ya ikpe mgbe anēkpe ya ikpe.

34 Nēle anya Jehova, nēdebe kwa uzọ-Ya, Ọ gēbuli kwa gi inweta ala: mgbe anēbipu ndi nēmebi iwu, i gāhu.

35 Ahuwom onye nēmebi iwu ka ọ nēme madu ka ha ma jijiji, ahuwokwam ya ka ọ nāwasa onwe-ya dika osisi di ndu n'ala mara ya.

36 Ọ we gabiga, ma, le, ọ nọgh: m'we chọ ya, ma achotagh ya.

37 Riba onye zuru okè ama, le kwa onye ziri ezi: n'ihì na ọdi-n'iru diri onye-udo.

38 Ma ndi-njehie, anēkpochapu ha n'otù: agēbipu ọdi-n'iru nke ndi nēmebi iwu.

39 Ma nzọputa ndi ezi omume nēsi n'aka Jehova bia: Ọ bu ebe-ha siri ike na mgbe nkpa.

40 Jehova nēye-kwa-ra ha aka, nēme ka ha gbapu: Ọ nēme ka ha si n'aka ndi nēmebi iwu gbapu, Ọ nāzọputa kwa ha, n'ihì na ha agbabāwo nime Ya.

UBOCHI NKE ASATỌ.

EKPERE UTUTU.

ABU ỌMA 38.

1 Jehova, abalaram nba n'iwē-Gi: adọ-kwa-lam aka na nti n'ọnuma-Gi.

2 N'ihì na àkú-Gi nile efedakwasiwom, aka-Gi adakwasiwokwam.

3 Ọ digh izu-okè ọ bula di n'anu-arum n'ihì iwe-Gi; Ọ digh kwa udo ọ bula di n'ọkpukpum nile n'ihì nmehiem.

4 N'ihì na ajoy omumem nile agabigawo n'elu isim: dika ibu arọ ha dikaram arọ.

5 Ufiri-utarim nile nēsi isi, nāgbu kwa miri, n'ihì uchem gbagorọ agbagọ.

6 Agbagorom agbagọ ruda kwa nke-uku; ogologo ubochi nile ka m'jeghariworo nēyi uwe nkpe.

7 N'ihì na úkwum juputara na nruru-ọku; Ọ digh kwa izu-okè ọ bula di n'anu-arum.

8 Arum esinwuwo egwepiawokwam nke-uku: agbawom uja n'ihì isu-ude nke obim.

9 Onye-nwe-ayi, n'iru Gi ka ichosi-ikem nile di; ize-umem ezonarigh kwa Gi.

10 Obim nēti ike ike, ikem esiwo nimem la: ihè nke anyam abua kwa, ọbuná ihè nke anyam ahu adigh n'arum.

11 Ndi nāhum n'anya na ndi-eyim nēguzo iche na ncherita-iru ihe-otitim; ndi-agbata-obim nēguzo kwa n'ebe di anya.

12 Ndi nāchōsi nkpuru-obim ike nēsi-kwa-ram onyà; ndi nāchō imem ihe oḡo ekwuwo kwa ihe-ila-n'iyi di iche iche, Ọ bu kwa ihe-aghughō nile ka ha nātughari n'uche ogologo ubochi nile.

13 Ma mu onwem, dika onye nti chiri, adighm-anu ihe; adikwam ka onye-ogbi nke nādigh-asaghe ọnu-ya.

14 E, adim ka madu nke nādigh-anu ihe, onye iba-nba ọ bula nādigh n'ọnu-ya.

15 N'ihì na Gi, Jehova, ka m'chereworo: Gi onwe-gi gāza, Onye-nwe-ayi, Chinekem.

16 N'ihì na asirim, Ka ha ghara inuri ọnu n'arum: mgbe anēwezuga ukwum n'onḡdu-ya, ha mere onwe-ha ka ha di uku imegidem.

17 N'ihì na mu onwem gaje ije nsukwara-achi. Ihe-ngbum di kwa na ncherita-irum mgbe nile.

18 N'ihì na m'gēgosi aḡo omumem; m'gēchegbu onwem bayere nmehiem.

19 Ma ndi-irom nādi ndu, nwe ume: ha ba-kwa-ra uba, bú ndi nākpom asi n'uzọ okwu-ugha.

20 Ndi ahu kwa nke nākwughachi ihe oḡo n'onḡdu ezi ihe nēmegidem, n'ihì na anamagbaso ezi ihe.

21 Arapulam, Jehova: Chinekem, anḡlam n'ebe di anya.

22 Bia ọsọsọ iyerem aka, Onye-nwe-ayi, bú nzọputam.

ABU QMA 39.

1 Asirim, Ka m'lezie uzom nile anya, ka m'we ghara iwere irem mehie; ka m'debere ọnum ihe ikechi ọnu, mgbe onye nēmebi iwu nọ n'irum.

2 Aghorom onye-ogbi n'inḡdū, agbaram nkiti, ọbuná ipu n'ikwu ezi ihe; ewe kpalié ihe-ngbum.

3 Obim di ọku nimem; mgbe m'nātughari uche ọku rebere: m'we were irem kwue okwu:

4 Jehova, me ka m'mara ọgwugwum, na ọtùtù ubochim nile, ihe ọ bu; ka m'mara ka m'si buru ihe nākwusi akwusi.

5 Le, I mewo ubochim nile dika ntu-ọbu-aka; mgbe ndum di kwa ka ihe nābugh ihe n'iru Gi: n'ezie nānì otù nku-ume ka madu ọ bula bu, n'iguzosi-ike-ya.

6 N'ezie ọ bu n'onyinyo ka madu nējeghari: n'ezie n'otù nku-ume ka ha nāgba aghara. Ọ nākwakpba àkù, ma ọ magh onye gāchikpota ha.

7 Ma ugbu a, Onye-nwe-ayi, m'lewororo anya gini? Ncherem, n'ebe I nọ ka ọ di.

8 Naputam n'aka njehiem nile: emelam ka m'buru ihe-ita-uta nke onye-nzuzu.

9 Aghorom onye-ogbi, adighm-asaghe ọnum; n'ihì na Gi onwe-gi mere ya.

10 Si n'arum wezuga ihe-otiti-Gi: emewo ka mu onwem gwusia site n'ilu-ḡḡ nke aka-Gi.

11 I ji iba-nba nile dọ madu aka na nti n'ihì aḡo omume, I we me ima-nma-ya anāchosi ike ka ọ gbaze dika nla: n'ezie nānì otù nku-ume ka madu ọ bula bu.

12 Nuru ekperem, Jehova, na kwa nti ntikum; agbala nkiti n'anya-mirim: n'ihì na ọbia ka m'bu n'ebe I nọ, abum onye-nnḡdu, dika nnam-hà nile.

13 Lepum anya, ka m'we gbaso irum, tutu mu ala, ghara inḡ kwa ọzọ n'uwa.

ABU QMA 40.

1 Elesirim anya Jehova ike; Ọ we tḡrom nti-Ya n'ala, nu ntikum.

2 Ọ we me ka m'si n'olùtù nbibi, n'apiti nke ala urọ, rigoputa; Ọ we me ka ukwum abua guzo n'elu nkume di elu, Ọ nēme ka nzọ-ukwum nile guzosie ike.

3 Ọ we tiye abù ọhu n'ọnum, bú otuto diri Chineke-ayi: ọtutu madu gāhu ya, tua egwu, we tukwasi Jehova obi.

4 Onye ihe nāgara nke-oma ka ọ bu, bu nwoke nke meworo Jehova ka Ọ buru ihe-ntukwasi-obi-ya, Ọ chegh kwa ndi-nganga iru, ma-ọbu ndi nējehie n'uzọ okwu-ugha.

5 Otutu ihe ka Gi onwe-gi meworo, Jehova, bú Chinekem, bú oké ọlu-Gi nile, na èchichè-Gi nile n'ebe ayi nọ: apugh idoro Gi ha n'usoro; asi na agamegosi kwu kwa okwu bayere ha, ha kariri igu-ọnu.

6 Ajà na onyinye-inata-iru-oma adigh-atọ Gi utọ; nti abua ka I rapúworom: Ọ bugh ajà-nsure-ọku na ajà-nmehie ka I chọworo.

7 Mgbe ahu ka M'siri, Le, abia wom; n'akwukwọpiakọta ka edeworo ihe bayerem:

8 Ime ihe di Gi utọ atọwom utọ, Chineke; iwu-Gi di kwa nime obim.

9 Ezisawom ozi ọma nke ezi omume nime nkpo-ko-ota-Gi bara uba; le, adighm-egbochi ebubere-ọnum abua, Jehova, Gi onwe-gi amawo.

10 Ekpuchighm ezi omume-Gi nime obim; ekwusawom ikwesi-ntukwasi-obi-Gi na nzọputa-Gi: ezonarighm nkpo-ko-ota-Gi bara uba ebere-Gi na ezi-okwu-Gi.

11 Gi onwe-gi, Jehova, egbochilaram obi-ebere-Gi nile: ka ebere-Gi na ezi-okwu-Gi nēchezim mgbe nile.

12 N'ihì na ihe ọjọ nādigh ọnu-ogugu agbawom buruburu, ajọ omumem nile eru wom aru, apughkwam ihu uzọ; ha kariri agiri-isi nile nke isim n'uba, obim arapuwokwam.

13 Jehova, ka ọ tọ Gi inaputam: Jehova, bia ọsọsọ iyerem aka.

14 Ka ihere me ha, ka ha nile nwe kwa iru-ihere n'otù, bú ndi nāchọ nkpu-obi om ikpochapu ya: ka ha laghachi azu, ka etiye kwa ha n'ọndu-ihere, bú ndi ihe ọjọ dakwasirim nātọ utọ.

15 Ka ha togboro n'efu n'ihì ihere-ha, bú ndi nāsīm, Ehe, ehe.

16 Ka obi tọ ndi nile nke nāchọ Gi utọ, ka ha nuri kwa ọnu nime Gi: ka ndi nāhu nzọputa-Gi n'anya nāsī mgbe nile, ka Jehova di uku.

17 Ma mu onwem bu onye ewedara n'ala na ogbeye; ma Onye-nwe-ayi nēchērem èchichè: Onye-iyē-akam na Onye nēme ka m'gbapu ka I bu; Chinekem, anọla ọdù.

UBOCHI NKE ASATỌ.

EKPERE ANYASI.

ABU ỌMA 41.

1 Onye ihe nāgara nke-oma ka ọ bu, bú onye nwere uche n'imeso onye nēnwegh ike: n'ubochi ihe ọjọ Jehova gēme ka ọ wepuga onwe-ya.

2 Jehova gēdebe ya, me ka ọ di ndu, agēme ka ihe gara ya nke-oma n'uwa; enye-kwa-la ya n'aka ọchichọ nkpu-obi nke ndi-iro-ya.

3 Jehova gākwagide ya n'elu ihe o ji dina mgbe aru nādigh ya ike: ihe-ndina-ya nile ka I gbanweworo n'oria-ya.

4 Mu onwem siri, Jehova, merem amara: me ka nkpu-obi ndi ndu; n'ihì na emehiewom megide Gi.

5 Ndi-iro nēkwu ihe ọjọ bayerem, si, òle mgbe ọ gānwu, aha-ya ewe la n'iyi?

6 Ọ buru kwa na ọ bia ihum, ihe-efu ka o nēkwu; obi-ya nāchikotara onwe-ya ajọ ihe: Ọ nāpu n'èzi nēkwu ya.

7 Ndi nile nke nākpom asī nātakwurita ntakwu imegidem: n'imegidem ka ha nēchērem ihe ọjọ.

8 Anāwukwasi ya ihe jọgburu onwe-ya, ka ha kwuru: E, nke o dinaworo ugbo a ọ gagh-ebili ọjọ.

9 Ọbunā nwoke nke mu na ya di n'udo, onye m'tukwasiri obi, onye nēri nrim, Ọ mewo ikiri-ukwu-ya ka ọ di uku imegidem.

10 Ma Gi onwe-gi, Jehova, merem amara, me ka m'bilie, ka m'we kwughachi ha ugwo.

11 Nka ka m'ji mara na ihem nāto Gi utọ, n'ih na onye-rom adigh-eti nkpu nmeri n'arum.

12 Ma mu onwern, n'izu-okem ka I jideworom, we me ka m'guzosie ike n'iru Gi rue mgbe ebigh-ebi.

13 Onye agoziri agozi ka Jehova, bu Chineke Israel, bu, site na mgbe ebigh-ebi we rue mgbe ebigh-ebi. Amen, na Amen.

ABU QMA 42.

1 Dika agu iyi miri si agu nne-ele, otu a ka agu Gi nāgu nkpuru-obim, Chineke.

2 Akpiri Chineke, bu Chineke di ndu, akpwo nkpuru-obim nku: ole mgbe m'gābia, ewe hum n'iru Chineke?

3 Anya-mirim aghworom nri ehie na abali, mgbe ha nāsim ogologo ubochi nile, Ole ebe Chineke-gi nọ?

4 Ihe ndia ka m'gēcheta, wusi kwa nkpuru-obim nimem dika miri, otu m'nāgabiga n'etiti igwe madu, nējere ha nwayo dika onye-ndu-ha rue ulo Chineke, n'olu iti-nkpu-onu na nke ekele, bu igwe madu neme ememe.

5 Gini mere i ji ruda n'ala, nkpuru-obim? Gini mere i ji su ude nke-uku nimen? Chere Chineke: n'ih na m'gēkele kwa Ya ozo n'ih nzoputa nile nke iru-Ya.

6 Chinekem, nimem ka nkpuru-obim nēruda n'ala: n'ih ya anamecheta Gi site n'ala Jodan, site kwa na Heamon, site n'ugwu Miza.

7 Ogbu-miri nākpọ ogbu-miri oku n'olu nruda-miri nile nke Gi. Ebili-miri-Gi nile na nmali-miri-Gi nile agabigawo n'isim.

8 N'ehie Jehova gēnye ebere-Ya iwu, n'abali kwa ka abu-Ya gadi n'onum, bu ekpere m'nekpere Chineke nke ndum.

9 Ka m'si Chineke, bu nkumem di elu, n'ih gini

ka I chezworom? N'ih gini ka m'nējehari nēyi uwe-nkpe nime nmegbu onye-iro?

10 Dika asi na eji ihe gwepia okpukpum nile, ndi nāpagbum nātam uta; mgbe ha nāsim ogologo ubochi nile, ole ebe Chineke-gi nọ?

11 Gini mere i ji ruda n'ala, nkpuru-obim? Gini mere i ji su ude nke-uku nimem? Chere Chineke: n'ih na m'gēkele kwa Ya ozo, onye bu nzoputa nke irum, na Chinekem.

ABU QMA 43.

1 Kpem ikpe, Chineke, kpe kwa onum n'ikpe, me ka m'pua n'aka mba nādigh-eme ebere, me ka m'si n'aka nwoke bu onye-aghugho na onye ajo omume gbapu.

2 N'ih na Gi onwe-gi bu Chineke Nke bu ebem siri ike; n'ih gini ka I juworomaju? n'ih gini ka m'nējehari nēyi uwe-nkpe nime nmegbu onye-iro?

3 Ziputa ihē-Gi na ezi-okwu-Gi; ka ha onwe-ha nēdum: ka ha me ka m'biarue ugwu nsọ Gi, biaru kwa ebe-obibi-Gi nile.

5 M'gābiaru kwa ebe-ichu-aja nke Chineke, rue Chineke aru, bu onu nke otite-egwu-onum. M'gēkele kwa Gi n'ubọ-akwara, Chineke, bu Chinekem.

5 Gini mere i ji ruda n'ala, nkpuru-obim? Gini mere i ji si ude nke-uku nimem? Chere Chineke: n'ih na m'gēkele kwa Ya ozo, onye bu nzoputa nke irum, na Chinekem.

UBOCHI NKE ITEGHETE.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 44.

1 Chineke, ayi ewerewo nti-ayi nu, nna-ayi-ha akworo ayi, olu I luru n'ubochi-ha, n'ubochi mgbe uchie.

2 Gi onwe-gi jiri aka-Gi napu mba ọzọ di iche iche ala-ha, we kua ha dika osisi nime ya; I nēmejọ ndi nile di iche iche, we me ka nna-ayi-ha wasa alaka.

3 N'ihī na ọ bugh mma-agma-ha ka ha ji nweta ala ahu, ogwe-aka-ha azọputagh kwa ha: kama ọ bu aka-nri-Gi, na ogwe-aka-Gi, na ihē nke iru-Gi, n'ihī na ihe-ha tọrọ Gi utp.

4 Gi onwe-gi bu Ezem, Chineke: nye nzoputa nile nke Jakob iwu.

5 Site na Gi ka ayi gāsotu ndi nākpagbu ayi: site n'aha-Gi ka ayi gāzọkwasi ndi nēbili imegide ayi ukwu.

6 N'ihī na ọ bugh utam ka m'nātukwasi obi, mma-agma adigh-azọputakwam.

7 Kama ọ bu Gi zọputaworo ayi n'aka ndi nākpagbu ayi, I mewo kwa ka ihere me ndi nākpọ ayi asl.

8 Chineke ka ayi jiworo nya isi ogologo ubochi nile, Ọ bu kwa aha-Gi ka ayi gēkele rue mgbe ebigh-ebi.

9 Ma ugbo a I juwo ayi aju, we tiye ayi n'ọnọdu-ihere; I digh-eso kwa usu-ndi-agma-ayi pua ije agha.

10 I nēme ka ayi si n'iru onye-nkpagbu laghachi azu, ọzọ, ndi nākpọ ayi asl nāpunara ayi ihe nye onwe-ha.

11 I nēme ayi ka ayi di ka igwē aturu agēri eri; n'etiti mba nile ka I fesawo-kwa-ra ayi.

12 I nēre ndi-Gi ma I naragh ihe-ọnu-ahia, I megħ ka ākū-Gi ba uba site n'ọnu-ahia-ha.

13 I nēme ayi ka ayi gbọrọ ndi-agbata-obi-ayi ihe-ita-uta, ka ayi gbọrọ ndi di ayi buruburu ihe-ọchi na ihe-ikwa-emō.

14 I nēme ayi ilu n'etiti mba nile, nfufe-isi n'etiti ndi nile di iche iche.

15 Ogologo ubochi nile ka ọnọdu-herem di n'irum, ihere irum ekpuchiwokwam,

16 N'ihī olu ọta-uta na onye-nkwulu; n'ihī onye-iro na onye nābọ ọbọ.

17 Ihe nile a abiakwasiwo ayi; ma ayi echezọgh Gi, ayi ekwugh kwa okwu-ugha n'ogbugba-ndu-Gi.

18 Obi-ayi alaghachigh azu, nzo-ukwu-ayi esigh kwa n'uzọ-Gi wezuga onwe-ha;

19 Na I gwepiawo ayi n'ọnọdu nkita-ohia, were kwa onyinyo ọnwu kpuchie ayi.

20 Ọ buru na ayi echezọwo aha Chineke-ayi, we gbasapuru chi ala ọzọ ọbu-aka-ayi;

21 Chineke agagh-egwuputa ala ihe a? n'ihī na Ya onwe-ya mara ihe-nzuzo nile nke obi.

22 N'ezie n'ihī Gi ka egbuworo ayi ogologo ubochi nile; aguwọ ayi dika igwē ewu na aturu agēgbu egbu.

23 Teta, n'ihī gini ka I nāraru ura, Onye-nwe-ayi? Teta n'ura, ajula ayi aju rue mgbe ebigh-ebi.

24 N'ihī gini ka I nēzobe iru-Gi? N'ihī gini ka I nēchezọ nweda-n'ala-ayi na nmegbu-ayi?

25 N'ihī na nkpuru-obi-ayi erudawo n'ala rue ájá: afọ-ayi araparawo n'ala.

26 Bilie iyere ayi aka, gbaputa kwa ayi n'ihī ebere-Gi.

ABU QMA 45.

1 Obim agbọputawo okwu di nma: mu onwem nēkwu okwu; ọlun diri Eze: irem bu pen nke onye nēde akwukwọ ngwa ngwa.

2 Emewo gi ka i ma nma kari umu madu; awukwasiwo amara n'egbugbere-ọnu-gi abua: n'ihī ya Chineke agoziwo gi rue mgbe ebigh-ebi.

3 Ke mma-agma-gi n'úkwù-gi, gi dike, ebube-gi na ima-nma-gi.

4 N'ima-nma-gi nọkwasi n'e'u inyinya ga nke-oma, n'ihī ezi-okwu na ume-ala-n'obi na ezi omume: aka-nri-gi gēzị kwa gi ihe di iche iche di egwu.

5 Ákú-gi nile bu ihe di nkọ; ndi nile di iche iche nāda n'okpuru gi; ákú-gi di n'obi ndi-iro eze.

6 Oche-eze-Gi, Chineke, nadiru mgbe nile ebigh-

ebi: nkpa-n'aka-eze nke izi-ezi ka nkpa-n'aka-eze nke ala-eze-Gi bu.

7 I huwo ezi omume n'anya, we kpọ nmebi-iwu asi: n'ih i nka Chineke, bú Chineke-gi, tere gi manu obi-utọ n'isi kari ndi-ibe-gi.

8 Myrrh na aloes na cassia juputara uwe-gi nile; site n'ulo uku nile nke ọdu ubọ-akwara emewo ka i n'uria ọnu.

9 Umu-ndinyom ndi-eze muru nọ n'etiti ndinyom-i di oké ọnu-ahia. Nwunye-eze nēguzo onwe-ya n'aka-nri-gi yiri ọla-edo ọma nke Ofia.

10 Nuru, ada, le kwa, tọ kwa nti-gi n'ala; chezo kwa ndi-gi, na ulo nna-gi;

11 Eze gēsi otú a chosie ima-nma-gi ike: n'ih i na ya onwe-ya bu onye-nwe-gi; gi kpọ kwa isi ala nye ya.

12 Ada Taia gēwere kwa onyinye-inata-iru-ọma bia; ndi-ogaranya nke ndi-gi gēme ka iru-gi dajua.

13 Ada eze nke nọ nime ulo dichasi nsọpuru: ihe akpagwara ọla-edo ka uwe-ya bu.

14 N'uwe akpara nke-ọma ka agēduru ya jekuru eze: umu-agboghọ nāmagh nwoke ndi nēso ya n'azu, bú ndi-ibe-ya, anēme ha ka ha biakute gi.

15 Eji ọnu na otite-egwú-ọnu duru ha, ha gābā n'ulo uku eze.

16 Umu-gi gānọchi anya nna-gi-hà, I gēdo ha ndi-isi n'uwa nile.

17 M'gēme ka echeta aha-gi n'ogbo nile: n'ih i nka ndi nile di iche iche gēkele gi rue mgbe nile ebigh-ebi.

ABU QMA 46.

1 Chineke buru ayi ebe-ngbabā na ike, Ọ mewo ka achota Ya n'iyē aka nke-uku na nkpagbu nile.

2 N'ih i nka ayi agagh-atu egwu mgbe uwa nāgbānwe, ma-ọbu mgbe anēwezuga ugwu nile n'ọnọdu-ha ga n'etiti oké osimiri;

3 Mgbe miri-ya nāgba aghara nāsu kwa ufufu, mgbe ugwu nile nēme nkpatu site na nbili-eluya.

4 Otú osimiri di, miri-iyi-ya nile nēme ka obodo Chineke n'uria ọnu, bú ebe nsọ nke ebe-obibi nile nke Onye kachasi ihe nile elu.

5 Chineke nọ n'etiti ya; agagh-ewezuga ya n'ọnọdu-ya: Chineke gēyere ya aka mgbe chi boro.

6 Mba nile ọzọ gbara aghara, ewezugara ala-eze n'ọnọdu-ha. Ọ mere ka olu-Ya da, uwa nāgbaze.

7 Jehova nke usu nile nke ndi-agma nọyere ayi; Chineke nke Jakob buru ayi ulo-elu.

8 Jenu, hu ọlu nile nke Jehova, Onye doworo ihe-iju-anya di iche iche n'uwa,

9 Nēme ka agha nile kwusi rue nsotu uwa; Ọ nāgbaji uta, gbupia kwa ube: O nēsure ugbo-ala nile n'ọku.

10 Ranu aka, mara kwa na Mu Onwem bu Chineke: agēbulim n'etiti mba nile, agēbulim n'uwa.

11 Jehova nke usu nile nke ndi-agma nọyere ayi; Chineke nke Jakob buru ayi ulo-elu.

UBQCHI NKE ITEGHETE.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA 47.

1 Unu ndi nile di iche iche, kuana aka; werenu olu nke iti-nkpu-ọnu tikue Chineke.

2 N'ih i na Jehova, Onye kachasi ihe nile elu, di egwu; Ọ bu Eze uku nāchi uwa nile.

3 O nēdu ndi nile di iche iche bia n'okpuru ayi, O nēdu kwa mba nile bia n'okpuru ukwu-ayi.

4 Ọ nārọputara ayi ihe-nketa-ayi, bú nbili-elu nke Jakob, onye Ọ huru n'anya.

5 Chineke ewerewo iti-nkpu rigo, Jehova ewerewo olu opi-ike rigo.

6 Bùkuenu Chineke abù oma, bùkuenu Ya abù oma: bùkuenu Eze-ayi abù oma, bùkuenu Ya abù oma.

7 N'ihì na Eze nke uwa dum ka Chineke bu: bùkuenu Ya abù oma, bú maschil.

8 Chineke aghowo eze mba nile: Chineke anòkwasiwo n'òche-eze nsò Ya.

9 Ndi amara aha-ha nke ndi nile di iche iche achikòtawo onwe-ha ibu ndi Chineke nke Abraham: n'ihì na Chineke nwe òta nile nke uwa; emewo ka Ò di elu nke-uku.

ABU OMA 48.

1 Onye uku ka Jehova bu, Ò bu kwa onye anèto nke-uku, n'òbodo Chineke-ayi, bú ugwu nsò Ya,

2 Ihe mara nma n'idi-elù, na ihe-obi-utò nke uwa nile, ka ugwu Zaion bu, n'akuku nile nke Ugwu, bú obodo Eze uku.

3 Chineke Nke nò n'ulo nile ya di elu emewo ka amara Ya na Ya bu ulo-elù.

4 N'ihì na, le, ndi-eze zukòrò, ha gabigara n'otù.

5 Ha onwe-ha huru ya, ibobo we nwua ha n'aru; ha mara jijiji, zòlie òsòsò.

6 Oma-jijiji jidere ha n'ebe ahu; ihe-ngbu, dika nke nwayi nàmuputa nwa.

7 I ji ifufe Iru-anyanwu tiwa ugbo nile nke Tashish.

8 Dika ayi nuworo, otù a ka ayi huworo n'òbodo Jehova nke usu nile nke ndi-agma, n'òbodo Chineke-ayi: Chineke gême ka o guzosie ike rue mgbe ebigh-ebi.

9 Ayi echêwo ebere-Gi echê, Chineke, n'etiti ulo uku Gi.

10 Dika aha-Gi si di, Chineke, otù a ka otuto-Gi di rue nsòtu nile nke uwa: ezi omume juputara aka-nri-Gi.

11 Ka ugwu Zaion nùria ònu, ka umu-ndinyom Juda tegharia egwù ònù, n'ihì ikpé-Gi nile.

12 Jenu Zaion buruburu, gba kwa ya buruburu: guanu ulo-elù-ya nile ònu.

13 Tukwasinu obi-unu n'èkpè-ya, tulenu ulo nile ya di elu; ka unu we kòrò ògbò nêso n'azu.

14 N'ihì na Nka bu Chineke, bú Chineke-ayi, rue mgbe nile ebigh-ebi; Ya onwe-ya ganèdu ayi rue n'inwu-ònwu.

ABU OMA 49.

1 Nurunu nka, ndi nile di iche iche; nanu nti, ndi nile bi n'uwa nka:

2 Ma ndi di ala ma ndi di elu, ògaranya na ogbeye n'otù.

3 Onum gèkwu okwu amam-ihe nile; ntughari-uche nke obim gābu kwa nghota nile.

4 M'gātò ntim n'ala n'ìlù: m'gèkpughepu okwu-omimim n'ubò-akwara.

5 N'ihì gini ka m'gātu egwu n'ubochi ihe òjò, mgbe ajò omume nke ndi nējìdem n'ikiri-ukwu dim buruburu,

6 Bú ndi nātukwasi obi n'ākù-ha, nānya kwa isi n'iba-uba nke ògaranya ha bu?

7 Ò digh onye ò bula gāgbaputa nwa-nne-ya ma-òlì, Ò gagh-enye Chineke ihe-ngbaputa-ya:

8 (N'ihì na ngbaputa nkpuru-obi-ha di oké ònu-ahia, Ò gāra kwa ya aka rue mgbe ebigh-ebi:)

9 Ka ò we digide ndu rue mgbe ebigh-ebi, ghara ihu nbibi anya.

10 N'ihì na ò gāhu ya: ndi-amam-ihe gānwu, n'otù ka onye-nzuzu na onye bu anu-phia nālako n'iyì, we rapuru ndi òzò àkù-ha.

11 Èchichè-obi-ha bu, na ulo-ha gādiru mgbe ebigh-ebi, ebe-obibi-ha rue ògbò nile; ha ewerewo aha-ha kpòkwasi ala nile ha.

12 Ma madu adigh-anogide na nsòpuru: O yiri anu nke emeworo ka ha debe ònu-ha du n'ònwu.

13 Uzọ-ha nka buru ha nzuzu: ma mgbe ha gasiri okwu-ọnu-ha nātọ madu utọ.

14 Dika ịgwè ewu na aturu, ọ bu ala-mọ ka edoworo ha nye; ọnwu gābu onye nāzū ha dika aturu: ndi ziri ezi gēwe ike n'aru ha n'ututu, udi-ha bu ihe ala-mọ gēme ka ọ ka nká, ka ebe-obibi ghara idiri ya.

15 Otú ọ di, Chineke gāgbaputa nkpuru-obim n'aka ala-mọ. N'ihì na O gēkurum la.

16 Atula egwu mgbe madu nēme ọgaranya, mgbe nsọpuru nke ulo-ya nāba uba:

17 N'ihì na mgbe ọ nwuru ọ gagh-ewere ihe ahu nile la; nsọpuru-ya agagh-arida so ya.

18 N'ihì na mgbe ó di ndu ọ nāgọzi nkpuru-obi-ya, madu nēkele kwa gi mgbe i nēmere onwe-gi ezi ihe.

19 Ọ gābakuru ọgbọ nna-ya-hà; rue mgbe ebigh-ebi ha agagh-ahu ihè.

20 Madu nke nọ na nsọpuru, ma ọ digh-aghọta ihe, yiri anu emeworo ka ha debe ọnu-ha du n'ọnwu.

UBQCHI NKE IRI.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 50.

1 Chineke Nke kachasi chi nile, bú Jehova, ekwuwo, we kpọ uwa site n'ọwuwa anyanwu, rue ọdida-ya.

2 Site na Zaion, bú ebe mazuru nma, ka Chineke nwuputaworo ka ihè.

3 Ka Chineke-ayi bia, Ya agba-kwa-la nkiti: ọku nēripia n'iru Ya, buruburu Ya ka ifufe nēfesi kwa ike nke-uku.

4 Ọ nākpọ elu-igwe niki di n'elu òkù, nākpọ kwa uwa, ka Ọ we kpe ndi-Ya ikpere:

5 Chikọtaranum ndi-eberem; bú ndi Mu na ha gbara ndu n'elu àjà.

6 Elu-igwe nēgosi kwa ezi omume-Ya; n'ihì na Chineke onwe-ya nēkpe ikpe.

7 Nuru, ndim, M'gēkwu kwa; nuru, Israel, M'gāgba kwa àmà megide gi: Chineke, bú Chineke-gi, ka M'bu.

8 Ọ bugh n'ihì àjà-gi nile ka M'nābara gi nba; àjà-nsure-ọku-gi nile di kwa n'irum mgbe nile.

9 M'gagh-anara oke-ehi n'ulo-gi, m'gagh-anara nkpi ọ bula n'ogige-ewu-na-aturu-gi.

10 N'ihì na Mu nwe anu-phia ọ bula nke oké phia, ya na anu nile n'elu nnù ugwu abua na ọgu iri.

11 Amawom anu-ufe ọ bula nke ugwu nile: anu nile nke nēnughari n'phia di kwa n'akam.

12 Ọ buru na agu aguam, M'gagh-agwa gi: n'ihì na Mu nwe elu-uwa dum madu bi na ùjù-ya.

13 M'gēri anu oke-ehi? Ọ bu ọbara nkpi ka m'gānu?

14 Chuara Chineke ekele dika àjà; kwughachi kwa Onye kachasi ihe nile elu nkwa nile i kwere:

15 Kpọkukwam n'ubqchi nkpagbu; M'gādọputa gi, i gāsọpu-kwa-ram.

16 Ma ndi nēmebi iwu ka Chineke gwara okwu, si, Òle ọlu-gi di ya n'ikọ ukpurum nile? Òle ọlu-gi di kwa ya na i buruwo ọgbugba-ndum n'ọnu-gi?

17 Ebe gi onwe-gi kpọworo idọ-aka-na-nti asi, we tufue okwum nile n'azu gi.

18 Ọ buru na i hu onye-ori, ihe-ya we tọ gi utọ. Gi na ndi nākwà iko ekèkọwo kwa òkè.

19 I rarawo ọnu-gi nye n'ikwu ihe ọjọ, ire-gi nējikọta kwa aghughọ.

20 I nānọdu ala, nwa-nne-gi ka i nēkwu okwu megide; nwa nke nne-gi muru ka i nēbo ebubo ugha.

21 Ihe ndia ka i meworo, M'we gba nkiti. I chere na adizum ka i di; M'gābara gi nba; do kwa ya n'usoro n'anya-gi.

22 Biko, ghotanu nka, unu ndi nēchezọ Chineke, ka m'we ghara idọka unu, ọ digh kwa onye-nnaputa diri unu:

23 Onye nāchu ekele dika àjà nāsọpurum; Ọ bu kwa onye nēdozi uzọ-ya ka m'gēme ka ọ hu nzọputa Chineke.

ABU ỌMA 51.

1 Merem amara, Chineke, dika ebere-Gi si di: dika iba-uba nke obi-ebere-Gi nile si di hichapu njehiem nile.

2 Sucham nke-ọma dika ákwà ka ajọ omumem pua nimem. Me kwa ka m'si na nmehiem di ọcha.

3 N'ihì na mu onwem inara njehiem nile. Nmehiem di kwa n'irum mgbe nile.

4 Megide Gi, nání Gi, ka m'mehieworo, Ọ bu kwa ihe jọrọ njọ n'anya-Gi ka m'meworo: ka I we buru onye ezi omume mgbe I nēkwu okwu, di kwa ọcha n'obi mgbe I nēkpe ikpe.

5 Le, n'ajọ omume ka amuputaram; Ọ bu kwa na nmehie ka nnem turu imem.

6 Le, Ezi-okwu n'akuku nile di nime madu atọwo Gi utọ: Ọ bu kwa n'akuku zoro ezo ka i nēme ka m'mara amam-ihe.

7 I gēwere hyssop wepu nmehiem, m'gādi kwa ọcha: I gāsucham dika ákwà, m'gādi kwa ọcha kari snow.

8 I gēme ka m'nuru olu obi-utọ, na ọnù; ka ọkpukpu nile I gwepiaworo we tegharia egwú-ọnù.

9 Zopu iru-Gi na nmehiem nile, hichapu kwa ajọ omumem nile.

10 Kèrem obi di ọcha, Chineke; me kwa ka mọ nke nēguzosi ike di ọhu nimem.

11 Atupulam n'iru Gi; anara-kwa-lam Mọ Nsọ Gi.

12 Nyeghachim obi-utọ nke nzọputa-Gi: were kwa mọ nke amara aha-ya kwagidem.

13 M'gēzì ndi-njehie uzọ-Gi nile; ndi-nmehie gālaghachikute kwa Gi.

14 Naputam n'aka ikpe-omuma ọbara di ichie ichie, Chineke, bú Chineke nke nzọputam; irem gēti nkpu ọnu bayere ezi omume-Gi.

15 Onye-nwe-ayi, I gēmeghe egbugbere-omum abua; omum gēgosi kwa otuto-Gi.

16 N'ihì na àjà adigh-atọ Gi utọ; ka m'we nye ya: àjà-nsure-ọku adigh-atọ Gi utọ.

17 Àjà nile nke Chineke bu mọ tiwara etiwa: obi tiwara etiwa na nke egwepiara egwepia, Chineke, I digh-eleda ya anya.

18 Mere Zaion nma dika o si di Gi utọ: I gālu mgbidi nile nke Jerusalem.

19 Mgbe ahu ka àjà nile nke ezi omume, bú àjà-nsure-ọku na àjà-nsuresi-ọku, gātọ Gi utọ: mgbe ahu ka ha gāchu ọtutu oke-ehi n'elu ebe-ichu-aja-Gi.

ABU ỌMA 52.

1 Gini mere i nēto onwe-gi n'ihe ọjọ, gi dike? Ebere Chineke nādigide ogologo ubọchi nile.

2 Ihe-ila-n'iyì di ichie ichie ka ire-gi nēchē; dika aguba di nkọ, nālu ọlu aghughọ.

3 I huwo ihe ọjọ n'anya kari ezi ihe; na okwu-ugha kari ikwu okwu ezi omume.

4 I huwo okwu nile nēloda eloda n'anya, gi ire aghughọ.

5 Chineke gāk watu kwa gi rue mgbe ebigh-ebi. O gējide gi, dọkpupu gi n'ulo-ikwū-gi, ropu kwa gi n'ala ndi di ndu.

6 Ndi ezi omume gāhu kwa ya, we tua egwu, chì kwa ya ọchì, si,

7 Le, nwoke nke nādighe-eme Chineke ebe-ya siri ike; kama ọ tukwasiri obi n'uba nke àkù-ya, Ọ di ike n'ọchichọ ọjọ ya.

8 Ma mu onwem, adim ka osisi olive nwere

akwukwo ndu n'ulo Chineke; atukwasiwom obi n'ebere Chineke rue mgbe nile ebigh-ebi.

9 M'gēkele Gi rue mgbe ebigh-ebi, n'ihī na I meworo ya: M'gēle kwa anya aha-Gi, n'ihī na ọ di nma, n'iru ndi-ebere-Gi.

UBOCHI NKE IRI.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA 53.

1 Onye-nzuzu asiwo n'obi-ya, Ọ digh Chineke ọ bula di. Ha ebibiwo onwe-ha, ha emewo ka ajo omume-ha buru ihe-ārú; Ọ digh onye nēme ezi ihe.

2 Chineke siri n'elu-igwe lekwasị umu madu anya, ihu ma ọ di onye nwere uche, nke nāchọ Chineke.

3 Ha nile n'otù n'otù alaghachiwo azu; ha agbaruwo n'otù dika miri; Ọ digh onye nēme ezi ihe, ọ digh ọbuná otù onye.

4 Ndi nālu ajo ihe, hà amagh ihe? Bu ndi riworo nri site n'iri ndim. Ma ha akpókugh Chineke.

5 N'ebe ahu ka ha turu oké egwu, n'ebe oké egwu nādigh: n'ihī na Chineke esesawo ọkpukpu nke onye nāma ulo-ikwū-ya imegide gi; I mewo ka ihere me ha, n'ihī na Chineke ajuwo ha.

6 Ọ gādim nọ nma ma asi na nzọputa Israel esi na Zaión puta! mgbe Chineke gēji me ka ndọta-n'agha ndi-Ya lata, ka Jekob tegharia egwú ọnú, ka Israel nūria ọnu.

ABU QMA 54.

1 Chineke, were aha-Gi zọputam, were kwa idi-ike-Gi kpem ikpe.

2 Chineke, nuru ekperem; na nti n'okwu nile nke onum.

3 N'ihī na ndi ala ọzọ ebiliwo imegidem, ndi nēme ka madu ma jijiji achọwo kwa nkpuru-obim. Ha edogh Chineke n'iru ha.

4 Le, Chineke bu onye nēyerem aka: Onye-nwe-ayi nọ n'etiti ndi nākwagide nkpuru-obim.

5 Ọ gēnyeghachi ndi nēchem anwu ihe ọjọ ha: were ezi-okwu-Gi kpochapu ha.

6 M'gēji onyinye-afọ-ufuso churu Gi aja: m'gēkele aha-Gi, Jehova, n'ihī na ọ di nma.

7 N'ihī na ọ bu na nkpagbu nile ka Ọ naputa-worom; anyam elekwasiwo kwa ndi-irom.

ABU QMA 55.

1 Ge nti n'ekperem, Chineke; ezonari-kwa-la Onwe-gi n'ariri-aram.

2 Nam nti, zam. Anamalù ulù na ntughari-obim, nāsu kwa oké ude;

3 N'ihī olu onye-iro, n'ihī nkpagbu nke onye nēmebi iwu; n'ihī na ha nēme ka ajo ihe me nkpatu megidem, ọ bu kwa n'iwe ka ha nākpom asi.

4 O nēgbusi nkpuru-obim ngbu ike nimem: oké ujo nile nke ọnwu adakwasiwo-kwam.

5 Egwu na ima-jijiji nābiarum aru, oké qma-jijiji ekpuchiwokwam.

6 M'we si, Ọ gādim nọ nma ma asi na enwerem nkù dika nduru! M'gēfela, we nọdu du.

7 Le, m'gēferu ebe di anya, nọ ọnọdu-abali n'ọzara.

8 M'gēwere ọsọsọ si n'ifufe siri ike na n'oké ifufe biarue ebe-ngbapu dirim.

9 Onye-nwe-ayi, loda ha, kesa ire-ha: n'ihī na ahuwom ihe-ike na ilu-ọgù n'obodo.

10 N'ehihie na abali ka ha nagba ya buruburu n'elu mgbidi-ya nile: ma ajo ihe ma nmegbu di n'etiti ya.

11 Ihe-ila-n'iyl di iche iche di n'etiti ya: nzogbu na aghughọ adigh-esi kwa n'amá-ya nile.

12 N'ihī na ọ bugh onye-iro nātam uta; m'gāna-gide kwa ya: Ọ bugh onye nākpom asi mere onwe-ya uku megidem; m'gēzonari kwa ya onwem:

13 Kama o bu gi onwe-gi, onye mu na gi ra, eyim, na onye m'mara nke-oma.

14 Ayi nāgbakōri izu utō, n'ulo Chineke ka ayi nējēghari n'etiti igwē madu.

15 Ka onwu biakwasi ha na mberede, ka ha ridarue ala-mo na ndu: n'ih na ihe ojo nile di n'ebe ha no dika obia, n'etiti ha.

16 Ma mu onwem, Chineke ka m'gākpoku; Jehova gāzoputakwam.

17 Anyasi, na ututu, na etiti-ehihie, ka m'gātu-ghari uche, su kwa oké ude: O gānu kwa olum.

18 O gbaputawo nkpuru-obim me ka o ba n'udo, ka ha ghara ibiarum nso: n'ih na ha bara uba, bú ndi mu na ha nālu ogo.

19 Chineke gānu olum, weda kwa ha n'ala, bú Onye nānođu ka eze site na mgbe ochie, ha bu ndi nēnwēgh ngbanwe, ha adigh-atu kwa egwu Chineke.

20 O setiwo aka-ya abua imegide ndi ya na ha no n'udo: O mewo ogbugba-ndu-ya ka o ghara idi nso.

21 Ha bu okwu ire-uto, bú okwu onu-ya nke di ka miri-ara raru araru, ma nānī agha ka obi-ya bu: okwu-ya nile di nrò kari manu, ma okwu ahu bu mma-agma amiputara amiputa.

22 Tukwasi Jehova ihe O nyeworo gi dika ibu, Ya onwe-ya gānagide kwa gi: O gagh-ekwe ka ewezuga onye ezi omume n'onođu-ya rue mgbe ebigh-ebi.

23 Ma Gi onwe-gi, Chineke, gēme ka ha rida n'olulū nbibi: ndi bu ndi-ōbara na ndi-aghughō agagh-adiru nkera ubochi-ha; ma mu onwem gātu-kwasi obi na Gi.

UBOCHI NKE IRI-NA-OTU.

EKPERE UTUTU.

ABU OMA 56.

1 Merem amara, Chineke; n'ih na madu ekusiwo ume ike ilom: ogologo ubochi nile ka o nēbu agha nēmegbum.

2 Ndi nēchem anwu nēkusi ume ike ilom ogologo ubochi nile: n'ih na ha bara uba, bú ndi nēbu agha imegidem n'ibuli onwe-ha elu.

3 N'ubochi m'nātu egwu, mu onwem, o bu Gi ka m'gātukwasi obi.

4 Nime Chineke ka m'gēto okwu-Ya: O bu Chineke ka m'tukwasiworo obi, m'gagh-atu egwu; gini ka anu-arū, bú madu, gēmēm?

5 Ogologo ubochi nile ka ha nāhighari okwum nile: n'imegidem ēchichē nile ha bu ime ihe ojo.

6 Ha nēzukō, nēzobe onwe-ha, ndi ahu nēlezi ikiri-ukwum abua anya, dika ha leworo anya nkpuru-obim.

7 O bu n'ih ajo ihe ka ha nāgbapu? N'iwē-Gi me ka ndi nile di iche iche rida, Chineke.

8 Nwagharim ka Gi onwe-gi guworo onu: tiye anya-mirim nile nime karama-akpukpo-Gi; hā adigh n'akwukwo-Gi?

9 Mgbe ahu ndi-irom gālaghachi azu n'ubochi m'gākpoku Gi: nka ka m'mara, na Chineke dirim.

10 Nime Chineke ka m'gēto okwu-Ya: nime Jehova ka m'gēto okwu-Ya.

11 O bu Chineke ka m'tukwasiworo obi, m'gagh-atu egwu; gini ka anu-arū, bú madu, gēmēm?

12 N'isim, Chineke, ka nkwa nile m'kwere Gi di: m'gākwughachi Gi ekele nile.

13 N'ih na I naputawo nkpuru-obim n'onwu: I naputagh ukwum abua na nnuda anēnudam? Ka m'wē nējēghari n'iru Chineke n'ihē ndi di ndu.

ABU OMA 57.

1 Merem amara, Chineke, merem amara; n'ih na nime Gi ka nkpuru-obim gbaḡaworo: O bu kwa na ḡdò nke nkù-Gi abua ka m'gāgbabā, rue mgbe ihe-ila-n'iyi ndia gāgabiga.

2 M'gākpoku Chineke Onye kachasi ihe nile elu; m'gākpoku Chineke Onye nēmezurum ihe.

3 O gēsi n'elu-igwe zle, zopotam, mgbe onye nēkusi ume ike ilom nāta uta; Chineke gēziputa ebere-Ya na ezi-okwu-Ya.

4 Nkpuru-obim nọ n'etiti odum; m'gēdina n'etiti ndi nēre oku, bú umu madu, ndi ezi nile ha bu ube na akú, ire-ha bu kwa mma-agma di nkọ.

5 Me Onwe-gi ka I di elu n'elu elu-igwe nile, Chineke. Ka ebube-Gi di elu n'elu uwa nile.

6 Ugbo ka ha doziworo nzọ-ukwum nile; nkpuru-obim erudawo n'ala: ha eguwo olúlú n'irum; ha adabáwo n'etiti ya.

7 Edoziwo obim, Chineke, edoziwo obim: m'gābú abú, e, m'gābú abú oma.

8 Teta, nsopurum; teta, une na ubọ-akwara: m'gākpote chi-ọbubọ.

9 M'gēkele Gi n'etiti ndi nile di iche iche, Onye-nwe-ayi: m'gābú Gi abú oma n'etiti mba nile.

10 N'ihí na ebere-Gi di uku rue elu-igwe, ezi-okwu-Gi di kwa uku rue mbara-igwé.

11 Me Onwe-gi ka I di elu n'elu elu-igwe nile, Chineke; ka ebube-Gi di n'elu uwa nile.

ABU QMA 58.

1 Ọ bu ezie na ezi omume nke kwesiri ka unu kwue bu ogbi? Unu ji izi-ezi kpe ikpe, unu umu madu?

2 É-è, kama ọ bu nime obi ka unu nēme ajọ omume nile; unu nātūzi ihe-ike nke aka-unu n'úwa.

3 Emewo ka ndi nēmebi iwu buru ndi ala ọzọ site n'akpà-nwa: ha akpafuwo site n'afọ nne-ha, nēkwu okwu-ugha.

4 Edide ha nwere yiri edide agwọ; ha di ka aju-ala nke nti chiri nke nākpochi nti-ya.

5 Nke nādigh-ege nti olu nke ndi nārà agwọ, mabọbu nke dibia nārāfu arāfu, bú onye emeworo ka ọ mara ihe.

6 Chineke, tijie ezé nile ha n'onu-ha: tikwopu ezé uku nile nke umu-odum, Jehova.

7 Ka ha gbaze dika miri nke nērughariri onwe-ya: mgbe o nēdo akú-ya nile, ka ha di ka anēbipu onu-ha.

8 Ka ha di ka ejula nāga nāgbaze, dika nwa nwayi mukworo amukwo, dika ndi ọ digh mgbe ha huru anyanwu.

9 Tutu ite-unu amata oku ogwu, ma ihe di ndu ma ihe di oku, Ọ nēfepusi ha ike dika oké ifufe.

10 Onye ezi omume gānuri mgbe ọ huru ọbọ ahu: Ọ gāsa nzọ-ukwu-ya nile n'ọbara onye nēmebi iwu.

11 Madu gāsi kwa, N'ezie nkpuru diri onye ezi omume: n'ezie Chineke di Nke nēkpe ikpe n'úwa.

UBQCHI NKE IRI-NA-OTÚ.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA 59.

1 Naputam n'aka ndi-irom, Chínkem: me ka m'si n'aka ndi nēbili imegidem nọ n'ebe di elu.

2 Naputam n'aka ndi nālu ajọ ihe, zopotakwam n'aka ndi ọbara.

3 N'ihí na, le, ha echewo nkpuru-obim anwu; ndi di ike nēzukọ imegidem: Ọ bugh n'ihí njehiem, ọ bugh kwa n'ihí nmehiem, Jehova.

4 Mgbe ọ nādigh ajọ omume m'mere ha nāgba ọsọ, dozie onwe-ha: kpote Onwe-gi izutem, hu kwa.

5 Gi onwe-gi kwa, Jehova, Chineke nke usu nile nke ndi-agma, bú Chineke Israel, teta ileta mba nile: emelara ndi nāghọ aghughọ n'ajọ ihe amara.

6 Ha nālaghachi n'anyasi, nāgbọ uja dika nkita, nāga obodo buruburu.

7 Le, ha ji onu-ha nāsuputa okwu; mma-agma di n'egbugbere-onu-ha: n'ihí na ọnye nānu? bu ihe ha kwuru.

8 Ma Gi onwe-gi Jehova, gāchi ha qchi; I gākwa mba nile emò.

9 Ikem, Gi ka m'gēlezi anya: n'ihī na Chineke bu ulo-elum.

10 Chineke nke eberem gābia izutem: Chineke gēme ka m'lekwasī ndi nēchem anwu anya.

11 Egbula ha, ka ndim ghara ichéz: were usu-ndi-agma-Gi me ka ha nānaghari, me kwa ka ha rida, Onye-nwe-ayi, bú qta-ayi.

12 Nmehie nke onu-ha ka okwu nke egbugbere-onu-ha bu: ká ānwude kwa ha nime npako-ha, na n'ihī oqbugba-iyi na n'ihī okwu-ugha nke ha nākp akukq-ha.

13 Me ka ha gwusia n'onuma-Gi, me ka ha gwusia, ka ha ghara idi oq: ka ha mara kwa na Chineke nāchi achi nime Jakob, rue nsotu nile nke uwa.

14 Ha nālaghachi kwa n'anyasi, nāgbq uja dika nkita, nāga obodo buruburu.

15 Ndi ahu nānaghari iri ihe, Q buru na afq ejugh ha ha gānq kwa qnqdu-abali:

16 Ma mu onwem gābū abū bayere ike-Gi; E, m'gēti nkpu qnū bayere ebere-Gi n'ututu: n'ihī na I buruworom ulo-elū, na ebe-ngbalaga n'ubqchi nkpagbu dirim.

17 Ikem, Gi ka m'gābūku abū qma: n'ihī na Chineke bu, ulo-elum, bú Chineke nke eberem.

ABU QMA 60.

1 Chineke, I juwo ayi aju, I tiwawo ayi, I wewo iwe; I gēme ka ayi laghachi oq.

2 I mewo ka ala ma jijiji; I gbawawo ya: mezie ntiwa-ya nile; n'ihī na q mewo nkpatu.

3 I mewo ka ndi-Gi hu ihe siri ike: I mewo ka ayi nua manya nke isu-ngongo.

4 I nyewo ndi nātu egwu Gi qkqlotq, ka ewe welie ya elu dika qkqlotq n'ihī ezi-okwu.

5 Ka ewe dputa ndi I huru n'anya, were aka-nri-Gi zputa, za kwa ayi.

6 Chineke ekwuwo okwu n'idi-nsq-Ya; ka m'nuria qnu-agma: m'gēkē Shekem, tū kwa ndagwurugwu Sukot.

7 Mu nwe Gilead, q bu kwa mu nwe Manase; Efraim bu kwa ebe siri ike nke isim; Juda bu nkpa-n'aka-ezem.

8 Moab bu ite qsisarum; n'elu Edom ka m'gātu akpukpo-ukwum: Filistia, tie nkpu n'ihim.

9 Onye gēdubām nke-qma n'obodo ewusiri ike? Onye duruworom rue Edom?

10 Q bugh Gi onwe-gi, Chineke, juworo ayi aju? I digh-apu kwa ije agha n'etiti usu nile nke ndi-agma ayi, Chineke.

11 Yere ayi aka ka ayi pua n'aka onye-nkpagbu: n'ihī na ihe-efu ka nzputa madu bu.

12 Nime Chineke ayi gēme ihe dinkpā: Q bu kwa Ya onwe-ya gāzqda ndi nākpagbu ayi.

ABU QMA 61.

1 Chineke, nuru olu iti-nkpum; na nti ekperem.
2 M'nēsi na nsotu uwa kpokue Gi mgbe obim nādigh ike: rue n'okē nkume nke kam elu ka I gēdurum je.

3 N'ihī na I buworom ebe-ngbabā, ulo-elū di ike ipu n'iru onye-iro.

4 Ka m'nq dika qbia n'ulo-ikwū-Gi rue mgbe nile ebigh-ebi: m'gāgbabā n'ebe-nzuzo nke nkū-Gi abua.

5 N'ihī na Gi onwe-gi, Chineke, egewo nti nkwa nile m'kwere: I werewo ihe-nnweta nke ndi nātu egwu aha-Gi nye ha.

6 I gātukwasi qtutu ubqchi n'ubqchi ndu eze: arq-ya nile gādi ka qtutu oqbo.

7 O gēbi n'iru Chineke rue mgbe ebigh-ebi: wezuga ebere na ezi-okwu, ka ha we nēchezi ya.

8 Otú a m'gábùku aha-Gi abù ọma rue mgbe ebigh-ebi, ka m'we kwughachi nkwa nile kwa-ubqchi.

UBQCHI NKE IRI-NA-ABUA.

EKPERE UTUTU.

ABU ỌMA 62.

1 Ọ bu nání Chineke ka nkpuru-obim nēdere du: n'aka-Ya ka nzọputam si bia.

2 Nání Ya onwe-ya bu oké nkumem na nzọputam: Ọ bu ulo-elum; agagh-ewezugam n'ọnọdum ri-nne.

3 Rùe ole mgbe ka unu ganāwagide madu? unu nētipia ya, unu nile, dika mgbidi ruru eruru, dika ogige nke anēnuda enuda.

4 Ọ bu nání isi na nbuli-elu-ya nupu ya ka ha gbaworo izù; okwu-ugha nātọ ha utọ: ha nēji ọnu-ha agozi, ma n'ime obi-ha nākọcha akọcha.

5 Nēdere nání Chineke du, nkpuru-obim; n'ihì na ọ bu Ya ka olile-anyam si puta.

6 Nání Ya onwe-ya bu oké nkumem na nzọputam, Ọ bu ulo-elum; agagh-ewezugam n'ọnọdum.

7 N'ebe Chineke nọ ka nzọputam na nsọpurum di: oké nkume nke ikem, bú ebe-ngbabám, di nime Chineke.

8 Tukwasinu Ya obi na mgbe nile, unu ndi-Ya: wusinu obi-unu n'iru Ya dika miri: Chineke buru ayi ebe-ngbabà.

9 Nání otù nke-ume ka ndi di ala bu, ọ bu kwa okwu-ugha ka ndi di elu bu: n'ihe-otùtù ha gārigo elu dika ihe nfe; ndi ahu nile n'otù di nfe kari otù nku-ume.

10 Unu atukwasila obi na nmegbu, ọzọ, n'ipunara madu ihe unu aghọla ihe-efu: mgbe àkù nābakari uba unu atukwasila ya obi.

11 Otù ugbò ka Chineke kwuworo okwu, ugbò

abua ka m'nuworo nka; na ike nile bu ihe Chineke nwere:

12 Ọ bu kwa Gi nwe ebere, Onye-nwe-ayi: n'ihì na Gi onwe-Gi nākwughachi madu ọ bula dika ọlu-ya si di.

ABU ỌMA 63.

1 Chineke, ọ bu Chinekem ka I bu, anamachọsi Gi ike: akpiri Gi akpọwo nkpuru-obim nku; anu-arum achọsiwo Gi ike, n'ala ọkpọ-nku na nke ida-mbà, ebe miri nādigh.

2 Otù a ka m'lekwasiworo Gi anya n'ebe nsọ Gi, ihu ike-Gi na nsọpuru-Gi.

3 N'ihì na ebere-Gi di nma kari ndu; egbugbere-ọnum abua gāja Gi.

4 Otù a ka m'gāgozi Gi mgbe m'nādi ndu: n'aha-Gi ka m'gāchili akam elu.

5 Afọ nēju nkpuru-obim dika agāsì na o rijuru umi-anu na abuba afọ; Ọ bu kwa egbugbere-ọnum nke nēti nkpu ọnù ka ọnum nēji to Gi;

6 Ọ buru na echetam I n'elu utem, nime nche-abali nile ka m'nātughari uchem na Gi.

7 N'ihì na I buworom iye-aka, Ọ bu kwa n'okpuru ndò nke nkù-Gi abua ka m'nēti nkpu ọnù.

8 Nkpuru-obim nārapara Gi n'aru n'iso Gi n'azu: mu ka aka-nri-Gi jideworo.

9 Ma ndi ahu, ọ bu ime ka ọ la n'iyi ka ha nāchọ nkpuru-obim, ha gābà n'ebe nile di ala nke uwa.

10 Agarara ha nye n'aka mma-agma: òkè nke nkita-phia ka ha gābu.

11 Ma eze gānuri na Chineke: onye ọ bula nke nēwere Ya nù iyi gānya isi; n'ihì na agēkpuchi ọnu nke ndi nēkwu okwu-ugha.

ABU ỌMA 64.

1 Chineke, nuru olum n'itughari-uchem: nēchezi ndum ka ọ pua n'oké egwu nke onye-iro.

2 I gēzopum n'izù nzuzo nke ndi nēme ihe ọjọ; n'igwè ndi nālu ayo ihe:

3 Ndi muworo ire-ha dika mma-agma, ha edowo àkú-ha, bú okwu di ilu:

4 Igba onye zuru okè àkú n'ebe nzuzo di iche iche: na mberede ka ha nāgba ya, ha adigh-atu kwa egwu.

5 Ha nēme okwu ọjọ ka ọ diri ha ike; ha nākp akukọ bayere isi ọnyà na nzuzo; ha siri, Ọnye gāhu ha?

6 Ha nāchọputa ayo omume nile, si, Ayi emezuwọ nchọputa achọputara nke-oma: ọzọ, èchichè-ime nke madu ọ bula nime ha na obi-ya miri emi.

7 Ma Chineke nāgba ha àkú; na mberede ka ntigbu nile ha bu.

8 Ewe me ka ha su ngongọ, ebe ire nke aka ha nēmegide ha: ha nēfufe isi, bú onye ọ bula nke nēlekwasị ha anya.

9 Madu nile gātu kwa egwu; we gosi ọlu Chineke, were uche chē èchichè bayere omume-Ya.

10 Onye ezi omume gānuri na Jehova, gbabà kwa nime Ya; ndi nile ndi ziri ezi n'obi gānya kwa isi.

UBQCHI NKE IRI-NA-ABUA.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA 65.

1 Gi Ka otuto nēdere du, Chineke, nime Zaion: Ọ bu kwa Gi ka anākwughachi nkwa ekwere.

2 Gi Onye nānu ekpere, Gi ka anu-arụ nile, bú madu, gābiakute.

3 Okwu nile nke ayo omume nile dikaririm ike: njehie nile ayi, Gi onwe-gi gēkpuchi ha.

4 Ihe nāgara ya nke-oma, bú onye I nāchọputa, Onye I nēme kwa ka ọ biarue nso, ka ọ we biri n'ogige-Gi nile: ka afọ ju ayi n'ezì ihe nke ulo-Gi, bú ebe nsọ nke ulo uku Gi.

5 Ihe di egwu ka I nēji za ayi n'ezì omume, Chineke nke nchọputa-ayi; Gi Onye bu ihe-ntukwasị-obi nke nsọtu nile nke uwa, na nke oké osimiri, bú ebe di iche iche di anya.

6 Onye nēji ike-Ya me ka ugwu nile guzosie ike; ebe ewereworo idi-ike ke Ya n'úkwù:

7 Onye nēme ka nkpotu oké osimiri dajua, bú nkpotu nmali-miri-ha, Ya na ùzù nke mba nile.

8 Ndi bi na nsọtu nile nke uwa we nātu egwu ihe-iriba-ama nile Gi: I nēme ka ọpupu nile nke ututu na anyasi tie nkpu ọhù.

9 I letawo ala, we me ka o juputa n'ihe, I nēme ka ọ nwe àkú ri-nne; miri-iyi Chineke juputara na miri: I nēdozi ọka-ha, mgbe I si otú a dozie ala onye-ya.

10 I nēdè ọgbà-ala-ubi-ya miri; I nēme ka ebe elu ya nile di lari; I nēji oké miri-ozuzo gbaze ya; I nāgozi ihe-ọpupú-ya.

11 I kpubewo arọ nke ezi ihe-Gi okpu-eze; uzọ-Gi nile nātasasi kwa abuba.

12 Ha nātasà n'ebe-ita-nri nile nke ọzara: anēji kwa otite-egwú-ọhù ke ugwu ntà nile n'úkwù.

13 Ewerewo igwè ewu na aturu yikwasị ebe-ita-nri nile dika uwe; anēwere ọka kpuchie ndagwurugwu nile; ha nēti nkpu ọhù, e, ha nābù abù.

ABU QMA 66.

1 Tikusienu Chineke nkpu ọhù ike, uwa nile:

2 Bùanu nsọpuru aha-Ya n'abù oma; menu ka otuto-Ya di nsọpuru.

3 Sinu Chineke, Le ka ọlu-Gi nile si di oké egwu! n'uba nke ike-Gi ndi-iro-Gi gērube isi aghughọ n'okpuru Gi.

4 Uwa nile gākpọ isi ala nye Gi, bükü kwa Gi abù oma; ha gābükü aha-Gi abù oma.

5 Jenu, hu ọlu nile nke Chineke; Onye di egwu ka Ọ bu n'omume-Ya n'ebe umu madu nọ.

6 Ọ gbanwere oké osimiri ka ọ ghọ ala-akọrọ; ha nàgabiga osimiri n'ukwu-ha: ka ayi nùria nime Ya n'ebe ahu.

7 O ji idi-ike-Ya achi rue mgbe ebigh-ebi; anya-Ya abua nēche mba nile nche: ka ndi nēwezuga onwe-ha ghara ibuli onwe-ha elu.

8 Gọzienu Chineke-ayi, unu ndi nile di iche iche, me-kwa-nu ka anu olu otuto-Ya:

9 Onye nētiye nkpuru-obi-ayi nime ndu, Ọ kwegh kwa ka ewezuga ukwu-ayi n'ọnọdu-ha.

10 N'ih na I nwawo ayi, Chineke: I nuchawo ayi, dika esi anucha ọla-ọcha.

11 I mere ka ayi ma n'onyà; I tukwasiwo n'úkwù-ayi ibu nānyigbu ayi.

12 I mewo ka madu rikwasi inyinya gabiga n'elu isi-ayi; ayi bàra n'ọku na nime miri; I we me ka ayi puta ba n'inwebiga-ihe-ókè.

13 M'gēji ọtutu àjà-nsure-ọku ba n'ulo-Gi, m'gākwughachi Gi nkwa nile m'kwere Gi,

14 Nke egbugbere-ọnum abua ji saghepu, nke ọnum kwu-kwa-ra, mgbe nkpa dirim.

15 Ọtutu àjà-nsure-ọku, bú anu nwere abuba, ka m'gēsurre Gi, ha na ihe-nsure-ọku nke nēsi isi utọ nke ebulu: m'gāchu oke-ehi n'aja, ha na nkpi.

16 Bianu, nuru, unu nile ndi nātu egwu Chineke, m'gākọ kwa akukọ bayere ihe Ọ meworo nkpuru-obim.

17 Ya ka m'jiri ọnum kpókue, nbuli-elu di kwa n'okpuru irem.

18 Ọ buru na ọ bu ajọ ihe ka m'leworu anya nime obim, Onye-nwe-ayi agagh-anu olum:

19 N'ezie Chineke anuwo olum; Ọ nāwo nti olu ekperem.

20 Onye agọziri agọzi ka Chineke bu, Onye

nēwezugagh ekperem, O sigh kwa n'ebe m'nọ wezuga ebere-Ya.

ABU ỌMA 67.

1 Ka Chineke mere ayi amara, gọzie ayi, me ka iru-Ya mua n'ebe ayi nọ;

2 Ka ewe mara uzọ-Gi n'uwa, mara nzọputa-Gi n'etiti mba nile.

3 Ka ndi nile n'uwa keke Gi, Chineke; ka ndi nile n'uwa keke Gi, ha nile.

4 Ka mba nile nùria, ti kwa nkpu ọnù: n'ih na I gēkpe ndi nile n'uwa ikpe ziri ezi, mba nile n'uwa ka I gēdu kwa.

5 Ka ndi nile n'uwa keke Gi, Chineke; ka ndi nile n'uwa keke Gi, ha nile.

6 Ala emewo ihe-omume-ya: Chineke, bú Chineke-ayi, gāgọzi ayi.

7 Chineke gāgọzi ayi; nsọtu nile nke uwa gātu kwa egu Ya.

UBQCHI NKE IRI-NA-ATỌ.

EKPERE UTUTU.

ABU ỌMA 68.

1 Ka Chineke bilie, ka ndi-iro-Ya gbasaa; ka ndi nākpọ Ya asi si n'iru Ya gbalaga.

2 Dika ifufe si efesa anwuru-ọku, otú a ka I gēfesa ha: dika wax si agbazepu n'iru ọku, otú a ka ndi nēmebi iwu gēsi n'iru Chineke la n'iyi.

3 Ma ka ndi ezi omume nùria; ka obi tọ ha utọ n'iru Chineke: E, ka ha wulie elu n'ọnù.

4 Bùkuenu Chineke abù, bùkuenu aha-Ya abù ọma: tulierenụ Ya uzọ, bú Onye nānọkwasi inyinya gabiga n'ala ihe nādigh; aha-Ya bu JA; nuri-kwa-nu ọnu-agma n'iru Ya.

5 Nna nke umu-ngbei, na onye-ikpe nke ndinyom di ha nwuru, ka Chineke bu n'ebe-obibi-Ya di nsọ.

6 Chineke nēme ndi nání ha nọ ka ha biri n'ulo: Ọ nēme ka ndi-nkpọrọ puta ba n'ebe ihe nāgara ha nke-oma, ma ndi nēwezuga onwe-ha bi n'ala kpọrọ nku.

7 Chineke, mgbe I putara ga n'iru ndi-Gi, mgbe I zọbigara ije n'ala tọgbọrọ n'efu;

8 Ala mara jijiji, ọzọ, elu-igwe buru miri n'iru Chineke: Sainai ahu mara jijiji n'iru Chineke, bú Chineke nke Israel.

9 Miri-ozuzo, bú onyinye-afo-ofufo, ka I nēfesa, Chineke, mgbe ike gwuru ihe-nketa-Gi, Gi onwe-gi mere ka o guzosie ike.

10 Usu ndi nke Gi ebiriwo nime ya: I nēdoziri ndi ewedara n'ala ihe n'idi-nma-Gi, Chineke.

11 Onye-nwe-ayi nēnye okwu: ndinyom ndi nēzisa ozi ahu bu usu bara uba.

12 Ndi-eze nke usu nile nke ndi-agma nāgbalaga, ha nāgbalaga: nwayi bi n'ulo nēkèsa kwa ihe akwatara n'agma.

13 Ọ buru na unu edina n'etiti ogige-aturu, ma ọ di ka nkú abua nke nduru nke ejiworo ọla-ọcha kpuchie, ejiworo kwa ọla-edo oma nēnwu akwukwọ ndu akwukwọ ndu kpuchie nkú-ya abua.

14 Mgbe Onye Nke puru ime ihe nile chusara ndi-eze nime ya, snow nēzò na Zalmon.

15 Ugwu Chineke ka ugwu Beshan bu; ugwu nwere ugwu di iche iche n'elu ya ka ugwu Beshan bu.

16 Unu ugwu nwere ugwu n'elu unu, n'ihì gini ka unu ji ekworo le ugwu ahu anya nke Chineke chọsiworo ike ibu ebe-obibi-Ya? E, Jehova gēbi nime ya rue mgbe ebigh-ebi.

17 Ugbo-ala Chineke di orú nnù uzọ abua na nnù iri, ha di nnù abua na ọgu iri uzọ nādigh iguta ọnu: Onye-nwe-ayi nọ n'etiti ha, Sinai di nime ebe nsọ Ya.

18 I rigoruwo n'ebe di elu, dọta usu ndi adọtara n'agma n'agma; I natawo onyinye di iche iche n'etiti madu, E, ọbuná n'etiti ndi nēwezuga onwe-ha, ka Ja, bú Chineke, we biri n'etiti ha.

19 Onye ągọziri ągọzi ka Onye-nwe-ayi bu, kwa-ubqchi ka O nēburu ayi ibu, bú Chineke Nke bu nzọputa-ayi.

20 Chineke buru ayi Chineke nāzọputa azọputa; Ọ bu kwa Jehova, bú Onye-nwe-ayi, nwe uzọ nile isi n'ọnwu pua.

21 Ọ bu nání na Chineke gēgbupú isi ndi-iro-Ya, bú opu-n'isi arapuru ndundu nke onye nējehari n'ikpe-omuma-ya.

22 Onye-nwe-ayi siri, M'gēme ka ha si na Beshan lata, M'gēme ka ha si n'ebe nile di omimi nke oké osimiri lata:

23 Ka I we gbaye ukwu-gi n'ọbara, ka ire nkita-gi nile we si n'aru ndi-iro-gi kère okè-ya.

24 Ha ahuwo ojije-Gi nile, Chineke, bú ojije nile nke Chínkem, bú Ezem, n'idi-nsọ-Ya.

25 Ndi-abù buru uzọ ga, ndi-ubq-akwara soro n'azu, n'etiti umu-agboghọ ndi nēti egwú-otiti.

26 Nime nkpokọta nile nke madu gozienu Chineke, bú Onye-nwe-ayi, unu ndi sitere n'isi-iyi Israel.

27 N'ebe ahu ka ọ nọ, bú Benjamin di ntà, nke nwere ike n'aru ha, Ya na ndi-isi Juda na igwè ndi-ha, ns ndi-isi Zebulun, na ndi-isi Naftali.

28 Chineke-gi enyewo ike-gi iwu: di ike, Chineke, Gi Onye luworo ayi ọlu.

29 N'ihì ulo uku Gi nime Jerusalem Ọ bu Gi ka ndi-eze gēdukuru ùtú.

30 Basiere anu-ọhia nke amí nba ike, igwè oke-ehi, ha na umu-ehi nke ndi nile di iche iche, Onye ọ bula nime ha nēkwe ka azọtọ ya n'ukwu nēweta iberibe ọla-ọcha; Ọ chusawo ndi nile di iche iche ndi ilu-ọgù nātọ utọ.

31 Ndi amara aha-ha gēsi n'Ijpt puta: Etiopia gēsetiri Chineke aka-ya abua ngwa ngwa.

32 Unu ala-eze nke uwa, bükueni Chineke abù; bükueni Onye-nwe-ayi abù oma;

33 Bükueni Onye ahu Nke elu-igwe kachasi elu-igwe nile, nke di mgbe ochie, nēbu dika inyinya; le, Ọ nēme ka olu-Ya da udà, ọ bu olu ike.

34 Nyenu Chineke ike: n'elu Israel ka idi-elu-Ya di, ike-Ya di kwa na mbara-igwé nile.

35 Onye anātu egwu ka Chineke bu site n'ebe nso Gi nile: Chineke nke Israel, Ya onwe-ya nēnye ndi-Ya ike na ume. Onye agoziri agozi ka Chineke bu.

UBOCHI NKE IRI-NA-ATỌ.

EKPERE ANYASI.

ABU OMA 69.

1 Zọputam, Chineke; n'ihl na miri abiaruwo nkpuru-obim.

2 Emikpuwom n'urọ nke ebe di omimi, ọ digh kwa ebe-nguzo di: Abatawom na miri nke miri emi, miri nke nērù ọku ọku nānacapukwam.

3 Adogbuwom onwem n'olu n'ikpo-òkù; akpiri akpọsiwom nke: anyam abua adalawo n'isi, mgbe m'nēchere Chinekem.

4 Ha di ọtutu kari agiri-isi nke isim, bú ndi nākpom asi n'efu: ha nwere ume, bú ndi nēkpochapum, ebe ha bu ndi-irom n'uzọ okwu-ugha: mgbe ahu ka m'nēnyegachi ihe m'nānapugh n'ike.

5 Chineke, Gi onwe-gi amawo uchem gbagorọ agbagọ; ezonarigh kwa Gi ikpe-omumam nile.

6 Ekwela ka ihere me ha n'ihim, bú ndi nēle anya Gi, Chineke, bú Jehova nke usu nile nke ndi-agma: ekwela ka etiye ha n'ọndu-ihere n'ihim, bú ndi nāchọ Gi, Chineke nke Israel.

7 N'ihl na ọ bu n'ihl Gi ka m'būworo ita-uta ihere ekpuchiwo irum.

8 Aghwōwom umu-nnem onye ala ọzọ, ghọ-kwa-ra umu nnem muru onye mba ọzọ.

9 N'ihl na ekworo ulo-Gi eripiwom; ita-uta nile nke ndi nāta Gi uta adakwasiwokwam.

10 M'we kwa ákwá n'obubu-ọnu nke nkpuru-obim, Ọ we ghọrọm nāni ihe-ita-uta.

11 Anameme kwa ka ákwá-nkpe buru uwem, m'we ghọrọ ha ilu.

12 Ndi nānọdu n'ọnu-uzọ-ama nātughari uche bayerem; aghwōkwam abù nke ndi nānu ihe-ọnuu nābà n'anya nābù n'ikpo ubọ-akwara.

13 Ma mu onwem, anamekperere Gi ekpere, Jehova, na mgbe ọ nātọ Gi utọ: Chineke, n'iba-uba nke ebere-Gi, zam n'ezi-okwu nke nzọputa-Gi.

14 Naputam n'apiti, ekwe-kwa-la ka m'mikpùe: kwe ka anaputam n'aka ndi nākpom asi, ka anaputa-kwam na miri nke miri emi.

15 Ekwela ka miri nke nērù ọku ọku nāchapum, ekwe-kwa-la ka ebe di omimi lodam; ekwe-kwa-la ka olùlù kpuchibidom ọnu-ya.

16 Zam, Jehova; n'ihl na ebere-Gi di nma: dika iba-uba nke obi-ebere-Gi nile si di chem iru.

17 Ezonari-kwa-la orù-Gi iru-Gi; n'ihl na nkpa nākpam; me ngwa zam.

18 Biarue nkpuru-obim nso, gbaputa ya: n'ihl ndi-irom gbaputam.

19 Gi onwe-gi amawo ita-utam, na iherem, na ọndu-ihere: n'iru Gi ka ndi-nkpagbum nile nọ.

20 Ita-uta etiwawo nkpuru-obim; anamariasi kwa ọria ike: m'we le anya onye gēgosim ebere o ji n'arum, ma ọ digh onye ọ bula; m'le-kwa-ra anya ndi-nkasi-obi, ma achọtaghm onye ọ bula.

21 Ha we nyem físi di ilu ka ọ buru ihe-oririm; ọzọ,

mgbe akpiri kpọrọm nku ha nēme ka m'nua manya-vine gbaru uka.

22 Me tebel-ha nke di n'iru ha ka ọ ghọ igbudu; mgbe ha nọ n'udo, ya ghọ kwa ọnyà.

23 Me ka anya-ha gba ọchichiri, ka ha we ghara ihu uzọ; me kwa ka ụkwù-ha nāma jijiji mgbe nile.

24 Wukwasi ha iwe-Gi, me kwa ka idi-ọku nke iwe-Gi rue ha aru.

25 Me ka ebe-ulo-ikwù-ha ghọ ebe togbọrọ n'efu; ekwela onye ọ bula bi n'ulo-ikwù nile ha.

26 N'ihì na ọ bu onye Gi onwe-gi tigbuworo ka ha sogbuworo; Ọ bu kwa 'akukọ bayere ihe-ngbu nke ndi I dupuwo ka ha nàkọ.

27 Tukwasi ajọ omume n'ajọ omume-ha; ekwe-kwa-la ka ha ba n'ezì omume-Gi.

28 Me ka echichapu ha n'akwukwọ ndi di ndu, ekwe-kwa-la ka edekọ ha na ndi ezi omume n'akwukwọ.

29 Ma mu onwem bu onye ewedara n'ala na onye ihe nēgbu ngbu: Chineke, nzọputa-Gi gētiyem n'ebe di elu.

30 M'gēji abù to aha Chineke, m'gēji kwa ekele me ka Ọ di uku.

31 Ọ gādi kwa Jehova nma kari ehi, ma-ọbu oke-ehi nke nwere mpi, nke ukwu-ya wara njakpa.

32 Ndi di ume-ala n'obi ahuwo ya, ha nānuri: unu ndi nāchọ Chineke, ka obi-unu di ndu.

33 N'ihì na Jehova nēge nti ndi-ogbeye, Ọ ledagh kwa ndi-nkpọrọ-Ya.

34 Ka elu-igwe na ala to Ya, ha na oké osimiri, na ihe ọ bula nke nākpughari nime ha.

35 N'ihì na Chineke gāzọputa Zaion, wu kwa obodo nile nke Juda; madu gēbi kwa n'ebe ahu, we nweta ya.

36 Nkpuru nke ndi-orù-Ya gēketa kwa ya; ndi nāhu aha-Ya n'anya gēbi kwa nime ya.

ABU QMA 70.

1 Chineke, bia ọsọsọ inaputam; Jehova, bia ọsọsọ iyerem aka.

2 Ka ihere me ha, ka ha nwe kwa iru-ihere, bú ndi nāchọ nkpuru-obim; ka ha laghachi azu, ka etiye kwa ha n'ọnọdu-ihere, bú ndi ihe ọjọ dakwasirim nātọ utọ.

3 Ka ha lagachi azu n'ihì ihere-ha, bú ndi nāsi, Ehe, ehe!

4 Ka obi tọ ndi nile nke nāchọ Gi utọ, ka ha nuri kwa ọnu nime Gi; E, ka ndi nāhu nzọputa-Gi n'anya nāsi mgbe nile, ka Chineke di uku.

5 Ma mu onwem bu onye ewedara n'ala na ogbeye; Chineke, biakutem ọsọsọ; Onye-iye-akam na Onye nēme ka m'gbapu ka I bu; Jehova, anọla ọdù.

UBQCHI NKE IRI-NA-ANQ.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 71.

1 Nime Gi, Jehova, ka m'gbabaworo: ekwela ka ihere mem rue mgbe ebigh-ebi.

2 N'ezì omume-Gi naputam, me ka m'gbapu: tọrọm nti-Gi n'ala, zọputam.

3 Ghọrọm oké nkume nke ebe-obibi, nke m'gābà nime ya mgbe nile: I nyewo iwu izọputam; n'ihì na nkumem di elu na ebem ewusiri ike ka I bu.

4 Chinekem, me ka m'gbapu n'aka onye nēmebi iwu, n'ọbu-aka nke onye nēme ajọ omume nke nēme kwa ihe-ike.

5 N'ihì na Gi onwe-gi bu olile-anyam, Onye-nwe-ayi Jehova: Gi bu ntukwasi-obim site na nwata.

6 N'elu Gi ka m'dabeworo site n'afọ nnem: Gi onwe-gi bu onye weputaworom n'afọ nnem: na Gi ka otutom gādi mgbe nile;

7 Aghworom otutu madu ihe-ebube; ma Gi onwe-gi bu ebe-ngbabam di ike.

8 Onum gējuputa n'otuto-Gi, ogologo ubqchi nile ka o gējuputa kwa n'ima-nma-Gi.

9 Etufulam na mgbe agadi; mgbe ikem gwusiri arapulam.

10 N'ih na ndi-irom ekwuwo okwu bayerem; qzq, ndi nēche nkpuru-obim nche agbaritawo izu,

11 Si, Chineke arapuw ya: chuanu ya, jide ya; n'ih na q digh onye-nnaputa di.

12 Chineke, anqlam ebe di anya: Chinekem, bia ososq iyerem aka.

13 Ka ihere me ha, ka eme kwa ka ha gwusia, bu ndi nēmegide nkpuru-obim; ka ewere ita-uta na qnqdu-ihere kpuchie ndi nāchq imem ihe ojq.

14 Ma mu onwem, mgbe nile ka m'ganēche Gi, we tukwasi otuto n'otuto-Gi nile.

15 Onum gākq akukq bayere ezi omume-Gi; ogologo ubqchi nile ka q gākq akukq bayere nzqputa-Gi: n'ih na amaghm onu-qgugu nile ha.

16 M'gēji idi-ike nile nke Onye-nwe-ayi, bú Jehova, bia: m'gēhota ezi omume-Gi, nání nke Gi.

17 Chineke, I ziwom ihe site na nwata; Q bu kwa rue ugbu a ka m'nēgosi oké qlu-Gi nile.

18 Qzq, qbuná rue agadi na isi-awq arapulam, Chineke; rue mgbe m'gēgosi qgbq qzq ogwe-aka-Gi, gosi kwa onye q bula nke gābia idi-ike-Gi.

19 Qzq, ezi omume-Gi, Chineke, nādiru ebe di elu; Gi Onye meworo ihe uku di iche iche, Chineke, ònye di ka Gi?

20 Gi, Onye meworo ka ayi hu otutu nkpagbu nke jq-kwa-ra njq, I gēme ka ayi di kwa ndu qzq, me kwa ka ayi si n'ogbu-miri nile nke uwa rigoputa qzq.

21 Me ka idi-ukum bakari uba, Gi chighari kwa kasiem obi.

22 Mu onwem gēji kwa une kele Gi, bú ezi-okwu-

Gi, Chinekem: m'gēji ubq-akwara búkue Gi abú qma, Gi Onye Nsq nke Israel.

23 Egbugbere-qnum abua gēti nkpu qnū mgbe m'nābuku Gi abú qma; nkpuru-obim, nke I gbaputa-woro, gēti kwa nkpu qnū.

24 Qzq, irem ganēkwu okwu, dika onye nātughari uche, bayere ezi omume-Gi ogologo ubqchi nile: n'ih na ihere emewo ha, n'ih na ha nwere iru-ihere, bú ndi nāchq imem ihe ojq.

ABU QMA 72.

1 Chineke, nye ezi ikpé-Gi nile, nye kwa nwa eze ezi omume-Gi.

2 O gēji ezi omume kpe ndi-Gi ikpe, O gēji kwa ikpe ziri ezi kpe ndi-Gi ewedara n'ala.

3 Ugwu nile gēbutere ndi-Gi udo, ugwu ntà kwa, n'ez omume.

4 Q gēkpe ndi ewedara n'ala n'etiti ndi-Gi ikpe, Q gēnye umu nke ogbeye nzqputa, zqpia kwa onye-nmegbu.

5 Ha ganātu egwu Gi ogologo mgbe anyanwu gādigide, na n'iru qnwa, rue qgbq nile.

6 Q gārīda dika miri-ozuzo si ezokwasi n'qzara asuru asu: dika oké miri-ozuzo nke nēdē ala.

7 Onye ezi omume gāma akwukwq n'ubqchi nile ya dika osisi ndu; otutu udo gādi kwa rue mgbe qnwa agagh-adi.

8 Ya nwe kwa ike n'aru madu site n'otū oké osimiri rue oké osimiri qzq, site kwa n'Osimiri rue nsqtu nile nke uwa.

9 Ndi bi n'ala kpqro nku gēruru ala n'iru ya; qzq, ndi-iro-ya gāracha ájá.

10 Ndi-eze Tashish na nke ala nile di oké osimiri buruburu gēnye onyinye-inata-iru-qma: ndi-eze Sheba na Seba gēweta útú nso.

11 E, eze nile gākpo isi ala nye ya: mba nile gēfē ya dūfē.

12 N'ihī na ọ gānaputa ogbeye mgbe o nētiku ya; Ọ gānaputa kwa onye ewedara n'ala mgbe ọ digh onye nēyere ya aka.

13 Ọ gēmere onye nēnwegh ike na ogbeye ebere, Ọ bu kwa nkpuru-obi ndi-ogbeye ka ọ gazoputa.

14 O gēsi n'aka nzogbu na n'aka ime-ihe-ike gbaputa nkpuru-obi-ha; ọbara-ha gādi kwa oké ọnu-ahia n'anya-ya.

15 Ya di kwa ndu! agēnye kwa ya ufodu n'ọladedo Sheba: agēkpe kwa ekpere bayere ya mgbe nile; ogologo ubochi nile ka agāgozi ya.

16 Ka ọtutu ọka di n'ala n'elu ugwu nile; nkpuru-ya ganēme nkpatu dika Lebanon: madu gēsi kwa n'obodo wa okoko-osisi dika ihe akuru n'ala.

17 Ka aha-Ya dirue mgbe ebigh-ebi; n'iru anyanwu ka aha-Ya gāmu ọmūmū. Madu gāgozi kwa onwe-ha nime ya; mba nile gākpo ya onye ihe nāgara nke-oma.

18 Onye agoziri agozi ka Jehova, bú Chineke, bu, bú Chineke nke Israel, onye nání Ya nālu oké ọlu di ichē ichē:

19 Ihe agoziri agozi ka aha nsopuru Ya bu kwa rue mgbe ebigh-ebi; ka uwa nile juputa kwa na nsopuru-Ya. Amen, na Amen.

20 Ekpere nke Devid nwa Jesi agwuwo.

UBQCHI NKE IRI-NA-ANQ.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA 73.

1 N'ezie Chineke di nma n'ebe Israel nọ, bú n'ebe ndi di ọcha n'obi nọ.

2 Ma mu onwem, ọ fọduru nwanti ka ukwum abua wezuga onwe-ha; nzọ-ukwum fọduru nke-ntà ka ha gbuchapu.

3 N'ihī na ekwosorom ndi nānya isi ekworo, Ọ bu udo nke ndi nēmebi iwu ka m'nāhu.

4 N'ihī na ọ digh nmekpa-arụ ọ bula di n'ọnwu-ha: ma aru-ha mara abuba.

5 Ha anogh n'ahuhu madu ọzọ; adigh-eti kwa ha ihe-otiti n'etiti madu nile.

6 N'ihī nka npako di ha buruburu dika iyagba-olu; anēwere ime-ihe-ike kpuchie ha dika uwe.

7 Anya-ha esiwo n'abuba-ha guzoputa; ntughari nile nke obi-ha agabigawo okē.

8 Ha nākwa emò, nēkwu kwa okwu nmegbu n'ihe ọjọ: ha nēsi n'ebe di elu kwu okwu.

9 Ha edowo ọnu-ha n'elu-igwe, ire-ha nējeghari kwa n'uwa.

10 N'ihī nka ndi-Ya nālata n'ebe a, ha nāmiputa-kwa-ra onwe-ha miri gēju afo.

11 Ha we si, Chineke si aña mara? Ọ di kwa ọmuma-ihe di n'Onye kachasi ihe nile elu?

12 Le, ndia bu ndi nēmebi iwu; ọzọ, ebe ha nānogide n'udo mgbe ebigh-ebi, ha emewo ka akū-ha bükari ibù.

13 Ọ bu nání n'efu ka m'meworo ka obim di ọcha n'efu ka m'kwoworo ọbu-akam abua n'emegh-ihe-ọjọ;

14 Buru kwa onye anēti ihe ogologo ubochi nile, Onye iba-nbam di kwa-ututu.

15 Ọ buru na asiwom, M'gākọ akukọ otú a; le, ọ bu ọgbọ nke umu-Gi ka m'gāghogbuwori.

16 M'we chē echichē imata nka, ndogbu-onwem-n'ọlu ka ọ bu n'anyam:

17 Rue mgbe m'nābā n'ebe nsọ nile nke Chineke, ghota ikpe-azu-ha.

18 N'ezie ọ bu n'ebe nile nālọ alọ ka I nēdo ha: I mewo ka ha darue ntikpo.

19 Hà siri aña ghọ ebe togboro n'efu n'otù ntibi-anya! ha agwuwo gwusia site n'ihe-egwu di ichē ichē.

20 Dika nrọ mgbe madu nēteta n'ura; otú a,

Onye-nwe-ayi, mgbe I gākpote Onwe-gi, I gēleda onyinyo-ha anya.

21 N'ihì na obim nāgbari uka, Ọ nādutukwam ogwu n'akurum abua.

22 Ma mu onwem bu anu-phia, amaghkwam ihe, nánì anu ka m'buworo n'iru Gi.

23 Ma mu onwem nọ n'aka-Gi mgbe nile: I jidewo aka-nrim.

24 I gēji ndum-odu-Gi nēdum, emesia I gēji kwa nsopuru naram.

25 Onye ka m'nwere n'elu-igwe ma-qbugh Gi? ma-qbugh Gi ọ digh onye ihe-ya tɔworom utọ n'uwa.

26 Anu-arum na obim agwusiwo: oké nkume nke obim na okém ka Chineke bu rue mgbe ebigh-ebi.

27 N'ihì na, le, ndi nọ Gi n'ebe di anya gāla n'iyi: I kpochapuwọ onye ọ bula nke nāpu n'aka-Gi akwa iko.

28 Ma mu onwem, ibiaru Chineke nso dim nma: edowom ebe-ngbabam n'Onye-nwe-ayi, bú Jehova, ka m'we kọ akukọ bayere ije-ozì-Gi nile.

ABU QMA 74.

1 Chineke, n'ihì gini ka I juwo ayi aju rue mgbe ebigh-ebi? N'ihì gini ka iwe Gi nākwu anwuru imegide igwè aturu nke ọzùzù-anu-Gi?

2 Cheta nzukọ-Gi, nke I nwetaworo na mgbe ochie, nke I gbaputaworo ibu ebo nke ihe-nketa-Gi; cheta ugwu Zaion, ebe I biworo.

3 Zọlie ije ngwa ngwa ibiaru ebe nile etikporọ ebigh-ibe, Onye-iro emewo ihe ọjọ nile n'ebe nsọ Gi.

4 Ndi nākpagbu Gi agbọwo uja n'etiti ebe-nzute-Gi: ha edowo ihe-iriba-ama nile ha ibu ihe-iriba-ama.

5 Amara ha dika onye nēbuli anyu-ike elu nke-uku n'alugh-ulù nke osisi.

6 Ma ugbu a ihe-ya nile nke egburu egbugbu.

ha newere anyu-ike ntà na otùtù di iche iche tipia ya n'otù.

7 Ha esuwọ ebe nsọ Gi ọku; ọbuná rue ala ka ha meworo ebe-obibi aha-Gi ka ọ ghara idi nsọ.

8 Ha siri n'obi-ha, Ka ayi me ha ihe-ike n'otù: ha esurewo ebe-nzute nile nke Chineke n'ala.

9 Ayi ahugh ihe-iriba-ama nile ayi: Ọ digh onye-amuma di ọzọ; Ọ digh kwa onye nọ n'etiti ayi nke mara mgbe mgbe gēru.

10 Chineke, ruè ole mgbe ka onye-nkpagbu gāta uta? Onye-iro, ọ gēlèlì aha-Gi anya rue mgbe ebigh-ebi?

11 N'ihì gini ka I nēsegachi aka-Gi, bú aka-nri-Gi? Seputa ya n'obi-Gi me ka ha gwusia.

12 Ma Chineke bu Ezem site na mgbe ochie, Nke nālu ọlu nzọputa n'etiti uwa.

13 Gi onwe-gi were ike-Gi tiwa oké osimiri: I tiptara isi nile nke ogologo anu-miri n'elu miri.

14 Gi onwe-gi tiptasiri isi nile nke oké agu-iyi, I nēnye ya enye iburu otù ndi ihe-oriri, bú ndi bi n'ala kpọrọ nku.

15 Gi onwe-gi kewara isi-iyi na miri-iyi; Gi onwe-gi mere ka osimiri nile nke nērù erù mgbe nile takporọ.

16 Gi nwe ehie, ọzọ kwa, Gi nwe abali, Gi onwe-gi edoziwo ihe nēnye ihè na anyanwu.

17 Gi onwe-gi emewo ka oké-ala nile nke uwa guzo ọtọ: mgbe okpom-ọku na mgbe oyi, Gi onwe-gi ekpuwo ha.

18 Cheta nka, na onye-iro atawo Jehova uta, cheta kwa na otù ndi di nsokwu eleliwo aha-Gi.

19 Enyela anu-phia nkpuru-obi nke nduru-Gi: echezọla ndu nke ndi-Gi ewedara n'ala rue mgbe ebigh-ebi.

20 Legide ọgbugba-ndu-Gi: n'ihì na ebe nile nke gbara ọchichiri nke uwa juputara n'ebe-obibi nile nke ihe-ike.

21 Ekwela ka onye anāzopia azopia lata n'ihere; me ka onye ewedara n'ala na ogbeye to aha-Gi.

22 Bilie, Chineke, kpe ọnu-Gi n'ikpe: cheta uta anāta Gi site n'ọnu onye-nsokwu ogologo ubqchi nile.

23 Echezọla olu ndi nākpagbu Gi nkpotu nke ndi nēbili imegide Gi nāla elu mgbe nile.

UBQCHI NKE IRI-NA-ISE.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 75.

1 Ayi ekelewo Gi, Chineke; ayi ekelewo ekele, aha-Gi di kwa nso: ha akpwo akukp bayere oké ọlu Gi nile.

2 Mgbe m'gānara mgbe akara akà, mu onwem gēkpe ikpe ziri ezi.

3 Ndi gbazeworo agbaze ka uwa na ndi nile ndi bi nime ya bu: Mu Onwe atūwo ogidi nile ya.

4 Asirim ndi nānya isi, Unu anyala isi: asi-kwarām ndi nēmebi iwu, Unu ebulila mpi elu:

5 Unu ebulila mpi-unu rue ebe di elu; unu ejila olu kwesiri ike kwue oké okwu.

6 N'ih na ọ bugh n'Qwuwa-anyanwu, ma-ọbu n'Qdida-anyanwu, Ọ bugh kwa n'Qzara, ka nbuli-elu nēsi bia.

7 Kama Chineke bu onye-ikpe: Ọ nēme otū onye ka ọ di ala, O nēbuli kwa onye ọzọ elu.

8 N'ih na iko di n'aka Jehova, manya-vine nke di nime ya asuwo ufufu; o juputara na manya ejiri ihe gwa, Ọ we si na nke ahu gbaputa manya: n'ezie ọru-ala-ya nile, ndi nile n'uwa ndi nēmebi iwu gāzaputa ya nua.

9 Ma mu onwem, m'gēgosi oké ọlu-Gi rue mgbe ebigh-ebi, m'gābuku Chineke nke Jakob abụ qma.

10 Ọzọ, mpi nile nke ndi nēmebi iwu ka m'gēbipu; ma agēbuli mpi nile nke onye ezi omume.

ABU QMA 76.

1 Onye amaworo na Juda ka Chineke bu: n'Israel ka aha-Ya di uku.

2 Ọ bu kwa na Selem ka ulu-ntu-Ya di, ebe-obibi-Ya di kwa na Zaion.

3 N'ebe ahu ka Ọ gbajiri akú nile nēgbu àmùmà nke uta; na ọta, na imma-agma, na agha.

4 Onye jupatara n'ihè ka I bu, I di ebube, nēsite n'ugwu nile nke anu adogburu.

5 Akwatawo ihe ndi nwere obi ike n'agma, ha atuwo oru ura-ha; ha achotagh kwa aka-ha, bú ndi nile bu dinkpà.

6 Site n'ibasi-nba-ike nke Gi, Chineke nke Jakob, ma ugbo-ala ma inyinya adawo n'oké ura.

7 Gi onwe-gi, Onye anātu egwu ka I bu. Ọzọ, ọnye gēguzo n'iru Gi site na mgbe I were iwe?

8 I siri n'elu-igwe me ka anuru okwu ikpé; uwa turu egwu, we di jū,

9 Mgbe Chineke biliri ikpe ikpe, izọputa ndi nile di ume-ala n'obi nke uwa.

10 N'ih na ọnuma madu gēkele Gi: I gēji ọnuma nile nke ọduru ke n'úkwù.

11 Kwenụ nkwa, kwughachi kwa Jehova, bú Chineke-unu: ka ndi nile ndi nọ Ya buruburu dukuru Onye ahu di egwu útú.

12 O nēgbochi mọ ndi-ndú: Ọ bu onye anātu egwu n'ebe ndi-eze uwa nọ.

ABU QMA 77.

1 Olum ka m'nēji etiku Chineke, m'gēti kwa nkpu; olum ka m'nēji etiku Chineke, Ọ gānakwam nti.

2 N'ubqchi nkpagbum Onye-nwe-ayi ka m'chọrọ: akam setiri eseti n'abali, o sinwukwagh; nkpuru-obim juru ka akasie ya.

3 M'gēcheta Chineke, su kwa ude nke-uku: m'gātughari uchem, ọzọ, mọm adigh-enwe ike.

4 I jidere ndi nche nke anyam abua: Ọ gbaram ghari, m'we ghara ikwu okwu.

5 Echèrem èchichè bayere ubochi nile nke mgbe ochie, bú arọ nke mgbe nile ebigh-ebi gara aga, si,

6 M'gècheta abù m'nàbù n'ikpọ ubọ-akwara n'abali: m'gèso obim tughari uche; mọm we chọsie ike, si,

7 Ọbu rue mgbe nile ebigh-ebi ka Onye-nwe-ayi gāju aju? Ọ bu na ihem agagh-atọ kwa Ya utọ ọzọ?

8 Ọ bu rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya gwuchapuworo? Ọ gwusiwo, bú okwu-Ya, rue ọgbọ nile?

9 Ọ chezọwo ime amara, bú Chineke? Ọ kpuchitawo obi-ebere-Ya nile n'íwe?

10 M'we si, Ọriam ka nka bu; ma m'gècheta arọ nile nke aka-nri nke Onye kachasi ihe nile elu.

11 M'gèhota omume nile nke Ja; n'íhi na m'gècheta oké ọlu-Gi nile site na mgbe ochie.

12 M'gātughari kwa uche n'ọlu-Gi nile, Ọ bu kwa n'omume-Gi nile ka m'gātughari obi.

13 Chineke, n'idi-nso ka uzọ-Gi di: Ọnye bu chi uku dika Chineke?

14 Gi onwe-gi bu Chineke Nke nālu oké ọlu: I mewo ka amara ike-Gi n'etiti ndi nile di ichie ichie.

15 I jiwo ogwe-aka-Gi gbaputa ndi-Gi, bú umu Jakob na Josef.

16 Miri huru Gi, Chineke; miri huru Gi, o nēgbu ha ngbu: ọzọ, ogbu-miri nile mara jijiji.

17 Igwe-ọji nile wupuru miri; mbara-igwé mere ka olu-ha da udà: ọzọ, àkú-Gi nile nēfeghari.

18 Olu nke ègbè-elu-igwe-Gi di n'ifufe nēfeghari buruburu; àmùná nyere elu-uwa dum madu bi ihè: ala mere nkpatu ma kwa jijiji.

19 N'oké osimiri ka uzọ-Gi di, uzọ-ije-Gi nile di kwa n'otutu miri, amagh kwa nzo-ukwu-Gi nile.

20 I duru ndi-Gi dika igwé ewu na aturu, site n'aka Moses na Eron.

UBOCHI NKE IRI-NA-ISE.

EKPERE ANYASI.

ABU ỌMA 78.

1 Ndim, nānu nti n'iwum: tọnu nti n'ala inu okwu nile nke ọnum.

2 M'gāsaghe ọnum n'itu ilu: m'gèkwuwa okwu-omimi di ichie ichie n'uba, bú nke sitere na mgbe ochie:

3 Nke ayi nuworo mara kwa, nke nna-ayi-hà kọwọ-kwa-ra ayi.

4 Ayi agagh-ezonari ha na nti umu-ha, nākọrọ ọgbọ nke gādi n'iru akukọ otuto nile nke Jehova, na ike-Ya, na oké ọlu-Ya nile nke Ọ luworo.

5 Ọ we me ka otù ihe-àmà guzosie ike nime Jakob, Ọ do-kwa-ra iwu n'Israel, nke Ọ nyere nna-ayi-hà n'iwu, ime ka umu-ha mara ha:

6 Ka ọgbọ nke gādi n'iru we mara, bú umu agāmu: ha gēbili, we kọrọ umu-ha akukọ ahu:

7 Ka ha we tukwasi obi-ha na Chineke, ghara ichézọ omume nile nke Chineke, ma debe ihe nile Ọ nyere n'iwu:

8 Ghara kwa idi ka ndi bu nna-ha, ndi bu ọgbọ nēwezuga onwe-ha nke nānupu kwa isi; ọgbọ ndi nēdọzigh obi-ha, ndi mọ-ha nēkwesigh ntukwasi-obi n'ebe Chineke nọ.

9 Umu Efraim, ọ bu ezie na ha nāchi ihe-agma nēbuli kwa uta, ma ha chighariri n'ubochi agha.

10 Ha edebegh ọgbugba-ndu Chineke, ma ha juru ijeghari n'iwu-Ya;

11 Ha we chezọ omume-Ya nile, na oké ọlu-Ya nile nke Ọ mere ka ha hu.

12 N'iru ndi bu nna-ha ka Ọ luru oké ọlu, n'ala Ijpt, n'ohia Zoan.

13 Ọ kewara oké osimiri, we me ka ha gabiga; Ọ me-kwa-ra ka miri guzo ọtọ dika obo-ihe.

14 O ji-kwa-ra igwe-oji edu ha n'ehihie, ji kwa ihe oku edu ha ogologo abali nile.

15 O nākpowa oké nkume di iche iche n'ozara, we me ka ha nua miri ri-nne dika o si nime ogbu-miri puta.

16 O me-kwa-ra ka miri nke nērū erū si na nkume di elu puta, O we me ka miri nērūda dika otutu osimiri.

17 Ma ha nọ nēmehie kwa ozọ imegide Ya, inupu isi n'okpuru Onye kachasi ihe nile elu n'ala kporo nku.

18 Ha we nwa Chineke n'obi-ha n'iriọ ihe-oriri nye oichio-nkpuru-obi-ha.

19 Ha we kwue okwu megide Chineke; ha siri, Chineke, O puru ido tebel n'usoro n'ozara?

20 Le, O tiri oké nkume ihe, miri we nērū erū, isi-iyi di iche iche nērūbiga kwa oké; O di kwa achicha O puru inye? O gēdoziri ndi-Ya anu?

21 N'ihī nka Jehova nuru, O we webiga iwe oké; ewe kponwue oku megide Jakob, ozọ kwa, Iwe kwugoro elu dika anwuru-oku imegide Israel;

22 N'ihī na ha ekwegh na Chineke, ha atukwasigh kwa obi-ha na nzoputa-Ya.

23 O we nye mbara-igwé nile n'elu iwu, meghe kwa omu-uzo nile nke elu-igwe;

24 O we me ka manna zokwasi ha dika miri, ka ha rie, O bu kwa oka nke elu-igwe ka O nyere ha.

25 Nri nke ndi di ike ka madu riri: O zitere ha ihe ha gēriju afo.

26 O nēme ka ifufe Iru-anyanwu bulie ije n'elu-igwe: O ji-kwa-ra ike-Ya duru ifufe Ndida.

27 O we me ka anu zokwasi ha dika ájá, obuná dika ájá oké osimiri, bú anu-ufo nwere nkú:

28 O we me ka o da n'etiti omuma-ulo-ikwū-ha, buruburu ebe-obibi-ha nile.

29 Ha we rie, afo we ju ha nke-uku; O bu kwa ihe ha nāchosi ike ka O nēme ka o biarue ha aru.

30 Ha abugh ndi ala ozọ n'ebe ihe ha nāchosi ike di, ihe-oriri-ha nādi ha n'onu,

31 Mgbe iwe Chineke kwugoro elu dika anwuru-oku imegide ha, we gbue ufodu n'etiti ndi-ha nke mara abuba, O bu kwa umu-okorobia nke Israel ka o mere ka ha ruru ala.

32 N'ihe a nile ha mehie-kwa-ra ozọ. Ha ekwegh kwa n'oké ọlu-Ya nile.

33 O we me ka ubochi nile ha gwusia n'otu nku-ume, O me-kwa-ra ka arọ nile ha gwusia n'obi-olulọ-miri.

34 O buru na O gburu ha, ha we cho Ya: laghachi kwa, chosie Chineke ike.

35 Ha we cheta na Chineke bu oké nkume-ha, cheta kwa na Chineke Nké kachasi ihe nile elu bu Onye-ngbaputa-ha.

36 Ha we ji onu-ha nārà Ya, ji kwa ire-ha nāgwa Ya okwu-ugha.

37 Obi-ha eguzosigh kwa ike n'ebe O nọ, ha ekwesigh kwa ntukwasi-obi n'ogbugba-ndu-Ya.

38 Ma Ya onwe-ya, ebe O nwere obi-ebere, O nēkpuchi ajo omume-ha, O digh-ebibi kwa ha: E, otutu mgbe ka O mere iwe-Ya ka o laghachi azu, O digh-akpote kwa onuma-Ya nile.

39 O we cheta na anu-aru ka ha bu; ifufe nke nālafe alafe, we ghara ilaghachi.

40 Ugbo ole ka ha nānupu isi n'okpuru Ya n'ozara? ugbo ole ka ha nēme ka o wuta Ya n'ala togboro n'efu?

41 Ha we chigharia, we nwa Chineke, O bu kwa Onye nsọ nke Israel ka ha kpasuru iwe.

42 He echetagh aka-Ya, ubochi mgbe O gbaputara ha n'aka onye-nkpagbu,

43 Otú O tiyere ihe-iriba-ama-Ya nile n'Ijpt, tiye kwa ihe-ebube-Ya nile n'ohia Zoan;

44 O we gbanwe osimiri Nail nile ha ka ha gho obara, ha adigh-anu kwa miri-ha nērū erū.

45 O nēzite odudu n'etiti ha, nke nātagbu ha; O nēzite kwa awọ, nke nēbibí ha.

46 Q nye-kwa-ra ọbubu ihe-omume-ha, nye kwa igurube ihe ha ọgburu onwe-na n'ọlu inweta.

47 O nēji ákú-miri-ígwé gbu osisi vine nile ha, ji kwa frost gbu osisi sycamore nile ha.

48 Q mechibido-kwa-ra anumanu-ha nye ákú-miri-ígwé, mechibido kwa anu-ulo nile ha nye ámumà di ọkú.

49 O nēzite ọnuma nke iwe-Ya n'etiti ha, nrubiga-ókè-iwe, na iwe, na nkpagbu, bú ozizi nke ndi-mọ-ozí nke ihe ọjọ.

50 Q nēme ka uzọ di lari bayere iwe-Ya; O gboghich nkpuru-obi-ha n'inwu ọnwu, kama Q mechibidoro ndu-ha nye ajọ ọria nēfe efe;

51 Q we tigbue nwa ọ bula eburu uzọ mu n'Ijpt, bú nkpuru mbu nke ume-ha n'ulo-ikwú nile nke Ham:

52 Q we me ka ndi-Ya bulie ije dika igwé ewu na aturu, O nēdu kwa ha n'ọzara dika igwé aturu.

53 Q we nēdu ha n'ikwesi-ntukwasi-obi, ha atugh kwa oké egwu: ma ndi-iro-ha, oké osimiri kpuchiri ha.

54 Q we me ka ha biarue oké-ala nsọ Ya, rue ugwu a nke aka-nri-Ya nwetara.

55 Q chupu-kwa-ra mba nile n'iru ha, we me ka ha darue ndi-Ya aka n'ala-nketa eji udọ tũa, Q we me ka ebo nile nke Israel biri n'ulo-ikwú-ha.

56 Ma ha nwara Chineke Nke kachasi ihe nile elu, ha we nupu isi n'okpuru Ya, ha edebegh kwa ihe-ámà-Ya nile;

57 Kama ha laghachiri azu, we ghogbue nghogbu dika ndi bu nna-ha: ha riri mpe dika uta nāghọ aghughọ.

58 Ha we were ebe nile ha di elu kpasue Ya iwe, were kwa arusi nile ha apiri api me ka O kwo ekworó.

59 Chineke nuru nka, Q we webiga iwe oké, Jusie Israel ike:

60 Q we rapu ebe-obibi nke Shailo, bú ulo-ilwú nke Q mere ka o biri n'etiti madu;

61 Q we were ike-Ya nye ka adọta ya n'agha; were kwa ima-nma-Ya nye n'aka onye-nkpagbu.

62 Q mechibido-kwa-ra ndi-Ya nye n'aka mma-agma; Q bu kwa ihe-nketa-Ya ka Q webigara iwe oké megide.

63 Qku ripiara umu-okorobia-ha; etogh kwa umu-agboghọ-ha nāmagh nwoke n'abú ọlulu-di.

64 Ndi-nchu-aja-ha dara site na mma-agma; ndinyom-ha di ha nwuru adigh-akwa kwa ákwá.

65 Onye-nwe-ayi we teta dika onye nāraru ura, dika dike nke nēti nkpu nke-uku site na manya-vine.

66 Q we tigbue ndi-nkpagbu-Ya n'azu: ita-uta ebigh-ebi ka Q nyere ha.

67 Qzọ, Q juru ulo-ikwú nke Josef, Q bugh kwa ebo Efraim ka Q ọputara;

68 Kama Q ọputara ebo Juda, ọputa ugwu Zaion, nke Q huru n'anya.

69 Q we wue ebe nsọ Ya dika ebe di elu, dika uwa nke Q tọrọ ntọ-ala-ya rue mgbe ebigh-ebi.

70 Q ọputa-kwa-ra Devid, bú orú-Ya, Q we si n'ogige igwé ewu na aturu kuru ya:

71 Q mere ka o si n'iso nne-aturu nke nēnye umu-ha ara bia, izú Jakob, bú ndi-Ya, na Israel, bú ihe-nketa-Ya, dika aturu.

72 Q we nāzú ha dika izu-oké nke obi-ya si di; were kwa ihe-nghọta nile nke ọbu-aka-ya abua nēdu ha.

UBQCHI NKE IRI-NA-ISI.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 79.

I Chineke, mba di iche iche abatawo n'ihe-nketa-Gi; ha emeruo ulo uku Gi di nsọ; ha emewo Jerusalem ka ọ ghọ ihe etikporọ etikporọ.

2 Ha ewerewo ozu ndi-orù-Gi nye iburu anu-
nke elu-igwe ihe-oriri, were kwa anu-arụ nke ndi-ebere-
Gi nye anu-ohia nile nke uwa.

3 Ha awusiwo obara-ha dika miri buruburu
Jerusalem; Ọ digh kwa onye ọ bula nēlì ozu-ha.

4 Ayi aghworo ndi-agbata-obi-ayi ihe-ita-uta,
gho-kwa-ra ndi di ayi buruburu ihe-ichì-ochi na ihe-
ikwa-emò.

5 Rùe ole mgbe, Jehova, ka I ganēwe iwe rue
mgbe ebigh-ebi? ekworo-Gi, ọ ganēre dika ọku?

6 Wukwasi mba nile onuma-Gi, bú ndi nāmagh
Gi, wukwasi kwa ala-eze nile nke nākpokugh aha-Gi.

7 N'ihì na ha eripawo Jakob, me kwa ka ebe-
obibi-ya tọgborọ n'efu.

8 Echetalala ajọ omume nile nke ndi-mbu-ayi
imegide ayi: kwe ka obi-ebere-Gi nile me ngwa izute
ayi: n'ihì na ayi enwegh ike ma-ọli.

9 Yere ayi aka, Chineke nke nzoputa-ayi, n'ihì
nsopuru aha-Gi: naputa kwa ayi, kpuchi kwa
nmehie-ayi, n'ihì aha-Gi.

10 N'ihì gini ka mba nile nāsì, Òle ebe Chineke-ha
nọ? Ka amara ya n'etiti mba nile n'anya-ayi, bú
ibọ-óbọ obara nke ndi-orù-Gi nke awusiworo.

11 Kwe ka isu-ude nke onye-nkpọrọ bata n'iru
Gi; dika idi-uku nke ogwe-aka-Gi si di me ka ndi
nāghagh inwu anwu ịdụ;

12 Gi nyeghachi kwa ndi-agbata-obi-ayi ihe-ita-
uta-ha nime obi-ha okpukpu asa, bú nke ha jiri ta
Gi uta, Onye-nwe-ayi.

13 Ayi onwe-ayi, bú ndi-Gi na igwè aturu nke
ozüzü-anu-Gi, gēkele Gi rue mgbe ebigh-ebi: ọgbọ
nile ka ayi gākọrọ akukọ otuto-Gi.

ABU ỌMA 80,

1 Gi Onye nāzù Israel dika aturu, na nti. Gi Onye
nēdu Josef dika igwè ewu na aturu; Gi Onye bi n'etiti
cherubim, nwuputa ka ihè.

2 N'iru Efraim na Benjamin na Manase, kpote
i-ike-Gi, je izoputa ayi.

3 Chineke, me ka ayi lata, me kwa ka iru-Gi mua,
we zoputa ayi.

4 Jehova, Chineke nke usu nile nke ndi-agma, rùe
le mgbe ka iwe-Gi gākwo anwuru imegide ekpere
di-Gi?

5 I mewo ka ha rie nri nke bu anya-miri, I mewo
wa ka ha nua anya-miri nke juru ihe-otùtù uku.

6 I nēme ayi ka ayi ghoro ndi-agbata-obi-ayi
n-elu-ogù: ndi-iro-ayi nāchi kwa ochi n'etiti
nwe-ha.

7 Chineke nke usu nile nke ndi-agma, me ka ayi
lata; me kwa ka iru-Gi mua, ewe zoputa ayi.

8 I si n'Ijpt ropu osisi vine: I nāchupu mba di
iche iche, we kua ya.

9 I doziri onodu n'iru ya, Ọ we gbanie nkpọrọgwu,
we juputa ala ahu.

10 Ejiri ndò-ya kpuchie ugwu nile, ngalaba-ya di
kwa ka osisi cedar nke Chineke.

11 Ọ nāwasa alaka-ya rue oké osimiri, wasa kwa
me-ya rue Osimiri,

12 N'ihì gini ka I tiwaworo ogige-ya nile, ndi nile
nke nāgabiga n'uzọ we ghoro nkpuru-ya?

13 Ezi nke si n'oké ohia puta nātakwosi ya, anu
ike nēnughari n'ohia nēwere kwa ya izù onwe-ya.

14 Chineke nke usu nile nke ndi-agma, biko,
aghachikute ayi: si n'elu-igwe legide anya, hu, leta
kwa osisi vine a,

15 Na ogwe-osisi nke aka-nri-Gi kuworo, lekwasi
kwa ngalaba nke I mere ka ọ nwere Gi ume.

16 Esurewo ya n'oku, egbutuwo ya: site n'ibasi-
nba-ike nke iru-Gi ha nāla n'iyi.

17 Ka aka-Gi di n'aru nwoke nke aka-nri-Gi, n'aru
kwa nke madu onye I mere ka ọ nwere Gi ume.

18 Ayi agagh-esi kwa n'ebe I nọ laghachi azu-me ka ayi di ndu, ọ bu kwa aha-Gi ka ayi gākpo.

19 Jehova, bú Chineke nke usu nile nke ndi-agma, me ka ayi lata; me ka iru-Gi mua, ewe zoputa ayi.

ABU QMA 81.

1 Tikueni Chineke, bú ike-ayi, nkpu ọ̀nù: tikusienu Chineke nke Jakob nkpu ọ̀nù ike.

2 Bulienụ abù ọma, weta kwa egwú-otiti, na ubọ-akwara di utọ, ya na une.

3 Fùanu opì-ike n'ọnwá ọhu, n'ọnwá ndọzu, n'ubọchi ememe-ayi.

4 N'ihì na ukpuru enyere Israel ka ọ bu, Ọ bu ikpe Chineke nke Jakob kpere.

5 Ihe-àmà nime Josef ka O doro ya, mgbe Ọ putara imegide ala Ijìpt: Ọ bu okwu-ọnu nke otù onye m'nāmagh ka m'nānu.

6 Ewezugaram ubu-ya n'ibu: ọbu-aka-ya abua nēsi n'abọ gabiga.

7 Na nkpagbu i kpokurum, M'we naputa gi: anamaza gi n'ebe-nzuzo nke ègbè-elú-igwe; anama-nwa gi n'akuku miri Meriba.

8 Nuru, ndim, M'gāgba àmà megide gi: Israel, ọ gādim nọ nma ma ọ buru na i gēgem ntil

9 Ọ digh chi ala ọzọ gādi nime gi; I gagh-akpo kwa isi ala nye chi mba ọzọ.

10 Mu onwem bu Jehova, bú Chineke-gi, nke nēme ka i si n'ala Ijìpt rigoputa: meghe ọnu-gi ka ọ sa mbara, M'gēmeju kwa ya.

11 Ma ndim egegh nti olum; Israel ekweghkwam.

12 M'we zilaga ha n'isi-ike nke obi-ha, ka ha we nējeghari na ndum-odu nile ha.

13 Ọ gādim nọ nma ma asi na ndim ganēgem nti, ma asi na Israel gēje ije n'uzọm nile!

14 Nwa mgbe ka M'gēji me ka ndi-iro-ha ruru ala,

Ọ bu kwa imegide ndi nākpagbu ha ka M'gēchighari akam.

15 Ndi nākpọ Jehova asl gērube isi aghughọ n'okpuru Ya: ma mgbe-ha gādiru mgbe ebigh-ebi.

16 Ọ gēme kwa ka ha rie abuba ọka wheat: Ọ bu kwa manu-añu nke sitere n'oké nkume ka M'gēji nyeju gi afo.

UBQCHI NKE IRI-NA-ISI.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA 82.

1 Chineke nēguzo Onwe-ya nime nzukọ Chineke; n'etiti chi nile ka Ọ nēkpe ikpe.

2 Rùe ole mgbe ka unu gēkpe ikpe ajọ omume? Rù kwa ole mgbe ka unu gāhu ndi nēmebi iwu iru-ọma?

3 Kpenu onye nēnwegh ike na nwa-ngbei ikpe ziri ezi: guanu onye ewedara n'ala na onye nọ na nkpa n'onye ezi omume.

4 Menu ka onye nēnwegh ike na ogbeye gbapu: naputanu ha n'aka ndi nēmebi iwu.

5 Ha amagh, ha aghotagh kwa; n'ochichiri ka ha nējeghari: ewezugawo ntọ-ala nile nke uwa n'ọ̀ndu-ha.

6 Mu onwem siri, Chi ka unu bu, Ọ bu kwa umu nke Onye kachasi ihe nile elu ka unu bu.

7 Otú ọ di, dika madu ka unu gānwu, Ọ bu kwa dika otù nime ndi-isi ka unu gādà.

8 Bilie, Chineke, kpe uwa ikpe: n'ihì na Gi onwe-gi gēketa ihe, bú mba nile.

ABU QMA 83.

1 Chineke, edebela ọnu-Gi du, agbala nkiti, anọ-kwa-la jù, Chineke.

2 N'ihì na, le, ndi-iro-Gi nāgba aghara: ọzọ, ndi nākpọ Gi asl ebuliwo isi-ha.

3 Ọ bu imegide ndi-Gi ka ha nāgba izù aghughọ, ha nāgba izù imegide ndi-Gi edebeworo na nzuzo.

4 Ha asiwo, Jenu, ka ayi zopu ha n'ibu mba agagh-echeta kwa aha Israel ọzọ.

5 N'ihì na ha ewerewo otù obi gbarita izù; Ọ bu imegide Gi ka ha nāgba ndu.

6 Ulo-ikwū nile nke Edom na ndi Ishmael; Moab na ndi Haga;

7 Gebal, na Amon, na Amalek: Filistia, ya na ndi bi na Taia:

8 Asiria araparawo kwa n'aru ha; ha aghoworo umu Lot ogwe-aka.

9 Me ha otù I mere Midian; otù I mere Sisera, otù I mere Jebin, nime miri-iyi Kaishon:

10 Ekpochapuru ha n'En-doa, ha ghoro nsi eji mezi ala.

11 Me ndi-ha amara aha-ha ka ha di ka Oreb, na dika Zeeb; me kwa ka ndi-isi-ha nile di ka Zeba na dika Zalmuna:

12 Ndi siri, Ka ayi nwetara onwe-ayi ebe-obibi nile nke Chineke.

13 Chinekem, me ka ha di ka ihe nke ifufe nēfeghari buruburu, dika ahihia n'iru ifufe.

14 Dika ọku nke nēre oké ọhia, na dika ire-ọku nke nēme ka ugwu nile nwuru ọku;

15 Otù a were oké ifufe-Gi chua ha, were kwa oké ikuku-Gi me ka ha ma jijiji.

16 Me ka nlelì ju ha iru; ka ha we chọ aha-Gi, Jehova.

17 Ka ihere me ha, ka ha ma kwa jijiji rue mgbe ebigh-ebi; E, ka ha nwe iru-ihere, la n'iyi:

18 Ka ha we mara na Gi onwe-gi, Onye aha-Gi bu Jehova, nánf Gi, bu Onye kachasi ihe nile elu n'elu uwa nile.

ABU ỌMA 84.

1 Le ka ebe-obibi-Gi nile si buru ebe ahuru n'anya nke-uku, Jehova nke usu nile nke ndi-agma!

2 Agu agusiwo nkpuru-obim ike, e, ọ gwusiwo kwa n'ichọ ogige nile nke Jehova; obim na anu-arum nētiku Chineke di ndu nkpu ọnù.

3 Ọbuná nnunu di ntà achotawo ulo, eléke achotawo-kwa-ra onwe-ya akwu, ebe o tiyewo umu-ya, bú ebe-ichu-aja-Gi nile, Jehova nke usu nile nke ndi-agma, ezem na Chinekem.

4 Ndi ihe nāgara nke-oma ka ndi bi n'ulo-Gi bu: ha gānọ nēto Gi.

5 Onye ihe nāgara nke-oma ka madu ahu bu nke ike ọ nwere di na Gi; uzọ nile atuliri atuli ijeru Zaion di ha n'obi.

6 Mgbe ha nāgabiga ndagwurugwu Baka ha nēme ya ka ọ buru ebe isi-iyi di iche iche; ọzọ, miri-ozuzo mbu nēwere ngọzi nile kpuchie ya.

7 Ha nēsi n'ike jerue ike, anēme ka Chineke hu onye ọ bula nime ha nime Zaion.

8 Jehova, Chineke nke usu nile nke ndi-agma, nu ekperem: na nti, Gi Chineke nke Jakob.

9 Le ọta-ayi, Chineke, legide kwa iru onye-Gi etere manu.

10 N'ihì na otù ubōchi n'ogige-Gi nile di nma kari nnù ubōchi abua na ọgu iri n'ebe ọzọ. Arọputawom iguzo na nbata-uzọ n'ulo Chinekem, kari ibi n'ulo-ikwū nile nke nmebi-iwu.

11 N'ihì na anyanwu na ọta ka Jehova, bú Chineke, bu: amara na nsopuru ka Jehova gēnye: Ọ gagh-egbochi ezi ihe n'ebe ndi nējeghari n'izu-oké nọ.

12 Jehova nke usu nile nke ndi-agma, Onye ihe nāgara nke-oma ka madu ahu bu nke nātukwasi obi na Gi.

ABU QMA 85.

1 Jehova, ihe ala-Gi atowo Gi utọ; I mewo ndi Jakob adotara n'agha ka ha lata.

2 I bupuwo ajọ omume ndi-Gi, I kpuchiwo nmehie-ha nile.

3 I kpochapuwo nrubiga-ókè nke iwe-Gi: I siwo n'idi-okwu nke iwe-Gi chighari Onwe-gi.

4 Me ka ayi lata, Chineke nke nzọputa-ayi, me ka ọ gwusia, bú iwe ayi nàkpasu Gi.

5 Ọ bu rue mgbe ebigh-ebi ka I ganwesa ayi iwe? I gême ka iwe-Gi digide rue ọgbọ nile?

6 Gi onwe-gi agagh-eme ka ayi di kwa ndu ọzọ. Ka ndi-Gi we niria nime Gi?

7 Jehova, me ka ayi hu ebere-Gi, nye kwa ayi nzọputa-Gi.

8 M'gànu ihe Chineke, bú Jehova, gèkwu: n'ihì na Ọ gágwa ndi-Ya, gwa kwa ndi-ebere-Ya, okwu udo: ma ka ha ghara ilaghachi ba n'ihe-nzuzu.

9 Otú ọ di, nzọputa-Ya di nso ndi nātu egwu Ya; ka nsọpuru we biri n'ala-ayi.

10 Ebere na ezi-okwu ezutewo; ezi omume na udo esutuwo ọnu.

11 Ezi-okwu nēpú epú n'ala; ezi omume esiwo kwa n'elu-igwe lepu anya.

12 Ọzọ, Jehova gēnye ezi ihe; ala-ayi gēnye kwa ihe-omume-ya.

13 Ezi omume gāga n'iru Ya; Ọ gême kwa ka nzọ-ukwu-Ya nile ghọ uzọ.

UBQCHI NKE IRI-NA-ASA.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 86.

1 Jehova, tọ nti-Gi n'ala, zam; n'ihì na onye ewedara n'ala na ogbeye ka m'bu.

2 Debe nkpuru-obim; n'ihì na onye ebere ka m'bu: Gi onwe-gi Chinekem, zọputa orù-Gi nke nātukwasi obi na Gi.

3 Merem amara, Onye-nwe-ayi, n'ihì na Gi ka m'nàkpọku ogologo ubọchi nile.

4 Me ka nkpuru-obi orù-Gi nūria; n'ihì na ọ bu Gi, Onye-nwe-ayi, ka m'nēbuli nkpuru-obim nye.

5 N'ihì na Gi onwe-gi, Onye-nwe-ayi, di nma, I bu kwa onye nāgbaghara nmehie, I nāba kwa uba n'ebere n'aru ndi nile nàkpọku Gi.

6 Jehova, ge nti n'ekperem; na kwa nti n'olu ariri-ọ-amaram nile.

7 N'ubọchi nkpām m'gākọku Gi; n'ihì na I gāzam.

8 Ọ digh onye di ka Gi n'etiti chi nile, Onye-nwe-ayi; Ọ digh kwa ọlu di ka ọlu-Gi nile.

9 Mba nile ndi I meworo gābia kpọ isi ala n'iru Gi, Onye-nwe-ayi; ha gāsọpuru kwa aha-Gi.

10 N'ihì na onye uku ka I bu, I nālu kwa oké ọlu di iche iche: Gi onwe-gi bu Chineke, nání Gi.

11 Zim uzọ-Gi, Jehova; m'gējeghari n'ezi-okwu-Gi: me ka obim di n'otù itu egwu aha-Gi.

12 M'gēji obim nile kele Gi, Onye-nwe-ayi, Chineke; m'gāsọpuru kwa aha-Gi rue mgbe ebigh-ebi.

13 N'ihì na ebere-Gi di uku n'arum; I siwo n'ala-mọ nke dichasi ala naputa nkpuru-obim.

14 Chineke, ndi-nganga ebiliwo imegidem, nzukọ ndi nēme ka madu ma jijiji achọwo kwa nkpuru-obim, ha edogh kwa Gi n'iru ha.

15 Ma Gi onwe-gi, Onye-nwe-ayi, bu Chineke Nke nwere obi-ebere, Onye di kwa amara, Nke nādigh-ewe iwe ọsọsọ, Nke nāba kwa uba n'ebere na ezi-okwu.

16 Chem iru, me-kwa-ram amara; nye orù-Gi ike-Gi, zọputa kwa nwa-nwoke nke orù-Gi nwayi.

17 Merem ihe-iriba-ama bayere ezi ihe I gēmerem;

ka ndi nākpom asl we hu ya, ka ihere we me ha, n'ihī na Gi onwe-gi, Jehova, eyeworom aka, kasikwam obi.

ABU QMA 87.

- 1 Ntọ-ala-Ya di n'ugwu nsọ nile.
- 2 Jehova nāhu ọnu-uzọ-ama nile nke Zaion kari ebe-obibi nile nke Jakob.
- 3 Ihe di iche iche nke di nsọpuru ka anēkwu bayere gi, obodo Chineke.
- 4 M'gehota Rehab na Babilon, na ha di n'etiti ndi maram; le Filistia na Taia, ha na Etiopia; nka ka amuru n'ebe ahu.
- 5 Ọ bu kwa Zaion ka agēkwu okwu bayere ya, si, Onye na onye ọ bula ka amuru nime ya; ọzọ, Ya onwe-ya, bú Onye kachasi ihe nile elu, gēme ka o guzosie ike.
- 6 Jehova gāgu, mgbe O ji de ndi nile di iche iche n'akwukwọ, si, nka ka amuru n'ebe ahu.
- 7 Ma ndi nābù abù ma ndi nēte egwú, ha nile gāsī, isi-iyim nile di na Gi.

ABU QMA 88.

- 1 Jehova, Chineke nke nzọputam, n'ehihie ka m'tiworo nkpu, n'abali kwa, n'iru Gi:
- 2 Kwe ka ekperem bata n'iru Gi; tọ nti-Gi n'ala n'iti-nkpum:
- 3 N'ihī na afọ ihe ọjọ di iche iche ejuwo nkpuru-obim, ndum abiaruwo kwa nso ala-mọ.
- 4 Aguwoom na ndi nārīda n'olùlù; aghọwom onye di ka nwoke nēnwegh ike:
- 5 Anọm n'etiti ndi nwuru anwu, buru onye nwere onwe-ya, dika ndi egburu egbu ndi nēdina n'ili, ndi I nēchetagh ọzọ; ndi ahu bu kwa ndi ebipuworo n'aka-Gi.
- 6 I tọgbowom n'olùlù dichasi ala, n'ebe di iche iche gbara ọchichiri, nime miri di omimi.

- 7 Onuma-Gi akwagidewom, I werewo kwa ebili-miri-Gi nile wedam n'ala.
- 8 I mewo ka ndi m'mara nke-oma nọm n'ebe di anya; I mewom ka m'ghorọ ha ihe-árú: abum onye egbochiworo, adighm-apu kwa n'èzí.
- 9 Anyam adalawo n'isi site na nweda-n'ala: Jehova, akpọkuwom I kwa-ubochi, agbasawom ọbu-akam abua n'ebe I nọ.
- 10 Ọ bu ndi nwuru anwu ka I gāluru oké ọlu? Ndi nādigh ndu, hà gēbili kele Gi?
- 11 Agākọ akukọ ebere-Gi n'ili? Agākọ akukọ ikwesi-ntukwasi-obi-Gi n'ebe-ila-n'iyi?
- 12 Agāmara oké ọlu-Gi n'ọchichiri? Agāma kwa ezi omume-Gi n'ala nchezọ-ihe?
- 13 Ma mu onwem, ọ bu Gi ka m'tikuworo, Jehova, Ọ bu kwa n'ututu ka ekperem gēje izute Gi.
- 14 Jehova, n'ihī gini ka I nāju nkpuru-obim? Nihī gini ka I nēzonarim iru-Gi?
- 15 Onye ewedara n'ala na onye nēkubì ume ka m'bu site na nwata: eburuwom oké ujọ Gi nile, obim nālọ miri.
- 16 Iwe-Gi di ọku agabigawo n'isim: ihe-egwu-Gi nile ekpochapusiwoom.
- 17 Ha dim buruburu dika miri ogologo ubochi nile; ha agbawom buruburu n'otù.
- 18 I mewo ka onye nāhum n'anya na eyim nọm n'ebe di anya, ndi m'mara nke-oma ka ọchichiri bu.

UBQCHI NKE IRI-NA-ASA.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA 89.

- 1 Ebere nile nke Jehova ka m'gābù abù ha rue mgbe ebigh-ebi: ọgbọ nile ka m'gēwere ọnum me ka ha mara ikwesi-ntukwasi-obi-Gi.

2 N'ihì na asiwom, Rue mgbe ebigh-ebi ka agèwuli ebere elu dika ulo; elu-igwe, I gème ka ikwesi-ntukwasi-obi-Gi guzosie ike nime ha.

3 Mu na onye M'òputara agbawo ndu, ańu-worom Devid, bú orùm, iyi;

4 Rue mgbe ebigh-ebi ka M'gème ka nkpuru-gi guzosie ike, m'gèwu kwa oche-eze-Gi rue ogbò nile.

5 Elu-igwe gèkele kwa oké òlu-Gi, Jehova; kele kwa ikwesi-ntukwasi-obi-Gi nime nkpòkòta nke ndi nsò.

6 N'ihì na ònye nime mbara-igwé ka agèji turu Jehova? Ònye yiri Jehova n'etiti umu Chineke?

7 Q bu Chineke Nke anàmara jijiji ri-nne n'izù nzuzo nke ndi nsò, Q bu kwa Onye anātu egwu Ya kari ndi nile di Ya buruburu.

8 Jehova, Chineke nke usu nile nke ndi-agma, ònye di ike dika Gi, Ja? Ikwesi-ntukwasi-obi-Gi di kwa Gi buruburu.

9 Gi onwe-gi nāchi nbili-elu nke oké osimiri: mgbe nmali-miri-ya nile nēbuli onwe-ha elu, Gi onwe-gi nēme ka ha dajua.

10 Gi onwe-gi azòpiawo Rehab, dika onye egburu egbu; I werewo ogwe-aka nke ike-Gi chusa ndi-iro-Gi.

11 Gi nwe elu-igwe, Gi nwe kwa uwa: elu-uwa dum madu bi na ùjù-ya, Gi onwe-gi atòwo ntò-ala-ha.

12 Ugwu na Ndidá, Gi onwe-gi ekèwò ha: Teboá na Heamon nēti nkpu òhù n'aha-Gi.

13 Gi nwere ogwe-aka nke idi-ike di nime ya; aka-Gi di ike, aka-nri-Gi di elu.

14 Ezi omume na ikpe ziri ezi bu onòdu guzosiri ike nke oche-eze-Gi: ebere na ezi-okwu nāga n'iru Gi.

15 Ndi ihe nāgara nke-oma ka ndi ahu bu nke mara olu iti-nkpu ahu: Jehova, n'ihè nke iru-Gi ka ha nēje ije.

16 N'aha-Gi ka ha nēteghari egwú òhù ogologo ubòchi nile: Q bu kwa n'ezi omume-Gi ka ha nādi elu.

17 N'ihì na ima-nma nke ike-ha ka I bu: Q bu kwa n'utò ihe-ayi nātò Gi ka mpi-ayi nādi elu.

18 N'ihì na Jehova nwe òta-ayi; Q bu kwa Onye Nsò nke Israel nwe eze-ayi.

19 Mgbe ahu I gwara ndi-ebere-Gi okwu n'òhù, si, Atukwasiwom iye-aka n'aru dike; emewom ka otù onye aròputaworo n'etiti ndim di elu.

20 Achòtawom Devid, bú orùm: ewerewom manu nsòm te ya:

21 Onye akam gèguzosi ike n'ebe ò nò; òzò, ogwe-akam gāgba ya ume.

22 Onye-iro agagh-abiakwasi ya na mberede, òzò, nwa nke ajò omume agagh-eweda ya n'ala.

23 M'gètipia kwa ndi nākpagbu ya n'iru ya, ti kwa ndi nākpò ya asì ihe.

24 Ma ikwesi-ntukwasi-obim na eberem gādi n'aru ya: Q bu kwa n'aham ka mpi-ya gādi elu.

25 M'gèdo kwa aka-ya n'oké osimiri, do kwa aka-nri-ya n'osimiri nile.

26 Onye ahu gākpòm, si, Nnam ka I bu, Chinekem, na oké nkume nke nzòputam.

27 Òzò, Mu onwem gème ya òkparam, onye kachasi ihe nile elu n'ebe ndi-eze nke uwa nò.

28 Rue mgbe ebigh-ebi ka M'gèdebere ya eberem, ogbugba-ndum gèkwesi-kwa-ra ya ntukwasi-obi.

29 M'gème kwa ka nkpuru-ya dirue mgbe ebigh-ebi, me kwa ka oche-eze-ya di ka ebòchi nile nke elu-igwe.

30 Q buru na umu-ya arapu iwum, ghara kwa ijeghari n'ikpém nile.

31 Q buru na ha eme ka ukpurum nile ghara idi nsò, ò buru kwa na ha edebegh ihe nile M'nyere n'iwu;

32 M'gèwere kwa nkpa-n'aka leta njehie-ha, were kwa ihe-otiti leta ajò omume-ha.

33 Ma M'gagh-esi n'ebe ò nò mebie eberem,

m'gagh-ekwu kwa okwu-ugha megide ikwesi-ntukwasi-obim.

34 M'gagh-eme ka oğbugba-ndum ghara idi nsq, qzq, m'gagh-agbanwe ihe siworo n'egbugbere-ɔnum abua puta.

35 Otù ugbò ka M'jiworo idi-nsq̄m ñua iyi; m'gagh-agwa Devid okwu-ugha ma-qli;

36 Nkpuru-ya gādiru mgbe ebigh-ebi, oche-eze-ya gādi kwa ka anyanwu n'irum.

37 Dika ɔnwa ka o gēguzosi ike rue mgbe ebigh-ebi; qzq, Onye-āmā Nke nq̄ na mbara-igwē kwesiri ntukwasi-obi.

38 Ma Gi onwe-gi achupuwo, ju kwa aju, I wesabigawo onye-Gi etere manu iwe ókè,

39 I sq̄wq̄ oğbugba-ndu nke orù-Gi oyi: I mewo ka okpu-eze-ya ghara idi nsq̄ ɔbunā rue ala.

40 I tiwawo ogige-ya nile; I mewo ka ebe-ya nile ewusiri ike buru ihe dapiara adapia.

41 Ndi nile nke nāgabiga n'uzq̄ apunarawo ya ihe: Ɔ ghq̄woro ndi-agbata-obi-ya ihe-ita-uta.

42 I mewo ka aka-nri nke ndi nākpagbu ya di elu; I mewo ka ndi-iro-ya nile ñuria.

43 Ɔzq̄, I nēme ka ɔnu nma-agma-ya laghachi azu, I megħ kwa ka o guzosie ike n'agma.

44 I mewo ka onwunwu-ɔcha-ya kwusi, I tudawo kwa oche-eze-ya rue ala.

45 I bilatawo ubq̄chi nile ɔ bu okorq̄bia: I werewo ihere kpuchie ya n'aru.

46 Jehova, rùe ole mgbe ka I gēzobe onwe-gi ebigh-ebi? Rùe ole mgbe ka ɔnuma-Gi ganēre dika ɔku?

47 Cheta otù mgbe ndu mu onwem di nkpunkpu: Ɔ bu ihe-efu gini ka I kēworo umu madu nile nyel

48 Òle nwoke ɔ bu nke gādi ndu, ghara ihu ɔnwu anya, nke gēme ka nkpuru-obi-ya wepuga onwe-ya n'aka ala-mq̄?

49 Òle ebe ebere mbu Gi nile di, Onye-nwe-ayi-nke I nuru Devid iyi bayere ha n'ikwesi-ntukwasi, obi-Gi?

50 Onye-nwe-ayi, cheta ita-uta ndi-orù-Gi; eburu-wom n'obim ita-uta nke ndi nile di iche iche bara uba;

51 Nke ndi-iro-Gi jiworo ta uta, Jehova, nke ha jiworo ta nzq̄-ukwu nile nke onye-Gi etere manu uta.

52 Onye agq̄ziri agq̄zi ka Jehova bu rue mgbe ebigh-ebi. Amen, na Amen.

UBQCHI NKE IRI-NA-ASATQ̄.

EKPERE UTUTU.

ABU ƆMA 90.

1 Onye-nwe-ayi, ebe-obibi ka Gi onwe-gi buworo ayi n'ogbq̄ nile.

2 Tutu amuputa ugwu, ma-ɔbu tutu I kpua uwa na elu-uwa dum madu bi, ɔbunā site na mgbe ebigh-ebi rue mgbe ebigh-ebi, Gi onwe-gi bu Chineke.

3 I nēme ka madu laghachi n'ájá; I we si, Laghachinu, umu madu.

4 N'ihì na nnù arq̄ abua na ɔgu iri n'anya-Gi di ka nyahuru mgbe ɔ nāga, na dika otù nche n'abali.

5 I wuchapuwo ha dika oké miri-ozuzo; nāni ura ka ha bu: n'ututu ha di ka ahiiha nētó etó;

6 N'ututu ɔ nāgbawa uzari, nētó kwa etó; n'anyasi ka anēbipu ya, ɔ we kp̄onwua.

7 N'ihì na emewo ka ayi gwusia n'iwe-Gi, Ɔ bu kwa n'ɔnuma-Gi ka emeworo ka ayi ma jijiji.

8 I dowo ajq̄ omume nile ayi n'iru Gi, I dowo nmehie-ayi zoro ezo n'ihè nke iru-Gi.

9 N'ihì na ubq̄chi-ayi nile agawo nime nrubiga-ókè nke iwe-Gi: ayi emewo ka arq̄ nile ayi gwusia dika otù nze-ume.

10 Ubq̄chi arq̄ nile ayi di ɔgu arq̄ atq̄ na iri, ma ɔ

buru na ha esite n'idi-ike-ayi rue oḡu aṛo anḡ; otú o di, nganga-ha bu nání idḡgbu-onwe-ha-n'ḡlu na aḡo ihe. N'íhi na o gbapuwo oḡoḡo, ayi we fela dika nnunu.

11 Onye mara ike nke iwe-Gi, na nrubiga-ókè nke iwe-Gi dika egwu nke kwesiri Gi si di?

12 Si otú a me ka ayi mara iguta uboche-ayi, ka ayi we me ka obi amam-ihe bia.

13 Lata, Jehova; rùe ole mgbe? Chèghari kwa obi-Gi bayere ndi-orù-Gi.

14 Were ebere-Gi me ka aḡo ju ayi n'ututu; ka ayi we tie nkpu oñù, ñurí kwa, uboche-ayi nile.

15 Me ka ayi ñuria dika uboche nile si di I weda-woro ayi n'ala nime ha, na dika aṛo si di nke ayi huworo ihe oḡo nime ha.

16 Kwe ka ndi-orù-Gi hu ḡlu-Gi, kwe kwa ka ahu ima-nma-Gi n'aru umu-ha.

17 Ka idi-utḡ nke Onye-nwe-ayi, bú Chineke-ayi, dikwasi ayi: Gi me kwa ka ḡlu aka-ayi guzosie ike n'aru ayi; E, ḡlu aka-ayi, me ka o guzosie ike.

ABU OMA 91.

1 Onye nēbi n'ēbe-nzuzo nke Onye kachasi ihe nile elu, o bu n'okpuru ndò nke Onye puru ime ihe nile ka o nāḡo oḡḡo-abali.

2 M'gāsi Jehova, I bu ebe-ngbabām na ebem ewusiri ike; I bu Chínkem, Onye m'nātukwasi obi.

3 N'íhi na Ya onwe-ya gānaputa gi n'igbudo nke osi oñyà, na n'aka aḡo oṛia nēfe efe nke nēweta ila-n'íyí.

4 Nkù-Ya ka O gēji kpuchie gi, o bu kwa n'okpuru nkù-Ya abua ka i gāgbabà: oṛta uku na oṛta di buru-buru ka ezi-okwu-Ya bu.

5 I gagh-atu egwu site n'oké egwu nke abali, ma-oḡu site n'akú nke nēfeghari n'ehihie;

6 Ma-oḡu site n'ajḡ oṛia nēfe efe nke nējeghari n'ochichiri, ma-oḡu site na nbipu nke nēbibi n'etiti-ehihie.

7 Nnù madu abua na oḡu iri gāda n'akuku-gi, orú nnù madu na nnù ise gāda kwa n'aka-nri-gi; ma o gagh-abiaru gi nso.

8 O bu nání na i gēji anya-gi abua legide, we hu nkweghachi nke ndi nēmebi iwu.

9 N'íhi na gi onwe-gi asiwo, Jehova bu ebe-ngbabām; n'íhi na o bu Onye kachasi ihe nile elu ka i meworo ebe-obibi-gi;

10 Ihe oḡo agagh-adakwasi gi, ihe-otiti agagh-abiaru kwa nso ulo-ikwū-gi.

11 N'íhi na ndi-mḡ-ozí-Ya ka O gēnye iwu bayere gi, idebe gi n'uzḡ-gi nile.

12 N'elu oḡu-aka-ha ka ha gēburu gi, ka i ghara ikpḡbi ukwu-gi na nkume.

13 Oḡuná oḡum na aju-ala ka i gāḡkwasi ukwu: I gāḡḡbu nwa-oḡum na ogologo anu-miri.

14 N'íhi na o huwom n'anya si-ike, M'gēme kwa ka o gbaputa: M'gēme ka o nḡ n'ēbe di elu, n'íhi na o mawo aham.

15 O gākpḡkum, M'gāza kwa ya; mu onwem gāḡyere ya n'ahuhu: m'gāḡputa ya, sḡpuru kwa ya.

16 Ubochi ndu di ogologo ka M'gēji me ka aḡo ju ya, M'gēme kwa ka o lekwasi nzḡputam anya.

ABU OMA 92.

1 O bu ezi ihe ikele Jehova ekele, na ibūku aha-Gi abú oma, Gi Onye kachasi ihe nile elu:

2 Igosi ebere-Gi n'ututu, igosi kwa ikwesi-ntukwasi-obi-Gi kwa-abali,

3 Nēji ubḡ nke akwara iri, nēji kwa une; nēji higgaiḡon n'elu ubḡ-akwara.

4 N'íhi na I mewo ka m'ñuria site n'ḡlu-Gi, Jehova: O bu n'ḡlu nile nke aka-Gi ka m'gēti nkpu oñù,

5 Le ka ḡlu-Gi nile si di uku, Jehova! èchichè-Gi miri emi nke-uku.

6 Madu nke bu anu-phia adigh-ama ama; Onye-nzuzu adigh-aghota kwa nka:

7 Mgbe ndi nemebi iwu nama akwukwo dika ihe-okuku, mgbe ndi nile nke nalu ajo ihe nawa kwa okoko-osisi; O bu ka ewe kpochapu ha rue mgbe nile ebigh-ebi:

8 Ma Gi onwe-gi no n'ebe di elu rue mgbe ebigh-ebi, Jehova.

9 N'ih na, le, ndi-iro-Gi, Jehova, n'ih na, le, ndi-iro-Gi gala n'iyi; ndi nile nke nalu ajo ihe gkesa onwe-ha.

10 Ma I mewo ka mpim di elu dika mpi atu: ejiwo manu onu wusam.

11 Anyam elekwasibo kwa ndi nchem anwu, ihe bayere ndi nebili imegidem, bu ndi neme ihe oyo, ka ntim abua nnu.

12 Onye ezi omume gawa igu dika nkwa: dika osisi cedar nime Lebanon ka o gebu ibu.

13 Ndi akuworo n'ulo Jehova dika osisi gama akwukwo n'ogige nile nke Chineke-ayi.

14 Ha ganq nami nkuru n'isi-awo; osisi nke miri di ha n'aru ri-nne, nke nwezu-kwa-ra akwukwo ndu, ka ha gabu.

15 Igosi na Jehova ziri ezi; O bu oké nkumem, o digh kwa ajo omume di nime Ya.

UBQCHI NKE IRI-NA-ASATO.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA 93.

1 Jehova bu eze; idi-elu ka O yiriworo dika uwe; Jehova eyiriwo uwe, O werewo ike ke Onwe-ya n'ukwu: oyo, elu-uwa dum madu bi neguzosi ike, adigh-ewezuga ya n'onodu-ya.

2 Oche-eze-Gi eguzosiwo ike site na mgbe ochie; site na mgbe ebigh-ebi ka I no.

3 Osimiri eweliwo olu-ha, Jehova, osimiri eweliwo olu-ha; osimiri neweli ebili-miri nile ha elu.

4 Kari olu nile nke otutu miri, kari ebili-miri nile di ebube nke oké osimiri, Jehova Nke no n'ebe di elu di ebube.

5 Ihe-ama-Gi nile kwesiri ntukwasi-obi nke-uku: n'ebe ulo-Gi di idi-nso mara nma, Jehova, rue ubochi nile nke ndu di ogologo.

ABU QMA 94.

1 Chineke nke obbo nile, Jehova, Chineke nke obbo nile, nwuputa ihé,

2 Bulie Onwe-gi, Onye-ikpe nke uwa: nyeghachi ndi-npako nmeso-ha.

3 Jehova, rue ole mgbe ka ndi nemebi iwu, rue ole mgbe ka ndi nemebi iwu ganuri onu-agma?

4 Ha nekwuwa okwu-onu, ha nekwu oké okwu: ndi nile nke nalu ajo ihe nanya isi,

5 Ndi-Gi ka ha nazopia, Jehova, O bu kwa ihe-nketa-Gi ka ha neweda n'ala.

6 Ha negbu nwayi di-ya nwuru, na obla, ha negbu kwa umu-ngbei n'ochu.

7 Ha we si, Ja agagh-ahu, Chineke nke Jakob agagh-amata kwa.

8 Ghotanu, unu ndi bu anu-phia n'etiti ndi Israel: unu ndi-nzuzu kwa, ole mgbe unu genwe uche?

9 Onye naku nti dika ihe-okuku, O gagh-anu ihe? ma-ogu Onye nakpu anya, O gagh-ahuwa uzo?

10 Onye nado mba nile aka na nti, O gagh-aba nba, bu Onye nezi, madu ihe-omuma?

11 Jehova mara echiche madu, na echiche ahu bu nani otu nku-ume.

12 Onye ihe nagara nke-oma ka nwoke ahu bu nke I nado aka na nti, Ja, Onye I nesi kwa n'iwu-Gi zi ihe;

13 Ime ka ọ nọ jù pua n'ubochi nile nke ihe ọjọ, rue mgbe agēgwuru onye nēmebi iwu olùlù.

14 N'ihì na Jehova agagh-ara ndi-Ya aka, Ọ gagh-arapu kwa ihe-nketa-Ya.

15 N'ihì na ikpé gālaghachikute ezi omume: ndi nile ndi ziri ezi n'obi gēso kwa ya.

16 Onye gēbilitirim imegide ndi nēme ihe ọjọ? Onye gēme onwe-ya ka o guzosierem ike imegide ndi nālu ayo ihe?

17 Ọ buru na Jehova abugh onye nēyerem aka, Ọ fọduru nwa mgbe nkpuru-obim gēbiworì n'ebe inọ-dū.

18 Ọ buru na asiwom, Ewezugawo ukwum n'ọnọdu-ya; ebere-Gi nākwagidem, Jehova.

19 Mgbe nchegbum nāba uba n'imem. Nkasi-obi-Gi nile nāgugu nkpuru-obim.

20 Agējikọta Gi na oche-eze nke ihe-ila-n'iyi nile, Nke nēji ukpuru kpuzi nmegbu?

21 Ha nēdo onwe-ha n'usu ndi nāpunara madu ihe imegide nkpuru-obi onye ezi omume, Ọ bu kwa ọbara nēmegh ihe ọjọ ka ha nāma ikpe.

22 Ma Jehova aburuworom ulo-elù; Chinekem bu kwa oké nkume nke ebe-ngbabam.

23 Ọ mewo kwa ha ayo ihe-ha laghachikute ha, Ọ bu kwa ihe ọjọ ha ka O gēji kpochapu ha; Jehova, bú Chineke-ayi, gēkpochapu ha.

UBQCHI NKE IRI-NA-ITEGHETE.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 95.

1 Bianu, ka ayi tikue Jehova nkpu ọnù: ka ayi tikusie oké nkume nke nzọputa-ayi nkpu ọnù ike.

2 Ka ayi were ekele bia n'iru Ya, ka ayi were abù qma tikusie Ya nkpu ọnù ike.

3 N'ihì na Chineke uku ka Jehova bu, Ọ bu kwa Eze uku nāchi chi nile.

4 Onye ebe nile nke michasiri emi nke uwa di n'aka-Ya: ebe dichasi elu nke ugwu nile bu kwa nke Ya.

5 Onye nwere oké osimiri, Ya onwe-ya me-kwa-ya ya; Ọ bu kwa aka-Ya kpuru ala-akọrọ.

6 Batanu, ka ayi kpọ isi ala ruru kwa ala; ka ayi gbue ikperè n'ala n'iru Jehova Onye meworo ayi:

7 N'ihì na Ya onwe-ya bu Chineke-ayi: ayi onwe-ayi bu kwa ndi Ọ nāzù dika aturu, buru kwa igwè aturu nke aka-Ya. Ta, ọ buru na unu ege nti olu-Ya,

8 Unu emela ka obi-unu sie ike, dika na Meriba, dika n'ubochi Masa n'ọzara:

9 Mgbe nna-unu-hà nwaram, nwaputam ihè, hu kwa ọlun.

10 Ọgu arọ abua ka M'nāsọ ọgbọ ahu oyi, m'we si, Ndi nke nākpafu n'obi-ha ka ha bu, ha onwe-ha amagh kwa uzọm nile:

11 N'ihì ya anurum iyi n'iwem, si, ha agagh abà n'izu ikem ma ọli.

ABU QMA 96.

1 Bùkuenu Jehova abù ọhu: bùkuenu Jehova abù, unu uwa nile.

2 Bùkuenu Jehova abù, gọzienu aha-Ya; Nēzisanu ozi nzọputa-Ya site n'otù ubochi rue ubochi ọzọ.

3 Kọsanu akukọ ebube-Ya n'etiti mba nile. Akukọ oké ọlu-Ya nile n'etiti ndi nile di iche iche.

4 N'ihì na Jehova di uku, buru kwa onye anèto nke-uku: onye anātu egwu Ya ka Ọ bu n'elu chi nile.

5 N'ihì na chi nile nke ndi nile di iche iche bu ihe-efu: ma Jehova mere elu-igwe.

6 Ebube na ima-nma di n'iru Ya: ike na nma di n'ebe nsọ Ya.

7 Nyenu Jehova, unu agburu nke ndi nile di iche iche, nyenu Jehova nsopuru na ike.

8 Nyenu Jehova nsopuru aha-Ya: butenu onyinye-inata-iru-oma, bata n'ogige-Ya nile,

9 Kponu isi ala nye Jehova n'ima-nma nke idinsq: ka o nēgbu unu ngbu site n'iru-Ya, unu elu-uwa nile.

10 Sinu n'etiti mba nile, Jehova bu eze: ozo, elu-uwa dum madu bi nēguzosi ike, adigh-ewezuga ya n'qndu-ya: Q gēkpe ndi nile di iche iche ikpe n'izi-ezi.

11 Ka elu-igwe nūria, ka uwa teghari kwa egwū qnū; ka oké osimiri bigbo, ya na ūjū-ya;

12 Ka qhia nūria qnu-agma, ya na ihe nile nke di nime ya; mgbe ahu osisi nile nke oké qhia gēti nkpu qnū;

13 N'iru Jehova, n'ihī na Q biawo; n'ihī na Q biawo ikpe uwa ikpe: O gēji ezi omume kpe elu-uwa dum madu bi ikpe, O gēji kwa ikwesi-ntukwasi-obi-Ya kpe ndi nile di iche iche ikpe.

ABU QMA 97.

1 Jehova bu eze; ka uwa tegharia egwu qnū; ka ala bara uba nke di oké osimiri buruburu nūria.

2 Igwe-oji na oké qchichiri di Ya buruburu: ezi omume na ikpé ziri ezi bu qndu guzosiri ike nke oche-eze-Ya.

3 Qku nāga n'iru Ya, nēsure kwa ndi-nkpagbu-Ya buruburu.

4 Amūmā-Ya nile nyere elu-uwa dum madu bi ihē. Uwa huru ya, q we gbue ya ngbu.

5 Ugwu nile gbazepuru dika wax n'iru Jehova, n'iru Onye-nwe uwa nile.

6 Elu-igwe gosiri ezi omume-Ya, ndi nile di iche iche hu-kwa-ra ebube-Ya.

7 Ka ihere me ndi nile ndi nēfē arusi apiri api

ōtufē, ndi nānya isi n'ihe-efu di iche iche, kponu isi ala nye Ya, unu chi nile.

8 Zai onuru, we nūria, umu-ndinyom Juda we tegharia egwu qnū; n'ihī ikpé-Gi nile, Jehova.

9 N'ihī na Gi onwe-gi, Jehova, bú Onye kachasi ihe nile elu n'elu uwa nile: emewo ka I di elu nke-uku n'elu chi nile.

10 Unu ndi nāhu Jehova n'anya, kponu ihe qjo asi: Q nēdebe nkpu-obi ndi-ebere-Ya; Q nānaputa ha n'aka ndi nēmebi iwu.

11 Aghaworo onye ezi omume ihē dika nkpu, aghawo-kwa-ra ndi ziri ezi n'obi qnū.

12 Nūrianu na Jehova, unu ndi ezi omume, kele-kwa-nu ihe-ncheta-Ya di nsq.

UBQCHI NKE IRI-NA-ITEGHETE.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA 98.

1 Būkuenu Jehova abū qhu; n'ihī na Q luwo oké qnū di iche iche: aka-nri-Ya na ogwe-aka-Ya di nsq enyewo Ya nzqputa.

2 Jehova emewo ka amara nzqputa-Ya: n'anya mba nile ka O kpugheworo ezi omume-Ya.

3 Q chetawo ebere-Ya na ikwesi-ntukwasi-obi-Ya n'ēbe ulo Israel di: nsqtu nile nke uwa ahuwo nzqputa Chineke-ayi.

4 Tikusieni Jehova nkpu qnū ike, uwa nile: tiwanu nkpu, tienu nkpu qnū, būanu abū qma.

5 Werenu ubq-akwara būkue Jehova abū qma; werenu ubq-akwara na olu abū qma.

6 Chirinu opī na olu opī-ike tisie nkpu qnū ike n'iru Eze, bú Jehova.

7 Ka oké osimiri bigbo, na ūjū-ya; elu-uwa dum madu bi, na ndi bi nime ya:

8 Ka osimiri nile kua aka-ha; ka ugwu tie nkpu qnū n'otū;

9 N'iru Jehova, n'ihì na Q biawo ikpe uwa ikpe; Q gèwere ezi omume kpe elu-uwa dum madu bi ikpe, Q gèwere kwa izi ezi kpe ndi nile di ichè ichè.

ABU QMA 99.

1 Jehova bu eze; ka ndi nile di ichè ichè ma jijiji: O nēbi n'etiti cherubim; ka uwa me nkpatu.

2 Jehova di uku nime Zaion; Onye di elu ka Q bu kwa n'elu ndi nile di ichè ichè.

3 Ka ha kele aha-Gi nke di uku, nke anātu kwa egwu ya: Onye nsọ ka Q bu.

4 Ike nke eze nāhu kwa ezi ikpé n'anya; Gi onwe-gi emewo ka izi-ezi guzosie ike, ezi ikpé na ezi omume ka Gi onwe-gi meworo nime Jakob.

5 Bulienu Jehova, bú Chineke-ayi, elu, kpọ-kwa-nu isi ala n'ebe ihe-ngbakwasi-ukwu-Ya di: Onye nsọ ka Q bu.

6 Moses na Eron n'etiti ndi-nchu-aja-Ya, Samuel kwa n'etiti ndi nākpọku aha-Ya; ha nākpọku Jehova, Ya onwe-ya we za ha.

7 N'ogidi igwe-oji ka Q nāgwa ha okwu: ha debere ihe-àmà-Ya nile, na ukpuru Q nyere ha.

8 Jehova, bú Chineke-ayi, Gi onwe-gi zara ha, Chineke Nke nēbupu nmehie ka I buru ha. Ma I bu onye nābọ ọbọ omume nile ha.

9 Bulienu Jehova, bú Chineke-ayi, kpọ-kwa-nu isi ala n'ebe ugwu nsọ Ya di; n'ihì na onye nsọ ka Jehova, bú Chineke-ayi, bu.

ABU QMA 100.

1 Tikusienu Jehova nkpu ọnù ike, uwa nile.

2 Werenu ọnù fè Jehova ọfufè: werenu iti-nkpu ọnù bia n'iru Ya.

3 Maranu na Jehova, Ya onwe-ya bu Chineke: Ya onwe-ya emewo ayi, q bu kwa Ya nwe ayi; ayi bu ndi-Ya, na igwè aturu nke ọzùzù-anu-Ya.

4 Werenu ekele ba n'ọnu-uzọ-ama-Ya nile, werenu

otuto ba n'ogige-Ya nile: kelenu Ya, gọzi-kwa-nu aha-Ya.

5 N'ihì na Jehova di nma; rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di; rue ọgbọ nile ka ikwesi-ntukwasi-obi-Ya di kwa.

ABU QMA 101.

1 Ebere na ezi ikpé ka M'gābù n'abù: Gi, Jehova, ka m'gābùku abù ọma.

2 M'gēnwe uche n'uzọ zuru okè: ọle mgbe I gābiakutem? M'gējeghari n'etiti ulom n'izu-oke nke obim.

3 M'gagh-edo ihe jọgburu onwe-ya n'irum: akpọwom ọlu nke ndi nējehie asi; ọgagh-arapara n'arum.

4 Obi gbagorọ agbagọ gēsi n'ebe m'nọ wezuga onwe-ya: Q digh onye ọjọ m'gāmara.

5 Onye nēkpé madu-ibe-ya ikpé na nzuzo, onye ahu ka m'gēkpochapu: Onye nwere anya npako na obi di nganga, onye ahu ka m'nāpugh inagide.

6 Anyam abua di n'aru ndi kwesiri ntukwasi-obi n'ala, ka mu na ha we biri: Onye nēje ije n'uzọ zuru okè, onye ahu gējerem ozi.

7 Onye nālu ọlu aghughọ agagh-ebi n'etiti ulom: Onye nēkwu okwu-ugha agagh-eguzosi ike n'iru anyam.

8 Kwa-ututu ka m'gēkpochapu ndi nile nēmebi iwu n'ala; isi n'obodo Jehova bipu ndi nile nālu ajoy ihe.

UBOCHI NKE ORU.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 102.

1 Jehova, nuru ekperem, ka ntikum ru kwa Gi nti.

2 Ezonari lam iru-Gi n'ubochi ahuhu m'nāhu: tọ nti-Gi n'ala n'ebe m'nọ; n'ubochi m'nākpọku Gi zam ngwa ngwa.

3 N'ihì na ubòchim nile agwusiwo n'anwuru-òku, erechapuwo kwa òkpukpum nile dika òlòkò-òku.

4 Ètigbuwo obim dika ihe akuru n'ala, ò we kponwua; n'ihì na echezòwom iri nrim.

5 Site n'òlu ize-umem òkpukpum araparawo n'an-arum.

6 Eyirim okwolo nke òzara; aghòwom ihe dika okwukwu nke nkponkpò ebe.

7 Amuruwom anya, we ghò ihe dika nnunu ntà nke nání ya nò n'elu-ulo.

8 Ogologo ubòchi nile ka ndi-irom nàtam uta; ndi nàwí ara imegidem ejiwom nua iyi.

9 N'ihì na eriwom ntu dika nri, were kwa ikwa-àkwá gwakòta ihe-ònuhum.

10 Site n'ìwe-Gi na onuma-Gi: n'ihì na I buliwom elu, we tufuem.

11 Ubòchim nile di ka onyinyo nke nēsetipu onwe-ya site n'òdida-anyanwu; mu onwem nàkpònwu kwa dika ihe akuru n'ala.

12 Ma Gi onwe-gi, Jehova, nānòdu dika eze rue mgbe ebigh-ebi; ncheta-Gi nādiru kwa ògbò nile.

13 Gi onwe-gi gēbili, nwe obi-ebere n'aru Zaion; n'ihì na mgbe eruwo imere ya amara, n'ihì na mgbe akara àkà abiawo.

14 N'ihì na nkume-ya nile nātò ndi-orù-Gi utò, ha nēme-kwa-ra ájá-ya amara.

15 Mba nile gātu kwa egwu aha Jehova, eze nile nke uwa gātu kwa egwu ebube-Gi:

16 N'ihì na Jehova ewuwo Zaion, Ò mewo Onwe-ya ka ahú Ya nime ebube-Ya.

17 Ò chewo ekpere nke onye nēnwegh ihe iru, Ò ledagh kwa ekpere-ha anya.

18 Agēde nka n'akwukwò nye ògbò nēso n'azu: òzò, otù ndi nke agēkè gēto Ja.

19 N'ihì na O siwo n'ēbe di elu nke ebe nsò Ya lepu anya, Jehova esitewo n'elu-igwe legide uwa anya;

20 Inu ize-ume nke onye-nkpòrò; itòpu ndi nāghagh inwu anwu;

21 Ka ha we kò akukò aha Jehova nime Zaion, kò kwa akukò otuto-Ya nime Jerusalem;

22 Mgbe ndi nile di iche iche gāchikòta onwe-ha n'otù, ha na ala-eze nile, ifè Jehova òfufè.

23 Ò wedawo ikem n'uzò; O bilatawo ubòchim nile.

24 Asirim, Chinekem, emela ka m'la n'elu n'etiti ubòchim nile: n'ògbò nile ka arò-Gi nādigide.

25 Na mgbe ochie ka I tòrò ntò-ala nke uwa; òlu aka-Gi ka elu-igwe bu kwa.

26 Ha onwe-ha gāla n'iyi, ma Gi onwe-gi nēguzo-gide: ha nile gāka kwa nká dika uwe; dika ákwá-ngbokwasi ka I gāgbanwe ha, agāgbanwe kwa ha:

27 Ma Gi onwe-gi bu Onye ahu Nke nādi mgbe nile, arò-Gi nile agagh-agwu kwa agwu.

28 Umu nke ndi-orù-Gi gēbigide, nkpuru-ha gēguzosi ike n'iru Gi.

ABU QMA 103.

1 Gòzie Jehova, nkpuru-obim; ka ihe nile nke di nimeg gòzi kwa aha nsò Ya.

2 Gòzie Jehova, nkpuru-obim, echezò-kwa-la nmeso qma Ya Ò nēmeso gi:

3 Bú Onye nāgbaghara gi ajò omume-gi nile; Onye nāgwò òria-gi nile;

4 Onye nāgbaputa ndu-gi n'aka nbibi; Onye nēkpube gi okpu-eze, bú ebere na obi-ebere di iche iche:

5 Onye nēwere ezi ihe me ka afò ju onu-gi; idi-na-nwata-gi ewe me onwe-ya ka ò di òhu dika ugo.

6 Jehova nēmere ndi nile anēmegbú ezi omume nile na ihe nile Ò kpere n'ikpe.

7 Q nême ka Moses mara uzq-Ya nile, Q nême kwa ka umu Israel mara omume-Ya nile.

8 Jehova nwere obi-ebere, nême kwa amara, Q digh-ewe iwe qsqsq, Q nāba kwa uba n'ebere.

9 Q bugh rue mgbe nile ka Q ganēse okwu; Q bugh kwa rue mgbe ebigh-ebi ka Q ganēdebe iwe.

10 Q bugh dika nmehie nile ayi si di ka Q meworo ayi, Q bugh kwa dika ajq omume nile ayi si di ka Q mesoworo ayi.

11 N'ihī na dika idi-elū nke elu-igwe si di n'elu uwa, otú a ka ebere-Ya di ike n'aru ndi nātu egwu Ya.

12 Dika Iru-anyanwu si di anya n'Qdida-anyanwu, otú a ka Q meworo ka njehie nile ayi di anya n'ebe ayi nq.

13 Dika nna si enwe obi-ebere n'aru umu-ya, otú a ka Jehova nwere obi-ebere n'aru ndi nātu egwu Ya.

14 N'ihī na Ya onwe-ya mara otú akpuworo ayi; Q nēcheta, na ájá ka ayi bu.

15 Ma madu, dika ahihia ka ubqchi-ya nile di; dika okoko-osisi qhia, otú a ka q nāwa okoko.

16 N'ihī na ifufe agabigawo ya n'isi, q we ghara idi; qnqdu-ya agagh-ama kwa ya qzq.

17 Ma ebere nke Jehova nēsi na mgbe ebigh-ebi we rue mgbe ebigh-ebi n'aru ndi nātu egwu Ya, ezi omume-Ya di-kwa-ra umu umu;

18 Q diri ndi nēdebe qgbugba-ndu-Ya, di-kwa-ra ndi nēcheta ukpuru-Ya ime ha.

19 Jehova emewo ka oche-eze-Ya guzosie ike n'elu-igwe; ala-eze-Ya nāchi kwa ihe nile.

20 Gozienu Jehova, ndi-mq-ozī-Ya, unu ndi-dike di ike, ndi nême okwu-Ya, n'ige nti olu nke okwu-Ya.

21 Gozienu Jehova, usu-ndi-agma-Ya nile; unu ndi nējere Ya ozi, ndi nême ihe nātq Ya utq.

22 Gozienu Jehova, unu qlu-Ya nile, n'ebe nile Q nāchi: qzie Jehova, nkpuru-obim.

UBQCHI NKE ORU.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA IO4.

1 Gozie Jehova, nkpuru-obim. Jehova, Chinekem, I di uku nke-uku; ebube na ima-nma ka I yiriworo dika uwe.

2 Gi Onye nēji ihē kpuchi Onwe-gi dika uwe-ngbokwasi; Onye nēseti elu-igwe dika ákwà-nkwuba:

3 Onye nēdo ihe-njikqta nke ime-ulo-elū-Ya nile nime miri; Onye nême igwe-oji ka ha buru ugbo-ala-Ya; Onye nējeghari n'elu nkú abua nke ifufe;

4 Onye nême ndi-mq-ozī-Ya ka ha buru ifufe; nême kwa ndi nējere Ya ozi ka ha buru qku nēnwu enwu:

5 Q tqwq ntq-ala uwa n'elu qnqdu-ya guzosiri ike, ka aghara iwezuga ya n'qnqdu-ya rue mgbe nile ebigh-ebi.

6 I were ogbu-miri kpuchie ya dika uwe; n'elu ugwu nile ka miri nēguzo.

7 Site n'ibasi-nba-ike-Gi ha nāgbalaga, site n'olu ēgbē-elū-igwe-Gi ha nāzqli qsqsq;

8 (Ugwu nile nārigo, ndagwurugwu nile nārīda;) rue ebe ahu nke I tqqrī ntq-aha-ya nye ha.

9 I kpawo ókē ka ha we ghara igabiga ya; ka ha we ghara ilaghachi ikpuchi uwa.

10 Gi Onye nēzipu isi-iyi di iche iche ka ha ba na ndagwurugwu; n'etiti ugwu ka ha nērū:

11 Ha nēnye anu qhia q bula miri inu; inyinya-ibu-qhia nēmeju akpiri-ikpq-nku-ha.

12 N'akuku ha ka anu-ufe nke elu-igwe bi, ha nēsi n'etiti alaka-osisi me ka olu-ha da udā.

13 I bu Onye nēsi n'ime-ulo-elū-Ya nile dē ugwu nile miri: afq nēju uwa site na nkpuru nke qlu-Gi nile.

14 I bu Onye nême ka ahihia puere anu-ulo, nême

kwa ka ihe akuru n'ala puere olu-ubi madu; ime ka nri si n'ala puta:

15 Na manya-vine nke neme ka obi madu n'uria, ime ka iru-ya negbupu site na manu, na achicha nke neme ka madu nwe ume n'obi.

16 Afọ nēju osisi nile nke Jehova; bú osisi cedar nke Lebanon, nke Ọ kuworo;

17 Ebe umu-nnunu nālu akwu: ugbala, osisi fir bu ulo-ya.

18 Ugwu nile di elu diri ewu-phia; nkume nile di elu buru coney ebe-ngbabà.

19 Ọ mere onwa ka ọ buru ihe igu mgbe di iche iche akara àkà: anyanwu mara odida-ya.

20 I neme ka ọchichiri gba, ọ we buru abali; nime ya ka anu nile nke oké ọhia nākpuputa:

21 Umu-odum nāgbọ uja nēso anu ha gādogbu, n'ichọ kwa ihe-oriri-ha n'aka Chineke.

22 Anyanwu nāwa, ha we chikọta onwe-ha, we mākpu ru n'ebe-obibi-ha di iche iche.

23 Madu nāpu ga olu-ya ga kwa olu-ubi-ya rue anyasi.

24 Le ka olu-Gi si ba uba nke-uku, Jehova! N'amam-ihe ka I meworo ha nile: uwa juputara n'ihe I nwetara.

25 Oké osimiri ka nka bu, nke di uku, nke sa-kwara mbara n'aka abua, ebe ihe nākpụ akpu di nke nādigh ọnu-ogugu, anu di iche iche, ma anu ntà ma anu uku.

26 N'ebe ahu ka ugbọ nile nāga; Leviathan kwa, nke I kpuworo igwuri egwú nime ya.

27 Ha nile nēle anya Gi, inye ha ihe-oriri-ha na mgbe-ya.

28 I nēnye ha, ha achikọta ya; I nāsaghe aka-Gi, afọ ezi ihe eju ha.

29 I nēzobe iru-Gi, ha ama jijiji; I nāchikọta mọ-ha, ha ekubie ume, we laghachi n'ájá-ha.

30 I nēzipu Mọ-Gi, eké ha; I we me ka iru ala di ọhu.

31 Ka ebube Jehova dirue mgbe ebigh-ebi; ka Jehova n'uria n'olu-Ya nile:

32 Onye nēlegide uwa, ọ we ma jijiji; Ọ nēmetu ugwu aka, ha we kwua anwuru-ọku.

33 M'gābùku Jehova abù n'ogologo ndum nile: M'gābùku Chinekem abù ọma mgbe m'nọ nādi ndu.

34 Ka ntughari-uchem tọ Ya utọ: mu onwem gāhuri ọnu nime Jehova.

35 Ka eme ka ndi-nmehie si n'uwa gwusia, ka ndi nēmebi iwu ghara kwa idi ọzọ. Gọzie Jehova, nkpu-rohim. Tonu Ja.

UBOCHI NKE ORU-NA-OTU.

EKPERE UTUTU

ABU ỌMA 105.

1 Kelenu Jehova, kpokueni aha-Ya, menu ka amara omume-Ya nile n'etiti ndi nile n'uwa.

2 Būkuenu Ya abù, būkuenu Ya abù ọma; tugharinu uche n'oké olu-Ya nile.

3 Nētonu onwe-unu n'aha nsọ Ya: ka obi ndi nāchọ Jehova n'uria.

4 Nāchọnu Jehova na ike-Ya; chọnu iru-Ya mgbe nile.

5 Chetanu oké olu-Ya nile nke Ọ luworo; ihe-ebube-Ya nile, na ikpé nile nke ọnu-Ya;

6 Unu nkpu ru Abraham, bú orù-Ya, umu Jakob, ndi-Ya aroputara.

7 Ya onwe-ya bu Jehova, bú Chineke-ayi; n'uwa nile ka ikpé-Ya nile di.

8 Ọ chetawo ọgbugba-ndu-Ya rue mgbe ebigh-ebi, okwu Ọ nyere nnú ọgbọ abua na ọgu iri n'iwu;

9 Ọgbugba-ndu nke Ya na Abraham gbara, na iyi-Ya Ọ nuru Aisak.

10 O we me ka o guzoro Jakob ibu ukpuru, ka o guzoro Israel ibu oqbugba-ndu ebigh-ebi:

11 Si, Gi ka M'gēnye ala Kenean, bú ala-nketa-unu eji udò t̀̀ta.

12 Mgbe ha bu ndikom ole-na-ole; E, nání madu ole-na-ole, na ndi-qbila nime ya;

13 Ha we nējeghari si n'otù mba jerue mba ozo, si n'otù ala-eze jerue ndi ozo.

14 O kwegh ka nwoke o bula megbue ha; O we bara ndi-eze nba n'ihí ha;

15 Si, Unu emetula ndim etere manu aka, unu emejo-kwa-la ndi-amumam.

16 O we kpò oké unwu ka o biakwasi ala ahu; nkpa-n'aka nile, bú achicha, ka O kpajiri.

17 O ziri otù nwoke iga n'iru ha; erere Josef ka o buru orù:

18 Ha were agbu kesie ukwu-ya abua ike; nkpuru-obi-ya bàra n'igwè:

19 Rue mgbe okwu-Ya r̀̀re; okwu-onu Jehova nuchara ya.

20 Eze ziri ozi, we topu ya; bú onye nāchi ndi di iche iche, o we tupu ya n'ulo-nkpòrò.

21 O mere ya ka o buru onye-nwe ulo-ya, na onye nāchi ihe nile o nwetara:

22 Ike ndi-isi-ya agbu dika nkpuru-obi-ya choro, na ime ka ndi-okenye-ya mara ihe.

23 Israel we bata nime Ijpt; ozo, Jakob noro dika qbila n'ala Ham.

24 O we me ka ndi-Ya mia nkpuru nke-uku; O we me ka ha nwe ume kari ndi nākpagbu ya.

25 O gbanwere obi-ha ikpo ndi-Ya asi, igbagide ndi-orù-Ya izù ojo.

26 O zigara Moses, bú orù-Ya, na Eron onye O roputara.

27 Ha doro n'etiti ha ihe iriba-ama-Ya nile, do kwa ihe-ebube di iche iche n'ala Ham.

28 O ziri oqchichiri, we me ka o gbachie; ha anupugh kwa isi n'okpuru okwu-Ya nile.

29 O gbanwere miri-ha ka ha gho qbara, we me ka azù-ha nwua.

30 Ala-ha nuputara awo, n'ime-ulo nile nke ndi-eze-ha.

31 O kwuru okwu, odudu we bia, na anwu ntà n'ókè-ala-ha nile.

32 O mere oké miri-ozuzo-ha ka ha gho ákú-miri-igwé, na oku nēnwu enwu n'ala-ha.

33 O we tie osisi vine nile ha na osisi fig nile ha ihe; tiji kwa osisi nke ókè-ala-ha.

34 O kwuru okwu, igurube we da, ha na umu-igurube nādigh onu-ogugu,

35 Ha we richapu ihe-okuku o bula di n'ala-ha, richapu kwa nkpuru nke ala-ubi-ha.

36 O tigbu-kwa-ra umu nile eburu uzò mu n'ala-ha, bú nkpuru mbu nke ume-ha nile.

37 O we me ka ha puta chiri ola-ocha na ola-edo; O digh kwa onye nāsu ngongo n'etiti ebo-Ya nile.

38 Ijpt n̄uriri mgbe ha putara; n'ihí na oké egwu-ha dakwasiri ha.

39 O gbasara igwe-oji ibu ihe-nkpuchi; na oku inye ihè n'abali.

40 Ha r̄oro, O we me ka nnunu quail bia, O were kwa nri nke elu-igwe me ka afò ju ha.

41 O meghere oké nkume, miri we r̄puta; ha n̄r̀̀r̀̀ n'ala okpo-nku dika osimiri.

42 N'ihí na O chetara okwu nsò Ya, na Abraham, bú orù-Ya.

43 O we me ka ndi-Ya ji obi-uto puta, me kwa ndi O roputaworo ka ha ji iti-nkpu-onu puta.

44 O we nye ha ala nile nke mba Kenean nile; O bu kwa ihe ndi ozo di iche iche dogburu onwe-ha n'olu inwe ka ha nwetara:

45 Ka ha we debe ukpuru-Ya nile, riba kwa iwu-Ya nile ama. Tonu Ja.

UBQCHI NKE ORU-NA-OTÙ.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA IO6.

1 Tonu Ja. Kelenu Jehova, n'ihì na Q di nma: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di.

2 Ònye gākọ akukọ idi-ike nile nke Jehova? Ònye gēme ka anuru otuto-Ya nile?

3 Ndi ihe nāgara nke-oma ka ndi nēdebe ikpé bu, ha na onye nēme ezi omume na mgbe nile.

4 Chetam, Jehova, were ka ihe ndi-Gi si atọ Gi utọ chetam; were nzọputa-Gi letam:

5 Ka m'we lekwasì ọdi-nma nke ndi I rọputaworo, ka m'we nūria n'ọnù mba-Gi, ka m'we soro ihe-nketa-Gi nya isi.

6 Ayi esowo nna-ayi-hà mehie, ayi emewo ajọ omume, ayi emebiwo iwu.

7 Nna-ayi-hà enwegh uche ighota oké ọlu-Gi nile n'Ijìpt; ha echetagh iba-uba nke ebere-Gi nile; ha we nupu isi n'akuku oké osimiri, bú n'Oké Osimiri Uhie.

8 Ma Q zọputara ha n'ihì aha-Ya, ime ka amara idi-ike-Ya.

9 Q we basiere Oké Osimiri Uhie nba, ọ we tasia: Q we me ka ha nēje ije n'ogbu-miri-ya nile dika ọ bu ọzara.

10 Q we zọputa ha n'aka onye nākpo ha asi, gbaputa kwa ha n'aka onye-iro-ha.

11 Miri we kpuchie ndi nākpagbu ha: Q digh otù onye nime ha fọduru.

12 Ha we kwere okwu-Ya nile; ha nābù abù otuto-Ya.

13 Ha chezọọ ọlu-Ya nile ngwa ngwa; ha echegh ndum-odu-Ya:

14 Ha we chọ ajọ ọchichọ n'ọzara, we nwa Chineke n'ala togbọọ n'efu,

15 Q we nye ha ihe ha rịọọ; ma O zitere aru-otita na nkpuru-obi-ha.

16 Ha kwo-kwa-ra Moses ekworo n'omuma-ulo-ikwū-ha, kwo kwa Eron, bú onye nsọ nke Jehova.

17 Ala nēmeghe, we loda Detan, kpuchi kwa nzukọ Abairam.

18 Oku we nēre n'etiti nzukọ-ha; ire-ọku nērepia ndi nēmebi iwu.

19 Ha nēme nwa-ehi na Horeb, we kpọ isi ala nye ihe awuru awu.

20 Ha we gbanwe nsọpuru-ha n'ihē-atù nke ehi nāta ihe akuru n'ala.

21 Ha chezọọ Chineke, bú Onye-nzọputa-ha, Onye nēmeri ihe uku di ichē ichē n'Ijìpt;

22 Oké ọlu di ichē ichē n'ala Ham, na ihe di egwu di ichē ichē n'akuku Oké Osimiri Uhie.

23 Q we si na O gēkpochapụ ha, ma ọ buru na Moses, bú onye Q rọputaworo, eguzogh na ntiwa ahu n'iru Ya, ime ka ọnuma-Ya si n'ibibi ha laghachi.

24 Ọzọ, ha juru ala anāchọsi ike, ha ekwegh okwu Ya;

25 Ha we tamu n'ulo ikwū nile ha, ha egegh nti n'olu Jehova.

26 Q we welie aka-Ya elu n'ebe ha nọ, ime ka ha da n'ọzara:

27 Na ime ka nkpuru ha da n'etiti mba nile, na ichusa ha n'ala nile.

28 Ha kekọta kwa ra onwe-ha n'aru Beal-peoa, we rie ajà nile nke ihe nwuru anwu.

29 Ha we were omume nile ha kpasue Ya iwe: ihe-otiti we wakwasi ha.

30 Finehas we guzo ọtọ, me ihe ekpere n'ikpe: ewe gbogie ihe-otiti ahu.

31 Ewe guara ya nka n'ezị omume, rue ọgbọ nile rue mgbe ebigh-ebi.

32 Ha kpasu-kwa-ra Ya iwe na miri Meriba, Ọ we ịjọrọ Moses n'ọjọ n'ihị ha:

33 N'ihị na ha nupuru isi n'okpuru Mọ-Ya, Ọ we were egbugbere-ọnu-ya abua kwue okwu efu.

34 Ha ekpochapugh ndi di iche iche ahu, dika Jehova siri ha;

35 Ma ha gwakọtara onwe-ha na mba nile nke ala ahu, we muta ọlu nile ha:

36 Ha we fè arusi nile ha ọfufè; arusi ahu we ghọrọ ha ọnyà:

37 Ọzọ, ha were umu-ha ndikom na umu-ha ndinyom chuara ndi-mọ ọjọ aja,

38 We wusi ọbara nke nēmegh ihe ọjọ, bú ọbara nke umu-ha ndikom na umu-ha ndinyom, ndi ha were chuara arusi nile nke Kenean aja; ewe were ọbara merua ala ahu.

39 Ewe were ọlu nile ha me ka ha buru ihe ruru áru, ha we nákwá iko n'omume nile ha.

40 Iwe Jehova we di ọkụ n'aru ndi-Ya, Ọ we kpọ ihe-nketa-Ya ihe-áru.

41 Ọ we nye ha n'aka mba di iche iche; ndi nákpọ ha así we náchi ha.

42 Ndi-iro-ha megbu-kwa-ra ha, ewe me ka ha ruru ala n'okpuru aka-ha.

43 Ọtutu mgbe ka Ọ nānaputa ha; ma ha onwe-ha nānupu isi n'okpuru Chineke na ndum-ọdu-ha, ewe kwada ha n'ajọ omume-ha.

44 Ọ we lekwasị ahuhu diri ha anya, mgbe Ọ nuru iti-nkpu-ha;

45 Ọ we cheta ọgbugba-ndu-Ya nye ha, we chēgharia dika iba-uba nke ebere-Ya nile si di.

46 Ọ we me ha ka enwe obi-ebere nile n'aru ha n'iru ndi nile ndi nādọta ha n'agha.

47 Zọputa ayi, Jehova, bú Chineke-ayi, chikọputa kwa ayi n'etiti mba nile, ikele aha nsọ Gi, na inya isi n'otuto-Gi.

48 Onye agọziri agọzi ka Jehova, bú Chineke nke Israel, bu, site na mgbe ebigh-ebi we rue mgbe ebigh-ebi. Ka ndi Israel nile si kwa, Amen. Tonu Ja.

UBQCHI NKE ORU-NA-ABUA.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 107.

1 Kelenu Jehova; n'ihị na Ọ di nma: n'ihị na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di.

2 Ka ndi Jehova gbaputaworo nāso otú a, bú ndi Ọ gbaputaworo n'aka onye-nkpagbu;

3 Ọ si-kwa-ra n'ala nile chikọputa ha, site n'-Iru-nyanwu na site n'Qdida-anyanwu, site n'Ugwu na site n'oké osimiri.

4 Ha fughariri n'ọzara n'uzọ nke bu nāni ala ọgbọrọ n'efu; Ọ digh obodo obibi ha chọtara.

5 Ndi agu nāgu na ndi akpiri nákpọ nku ka ha bu, ọkpuru-obi-ha adigh-enwe, ike nime ha.

6 Ha we tikue Jehova n'ahuhu diri ha, Ọ we ọputa ha n'aka nkpa-ha nile.

7 Ọ me-kwa-ra ka ha zọ ije n'uzọ ziri ezi, ijeru obodo obibi.

8 Ka ha kele Jehova ekele bayere ebere-Ya, na ké ọlu-Ya nile nke Ọ nāluru umu madu!

9 N'ihị na Ọ mewo ka afọ ju nkpuru-obi nāchosi ihe ike, Ọ bu kwa nkpuru-obi agu nāgu ka Ọ nyeju-oro ezi ihe.

10 Ndi nānọdu n'ọchichiri na onyinyo ọnwu, bú di-nkpọrọ nke nweda-n'ala na ígwè;

11 N'ihị na ha nupuru isi n'okpuru okwu Chineke, leli kwa ndum-ọdu nke Onye kachasi ihe nile elu:

12 O we me ka obi-ha ruru ala n'idogbu onwe-ha n'olu; ha suru ngongq, o digh kwa onye nēyere ha aka.

13 Ha we tikue Jehova n'ahuhu diri ha, O we zoputa ha n'aka nkpà-ha nile.

14 O nēme ka ha si n'ochichiri na onyinyo onwu puta, O nētiji kwa agbu nile ha.

15 Ka ha kele Jehova ekele bayere ebere-Ya, na oké olu-Ya nile nke O nāluru umu madu!

16 N'ihì na O tipiawo ibo-onu-uzo nile nke ola, gbuji kwa ihe-ntuchi nile nke igwè.

17 Ndi gbagoro agbago n'uche nēweda onwe-ha n'ala site n'uzo njehe-ha na site n'ajo omume nile ha.

18 Ihe-oriri nile o bula ka nkpuru-obi-ha nākpọ ihe-árú; ha we biarue nso onu-uzo-ama nile nke onwu:

19 Ha we tikue Jehova n'ahuhu diri ha, O we zoputa ha na nkpà-ha nile.

20 O nēzite okwu-Ya, we me ka aru di ha nma, O nēme kwa ka ha si n'olùlù nile ha wepuga onwe-ha.

21 Ka ha kele Jehova ekele bayere ebere Ya, na oké olu-Ya nile nke O nāluru umu madu;

22 Ka ha chu kwa aja nile nke ekele, were kwa iti-nkpu-onu kọ akuko olu-Ya nile.

23 Ndi nārida n'oké osimiri n'ugbo, bú ndi nēje ozi n'otutu miri;

24 Ndi ahu ahuwo olu nile nke Jehova, na oké olu-Ya nile nime miri nke miri emi.

25 N'ihì na O nēkwu okwu, O we me ka oké ifufe guzo oto, nke nēbuli nmali-miri-ya nile elu.

26 Ha nārigoru elu-igwe, ha nāridaru ogbu-miri nile: nkpuru-obi-ha nālọ miri site n'onodu ojọ ha.

27 Ha nādaghari, nānaghari kwa dika onye nūbigaworo manya okè, amam-ihe-ha nile nāla kwa n'iyi,

28 Ha we tikue Jehova n'ahuhu diri ha, O we me ka ha puta na nkpà-ha nile.

29 O nēme ka oké ifufe guzo n'idere du, nmali-miri-ya nile we gba nkiti.

30 Ha we nūria, n'ihì na ha nādaju; O we durue ha n'otu nātọ ha utọ.

31 Ka ha kele Jehova ekele bayere ebere-Ya, na oké olu-Ya nile nke O nāluru umu madu.

32 Ka ha me kwa Ya ka O di elu nime nkpokota ndi-Ya, ka ha to kwa Ya nime nnokọ ndi-okenye.

33 O nēme ka osimiri ghọ ozara, O nēme kwa ebe miri nāsputa ka ha ghọ ala kporọ nku;

34 Ala nke nāmì nkpuru ka o gbọ ala nnú nnú, site n'ihe ojọ nke ndi bi nime ya nēme.

35 O nēme ka ozara ghọ odo-miri juputara na miri, O nēme kwa ka ala nke kporọ nku ghọ ebe miri nāsputa.

36 O we me ka ndi agu nāgu biri n'ebe ahu, ha we dozie obodo obibi;

37 Gha nkpuru n'ubi, kua ubi-vine di iche iche, nweta nkpuru nke ihe-omume.

38 O nāgozi kwa ha, ha we ba uba nke-uku, O digh-eme kwa ka anu-ulo-ha bilata.

39 Ozo, ha nēbilata, we ruda n'ala, site na nmegbu, na ihe ojọ, na iru-újù.

40 O nāwusa nleda n'aru ndi amara aha-ha, we me ka ha kpafue n'ebe togoro n'efu, ebe uzo nādigh.

41 Ozo, O nēme ka ogbeye si na nweda-n'ala nọ n'ebe di elu, O nēme kwa ka o ghọ agburu dika igwè ewu na aturu.

42 Ndi ezi omume nāhu ya, we nūria; ma ajo omume nile ekpuchiwo onu-ya.

43 Onye o bula nke mara ihe gāriba kwa ihe ndia ama, ha gātukwasi kwa uche n'ebere nile nke Jehova.

UBQCHI NKE ORU-NA-ABUA.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA IO8.

1 Edoziwo obim, Chineke, m'gābù abù, e, m'gābù abù qma, qbuná nsqpurum ka m'gēji bù abù.

2 Teta, une na ubq-akware: m'gākpote chi-qbubq.

3 M'gēkele Gi n'etiti ndi nile di iche iche, Jehova: m'gābuku kwa Gi abù qma n'etiti mba nile.

4 N'ihì na ebere-Gi di uku kari elu nke elu-igwe, ezi-okwu-Gi di kwa uku rue mbara-igwé.

5 Me Onwe-gi ka I di elu n'elu elu-igwe nile, Chineke: ka ebube-Gi di kwa n'elu uwa nile.

6 Ka ewe dputa ndi I huru n'anya, were aka-nri-Gi zputa, za kwa ayi.

7 Chineke ekwuwo okwu n'idi-nso-Ya: ka m'nuria qnu-agma: m'gēkè Shekem, tū kwa nda-gwurugwu Sukot.

8 Mu nwe Gilead: mu nwe Manase; Efraim bu kwa ebe siri ike nke isim; Juda bu nkpa-n'aka-ezem.

9 Moab bu ite qsisarum; n'elu Edom ka m'gātu akpukpo-ukwum: n'aru Filistia ka m'gēti nkpu.

10 Ònye gēdubām nke-qma n'obodo ewusiri ike: Ònye duruworom rue Edom?

11 Q bugh Gi, Chineke, juworo ayiaju? I digh-apu kwa ije agha n'etiti usu nile nke ndi-agma ayi, Chineke.

12 Yere ayi aka ka ayi pua n'aka onye-nkpagbu: n'ihì na ihe-efu ka nzqputa madu bu

13 Nime Chineke ayi gēme ihe dinkpà; Q bu kwa Ya onwe-ya gāzqda ndi nākpagbu ayi.

ABU QMA IO9.

1 Chineke nke otutum, agbala nkiti;

2 N'ihì na qnu onye nēmebi iwu na qnu aghughq ka ha saghegoro megidem: ha ewerewo ire okwu-ugha gwam okwu.

3 Ha ewerewo kwa okwu ikpo-asi gban buruburu, we busom agha n'efu.

4 N'qndu ihu-n'anya m'huru ha ha nēmegidem: ma mu onwem nq nēkpe ekpere.

5 Ha we tukwasim ihe qjo n'qndu ezi ihe, na ikpo-asi n'qndu ihu-n'anyam.

6 Me ka onye nēmebi iwu lekqta ya: ka onye-nmegide guzo kwa n'aka-nri-ya.

7 Mgbe anēkpe ya ikpe, ya puta ihè na q bu onye ikpe mara; ka ekpere-ya ghq kwa nmehie.

8 Ka ubqchi-ya di ole-na-ole; ka onye qzq nara ya ihe-nlekqta-ya.

9 Ka umu-ya buru umu-ngbei, ka nwunye-ya buru nwayi di-ya nwuru.

10 Ka umu-ya nānaghari kwa mgbe nile nāriq kwa aririq; ka ha si kwa na nkponkpq-ebe-ha nile nāchq ihe-oriri-ha n'ebe di anya.

11 Ka onye-nbinyè siri ihe nile q nwere qnyà; ka ndi ala qzq luta ihe q dogburu onwe-ya n'qlu inweta n'agha.

12 Ekwela ka q nwe onye nq nēmere ya ebere; ekwe-kwa-la ka onye q bula di nke nēmere umu-ngbei-ya amara.

13 Ka eriri-umu-ya diri nbipu; n'qgbq soro ha ka ehichapu aha-ha.

14 Ka echetara Jehova ajq omume nna-ya-hà; ekwe-kwa-la ka ehichapu nmehie nne-ya.

15 Ka ha di n'iru Jehova mgbe nile, ka Q we bipu ncheta-ha n'uwa.

16 N'ihì na q chetagh ime ebere, Q we sogbue

nwoke ewedara n'ala na ogbeye, na onye obi-ya mebirí emebi, ime ka ha nwua.

17 O hu-kwa-ra nkocha n'anya, o we biakute ya; ngozi atogh kwa ya utọ, o we di anya n'ebe o nọ.

18 O yiri-kwa-ra nkocha dika uwe-nwuda-ya, O we ba nime ya dika miri, ba kwa n'okpukpu-ya nile dika manu.

19 Ya diri ya ka uwe o ji kpuchi onwe-ya, ya buru kwa akpukpo-úkwù o ji ke úkwù mgbe nile.

20 Nka bu ugwo-ọlu nke ndi nēmegidem, nke nēsi n'aka Jehova bia, O bu kwa ugwo-ọlu nke ndi nēkwu ihe ojo megide nkpuru-obim.

21 Ma Gi onwe-gi, Jehova, bú Onye-nwe-ayi, kwe ka mu na I meko n'ihí aha-Gi: n'ihí na ebere-Gi di nma, naputam.

22 N'ihí na onye ewedara n'ala na ogbeye ka m'bu, adupuwo kwa nkpuru-obim nimem.

23 Dika onyinyo mgbe o nēsetipu onwe-ya site n'odida anyanwu, otú a ka m'laworo. Arurupuwom dika igurube.

24 Ikperè-ukwum abua asuwo ngongo site n'obubu-onu; anu-arum nāta aru nēnwegh abuba.

25 Mu onwem, aghowo-kwa-ram ha ihe-ita-uta: mgbe ha nāhum ha nēfufe isi-ha.

26 Yerem aka, Jehova, Chinekem, zopotam dika ebere-Gi si di:

27 Ka ha mara kwa na aka-Gi ka nka bu, Gi onwe-gi, Jehova, emewo ya.

28 Ndi ahu gākocha, ma Gi onwe-gi nāgozi: ha ebiliwo, ihere we me ha, ma orù-Gi gānuri.

29 Ndi nēmegidem gēyiri onodu-ihere dika uwe, ha gēwere kwa ihere-ha kpuchie onwe-ha dika uwe-nwuda.

30 M'gēwere onum kele Jehova nke-uku; e, n'etiti otutu madu ka m'gēto Ya.

31 N'ihí na O gēguzo n'aka-nri nke ogbeye, izoputa ya n'aka ndi nēkpe nkpuru-obi-ya ikpe.

UBQCHI NKE ORU-NA-ATQ.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA IIO.

1 Ihe nke si n'onu Jehova puta nāsi onye-nwem, Nodu ala n'aka-nrim, rue mgbe M'gēdo ndi-iro-gi ka ihe-ngbakwasi diri ukwu-gi abua.

2 Nkpa-n'aka nke ike-gi ka Jehova gēsi na Zaion ziputa: Gi nwe ike n'aru madu n'etiti ndi-iro-gi.

3 Ndi-gi bu onyinye-afọ-ofufo n'ubochi usu-ndi-agma-gi, n'ima-nma nile nke idi-nso, site n'afọ nke ututu, gi nwe igirigi, bú umu-okorobia-gi.

4 Jehova anuwo iyi, O gagh-echēghari kwa uche-Ya, gi onwe-gi bu onye-nchu-aja rue mgbe ebigh-ebi dika usoro Melkizedek si do.

5 Onye-nwe-ayi n'aka-nri-gi amapúwo ndi-eze n'ubochi iwe-Ya.

6 O gēkpe ikpe n'etiti mba nile, ebe nile juputara n'ozí; O mapúwo isi madu n'elu otutu ala.

7 Miri nke sitere na miri-iyi nke di n'uzọ ka O gānu: n'ihí nka ka O gēweli isi-Ya elu.

ABU QMA III.

1 Tonu Ja. M'gēwere obim nile kele Jehova, n'izú nzuzo nke ndi ziri ezi, na nime nzuko Israel.

2 Olu nile nke Jehova di uku, buru ihe ndi nile ha nātọ utọ nāchoputa.

3 Ebube na ima-nma ka ọlu-Ya bu: ezi omume-Ya nēguzo kwa rue mgbe ebigh-ebi.

4 Ihe-ncheta ka O meworo nye oké ọlu-Ya nile: Onye nēme ebere na Onye nwere obi-ebere ka Jehova bu.

5 Anu-ndogbu ka O nyeworo ndi nātu egwu Ya: Q gēcheta ogbugba-ndu-Ya rue mgbe ebigh-ebi,

6 O gosiwo ndi-Ya ike nke olu-Ya nile, n'inye ha ihe-nketa mba nile.

7 Olu nile nke aka-Ya bu ezi-okwu na ikpé ziri ezi: ihe kwesiri ntukwasi-obi ka ukpuru-Ya nile bu.

8 Ihe anākwagide rue mgbe nile ebigh-ebi ka ha bu, ha bu ihe anēme n'ez-okwu na izi-ezi.

9 Ngbaputa ka O ziteworo ndi-Ya; Q nyewo ogbugba-ndu-Ya iwu rue mgbe ebigh-ebi: ihe di nsọ na ihe anātu egwu ka aha-Ya bu.

10 Nmalite amam-ihe ka egwu Jehova bu; ezi uche ka ndi nile nēme ha nwere: otuto-Ya nēguzo rue mgbe ebigh-ebi.

ABU QMA II2.

1 Tonu Ja. Onye ihe nāgara nke-oma ka nwoke ahu bu nke nātu egwu Jehova, nke ihe nile Q nyere n'iwu nātọ utọ nke-uku.

2 Ndi-dike ka nkpuru-ya gābu n'uwa: agāgōzi ogbọ ndi ziri ezi.

3 Ihe di iche iche di oke onu-ahia na akù di n'ulo-ya: ezi omume-ya nēguzo kwa rue mgbe ebigh-ebi.

4 Ihè awaliwo n'ochichiri nye ndi ziri ezi; Q bu onye-amara, na onye nwere obi-ebere, na onye ezi omume.

5 Q diri nwoke ahu nma, bú onye nēme ebere, nēbinye kwa madu ihe; Q gākwagide okwu-ya nile n'ikpé.

6 N'ih na rue mgbe ebigh-ebi agagh-ewezuga ya n'onodu-ya: ihe-ncheta ebigh-ebi ka onye ezi omume gābu.

7 Q gagh-esite n'ih ojo anuworo tu egwu: edoziwo obi-ya, ebe o nātukwasi Jehova obi.

8 Ihe anākwagide ka obi-ya bu, o gagh-atu egwu: rue mgbe o gēlekwasi ndi nākpagbu ya anya.

9 Q ghasawo akù-ya, o nyewo ndi-ogbeye ihe; ezi omume-ya nēguzo rue mgbe ebigh-ebi: agēwere nsopuru me ka mpi-ya di elu.

10 Onye nēmebi iwu gāhu ya, ewe kpasue ya iwe; Q gāta ikekere ezé, gbaze kwa: oqchichọ ndi nēmebi iwu nāchọsi ike gāla n'iyl.

ABU QMA II3.

1 Tonu Ja. Tonu, unu ndi-orù Jehova, Tonu aha Jehova.

2 Ka aha Jehova buru ihe agōziri agōzi site n'ugbu a we rue mgbe ebigh-ebi.

3 Site n'owuwa anyanwu rue qdida-ya aha Jehova gābu ihe anēto eto.

4 Jehova di elu n'elu mba nile, n'elu elu-igwe ka ebube-Ya di.

5 Onye di ka Jehova, bú Chineke-ayi? Nke nēme Onwe-ya ka Q di elu inodu ka eze.

6 Nke nēme Onwe-ya ka Q di ala ilekwasi elu-igwe na ilekwasi uwa anya.

7 Q bu onye nēme ka onye nēnwegh ike si n'ájá bilie, o nēsi n'ebe ikpofu ahíhia bulie ogbeye elu;

8 Ime ka ya na ndi amara aha-ha n'okọ, ka ya na ndi amara aha-ha n'etiti ndi-ya n'okọ.

9 Q bu onye nēme ka nwayi-aga nke ulo biri n'ez-na-ulo nke aka ya, buru nne nānuri onu nke muworo umu-ndikom. Tonu Jehova.

UBOCHI NKE ORU-NA-ATỌ.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA II4.

1 Mgbe Israel siri n'Ijpt puta, mgbe ulo Jakob siri na ndi nātatọ okwu puta;

2 Juda ghoro ebe nsọ Ya, Israel ghoro ala Q nāchi.

3 Oké osimiri huru ya, we gbalaga; Jòdan chighariri la azu.

4 Ugwu nile wuliri elu dika ebulu. Ugwu ntà nile wuliri elu dika umu-aturu.

5 Gini nême gi, oké osimiri, na i nāgba ọsọ? Gini nême gi, Jòdan, na i nēchighari la azu?

6 Gini nême unu, ugwu, na unu nāwuli elu dika ebulu? Gini nême unu, ugwu ntà, na unu nāwuli elu dika umu-aturu?

7 Ka o gbue gi ngbu, gi uwa, site n'iru Onye-nwe-ayi, site n'iru Chineke nke Jekob;

8 Onye gbanwere oké nkume ka ọ ghọ ọdọ-miri juputara na miri, gbanwe ọmụ ka ọ ghọ isi-iyi miri.

ABU QMA 115.

1 Ọ bugh ayi, Jehova, ọ bugh ayi, kama ọ bu aha-Gi ka I gēnye nsọpuru, n'ihì ebere-Gi, na n'ihì ezi-okwu-Gi.

2 N'ihì gini ka mba nile nāsi, biko, òle ebe Chineke-ha nọ?

3 Ma Chineke-ayi nọ n'elu-igwe: ihe nile nke tọrọ Ya uto ka Ọ meworo.

4 Arusi nile ha bu ọla-ọcha na ọla-edo, ọlu aka madu.

5 Ha nwere ọnu, ma ha adigh-ekwu okwu; ha nwere anya abua, ma ha adigh-ahu uzọ;

6 Ha nwere nti abua, ma ha adigh-anu ihe. Ha nwere imi, ma ha adigh-anuta isi;

7 Ha nwere aka-ha abua, ma ha adigh-ebitu ihe. Ha nwere ukwu-ha abua, ma ha adigh-eje ije; ha adigh-ewere akpiri-ha me unara.

8 Ndi nême ha gādi ka ha; E, onye ọ bula nke nātukwasi ha obi.

9 Israel, tukwasi Jehova obi: iye-aka-ha na ọta-ha ka Ọ bu.

10 Ulo Eron, tukwasinu Jehova obi: iye-aka-ha na ọta-ha ka Ọ bu.

11 Unu ndi nātu egwu Jehova, tukwasinu Jehova obi: iye-aka-ha na ọta-ha ka Ọ bu.

12 Jehova echetawo ayi: Ọ gāgọzi ayi: Ọ gāgọzi ulo Israel; Ọ gāgọzi ulo Eron.

13 Ọ gāgọzi ndi nātu egwu Jehova, ma ndi ntà ma ndi uku.

14 Ka Jehova tukwasiri unu madu, ka Ọ tukwasiri unu, tukwasi-kwa-ra umu-unu.

15 Ndi agọziri agozi diri Jehova ka unu bu, onye meworo elu-igwe na uwa.

16 Elu-igwe bu elu-igwe Jehova nwere; ma uwa ka Ọ nyeworo umu madu.

17 Ndi nwuru anwu adigh-eto Ja, ndi nile kwa ndi nārda n'ebe inọ-dū, ha adigh-eto Ya;

18 Ma ayi onwe-ayi gāgọzi Ja site n'ugbu a we rue mgbe ebigh-ebi. Tonu Ja.

UBQCHI NKE ORU-NA-ANỌ.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 116.

1 Ahurum Jehova n'anya, n'ihì na Ọ nānu olum, bụ aririọ-amaram nile.

2 N'ihì na Ọ tọwo nti-Ya n'ala n'ebe m'nọ, ogologo ubqchi nile nke ndum ka m'gākpọku kwa Ya.

3 Udọ nile nke ọnwu gbaram buruburu, ebe nile di nkpa nke ala-mọ chọtaram: ahuhu na iru-újú ka m'nāhu.

4 M'we kpọkue aha Jehova; si, Biko, Jehova, me ka nkpuru-obim wepuga onwe-ya.

5 Onye-amara na onye ezi omume ka Jehova bu; E, Chineke-ayi nwere obi-ebere.

6 Onye nēdebe ndi nēnwegh uche ka Jehova bu: enweghm ike, Ọ we nyem nzoputa.

7 Nkpuru-obim, laghachi n'ebe-izu-ike-gi; n'ih na Jehova emesowo gi nke-oma.

8 N'ih na I naputawo nkpuru-obim n'onwu, I naputawo kwa anyam abua n'anya-miri, I naputawo kwa ukwum abua na nnuda anenudam.

9 M'gējehari n'iru Jehova n'ala nile nke ndi ndu.

10 Ekwerewom, n'ih na m'nēkwu okwu: ewedara mu onwem n'ala nke-uku:

11 Mu onwem siri na nkujam, madu o bula bu onye nēkwu okwu-ugha.

12 M'gēsi aha nyeghachi Jehova mmeso oma Ya nile o mesoworom?

13 Iko nke nzoputa nile ka m'gēbuli, o bu kwa aha Jehova ka m'gākpo.

14 Ka m'kwughachi Jehova nkwa nile m'kwere, ka m'kwughachi ha n'iru ndi-Ya nile.

15 Ihe di oké onu-ahia n'anya Jehova ka onwu nke diri ndi-ebere-Ya bu.

16 Ariom I, Jehova, n'ibi na mu onwem bu orù-Gi: mu onwem bu orù-Gi, na nwa nke orù-Gi nwayi; I topuwo agbum nile.

17 Gi ka m'gāchuru aja ekele, o bu kwa aha Jehova ka m'gākpo.

18 Ka m'kwughachi Jehova nkwa nile m'kwere, ka m'kwughachi ha n'iru ndi-Ya nile;

19 N'ogige nile nke ulo Jehova, n'etiti gi Jerusalem. Tonu Ja.

ABU OMA II7.

1 Tonu Jehova, unu mba nile; Janu Ya, unu ndi nile di iche iche.

2 N'ih na ebere-Ya di ike n'aru ayi; ozo, ezi-okwu nke Jehova nādiru mgbe ebigh-ebi. Tonu Ja.

ABU OMA II8.

1 Kelenu Jehova; n'ih na o di nma: n'ih na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di.

2 Biko, ka Israel si, na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di.

3 Biko, ka ulo Eron si, na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di.

4 Biko, ka ndi nātu egwu Jehova si, na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di.

5 M'siri na nkpam kpokue Ja: Ja zaram, me ka m'nodu n'ebe sara mbara.

6 Jehova dirim; m'gagh-atu egwu: gini ka madu gēm?

7 Jehova dirim n'etiti ndi nēyerem aka: mu onwem gēlekwasi kwa ndi nākpom asl.

8 o di nma igbabà nime Jehova kari itukwasi madu obi.

9 o di nma igbabà nime Jehova kari itukwasi ndi amara aha-ha obi.

10 Mba nile agbawom buruburu, n'aha Jehova ka m'gēbipusi ha.

11 Ha agbawom buruburu; e, ha agbawom buruburu: n'aha Jehova ka m'gēbipusi ha.

12 Ha agbawom buruburu dika ahu; emenyuwo ha dika oku ogwu: n'aha Jehova ka m'gēbipusi ha.

13 I nudawom enuda ka m'we da: ma Jehova yerem aka.

14 Ikem na abù omam ka Ja bu: o ghowo-kwaram nzoputa.

15 Olu nke iti-nkp-onu na nzoputa di n'ulo-ikwu nile nke ndi ezi-omume: aka-nri Jehova nēme ihe dinkpà.

16 Ebuliwo aka-nri Jehova elu: aka-nri Jehova nēme ihe dinkpà.

17 M'gagh-anwu, kama m'gādi ndu, m'gākọ kwa akukọ olu nile nke Ja.

18 Ja adowom aka na nti nke-uku: ma o bugh n'aka onwu ka O nyeworom.

19 Megherenum onu-uzo-ama nile nke ezi omume: m'gabà nime ha, m'gèkele Ja.

20 Nka bu onu-uzo-ama Jehova nwere; ndi ezi omume gabà nime ya.

21 M'gèkele Gi, n'ibi na I zawom, I we ghorom nzoputa.

22 Nkume nke ndi newu ulo juru aghowo isi nkuku ulo.

23 O bu n'aka Jehova ka nka sitere; nke ahu bu oké plu n'anya-ayi.

24 Nka bu ubochi Jehova meworo; ayi gèteghari egwú onù, nuri kwa onu nime ya.

25 Biko, Jehova, zoputa, biko: biko, Jehova, me ka ihe nàgara ayi nke-oma, biko.

26 Onye agoziri agozi ka Onye ahu bu nke nàbia n'aha Jehova: ayi esiwo n'ulo Jehova gozie unu.

27 Chineke ka Jehova bu, O nyewo kwa ayi ihè: chiri udò ke àjà-ememe, durue ya na mpi nile nke ebe-ichu-aja.

28 Chinekem ka I bu, m'gèkele kwa Gi: Chinekem ka I bu, m'gèbuli Gi elu.

29 Kelenu Jehova; n'ihì na O di nma: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di.

UBQCHI NKE ORU-NA-ANQ

EKPERE ANYASI.

ABU QMA IIQ.

1 Ndi ihe nàgara nke-oma ka ndi zuru okè n'uzo Jehova bu, ndi nējeghari n'iwu Jehova.

2 Ndi ihe nàgara nke-oma ka ndi nēchebe ihe-àmà-Ya nile bu, ndi newere obi-ha nile cho Ya.

3 E, ha emegh ajo omume; n'uzo-Ya nile ka ha nēje ije.

4 Gi onwe-gi ewerewo ihe-iriba-ama-Gi nye ayi n'iwu, ka ayi we debesie ha ike.

5 O gādim nō nma ma asi na edoziwo uzom nile debe ukpuru-Gi nile.

6 Mgbe ahu ihere agagh-emem, mgbe m'nēlegide anya n'ebe ihe nile I nyere n'iwu di.

7 M'gēwere obi ziri ezi kele Gi, mgbe m'mutara ikpé nile nke ezi omume-Gi.

8 Ukpuru-Gi nile ka m'gēdebe: arapusilam arapu.

9 Gini ka okorobia gēji me ka uzo-ya di ocha? O bu n'ilezi ya anya dika okwu-Gi si di.

10 Obim nile ka m'wereworo cho Gi: ekwela ka m'si n'ihe nile I nyere n'iwu jehie.

11 N'obim ka m'zobeworo okwu-onu-Gi, ka m'we ghara imehie megide Gi.

12 Onye agoziri agozi ka I bu, Jehova: zim ukpuru-Gi nile.

13 Egbugbere-onum ka n'wereworo ko akuko ikpé nile nke onu-Gi.

14 N'uzo ihe-àmà-Gi nile ka obi nātom utò, dika o gātóm utò bayere àkù nile.

15 N'ihe-iriba-ama-Gi nile ka m'gātughari uche, m'gēlegide kwa uzo-Gi nile anya.

16 Ihe ukpuru-Gi nile gātóm utò nke-uku: m'gagh-echezò okwu-Gi.

17 Meso orù-Gi nke-oma, ka m'we di ndu; m'gēdebe kwa okwu-Gi.

18 Kpughepu anyam abua, ka m'we legide oké ihe di ichè ichè si n'iwu-Gi puta.

19 Qbia ka mbu n'uwa: ezonarilam ihe nile I nyere n'iwu.

20 Nkpuru-obim etiwawo n'ihì oichichò o ji chosie ikpé-Gi nile ike mgbe nile.

21 I basiworo ndi-nganga ndi abuworo ọnu nba ike, ndi nēsi n'ihe nile I nyere n'iwu jehie.

22 Kpupu ita-uta na nleda n'arum; n'ihī na echebewom ihe-àmà-Gi nile.

23 Ọzọ, ndi-isi nọduru ala kwurita okwu imegidem: ma orù-Gi nātughari uche n'ukpuru-Gi nile.

24 Ọzọ, ihe-àmà-Gi nile bu ihe nātọm utọ nke-uku, ha bu ndi nādum ọdu.

25 Nkpuru-obim nārapara n'ájá: dika okwu-Gi si di, me ka m'di ndu.

26 Akọrọm akukọ uzọm nile, I we zam: Gi zím ukpuru-Gi nile.

27 Me ka m'ghọta uzọ nke ihe-iriba-ama-Gi nile: m'gātughari kwa uche n'óké ọlu-Gi nile.

28 Nkpuru-obim atupuwo dika miri site n'iru-újú. Dika okwu-Gi si di, me ka m'guzosie ike.

29 Wezuga uzọ okwu-ugha n'ebe m'nọ: were kwa amara nyem iwu-Gi.

30 Uzọ nke ikwesi-ntukwasi-obi ka m'roputa-woro: ikpé-Gi nile ka m'doworo n'irum.

31 Araparawom n'aru ihe-àmà-Gi nile: Jehova, emela ka ihere mem.

32 N'uzọ nke ihe nile I nyere n'iwu ka m'gāgba ọsọ, n'ihī na I gēme ka obim sa mbara.

UBQCHI NKE ORU-NA-ISE.

EKPERE UTUTU.

33 Jehova, zím uzọ ukpuru-Gi nile: mgēchebe kwa ya rue mgbe ikpe-azu.

34 Me ka m'ghọta ihe, m'gēchebe kwa iwu-Gi; m'gēwere kwa obim nile debe ya.

35 Me ka m'zọ ije n'okporo-uzọ nke ihe nile I nyere n'iwu; n'ihī na uzọ ahu nātọm utọ.

36 Wezuga obim ihe ihe-àmà-Gi nile iru, ewezuga-kwa-la ya ihe urù nēzigh ezi iru.

37 Me ka anyam abua si n'ile ihe-efu gabiga, me ka m'di ndu n'uzọ-Gi nile.

38 Me ka okwu-ọnu-Gi guzosiere orù-Gi ike, bú nke diri egwu-Gi.

39 Me ka ita-utam nke m'nātu ujọ ya gabiga; n'ihī na ikpé-Gi nile di nma.

40 Le, achọsiwom ihe-iriba-ama-Gi nile ike: n'ezi omume-Gi me ka m'di ndu.

41 Ọzọ, kwe ka ebere-Gi nile biakutem, Jehova, bú nzọputa-Gi, dika okwu-ọnu-Gi si di.

42 M'gāza kwa onye nātam uta okwu; n'ihī na atukwasiwom okwu-Gi obi.

43 Anapusi-kwa-la okwu nke ezi-okwu n'ọnum; n'ihī na ikpé-Gi nile ka m'chereworo.

44 M'gēdebe kwa iwu-Gi mgbe nile rue mgbe nile ebigh-ebi.

45 M'gējeghari kwa n'ebe sara mbara; n'ihī na ihe-iriba-ama-Gi nile ka mchọworo.

46 M'gēkwu kwa okwu bayere ihe-àmà-Gi nile n'iru ndi-eze, ihere agagh-emekwam.

47 Ihe nke ihe nile I nyere n'iwu gātọkwam utọ nke-uku, bú nke m'huworo n'anya.

48 M'gāchili-kwa-ra ihe nile I nyere n'iwu ọbu-akam, bú ihe nke m'huworo n'anya. M'gātughari kwa uche n'ukpuru-Gi nile.

49 Cheta okwu I gwara orù-Gi, nke I meworom ka m'chere.

50 Nka bu nkasi-obim nime nweda-n'alam: na okwu-ọnu-Gi emewo ka m'di ndu.

51 Ndi-nganga akwawom emò nke-uku: ma esighm n'iwu-Gi wezuga onwem.

52 Echetauom ikpé-Gi nile site na mgbe ebigh-ebi, Jehova, we kasie onwem obi.

53 Iwe di oku ejidewom, n'ibi ndi nēmebi iwu ndi nārapu iwu-Gi.

54 Abū oma ka ukpuru-Gi nile buruworom n'ulo ebe m'no dika obia.

55 Echetauom aha-Gi, Jehova, n'abali, we debe iwu-Gi.

56 Nka ka m'nweworo, na echebewom ihe-iriba-ama-Gi nile.

57 Okēm ka Jehova bu: asiwom na m'gēdebe okwu-Gi nile.

58 Ewerewom obim nile me ka iru-Gi dajua: merem amara dika okwu-onu-Gi si di.

59 Echērem echichē uzom nile, we me ka ukwum abua laghachi n'ihe-āmā-Gi nile.

60 Abiaram osos, o gbagwojughkwam anya, idebe ihe nile I nyere n'iwu.

61 Udō nile nke ndi nēmebi iwu ehikpōwom buruburu; ma echezogh m iwu-Gi.

62 N'etiti abali ka m'gēbili ikele Gi n'ih i ikpé nile nke ezi omume-Gi.

63 Onye ekekotaworo mu na ndi nile nātu egwu Gi n'otū ka m'bu, onye ekekotaworo mu na ndi nēdebe ihe-iriba-ama-Gi nile n'otū.

64 Jehova, uwa juputara n'ebere-Gi: zīm ukpuru-Gi nile.

65 I meworo orū-Gi ezi ihe, Jehova, dika okwu-Gi si di.

66 Zīm idi-nma nke ezi uche na ihe-omuma; n'ih na o bu n'ih nile I nyere n'iwu ka m'kwereworo.

67 Tutu ewedam n'ala mu onwem nēme ihe oq q n'amagh-ama; ma ugbo a okwu-onu-Gi ka m'debeworo.

68 Onye di nma ka I bu, na Onye nēme nma; zīm ukpuru-Gi nile.

69 Ndi-nganga etekpuwom okwu-ugha dika ihe-ntekpu: mu onwem gēwere obim nile chebe ihe-iriba-ama-Gi nile.

70 Obi-ha bu nānī abuba dika abuba; ma mu onwem, ihe iwu-Gi nātōm utō nke-uku.

71 O dim nma na ewedawom n'ala; ka m'we muta ukpuru-Gi nile.

72 Iwu onu-Gi dim nma. Kari ola-edo na ola-ocha nādigh iguta-onu.

UBQCHI NKE ORU-NA-ISE.

EKPERE ANYASI.

73 Aka-Gi abua emewom, me kwa ka m'guzosie ike: Gi me ka m'ghota ihe, ka m'we muta ihe nile I nyere n'iwu.

74 Ndi nātu egwu Gi gāhum, we nūria; n'ih na okwu-Gi ka m'chereworo.

75 Jehova, amawom na ikpé-Gi nile bu ezi omume, amawokwam na o bu n'ikwesi-ntukwasi-obi ka I wedaworom n'ala.

76 Biko, kwe ka ebere-Gi buru ihe gākasi obim, dika okwu-onu-Gi nke diri orū-Gi si di.

77 Ka obi-ebere-Gi nile biakutem, ka m'we di ndu; n'ih na iwu-Gi bu ihe nātōm utō nke-uku.

78 Ka ihere me ndi-nganga; n'ih na ha ewerewo okwu-ugha me ka ikpēm gbagō agbagō: ma m'gātu-ghari uche n'ih-iriba-ama-Gi nile.

79 Ka ndi nātu egwu Gi laghachikutem, ha gāma nwa ihe-āmā-Gi nile.

80 Ka obim zue okē n'ukpuru-Gi nile, ka ihere we ghara imem.

81 Nkpuru-obim agwusiwo site n'ichqsi nzoputa-Gi ike; ma okwu-Gi ka m'chereworo.

82 Anyam abua adalawo n'isi site n'ichosi okwu-Gi ike, mgbe m'nāsi, Òle mgbe I gākasim obi?

83 N'ihī na adiwoom ka karama-akpukpọ di n'anwuru-ọku. Ma echezoghīm ukpuru-Gi nile.

84 Ûbọchi nke orù-Gi di ole? Òle mgbe I gēme ndi nēsogbum ihe I kpere n'ikpe?

85 Ndi-nganga egwuworom olùlù di iche iche, bú ndi nādigh ka iwu-Gi si di.

86 Ihe nile I nyere n'iwu kwesiri ntukwasi-obi: n'uzọ okwu-ugha ka ha nēsogbum; biko, yerem aka.

87 Ọ fọduru nwanti ka ha me ka m'gwusia n'uwa; ma mu onwem arapugh ihe-iriba-ama-Gi nile.

88 Dika ebere-Gi si di, me ka m'di ndu, m'gēdebe kwa ihe-àmà nke ọnu-Gi.

89 Jehova, rue mgbe ebigh-ebi ka emeworo ka okwu-Gi guzosie ike n'elu-igwe.

90 Rue ọgbọ nile ka ikwesi-ntukwasi-obi-Gi di: I mewo ka uwa guzosie ike, ọ we guzo.

91 Dika ikpé-Gi nile si di, ha nēguzo ta; n'ihī na ihe nile bu ndi-orù-Gi.

92 Asi na iwu-Gi abugh ihe nātọm utọ nke-uku, mgbe ahu m'gālavori n'iyi nime nweda-n'alam.

93 Rue mgbe ebigh-ebi m'gagh-echezọ ihe-iriba-ama-Gi nile: n'ihī na ha ka I jiworo me ka m'di ndu.

94 Ọ bu Gi nwem, zọputam; n'ihī na ihe-iriba-ama-Gi nile ka m'chọworo.

95 Ndi nēmebi iwu elewo anyam ime ka m'la n'iyi; ma ihe-àmà-Gi nile ka m'gātukwasi uche.

96 Ahuwom nsọtu diri izu-okè nile; ma ihe I nyere n'iwu sara mbara nke-uku.

97 Le ka m'si hu iwu-Gi n'anya! Ogologo ubọchi nile ka nke ahu bu ihe m'nātughari n'uche.

98 Ihe nile I nyere n'iwu nēmēm ka m'mara ihe

ari ndi-irom; n'ihī na rue mgbe ebigh-ebi ka nke ahu dirim.

99 Kari ndi nile nēzīm ihe ka m'nwere uche; n'ihī na ihe-àmà-Gi nile bu ihe m'nātughari n'uche.

100 Anamaghọta ihe kari ndi-okenye, n'ihī na ihe-iriba-ama-Gi nile ka m'chebeworo.

101 Egbochiwom ukwum abua ka ha ghara ibà n'uzọ ọjọ ọ bula, ka m'we debe okwu-Gi.

102 Esighm n'ikpé-Gi nile wezuga onwem; n'ihī na I ziwom ihe.

103 Le ka okwu-ọnu-Gi si atọ okpo-ọnum utọ. Ha nātọ ọnum utọ kari manu-ahū.

104 M'nēsite n'ihe-iriba-ama-Gi nile ghọta ihe: n'ihī nka ka m'kpọworo uzọ okwu-ugha ọ bula asi.

UBOCHI NKE ORU-NA-ISI.

EKPERE UTUTU.

105 Okwu-Gi bu oriọna diri ukwum, Ọ bu kwa n'è diri okporo-uzọm.

106 Añuwom iyi, me ka a guzosie ike, na m'gēdebe ikpé nile nke ezi omume-Gi.

107 Ewedawom n'ala nke-uku; me ka m'di ndu, Jehova, dika okwu-Gi si di.

108 Biko, ka onyinye-afọ-ofufo nile nke ọnum tọ Gi utọ, Jehova, zikwam ikpé-Gi nile.

109 Nkpuru-obim di n'ọbu-akam mgbe nile; ma echezoghīm iwu-Gi.

110 Ndi nēmebi iwu esiworom igbudu; ma esighm n'ihe-iriba-ama-Gi nile fugharia.

111 Eketawom ihe-àmà-Gi nile rue mgbe ebigh-ebi; n'ihī na ihe nātọ obim utọ ka ha bu.

112 Ewezugawom obim ime ukpuru-Gi nile, rue mgbe ebigh-ebi, rue mgbe ikpe-azu.

113 Ndi nwere uche abua ka m'kpọworo asi: a iwu-Gi ka m'huworo n'anya.

114 Ebe-nzuzom na otam ka I bu: okwu-Gi ka m'chereworo.

115 Sinu n'ebe m'no wezuga onwe-unu, unu ndi neme ihe ojo; ka m'we chebe ihe nile Chinekem nyere n'iwu.

116 Kwagidem dika okwu-onu-Gi si di, ka m'we di ndu; eme-kwa-la ka ihere olile-anyam mem.

117 Kwaliem elu, ewe zopotam, m'gele kwa ukpuru-Gi nile anya oma mgbe nile.

118 I ledawo ndi nile si n'ukpuru nile Gi jehie anya, n'ih na okwu-ugha ka aghugho-ha bu.

119 I neme ka ndi nile nemebi iwu n'uwa kwusi dika afuru-uzu: n'ih ya ka m'huworo ihe-ama-Gi nile n'anya.

120 Aji anu-arum guzoro oto site n'oke egwu-Gi; O bu kwa ikpe-Gi nile ka m'natu egwu ha.

121 Emewom ikpe ekpere na ezi omume: arapulam nye ndi nemegbum.

122 Buru onye-mbe nye oru-Gi na I gemem nma: ekwela ka ndi-nganga megbum.

123 Anyam abua adalawo n'isi n'ichosi nzoputa-Gi ike, na n'ichosi okwu ezi omume-Gi ike.

124 Meso oru-Gi dika ebere-Gi si di, zkwam ukpuru-Gi nile.

125 Oru-Gi ka m'bu, me ka m'ghota ihe, ka m'we mara ihe-ama-Gi nile.

126 Mgbe eruworo Jehova ilu olu; ha emebiwo iwu-Gi.

127 N'ih nka ka m'huworo ihe nile I nyere n'iwu n'anya kari ola-edo, e, kari ola-edo anuchara anucha.

128 N'ih nka ka m'guworo ihe-iriba-ama-Gi nile, nke diri ihe nile, n'ih ziri ezi; uzọ okwu-ugha o bula ka m'kpworwo asi.

129 Oké olu ka ihe-ama-Gi nile bu: n'ih nka ka nkpuru-obim chebeworo ha.

130 Nkpughepu okwu-Gi nile nēnye ihē; o nēme ka ndi nēnwegh uche ghota ihe.

131 Asaghepurum onum, ku kwa ume ike ike; n'ih na achosirim ihe nile I nyere n'iwu ike.

132 Chem iru, me-kwa-ram amara, dika I si eme ndi nahu aha-Gi n'anya.

133 Me ka nzo-ukwum nile guzosie ike n'okwu-onu-Gi: ekwe-kwa-la ka ajo ihe o bula buru onye-isim.

134 Gbaputam na nmegbu nke madu: m'gedebe kwa ihe-iriba-ama-Gi nile.

135 Me ka iru-Gi nye oru-Gi ihē; zkwam ukpuru-Gi nile.

136 Anya-miri nke di ka otutu miri-iyi nāgba yam abua, n'ih na ha edebegh iwu-Gi.

137 Onye ezi omume ka I bu, Jehova, ozo, ihe ziri ezi ka ikpe-Gi nile bu.

138 I nyewo ihe-ama-Gi nile iwu n'ezi omume na ikwesi-ntukwasi-obi di uku.

139 Ekworom ekpochapuwom, n'ih na ndi nakpagbum echezowo okwu-Gi nile.

140 Ihe anuchara anucha nke-uku ka okwu-onu-Gi bu; oru-Gi ahuwo kwa ya n'anya.

141 Onye ntā ka m'bu, na onye anēleda anya: ma echezoghm ihe-iriba-ama-Gi nile.

142 Ezi omume-Gi bu ezi omume nādiru mgbe ebigh-ebi, iwu-Gi bu kwa ezi-okwu.

143 Ahuhu na nkpā achotawom: ma ihe nile I nyere n'iwu bu ihe nātōm utō nke-uku.

144 Ihe-ama-Gi nile bu ezi omume tue mgbe ebigh-ebi; me ka m'ghota ihe, m'gadi kwa ndu.

UBŌCHI NKE ORU-NA-ISI.

EKPERE ANYASI.

145 Ewerewom obim nile kpọ nkpu; zam, Jehovah: ukpuru-Gi nile ka m'gēchebe.

146 Akpokuwom I; zopotam, m'gēdebe kwa ihe-àmà-Gi nile.

147 Eburum chi-qbubọ uzọ, we tikue Gi: okwu-Gi nile ka m'chere.

148 Anyam abua buru nche-abali nile uzọ, ka m'we tugharia uche n'okwu-ọnu-Gi.

149 Nuru olum, dika ebere-Gi si di: dika ikpé-Gi nile si di, Jehovah, me ka m'di ndu,

150 Ha abiaruwo nso, bú ndi nāgbaso nzube ọjọ; ha nọ iwu-Gi n'ebe di anya.

151 Gi onwe-gi nọ nso, Jehovah; ọzọ, ihe nile I nyere n'iwu bu ezi-okwu.

152 Site na mgbe ochie ka m'maworo site n'ihe-àmà-Gi nile, na rue mgbe ebigh-ebi ka I tọworo ntọ-ala-ha.

153 Hu nweda-n'alam, dọputam; n'ihì na echezoghì iwu-Gi.

154 Kpe ọnum, gbaputakwam: dika okwu-ọnu-Gi si di, me ka m'di ndu.

155 Nzọputa di anya n'ebe ndi nēmebi iwu nọ; n'ihì na ha achogh ukpuru-Gi nile.

156 Obi-ebere-Gi nile bara uba, Jehovah: dika ikpé-Gi nile si di, me ka m'di ndu.

157 Ha di ọtutu, bú ndi nēsogbum na ndi nākpagbum; ma esighm n'ihe-àmà-Gi nile wezuga onwem.

158 Ahurum ndi nāghogbu nghogbu, m'we sọ ha oyi; n'ihì na ha edebegh okwu-ọnu-Gi.

159 Le otú m'huworo ihe-iriba-ama-Gi nile n'anya: dika ebere-Gi si di, Jehovah, me ka m'di ndu.

160 Isi ihe nke okwu-Gi bu ezi-okwu; ọzọ, rue mgbe ebigh-ebi ka ikpé ọ bula nke ezi omume-Gi di.

161 Ndi-isi esogbuwom n'efu; ma okwu-Gi nile ka obim tuworo oké egwu ha.

162 Obi nātọ mu onwem utọ n'ihì okwu-ọnu-Gi, dika onye nāhuta ọtutu ihe-nkwata.

163 Okwu-ugha ka m'kpọworo asì, m'we kpọ ya ihe-árú; ma iwu-Gi ka m'huworo n'anya.

164 Ugbo asa n'ubochi ka m'toworo Gi, n'ihì ikpé nile nke ezi omume-Gi.

165 Udo nke riri nne ka ndi nāhu iwu-Gi n'anya nwere; Ọ digh kwa ihe-isu-ngongo ha nwere.

166 Elewom anya nzọputa-Gi, Jehovah, Ọ bu kwa ihe nile I nyere n'iwu ka m'meworo.

167 Nkpuru-obim edebewo ihe-àmà-Gi nile; anamahu kwa ha n'anya nke-uku.

168 Edebewom ihe-iriba-ama-Gi nile na ihe-àmà-Gi nile; n'ihì na uzom nile di n'iru Gi.

169 Ka iti-nkpum biarue nso n'iru Gi, Jehovah: dika okwu-Gi si di, me ka m'ghota ihe.

170 Ka ariri-amararam bia n'iru Gi: dika okwu-ọnu-Gi si di, naputam.

171 Ka egbugbere-ọnum kwuwa otuto; n'ihì na I nēzim ukpuru-Gi nile.

172 Ka irem bùa abù bayere okwu-ọnu-Gi; n'ihì na ihe nile I nyere n'iwu bu ezi omume.

173 Ka aka-Gi buru ihe iyerem aka; n'ihì na ihe-iriba-ama-Gi nile ka m'roputaworo.

174 Achosiwom nzọputa-Gi ike, Jehovah; iwu-Gi bu kwa ihe nātom utọ nke-uku.

175 Ka nkpuru-obim di ndu, o gēto kwa Gi; ka ikpé-Gi nile ye-kwa-ram aka.

176 Efughariwom dika aturu nke furu efu; chọ orù-Gi; n'ihì na echezoghì ihe nile I nyere n'iwu.

UBOCHI NKE ORU-NA-ASA.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 120.

- 1 Jehova ka m'kpokuru n'ahuhu dirim, O we zam.
- 2 Jehova, naputa nkpuru-obim n'egbugbere-onu okwu-ugha, na n'ire aghugho.
- 3 Gini ka agēnye gi, o bu kwa gini ka agātu-kwasiri gi, Gi ire aghugho?
- 4 Akú di nkọ nke dike, ha na icheku-oku nke osisi broom.
- 5 Ahuhu dirim, na anọm dika obia nime Meshek, na ebim n'akuku ulo-ikwu nile nke Kida!
- 6 Ogologo mgbe di anya ka nkpuru-obim biriworo n'akuku onye nākpọ udo asi.
- 7 Mu onwem bu onye-udo: ma mgbe m'nēkwu okwu, ndi ahu nāchọ ibu agha.

ABU QMA 121.

- 1 M'gēweli anyam abua le ugwu nile: ọle ebe iye-akam gēsi bia?
- 2 Iye-akam nēsi n'aka Jehova bia, Onye meworo elu-igwe na uwa.
- 3 Ya ekwela ka ewezuga ukwu-gi n'ọnọdu-ya: Onye nēdebe gi, Ya atula ọrụ-ura.
- 4 Le, O digh-atu ọrụ-ura, O digh-araru kwa ura, bú Onye nēdebe Israel.
- 5 Jehova bu Onye nēdebe gi: Jehova bu ńdò-gi n'aka-nri-gi.
- 6 Anyanwu agagh-etigbu gi n'ehihie, ọnwa agagh-etigbu kwa gi n'abali.
- 7 Jehova gēdebe gi ka ihe ọjọ o bula ghara idakwasi gi; O gēdebe nkpuru-obi-gi.
- 8 Jehova gēdebe ọpupu-gi na nbata-gi, site n'ugbu a we rue mgbe ebigh-ebi.

ABU QMA 122.

- 1 Anuririm ọnu mgbe ha nāsīm, ka ayi je n'ulo Jehova.
- 2 Ukwu-ayi eguzowo n'onu-uzo-ama-gi nile, Jerusalem;
- 3 Jerusalem, nke ewuworo dika obodo nke ejikọtara n'otù nke-oma:
- 4 Ebe ebo nile rigoworo, bú ebo nile nke Ja, iburu Israel ihe-àmà. Ikele aha Jehova.
- 5 N'ihì na n'ebe ahu ka edoworo oche-eze nile ikpe ikpe, bú oche-eze nile ulo Devid nwere.
- 6 Rionu aririọ bayere udo Jerusalem: ndi nāhu gi n'anya gānọ n'udo.
- 7 Ka udo di n'ekpè-gi nile. Ka inọ-n'udo di kwa n'ulo-gi nile di elu.
- 8 N'ihì umu-nnem na ndi-eyim, biko, ka m'kwue okwu, si, Ka udo di nime gi.
- 9 N'ihì ulo Jehova, bú Chineke-ayi, m'gāchọrọ gi ọdi-nma.

ABU QMA 123.

- 1 Gi ka m'gēweli anyam abua le, Gi Onye nānọdu ala n'elu-igwe.
- 2 Le, dika anya ndi-orù si elekwasi aka ndi-nweha, dika anya abua nke nwayi nēje ozi si elekwasi aka nwayi nwere ike n'aru ya. Otú a ka anya-ayi nēlekwasi Jehova, bú Chineke-ayi, rue mgbe O gēmere ayi amara.
- 3 Mere ayi amara, Jehova, mere ayi amara: n'ihì na nleda ejuwo ayi afo ri-nne.
- 4 Afo ejuwo nkpuru-obi-ayi ri-nne n'ichì-ọchì nke ndi nọ jù, na nleda nke ndi-npako.

ABU QMA 124.

- 1 Asi na o bugh Jehova Nke diri ayi, biko, ka Israel kwue otú a, si;

2 Asi na ọ bugh Jehova Nke diri ayi, mgbe madu biliri imegide ayi:

3 Mgbe ahu ha gelowori ayi na ndu, mgbe iwe-ha di ọku n'aru ayi:

4 Mgbe ahu miri gēruchapuwori ayi, miri-iyi gāgabigawori n'elu nkpu-obi-ayi.

5 Mgbe ahu miri di nganga gāgabigawori n'elu nkpu-obi-ayi.

6 Onye agoziri agoziri ka Jehova bu, Onye nēnyegh ayi iburu ezé-ha anu-ndogbu.

7 Nkpu-obi-ayi ewepugawo onwe-ya dika nnunu n'igbuda ndi-osi-onyà: igbuda ahu kpajiri akpaji, ayi onwe-ayi we wepuga onwe-ayi.

8 Iye-aka-ayi di n'aha Jehova, Onye meworo elu-igwe na uwa.

ABU QMA 125.

1 Ndi nātukwasi Jehova obi di ka ugwu Zaion, nke anādigh-ewezuga ya n'ọndu-ya, kama rue mgbe ebigh-ebi ka ọ nādigide.

2 Jerusalem, ugwu-ya nile di ya buruburu, otú a ka Jehova di ndi-Ya buruburu, site n'ugbu a we rue mgbe ebigh-ebi.

3 N'ihì na nkpa-n'aka-eze nke nmebi-iwu agagh-adigide n'elu ihe ruu ndi ezi omume n'ife-nzà; ka ndi ezi omume we ghara isetipu aka-ha tiye n'ajọ omume.

4 Jehova, me ndi di nma nma, me kwa ndi ziri ezi n'obi-ha nma.

5 Ma ndi nēwezuga onwe-ha ije n'uzọ nile ha gbagoro agbagọ, Jehova gēme ka ha na ndi nālu ajọ ihe yikọ la. Ka udo dikwasi Israel.

UBOCHI NKE ORU-NA-ASA.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA 126.

1 Mgbe Jehova mere ka ndi nālata na Zaion lata, ayi di ka ndi nārọ nro.

2 Mgbe ahu ọchi nēju ayi ọnu, iti-nkpu-ọnu nēju kwa ayi ire: mgbe ahu na nāsi n'etiti mba nile, Jehova emeworo ndia ihe uku.

3 Jehova emeworo ayi ihe uku; ayi nānuri ọnu.

4 Jehova, me ka ndi-ayi adotara n'agha lata, dika miri-iyi di iche iche nime Negeb.

5 Ndi ji anya-miri agha nkpu gēji iti-nkpu-ọnu we ihe-ubi.

6 Onye nēbu nju-aka nkpu-oghigha, ọ bu ezie na ọ nēje ije nākwa ákwá; ma ọ ghagh iwere iti-nkpu-ọnu biaghachi nēbu ùkwù ọka ya nile.

ABU QMA 127.

1 Ọ buru na Jehova ewugh ulo, n'efu ka ha dogbuworo onwe-ha n'ọlu nime ya, bú ndi nēwu ya; Ọ buru na Jehova echegh obodo, n'efu ka onye-nche muruworo anya.

2 Ọ buru unu ihe-efu, unu ndi nēbili n'isi-ututu, ndi nāla azu n'inqdu ala, ndi nēri nri nke ihe-ngbu di iche iche: otú a ka Ọ nēnye ndi Ọ huru n'anya ura,

3 Le, ihe-nketa nke nēsi n'aka Jehova bia ka umu bu: ugwo-ọlo Ọ nākwa ka nkpu nke afọ bu.

4 Dika ákú n'aka dike, otú a ka umu amuru na mgbe okorobia di.

5 Onye ihe nāgara nke-oma ka nwoke ahu bu nke chiririwó ákú ahu kpójue ákpá-ákú-ya: ihere agagh-eme ha, mgbe ha na ndi-iro-ha nēkwurita okwu n'ọnu-uzọ-ama.

ABU QMA 128.

1 Onye ihe nāgara nke-oma ka onye ọ bula nke nātu egwu Jehova bu, nke nēje ije n'uzọ-Ya nile.

2 N'ihì na ihe i chiri ọbu-aka-gi dogbu onwe-gi n'ọlu inwe ka i gēri: Onye ihe nāgara nke-oma ka i bu, ọ gādi-kwa-ra gi nma.

3 Nwunye-gi gādi ka osisi vine nāmi nkpu

n'ime-ime-ulo nke ulo-gi: umu-gi gādi ka ome osisi olive buruburu tebel-gi.

4 Le, na otú a ka agāgozi nwoke ahu. Nke nātu egwu Jehova.

5 Jehova gēsi na Zaion gozie gi: Gi lekwasị kwa ọdi-nma Jerusalem anya ubochi nile nke ndu-gi.

6 Hu kwa umu nke umu-gi gāmu. Ka udo dikwasi Israel.

ABU QMA 129.

1 Ọtutu mgbe ka ha kpagbuworom site na mgbe m'di na nwata, biko, ka Israel kwue otú a, si,

2 Ọtutu mgbe ka ha kpagbuworom site na mgbe m'di na nwata: ma otú ọ di, ha apugh imegidem.

3 N'elu azum ka ndi-plough jiri plough gwu dika esi egwu ala-ubi; ha mere ka furrow nile ha di ogologo.

4 Jehova bu onye ezi omume: o bipuwo udọ nile nke ndi nēmebi iwu.

5 Ka ihere me ka, ka ha laghachi kwa azu, bú ndi nile nākpọ Zaion asi.

6 Ka ha di ka ahia nēpú n'elu ulo, nke nākpọnwu tutu o puputa.

7 Nke onye nēwe ihe-ubi nējigh kpọjue ọbu-akaya. Onye nēhie úkwú-ọka nējigh kwa ya kpọjue obi-ya.

8 Ọzọ, ndi nāgabiga asigh, ka ngọzi Jehova diri unu; ayi agọziwo unu n'aha Jehova.

ABU QMA 130.

1 N'ogbu-miri nile ka m'siworo kpọkue Gi, Jehova,

2 Onye-nwem, ge nti olum: ka nti-Gi nāna kwa nti n'olu nke ariri-ọmaram nile.

3 Ọ buru na I riba ajọ omume nile ama, Ja, Onye-nwe-ayi, ọnye gēguzo?

4 Ma n'aka-Gi ka ngbaghara di, ka ewe tua egwu Gi.

5 Elewom anya Jehova, nkpuru-obim elewo anya, ọ bu kwa okwu-Ya ka m'chereworo.

6 Nkpuru-obim nēchere Jehova, karia ka ndinche si echere ututu; E, karia ka ndi-nche si echere ututu.

7 Israel, chere Jehova: n'ihia na n'aka Jehova ka ebere di, ngbaputa riri nne di kwa n'aka-Ya.

8 Ya onwe-ya gāgbaputa kwa Israel n'ajọ omume-ya nile.

ABU QMA 131.

1 Jehova, nkpuru-obim adigh elu, anyam abua ebuligh kwa onwe-ha elu; ejegharighkwam n'ihie uku di ichie ichie, ma-ọbu n'oké ọlu di ichie ichie karirim.

2 N'ezie edoziwom nkpuru-obim me ka ọ dere du; dika nwata nke emere ka ọ rapu ara si di n'aru nne-ya, dika nwata nke emere ka ọ rapu ara, otú a ka nkpuru-obim di n'arum.

3 Israel, chere Jehova site n'ugbu a we rue mgbe ebigh-ebi.

UBOCHI NKE ORU-NA-ASATỌ.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 132.

1 Jehova, chetara Devid nweda-n'ala-ya nile.

2 Otú ọ nuru Jehova iyi, kwe Dike nke Jakob nkwa.

3 N'ezie m'gagh-abà n'ulo-ikwú nke ulom, m'gagh-arigo n'elu ihe-ndina nke utem;

4 M'gagh-enye anyam abua ura, m'gagh-enye mbubere-anyam irù-ura;

5 Rue mgbe m'gāchotara Jehova ọnọdu, chotara Dike nke Jakob ebe-obibi.

6 Le, ayi nuru okwu bara ya n'Efrata: ayi chotara ya n'ohia nke oké ohia.

7 Ka ayi ba n'ebe-obibi-Ya nile; ka ayi kpọ isi ala n'ebe ihe ngbakwasi-ukwu-Ya di.

8 Bilie, Jehova, ba n'ebe-izu-ike-Gi; Gi onwe-gi, na igbe nke ike-Gi.

9 Ka ndi-nchu-aja-Gi yiri ezi omume dika uwe; ka ndi-ebere-Gi ti kwa nkpu ọ̀nù.

10 N'ihì Devid, bú orù-Gi, atugharila iru onye-Gi etere manu.

11 Jehova aṅuworo Devid iyi bu ezi-okwu; Ọ gagh-esi na ya laghachi azu: ndi sitere na nkpu nke afọ-gi ka M'gāḍḍkwasi n'ọche-eze i nwere.

12 Ọ buru na umu-gi edebe ọgbugba-ndum na ihe-àmàm nke M'gēzì ha, umu-ha gāḍḍkwasi kwa n'ọche-eze i nwere rue mgbe nile ebigh-ebi.

13 N'ihì na Jehova arọputawo Zaion; Ọ chọsiwo ya ike iburu Ya ebe-obibi.

14 Nka bu ebe-izu-ikem rue mgbe nile ebigh-ebi: n'ebe a ka M'gēbi; n'ihì na achọsiwom ya ike.

15 Ihe-oriri-ya ka M'gāḡzi nke-uku: ndi-ogbeye-ya bu ndi M'gēji nri me ka afọ ju ha.

16 Ọ bu kwa ndi-nchu-ya ka M'gēyikwasi nḡputa dika uwe. Ndi-ebere-ya gētisi kwa nkpu ọ̀nù ike.

17 N'ebe ahu ka M'gēme ka mpi Devid nwere pue: edoworom onye nkem etere manu oriḡna n'usoro.

18 Ndi-iro-ya ka M'gēyikwasi ihere dika uwe: ma n'isi-ya ka okpu-eze-ya gāgbawa okoko.

ABU QMA 133.

1 Le, ka o si di nma, ka o si di kwa utọ nke-uku, bú nbikọ nke umu-nne, ọbuná ibikọ n'otù.

2 Ọ di ka ezi manu ahu nke dikwasi n'isi, nke nērùda n'afu-ọnu, bú afu-ọnu Eron; nke nēruda n'ọnu uwe-nwuda-ya nile;

3 Dika igrigi Heamon, nke nāḍakwasi n'ugwu nile nke Zaion; n'ihì na n'ebe ahu ka Jehova nyere ngọzi ahi iwu, bú ndu rue mgbe ebigh-ebi.

ABU QMA 134.

1 Le, ḡzienu Jehova, unu ndi-orù nile nke Jehova, ndi nēguzo n'ulo Jehova n'abali nile.

2 Chilienu aka-une elu n'idi-nḡ, ḡzi kwa Jehova.

3 Ka Jehova si na Zaion ḡzie gi, bú Onye keworo elu-igwe na uwa.

ABU QMA 135.

1 Tonu Ja. Tonu aha Jehova; Tonu Ya, ndi orù Jehova:

2 Ndi nēhuzo n'ulo Jehova, n'ogige nile nke ulo Chineke-ayi.

3 Tonu Ja; n'ihì na Jehova di nma: búkuenu aha-Ya abù qma; n'ihì na ọ di utọ.

4 N'ihì na Jakob ka Ja rọputaworo nye Onwe-ya, Ọ rọputara Israel ka ọ buru ihe nke aka Ya.

5 N'ihì na mu onwem amawo na Jehova di uku, Onye-nwe-ayi di kwa elu kari chi nile.

6 Ihe nile nke tọrọ Jehova utọ, nke ahu ka Ọ meworo, n'elu-igwe, na n'uwa, na n'oké osimiri nile, na ogbu-miri nile.

7 Ọ bu Onye nēme ka alulu si na nḡtu uwa kwugo: Ọ meworo miri-ozuzo àmàmà; Ọ bu Onye nēme ka ifufe si n'ulo-nkwakọba-Ya nile puta.

8 Onye tigburu umu eburu uzọ mu n'ala Ijpt, ma ọ bu madu ma-ọbu anu-ulo.

9 O zitere ihe-iriba-ama di iche iche na ihe-ebube di iche iche n'etiti gi, Ijpt, n'aru Fero, na n'aru ndi-orù-ya nile.

10 Onye tigburu ọtutu mba, gbu kwa ndi-eze di ike;

11 Bú Saihon eze ndi-Amorait, na Og eze Beshan, na ala-eze nile nke Kenean:

12 Ọ we nye ala-ha ibu ihe-nketa, iburu Israel, bú ndi-Ya, ihe-nketa.

13 Jehova, aha-Gi nādiru mgbe ebigh-ebi; Jehova, ncheta-Gi nādiru oḡbq nile.

14 N'ihì na Jehova gèkpe ndi-Ya ikpe, chèghari kwa uche-Ya bayere ndi-orù-Ya.

15 Arusi nile nke mba nile bu ọla-ọcha na ọla-edo, ọlu aka madu,

16 Ha nwere ọnu, ma ha adigh-ekwu; ha nwere anya abua, ma ha adigh-ahu uzọ;

17 Ha nwere nti abua, ma ha adigh-aña nti; Q digh kwa iku-ume di n'ọnu-ha.

18 Ndi nème ha gādi ka ha; E, onye q bula nke nātukwasi ha obi.

19 Ulo Israel, ọzienu Jehova: Ulo Eron, ọzienu Jehova:

20 Ulo Livai, ọzienu Jehova: unu ndi nātu egwu Jehova, ọzienu Jehova.

21 Onye ọgọziri ọgọzi ha Jehova bu site na Zaion, Onye bi na Jerusalem. Tonu Ja.

UBQCHI NKE ORU-NA-ASATQ.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA 136.

1 Kelenu Jehova; n'ihì na Q di nma: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di.

2 Kelenu Chineke kachasi chi nile: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di.

3 Kelenu Onye-nwenu kachasi ndi-nwenu nile: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ebere-Ya di.

4 Kelenu Onye nānì Ya nālu oké ọlu di iche iche: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di.

5 Kelenu Onye jì nghota eme elu-igwe: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di.

6 Kelenu Onye meworo ala ka q sa mbara n'elu miri: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di.

7 Kelenu Onye meworo ihè uku di iche iche; n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di.

8 Bú anyanwu ichi n'ehihie: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di;

9 Na ọnwa na kpakpando ichi n'abali: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di.

10 Kelenu Onye nētigbu Ijpt nime umu-ha eburu uzọ mu: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di:

11 Q we me ka Israel si n'etiti ha puta: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di:

12 Site n'aka di ike na n'ogwe-aka esetiri eseti: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di.

13 Kelenu Onye kebiworo Oké Osimiri Uhie: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di:

14 Q we me ka Israel gabiga n'etiti ya: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di:

15 Ma Q rurupuru Fero na usu-ndi-agma ya n'Oké Osimiri Uhie: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di.

16 Kelenu Onye nème ka ndi-Ya je ije n'ọzara: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di.

17 Kelenu Onye tigbuworo ndi-eze di uku: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di:

18 O gbu-kwa-ra ndi-eze di ebube: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di:

19 Bú Saihon eze ndi-Amorait: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di:

20 Na Og eze Beshan: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di:

21 Q we nye ala-ha ibu ihe-nketa: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di:

22 Iburu Israel, bú orù-Ya, ihe-nketa: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di:

23 Onye chetara ayi n'ọnodu-ayi di ala: n'ihì na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di:

24 Q we naputa ayi n'aka ndi nākpagbu ayi: n'ihī na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di:

25 Q nēnye anu-arū nile nri: n'ihī na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di:

26 Kelenu Chineke nke elu-igwe: n'ihī na rue mgbe ebigh-ebi ka ebere-Ya di.

ABU QMA 137.

1 N'akuku osimiri nile nke Babilon, n'ebe ahu ka ayi nḡduru ala, e, ayi kwara ákwá, mgbe ayi chetara Zaion.

2 N'osisi willow di n'etiti ya ka ayi nēkokwasi ubo-akwara nile ayi.

3 N'ihī na n'ebe ahu ka ndi nāḡḡta ayi n'agha riḡḡ n'aka-ayi okwu abū, ndi lutara ihe-ayi n'agha riḡ-kwa-ra ayi ka ayi nūria ḡḡ, si, būaranu ayi otū nime abū Zaion.

4 Ayi ḡḡsi aḡa bū abū Jehova n'ala nke onye ala ḡḡ?

5 Q buru na echesḡm i, Jerusalem, ka aka-nrim cheḡḡ nkà-ya.

6 Ka irem rapara n'okpo-ḡḡm, ma ḡ buru na adighm-echeta ḡ; ma ḡ buru na adighm-eme ka Jerusalem di elu n'elu isi ḡḡḡm.

7 Jehova, cheta ubochi Jerusalem megide umu Edom; ndi nāsi, Gbabanu ya ḡḡḡ, gbabanu ya ḡḡḡ, rue ntḡ-ala di nime ya.

8 Gi ada Babilon, nke bu onye anāpunara ihe; onye ihe nāgara nke-ḡma ka ḡ bu, bū onye ḡākwurghachi ḡi nmeso-ḡi nke i mesoworo ayi.

9 Onye ihe nāgara nke-ḡma ka ḡ bu, bū onye ḡāchiri umu-ḡi nāḡu ara tupia ha na nkume di elu.

ABU QMA 138.

1 M'ḡḡi obim nile kele Gi: n'iru chi nile ka m'ḡābūku Gi abū ḡma.

2 M'ḡākpḡ isi ala n'ebe ulo uku nsḡ Gi di, m'ḡēkele kwa aha-Gi n'ihī ebere-Gi na n'ihī ezi-okwu-Gi: n'ihī na I mewo ka okwu-ḡḡ-Gi di uku n'elu aha-Gi nile.

3 N'ubochi m'kpokuru Gi ka I zaram, I nēji ike di na nkpuru-obim kpaliem.

4 Eze nile nke uwa ḡēkele Gi, Jehova, n'ihī na ha anuwo okwu nile nke ḡḡ-Gi.

5 Ha ḡābū kwa abū bayere uzḡ nile nke Jehova; n'ihī na ebube Jehova di uku.

6 N'ihī na Jehova di elu, ma ḡ bu onye di ume-ala n'obi ka Q nāhu anya: ma onye-npako, O nēsīte n'ebe di anya mara ya.

7 Q buru na ejeghariam n'etiti ahuhu, I ḡḡme ka m'di ndu; I ḡḡseti akā-Gi imegide iwe ndi-irom, aka-nri-Gi ḡāḡputakwam.

8 Jehova ḡḡmezurum ihe nile: Jehova, ebere-Gi nādiru mgbe ebigh-ebi; arala aka n'ḡlu nile nke aka-Gi abua.

UBOCHI NKE ORU-NA-ITEGHETE.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 139.

1 Jehova, I gwuputawo ala obim, I we maram.

2 Gi onwe-ḡi amawo nnḡḡ-alam na nbili-ḡḡḡ, I nāḡḡta echlchēm nile site n'ebe di anya.

3 Okporo-uzḡḡ na ndina-alam ka I fūchaworo lika ḡka, Q bu kwa uzḡḡ nile ka I maworo nke-ḡma.

4 N'ihī na ḡ digh okwu di n'irem, ma le, Jehova, I machasiwo ya.

5 N'azu na n'iru ka I nḡchigideworom, I we tukwasi ḡbu-aka-Gi n'arum.

6 ḡḡmuma-ihe di otū a dikaririm ebube; Q dika elu, apughm iru ya.

7 Òle ebe m'gālanari Mọ-Gi? ma-ọbu òle ebe m'gēsi n'iru Gi gbalaga?

8 Ọ buru na arigom n'elu-igwe, n'ebe ahu ka I nọ; Ọ buru kwa na agbasam utem n'ala-mọ, le, I nọ n'ebe ahu?

9 Ọ buru na achirim nkù nke ututu, biri n'akuku dikarisiri anya nke oké osimiri;

10 Ọbuná n'ebe ahu ka aka-Gi gēdurum, aka-nri-Gi gējidekwam.

11 M'we si, N'ezie, ọchichiri gēkpuchim, ma abali ghorọ ihè buruburum.

12 Ọbuná ọchichiri adigh-agbachiri Gi; ma abali nēnye ihè dika ehiehi: dika ọchichiri si di, otú a ka ihè di n'anya-Gi.

13 N'ihì na Gi onwe-gi enwetawo akurum abua: I nākpam n'afọ nnem dika esi akpa ákwá.

14 M'gēkele Gi; n'ihì na ejiwo ihe di iche iche di egwu me ka m'buru oké ọlu. Oké ọlu ka ọlu-Gi nile di; nkpuru-obim ma-kwa-ra ya nke-oma.

15 Ọkpukpum ezopugh n'anya-Gi, mgbe emerem na nzuzo, mgbe adurum nke-oma, dika onye ọká-ọdudu-ákwá si adu, n'ebe nile di ala nke uwa.

16 Anya-Gi abua huru arum mgbe o kēzugh oké, Ọ bu kwa n'akwukwọ-Gi ka edere ihe nile dim n'aru. nke akpuru kwa-ubọchi, mgbe ọ digh otú ihe di nime ha.

17 Le ka èchìchè-Gi nile si di oké ọnu-ahia n'anyam, Chineke! le ka ọnu-ogugu nile ha si di uku ri-nne!

18 Ọ buru na aguam ha ọnu, ha bara uba kari ájá: mgbe m'tetaworo, mu na I nānọgide.

19 Ọ gādim nọ nma ma asi na I gbue onye nēmebi iwu, Chineke: ya mere, unu ndi-ọbara, sinu n'ebe m'no wezuga onwe-unu.

20 Ha bu ndi nēkwu okwu megide Gi nime nzube ọjọ, ndi ebuliworo nye ihe-efu ka ndi-iro-Gi bu.

21 Ọ bugh ndi nākpọ Gi asi, Jehova, ka m'nākpọ asi? Ọ bugh kwa ndi nēbili imegide Gi ka m'nāsọ oyi?

22 Ọ bu ikpọ-asi nke zuru oké ka m'ji kpọ ha asi: ndi-iro ka ha burum.

23 Gwuputa ala obim, Chineke, we mara obim: Ọwam, we mara iche-uchem nile:

24 Hu kwa ma ọ di uzọ ọ bula neweta ihe-ngbu nime, durukwam n'uzọ ebigh-ebi.

ABU QMA 140.

1 Jehova, ọputam n'aka madu ọjọ; chebem ka m'ghara ida n'aka nwoke nēme ihe-ike di iche iche:

2 Ndi chēworo ihe ọjọ di iche iche n'obi-ha; ubọchi nile ọ bula ka ha nēzuko ibu agha di iche iche.

3 Ha amuwo ire-ha dika agwọ; edide aju-ala di nkpuru egbugbere-ọnu-ha.

4 Debem, Jehova, ka m'ghara ida n'aka onye nēmebi iwu: chebem, ka m'ghara ida n'aka nwoke nēme ihe-ike: bú ndi chēworo inuda nzọ-ukwum nile.

5 Ndi-npako ezobeworom igbudu, na udọ di iche iche; ha agbasowo ugbu n'akuku uzọ; ọnyà di iche iche ka ha siworom.

6 Asirim Jehova, Chinekem ka I bu: ná nti olu ariri-amaram nile, Jehova.

7 Jehova, Onye-nwe-ayi, ike nke nzọputam, I kpuchiwo isim n'ubọchi ihe-agma nile.

8 Jehova, enyela ihe onye nēmebi iwu nāchọsi ihe: emela ka nzube ọjọ ya gara ya; ha nēbuli onwe-ha elu.

9 Ma isi ndi nọm buruburu, ka nmegbu nke egbugbere-ọnu-ha kpuchie ha.

10 Ka ha me ka icheku-oku me nkpatu imegide ha: ya me ka ha dabà n'ọku; n'ogbu-miri, ka ha ghara ibili ọzọ.

11 Madu nke nwere ire ojo agagh-eguzosi ike n'ua: madu nke neme ihe-ike, ihe ojo gachu na ya inudasi ya.

12 Amawom na Jehova gemezi okwu-ikpe onye ewedara n'ala, na ikpe ziri ezi nke ndi-ogbeye.

13 N'ezie ndi ezi omume gakele aha-Gi: ndi ziri ezi gebi n'iru Gi.

ABU OMA 141.

1 Jehova, akpokuwom I; biakutem ososo: na nti olum, mgbe m'kpokuru Gi.

2 Ka edozie ekperem dika ihe-nsure-oku nesi isi utu n'iru Gi: ka nchili obu-akam buru onyinye-inata-iru-oma nke anyasi.

3 Jehova, do nche n'iru onum; chebe onu-uzo egbugbere-onum abua.

4 Ewezugala obim ime ihe ojo, iji nmebi-iwu neme omume, mu na madu ndi nalu ajo ihe: ekwe-kwa-la ka m'rie ihe o bula n'ihe-utu nile ha.

5 Ka onye ezi omume tigbuem, o gabu ebere; ya ba-kwa-ram nba, o gabu manu isi; ekwela ka isim si, E-e: n'ih na m'no nekpe ekperem imegide ihe ojo ha nile.

6 Atudawo ndi-ikpe-ha n'akuku nkume di elu; ha ganu kwa okwu-onum nile; n'ih na ha di utu.

7 Dika mgbe madu nalu olu ubi we negwuwa ala, otu a ka esesaworo okpukpu-ayi n'onu ala-mo.

8 N'ih na o bu n'ebe I no, Jehova, Onye-nwe-ayi, ka anyam abua di: nime Gi ka m'gbabaworo, agbapula nkpuru-obim dika miri,

9 Debem ka m'ghara idaba n'igbudu ha sirim, na n'onya ndi nalu ajo ihe.

10 Ka ndi nemebi iwu daba n'ugbu nile nke aka ha n'otu n'otu, rue mgbe mu onwem gabagiba.

UBOCHI NKE ORU-NA-ITEGHETE.

EKPERE ANYASI.

ABU OMA 142.

1 Olu ka m'ji etiku Jehova; olum ka m'ji ariq Jehova aririq-amara.

2 Anamekwuwa okwu ntamum n'iru Ya; ahuhum ka m'negosi n'iru Ya.

3 Mgbe mom nenwegh ike nimem, Gi onwe-gi mara okporo-uzom, n'uzo nke m'neje ije nime ya ka ha zobeworom igbudu.

4 Legide n'aka-nrim, hu kwa; n'ih na o digh onye m'nwere nke namatam: ebe-ngbalaga alanariwom n'iyi; o digh onye naju ajuju bayere nkpuru-obim.

5 Etikurum I, Jehova; asirim, Gi onwe-gi bu ebe-ngbabam, na okem n'ala ndi di ndu.

6 Na nti n'iti-nkpum; n'ih na enweghm ike ma-phi: naputam n'aka ndi nesogbum; n'ih na ha nwere ume karim.

7 Me ka nkpuru-obim si n'ebe emechibidoworo ya puta, ka m'we kele aha-Gi: mu ka ndi ezi omume gaba buruburu; n'ih na I nemesom nke-oma.

ABU OMA 143.

1 Jehova, nuru ekperem; na nti n'aririq-amaram nile: n'ikwesi-ntukwasi-obi-Gi zam, na n'ezie omume-Gi.

2 Eji-kwa-la oru-Gi ba n'ikpe; n'ih na o digh onye o bula nke di ndu bu onye ezi omume n'iru Gi.

3 N'ih na onye-iro esogbuwo nkpuru-obim; o zopawo ndum n'ala: o mewom ka m'biri n'ebe di ihe ihe gbara ochichiri, dika ndi nwuru anwu site na mgbe ebigh-ebi.

4 Mom we ghara inwe ike nimem; ibobo nanwu obim nimem.

5 Echetauom ubochi nile nke mgbe ochie; atughariuom uche n'omume-Gi nile: n'olu aka-Gi abua ka m'tughariworo obi.

6 Agbasawom akam abua n'ebe I nọ: nkpuru-obim di ka ala nke ida-imbà n'ebe I nọ.

7 Zam ngwa ngwa, Jehova; mọm agwusiwo: ezonarilam iru-Gi; ka m'we ghara iyi ndi nārīda n'olùlù.

8 Mem ka m'nuru ebere-Gi n'ututu; n'ihī na Gi ka m'tukwasiworo obi: mem ka m'mara uzọ nke m'geje ije nime ya; n'ihī na Gi ka m'buliworo nkpuru-obim nye.

9 Naputam n'aka ndi-irom, Jehova; n'ebe I nọ ka m'kpuchiworo onwem.

10 Zim ime ihe di Gi utọ; n'ihī na Gi onwe-gi bu Chinekem: mọ-Gi di nma; durum n'ala di lari.

11 N'ihī aha-Gi, Jehova, me ka m'di ndu: n'ezī omume-Gi me ka nkpuru-obim puta n'ahuhu.

12 Ozo, n'ebere-Gi kpochapu ndi-irom, me kwa ka ndi nile ndi nākpagbu nkpuru-obim la n'iyi; n'ihī na mu onwem bu oru-Gi.

UBQCHI NKE ORU-NA-IRI.

EKPERE UTUTU.

ABU QMA 144.

1 Onye agoziri agozī ka Jehova, bú oké nkumem, bu, onye nēzī akam abua ilu ọgù. Onye nēzī nkpsī-akam ibu agha.

2 Eberem, na ehem ewusiri ike, na ulo-elum, na onye m'nwere ime ka m'gbapu; na ọtam, na onye m'gbabaworo nime ya; onye nāzọda ndim n'okpurum.

3 Jehova, gini ka madu bu, nke I nāmara ya? Na nwa nke madu, nke I nēchē echichē bayere ya?

4 Madu yiri otù nku-ume: ubochi-ya nile di ka onyinyo nāgabiga.

5 Jehova, rulata elu-igwe-Gi, we rida: metu ugwu aka, ha gākwu kwa anwuru-ọku.

6 Me ka àmùmà gbuputa, we me ka ha gbasa. Gbapu àkú-Gi nile, we chusa ha.

7 Si n'elu setipu aka-Gi; dọputam, naputakwam n'otutu miri, n'aka ndi ala ọzo;

8 Ndi ọnu-ha kwuworo okwu efu, aka-nri-ha bu kwa aka-nri ugha.

9 Chineke, abù ọhu ka m'gābùku Gi: une nke akwara iri ka m'gēji bükue Gi abù ọma.

10 O bu onye nēnye ndi-eze nzoputa: Onye nādọputa David, bú orù-Ya, n'ọnu nma-agma joro njọ.

11 Dọputam, nāputakwam n'aka ndi ala ọzo, ndi ọnu-ha kwuworo okwu efu, aka-nri-ha bu kwa aka-nri ugha.

12 Mgbe umu-ayi ndikom di ka ihe akuru n'ala, ndi anēme ka ha bue ibu mgbe ha di na nwata; umu-ayi ndinyom di ka ogidi nkuku-ulo atuworo akika dika ihe-atù nke nlo uku;

13 Oba-ayi ejuwo, nēweputa ihe nile di iche iche; igwē ewu na aturu nile ayi nāmuputa nnù abua na ọgu iri nnù abua na ọgu iri, orù nnù na nnù ise orù nnù na nnù ise, n'ezī nile ayi;

14 Anēboju ehi nile ayi ibu nke-ọma; o digh ntipù di na mgbidi-ayi, o digh kwa ọpupu di, o digh kwa iti-nkpu di n'amā nile ayi;

15 Ndi ihe nāgara nke-ọma ka ndi ahu bu, nke di otù a: ndi ibe nāgara nke-ọma ka ndi ahu bu, nke Jehova bu Chineke-ha.

ABU QMA 145.

1 M'gēme Gi ka I di elu, Chinekem, bú Eze; m'gāgozi kwa aha-Gi rue mgbe nile ebigh-ebi.

2 Kwa-ubochi ka m'gāgozi Gi; m'gēto kwa aha-Gi rue mgbe nile ebigh-ebi.

3 Onye uku ka Jehova bu, Q bu kwa onye aneto nke-uku; Q digh kwa ngwuputa-ala diri idi-uku-Ya.

4 Otù ogbò gāja ọlu-Gi nile na nti ogbò ọzọ, we gosi idi-ike-Gi nile.

5 N'ima-nma nke nsopuru nke ebube-Gi, na n'oké ọlu-Gi nile, ka m'gātughari uche.

6 Q bu kwa ike nke ọlu-Gi nile di egwu ka ha gēkwuputa; Q bu kwa idi-uku-Gi ka m'gākọ akukọ ya.

7 Ncheta nke iba-uba nke idi-nma-Gi ka ha gēkwuwa, Q bu kwa ezi omume-Gi ka ha gēti nkpu ọnù bayere ya.

8 Onye di amara na onye nwere obi-ebere ka Jehova bu; Q digh-ewe iwe ọsọsọ, Q di kwa uku n'ebere.

9 Jehova di nma n'ebe ihe nile ekere ekere di; obi-ebere-Ya nile dikwasi kwa n'ọlu-Ya nile.

10 Ọlu-Gi nile nēkele Gi, Jehova; ndi-ebere-Gi nāgọzi kwa Gi.

11 Nsopuru nke ala-eze-Gi ka ha nēkwuputa, Q bu idi-ike-Gi ka ha nēkwu okwu bayere ya;

12 Ime ka umu madu mara idi-ike-Ya nile, na nsopuru nke ima-nma nke ala-eze-Ya.

13 Ala-eze-Gi bu ala-eze rue mgbe nile ebigh-ebi, ọchichi-Gi di kwa n'ogbò nile.

14 Jehova nākwagide ndi nile nāda ada, O nēkuli kwa ndi nile nēruda n'ala.

15 Anya ihe nile nēle anya Gi; Gi onwe-gi nēnye kwa ha ihe-oriri-ha na mgbe-ya,

16 I nāsaghe aka-Gi, I nēwere kwa ihe di ihe ọ bula di ndu uto me ka afo ju ya.

17 Onye ezi omume ka Jehova bu n'uzọ-Ya nile, Q di kwa ebere n'ọlu-Ya nile.

18 Jehova di nso ndi nile nākpọku Ya, bú ndi nile nākpọku Ya n'ezikwu.

19 Ihe di ndi nātu egwu Ya uto ka Q gēme; Q bu kwa ntiku-ha ka Q gānu, we zoputa ha.

20 Jehova nēdebe ndi nile nāhu Ya n'anya; ma ndi nile nēmebi iwu ka O gēkpochapu.

21 Otuto Jehova ka ọnum gēkwu; ka anu-arụ nile gọzi kwa aha nsọ Ya rue mgbe nile ebigh-ebi.

ABU QMA 146.

1 Tonu Ja. Nkpuru-obim, to Jehova.

2 M'gēto Jehova n'ogologo ndum nile: m'gābuku Chinekem abụ ọma mgbe m'nọ nādi ndu.

3 Unu atukwasila obi n'aru ndi amara aha-ha, ma-ọbu n'aru nwa nke madu, onye ọ nādigh nzoputa ọ nwere.

4 Mọ-ya nāpu apu, ọ we laghachi n'ala o si puta. N'ubochi ahu echiche-ya nile alawo n'iyi.

5 Onye ihe nāgara nke-ọma ka onye ahu bu nke Chineke nke Jakob bu Onye nēyere ya aka, nke olile-anya-ya dikwasi Jehova, bú Chineke-ya:

6 Onye meworo elu-igwe na uwa, na oké osimiri, na ihe nile nke di nime ha; Onye nēdebe ezi-okwu rue mgbe ebigh-ebi:

7 Onye nēmere ndi anēmegbu ihe Q kpere n'ikpe; Onye nēnye ndi agu nāgu nri: Jehova nātọpu ndi-nkpọrọ;

8 Jehova nēmeghe anya ndi-isi; Jehova nēkuli ndi nēruda n'ala; Jehova nāhu ndi ezi omume n'anya;

9 Jehova nēdebe ndi ala ọzọ; nwa-ngbei na nwayi di-ya nwuru ka Q nēme ka ha guzo ọtọ. Ma uzọ ndi nēmebi iwu ka Q nēme ka ọ gbago agbago.

10 Jehova gābu eze rue mgbe ebigh-ebi, Chineke-gi, Zaion, gābu eze rue ogbò nile. Tonu Ja.

UBQCHI NKE ORU-NA-IRI.

EKPERE ANYASI.

ABU QMA 147.

1 Tonu Ja; n'ihia na ọ di nma ibuku Chineke-ayi abụ ọma; n'ihia na ọ di uto, otutu mara nma.

2 Jehova nēwuli Jerusalem elu; ndi enupuru enupu nke Israel ka Q nāchikōta.

3 Q bu onye nēme ka ndi obi-ha tiwara etiwa diri ndu, Q nēkechi kwa ihe-ngbu nile ha.

4 Q nāguta ọnu-ọgugu kpakpando; ha nile ka Q nākpọ aha.

5 Onye uku ka Onye-nwe-ayi bu, Q nwe-kwa-ra ike riri nne; nghota-Ya enwegh ọnu-ọgugu,

6 Jehova nēme ka ndi di ume-ala n'obi guzo ọtọ; Q nēme ka ndi nēmebi iwu di ala ọbuná rue ala.

7 Werenu ekele za Jehova; werenu ubọ-akwara bükue Chineke-ayi abù ọma:

8 Onye ji igwe-oji ekpuchi elu-igwe, Onye nēdoziri ala miri-ozuzo, Onye nēme ka ugwu nile pue ahihia.

9 Q nēnye anumanu nri-ya, nēnye kwa umu-ugolo-oma nke nākpọku Ya.

10 Q bugh idi-ike nke inyinya nātọ Ya utọ: ọ bugh ogwe-ukwu abua nke nwoke nādi Ya utọ.

11 Ihe nātọ Jehova utọ bu ndi nātu egwu Ya, ndi nēchere ebere-Ya.

12 Gi Jerusalem, nāja Jehova; to Chineke-ayi Zaion.

13 N'ih na Q mewo ka ihe-ntuchi nile nke ọzọ-ama-gi nile di ike; Q goziwo umu-gi n'etiti.

14 Q bu onye nēme ka okè-ala-gi ghọ udo; abụ ọka wheat ka O ji me ka i riju afọ.

15 Q bu onye nēzisa okwu-ọnu-Ya n'uwa; ngwa ngwa ka okwu-Ya nāgba ọsọ.

16 Q bu Onye nēnye snow dika aji-anu; Q nē hoar-frost dika ntu.

17 Q nātupu ice-Ya dika iberibe achicha. O gēguzo n'iru oyi-Ya?

18 O nēzipu okwu-Ya, we gbaze ha: O nēme ifufe-Ya fe, miri we rùe.

19 O nēgosi Jakob okwu-Ya, nēgosi kwa Israel ukpuru-Ya nile na ikpé-Ya nile.

20 Q mesogh mba ọ bula otú a: ma ikpé-Ya nile, ha amagh ha. Tonu Ja.

ABU ỌMA 148.

1 Tonu Ja. Tonu Jehova site n'elu-igwe: Tonu Ya n'ebe di elu.

2 Tonu Ya, ndi-mọ-ozu-Ya nile: Tonu Ya, usu-ndi-agma-Ya nile.

3 Tonu Ya, anyanwu na ọnwá: Tonu Ya, kpakpando nile nke ihè.

4 Tonu Ya, elu-igwe nke elu-igwe, na miri nke di n'elu elu-igwe.

5 Ka ha to aha Jehova: n'ih na Ya onwe-ya nyere iwu, ewe kè ha.

6 Q we me ka ha guzo rue mgbe nile ebigh-ebi: ukpuru ka Q nyeworo nke nāgagh-agabiga.

7 Tonu Jehova site n'uwa, unu agologo anu-miri, na ogbu-miri nile:

8 Ọku, na ákú-miri-ígwé, na snow, na alulu; oké ifufe, nke nēme okwu-Ya:

9 Ugwu nile na ugwu ntà nile; osisi nile nāmi nkpuru na osisi cedar nile:

10 Anu-ọhia na anu-ulo nile; ihe nākpọ akpu na mmu nwere nkù:

11 Ndi-eze uwa na ndi nile di iche iche; ndi-isi na ndi-ikpé nile nke uwa:

12 Ma umu-okorobia ma umu-agboghọ; ndi-agadi, ha na umu-ntakiri:

13 Ka ha to aha Jehova; n'ih na emewo ka aha-Ya di elu, nani ya: ebube-Ya di n'elu uwa na elu-igwe.

14 Q we me ka mpi ndi-Ya nwere di elu, iburu ndi-ebere-Ya nile otuto; bú umu Israel, ndi di nso Ya. Tonu Ja.

ABU QMA 149.

1 Tonu Ja. Búkuenu Jehova abù qhu, bú otuto-Ya nime nkpòkòta ndi-ebere-Ya.

2 Ka Israel ñuria n'Onye meworo ya: ka umu Zaion tegharia egwú qhù n'Èze-ha.

3 Ka ha to aha-Ya n'ite-egwú: ka ha chiri egwú-otiti na ubò-akwara búkue Ya abù qma.

4 N'ìhi na ihe ndi-Ya nātò Jehova utò: O gēji nzòputa chò ndi di ume-ala n'obi nma.

5 Ka ndi-ebere ñuria qhù-agma nime nsòpuru: ka ha tie nkpu qhù n'èlù ihe-ndina-ha.

6 Ka nbuli-elù Chineke di n'akpiri-ha. Ka mma-agma nke iru abua di kwa n'aka-ha;

7 Ibò qbò n'aru mba nile, ibara ndi nile di ichè ichè nba;

8 Iji nkporò ke ndi-eze-ha, na iji nkporò-ukwu ígwè ke ndi-ha anàsòpuru;

9 Ime n'aru ha ikpé edere n'akwukwò: ihe mara nma ka q bu nke ndi-ebere-Ya nile nwere. Tonu Ja.

ABU QMA 150.

1 Tonu Ja. Tonu Chineke n'ebe nsò Ya: Tonu Ya na mbara-ígwé nke ike-Ya.

2 Tonu Ya n'ìhi idi-ike-Ya nile: Tonu Ya dika iba-uba nke idi-uku-Ya si di.

3 Werenu qfufù opì-ike to Ya: Chirinu une na ubò-akwara to Ya.

4 Werenu egwú-otiti na ite-egwú to Ya: Chirinu ubò eji akwara kwe na qjà to Ya.

5 Chirinu ájà nke anānu nke-qma to Ya. Chirinu ájà nke nādasi udá ike to Ya.

6 Ka ihe q bula nke nēku ume to Ja. Tonu Ja.

USORO NA UZQ
IME

NDI DIKON.

Mgbe ubochi akara site na onu Bishop ruru, mgbe agusikwara Ekpere Ututu, agekwu Okwu Chineke, ma-ogu nye kwa Ndumodu, we kp akuko banyere olu na okwa nke otu ndi biara ka eme ha Dikon; otu Usoro ahu si buru kwa ihe kwesiri idi n'Otù Kraist, nyere kwa otu o kwesikwara ka madu nasppuru ha n'okwa-ha.

Achdikon, ma-ogu onye nchiri-anya-ya, geburu kwa uzq che n'iru Bishop (n'ebe q nduru ala n'uche-ya ndu kwa Tebel Nso nso) otu ndi choro ka eme ha Dikon (ha nile n'otu n'otu dozisi kwara onwe-ha nke-qma), o gekwu kwa okwu ndia,

Nna-ayi n'uzq Chineke kwesiri nsppuru, echem n'iru Gi madu ndia guzoro nwq ka akpobata ha n'Okwa Dikon.

Bishop. Lezie anya ka madu, ndi unu chere n'iru ayi buru ndi nwere ike, ndi kwesikwara ekwesi, n'ìhi nmuta ha, na ibi-obi yiri Chineke, ka ha nalusi olu ije-ozì ha ike otù o si kwesi, n'inye Chineke nsppuru na iwuli Nzukò-Ya elu dika ulò.

Achdikon. Ajutawom banyere ha, lele kwa ha, che kwa na ha di otù ahu.

Bishop. Umu-nna-ayi, q di onye q bula nime unu mara ihe q bula ganabi, ma-ogu ihe qjò riri-nne n'aru onye q bula nime madu ndia akpòtara ka eme ha Dikon, nke mere ka q buru onye nekwesigh ka akpòbata ya n'òndu ahu, ka q puta ihè n'Aha nke Chineke, we gosi ihe ihe qjò ahu, ma-ogu ihe-nnabi ahu bu.

Q buru na q nwere ihe qjò riri-nne ma-ogu ihe-nnabi q bula egosiri, Bishop gaghara ime onye ahu Dikon we rue nygbe ahukwara na onye ahu eboro ebubo gopukwara onwe-ya n'ebubo ahu eboro ya.

Emesia Bishop (ebe o tinyere otú ndi ahu ahukwara na ha kwesiri ka eme ha Dikọn n'ekpere nke nli Nzukọ) ya onwe-ya na ndi Ukp-Chuku na ọra madu nli nọ kwa n'ebe ahu, gubu ma-ọbu gu kwa *Litani*, ngere ekpere nke sonu.

Litani gabu kwa dika usoro akara ya n'usoro nke ya si di, (Le ibe-akwukwọ 25 n'Akwukwọ Ekpere.) Mgbe agusiri "Ka ọ di Gi nma ka I were ezi ọmuma na nghota nke Okwu-Gi nye ndi Bishop . . . na ibi-obi-ha;" agagu kwa ariri nka banyere ndi agaje ime Dikọn otú a.

Ka ọ di Gi nma ka I gozie ndi oru-Gi ndia, ndi agaje ikpobata n'okwa Dikọn, ka I wusa kwa ha amara-Gi; ka ha we lua ọlu-ha otú o kwesiri, n'ih iwu Nzukọ-Gi elu, na inye kwa Aha nsọ-Gi otuto;

Mgbe agubiri Litani agagu ma-ọbu agabu kwa usoro nke Oriri Nsọ, tinyere Kplekt, na Akwukwọ-ozí, na Ozi-Ọma ndia so,

KPLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye sitere na I buru uzọ hu ihe nke I ji buru Chineke, we debe ọnọdu nke ndi Ukp-Chuku di ga iche iche nime Nzukọ-Gi, I kunyekwara ume nime ndi Ozi-Gi irọputa nime ọnọdu nke Dikọn onye eburu uzọ gbu n'ih ama ọ buru Gi, bu Stifen Onye di nsọ, ya onwe-ya na ndi ọzọ; were ebere lekwasị ndi oru-Gi ndia anya, ndi akporọ ugbu a n'otú ọnọdu na ọlu ahu; were ezi okwu nke ihe ozizi-Gi si otú a nyejue ha n'uba, were kwa ibi-obi nke nmehie nadigh yibe ha dika uwe, ka site na okwu na ezi ukpuru nke ha ka ha we jere Gi ozi n'ọnọdu nka otú o si kwesi ntukwasị-obi, na inye Aha-Gi otuto na iwuli Nzukọ-Gi elu dika ulo, site na ọlu-ọma nke Onye-nzọputa-ayi Jesus Kraist, Onye di ndu nabu kwa eze nyere Gi na Mọ Nsọ ugbu a na mgbe ebigh-ebi. Amen.

AKWUKWỌ-OZÍ. I Timọti 3. 8.

Otú ahu ndi nējere nzukọ Kraist ozi aghagh i ndi kwesiri nsọpuru, ndi nēnwegh ire abua, ndi nādigh-anubiga manya okè, ndi akpiri urú nke nēweta

ihere nādigh-akpọ ha nku; ndi nēnwē ihe-omimi nke okwukwe-ayi nime akọ-na-uche di ọcha. Ma ka eburu uzọ nwa kwa ndia; mgbe ahu ka ha jebe ozi, ma ọ buru na ha bu ndi anāpugh ibo ebubo. Otú ahu ndinyom aghagh ibu ndi kwesiri nsọpuru, ndi nādigh-ebō madu ebubo ugha, ndi nwere anya-udo, ndi kwesiri ntukwasị-obi n'ihē nile. Ka ndi nējere nzukọ Kraist ozi buru di nke otú nwayi, nāchi umu-ha na èzi-na-ulo nke aka ha nke-ọma. N'ih i na ndi jeworo ozi nke-ọma nēnwetara onwe-ha ọnọdu ọma, na oké nkwwa-okwu nime okwukwe nke ekwere na Kraist Jisus.

Ma-ọbu nka, Ọlu Ndi-Ozi 6. 2.

Ndi-ozí iri na abua ahu we kpọ ọra ndi nēso uzọ Jisus biakute ha, si, Ọ digh utọ ka ayi rapu okwu Chineke, jere tebel ozi. Kama, umu-nna-ayi, chọputanu n'etiti unu ndikom asa ndi agbara ha ezi àmà, ndi juputara na Mọ Nsọ na amam-ihē, ndi ayi gēme ndi-isi n'ọlu a di nkpa. Ma ayi onwe-ayi gānọgidesi ike n'ekpere-ayi, na n'ije ozi okwu Chineke. Okwu ahu we tọ ọra ha nile utọ: ha we roputa Stifen, bú nwoke nke juputara n'okwukwe na Mọ Nsọ, ya na Filip, na Prọkoros, na Naikanoa, na Taimon, na Pamenas, na Nikolas, bú onye Antiok nke nēso uzọ ndi-Ju: ndi ha guzoro n'iru ndi-ozí: mgbe ha kpesiri ekpere, ha we bikwasị ha aka n'isi. Okwu Chineke we nāga n'iru; ọnu-ogugu nke ndi nēso uzọ Jisus nāba kwa uba na Jerusalem ri-nne; oké igwē ndi-nchu-aja nāna kwa okwukwe ahu nti.

Emesia, Bishop, ebe o bikwasara aka ya abua n'isi ha nile n'otú n'otú, ha nile ji obi di ume-ala ọlu kwa ikpere n'ala n'iru ya, ọ gasi kwa,

I tukwasikwara obi na Mọ Nsọ kwaliri obi-gi inara n'onwe-gi ọnọdu na ọlu nka, ijere Chineke ozi, n'ih i ubuli nke ebube-Ya na iwuli ndi nke-Ya elu dika ulo? Ọziza. Atukwasirim obi otú a.

Bishop. I chere na akpọrọ gi n'ezie, otú Onye-nwe-ayi Jisus Kraist si achọ, na otú o zikwara ezi n'ala eze nka, ibu Uko-Chuku nime Nzuko Kraist?

Oziza. Echerem otú a.

Bishop. Ikwekwara n'ezie Akwukwo Nso nile nke di na Kanon nke Testament Ochie na Testament Qhu?

Oziza. Ekwerem ha nile.

Bishop. I gewere kwa ijisi ike naguru ndi nezuko n'Ulo Chineke ebe agedebe gi n'ihu ije-ozu site na otú Akwukwo Nso ahu?

Oziza. M'eme otú a.

Bishop. Olu di n'onodu Dikon, nime Nzuko Kraist ebe agakara ya ije-ozu, bu inyere Presbita aka idebe Ofufe-nru Chineke, nke ka uku ma o nenyere Oriri Nso, inyere ya aka ike ya, na igu Akwukwo Nso nime Ulo Chineke; na izi ndi aketozugh etozu ihe; o buru na Presbita anogh n'ulo, o geme umuntakiri baptism, kwue Okwu Chineke, ma o buru na Bishop ekwere ka o me otú ahu. Tinyere kwa, o bu olu n'onodu ya n'ebe anenye ihe ikere ndi ogbenya, ileputa ndi nri-nria, na ndi ogbenya na ndi nadigh ike nke ebe ahu, igwa kwa Presbita onodu ha na aha ha na ebe ha bi, ka site na idu odu ya ka ewe were ihe onyinye nke ndi ebe ahu ma-odu nke ndi ozọ we gbo ha nkpa.

I gewere kwa obi utọ na obi kwere ekwe we neme otú a?

Oziza. Agameme otú a, site na inye aka nke Chineke.

Bishop. I geji kwa inu-oku-n'obi nile n'imezi na idozi ibi-obi-gi na ibi-obi ezi-na-ulo-gi otú ozizi nke Kraist si di, na ime, ma gi ma ha onwe-ha kwa, otú ike gi ra, ezi ihe ilere anya nke igwe-aturu nke Kraist?

Oziza. Agameme otú a, Onye-nwe-ayi buru onye nenyere aka.

Bishop. I geji kwa nsopuru nanu okwu Bishop gi na ndi isi Uko-Chuku ozọ nke ndi Otú Kraist, na ndi etinyere gi n'aka igwa gi ihe i geme na ichi gi, were kwa uche na ochie odu neso kwa idu odu ha n'uzọ yiri Chineke?

Oziza. Mu onwem gejisi ike ime otú a, Onye-nwe-ayi buru onye nenyere aka.

Emesia Bishop genye kwa ha nile n'otú n'otú Testament Qhu, o gasi kwa.

Nara ike ilu odu nke onodu Dikon nime Nzuko nke Chineke etinyere gi n'aka, n'Aha nke Nna, na nke Okpara, na nke Mọ Nso. Amen.

Emesia otú onye nime ha, akara site n'aka Bishop, gagu kwa Ozi Qma.

Nara ike igu Ozi Qma nime Nzuko nke Chineke na izisa otú ihe ahu, ma o buru na gi onwe-gi anata ike ime ya site n'aka Bishop onwe-ya.

Emesia Bishop genye kwa Oriri Nso, ha nile bu ndi emere Dikon geguzo kwa, soro ya nara Oriri Nso n'otú ubochi ahu.

Mgbe enyebiri Oriri Nso, mgbe agusiri kolekt ikpe-azu, na tutu agua Ngazi, ageburu uzọ gwa kolekt ndia so,

Luk Onye di nsọ 12. 35.

Ka eke unu ihe-okiké n'úkwú, ka oriona-unu nēnwu kwa; unu onwe-unu, yi-kwa-nu ndi nēche onye-nwe-ha, mgbe o gēsi n'oriri olulu-nwunye laghachi; ka, mgbe o gābia ku aka n'onu-uzọ, ka ha we meghere ya ngwa ngwa. Ngozi nādiri ndi-orù ahu, ndi, mgbe onye-nwe-ha gābia, o gāhu ka ha nēche nche; n'ezie asim unu, na o gēke onwe-ya ihe-okiké n'úkwú, me ka ha nōdu na nri, o gābia kwa jere ha ozi. O buru kwa na o gābia na nche nke-abua, o buru kwa na nke-atọ hu kwa ha otú a, ngozi nādiri ndi-orù ahu.

Tutu agwa Ozi Oma, Bishop ganodu kwa ala n'oché-ya, ju kwa ha nile n'otú n'otú, bu ndi agaje ime Dikọn ajaju ndia so, n'iru ọra madu,

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Onye nenyé ezi ihe nile, Onye, n'ihí obi ọma uku-Gi, wédatara Onwe-Gi, n'ikpobata na inara ndi oru Gi ndia n'ọndu Dikọn nime Nzukọ-Gi; ayi nariọ Gi, Onye-nwe-ayi, ka I me ha, ka ha nwe anya-udo, nwe kwa obi di ume-ala, na ijisi ike n'ihu ọlu ha nke-ọma, ka ha nwe uche ejikere ejikere ilezi iwu-ozizi nke Mọ anyá; ka ebe ha nwere ihe iriba-ama nke ezi akọ-na-uche mgbe nile, ọdu kwa mgbe nile n'iguzo otú ebe na inọsi ike nime Kraist Ọkpara-Gi, ka ha we si otú a debe onwe-ha n'ọndu nka di ala, ka ewe hu ha ndi kwesiri ekwesí ka akpọ ha n'ọlu ije-ozí nke ka elu nime Nzukọ-Gi; site na otú Ọkpara-Gi ahu bu Onye-nzọputa-ayi, Jisus Kraist, Onye otuto na nsupuru nadiri uwa ebigh-ebi. *Amen.*

Onye-nwe-ayi, were amara iru-ọma-Gi nke kachasi ihe nile buru uzọ ga n'iru ayi n'omume-ayi nile, were kwa inye-aka-Gi nke nadigide mgbe nile nedu ayi n'uzọ; ka ayi we nye Aha-Gi di nsọ otuto nime ọlu-ayi nile, nke ayi malitere, nalugide, we lubie na Gi, ka ayi we nata kwa ndu ebigh-ebi n'ikpe-azu site n'ebere-Gi; site na Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

NGOZI.

Ka udo nke Chineke, nke kachasi uche nile, chebe obi-unu na echiche-uche-unu n'omuma na ihu-n'anya nke Chineke, na nke Ọkpara-Ya Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi: Ka ngozi nke Chineke Nke puru ime ihe nile, bu Nna na Ọkpara na Mọ Nsọ, di n'etiti unu, dinye-kwa-ra unu mgbe nile. *Amen.*

Agagh igwawa kwa onye ahu emere Dikọn na ọ ghagh ike inogide n'ọndu Dikọn ogologo otú arọ ma-ọbu kari (ma na ọnwere ezi ihe di iche mere ka ọ di Bishop nma ime n'iru

ọpọ) ka ọ we zue oke, mata kwa nke-ọma ihe diri ihu ọlu nime Nzukọ Kraist. N'ije-ozí ahu ọ buru na achọputa kwa ọ kwesiri ntukwasi-obi, nejisi kwa ike, agakpobata kwa ya n'Usoro nke Presbíta site n'aka Bishop nke ya, na mgbe akara aka nime Kanọn; ma-ọbu elegb anyá, ọ buru na ọ di nkpa, n'ubochi Sọnde ọpọ, ma-ọbu ubochi-Nsọ, n'iru ndi Nzukọ Kraist, otú uzọ na usoro nke neso kwa.

UZỌ NA USORO ESI ECHI NDI PRESBITA.

Mgbe ubochi ahu akara site n'ọnu Bishop ruru, mgbe agubiri Usoro Ekpere ututu, agekwu Okwu-Chineke ma-ọbu du kwa Ndumodu, we kp kwa akukọ banyere Ọlu na Ọndu otú ndi biara ka akpobata ha n'Ọndu Presbíta; Otú Usoro ahu si buru kwa ihe kwesiri ka ọ di nime Nzukọ-Kraist, nyere kwa, otú kwesiri ka madu nebuli ha n'Ọndu ha.

Mbu, Achdikọn, ma-ọbu ọ buru na ọ nọgh ya, otú onye akara inwchi anyá-ya, aghagh iburu uzọ che n'iru Bishop (n'ebe ọ nọ kwa ala n'oché-ya n'ihu kwa nso Tebel nsọ) ndi nile ganara usoro nke Ọndu Presbíta n'ubochi ahu (ha nile n'otú n'otú edozi kwa onwe-ha nke-ọma) si,

Nna-ayi n'uzọ Chineke kwesiri nsọpuru, echem n'iru gi madu ndia guzoro nwọ, ka akpobata kwa ha n'usoro nke Ọndu Presbíta.

Bishop,

Lezi kwa nu anya ka madu, ndi unu chere n'iru ayi, buru kwa ndi nwere ike na ndi kwesiri ekwesí, n'ihí nmuta ha, na ibi-obi yiri-Chineke, ka ha nalusi kwa ọlu ije ozi ha ike, otú ọ kwesiri n'inye Chineke nsọpuru, na iwuli Nzukọ-Ya elu.

Achdikọn gaza kwa,

Ajutawom banyere ha, lele kwa ha, che kwa na ha di otú ahu.

Mbe ahu Bishop gari kwa pra madu,

Ndi ezi madu, ndi nka bu ndi ayi zubere ma Chineke kwere kwa, inara n'ubochi ta n'Onodu nke Presbita di nsq: N'ih i na mgbe elelesi kwa-ra ha otu o kwesiri ayi ahugh ihe ganabi ha, n'ih i na akporo ha n'uzo ziri ezi n'olu ha na ije ozi ha, ka ha buru kwa ndi kwesiri ekwesi n'ih i otu ihe ahu. Ma odi onye o bula nime unu, mara ihe o bulu ganabi, ma-ebu ihe oyo o bula amara n'ezie, megide onye o bula nime ha, nke mere na o kwesigh ka anara ya nime olo ije ozi nka di nsq, ka onye ahu puta ihe n'Aha nke Chineke, we gosi ihe oyo ahu ma-ebu ihe ihe nnabi ahu bu.

O buru na o nwere ihe oyo di uku ma-ebu ihe nnabi o bula egosiri, Bishop gaghara kwa ichi onye ahu nke agbagidere ama rue mgbe a hu kwa-ra na o gopuwo onwe ya bu onye ahu eboworo ebubo n'ih e oyo ahu eboro ya.

Emesia, Bishop (mgbe o tinyesiri otu ndi ahu ndi ahuru na ha bu ndi kwesiri ka echie ha Presbita na Ekpere nke ndi Nzuko), ya onwe-ya na ndi Uko-Chuku na pra madu ndi na kwa n'ebe ahu, gabu ma-ebu gwa Litani.

Litani gabu kwa dika usoro akara ya n'usoro nke ya si di. Mgbe agusiri "Ka o di Gi nma ka I were ezi omuma na nghota nke Okwu-Gi nye ndi Bishop . . . n'ibi-obi-ha," agagu kwa ariri nka banyere ndi agaje ichi Presbita.

Ka o di Gi nma ka I gozie ndi oru-Gi ndia, ndi agaje ikpobata n'Okwa Presbita, ka I wusa kwa ha amara-I; ka ha were lua olo-ha otu o kwesiri, n'ih i iwuli Nzuko-Gi elu, na inye kwa Aha nsq Gi nsopuru. Ayi nari o Gi ka I nuru olu-ayi, Ezi Onye-nwe-ayi.

Mgbe agubiri Litani, agagu ma-ebu bu kwa usoro nke Oriri Nso tinyere Kolekt na Akwukwo-Ozi, na Ozi-Qma ndia sp.

KOLEKT

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Onye nenye ezi ihe nile, Onye sitere na Mo Nso we ka onodu nke ndi Uko-Chuku di ichie ichie nime Nzuko Kraist, were

ebere lekwasi ndi oru-Gi ndia anya, bu ndi akporo ugbo a n'onodu nke Presbita, si otu a were Ozizi-Gi nke ezi okwu nyejue ha rinne, were kwa ibi-obi nke nmehie nadigh we yibe ha dika uwe, ka site kwa na okwu na ezi ukpuru, ka ha we jere Gi' ozi n'onodu nka otu kwesiri ntukwasi-obi, n'inye Aha-Gi nsopuru na iwuli Nzuko-Gi elu; n'ih i olo-oma nke Onye-Nzoputa-ayi Jisus Kraist, Onye di ndu soro Gi na Mo Nso nabu kwa eze, ugbo a na mgbe ebigh-ebi. Amen.

AKWUKWO-OZI. Ndi Efesos 4. 7.

Ma o bu ayi nile n'otu n'otu ka enyere amara ahu dika otutu nke onyinye Kraist si di. N'ih i nka O si, Mgbe O rigoro n'elu, O dotara usu ndi adotara n'agha n'agha, nye kwa madu onyinye di ichie ichie. (Ma okwu nka, O rigoro, gini ka o bu ma-ebugh na O rida-kwa-ra nime akuku uwa dikariri ala? Onye ridara bu kwa onye ahu Nke rigoro n'ebe kachasi elu-igwe nile elu nke-uku, ka O we mezu ihe nile.) Ya onwe-ya nye-kwa-ra ufoda ku ha buru ndi-ozizi; nye kwa ufodu ka ha buru ndi-amuma; nye kwa ufodu ka ha buru ndi nezisa ozi ozi; nye kwa ufodu ka ha buru ndi nazu aturu Chineke na ndi-ozizi; ime ka ndi nsq zu oke ilu olo nke ije-ozizi, iwuli aru nke Kraist elu dika ulo: rue mgbe ayi nile geru idi-n'otu nke okwukwe na nke nmazu nke Okpara Chineke, ru ibu nwoke tozuru oke, ru otutu nke ogologo nke ozuzu nke Kraist.

Mgbe agusiri Akwukwo-Ozi, agagu kwa Ozi-Qma nka eweputara n'isi iteghete nke Ozi-Qma nke Matiu Onye di nsq:

Matiu Onye di nsq 9. 36.

Ma mgbe O hu u igwe madu nile, O nwere omiko n'aru ha, n'ih i na arisogbu ha, nachusa kwa ha, dika aturu nenwegh onye nazu ha. Mgbe ahu O si ndi neso uzọ-Ya, Owuwe-ihe-ubi riri nne n'ezie, ma

ndi-ọlu di ole-na-ole. Ya mere, nāriọnu Onye-nwe owuwe-ihe-ubi ahu, ka O zipu ndi-ọlu bā n'owuwe-ihe-ubi-Ya.

Ma-ọbu nka eweputara na isi nke iri nke Ozi-Ọma Jọn Onye di nsọ:

Jọn Onye di nsọ 10. 1.

N'ezie, n'ezie, asim unu, Onye nēsitegh n'ọnu-uzọ ba n'ogige aturu, kama o si n'ebe ọzọ nāriego ibā, onye ahu bu onye-ori na onye nāpunara madu ihe. Ma onye si n'ọnu-uzọ ba bu onye nāzū aturu. Onye ahu ka onye-ọnu-uzọ nēmeghere uzọ: aturu nānu kwa olu-ya; ọ nākpọ kwa aturu nke aka ya n'aha, nēdupa kwa ha. Mgbe ọ bula ọ chupuru aturu nke aka ya nile, ọ nāga n'iru ha, aturu ahu nēso kwa ya: n'ih i na ha matara olu-ya. Ma ha agagh-eso ọbia ma-ọli, kama ha gāgbani ya: n'ih i na ha amatagh olu ndi-ọbia. Ilu a ka Jisus turu ha: ma ha amagh ihe ha bu, bú okwu Ọ nāgwa ha. Ya mere Jisus sir i ha ọzọ, N'ezie n'ezie, asim unu, Mu onwem bu ọnu-uzọ nke aturu. Ka ha ra, bú ndi nile burum uzọ bia, ha bu ndi-ori na ndi nāpunara madu ihe: ma aturu ahu anugh olu-ha. Mu onwem bu ọnu-uzọ ahu: ọ buru na onye ọ bula esi na Mu ba, agāzọputa ya, ọ ganābata kwa napu kwa, nāhu kwa nri ọ gāta. Onye-ori adigh-abia, ma-ọbugh ka o we zu ori, gbu kwa, la kwa ihe n'iyi: Mu Onwem biara ka ha we nwe ndu, ka ha nwebiga kwa ya oke, Mu onwem bu onye-ọzūzū-aturu ọma: onye-ọzūzū-aturu ọma nātọgbọ ndu-ya n'ih i aturu-ya. Onye-ọlu egoro ego, nke nābugh kwa onye-ọzūzū-aturu, onye aturu nābugh nke aka ya, ọ nāhu agu ka ọ nābia, ọ we rapu aturu, gbalaga, agu we nwude ha, chusa kwa ha: n'ih i na ọ bu onye-ọlu egoro ego, ọ kpogh kwa aturu ahu ihe. Mu onwem bu onye-ọzūzū-aturu ọma; ama-kwa-ram aturu nkem, aturu nkem ma-kwa-ram, dika Nnam maram,

dika Mu onwem ma-kwa-ra Nnam; anamatọgbọ kwa ndum n'ih i aturum. Aturu ọzọ ka M'nwe-kwa-ra, ndi nēsitegh n'ogige-aturu nka: aghaghm iduta kwa ndi ahu, ha gānu kwa olum; otū igwē aturu gādi kwa, otū Onye-ọzūzū-aturu.

Mgbe ahu Bishpp, n'ebe ọnọduru ala n'ochē-ya, ọ gāgwa ha okwu otū a si.

Unu anuwo, umu-nna-ayi, ma nime nlele elelere unu na nzuzo, ma nime idu ọdu nke aduru unu ngbu a, na nime ihe ozizi di nsọ nke eweputara n'Ozi-Ọma, na akwukwọ nke Ndi-Ozi, otū ọnọdu di elu ọ bu, na otū o si buru ọkpukpu ihe di uku bu ọnọdu nka nke akpọrọ unu nime ya. Ayi adu-kwa-si unu ọdu ọzọ, n'Aha nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, ka unu necheta, otū ọnọdu ahu si di elu nke uku, na otū o si buru Ọnọdu na Ihe etinyere n'aka unu di kwa arọ ka akpọrọ unu: nke ahu bu, ibu ndi Neje-oz i, na ndi-Nche, na ndi-Isi-oru nke Onye-nwe-ayi; izi ihe, idọ kwa aka na nti, izu na inye kwa ezi-na-ulo nke Onye-nwe-ayi nri; ileputa aturu nke Kraist zbasasiri ebe nile, tinyere umu-Ya ndi nọ n'etiti iwa ọjọ nka, ka ewe zọputa ha ebigh-ebi site na Kraist.

Ya mere tinye-kwa-nu ya nime necheta unu, ka otu aku etinyere n'aka unu idebe si buru ihe uku. N'ih i na ha bu aturu nke Kraist, ndi O ji kwa ọnwu-ya we zbaputa, ndi O ji kwa n'ih i ha we wusie ọbara-Ya. Otū ahu Nzukọ ahu nke unu gaje ijere ozi, bu kwa Nwunye-Ya na Aru-Ya. Ọ buru na o nwere otū Nzukọ ahu ma-ọbu Akuku-ar u ọ bula nke di nime ya, si merua ar u ọ bula, ma-ọbu daghachi azu n'ih i na unu elezigh ha anya, unu mara otū ita uta ahu si di ka uku, tinyere atari di egwu nke na aghagh iso kwa unu n'azu.

N'ih i ya, che-nu echiche n'onwe-unu, ihe mere na emere unu ndi neje ozi n'ebe umu nke Chineke nọ,

n'ebe Nwunye na Aru nke Kraist nọ; lezi-kwa-nu anya ka unu ghara irapu ilu ọlu unu, na ile anya na idi-uchu-unu, we rue mgbe unu mesiworo ihe nile otú ike unu jetara be, otú o si buru ọlu unu, ikpota otú ndi nile etinyeworo ma-ọbu agaje itinye n'aka unu, otú ha gesi kwere nke-oma nime okwukwe na ọmuma nke Chineke, tinyere idi zu ike ahu na itozu madu zuru okè nime Kraist, ka ọ ghara inwe ọnọdu gadigide nime unu n'ihì njehie n'ihere Chineke ozi ma-ọbu n'ihì omume ọjọ nke ibi-obi.

N'ihì ya ebe ọnọdu unu di nọ elu nke uku, di kwa ufu nke uku, unu ahuwo otú o si buru ihe kwesiri ekwesi ka unu lezie anya nke uku, di kwa uchu na ijisi ike, ka unu we gosi kwa onwe-unu ndi mara ọlu-ha, na ndi nwere ekele n'ebe Onye-nwe-unu ahu nọ, Onye debeworo unu n'otú ọnọdu ahu di elu; ka unu we lezie anya, ka unu onwe-unu ghara kwa isu ngongo, ghara kwa ikpatara ndi ọzọ isu ngongo. Ya mere, unu apugh iji uchu na ọchichọ aka unu we neme otu ihe ahu; n'ihì na ọ bu nani Chineke nenyè ọchichọ na ike ahu; n'ihì ya ka o ji buru ihe ziri ezi buru kwa ihe anachọsi ike, ikpe-si-kwa ekpere ike ka Chineke we nye unu Mọ Nsọ-Ya. Ebe ọ bu na unu apugh site na uzọ ọ bula ọzọ ilu zu otu ọla di arọ otú a, di n'izọputa madu, ma-ọbugh site na izi ihe, na idu ọdu, eweputara n'Akwukwọ-nsọ, nyere ibi-obi kwenyere otu ihe ahu, che-nu otú o si buru kwa ihe kwesiri ekwesi ka unu nejisi kwa ike igu na imu Akwukwọ-nsọ, na ime ka omume unu onwe-unu na nke ndi nke unu daba kwa otú iwu nke otú Akwukwọ-nsọ ahu si di; n'ihì otu ihe nka kwa, che nu otú o si buru ihe kwesi kwa-ra nke uku ka unu wezuga kwa (otu unu puru ime ya) nchegbu na ihe ọmuma nke ihe diri uwa.

Ayi ji ezi ntukwasi-obi na unu atulewo-ri, chewo kwa-ri ihe ndia nke-oma n'onwe-unu na mgbe gara

aga tutu mgbe a; na unu ezubewo nke-oma site na amara nke Chineke, irara onwe-unu nye mgbe dum n'ọnọdu nka, nke ọ tọrọ Chineke utọ ikpọ unu nime ya; n'ihì nka, otu ike unu ra kwa, unu gejisì ike n'uzọ nile n'otu ihe nka, chikọta echiche nile unu nechere onwe-unu na ihe ọmuma-unu nile n'uzọ di otu a; na unu ganekpere Chineke bu Nna mgbe nile site na ọlu gboro nkpa nke nani Onye-nzọputa-ayi Jisus Kraist, n'ihì inye aka nke elu-igwe nke Mọ Nsọ n'enyè; na site na igu na itule Akwukwọ-nsọ kwa ubọchi, unu we naka kwa aru nke uku nadi kwa ike kari n'ije-ozì-unu; ka unu we si kwa otu ahu nejisi ike n'onwe-unu mgbe nile ọbuna, ido ibi-obi-unu na nke ndi nke unu nsọ na idozi kwa ha ka hà di otu Iwu na Ozizi nke Kraist si di, ka unu we buru ezi ihe-atu na ezi ihe ilere-anya nke yiri Chineke nke ora madu gejeso kwa.

Ugbu a ka Nzukọ nke Kraist ndi zukorọ n'ebe a we mara kwa uche na ọchichọ unu n'ihè ndia, nyere ka nkwa unu nka we kpaliè obi unu ilu ọlu-unu, unu gaza kwa nke-oma n'ihè ndia, nke ayi gaju unu ajaju banyere otu ihe ahu n'Aha nke Chineke na nke Nzukọ-Ya.

I chere n'obi-gi na akporọ gi n'ezie, otu Onye-nwe-ayi Jisus Kraist si achọ na otu o si kwuru ọtọ na Chọch nke England, n'usoro na ije-ozì nke Ọnọdu Presbita?

Ọziza. Echerem otu ahu.

Bishop. O woro gi anya na Akwukwọ-nsọ nwezuru ihe ozizi nile anachọsi-ike gbasara nzọputa ebigh-ebi, site na ikwere na Jisus, Kraist? I jikerewo kwa, iweputa n'otu Akwukwọ-nsọ ahu ihe nile iji we nezi ndi etinyere n'aka-gi idebe ihe, na ighara izi ihe ọ bala na ọ bu ihe achorọ di nkpa gbasara nzọputa ebigh-ebi, ma ọ bugh ihe gewo gi anya na ọ bu ihe a gegosi na ọ bu ezi okwu site na Akwukwọ-nsọ?

Qziza. O worom anya na ọ bu otu ahu, ezubewo kwam ime otu ahu site na amara nke Chineke.

Bishop. Ya mere gi onwe-gi gadi kwa uchu n'uzọ kwesiri ntukwasi-obi mgbe nile we si otu ahu nezi ihe, neke kwa Sakrament, na iwu-ihe-ozizi nke Kraist, otu Onye-nwe-ayi nyeworo n'iwu, na otu Nzukọ nka na ala nka si natawo-ri otu ahu otu iwu nke Chineke si di; ya mere were idi uchu nile nezi ndi etinyere n'aka-gi ka idebe, neche kwa, ka ha nedebe nariba kwa otu ihe ahu ama?

Qziza. Agameme otu a, site na inye aka nke Onye-nwe-ayi.

Bishop. I gejikere kwa, n'idi uchu nile kwesiri ntukwasi-obi ikpopu na ichupu ozizi nile hier e uzọ na nke bu ozizi ọhu megidere Okwu nke Chineke; i ganado aka na nti nadu kwa ọdu, ma ndi aru nadigh ike ma ndi aru di ike, n'ihè na nzuzo, n'ebe gi onwe-gi neche nche, otu nkpa gesi di, ageny e kwa uzọ ya?

Qziza. Agameme otu a, Onye-nwe-ayi buru Onye-inye-aka nkem.

Bishop. I gadi kwa uchu n'ekpere, na igu Akwukwo-nsọ, na otu ihe nmuta neny e aka n'imata otu ihe ahu kwa, wezugasi imuta ihe nke uwa na nke anu-ar u n'usọ?

Qziza. Agamakaba-ar u ime otu a, Onye-nwe-ayi buru onye-inye-aka nkem.

Bishop. I gadi kwa uchu na imezi na idozi onwe-gi na ezi-na-ulo-gi, otu Ozizi nke Kraist si di; na ime ma onwe-gi ma ha onwe-ha, otú ike-gi ro kwa, ezi ihe-atu na ihe ilere-anya nke igwe aturu nke Kraist?

Qziza. Agam ejisi ike ime otú a, Onye-nwe-ayi buru Onye-inye-aka nkem.

Bishop. Gi onwe-gi gedebe kwa, tinye kwa udo, na idi n'otú, na ihu-n'anya, otú ike-gi ra, n'etiti ndi Nzukọ Kraist nile, nke ka uku n'etiti ha bu ndi etinyere ma-ọbu a getinye n'aka-gi ka idebe?

Qziza. Agameme otú a, Onye-nwe-ayi buru Onye-inye-aka nkem.

Bishop. I gewere kwa nsọpuru nanu okwu Bishop na ndi isi Uko-Chuku ọzọ kwa, ndi etinyere gi n'aka-ha ka ha nachi gi; were kwa uche na ọchichọ ọnu nejeso idu ọdu-ha n'uzọ yiri-Chineke, nye kwa onwe-gi n'ikpe-ha n'uzọ yiri-Chineke?

Qziza. Agameme otú a, Onye-nwe-ayi buru Onye-inye-aka nkem.

Mgb e ahu Bishop, geguzo kwa ọtọ, ei,

Ka Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye nye kwa-ra gi ọchichọ nka ime ihe ndia nile, nye kwa gi ume na ike ime otu ihe ahu; ka O we luzue ọlu nke Ọ malitere ilu nime-gi; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. Amen.

Mgb e nke ahu gasiri, agariọ kwa Nzukọ, n'Ekpere nzuzo-ha, ka ha riọ kwa Chineke aririọ di ume-ala n'ih ihe nile ndia, n'ih i Ekpere ahu kwa aganọdu kwa ju nwa-mgb e.

Emesia, Bishop gabu ma-ọbu gu kwa Veni krietiọ Spiritọ (Veni, Creator Spiritus); (ndi agaji ichi Presbita ha nile n'otu n'otu gegbu kwa ikpere n'ala); Bishop malite ndi Presbita na ndi ọzọ ndi nọ n'ebe ahu ganaza kwa na Ama-okwu na Ama-okwu, otu o si so kwa.

Bia, Mọ Nsọ, kwalie obi-ayi,

Munye ọku nke elu-igwe.

Gi bu Mọ Nke nete namu,

Nke neny e onyinye asa.

Otite-manu-I di ngọzi,

Bu nkasi, ndu, n'ihu-n'anya.

Wer'ihe-I neny er'ayi aka

N'anya-ayi nahu inyogh-inyogh.

Wer'uba amara-Gi te

Iru-ayi nke gbaruru nọ.

Chua nd'iro-ayi, zite udo:

Eb' I nedu, egwu adigh.

Me k'ayi mara na Nna, na Nwa,
Na Gi, bu otu Chineke.
 Ka nka we buru abu-ayi,
Rue mgbe nile ebigh-ebi;
 Otuto diri ọlu-Gi,
Nna, na Ọkpara, na Mọ Nsọ.

Amen.

Ma-ọba nka:

Bia, Mọ Nsọ, Chuku ebigh-ebi,
 Si n'elu ridata,
N'aka Nna n'aka Ọkpara,
Chineke ihu-n'anya;

Ba nime uche n'obi-ayi
 Kwalie amara-Gi;
K'ayi we were ezi uchu
Gbaso ezi-okwu.

Gi Onye nakasi obi
 N'ahuhu na uru;
Onyinye elu Chineke,
Apugh ire ọku;

Mir'iyi neny ezi ndu
 Nke ọnu el'igwe;
Ezi ọku ihu-n'anya,
Ọgwu nke nkpur'obi.

Aka-I juru n'ihe ọgọ,
 I neny ndi nke Kraist:
Iwu, di n'obi ndi nke Gi,
Nke Chineke dere.

Onye-nwe, otu nkwa-I si di,
 Okwu-I b'ih'amara;
Me ka otuto Gi ra zue
Ka uwa nile za.

Mọ Nsọ si n'igwe ridata
 Ihè n'obi nke ayi;
Muny-ọku iji si ike
N'efe Chuku kwada.

Me ka ayi guzo sie ike
 (Na ayi adigh ike;)
Ka Setan, n'uwa na aru
Ghara imeri ayi.

Chughachi onye iro-ayi,
 Me k'ayi nata udo
N'aka Chineke na madu,
(Uru nke kasi nma;)

Gi buru Onye-ozizi,
 Na Onye-ndu nke ayi,
Ka ayi we zere ih'ọgọ,
Ghara idaghachi.

Onye-nwe, ayi nari-ọ-I nye ayi
 Amara ike Gi;
K'I bur'Onye nkasi-obi
N'ikpe ahu d'egwu.

Onye-nwe-ayi, chusa otu
 Nke neweta nkewa,
Jiko udo n'ihu n'anya
N'otu nke Kraist nile.

Nye ayi amara k'ayi mara
 Nna nke ike nile,
K'ayi we soro Ọkpara-Gi
Nata ezi ọnu.

Me k'ayi wer'ezi Okwukwe
 Kwere Gi mgbe nile,
Mọ Nna, na nk'Ọkpara, otu
Chineke di atọ.

Otuto diri Chuku Nna,
N'Okpapa di ngozi,
Na Mọ Nso Onye amara,
Triniti ra nrata.

Ayi nariọ otu Chineke
K'Ozita Mọ nke Ya
N'isi ndi nile kwere Ya,
Rue mgbe ebigh-ebi. Amen.

*Mgbe emesiri nka, Bishop gekpe kwa Ekpere n'uzọ di otu a si,
Ka ayi kpere Chineke.*

Chineke Nke puru ime ihe nile, na Nna nke elu-igwe, Onye sitere n'ihu-n'anya-Gi na idi-nma-Gi nenwegh nsọtụ n'ebe ayi nọ, we nye ayi nani otu Ọkpapa-Gi I hu-karisiri n'anya, bu Jisus Kraist, ka Ọ buru Onye-ngbaputa-ayi, na Onye wetara ayi ndu ebigh-ebi; Onye, mgbe Ọ luzuru ọlu ngbaputa-ayi site na ọnwu-Ya, rigo kwa nime elu-igwe, we zisa Ndi-ozu-Ya, na Ndi-amuma, na Ndi-ukọ, na Ndi-ozizi, na ndi nche nime uwa; ndi O sitere na ndogbu ha dogbuworu onwe-ha n'ọlu, na ije ozi ha we kpokota nuku igwe-aturu sitere na nsọtụ uwa nile, ime ka otuto ebigh-ebi nke Aha-nso-Gi puta ihè: N'ihu nuku uru nile nke idi-nma ebigh-ebi-Gi ndia, di otu a, na otu I si wedata Onwe-Gi ikpo ndi oru-Gi ndia nọ n'ebe a n'otu ọnọdu na ije ozi ahu akara n'ihu nzoputa nke madu, ayi enye Gi ekele nke kasi, nke si kwa-ra n'obi-ayi puta, ayi neto nesekepu Gi; Ayi ji kwa obi di ume-ala nariọ Gi, site na otu Ọkpapa-Gi ahu di ngozi, ka Gi Onwe-Gi kwe ka ndi nile, nọ n'ebe a ma-ọbu n'ebe ọzọ nakpoku Aha nso Gi, ka ayi negosi onwe-ayi mgbe nile na ayi nwere ekele n'ebe Gi Onwe-Gi nọ n'ihu ndia na uru nile ọzọ kwa, ka ayi we nabawanye kwa ubochi naga kwa n'iru nime ọmuma-ihe na okwukwe nke Gi na nke Ọkpapa-Gi.

site na Mọ Nso. Ya mere, ka site kwa na ndi-ozu Gi ndia na ndi agetinye ha n'aka, Ka Aha nso-I we nwe otuto ebigh-ebi, ala-eze Gi di ngozi ewegbasa nke uku, site na otu Ọkpapa-Gi ahu bu Jisus Kraist Onye-nwe-ayi, Onye di ndu, soro Gi nabu kwa eze nime idi n'otu nke otu Mọ Nso ahu, uwa ebigh-ebi. Amen.

Mgbe ekpesiri ekpere nka, Bishop na ndi Presbita ndi nọ kwa n'ebe ahu gebikwasi kwa aka-ha nile n'isi ha nile n'otu n'otu bu ndi na anara usoro nke ọnọdu Presbita; ndi ahu kwa na anara ewere obi di-ume-ala gbu kwa ikpere n'ala n'ukwu ha, Bishop gasi kwa,

Nara Mọ Nso n'ihu ọnọdu na ọlu nke Presbita nime Nzuko nke Chineke, nke etinyere ugbo a n'aka-gi, site na ibikwasi aka ayi n'isi-gi. Nmehie onye ọ bula nke igbaghara, agbagharawo ha; nmehie onye ọ bula nke gi onwe-gi jidere, ejidewo ha. Buru kwa onye nekesa Okwu nke Chineke na Sakrament-Ya di nso n'ikwesi ntukwasi-obi; N'Aha nke Nna, na nke Ọkpapa, na nke Mọ Nso. Amen.

Mnye ahu Bishop genye kwa ha nile n'otu n'otu Akwukwo-nso (Hible) n'aka-ha, n'ebe ha gburu ikpere n'ala, nani,

Nara ike ikwusa Okwu nke Chineke, na ikenye Sakrament di nso nime Nzuko n'ebe agaka kwa gi n'uzọ ziri ezi ilu ọlu.

Mgbe emesiri nka, agabu ma-ọbu gwa Okwukwe nke Naisia: mgbe agubiri ya, Bishop gagaba Usoro nke Oriri Nso, nke ndi nile nara Usoro Ọnọdu ahu ganara kwa n'otu, ha ganọdu kwa n'otu ebe ahu ebe ebikwasiara ha aka n'isi, rue mgbe ha onwe-ha natasiri Oriri Nso.

Erisi kwa Oriri Nso, mgbe agusiri Kolekt ikpe-azu, ngwa ngwa tutu agwa Amara, agagu Kolekt ndia.

Nna nke kasi ebere, ayi nariọ Gi ka I zikwasi n'isi ndi oru-Gi ndia ngozi nke elu-igwe-Gi, ka ewe were ezi omume yibe ha, ka Okwu-Gi nke agekwu site na

onu ha we gawaga kwa n'iru nke uku, ka aghara ikwu ya n'efu. Kwe kwa ka ayi we nwe amara imuta na inara ihe ha gekwuputa n'Okwu-Gi nke kasi di nsọ, ma-ọbu nke dabanyere n'otu ihe ahu, dika uzọ nzọputa-ayi; nime okwu-ayi na omume-ayi nile ka ayi we nachọ otuto-Gi, na iba uba nke ala-eze-Gi; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Onye-nwe-ayi, were amara iru-oma-Gi nke kachasi ihe nile buru uzọ ga n'iru ayi n'omume-ayi nile, were kwa inye-aka-Gi nke nadigide mgbe nile nedu ayi n'uzọ; ka ayi we nye Aha-Gi di nsọ otuto nime ọlu-ayi nile, nke ayi malitere, nalugide, we lubie na Gi, ka ayi we nata kwa ndu ebigh-ebi n'ikpe-azu site n'ebere-Gi; site na Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Ka udo nke Chineke, nke kachasi uche nile, chebe obi-unu na echiche-uche-unu n'omuma na ihu-n'anya nke Chineke, na nke Okpara-Ya Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi: ka ngozi nke Chineke Nke puru ime ihe nile, bu Na nna Okpara na Mọ Nsọ, di n'etiti unu, dinye-kwa-ra unu mgbe nile. *Amen.*

Ọburu kwa na n'otu ubochi ahu ka enyere ufodu Usoro nke Ọkwa Dikọn, ndi ọzọ kwa Usoro nke Onyudu Presbita; aghagh ọburu kwa uzọ che ndi Dikọn n'iru Bishop, mgbe nka gasiri ọ buru ndi Presbita; Ọ gadi kwa nna na aguru Litani nani otu mgbe n'ihu uzọ abua ndia. Aghagh igu Kolekt abua ahu mbu, nke ndi Dikọn, emesia nke ndi Presbita.

Alorukwọ-ozị gabu kwa Ndi Efeasa 4. 7-13, otu ede-kwa-ra ya n'Usoro nka. Ngwa ngwa mgbe nka gasiri, agagh ilele ndi ageme Dikọn, chi kwa ha, otu esi de kwa n'elu-ya. Emesia, mgbe otu onye nime ha gasiri Ozi-Ọma (nke gasi kwa na Ozi Ọma Matiu Onye di nsọ 9. 36-38, puta otu edere ya n'Usoro nka; ma-ọbu nke sitere n'Ozi Ọma Luk Onye di nsọ 12. 35-38, otu ede kwa-ra ya n'Usoro ime Dikọn,) aghagh kwa ilele ndi ageme Presbita chi kwa ha, otu edebe kwa-ra ya n'Usoro nka.

EKPERE NA USORO
OFUFE-NRU DI ICHE ICHE

GESONYERE

EKPERE ANEKPERE CHINEKE
N'QGBQ N'OKWU IGBO.

(Anakpọ n'asusu Ọra EKPERE NA ABU)

APPENDIX
TO THE
IBO (Union) PRAYER BOOK

ORORO
DI ICHHE

NA
QGBQ

THE NILE DI N'AKWUKWQ NKA.

	PEJI
1. Ekpere na Ikele Ekele na Mgbe di ichhe ..	4
2. Usoro idebe Ofufe-Nru Umu-ntakiri	21
3. Usoro Ofufe-Nru n'Ubqchi Anivasari nke C.M.S.	24
4. Usoro Ofufe Nru-nke Owuwe-ihe-ubilj	33
5. Usoro Itq Ntq-Ala ma-qbu Itinye Nkume Ntq-ala nke Ulo-Chineke	38
6. Usoro Ido Ulo-Chineke Nsq	44
7. Usoro Ido Ebe Aneli Ozu Nsq	59
8. Usoro Ezuputara Ikpqbata Ndi-Katekumen ..	62
9. Usoro na Uzq esi Akpqbata Onye Rom ..	65
10. Usoro Ili Ozu nke Umu-ntakiri	67
11. Usoro Ili Ozu nke Ndi-Katekumen	71
12. Usoro Ikpqbata Ndi-qgu-Akwukwq-Nsq ..	77
13. Usoro Inye Ndi-Katekist Ike	82
14. Nkpunkpu-uzq isi gu Iwu Iri n'Usoro nke Oriri Nsq	85

EKPERE NA IKELE EKELE NA MGBE DI ICHE ICHE.

EKPERE NA MGBE DI ICHE ICHE.

*Aganagu Ekperere nka mgbe agusiri Nkwuputa-Nmehie nke
ora.*

EKPERE GANESO NKWUPUTA-NMEHIE.

Chineke, Onye o di n'uche-Gi na Onye o di n'aka-Gi ime ebere na igbaghara nmehie, nara ariri nile nke obi di ume-ala nke ayi nari o Gi; o bu ezie na ewerewo agbu nke nmehie-ayi jide ayi yikwasi kwa ayi, ma n'ihie ebere obi-oma-Gi di uku topu kwa ayi; n'ihie nsopuru nke Jisus Kraist, Onye-ogbugbo na Onu-nekwuru-ayi. *Amen.*

Ma-ogu Nka.

Chineke, Nna nke madu nile, ayi nari o Gi, ka I nuru nkwuputa-nmehie di iche iche na ekpere di iche iche nke umu-Gi. Mere ha ebere, gbaghara ha, gba ha ume, nye kwa-ra ha aka otu ha gesi di nma di kwa ocha, weta kwa ha na ndu ebigh-ebi, site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

*Aganagu Ekperere ndia so tutu agwa Ekperere abua ikpeazu nke
Lilani, ma-ogu nke Ekperere Ututu na Anjisi.*

EKPERE N'IHIE NZUKO UKU BU PARLIAMENT MA-GBU HOUSE OF ASSEMBLY.

*Aganagu ekperere nka n'ubochi-uka abua tutu nzuko nka amalite,
ya na oge anenwe nzuko.*

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye o bu nani site na Gi ka ndi eze nachi eze, ndi isi nekpe ikpe ziri ezi; Onye o bu kwa nani site na Gi ka ezi ndumodu, amam-ihie, na nghota nesi abia: Ayi ji obi di ume-ala ari o Gi ka I were amara Gi nye ndi naga nzuko uku bu Parliament (ma-ogu House of Assembly). Were Mo

EKPERE NA MGBE DI ICHE ICHE.

5

Nso Gi nedu ha, ka ha natu egwu Gi mgbe nile, ghara icho nani o di nma nke ha onwe ha, ghara kwa idebe iwe n'obi megide onye o bula; kama ka site n'okwu na n'omume ka ha me ka otuto Gi ba uba, ya na udo na obi oma n'etiti madu; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

EKPERE AGANAGU N'OGE AGAJE IRO NDI GEJE NZUKO UKU DI ICHE ICHE.

Onye-nwe-ayi, ayi nari o Gi ka I chiba echiche uche ndi nile akporo n'oge a ka ha roputa ndi di itukwasi-obi ka ha neje nzuko uku bu Parliament (ma-ogu House of Assembly, ma-ogu Council nachi obodo). Me ka ndi nroputa lua olu ha dika I nele ha anya mgbe ha natunye akwukwo nroputa ha, n'ihie o di nma nke ndi nke ayi nile, Site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

EKPERE N'IHIE OBODO JIKOTARA ONU BU COMMONWEALTH.

Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Onye eweliri elu n'elu Obe ka I we dota madu nile nye onwe-Gi; ayi nari o Gi ka I were anya ebere Gi lekwasie Obodo ayi di iche iche jikotara onu n'otu. Dokota mba di iche iche na ndi nasu asusu di iche iche, na ndi nwere ome-n'ala di iche iche, n'otu ezi nnwoko nke idi-n'otu a; Ka ha neburita ibu nanyi ibe ha, naluko olu onu n'idi-n'otu nke umu nne; Ka ayi we mezue uche Gi, ala-eze ebigh-ebi Gi ewe bia. Nuru ekpere ayi, Onye-nwe-ayi di ngozi, Onye nsopuru nile na otuto diri, Gi na Nna na Mo Nso, uwa ebigh ebi. *Amen.*

N'IHIE MIRI-OZUZO.

Chineke, Nna nke elu-igwe, Onye kweworo ndi nile nacho ala-eze-Gi, na ezi omume di nime ya,

nkwa ihe nile di nkpa iji zu aru-ha, site na Okpara-Gi bu Jisus Kraist, Ayi nariq Gi, ka I zitara ayi miri-ozuzo na nshansha-miri na mgbe nka o di ayi nkpa, ka ayi we nata nkpuru nke ala n'ih i nkasi-obi-ayi na nsqpuru-Gi, site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'IHI IRU-IGWE IDI-NMA.

Onye-nwe-ayi, Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye ji n'ih i nmehie nke madu we me ka iju-miri kpuchie uwa nile na otu mgbe, nani madu asatq ka I mere ka ha wepuga onwe-ha, mgbe nke ahu gasiri I were ebere-Gi di uku we kwe nkwa na I gagh tji kwa iju-miri mebi uwa otu ahu ozq; Ayi ji obi di ume-ala nariq Gi, na o bu ezie na ayi ji n'ih i ajq omume-ayi buru ndi kwesiri n'ezie inara utari nke miri-ozuzo, ma n'ezie ncheghari-ayi zitere ayi otu iru-igwe gadi kwa nma, ka ayi we ghqta nkpuru nke ala na mgbe-ha, ayi ewe muta site na utari-Gi idozi ibi-obi-ayi, site n'ebere-Gi we bukue Gi abu, na enye kwa Gi otuto, site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'IHI NGQZI CHINEKE IDAKWAZI NKPURU

MA-QBU NRI AKQRO N'ALA.

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Onye gqziworq ala, ka o namiputa nkpuru, neweputa kwa rinne ihe o bula di nkpa banyere ndu nke madu; Ayi nariq Gi ka I me ka q lu nke ndi-q lu-ubi ga n'iru, nye kwa ayi miri-ozuzo na anwu-qmumu nke gadi ihe-akuru n'ala nma n'aru, ka ayi we nwe ike chi nkpuru di iche iche nke ala n'ezie oge, na anuri qnu mgbe nile n'idi-nma-Gi, ka otuto we diri Aha nsq-Gi, site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Ma-qbu nka,

Nna, Nke puru ime ihe nile, Gi Onye sitere na Okpara-Gi Jisus Kraist do kwa q lu nsq nye o di-nma nke madu: Ayi nariq Gi, me ka q lu nile analu n'ala nke ga n'iru, gqzi kwa ndi nile nalu ha: ka, ebe I ji qta-Gi gbodo ha na qnwunwa-ha nile, n'ih e egwu nile ha, ka ha we nata ugwo-q lu kwesiri q lu aka-ha nile, ha we to Gi site na idi ndu otu I si achq; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

NA MGBE IHE-UKQ NA UGANI.

Chineke, Nna-ayi nke elu-igwe, Onye sitere na Okpara-Gi di ngqzi zi kwa ayi ka ayi nariq kwa nri ayi kwa ubqchi n'aka-Gi; Lekwasi anya, ayi nariq Gi, n'ahuhu nke ndi-Gi, ka I zitere ayi ezi oge nzoputa na mgbe nkpa ayi nka. Me kwa ka nkpuru nke-ala ba uba site na ngqzi nke elu-igwe-Gi; kwe ka ayi, were ekele nata kwa onyinye nke amara-Gi, were kwa otu ihe ahu n'ih i otuto-Gi, nenyere ndi nkpa nakpa aka, tinyere nkasi-obi nke ayi; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Ma-qbu nka,

Chineke, Nna nke elu-igwe, Onye o bu site n'onyinye-Gi, ka miri nezo, n'ala neme nri, anu-qhia nile na anu-ulo nile anaba kwa uba, azu neri kwa nne nke uku; Lekwasi anya, ayi nariq Gi n'ih e mgbu ndi nke-Gi; kwe kwa ka ugani na ihe ukq, nke ayi nata ahuhu ugba a otu o kwesiri ajq omume-ayi, ka ewe site na obi-qma-Gi were ebere qbanwe kwa ya ka ihe ba kwa uba di qnu-ala; n'ih i ihu-n'anya nke Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi, Onye nsqpuru na otuto nile diri nyere Gi na Mq nsq, ugba a na mgbe nile. *Amen.*

EKPERE NA MGBE DI ICHE ICHE.

NA MGBE AJỌ ỌRIA Ọ BULA
ma-ọbu

ARU-ỌNWUNWU JIDERE MADU NILE.

Kwe, ayi nariọ Gi, Nna nke di ebere, ka I nyere ayi aka naputa kwa ayi, bu ndi ejiworo ajọ ọria na ihe mgbe neweta ọnwu jọrọ njọ we leta. Do kwa ihe-ufu-ayi nka nsọ, were ngozi-Gi nadi mgbe nile me kwa ka ọlu ndi ahu ga n'iru, bu ndi nadogbu onwe-ha n'ọlu n'ihị ọra madu, ichọputa ihe mgbochi megide nri-a-nri-a na ihe mgbu; site na Onye ahu bu Onye nazọ, nedo kwa ihe mgbu nsọ, bu Ọkpara-Gi Jisus Kraist Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Ma-ọbu nka,

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Onye zikwasara n'isi ndi nke-Gi nime ọhia ajọ ọria n'uwe-Gi, n'ihị ikpochi-nti na inupu-isi megide Moses na Eron; na mgbe eze Devid kwa, I were ajọ ọria nefe efe we gbue oru nnu asatọ na nnu madu iri na ise, ma I chetara ebere-Gi we zọputa ndi fọduru; Mere ayi ebere, ayi ndi nmehie di imere ebere, ayi ndi ejiworo ọria na ọnwu di uku we leta; na dika otu I si we nara ihe nkpuhi nmehie mgbe ahu, we gwa Mọ-ozị ogbugbu ka ọ kwusi utari, ka o si otu ahu tọ kwa Gi utọ ugbu a iwepu ajọ ọria nka na aru-ọnwunwu uku a; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

EKPERE N'IHỊ NDI NARIA ỌRIA

*Mgbe anekpe ekpere ndia n'ulo be onye naria ọria, Ukp-Chuku
gebi kwasi kwa onye ahu naria ọria aka ya abua, ma ọburu
na ọ chọrọ ime-otu ahu.*

*Aganekpe kwa ekpere ndia na mgbe ufodu di iche iche otu nkpa
ha di na otu achọrọ.*

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Gi Onye neny

EKPERE NA MGBE DI ICHE ICHE.

aru ike nile, na inye-aka nke ndi nile nachọ Gi inyere ha aka: Ayi nakpọku Gi ka I nyere oru-Gi nka aka, gosi kwa ya idi-nma nke ebere-Gi, ka ebe azọrọ ya n'adigh ike ya nile, ka o we nye Gi ekele nime Nzukọ-Gi di nsọ; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Onye-nwe-ayi, Nke puru ime ihe nile, Onye bu Ulo-elu kachasi di ike n'ebe ndi nile tukwasiri Gi obi nọ, Gi, Onye ihe nile di n'elu-igwe, na nke di n'uwa, na nke di kwa n'okpuru uwa, nakpọ kwa-ra isi ala naña kwa nti, ka Ọ buru Onye mgbodo gi ugbu a na mgbe nile; ka O me kwa ka owo gi anya, na ọ digh aha ọ bula ọzọ n'okpuru elu-igwe enyere madu, onye, ọ bu nime ya na site na ya ka igesi nata aru ike na nzọputa, ma ọ bugh nani Aha nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist. *Amen.*

Nna Nke puru ime ihe nile, Onye neny ndu na aru di nma; were ebere, ayi nariọ Gi, lekwasi ndi naria ọria anya, ha na ndi ihe negbu kwa mgbu, dika otu ndi nachọ kwa ekpere ayi ugbu a (nke ka uku n'ihị oru-Gi nka), ka site na izikwasi ha ngozi-Gi, ha onwe-ha na ndi nejere ha ozi, ka ewe wegachiri ha aru di ike, ma n'aru-ha ma n'uche-ha, ma ọ buru kwa uche amara-Gi, ka ha we nye Gi ekele nime Nzukọ-Gi di nsọ; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Onye-nwe-ayi, biko si n'elu-igwe ledata anya, hu, leta kwa, me kwa ka aru oru-Gi nka di kwa ya nma, bu onye ayi nariọ aririọ n'ihị ya; Were anya ebere-Gi legide ya, ọ buru otu di Gi ezi nma, nyeghachi ya aru di ike, nye kwa ya nkasi-obi na ntukwasi-obi na Gi; luara ya ọgu, gbopu kwa-ra ya egwu nke onye-iro-ahu, debe kwa ya n'udo na ọdi-nma ebigh-ebi; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Chineke, Onye sitere n'ike nke iwu-Gi puru ichupu n'aru madu nria-nria nile na adigh ike nile: Were idi-nma-Gi bia nonyere oru-Gi nka, ka ebe achupuru adigh ike ya, weghachi-kwa-ra ya aru di-nma, ka o we di ndu ito kwa Aha nsq-Gi; site na Jisus Kraist Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Mgbe nka gasiri Ukp-Chuku gasi,

Ayi arara gi nye n'aka ebere Chineke bu Onye amara na n'aka nchebe-Ya. Onye-nwe-ayi gozie gi debe gi. Onye-nwe-ayi me kwa ka iru-Ya mukwasi gi, me kwa-ra gi amara. Onye-nwe-ayi bulie iru-Ya n'aru-gi, nye kwa gi udo, ugbo a na mgbe nile. *Amen.*

N'IHI ONYE AKQ-N'UCHE NESOGBU.

Onye-nwe-ayi di ngozi, Nna nke ebere nile na Chineke nke nkasi-obi nile; ayi nariq Gi, were ebere ledata anya lekwasu oru-Gi nka, onye ime obi-ya juputa-kwa-ra n'ihe mgbu: nye ya nghota ziri ezi nime onwe-ya, me kwa ka q mara uche-Gi n'ebe q nq, ka o we ghara iwezuga ntukwasi-obi-ya n'ebe I nq, ghara kwa itukwasi ihe q bula ozq obi ma q bugh na Gi; Naputa kwa ya n'egwu nke ajo ihe. bulie ihe nke iru-Gi mukwasi ya, nye ya udo ebigh-ebi nke-Gi, site na olu-oma na ogbugbo nke Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'IHI NWA-NTAKIRI NARIA QRIA.

Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Onye ji onu we nana gozi kwa umu-ntakiri ekutere Gi, Biko nye nwa-Gi nka ngozi-Gi; na mgbe nke-Gi naputa kwa ya n'ihe ufu nke anu-arua-ya, ka o we di ndu ife Gi ofe ubochi nile nke-ya. *Amen.*

N'IHI NWA-NTAKIRI N'ANWU ANWU.

Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Otu Okpara Chineke mutara nani Ya, Onye ji kwa-ra n'ih i ayi ghoro nwa nime Betlehem; ayi arara nwa nka nye n'aka nchebe ihu-n'anya-Gi, onye Gi Onwe-Gi n'akporo kwa nye Onwe-Gi. Zite Mo-ozu-Gi di nsq ka o duru ya nwayo rue ebe obibi-Gi nke elu-igwe ebe nkpuru-obi nile nke ndi laruru ura nime Gi n'enwe udo na onu ebigh-ebi; Were aka ebigh-ebi nke ihu-n'anya-Gi nadigh agwu agwu kuru ya; Onye nadi ndu soro Nna na Mo Nsq nabu kwa eze, otu Chineke uwa ebigh-ebi. *Amen.*

N'IHI ONYE N'ADIRI KWA ADIRI N'ORIA-YA.

Onye-nwe-ayi, Onye obi-oma-Ya nadigh agwu, na Onye ebere-Ya nadi kea onu kwa chi abola: Ayi nenyere Gi ekele nke si n'obi-ayi puta na q toro Gi utq inye nwanne ayi nka mputa n'ihe negbu ya mgbu na atum-anya nke inwe ndu onu; ayi nariq Gi, ka I nalugide ezi olu ahu nke I malitere nime ya; ka ebe q naba kwa uba kwa ubochi n'ike nke aru, were kwa ume-ala nanuri onu nime idi-nma-Gi, ka o we si otu ahu dozi kwa ndu-ya na ibi-obi-ya otu o gesi neche echiche mgbe nile neme kwa otu ihe ahu gatq Gi utq; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'IHI ULO-QGWU NILE NA NDI ARU NADIGH IKE.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye Okpara-Ya bu Jisus Kraist nejehari neme kwa nma, nazq kwa nria-nria nile di iche iche na ajo qria di iche iche n'etiti umu-madu: Ayi nariq Gi ka olu amara-Ya nke naga n'iru n'etiti ayi, nke ka uku, nime ulu-qgwu nile na n'aru ndi nadigh ike di n'ala-ayi; gbasapu kwa iru ndi nq n'oria, zo kwa ha ma do kwa ha nsq; nye kwa ndi dibia nile na ndi nenefa ndi qria nile

amam-ihe na uche-oka, obi-ebere na ntachi-obi; si n'elu zikwasi ngozi-Gi n'aru ndi nile nadogbu onwe-ha n'olu igbochi ihe mgbu na ime ka izuzu ihu-n'anya-Gi ga n'iru; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'IHI NDI AGAJE ICHI UKO-CHUKU.

Aganagu kwa ubochi n'izu Emba.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye neny ezi onyinye nile, Onye siteworo n'iburu-uzo-hu-ihe nke Go dika Chineke we debe usoro onodu di iche iche nke ije-ozu nime Nzuko-Gi: Ayi ji obi di ume-ala nariq Gi, were amara-Gi nye ndi nile ndi agaje ikpobata nime onodu na ije-ozu o bula nime Nzuko ahu, Were ezi okwu nke ihe ozizi-Gi mejue ha, nye kwa ha ezi ndu nke idi-ocha, ka ha we fe ezi ofufe kwesiri ntukwasi-obi n'iru-Gi, ka otuto we diri Aha uku-Gi, ka o we buru kwa n'ihu odi-nma nke Nzuko-Gi di nsq; site na Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Ma-ebu nka,

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Nna-ayi nke elu-igwe, Onye jiworo obara di oke onu nke Okpara-Gi I huru-n'anya we zutara Onwe-Gi Otu-Nzuko (Choch) nke Kraist nke di n'uwa nile: Were ebere lekwasia Nzuko ahu anya, n'oge di ugbo a si otu a nedu, nachi kwa uche nke ndi oru-Gi bu ndi Bishop na ndi ozuzu nke igwe-aturu-Gi, ka ha we ghara kwa ibikwasi aka-ha n'isi onye o bula na mberede kama ka ha were ikwesi ntukwasi-obi na amam-ihe we rputa madu ndi nke kwesiri ekwesi ije-ozu nime ofufe-nru di nsq nke Nzuko-Gi. Nye kwa ha amara-Gi na ngozi nke elu-igwe bu ndi ahu agechi ilu olo o bula di nsq; ka site na ibi-obi-ha na ozizi-ha ka

ha we gosi otuto-Gi n'iru ora madu, me ka nzoputa nke ora madu naga n'iru; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'IHI IDI-N'OTU NIME NZUKO KRAIST.

Jisus Kraist Onye-nwe-ayi, Onye gwara ndi-ozu-Gi, si, Udo ka M'rapuru unu, udo nkem kwa ka M'nenye unu; Elekwasila nmehie-ayi anya, na lekwasia okwukwe nke Nzuko-Gi, nye ya udo na idi-n'otu ahu bu dika uche-Gi si di; Onye di ndu soro Nna na Mo Nso nabu kwa eze, otu Chineke, uwa ebigh-ebi. *Amen.*

Ma-ebu nka,

Chineke, Nna nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, nani Onye-nzoputa-ayi, Eze nke udo; nye ayi amara ka ayi chesie echiche ike, hu ihe-egwu uku nke ayi no nime ya site na nkewa nile ayi. Wepu ikpo-asi nile na nkwulu, na ihe nile ozo ganabi ayi idi-n'otu n'uzo yiri Chineke: Otu obu kwa na otu Aru di, otu Mo, otu olile-anya nke okpukpo akporo ayi, otu Onye-nwe-ayi, otu okwukwe, otu Baptizim, otu Chineke bu Nna-ayi nile; Ka ayi nile si otu ahu nwe kwa otu obi, na otu nkpuru-obi, nke jikotara nime otu njiko di nsq nke ezi okwu na nke udo, nke okwukwe na ihu-n'anya, ka ayi were kwa otu uche na otu onu neto Gi; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

EKPERE N'IHI NDI OKU-AZU NA NDI IJE-UGBO.

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Gi Onye nke mere osimiri na ihe nile nke n'enughari nime ya: Wukwasia ngozi-Gi na owuwe-ihe-ubi nke osimiri, ka o we ba uba na oge ya, gozi kwa ndi nke-ayi neje oku-azu na ndi nke-ayi neje ije n'ugbo, ka ha

nọ n'udo n'ihe ize-ndu nke ogbu miri; ka ayi nile were ekele kwuputa Gi Onye bu Eze nke osimiri na nke ala akorọ; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

EKPERE N'IHI NDI NEJIKERE IBIKWAZI AKA N'ISI.

Chineke, Onye sitere n'ozizi nke Okpara-Gi bu Jisus Kraist we jikere ndi neso uzọ-Ya n'ih i obibia nke Onye-nkasi-obi ahu, ayi nariọ Gi, ka I dozie obi na uche nke ndi oru-Gi ndi nachọ na mgbe nka inata onyinye nke Mọ Nsọ site na ibikwasi aka n'isi, ka ebe ha ji obi cheghariri echeghari na nke okwukwe we nabiaru nso, ka ha we juputa kwa n'ike nke mbinyere nke Mọ ahu, site na otu Jisus Kraist ahu bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'IHI NDI NEZISA OZI-QMA NA NDI-OZIZI.

O bu ihe di nkpa na kwa ubochi-uka (Snde) aghagh igu otu ma-ogu kari nime ekpere ndia.

Nna nke di ebere, Onye nachọ ka madu nile mara ihu-n'anya-Gi, gozie ndi nile nke rapuru ulo-ha na ala-ha we were ozi nke ihu-n'anya-Gi ga n'ala ndi ọzọ. Nodu ha nso ehihie na abali. Gba ha ume na mgbe ihe-nmekpa-arụ di iche iche, nya ha iru-utọ na obi-utọ na mgbe di iche iche n'ala ha ganodu, nyere ha aka na mgbe nile nke onwunwa, n'ih i Okpara-Gi I huru-n'anya. *Amen.*

Ma-ogu nka,

Chineke Nke mba nile di n'uwa, cheta nnu kwulu nnu madu ndi namagh Gi, ndi, ọ bu ezie na eke-kwa-ra ha n'oyiyi-Gi, ma ha bu ndi namagh ihu-n'anya-Gi; na dika otu Okpara-Gi bu Jisus Kraist biara ichu aja nke ijuru-obi n'ih i nmehie-ayi, kwe,

ka site na ekpere nile na ọlu nile nke Nzukọ Nsọ-Gi ka ewere naputa ha nime ikpere-arusi nile na ekwegh ekwe, weta kwa ha ife Gi ofufe, site na Jisus Kraist, Onye bu Nbilite-n'onwu na Ndu nke ndi nile tukwasiri obi-ha na. *Amen.*

Ma-ogu nka,

Chineke, Nna-ayi nke elu-igwe, Onye gosiri ihu-n'anya-Gi site na izite otu Okpara-Gi I muru nani Ya nime uwa ka ọra madu nile we di ndu site na Ya: Wukwasi Mọ-Gi n'aru Nzukọ-Gi ka o we mezu kwa iwu-Ya izisara ihe nile ekere eke Ozi-oma; ayi nariọ Gi ziputa ndi-ọlu nime owuwe-ihe-ubi-Gi; Naluru ha ọgu n'ih e-egwu nile na onwunwa nile; Ma kwa ka oge ahu bia ọsọsọ mgbe mkpobata ndi mba ọzọ gemesu n'iru-Gi, ewe zoputa kwa Israel nile; site na otu Okpara-Gi ahu Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Ma-ogu nka,

Chineke, Onye jiworo otu ọbara we ke mba nile di iche iche ka ha biri n'elu-uwa, zite kwa Okpara-Gi di ngozi Jisus Kraist ka O kwuputa udo gwa ndi nile nọ n'ebe di anya na ndi nọ n'ebe di nso: kwere ka ọra madu nile bi n'uwa nachọ Gi nachota kwa Gi; Onye-nwe-ayi, me ngwa, imezu nkwa-Gi nke iwusa Mọ-Gi n'aru nile; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'IHI NDI C.M.S.

Chineke, Onye gosiri uwa ihu-n'anya-Gi site na Onye Okpara-Gi ka O nwuru onwu n'elu obe, nyere Nzukọ (Chọch) nke-Gi aka ikwusa Ozi-oma gwa ihe ọ bula ekere eke. Gozie ọlu nke otu nile nekwusa Ozi-oma, nke ka uku ndi C.M.S., kwe, ka nime ebe

nile gbara ọchichiri nke uwa, ka eme ka ihè nwue site na Ozi-oma nke Onye-nzọputa-ayi. The ndia ka ayi rioro n'ihì Aha Jisus Kraist. *Amen.*

EKPERE BANYERE SINQD NKE NAIJA DAIQSIS.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye di ndu ebigh-ebi, Onye sitere na Mọ Nso-Gi nonyere, chi kwa Nzuko nke Ndi-ozì-Gi di ngozi mgbe gbo, kwe kwa nkwa site n'Okpara-Gi Jisus Kraist, inonyere Nzuko-Gi we rue n'ogwugwu oge a; ayi nariọ Gi ka I nonyere Sinqd nke Daiqsis nka, nke nezuko ugbo a n'Aha-Gi. Naputa ya n'aka ihie uzọ nile, na amagh-ihe, na mpako, na ikpu-isi-obi nile; n'ihì ebere-Gi di uku, ka ọtọ Gi uto idu na ichi, na ido echiche ha nile nso site na Mọ Nso-Gi, ka site na ngozi nke-Gi ka anekwusa Ozi-oma nke Kraist n'ikwesi ntukwasi-obi, ma were kwa irube isi nana kwa ya nti; ka odudu na nchiko nke Nzuko-Gi we guzosie ike, ka ala-eze nke Onye-nwe-ayi na Onye-nzọputa-ayi Jisus Kraist we nagbasa nke uku, naba kwa uba. Kwere nka, ayi nariọ Gi, site na ọlu-oma na ogbugbo nke otu Jisus Kraist ahu bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'IHÌ ULO-AKWUKWỌ.

Nna nke elu-igwe, Onye Okpara-Gi di ngozi siri, Kwenu ka umu-ntakiri biakutem: Were ngozi-Gi me ka ndi-ozizi nile, na umu-akwukwo nile naga n'iru n'ọlu-ha; kwere ka, otu uche nke umu-ntakiri-Gi si ahu-wanye ihè nke nmuta, ka Mọ Nso-Gi si kwa otu ahu neweta obi-ha kwa ubochi ibiaru nso ihu-n'anya-Gi, na nke Okpara-Gi, Onye-nzọputa-ayi bu Jisus Kraist. *Amen.*

N'IHÌ KOLEJ NILE NA ULO-AKWUKWỌ NILE.

Chineke, Nna nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Onye bu akọ ebigh-ebi. Ayi ji obi di ume-ala nariọ Gi ka I gozie Kolej nile na Ulo-akwukwo nile nke ndi Kristian: kwere ka ndi nile nezi ihe nime ha, chọ kwa ọdi-nma nke mọ nke ndi ahu I tinyere n'aka-ha, nye kwa ndi nile namuta ihe amara nke elu-igwe-Gi, ka ha we mata zu kwa Gi kari ihe nile, Gi Onye imata Gi bu ndu ebigh-ebi, dika otu ukpuru nke Nwa-Gi di nso bu Jisus si di, otu ahu mgbe umu-ayi netoputa n'aru-ha ka ha we netozu n'amam-ihe n'enwe kwa iru-oma n'ebe Chineke nọ na n'ebe madu nọ, site na otu Jisus Kraist ahu bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'IHÌ AKWUKWỌ-UKA NILE.

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Nna-ayi nke elu-igwe, Onye tinyere n'aka Nzuko-Gi di nso nnefe na ọzuzu nke umu-ntakiri-Gi: Were amam-ihe-Gi me ka ndi nezi ihe na ndi namuta kwa huwanye ihe; ka ebe ha nahuri ọnu nime ọmuma-ihe nke ezi okwu-Gi, ka ha nesekpuru Gi nefe kwa Gi ofufe ubochi nile nke ndu-ha; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'IHÌ ULO-AKWUKWỌ-UKU NILE, N'EBE NMUTA ỌZỌ NILE.

Onye-nwe-ayi, wedata Onwe-Gi were ngozi-Gi me ka ọlu nke Ulo-akwukwo-uku nile, na Kolej nile, na ulo-akwukwo ọzọ nile naga n'iru, ka ha bu ndi nejere Gi ọzi nime ya, dika ndi-ozizi nile ma-ọbu ndi-nmuta nile, we nedebe uche-nso-Gi n'iru-ha mgbe nile, ka ewe duru ha ba n'omuma-ihe nke ezi okwu-Gi: otu ahu kwa ka site na nmuta-ha ma Nzuko-Gi (Chọch)

ma ọra madu ewe di nma, ewe me kwa ha onwe-ha ka ha buru ndi geketa ndu ebigh-ebi; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'IHI IDEBE UBŌCHI-UKA MA-ŌBU

UBŌCHI-IZU-IKE (SŌNDE).

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Onye nke nyere ndi nke-Gi otu ubŋchi n'ih i zuru-ike, I sitere na Mŋ Nsŋ-Gi nime Nzukŋ, we do ubŋchi mbu nke izu nsŋ ka Ɔ buru ezi ihe-ncheta ebigh-ebi nke Nbilitu-n'ŋwu nke Ōkpara-Gi: Kwere ka ayi si otu ahe were onyinye-Gi ka, site na igba ume na itunye-ndu nime aru na nkpuru-obi-ayi, ka ayi we fe Gi n'ikwesi-ntukwasi-obi ubŋchi nile nke ndu-ayi, site na otu Jisus Kraist ahu bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

IKELE EKELE NA MGBE DI ICHE ICHE.

N'IHI MIRI-OZUZO.

Chineke, Nna-ayi nke elu-igwe, Onye sitere n'obi-ŋma-Gi were nahu-buru ihe neme ka miri mbu na nke ikpeazu zokwasi ala, ka o we mia nkpuru n'ih nri nke madu; ayi ekele Gi ekele nke obi di ume-ala na Ɔ tŋrŋ Gi utŋ, nime nkpa-ayi di uku, izitara ayi na mgbe ikpeazu miri-ozuzo n'elu ihe-nketa-Gi neweta ŋnu; na itute ya mgbe Ɔ kpŋrŋ nku, ka bu ndi oru-Gi nekwesigh-ekwesi we nwe nkasi-ŋ na ka Aha Nsŋ-Gi we nwe kwa otuto, site na ebere nime Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'IHI IRU-IGWE IDI-NMA.

Jehova Chineke, Onye budara ayi n'ala otu Ɔ kwesiri, site na utari-Gi nadigh anya nke miri zobigara oke, I werewo kwa ebere-Gi gbo nkpa-ayi, we gugu kwa nkpuru-obi-ayi site na igbanwe iru-igwe

ka Ɔ di nma; ayi nabuku Gi abu neto kwa Aha Nsŋ-Gi n'ih ebere-Gi nka, ayi aghagh idi nekwuputa kwa obi-ŋma-Gi site na otu ŋgbŋ rue ŋgbŋ Ɔzŋ; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Ma-ŋba nka,

Onye-nwe-ayi Chineke, Onye ji ebere-Gi naputa, kasi kwa ndi oru-Gi obi, site na igbanwe iru-igwe ka Ɔ di nma. Ayi nenyere Gi ekele nke si n'obi-ayi puta n'ih idi-nma-Gi nka n'ebe ayi nŋ, ayi nariŋ Gi ka I nye ayi amara ka ebere-Gi nile bara ayi uru n'ih nsŋpuru na otuto nke Aha Nsŋ-Gi; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'IHI IBA-UBA.

Nna nke kasi ebere, Onye jiworo ezi obi-ŋma-Gi we na nti n'ekpere nke si n'ala obi Nzukŋ-Gi (Chŋch) puta, we gbanwe ugani na ihe kpŋrŋ ayi ukŋ ka Ɔ di ŋnu-ala ba kwa uba; ayi ekele Gi ekele nke obi di ume-ala n'ih onyinye-uku-Gi nka; nariŋ kwa Gi ka I si otu a nedebere kwa obi-ŋma-Gi n'ebe ayi nŋ, ka ala-ayi we namiri ayi nkpuru n'uba, n'ih otuto-Gi na nkasi-obi nke-ayi; site na Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'IHI NPUTA-N'ŌRIA.

Chineke di ebere, Nke puru ime ihe nile, Onye-nwe n'Onye-nenyere ndu na aru-ike, na ihe-ŋma nile; ayi ji obi di ume-ala nagozi Gi na Ɔ tŋrŋ Gi utŋ Ɔputa oru-Gi n'ŋria nke aru-ya, onye nachŋ kwa ekele Gi ekele ugbo a, n'iru ndi-Gi nile, n'ih ebere-uku mere ya. Tinye n'obi-ya ŋmuma-ihe-ŋma-Gi; nye kwa ya amara ka Ɔ nŋnyere Gi ubŋchi nile nke ndu-ya Ƌŋduru, ka Ɔ nejeghari n'iru-Gi n'idi nsŋ n'ez i omume ubŋchi-ya nile; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'IHI NZOPUTA N'AKA AJQ-ORIA

MA-QBU

NRIA-NRIA JIDERE QRA-MADU.

Onye-nwe-ayi Chineke, Onye meruworo ayi aru n'ih i ajọ omume-ayi nile, me kwa ka ayi gwu kwa n'ih i nmehie-ayi nile site na nleta di arọ di kwa egwu nke I letara ayi na mgbe nadigh anya; Ugbu a kwa, n'etiti ikpe mgbe I chetara ebere, I gbaputawo nkpuru-obi-ayi n'onu nke onwu; ayi ewere onwe-ayi bu nkpuru-obi na aru-ayi nke I zoputaworo chunye Gi aja nke di ndu, Gi Nna nke nwere obi-oma; ayi neto nebuli kwa ebere-Gi mgbe nile nime Nzuko-Gi; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Ma-ebu nka,

Onye-nwe-ayi Chineke, Onye nadigh ekwere inye umu nke madu ahuhu n'efu: ayi ji obi-ayi nile ekele Gi ekele na n'ih i ebere-Gi ka I zoputaworo ayi n'aka nria-nria na ihe-mgbu joro njọ, ayi ji kwa obi nwere ekele nachosi ike ichu nyere idi-nma-Gi dika Nna, onwe-ayi, nkpuru-obi-ayi na aru-ayi, ka ọ buru kwa aja di ndu achunyere Gi, mgbe nile neto, nebuli kwa obi-oma Gi n'etiti Nzuko-Gi; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

N'IHI NGQZI NKE OWUWE-IHE-UBI.

Onye-nwe-ayi, Chineke, Nke puru ime ihe nile, Onye bu Onye-okike na Nna nke ihe nile, ayi ekele Gi ekele nke si n'obi-ayi puta, otu I si debere madu nile bi n'uwa oge igba-nkpuru na oge owuwe-ihe-ubi; na oge di ugbu a kwa I we nyere ayi bu umu-Gi, nkpuru di iche iche nke ala na mgbe-ha. N'ih i ndia, na n'ih i ebere-Gi nile di iche iche nke ayi n'anata, ayi neto, nebuli kwa Aha-Gi di otuto; site na Jisus

Kraist bu Onye-nwe-ayi, Onye nsopuru na otuto nile diri, nyere Gi na Mọ Nso, ugbu a na mgbe nile. *Amen.*

USORO IDEBE

OFUFE-NRU UMU-NTAKIRI.

Agabu abu. Mgbe abusiri abu nka agagu Nkwuputa-Nmehie nke so.

NKWUPUTA-NMEHIE NKE QRA.

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Nna-ayi Onye di ebere, ayi bu umu-Gi akpo isi-ala n'iru-Gi ka ayi kwuputara Gi, gwa kwa Gi na ayi echewo (echiche) ihe ndi nekwesigh ka ayi che; ayi ekwuwo ihe ndi nekwesigh ka ayi kwue; ayi emewo ihe ndi nekwesigh ka ayi me; ayi arapuwo kwa ime ihe ndi kwesiri ka ayi me. Ayi ewere obi di ume-ala riọ Gi ka I gbaghara ayi nmehie ayi ndia, me kwa ka ha wuta ayi n'obi ezie. Debe ayi nso-Gi, nedu ayi, neche ayi, nye kwa-ra ayi aka ibu ndi ezi madu; ka ayi we neme ihe gatọ Gi uto mgbe nile, nadi kwa ndu nke ganenye Aha-Nso-Gi otuto, site na Jisus Kraist, bu Onye-nzoputa-ayi. *Amen.*

Mgbe agusiri Nkwuputa-Nmehie, onye-neje-oz i gagu kwa Ekpere nka. Tutu amalite ekpere ọ bula, onye nagu ya geburu uzọ si, "Ka ayi kpe ekpere banyere . . ."

EKPERE BANYERE NGBAGHARA.

Chineke, Nna nke madu nile, ayi nariọ Gi, ka I nuru nkwaputa-nmehie di iche iche, na ekpere di

iche iche nke umu-Gi. Mere ha ebere, gbaghara ha, gba ha ume, nyere ha aka otu ha gesi di nma, di kwa ocha; weta kwa ha na ndu ebigh-ebi, site na Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi. Amen.

Emesia Ekpere nke Onye-nwe-ayi geso kwa.

EKPERE NKE ONYE-NWE-AYI.

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka Aha-Gi di nsq. Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nacho, dika (esi eme ya) n'elu-igwe, ka eme kwa ya otu ahu n'uwa. Nye ayi nri ta nke gezuru ayi n'ubochi ta. Gbaghara ayi ihe ojo nile ayi mere, Otu ayi onwe-ayi si gbaghara ndi mere ayi ihe ojo. Edubala ayi nime onwunwa; Ma doputa ayi n'aka ajo ihe: N'ih na ala-eze bu nke Gi, Na ike, na otuto, Mgbe nile mgbe nile. Amen.

Mgbe agusiri Ekpere nke Onye-nwe-ayi, onye-neje-ozu gasi kwa,

Onye-nwe-ayi; meghe egbugbere-onu-ayi.

Oziza. Onu-ayi gekwuputa kwa otuto-Gi.

Onye-neje-ozu. Chineke zoputa ayi qosq.

Oziza. Onye-nwe-ayi, me ngwa inyere ayi aka.

Ugbu a pra madu nile geguzo ptp, onye-neje-ozu gasi kwa,

Otuto diri Nna, na Okpara: na Mo Nsq;

Oziza. Otu o diri na mbu, o di ugbu a, o gadigide otu a: we rue n'uwa ebigh-ebi. Amen.

Onye-neje-ozu. Tobenu Onye-nwe-ayi.

Oziza. Ka eto Aha Onye-nwe-ayi.

Agagu kwa otu ma-pbu kari nime Abu Oma ndia: Abu Oma 1, 15, 23, 67, 95, 100, na 119, 9 rue 16, ma-pbu o meghe otu a, pra madu gagukota kwa Olu-ayi n'ebe Chineke na na n'ebe madu ibe-ayi na, otu o si di nime Katekizim ayi.

gbe emesiri nka agagu Ihe-nmuta site na Akwukwo-Nsq. Mgbe agusiri kwa-ra Ihe-nmuta, Abu ozo geso kwa n'ebe a, mgbe abusiri abu, agagu Okwukwe.

UZQ NKENKE ISI GU OKWUKWE.

Ekwem na Chineke bu Nna, Onye meworo mu na uwa nile; Ekwem na Chineke bu Okpara, Onye gbaputara mu na madu nile; Ekwem na Chineke bu Mo Nsq, Onye nedom nsq, mu na madu nile nke Chineke roputara.

Mgbe nke ahu gasiri agagu Ekpere ndia nke so, madu nile gewere mwago gbue ikpere n'ala; Onye-neje-ozu geburu uzq were olu ike si,

Onye-nwe-ayi nonyere unu.

Oziza. Ka O nonye kwa-ra mo nke gi.

Onye-neje-ozu. Ka ayi kperere Chineke.
Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Oziza. Kraist, mere ayi ebere.

Onye-neje-ozu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Onye-neje-ozu. Jehova, me ka ayi hu ebere-Gi.

Oziza. Nye kwa ayi nzoputa-Gi.

Onye-neje-ozu. Jehova zoputa Eze-nwayi-ayi.

Oziza. Were ebere nuru olu-ayi mgbe ayi kpokuru

Onye-neje-ozu. Were ezi, omume yikwasi ndi-ozu-Gi.

Oziza. Me kwa ka ndi I rotara nuria onu.

Onye-neje-ozu. Jehova zoputa ndi nke-Gi.

Oziza. Gqzi kwa ihe-nketa-Gi.

Onye-neje-ozì. Jehova, nye udo na mgbe-ayi.

Ọziza. N'ìhì na ọ digh onye ọ bula ọzọ nàluru ayi ọgu, ma ọ bu nani Gi, Chineke.

Onye-neje-ozì. Chineke, me ka obi-ayi di ọcha nime ayi.

Ọziza. Ewepu-kwa-la Mọ Nsọ Gi nime ayi.

Nke ahu ga, agagu ekpere usfdu arɔputara nke-oma. Abu geso kwa mgbe ekpesiri ekpere. Mgbe abusiri abu agelwue Okwu-Chineke. Nke ahu gasia Abu ọzọ geso. Mgbe abusiri ya agwa Amara ma-ọbu Ngọzi.

Tutu Ekwue Okwu-Chineke pra madu nile agagh iburu uzọ kpe ekpere nka.

Mọ Nsọ, nyerem aka ige nti,
Mọ Nsọ, nyerem aka ighota ihe,
Mọ Nsọ, nyerem aka icheta ihe. *Amen.*

USORO NKE

OFUFE-NRU N'UBỌCHI ANIVASARI NKE C.M.S.

Agabu abu. Emezia Ukp-Chuku ma-ọbu onye ọzọ neje ozì gagu okwu ndia bu uzọ banyere ofufe-nru a.

Dika ọgu arọ . . . gara aga, nna-ayi bu Bishop Crowther biara na Onicha (ma-ọbu Bonny), o hu-kwa-ra obodo ahu na o juputara na arusi na ome-n'ala di iche iche joro njo dika i were madu chu aja, itigbu kwa umu amuru abua na ihe di otu a. Ihe nile ndia ka ndi ahu neme kwa n'ìhì amagh ihe,

ni na ha amagh kwa uzọ Chineke. Ha enwegh ighere ighota ezi okwu n'ìhì na ha enwegh kwa Ulo-Chineke na ulo-akwukwo. Ma site na mgbe Bishop Crowther wetara ndi C.M.S., ihe mgbanwe uku malitere idi, ihe bata-kwa-ra nime obodo wanti nwanti, ọtutu madu nu-kwa-ra Ozi-oma we kwa ya.

Ọ malitere na Onicha (ma-ọbu Bonny), gbasia kwa na obodo nile na obodo nta nile di buruburu, ọ fọduru nwantakiri ka ọ gazu kwa ala Igbo nile. Amam-ihe nile na ihe nile nke ayi nanuri ọnu ha ta malitere site na nkpuru nke Okwu Chineke nke aghara ọtutu arọ ahu gara aga.

Ubọchi ta ayi gbakotara n'ebe a ka ayi kele Chineke ekele n'ìhì ihe ebube uku nile nke Ọ mere n'ala ayi.

N'ìhì nka, ka ayi bilie ọtọ we kele Chineke n'ìhì Ozi-oma ọ wetara ayi, na n'ìhì ndi ahu luru ọlu were kwa onwe-ha nye n'ìhì ọlu Chineke.

N'ebe pra madu geguzo ọp Ukp-Chuku ma-ọbu onye-neje-ozì gusi kwa,

N'ìhì ngozi nke Ozi-oma—

Ọziza. Onye-nwe-ayi, ayi ekele Gi, neto kwa Aha ebube-Gi.

Ukp-Chuku. N'ìhì inye ayi Jisus Kraist ka Ọ we baru Onye-nzọputa na Eyi ayi—

Ọziza. Onye-nwe-ayi, ayi ekele Gi, neto kwa Aha ebube-Gi.

Ukp-Chuku. N'ìhì idọputa ayi n'aka Ekwensu—

Ọziza. Onye-nwe-ayi, ayi ekele Gi, neto kwa Aha ebube-Gi.

Ukp-Chuku. N'ìhì ime ka ọchichiri na ọme-n'ala joro njo bilata—

Ọziza. Onye-nwe-ayi, ayi ekele Gi, neto kwa Aha ebube-Gi.

Uko-Chuku. N'ihì inye ayi Qlile-anya di ngozi nke ndu ebigh-ebi—

Qziza. Onye-nwe-ayi, ayi ekele Gi, neto kwa Aha ebube Gi.

Uko-Chuku. N'ihì inye ayi udo na ime ka ayi nwere onwe-ayi—

Qziza. Onye-nwe-ayi, ayi ekele Gi, neto kwa Aha ebube-Gi.

Uko-Chuku. N'ihì inye ayi Ulo-Nzukọ nile ebe ayi n'ekpere Chineke—

Qziza. Onye-nwe-ayi, ayi ekele Gi, neto kwa Aha ebube-Gi.

Uko-Chuku. N'ihì inye ayi Ulo-Akwukwọ nile ebe ayi mutara ihé bu ezi okwu na ihé ziri ezi.

Qziza. Onye-nwe-ayi, ayi ekele Gi, neto kwa Aha ebube-Gi.

Uko-Chuku. N'ihì inye ayi Kọlej, ebe anazu ndi-ozizi nile na ndi Uko-Chuku—

Qziza. Onye-nwe-ayi, ayi ekele Gi, nato kwa Aha ebube-Gi.

Uko-Chuku. N'ihì inye ayi Ulo-ogwu nile ebe anagwọ nria-nria nile nke anu-ar-ayi—

Qziza. Onye-nwe-ayi, ayi ekele Gi, nato kwa Aha ebube-Gi.

Uko-Chuku. N'ihì ndi oru-Gi nile, ndi ayi mara na ndi ayi namagh, ndi luru ọlu n'ala ayi we gbasaa kwa Ala-eze-Gi—

Qziza. Onye-nwe-ayi, ayi ekele Gi, neto kwa Aha ebube-Gi.

Uko-Chuku. N'ihì ndi-nmuta na ndi-ozizi nile na ndi eyi-ayi nile, ndi nyere aka na ndu ayi—

Qziza. Onye-nwe-ayi, ayi ekele Gi, neto kwa Aha ebube-Gi.

Uko-Chuku. N'ihì Ulo-Akwukwọ nile ebe anazu ndinyom—

Qziza. Onye-nwe-ayi, ayi ekele Gi, neto kwa Aha ebube-Gi.

Uko-Chuku. N'ihì ndi Oto Kraist nile, ndi di ezi ntukwasi obi, ndi nọ kwa n'ebe di iche iche, ndi mere ka ndu ha buru ihé namu nime ọchichiri—

Qziza. Onye-nwe-ayi, ayi ekele Gi, neto kwa Aha ebube-Gi.

Emesia agabu kwa abu nke Benedictite.

BENEDICITE, OMNIA OPERA.

Unu ọlu nile nke Ja, ọzienu Ja: tonu Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

Unu Mọ-ozì nke Ja, ọzienu Ja: tonu Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

Unu Anwụ na Ọnwa, ọzienu Ja: tonu Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

Unu kpakpando nke Igwe, ọzienu Ja: tonu Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

Unu Nshansa-miri na Igirigi, ọzienu Ja: tonu Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

Unu Ifufe Chineke, ọzienu Ja: tonu Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

Unu Ọku na Okpom-ọku, ọzienu Ja: tonu Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

Unu Abali na Ehihie, ọzienu Ja: tonu Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

Unu Amuma na Igwe-ọji, ọzienu Ja: tonu Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

Ka Uwa ọzie Ja: E, ka o to Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

Unu Oke Osimiri na Iju-miri, ọzienu Ja: tonu Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

Unu Anu nile n'efe n'igwe, gozienu Ja: tonu Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

Unu Anu-phia nile na Anu-ulo, gozienu Ja: tonu Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

Unu Umu nke madu, gozienu Ja: tonu Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

O ka ndi Ala Igbo gozie Ja: ka ha to Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

O ndi Uko-Chuku, gozienu Ja: tonu Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

O ndi Okwukwe, gozienu Ja: tonu Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

O ndi Nso nile, gozienu Ja: tonu Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

O Bishop Crowther na ndi neso uzọ ya, gozienu Ja: tonu Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi.

Otutọ diri Nna | na Okpara: na | Mọ — — | Nso;

Otu ọ diri na mbu, ọ di ugbo a, ọ gadigi | de o | tu a: we rue n'ua | ebigh-ebi. Amen.

Riba ama. Na mgbe ufodu agabu ya Antifonale, Isi-ya bu pgbu na okwu-kwe. Ndi Abu (Kwaya) nabu isi mbu ya, ọra madu anekwe kwa "tonu Ya, me kwa Ya nuku ebigh-ebi."

Emesia agagu Ihe-nmuta arọputara n'Ozi-oma dika Matiu dere ya n'Akwukwọ 4. 10, 23-25; Isi 5. 1-10; ma-pbu Joel 2. 21, 22, 26, rue njedebe; ma-pbu Nkpughe 7. 9-rue njedebe; ma-pbu Luk 9, 1 rue Ama-Ukwu 6, na Ama-Ukwu 10 na 11; ma-pbu Olu Ndi-Ozi 16, Ama-Ukwu 9 rue 13 na Ama-Ukwu 16 rue 33; ma-pbu Abu Oma 145.

Abu geso kwa n'ebe a.

Emesia agagu ma-pbu agabu Okwukwe Ndi Ozi, Ọra madu nile geguzo ọtọ.

Ekwem na Chineke, bu Nna, Nke puru ime ihe nile, Onye kere elu-igwe na uwa.

Ekwem na Jisus Kraist nani Otu Okpara-Ya, bu Onye-nwe-ayi, Onye aturu ime Ya site n'ike Mọ Nso; Nwa-agboghọ namagh nwoke, bu Meri, muru Ya, Ọ huru ahuhu n'ubochi Pontios Paillet, Akpọ-gidere Ya n'obe, Ọ nwua, elie Ya, Ọ ridara n'ala-mọ; N'ubochi nke atọ O si-kwa-ra na ndi nwuru anwu bilie ọzọ, Ọ rigoro n'elu-igwe, Ọ nanọdu n'aka-nri Chineke, bu Nna, Nke puru ime ihe nile: N'ebe ahu ka O gesi bia ikpe ndi di ndu na ndi nwuru anwu.

Ekwem na Mọ Nso; Na Nzukọ Katolik nke di nso; Na nmekọ nke Ndi Nso; Na Ngbaghara nmehie; Na Nbilite-n'ọnwu nke aru, Na ndu ebigh-ebi. Amen.

Onye-nwe-ayi nonyere unu.

Oziza. Ka Ọ nonye kwa-ra mọ nke gi.

Uko-Chuku. Ka ayi kpere Chineke.

Emesia Uko-Chuku na ọra madu gewere otu ike gwa Ekpere nke Onye-nwe-ayi.

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka Aha-Gi di nso. Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nachọ, dika (esi eme ya) n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otu ahu n'ua. Nye ayi nri ta nke gezuru ayi n'ubochi ta. Gbaghara ayi ihe ọjọ nile ayi mere, Otu ayi onwe-ayi si gbaghara ndi mere ayi ihe ọjọ. Edubala ayi nime onwunwa; Ma dọputa ayi n'aka ajọ ihe: N'ihia na ala-eze bu nke Gi, Na ike, na otuto, Mgbe nile mgbe nile. Amen.

Uko-Chuku. Ka ayi kpere Chineke banyere ndi Bishop, ndi Uko-Chuku, ndi-ozizi na ndi Otu Kraist nile, ka ha we negosi ndu ziri ezi nke Kraist nime ha.

Oziza. Onye-nwe-ayi, nuru ekpere-ayi, ka akwa-ayi rue Gi nti.

Uko-Chuku. Banyere ndi akaghqtagh ihu-n'anya nke Chineke, ka ha we nu Ozi-qma ahu we kwere kwa, cheghari kwa.

Qziza. Onye-nwe-ayi, nuru ekpere-ayi, ka akwa-ayi rue Gi nti.

Uko-Chuku. Banyere Nzuko-Kraist di n'ala nile, ka ayi nile we buru kwa otu umu-nna nime Chineke bu Nna-ayi.

Qziza. Onye-nwe-ayi, nuru ekpere-ayi, ka akwa-ayi rue Gi nti.

**EKPERE BANYERE NDI NEZISA OZI-QMA NA
NDI-OZIZI.**

Nna nke di ebere, Onye nacho ka madu nile mara ihu-n'anya-Gi, gozie ndi nile nke rapuru ulo-ha na ala-ha we were ozi nke ihu-n'anya-Gi ga n'ala ndi qzo. Nodu ha nso ehie na abali. Gba ha ume n'oge ihe nmekpa-aruru di iche iche, nye ha iru-utu na obi-utu n'oge di iche iche n'ala ebe ha ganebi, nyere ha aka na mgbe nile nke onwunwa, n'ihu Okpara-Gi I huru n'anya, bu Jisus Kraist, Onye-nwe-ayi. *Amen.*

EKPERE N'IHI NDI NO N'QCHICHIRI.

Clíneke, Onye ji otu qbara ke mba nile di iche iche ka ha biri n'elu-uwa, zite kwa Okpara-Gi di ngozi ka O kwue okwu udo gwa ndi no n'ebe di anya na ndi no nso; Kwe ka madu nile bi n'uwa nacho Gi nachota kwa Gi. Webata ndi mba di iche iche nime ulo-igwe-aturu Gi, me kwa ka ndi nekpere arusi bata n'ihe-nketa-Gi. Ayi nekpe-kwa-ra Gi, Onye-nwe-ayi, ka I mezue nkwa-Gi, me ngwa bia wusa Mo nke-Gi na anu-aruru nile; Me kwa ka ala-eze-Gi bia ngwa ngwa; site na otu Onye-nwe-ayi ahu bu Jisus Kraist. *Amen.*

Ma-qbu nka,

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Onye sitere na onu Okpara-Gi Jisus Kraist nye Ndi-ozizi Gi di nso iwu ka ha ga n'uwa nile kwusara ihe nile ekere eke Ozi-qma, nye ayi obi nke jikere ina nti n'Okwu-Gi; nye kwa ayi obi nacho imara uzq-Gi n'elu-uwa, mara kwa nzqputa-Gi n'etiti mba nile. Were ebere lekwasị ndi nekpere arusi, na ora madu ndi gbasara n'ebe nile, dika igwe-aturu nenwegh onye nazu ha, anya. Ayi nariq ebere-Gi n'ihu ndi neso Mohamed, were amara-Gi weta ha nye Onwe-Gi, dopu ha n'obi nezigh ezi, n'itukwasi obi n'onwe-ha, n'ileda ndi-qzo anya, na n'ikpu-isi na obi-ike. O Nna-ayi nke elu-igwe, Eze nke qwuwe-ihe-ubi, ayi nariq Gi, nuru ekpere-ayi, zipu ndi-qlu ba na qwuwe-ihe-ubi-Gi. Site n'amara-Gi me ka ha buru ndi kwesiri qlu-ha; nye ha Mo nke ike na ihu-n'anya, na nke uche zuru-oke; nye ha ike inogide, rapara kwa n'aru Gi; kwe ka Mo Nso-Gi me ka qlu-ha guzozie, ka ha site na ibi-obi-ha na ihe-ozizi ha, we me ka otutu-Gi na nzqputa nke madu nile naga n'iru; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

**EKPERE BANYERE NZUKO-KRAIST NILE DI N'ALA
NKA.**

Onye-nwe-ayi, Jisus Kraist, Onye roqobara ndi neso ozq-Gi n'otu, iji malite Nzuko-Nso-Gi, ayi ekele Gi otu esi me ka ayi buru ndi di nime Ezi-n'ulo-Gi. Ayi nariq Gi, gozie Choch di n'ala nka, gozi kwa ndi otu Kraist ibe-ayi nile di n'uwa dum, nye-kwa-ra ha aka iwebata ndi ozq nime ulo-aturu nke-Gi. Nyere ndi Bishop di na Daiosis nka, ha na ndi Uko-Chuku nile, ma nke kasinu ndi Uko-Chuku nke Distrikt-ayi nka; kwe ka ha buru ndi neje-ozizi kwesiri ntukwasi-obi banyere Okwu-nso na Sakrament nke-Gi, ka ha we site n'ukpuru ha natq, ya na

ihe-ozizi-ha we me ka ndi kwere ekwe guzosie ike, me kwa ka ndi-nmehie chegharia do Gi iru, Onye soro Nna na Mọ Nsọ nadi ndu, nechị kwa eze, otu Chineke mgbe nile, rue n'ụwa ebigh-ebi. *Amen.*

EKPERE BANYERE NDI C.M.S.

Chineke, Onye gosiri uwa ihu-n'anya-Gi site n'inye Okpara-Gi ka Ọ nwuru ọnwu n'elu-ọbe, nyere Nzukọ Chọch nke-Gi aka ikwusa Ozi-oma gwa ihe ọ bula ekere eke. Gọzie ọlu nke Otu nile nekwusa Ozi-oma, ma nke kasinu ndi C.M.S., kwe ka nime ebe nile gbara ọchichiri nke uwa, ka eme ka ihe nwue site na Ozi-oma nke Onye-nzọputa-ayi. Ihe ndia ka ayi riorọ n'ihị Aha-Ya. *Amen.*

EKELE BANYERE IHE NILE.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nna nke ebere nile, ayi ndi-oru-Gi nekwesigh ekwesị, ayi ekele Gi ekele nke obi di ume-ala, nke si kwa n'obi-ayi puta, banyere ezi ihe nile na obi-oma nile nke I mere ayi, na madu nile; nke ka uku, na I mere ka ezitere ayi Ozi-oma-Gi na mgbe dika nka, arọ . . . gara aga.

Ayi nagọzi Gi n'ihị okike I kere ayi, na nchebe I chebere ayi, na ngọzi nile nke ndu nka; ma nke kasi ha nile, n'ihị ihu-n'anya-Gi nke anapugh iru ọnu, nke I ji gbaputa uwa site n'Onye-nwe-ayi Jisus Kraist; n'ihị uzọ di iche iche I si enye amara, na n'ihị ọlile-anya nke otuto. Ayi nariọ Gi, ka ime ka ayi si otu a mata ebere-Gi nile, ka obi-ayi we juputa n'ekele nabugh nke nrafu, ka ayi we negosị otuto-Gi n'iru ọra, ọ bugh nani n'egbugbere-ọnu-ayi, ma n'ibi-obi-ayi kwa; site n'irara onwe-ayi nye n'ife Gi, site kwa n'ijeghari n'iru-Gi n'idi-nsọ na ezi omume ubọchi nile nke ayi; site na Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi, Onye nsọpuru nile na otuto diri, nyere Gi na Mọ Nsọ, we rue n'ụwa ebigh-ebi. *Amen.*

2 Ndi Kọrint 13. 14.

Ka amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, na ihu-n'anya nke Chineke, na nnwekọ nke Mọ Nsọ, dinyere ayi nile mgbe nile. *Amen.*

Agabu abu n'ebe a. Mgbe abusiri abu nka, ikwu Okwu-Chineke geso.

Mgbe ekwusiri Okwu-Chineke. Umu-akwukwọ gwotaba ihe onyinye-ha; na usoro na otu ha di iche iche. Madu atp ma-pbu any nime otu ọ bula eburu onyinye-ha were nsopuru we ga ya n'iru Uko-Chuku. Mgbe ha neme nka ndi ọzọ goguzo naba abu nli agarputa.

Mgbe otu umu-akwukwọ bugasiri onyinye-ha, mgbe ahu agabu abu ọzọ we niko onyinye nke ọra madu nile. Emesia agekpe ekpere rọ kwa ka ngọzi Chineke dikwasi ihe onyinye enyegara.

Nka gasia agabu abu:—

"To Chineke Onye-ngọzi."

Ka amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, na ihu-n'anya nke Chineke, na nnwekọ nke Mọ Nsọ, dinyere ayi nile mgbe nile. *Amen.*

USORO OFUFE-NRU

NKE

OWUWE-IHE-UBI.

Agagu Usoro Ekpere nke Ututu na nke Anyasi nke anagu kwa-ubochi; tinyere usoro nka n'ebe ọ gadabanye.

Agagu otu, ma-pbu kari, nime Abu Oma ndia arputara dika Uko-Chuku si chọ kama igwe Abu Oma diri ubochi ahu:— Abu Oma 65, 67, 103, 104, 145 na 147.

N'ogbodu Ihe-nmuta mbu nke diri ubochi, agagu otu nime Ihe-nmuta ndia:—Jenesis 8. 15-22; Deut. 8. 10-20; Deut. 28. 1-14 ma-pbu Aisaia 28. 23-29. N'ogbodu Ihe-nmuta nke abua agagu otu nime ndia kwa:—Matin 6. 19-34; Luk 12. 16-32; Jpn 6. 26-35 ma-pbu Nkpughe 14. 14-19.

Agagu otu nime Kplekt ndia, ma-pbu ha abua, ma agusia nke diri ubochi ahu.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye di ndu ebigh-ebi, Gi Onye sitere n'amara Gi nye ayi nkpuru nke ala na mgbe ha; ayi ji obi di-ume-ala enye Gi ekele nke si ume obi ayi puta n'ih i onyinye-Gi ndia; ayi nariq kwa Gi ka I nye ayi amara nke ayi geji were ha otu kwesiri n'ih i otuto Gi, na inyere ndi nq na nkpa aka; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi, Onye di ndu nabu kwa eze, nyere Gi na Mq Nsq, otu Chineke, mgbe nile rue n'uwa ebigh-ebi. *Amen.*

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nna nke elu-igwe, ayi neto Gi n'ih i nmezu nkwa Gi nke I kweworo na rue ubochi nile nke uwa oghigha nkpuru na owuwe-ihe-ubi agagh-ebi. Ayi nagozi Gi n'ih i nkpuru di iche iche nke ala I nyeworo ayi ka q buru nri. Ayi nariq Gi, me ka ayi cheta na q bugh nani nri ka madu geji di ndu; kwe ka ayi were Onye ahu nazu nkpuru-obi-ayi, Onye bu ezi nri nke sitere n'elu-igwe, bu Jisus Kraist, Onye-nwe-ayi, Onye nsqpuru nile na otuto diri, nyere Gi na Mq Nsq we rue n'uwa ebigh-ebi. *Amen.*

Tutu agua Ekele banyere ihe nile agagu ekpere nka,

Jehova Chineke, nke usu nile nke ndi-agma, Gi Onye bi n'elu-igwe, di kwa nsq, ma I leligh ndi onqdu ha di ala; Gi Onye neme ka anwu Gi namukwasi ndi ojq na ndi oma, na miri-ozuzo nezokwasi ndi ezi-omume na ndi ajq-omume; Gi Onye ji ike-Gi achi ihe nile di n'elu-igwe na nke di n'uwa; ayi ji obi ayi nile ekele Gi otu I wetara ayi n'udo we rue n'ubochi owuwe-ihe-ubi nka. I neleta ala nagozi kwa ya, newere ezi ihe Gi nile kpube arq dika ekpukwasara okpu.

Ayi neto Gi n'ih i nkpuru nke ala nke I nyeworo ayi n'uba, nemejupa obi ayi n'onu na nri. N'ih i ihe ndia, na ebere-Gi nile, ayi naja, nebula kwa Aha otuto-Gi elu: ayi nekpe-kwa-ra Gi ka I gha nkpuru nke Okwu-Gi nime obi ayi, n' awukwasi ayi igirigi ngozi Gi mgbe nile; ka ayi we mia nkpuru nke Mq, ka q gabu n'ubochi uku nke ikpe-azu ewe chikobata ayi nime qba-Gi nke elu-igwe; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. Onye nsqpuru nile na otuto diri, nyere Gi na Mq Nsq, we rue mgbe nile ebigh-ebi. *Amen.*

Q buru na Oriri Nsq gadi n'ubochi ahu, agagu Usoro nke Ekpere Ututu we rue mgbe abusiri Benedictus ma-pbu Jubilate; (n'Usoro Ekpere Anyasi rue mgbe abusiri Deus Misereatur ma-pbu Nunc Dimittis) mgbe ahu Uqo-Chuku ga malite igu Usoro nke Oriri Nsq.

N'onqdu Akwukwo-oz i na Ozi-Qma nke diri ubochi, agagu Akwukwo-oz i na Ozi-Qma ndia arputara:—

AKWUKWO-OZI. 2 Ndi Korint 9. 6-15.

Ma nka ka m'kwuru, Onye were aka-ntagide nāgha nkpuru gēwere kwa aka-ntagide nēwe ihe ubi; onye were kwa ngozi nāgha nkpuru gēwere kwa ngozi nēwe ihe ubi. Ka onye q bula n'etiti unu nye dika o buru uzq rputa n'obi-ya: q bugh site na nwuta, ma-pbu site na nkpa: n'ih i na Chineke huru onye were obi utq nēnye n'anya. Ma Chineke puru ime ka amara nile babigara unu okè; ka unu we babiga kè ilu ezi q lu nile q bula, ebe unu nwezuru ihe nile nkpa unu n'uzq q bula mgbe nile: dika edeworo n'akwukwo nsq si, Q'ghasara akù-ya, q nyere ali-ogbeye ihe; Ezi omume-ya nānqgide rue mgbe ebigh-ebi. Ma Onye ahu Nke nwere inyezu onye nāgha nkpuru nkpuru-ya, Onye nwe-kwa-ra inyezu madu nri ka o rie, Onye ahu gēnyezu unu nkpuru-ghigha-unu, me kwa ka ha ba uba, Q gēme kwa ka

nkpuru ezi omume-unu rie nne kari: ebe anême ka unu buru ogaranya n'ihe nile o bula rue afô-ofufo nile, nke sitere n'aka-ayi nâluputa ekele anêkele Chineke. N'ihî na ije-ozî nke ifê-ôfufê a abugh nânî ihe nêmezû ihe fôdurû ndi nsô inwe, kama o site-kwa-ra n'otutu ekele anêkele Chineke we babiga ôkê; ebe ha jî nnwaputa nke ije-ozî a nênye Chineke otuto n'ihî na edoio nkwuputa-unu n'ôkpuru ozi ôma Kraist, ya na n'ihî afô-ofufo nke nnwekô unu nême ka ha na madu nile so unu nênwekô; ha onwe-ha kwa, n'aririô-ha n'ihî unu, nâgusi unu ike n'ihî amara Chineke di nime unu nke kariri nke-uku. Ekele diri Chineke n'ihî onyinye-Ya nke anâpugh ikô akukô ya.

OZI-ÔMA. *Matiu 13. 36-43.*

Mgbe ahu ô rapuru igwê madu nile, we bà n'ulo-ha: ndi nêso uzô-Ya we biakute Ya, si, Kôrô ayi isi ilu ata dî n'ubi ahu. Ô we za, si, Onye nâgha nkpuru ôma ahu bu Nwa nke madu; ubi ahu bu uwa; nkpuru ôma ahu, ndi ahu bu umu ala-eze elu-igwe; ata ahu bu umu ajô oney ahu; onye-iro ahu nke ghara ha bu ekwensu: owuwe-ihe-ubi bu ôgwugwu oge a; ndi ahu nêwe ihe-ubi bu ndi-mô-ozî. Ya mere dika anâchikôputa ata rechapu kwa ha n'ôku; otú a ka ô gâdi n'ôgwugwu oge a. Nwa nke madu gêzipu ndi-mô-ozî-Ya, ha gâchikôputa n'ala-eze-Ya ihe nile nême ka ama n'ônyâ, na ndi nême ihe nêmebi iwu, ha gâtubâ kwa ha n'okê ôku ahu: n'ebe ahu ka ikwa-âkwâ na ita-ikekere-ezê ahu gâdi. Mgbe ahu ka ndi ezi omume gênwupu dika anyanwu n'ala-eze nke Nna-ha. Onye nwere nti, ya nu.

Mgbe pra madu gaje inye ihe-onyinye ha, agewere okwu nti na nara kwa ihe-onyinye ahu.

Sôpuru Jehova site n'aku-gi, site kwa na nkpuru mbu nke ihe-omume-gi nile; Ôba-gi nile gejuputa

kwa n'ihe-nriju-afô, Ebe-nzôcha-nkpuru-vine-gi nile getiwa kwa na manya-vine ôhu. *Amen.* Ilu 3. 9 and 10.

Mgbe enyebiri ihe-onyinye agabu abu. Mgbe abusiri abu ahu, agekpe kwa ekpere nke neso.

EKPERE BANYERE NDI NEZISA OZI-ÔMA.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye sitere n'ônu Ôkpara-Gi bu Jisus Kraist, nye Ndi-Ozi Gi di nsô iwu ka ha ga n'uwa nile kwusara madu nile ô bula Ozi-Ôma, nye ayi obi jikere ejikere ina nti n'Okwu-Gi; nye kwa ayi obi ô nagu agu mgbe nile ime ka amara uzô-Gi n'elu-uwa, mara kwa nzôputa-Gi n'etiti mba nile.

Were ebere lekwasî ndi nekpere arusi anyà, na ôra madu ndi gbasara n'ebe nile dika igwe aturu nenwegh onye nazu ha. Ayi nariô ebere-Gi n'ihî ndi neso Mohamed, were amara-Gi weta ha nye Onwe-Gi, dôpu ha n'obi nezigh ezi, itukwasî-obi-n'onwe-ha, ileda ndi-ôzô anyà, na ikpu-isi na obi-ike.

Nna-ayi nke elu-igwe, Eze nke owuwe-ihe-ubi, ayi nariô Gi, nuru ekpere ayi, zipu kwa ndi ôlu ba n'owuwe-ihe-ubi-Gi. Were amara-Gi me ha ndi kwesiri ôlu ha; nye ha Mô nke ike na ihu-n'anya na nke uche zuru oke, nye ha ike iji nagide ihe mgbu nke anu-arû; kwe ka Mô Nsô-Gi me ka ôlu ha guzozie, ka ha, site na ibi-obi ha na ihe-ozizi ha, we me ka otuto-Gi puta ihê, ka nzôputa nke madu nile naga n'iru; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

NGOZI.

Ka ngozi nke Chineke Nke puru ime ihe nile, bu Nna na Ôkpara na Mô Nsô, di n'etiti unu, dinye-kwa-ra unu mgbe nile. *Amen.*

USORO NKE

ITỌ NTỌ-ALA MA-ỌBU ITINYE NKUME
NTỌ-ALA NKE ULO-CHINEKE.

Riba ama na nime usoro ofufe-nru nka, Achidikọn, ma-ọbu Uko-Chuku ọzọ arọputara, gagu akuku ọ bula nke ekenyere Bishop ma ọ buru na ọnggh ya.

Mgbe edosiri ihe nile nke-ọma n'usoro itọ ntọ-ala ahu, Bishop, na ndi Uko-Chuku ọzọ-ga, na ndi-abu, na madu nile ga neje n'ebe ahu agetinye Nkume Ntọ-ala.

Mgbe ha ruru n'ebe ahu otu abu geso kwa.

Mgbe abusiri abu Bishop gasi kwa otu a:

Ndi ahuru-n'anya nime Onye-nwe-ayi, ayi gba-
kotara n'ebe a n'ubochi ta itinye Nkume Ntọ-ala
nka iji we gosi nmalite iwu Ulo-Chineke nke . . .
nke ayi ji obi di ume-ala tukwasi kwa obi na ọgagh
adi anya mgbe agedo kwa ya nsọ nye ebube nke
Chineke.

Nke mbu, ka ayi to Aha nsọ nke Chineke bayere
ebere na obi-ọma-Ya nke mere ka ọlu Ya n'ebe a
ga n'iru; ka ayi were kwa obi-ayi nile kpere Ya
ka site na ncheburu Ya ka Ọ gọzie ndi nile nalu
ọlu nka we rue n'ogwugwu ya nile; ka Ọ naputa
kwa ndi nile nalu ọlu nka n'aka ihe ize ndu nile,
gọzi kwa ihe nile ayi gaje ime ugbo a.

*Bishop. Ọ buru na Jehova ewugh ulo,
Ọziza. N'efu ka ha dogbuworo onwe-ha n'ọlu
nime ya, bu ndi newu ya.*

*Bishop. Le, anamatogbo na Zaion otu isi nkume
nime nkuku ntọ-ala, nke bu ihe arọputara, buru
kwa ihe anasopuru;*

*Ọziza. Onye kwe-kwa-ra na Ya, agagh eme ka
ihere me ya ma-ọli.*

*Bishop. Nkume nke ndi newu ulo juru,
Ọziza. Nke ahu ha emere isi nkuku-ulo.*

*Bishop. Ọ digh onye puru itọ ntọ-ala ọzọ ma-
pugh nke atoworo,*

Ọziza. Nke bu Jesus Kraist.

Bishop. Inye-aka-ayi di n'Aha Onye-nwe-ayi.

Ọziza. Onye meworo elu-igwe na uwa.

Bishop. Onye-nwe-ayi, nuru ekpere-ayi,

Ọziza. Ka Akwa-ayi rue Gi nti.

Bishop. Ngọzi diri Aha Onye-nwe-ayi,

Ọziza. Site na ugbo a we rue mgbe ebigh-ebi.

Mgbe ahu agabu kwa ma-ọbu gua Abu Ọma nka,

Abu Ọma 84.

1 Le ka ebe-obibi-Gi nile si buru ebe ahuru n'anya
nke-uku, Jehova nke usu nile nke ndi-agma!

2 Agu agusiwo nkpuru-obim ike, e, ọ gwusiwo kwa
n'ichọ ogige nile nke Jehova; obim na anu-arum
netiku Chineke di ndu nkpu ọnu.

3 Ọbuná nnunu di ntá achotawo ulo, Eléké
achotawo-kwa-ra onwe-ya akwu, ebe o tinyeworo
umu-ya, bu ebe-ichu-aja-Gi nile, Jehova nke usu
nile nke ndi-agma, Ezem na Chinekem.

4 Ndi ihe nagara nke-ọma ka ndi bi n'ulo-Gi bu:
ha ganọ neto Gi.

5 Onye ihe nagara nke-ọma ka madu ahu bu nke
ike ọ nwere di na Gi; uzọ nile atuliri atuli ijeru
Zaion di ha n'obi.

6 Mgbe ha nagabiga ndagwurugwu Baka ha neme
ya ka ọ buru ebe isi-iyi di iche iche; ọzọ, miri-
ozuzo mbu newere ngọzi nile kpuchi ya.

7 Ha nesi n'ike jerue ike, aneme ka Chineke hu
onye ọ bula nime ha nime Zaion.

8 Jehova, Chineke nke usu nile nke ndi-agma, nu ekperem: na nti, Gi Chineke nke Jekob.

9 Le ota-ayi, Chineke, legide kwa iru onye-Gi etere manu.

10 N'ih i na otu ubochi n'ogige-Gi nile di nma kari nnu ubochi abua na ogu iri n'ebe ozo. Arputawom iguzo na nbata-uzo n'ulo Chinekem, kari ibi n'ulo-ikwu nile nke nmebi-iwu.

11 N'ih i na anyanwu na ota ka Jehova, bu Chineke, bu: amara na nsopuru ka Jehova genye: o gaghegbochi ezi ihe n'ebe ndi nejeghari n'izu-okè nq.

12 Jehova nke usu nile nke ndi-agma, Onye ihe nagara nke-oma ka madu ahu bu nke natukwasi obi na Gi.

Otuto diri Nna, na Okpara: na Mo Nso;
Otú o diri na mbu, o di ugbo a, o gadigide otú a:
we rue n'uwa ebigh-ebi. Amen.

*Emesia agagu kwa Ihe-nmuta eweputara n'Akwukwop Nso,
1 Ndi Kpint 3. 9-23, ma-ogu Ezra 3. 10 & 11, ma-ogu
Zek. 4. 6-10.*

Emesia agabu kwa Abu Oma nka,

DEUS MISEREATUR. Abu Oma 67.

1 Ka Chineke mere ayi amara, gozie ayi, me ka iru-Ya mua n'ebe ayi nq;

2 Ka ewe mara uzo-Gi n'uwa, mara nzoputa-Gi n'etiti mba nile.

3 Ka ndi nile n'uwa kele Gi, Chineke; ka ndi nile n'uwa kele Gi, ha nile.

4 Ka mba nile n'uria, ti kwa nkpu onu: n'ih i na I gekpe ndi nile n'uwa ikpe ziri ezi, Mba nile n'uwa ka I gedu kwa.

5 Ka ndi nile n'uwa kele Gi, Chineke; ka ndi nile n'uwa kele Gi, ha nile.

6 Ala emewo ihe-omume-ya: Chineke, bu Chineke-ayi, gagozi ayi.

7 Chineke gagozi ayi; nsotu nile nke uwa gatu kwa egwu Ya.

Otuto diri Nna, na Okpara: na Mo Nso:

Otú o diri na mbu, o di ugbo a, o gadigide otú a:
we rue n'uwa ebigh-ebi. Amen.

Emesia Bishop gasi kwa,

Onye-nwe-ayi nnyere unu.

Oziza. Ka O nnyere-kwa-ra mo nke gi.

Bishop. Ka ayi kpere Chineke.

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Oziza. Kraist, mere ayi ebere.

Bishop. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka Aha-Gi di nso.
Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nacho dika (esi eme ya) n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otú ahu n'uwa.
Nye ayi nri ta nke gezuru ayi n'ubochi ta. Gbaghara ayi ihe ogo nile ayi mere, Otú ayi onwe-ayi si gbaghara ndi mere ayi ihe ogo. Edubala ayi nime onwunwa; Ma doputa ayi n'aka ajo ihe: N'ih i na ala-eze bu nke Gi, Na ike, na otuto, Mgbe nile mgbe nile. Amen.

Onye-nwe-ayi, Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye o bu ezie na elu-igwe nile apugh kwa inagide Gi, ma o toro Gi utu ime ka amara Aha-Gi n'ulo eji aka wu, ayi nari o Gi ka I were obi-oma-Gi bia leta kwa ayi n'ebe a, ayi bu ndi netinye Nkume nka n'ih i otuto na nsopuru nke Aha-Gi. Ma kwa ka o buru ihe di aso, obuna otú I si we mezu ariri nke oru-Gi David site na obu aka nke nwa-ya; otú ahu kwa, Onye-nwe-ayi, kwe ka emezue ochicho-ayi. ka ndi ozi-Gi hu olu oma-Gi, ka umu-ha hu kwa ebube-Gi, site na Jisus Kraist Onye-nwe-ayi, Onye di ndu soro Gi na Mo Nso nabu kwa eze, Otú Chineke uwa ebigh-ebi. Amen.

BAYERE IDO NKUME NSQ.

Mgbe ahu ebe Bishop guzoro pto, bikwasi kwa aka ya n'elu nkume ma-pbu ihe p bula ageji to kwa nto-ala p gedo kwa ya nso otu a, si,

Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Okpara nke Chineke di ndu, Onye bu Nnwupu nke Nna na Onye bu kwa Onyinyo nke udi-Ya putara ihe; Onye bu kwa Isi-Nkume nime nkuku ulo nke Nzuko-Ya, gozie ulo nka nke ayi gaje ito nto-ala ya n'Aha-Gi. Ayi nariq Gi ka I buru nmalite na ogwugwu nke olu ayi nka nke analu iji we nye Aha-Gi otuto, Onye soro Nna na Mo Nso di ndu, nabu kwa eze, otu Chineke, uwa ebigh-ebi. *Amen.*

Mgbe anetinye nkume ahu iji to nto-ala ahu Bishop gasi lwa,

Nime okwukwe ayi kwere na Jisus Kraist ka ayi ji ato nto-ala nka n'Aha nke Nna na nke Okpara na nke Mo Nso. *Amen.*

Ka ezi okwukwe na egwu Chineke na ihu-n'anya nke nwanne digide n'ebe a ebigh-ebi. Eweputara ebe a n'hi ekpere na n'hi otuto nke Onye kasi di nso bu Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Onye nadi ndu ebigh-ebi nyere Nna na Mo Nso, otu Chineke, uwa ebigh-ebi. *Amen.*

Otuto diri Nna, na Okpala, na Mo Nso;
Otú q diri na mbu, q di ugbo a, q gadigide otú a:
we rue n'uwa ebigh-ebi. *Amen.*

Ka ayi kpere Chineke.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Nke di ndu ebigh-ebi, Onye Mo-Gi nachiko aru nile nke Nzuko Kraist, nedo kwa ya nso; nara aririq-ayi na ekpere-ayi nke ayi nekpere Gi n'hi onodu nile nke madu no nime Nzuko Nso-Gi, ka onye q bula nime ya, n'okpukpo

nke ya na ije-ozu-ya, we were ezi-okwu na iyi-Chineke nehere Gi ozi; site n'Onye-nwe-ayi na Onye-nzoputa-ayi Jisus Kraist. *Amen.*

Chineke, Onye bu Ota na Onye naluru ayi bu ndi nke-Gi ogu, ayi nariq Gi ka I nodu ayi nso mgbe nile, we chebe, dube kwa, ndi olu ulo nka, doputa ha n'aka nmehie na n'aka ihe mberede na egwu, na ize ndu nile, ha olu nke apalitere site na ebere-Gi ka site kwa na olu oma nke Gi ewe lusia ya, site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Agabu kwa abu n'ebe a.

Iheu Okwu Chineke geso kwa mgbe abusi abu nka.

Abu qzo geso kwa. Mgbe anabu ya aganara kwa ego onyinye.

Ka ayi kpere Chineke.

Onye-nwe-ayi, were amara iru-oma-Gi nke kachasi ihe nile buru uzq ga n'iru ayi n'omume-ayi nile, were kwa inye-aka-Gi nke nadigide mgbe nile nedu ayi n'uzq; ka ayi we nye Aha-Gi di nso otuto nime olu-ayi nile, nke ayi malitere, nalugide, we lubie na Gi, ka ayi we nata ndu ebigh-ebi n'ikpe-azu site n'ebere-Gi; site na Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

NGQZI.

Onye-nwe-ayi gozie unu, debe unu, Onye-nwe-ayi bulie ihe nke iru-Ya n'aru unu, nye unu udo, ugbo a na mgbe nile. *Amen.*

USORO IDO ULO-CHINEKE QHU NSQ.

(I)

USORO NA UZQ
IDO ULO-CHINEKE QHU
(NKE EWUSIRI IKE)
NSQ.

(II)

USORO QZQ NKE OFUFE-NRU
IMEGHE ULO-CHINEKE QHU
(Q BULA QZQ).

IBERIBE MBU (PART I).

USORO NA UZQ
IDO ULO-CHINEKE QHU
(NKE EWUSIRI IKE)
NSQ.

Bishop, Achdikon, na ndi Uko-Chuku, tinyere Uko-Chuku nke nache n'ebe ahu, na ndi Choch Woden na ndi Kwaia gaga buruburu ulo ahu site na Vestri we rue n'onu-uzo di na Qilida-anyanwu. Aganabn abu mgbe ha naga. Mgbe ha biaruru n'onu-uzo ahu, Uko-Chuku nke nache n'ebe ahu, ndi Choch Woden na ndi Choch-Komiti genye kwa Bishop site n'aka Uko-Chuku, aririp nke ha dere, kanyesia aha-ha: q gasi kwa:

Nna-ayi n'uzo Otu-Chineke kwesiri nsopuru, ayi nariq gi ka ido Ulo-Chineke nka nsq.

Bishop gaza si, Ka edo ya nsq.

N'ebe a Choch Woden genye kwa Bishop hama ma-pbu oturu. Bishop gaku kwa ugbo atp n'onu-uzo emechiri emechi si:

"Onu-uzo-ama, bulienu isi-unu elu; ka ebuli kwa unu elu, onu-uzo ebigh-ebi: Eze ebube gabata kwa."

Ndi nabu abu na ndi pzo nile gesi nime Ulo-Chineke si:

"Onye kwa bu Eze ebube a?"

Bishop gaza si:

"Q bu Jehova Nke dinkpa na dike, Q bu Jehova Nke bu dike n'agha."

Mgbe ahu agemeghepu uzq, Bishop gaba kwa nime si:

Bata nime Ulo nka, Onye-nwe-ayi, ayi nariq Gi, bata kwa nime obi nile nke ndi-Gi kwesiri ntukwasibibi, me ha ebe obibi nye Onwe-Gi, ka ha buru kwa ebe obibi-Gi ebigh-ebi: ka ulo-Chineke nka ewuru nye ebube-Gi buru ebe iru-Gi ganogide mgbe nile: n'ibi Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi.

Udo diri ulo nka sitere n'aka Chineke, Nna-ayi nke elu-igwe.

Udo diri ulo nka sitere n'aka Okpara-Ya, Onye bu ulo ayi.

Udo diri ulo nka sitere n'aka Mq Nsq, Onye nkasi-obi. Amen.

Mgbe ahu Bishop na ndi Uko-Chuku na ndi Choch Woden na ndi pzo aroputara ganaga n'ebe Tebel Nsq di. Agabu kwa, ma-pbu gwa, Abu Qma nke so mgbe ha naga.

Abu Qma 122.

- 1 Anuririm qnu mgbe ha nasim, ka ayi je n'ulo hova.
- 2 Ukwu-ayi eguzowo n'onu-uzo-ama-gi nile, Jerusalem;
- 3 Jerusalem, nke ewuwo dika obodo nke kptara n'otu nke-qma:

46 USORO IDEBE OFUFE-NRU DI ICHE ICHE.

4 Ebe ebo nile rigoworo, bú ebo nile nke Ja, Iburu Israel ihe-àmà. Ikele aha Jehova.

5 N'ihì na n'ebe ahu ka edoworo oche-eze nile ikpe ikpe, bú oche-eze nile ulo Devid nwere.

6 Rìṣnu aririṣ bayere udo Jerusalem: ndi nāhu gi n'anya gāṅṅ n'udo.

7 Ka udo di n'èkpè-gi nile. Ka inṅ-n'udo di kwa n'ulo-gi nile di elu.

8 N'ihì umu-nnem na ndi-eyim, biko, ka m'kwue okwu, si Ka udo di nime gi.

9 N'ihì ulo Jehova, bú Chineke-ayi, m'gāchṛṛṛ gi ṣdi-nma.

Otuto diri Nnà, na Okpara: na Mṣ Nsṣ;

Otú ṣ diri na mbu, ṣ di ugbu a, ṣ gadigide otú a: we rue n'uwa ebigh-ebi. Amen.

Emesia Bishop geguzo n'ebe Tebel Nṣṣ di, do kwa ṣra madu iru, ṣ gasi kwa:

Umu-nna-ayi ahuru-n'anya nime Onye-nwe-ayi, dika o si banye n'obi ndi ezi omume na ndi mara Chineke, na mgbe ochie, site na odudu nke Mṣ Nsṣ, ma-ṣbu site na iwu nke Chineke putara ihe, ma-ṣbu site n'uche nke aka ha, na dika o meturu ha n'obi banyere ihe di nma na ihe ziri ezi, ka ha wue ulo n'ihì isekpuru Chineke, ka ha me kwa ka ulo ahu ha wuru buru kwa ihe guzoro iche pua n'ṣlu nile nadigh nsṣ na ihe nke uwa, ka uche nke madu we buru ihe emere ka o juputa na nsṣpuru n'ihì ebube nke Chineke, ka obi nke madu we juputa kwa n'obi di ume-ala nime ikpere Chineke—ṣlu ṣma di otu a Nna-ayi nke elu-igwe ewerewo ebere nara ya—ka ayi ghara kwa itu uche na Chineke geji obi-ṣma we lekwasi ido-nsṣ nke ebe a anya nke ayi biara ugbu a ka ayi me ka ṣ pu kwa iche n'ihì ṣlu ṣma di iche iche na usoro di iche iche nke ofufe-nru nke Chineke: ma ka ayi were nsṣpuru kpe kwa ekpere n'ezie ka

USORO IDEBE OFUFE-NRU DI ICHE ICHE. 47

ngṣzi nke Chineke dikwasi kwa ṣlu nka ayi gaje ilu ugbu a.

Ṣra madu nile gegbu ikpere n'ala agekpe kwa ekpere nka.

Chineke nke di ebigh-ebi, Gi Onye di uku di kwa ike, Onye ebube-Ya di elu nke uku kari kwa echiche ayi nile, (Onye elu-igwe nke elu-igwe nile napugh inagide,—ole ebe Ulo Nsṣ nke aka-ayi wuworo gesi kwa nagide Gi?) Onye ji kwa obi ebere-Ya we kwe nkwa na I ghagh inṣdu n'ebe ṣ bula nke madu abua ma-ṣbu atṣ ndi kwere na Gi gbakṣbara n'otu n'Aha-Gi iriṣ kwa aririṣ-ha na inye Gi otuto, kwe, Chineke, ka I nṣnyere ayi, bu ndi gbakṣtara n'ebe a n'obi di ume-ala na n'obi kwere ekwe, iji we do ebe nka nsṣ n'ihì ebube nke Aha-Gi di uku, ka ayi me kwa ebe nka ka o guzo iche pua n'ihè nile nadigh nsṣ, na nke nezigh kwa ezi, na ṣlu uwa nile di iche iche, ka ayi we do ulo a nsṣ nye isekpuru Gi, nye kwa ikenye Sakrament Nsṣ nke-Gi, nye kwa ichu aja nke ekpere na nke ikele ekele, nye kwa ṣlu nsṣ ṣzṣ nile nke o kwesiri ka alua n'ulo nsṣ nka.

Onye-nwe-ayi, ayi nariṣ Gi ka I nara kwa ṣlu nke aka-ayi luru, ka I si kwa otu ahu ṣzi kwa ya ka ulo nka di-kwa-ra ibuli ebube-Gi na inye ndi nke-Gi nzṣputa; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi di ngṣzi na Onye-nzṣputa-ayi. Amen.

Bishop na ndi Ukṣ-Chuku geje kwa n'ebe Fṣnt di. Mgbe ha rurur n'ebe ahu agagu.

Taitṣ 3. 5-7.

O sitegh n'ṣlu di iche iche aluru n'ezie omume, nke ayi onwe-ayi luru, zṣputa ayi, kama dika ebere-Ya si di, site n'ṣsis a nke imu-ṣzṣ na nke ime ṣlu nke Mṣ Nsṣ nēme, Onye ṣ wusara ayi nime àku-Ya nile, site n'aka Jisus Kraist Onye-nzṣputa-ayi; ka, ebe ewere amara-Ya gua ayi na ndi ezi

omume, ka ayi we ghọ ndi-nketa dika olile-anya nke ndu ebigh-ebi si di.

Mgbe ahu Bishop ma-ọbu Ukp-Chuku neje ozi gosi,

Otù Onye-nwe-ayi di, otù okwukwe di, otù Baptistim di.

Ọziza. Otù Chineke na Nna nke-ayi nile di.

Ka ayi kpere Chineke.

IGQZI FQNT.

Onye-nwe-ayi, ayi nariọ Gi ka I na nti n'ekpere ndi nke-Gi, kwe, ka onye ọ bula ageme Baptistim n'ebe a, n'Aha nke Nna, na Ọkpara na nke Mọ Nsọ, ka ọ buru onye edoro nsọ site na Mọ Nsọ nke-Gi, buru kwa onye azọputara n'iwe-Gi na n'ọnwu ebigh-ebi, ka o we buru kwa akuku aru di ndu nke Otu Kraist, digide nime ọnu-ogugu nke ndi-Gi I rọtara ebigh-ebi. *Amen.*

Mgbe ha biaruru n'ebe Ubo di, Bishop ma-ọbu Ukp-Chuku onye-neje-ozì gebikwasi aka-ya abua n'elu Ubo, ọ gekpe kwa ekpere nka.

Chineke Nke puru ime ihe nile, ayi nariọ Gi ka I gọzie Ubo nka nke ayi ji okwukwe nime Jisus Kraist do nsọ, ka ọ buru kwa ihe iji nye Aha-nsọ-Gi otuto, site n'otu Jisus Kraist ahu bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Mgbe ha biara na Lektan (Ebe anagu Ihe-nmuta) agagu kwa,

2 Timoti 3. 16, 17.

Ihe ọ bula edeworo n'akwukwọ nsọ bu ihe si n'obi Chineke puta, ọ ba-kwa-ra urù iji zì ihe, na iji tu madu nmehie-ha n'anya, na iji me ka uche madu guzozie, na iji zùputa nzùputa nke di n'ezì omume: ka onye nke Chineke we zue okè, onye emeworo ka o zue okè ilu ezi ọlu nile ọ bula.

Okwu-Gi bu oriọna diri ukwum.
Ọziza. Ọ bu kwa ihè diri okporo-uzom.

Ka ayi kpere Chineke.

Onye-nwe-ayi, Onye kpughere Onwe-Gi nye madu site n'Okwu nke Ndu, kwe, ka ndi nile ganagu Okwu-nsọ-Gi, nke I nyere ayi n'ebe a, we juputa n'okwukwe nke Ozi-oma-Gi, ka ha nagu ha ka ọra madu we naghọta, kwere kwa; ka ndi nile ganu Okwu ahu nara kwa ya n'obi ziri ezi na nke kwesiri ekwesì, ka ha we mia nkpuru nke ntachi-obi, site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Mgbe ha biara na Pulpit agagu kwa,

2 Timoti 4. 2.

Kwusa okwu-Ya; tukwasi uche n'ọlu-gi n'oge kwesiri, ma-ọbu n'oge nēkwesigh; tu madu nmehie-ha n'anya, ba nba, riọ aririọ, n'ogologo-ntachi-obi nile na ozizi nile.

Nkpughepu okwu-Gi nile nenyè ihe;

Ọziza. O neme kwa ka ndi nenwegh uche ghọta ihe.

Ka ayi kpere Chineke.

Onye-nwe-ayi, kwe ka madu nile bu ndi gekwuputa Okwu-nsọ-Gi n'ebe a buru ndi gejuputa kwa na Mọ Nsọ nke-Gi, ka amam-ihe na inu-ọku-n'obi ha we chigharia obi ndi nmehie, me kwa ka okwukwe nke umu-Gi guzosie ike; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Mgbe ha biara n'ebe anagu Ekpere (Prayer Desk).

Ka ayi kpere Chineke.

Onye-nwe-ayi, na nti n'ekpere na aririọ ndi nke-Gi

nke aganagu, nariq kwa Gi n'ebe a. Were obi-oma-Gi mezu kwa ha nile, otu o si di nma n'anya-Gi, ka Chineke, ka ora madu nile nata uju amara-elu-igwe-Gi n'ihu ogbugbo nkpa ha nile. Were kwa ebere-Gi nile gbaghara nmehie ndi nke-Gi nile, ndi ji ezi obi kwuputa nmehie-ha n'iru-Gi, nye ha ngozi nke-Gi n'uba, site n'Aha otu Okpara-Gi Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Mgbe ha ruru ebe nrigo nke Chansul, agagu,

2 Ndi Korint 1. 21 na 22.

Ma Onye ahu Nke neme ka ayi na unu guzosie ike nime Kraist, Onye te-kwa-ra ayi manu n'isi, bu Chineke; Onye ka-kwa-ra ayi akara, nye kwa ayi Mo Nso n'obi-ayi, bu ihe ayi ji mara na ayi genwezu nkwa ahu nile.

Inye-aka-ayi di n'Aha Onye-nwe-ayi,
Qziza. Onye meworo elu-igwe na uwa.

Ka ayi kpere Chineke.

Kwe, Onye-nwe-ayi, ka ndi nile ganq n'ebe a me kwa ohu nkwa nke Baptizim-ha, ka ewe me ka ha nwe ume, guzosie ike site na ike sitere n'elu, na inata onyinye asa nke Mo Nso, we si otu ahu bugide nke-Gi ebigh-ebi, nabawanye kwa ubochi na Mo Nso nke-Gi rue mgbe ha ga biaru n'ala-eze ebigh-ebi nke-Gi, site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Ka ayi kpere Chineke.

BANYERE NDI AGEJIKO N'ILU-DI-NA-NWUNYE.

Onye-nwe-ayi, kwe, ka ndi agejikota n'ilu-di-nawunye n'ebe a were ikwesi ntukwasi-obi nedebe nkwa ha kwere n'ogbugba ndu ha gbara n'etiti onwe-ha, ka ha we n'ebiko n'otu nime ihu-n'anya na udo zuru oke we rue n'ogwugwu ndu-ha. *Amen.*

Mgbe ha bara nime Chansul, agagu kwa,

1 Pila 4. 10.

Dika unu nile n'otu n'otu natara onyinye-amara, werenu ihe ahu nejerita onwe-unu ozi, dika ndi nachi ezi-na-ulo nke-oma n'amara Chineke nke di n'uzo di iche iche.

Ka ndi-nchu-aja-Gi yiri ezi omume dika uwe.
Qziza. Ka ndi-ebere-Gi ti kwa nkpu onu.

Ka ayi kpere Chineke.

Kwe, Onye-nwe-ayi, ka ndi nile gejere Gi ozi n'ebe a necheta mgbe nile oke ebube uku nke okwa ije-ozu ahu di nke akporo ha nime ya, ka ekpere-ha na otuto-ha we duru ndi-Gi rue oche-eze nke amara-Gi, tinyere aririq ebigh-ebi nke Onye-isi-nchu-aja-ayi di uku nariq Gi, bu Jisus Kraist Onye-ogbugbo nke-ayi. *Amen.*

Mgbe ha biara na Tebel Nso agagu,

1 Ndi Korint 10. 16.

Nke ngozi ahu nke ayi nagozi, o bugh nnweko obara Kraist? Achicha ahu nke ayi nanyawa, o bugh nnweko aru Kraist?

Nka bu nri si n'elu-igwe ridata.

Qziza. Ka madu we rie ufodu nime ya, ghara kwa inwu anwu.

Ka ayi kpere Chineke.

Onye-nwe-ayi, kwe ka onye o bula nke ganq n'ebe a nara Sakrament nke Aru na Obara nke Kraist we were obi nke ezi nchehari na okwukwe na ihu-n'anya nabia ru Tebel nso nka nso; ka o gabu mgbe ha geji rie Aru nke Kraist nime mo-ha, nu kwa Obara-

Ya, ka ha we juputa kwa na amara na ngozi nke elu-igwe, ha we nata kwa mgbaghara nke nmehie ha na uru ozo nile nke ahuhu nke Kraist neweta n'ihu inye ha nkasi-obi di uku, site na otu Onye ahu bu Jisus Kraist Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Kwe, Onye-nwe-ayi, ka onye o bula nke ga biaru Gi nso n'Ulo nka ikele Gi ekele n'ihu amara I mere ya, igosi kwa otuto-Gi n'iru ora madu, ikwuputa kwa nmehie-ya na irio kwa ihe ndi ahu di ya nkpa n'ihu nkporu-obi-ya na anu-arua-ya, o we me ihe ndia nile site na okwukwe siri ike na ezi nsopuru, site kwa na ihu-n'anya na ilusi ogo ike, ka I we nara ofufe-nru o nefe Gi, we nye kwa ya ihe nile o bula nke I ji amam-ihe-Gi we hu na o gabara ya uru. Kwe ihe nile ndia, Onye-nwe-ayi, n'ihu Jisus Kraist, nani otu Onye ogbugbo na Onye-mgbaputa-ayi. *Amen.*

Mgbe ahu Bishop gasi kwa otu a,

Nime Okwukwe ayi kwere na Jisus Kraist, ayi edo Ulo-Chineke nka nsq n'Aha nke Atq nime Otù di ngozi, bu Chineke Nna, Chineke Okpara na Chineke Mq Nsq. *Amen.*

Ekwuwam na Ulo-Chineke nka akporo aha (*n'ebe a gu kwa Ulo-Chineke ahu aha*) ka emeghere ugbo a n'ihu isekpuru Chineke n'iru ora madu, n'Aha nke Nna, na nke Okpara, na nke Mq Nsq. *Amen.*

Ugbo a ka nsopuru na ebube nile diri Gi Onye bu Eze, nani otu Chineke nke omuma-ihe, Onye di ebigh-ebi nadigh kwa anwu anwu, Onye anya napugh kwa ihu, bu Nna, na Okpara, na Mq Nsq, mgbe nile ebigh-ebi. *Amen.*

Anthem ma-ogu Abu geso kwa n'ebe a,

Mgbe abusiri abu ahu, Nkenke Ofufe-nru nke Ekpere Ututu ma-ogu Ekpere Anyasi geso kwa n'ebe a otu a ei dabata ru kwa Kolekt nke atp. Abu Oma arputara bu 84 na 132.

Ihe-nmuta nke Mbu eweputara 1 Ndi Eze 8. 22-30; Ihe-nmuta nke Abua 1 Ndi Korint 3. 10-17. Kolekt arputara bu Kolekt Ubochi Pita onye di nsq na Kolekt Sonda nke-iri naise ka Trinitati gara.

Tutu agwa Ngozi Bishop gekpe kwa ekpere nka.

Onye-nwe-ayi, Ngozi diri Aha-Gi, n'ihu na o toro Gi utq I we tinye n'obi ndi oru-Gi iwu Ulo-Chineke nka n'ihu otuto-Gi na n'ihu isekpuru Gi, gozie ha na ihe nile ha nwere; nara plu nka nke aka-ha luru, cheta ha n'ihu nka; kwe ka ndi nile gerita uru nime olu-nsq nka we negosi ekele ha ji n'ebe I nq site na ilu plu na Ulo-nsq nka otu o kwesiri otuto nke Aha-Gi di ngozi, site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Emesia Bishop gewere Ngozi nka zilaga ora madu.

Ka udo nke Chineke, nke kachasi uche nile, chebe obi-unu na echiche-uche-unu n'omuma na ihu-n'anya nke Chineke, na nke Okpara-Ya Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi: ka ngozi nke Chineke Nke puru ime ihe nile, bu Nna, na Okpara, na Mq Nsq, di n'etiti unu, dinye-kwa-ra unu mgbe nile. *Amen.*

IBERIBE NKE ABUA. (PART II).

USORO NKE OFUFE-NRU IMEGHE ULO-CHINEKE-QUH (O BULA OZO).

Mgbe Uko-Chuku ma-ogu onye neje-ozu ozo akara na ndi Chqch Woden na ora madu nile balasiri nime Ulo-Chineke n'uzo esiri eme, agabu kwa otu abu, mgbe abusiri abu nka Uko-Chuku ma-ogu onye neje-ozu gasi kwa otu a—ebe o do-kwa-ra ora madu iru.

Umu-nna-ayi ahuru-n'anya nime Onye-nwe-ayi, dika otu o banyere n'obi ndi ezi omume na ndi mara Chineke mgbe ochie, ka ha wue ulo isekpuru Chineke, ka ha me kwa ka ulo ahu ha wuru buru ihe guzoro iche pua n'olu nile nadigh nsq, na ihe nke uwa; N'ih i nka ka ayi ghara itu uche na Chineke geji obi-oma we lekwas i ido-nsq nke ebe a anya nke ayi biara ugbu a ka ayi me ka o pu kwa iche n'ih i q lu nsq di iche iche na usoro di iche iche nke ofufe-nru nke Chineke; ma ka ayi were nsopuru kpe kwa ekpere n'ezie ka ngozi nke Chineke dikwasi q lu nka ayi gaje ilu ugbu a.

Ora madu nile gegbu kwa ikpere n'ala. Ukp-Chuku ma-pbu onye-neje-oz i gekpe kwa ekpere nka.

Ka ayi kpere Chineke.

Chineke nke di ebigh-ebi, Gi Onye di uku di kwa ike, Onye ebube-Ya di elu nke uku kari kwa echiche-ayi nile, (Onye elu-igwe nke elu-igwe nile napugh inagide, —ole ebe Ulo-nsq nke aka-ayi wuworo gesi kwa nagide Gi?) Onye ji kwa obi ebere-Ya we kwe nkwa na I ghagh inqdu n'ebe o bula nke madu abua ma-pbu atq, ndi kwere na Gi gbakqbara n'otu n'Aha-Gi, iriq kwa aririq-ha na inye Gi otuto, kwe, Chineke, ka I nnyere ayi, bu ndi gbakqtara n'ebe a n'obi di ume-ala na n'obi kwere ekwe, iji we do kwa ebe nka nsq n'ih i ebube nke Aha-Gi di uku, ka ayi me kwa ebe nka ka o guzo iche pua n'ih e nile nadigh nsq na nke nezigh kwa ezi, na q lu uwa nile di iche iche, ka ayi we do ulo a nsq nye isekpuru Gi, nye kwa ikenye Sakrament Nsq nke-Gi, nye kwa ichu-aja nke ekpere na nke ikele ekele, nye kwa q lu nsq ozo nile nke o kwesiri ka alua n'ulo nsq nka. Onye-nwe-ayi, ayi nariq Gi, ka I nara kwa q lu nke aka-ayi luru, ka I si otu ahu qzi kwa ya, ka ulo nka di kwa-ra ibuli

ebube-Gi na inye ndi nke Gi nzqputa; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi di ngozi na Onye-nzqputa-ayi. Amen.

Emesia ora madu geguzo atq, Ukp-Chuku ma-pbu, onye-neje-oz i na ndi Chqch Wqden, na ndi akara aka geje kwa n'ebe Font di. Ukp-Chuku ma-pbu onye-neje-oz i gekpe kwa ekpere nka.

Onye-nwe-ayi, ayi nariq Gi ka I na nti n'ekpere ndi nke-Gi, kwe ka onye o bula ageme Baptizim n'ebe a, n'Aha nke Nna, na nke Qkpara, na nke Mq Nsq, ka o buru onye edoro nsq site na Mq Nsq nke-Gi, buru kwa onye azqputara n'iwe-Gi na n'onwe ebigh-ebi, ka o we buru kwa akuku aru di ndu nke Otu-Kraist, digide nime qnu-qgugu nke ndi-Gi I rqtara ebigh-ebi. Amen.

Mgbe ha biara na Lektan (ebe anagu Ihe-nmuta), Ukp-Chuku ma-pbu onye-neje-oz i gekpe ekpere si,

Onye-nwe-ayi, Onye kpughere Onwe-Gi nye madu site n'Okwu nke Ndu, kwe, ka ndi nile ganagu Okwu-nsq-Gi, nke I nyere ayi n'ebe a, we juputa n'okwukwe nke Ozi-oma-Gi; ka ha nagu ha, ka ora madu we naghqta, kwere kwa, ka ndi nile ganu Okwu ahu nara kwa ya n'obi ziri ezi na nke kwesiri ekwes i, ka ha we mia nkpuru nke ntachi-obi, site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. Amen.

Mgbe ha biara na Pulpit, Ukp-Chuku ma-pbu onye-neje-oz i, gekpe kwa ekpere otu a,

Onye-nwe-ayi, kwe ka madu nile, bu ndi gekwuputa Okwu-nsq nke-Gi n'ebe a buru ndi gejuputa kwa na Mq Nsq nke-Gi, ka amam-ih e na inu-qku n'obi ha we chigharia obi ndi nmehie, me kwa ka okwukwe

nke umu-Gi guzosie ike; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Mgbe ha biara n'ebe anagu Ekpere (Prayer Desk), Ukp-Chuku ma-ebu onye-neje-ozu gasi,

Ka ayi kpere Chineke.

Onye-nwe-ayi, na nti n'ekpere na ariri ndi nke-Gi nke aganagu, nari qwa Gi n'ebe a. Were obi-oma-Gi mezu kwa ha nile, otu o si di nma n'anya-Gi, ka Chineke, ka ora madu nile we nata uju amara-elugwe-Gi n'ihu ogbugbo nkpa ha nile. Were kwa ebere-Gi nile gbaghara nmehie ndi nke-Gi nile, ndi ji ezi obi kwuputa nmehie ha n'iru-Gi, nye ha ngozi nke-Gi n'uba, site n'Aha otu Okpara-Gi Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Mgbe ha biaruru nso Chansul agekpe ekpere ndia.

Kwe, Onye-nwe-ayi, ka ndi nile ganq n'ebe a me kwa ohu nkwa nke Baptizim-ha, ka ewe me ka ha nwe ume, guzosie ike, site na ike sitere n'elu, inata onyinye asa nke Mo Nso, we si otu ahu bugide nke-Gi ebigh-ebi, nabawanye kwa ubochi na Mo Nso nke-Gi rue mgbe ha babiaru n'ala-eze ebigh-ebi nke-Gi, site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Onye-nwe-ayi, kwe, ka ndi agejikota n'ihu-di-nawunye n'ebe a were ikwesi ntukwasi-obi nedebe nkwa ha kwere n'ogbugba ndu ha gbara n'etiti onwe-ha, ka ha we n'ebikp otu nime ihu-n'anya na udo zuru oke we rue n'ogwugwu ndu-ha. *Amen.*

Mgbe ha bara nime Chansul,

Ka ayi kpere Chineke.

Kwe, Onye-nwe-ayi, ka ndi nile gejere Gi ozi n'ebe a necheta mgbe nile oke ebube uku nke okwa ije-ozu

ahu di nke akporo ha nime ya, ka ekpere-ha na otuto-ha we duru ndi-Gi rue oche-eze nke amara-Gi, tinyere ariri ebigh-ebi nke Onye-isi-nchu-aja-ayi di uko nari qwa Gi, bu Jisus Kraist Onye-ogbugbo nke-ayi. *Amen.*

Na ebe Tebel Nso di,

Onye-nwe-ayi, kwe, ka ndi nile ganq n'ebe a nara Sakrament nke Aru na Qbara nke Kraist we were obi nke ezi ncheghari na okwukwe na ihu-n'anya nabiaru Tebel nso nka nso; ka q gabu mgbe ha geji rie Aru nke Kraist nime mo-ha, nu kwa Qbara-Ya, ka ha we juputa kwa na amara na ngozi nke elu-igwe, ha we nata kwa mgbaghara nke nmehie-ha na uru ozo nile nke ahuhu nke Kraist neweta, n'ihu inye ha nkasi-obi di uku, site na otu Onye ahu bu Jisus Kraist Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Kwe, Onye-nwe-ayi, ka onye q bula gabiaru Gi nso n'Ulo nka ikele Gi ekele n'ihu amara I mere ya, igosi kwa otuto-Gi n'iru ora madu, ikwuputa kwa nmehie-ya na iri qwa ihe ndi ahu di ya nkpa n'ihu nkpuru-obi-ya na anu-arua-ya, o we me ihe ndia nile site na okwukwe siri ike na ezi nsopuru, site kwa na ihu-n'anya na ilusi ogo ike, ka I we nara ofufe-nru o nefe Gi, we nye ya ihe nile q bula nke I ji amam-ihe-Gi we hu na q gabara ya uru. Kwe ihe nile ndia, Onye-nwe-ayi, n'ihu Jisus Kraist, nani otu Onye-ogbugbo na Onye-mgbaputa-ayi. *Amen.*

Mgbe ahu Ukp-Chuku geguzo qto nime Chansul, do ora madu iru, q gasi kwa otu a,

Nime Okwukwe ayi kwere na Jisus Kraist, ayi edo Ulo-choch nka nso n'Aha nke Atop nime Otù di ngozi bu Chineke Nna, na Chineke Okpara, na Chineke Mo Nso. *Amen.*

Ekwuwam na Ulo-chọch nka akpọrọ aha (*N'ebe a gu kwa chọch ahu aha . . .*) ka emeghere ugbu a n'ihị isekpuru Chineke n'iru ọra madu, n'Aha nke Nna, na nke Ọkpara, na nke Mọ Nsọ. *Amen.*

Otu Abu geso kwa n'ebe a ma-ọbu Anthem.

Nkenke Ofufe-nru nke Ekpere Ututu ma-ọbu Ekpere Anyasi geso n'ebe a otu o si dabata ru kwa Kolekt nke atp.

Abu Ọma arọputara bu 84 na 132. Ihe-nmuta nke Mbu eweputara 1 Ndi Eze 8. 22-30. Ihe-nmuta nke Abus eweputara 1 Ndi Kprint 3. 10-17.

Kolekt arọputara

Kolekt Ubọchi Pita onye di nso na

Kolekt Sọnde nke-iri-na-ise ka Trinitị gara.

Tutu agwa Ngọzi agekpe kwa ekpere nka,

Onye-nwe-ayi, Ngọzi diri Aha-Gi, n'ihị na ọ tọrọ Gi utọ I we tinye n'obi ndi oru-Gi iwu Ulo-Chineke nka n'ihị otuto-Gi na n'ihị isekpuru Gi, gọzie ha na ihe nile ha nwere; nara ọlu nka nke aka-ha luru, cheta ha n'ihị nka; kwe ka ndi nile gerita uru nime ọlu-nsọ nka we negosi ekele ha ji n'ebe I nọ site na ilu ọlu nsọ otu o kwesiri otuto nke Aha-Gi di ngọzi, site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

NGOZI.

Ka udo nke Chineke, nke kachasi uche nile, chebe obi-unu na echiche-uche-unu n'omuma na ihu-n'anya nke Chineke, na nke Ọkpara-Ya Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi: ka ngọzi nke Chineke Nke puru ime ihe nile, bu Nna, na Ọkpara, na Mọ Nsọ, di n'etiti unu, dinye-kwa-ra unu mgbe nile. *Amen.*

USORO NKE

IDO EBE ANELI OZU

NSQ.

Na mgbe akara aka, Ukp-Chuku nke nwe ebe ahu na ndi nedozi ulo-Chineke (ndi Chọch Woden) na ndi ọzọ gakpobata kwa Bishop site na ọnu-uzọ. Ukp-Chuku gesi otu a rịọ Bishop aririọ.

Nna, nime Onye-nwe-ayi, ayia rịọ gi ka ido ebe a nsq, ka ọ buru kwa ebe aneli ndi-ọma.

Bishop gaza, si,

Ejikerewom ime otu ahu.

Mgbe ahu ndi-Chọch Woden ge buru uzọ, Bishop aneso kwa ha, ndi Ukp-Chuku na ndi Abu (Kwara), na ọra Nzukọ ga gba kwa ebe ahu agedo nso buruburu nagu ma-ọbu nabu Abu Ọma 16, 23, na 49.

Mgbe abusi-kwa-ra Abu Ọma Bishop gani:

Ndi m'huru-n'anya ezie nime Onye-nwe-ayi, ebe akwaliri ndi naturu Chineke egwu, na ndi nsq nọ n'okpuru Ozi-ọma site na iwusa ume nzuzo nke Mọ di ngọzi, ma-ọbu site na echiche na uche nke aka-ha, ime ka ihe di nma di kwa n'usoro, we weputa ebe amara aha-ya, ebe ozu (aru) ndi-ọma nke Kraist gezuru ike n'udo rue nбилite-n'ọnwu nke ọra madu n'ubochi ikpe-azu. Ọlu obi-ọma nke Nna-ayi nke elu-igwe ji amara alu; ka ayi ghara itu-uche kama na O gewere iru-ọma-Ya hu na nzube-ayi nka, nke bu iweputa ebe a n'uzọ di otu a, di nma, ka ayi were ntukwasi-obi, na' itu egwu kpe ekpere n'ihị ngọzi-Ya, n'ọlu ayi nka.

Chineke, Onye-nwe-ayi, I ziwo ayi ihe site na Okwu nsq-Gi na ihe di iche n'etiti aru nke narida n'ala na mọ nke madu nke narigo kwuru Chineke Onye nyere

ya; ọzọ site na ihe ndi oru-Gi di nsọ ziri ayi iweputa ebe amara aha ya, ebe ozu (aru) ndi-oma-Gi gatogborọ n'udo we pua n'ihe ruru aru nile, ebe edebere nkpuru-obi-ha nke-oma n'ala nke Onye-nzọputa ha kwesiri ntukwasi-obi.

Ya mere, ebe ayi neso ukpuru nke okwukwe nke ndi oru-Gi, ayi arọputawo ebe nka ayi nọ ugbu a ka ọ buru ulo-aku idebe ozu (aru) nke ọtù ndi bu umu-nne-ayi ndikom na umu-nne-ayi ndinyom; idoba ha nime ya, otu I kara ka elie ha n'ebe ahu.

Ayi nariọ Gi, ezi Onye-nwe-ayi, ka I nara ọlu ihu-n'anya-ayi nka, ka I were ebere kwe ka ndi agedebe ozu (aru) ha n'ebe nka ayi nile we ghara ichezọ mgbe ọ bula ubochi iyipu ebe obibi nke ulu-arua nka; ka ayi we necheta kwa ọnwu ebe ayi nọ na ndu; naghota kwa ndu ebe ayi n'anwu anwu; ebe ayi gesi n'ọnwu nke nmehie bilie idi kwa ndu nke ezi omume, nke bu kwa nbilite nke mbu nke amara, ka ayi we keta oke nke abua bu nbilite iba n'ebube, site na ebere-Gi, Onye-nwe-ayi Chineke nke kasi amara: Onye di ndu, n'achikota kwa ihe nile, uwa ebigh-ebi. *Amen.*

Mgbe ahu Bishop gedo ebe ahu nsọ, ọ gasi,

Otu-Oma, site n'obi-oma nke ọnọdu-ayi di nsọ nime Nzuko nke Chineke, ayi edo ala nka nsọ ugbu a, we puta ya ka ọ pua n'ihe ruru aru, na ihe iyi me ihe efu, ka ọ buru kwa ebe izuru-ike nke ndi nwuru anwu rue nbilite nke di ebube nke ubochi ikpe-azu, n'Aha nke Nna, na nke Okpara na nke Mọ Nsọ. *Amen.*

Emesia agahu otu ahu. Mgbe abusiiri abu nka agekwu kwa nwa nkpirikpi Okwu-Chineke. Mgbe ekwubiri ya, otu abu ọzọ geso kwa. Emesia Bishop gekpe ekpere nka so.

Jehova, Chineke nke Abraham, na Aisak na Jekọb,

Gi Onye bu Chineke ahu ọ bugh nke ndi nwuru anwu, kama nke ndi di ndu, Gi, Onye ndi rapuru ebe a di ndu n'aka-Gi nime Onye-nwe-ayi.

Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Gi Onye sitere n'ọnwu-Gi we kari ọnwu ike; site kwa na nbilite-Gi ọzọ we meghere ayi ọnu-uzọ nke ndu ebigh-ebi: Gi, Onye gezite ndi mọ-ozig-Gi ka ha chikota ndi-Gi arọputara arọputa site na nsotu nile nke uwa; Mọ Nsọ, bu Onye di ngọzi, Onye-nwe-ayi na Onye nenye ndu, Gi, Onye aru ndi oru-Gi bu ulo nsọ-Gi, site na amara-Gi nke nedo nsọ n'ebi nime ha; ayi ji obi di ume-ala ariọ Gi, Chineke banyere ndi agewebata ozu (aru) ha n'ebe a, ilakwuru Nna-ha na mọ, ka ha we zuru ike na ntukwasi-obi nke nbilite-n'ọnwu ba na ndu ebigh-ebi, site na Gi, Onye-nwe-ayi, Chineke di ngọzi, Onye gerughari aru-ayi ruru aru ka ọ we dika nke Gi di ebube; dika ọlu uku-Gi I luru, iweta ọbuna ọnwu n'okpuru Onwe-Gi n'ihe nile, si di: Chineke Nna, Chineke Okpara, na Chineke Mọ Nsọ, nara, do nsọ, gozi kwa ebe nka banyere ihe eweputara ya, otu ihe Gi Onwe-Gi kara aka si di. Ayi edebewo ya ọbuna idoba ozu (aru) ndi oru-Gi nime ya rue mgbe ọnu-ogugu ndi-Gi arọputara arọputa gezu. Ayi na ha na ndi ọzọ nile si n'ebe a la n'ezie okwukwe n'Aha nsọ-Gi, ge nwezu kwa izu oke ayi na ngọzi nenwegh ogwugwu. *Amen.*

Ka udo nke Chineke, nke kachasi uche nile, chebe obi-unu na echiche-uche-unu n'omuma na ihu-n'anya nke Chineke, na nke Okpara-Ya Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi: ka ngọzi nke Chineke Nke puru ime ihe nile, bu Nna na Okpara na Mọ Nsọ, di n'etiti unu, dinye-kwa-ra unu mgbe nile. *Amen.*

IKPQBATA NDI KATEKUMEN.

Ka agezi me. Ofufe-nru nka ka agagu ma agusia Ihe-nmuna nke abua, ma-ogu na mgbe usodu ozu oghere di.

Ndi agaze ime Katekumen geguzo ozo n'iru Nzuko, mgbe Uko-Chuku ma-ogu Onye-neje-ozu gazu kwa usodu nime Ama-Ukwu ndia so.

Ozu kwa, ihe banyere onye ala ozu, nke o bugh na ndi-Gi, bu Israel, ka o sitere, ma o siwo n'ala di anya bia n'ihu aha-Gi: mgbe o gabia kwa kpe ekpere n'ebe ulo a di; Gi onwe-Gi nuru kwa n'elu-igwe, me dika ihe nile si di nke onye ala ozu ahu nakpoku Gi; Ka ndi nile nke uwa we mara aha-Gi, itu egwu Gi. I *Ndi Eze* 8. 41-43.

Umu ala ozu kwa, ndi narapara Jehova, ijere Ya ozu, na ihu aha Jehova n'anya, na iburu Ya ndi-oru, onye o bula nke nedebere ubochi-izu-ike ghara ime ya ka o ghara idi nsu, nke nejidesi kwa ogbugba-ndum ike; M'geme ka ha biarue ugwu nsu, M'geme kwa ka ha nuria n'ulo-ekperem. *Aisaia* 56. 6, 7.

Gi Onye anya-Gi abua di ocha kari ihu ihe ozo. Onye napugh kwa ilegide nmebu anya. *Habakuk* 1. 13.

Ayi na unu gayiko je, n'ihu na ayi anuwo na Chineke nonyere unu. *Zekaria* 8. 23.

Ngozi nadiri ndi agu ezi omume nagu, ndi akpiri nakpo kwa nku na ya: n'ihu na ndi ahu ka afu gehu. *Matiu* 5. 6.

Onye o bula nke nebugh obe nke aka ya, sokwam n'azu, o pugh ibu onye neso uzom. *Luk* 14. 27.

Onye ahu ka ndi-amuma nile nagbara ama, na site n'aha-Ya onye o bula nke kwere na Ya ganata ngbaghara nmehie. *Olu Ndi-Ozi* 10. 43.

he ahu Nzuko nile gegbu ikpere n'ala, Uko-Chuku ma-ogu Onye-neje-ozu gekpe kwa ekpere otu a,

Chineke, Onye nke puru ime ihu nile, Onye ji otu aha ke mba nile madu no ka ha we biri n'iru uwa, n'egh kwa ka madu o bula na n'iyi, kama ka ewe aguta madu nile ka ha we biarue n'omuma-ihe nke ezi-okwu; mere madu ndia ebere bu ndi nacho ugbo a irapara n'aru ndi nke-Gi, ka ha we nuru, nata kwa okwu nke ndu, we jikere iba n'ogbugba-ndu-Gi. Nye ha ezi ncheghari, nye-kwa-ra ha aka iju ozizi ugha nile na omume nadigh ocha, we tukwasi nani Gi obi. Kwe ka Mo Nso-Gi si otu a lua olo n'obi ha ka ha we kwere iso Okpara-Gi Jisus n'ihu nile o bula, ka ha we nata n'aka-Gi nzoputa zuru ezu, site n'olu oma nke onwu-Ya na ihu ahuhu. Nyere ha aka isi n'ike ba n'ike rue mgbe ha gabiaru n'iru Gi n'ubochi ahu mgbe I gachikota ndi-Gi site na mba nile nke uwa. Kwere nka n'ihu olo-oma nke nani Onye-nwe-ayi na Onye-nzoputa-ayi bu Okpara-Gi Jisus Kraist. Amen.

Ebe ndi aneme Katekumen guzoro ozo, Uko-Chuku ma-ogu Onye-neje-ozu, gazu ha ajuju ndia so, ha gaza kwa n'olu aganu nke-oma dika ndia so:

Uko-Chuku. I nachosi ike ezie ibu onye-Kraist? *Oziza.* E, anamachosi ya ike ezie.

Uko-Chuku. I kwere n'Onye-nwe-ayi bu Jisus Kraist?

Oziza. Ekwerem na Jisus Kraist bu Okpara Chineke.

Uko-Chuku. I juru okwukwe nile di n'ikpere arusi ma-ogu uzuzo ozo ife Chineke nke i neso?

Oziza. E, ajurum okwukwe nile di nime ikpere arusi, zube kwa site n'inye aka nke Chineke irapusi ya.

Uko-Chuku. I cheghariwo na nmehie-gi, zube kwa ijusi ihe nile nke Chineke gosiri gi megidere iwu-Ya nile ma-pbu uche-nso-Ya?

Qziza. Nke ahu bu ihe m'nachosi ike.

Uko-Chuku. I kwere ido onwe-gi n'okpuru ihe-nmuta ka ewe me gi Baptizim?

Qziza. E, achorom ka ejikerem ime Baptizim.

Uko-Chuku. I gejisi kwa ike irapara n'ikpere Chineke nke ndi-Kraist, na ime ka ibi-obi-gi (na ibi-obi ezi-na-ulo-gi) daba dika iwu Kraist si di?

Qziza. Agameme otu a sire n'inye-aka Chineke.

Uko-Chuku ma-pbu Onye-neje-ozu gasi kwa:

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye nyeworo unu oghichio ime ihe nile ndia, Ya nye kwa unu ike na ume imezu ihe ahu, we lusia ezi olo, O malitere ilu nime unu, site n'Onye-nwe-ayi Jisus Kraist. Amen.

Uko-Chuku. Ka ayi kpere Chineke.

Ebe ora madu gburu ikpere n'ala, ha gagu kwa Ekpere nke Onye-nwe-ayi, otu a,

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka Aha-Gi di nso. Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nacho, dika (esi eme ya) n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otu ahu n'uwa. Nye ayi nri ta nke gezuru ayi n'ubochi ta. Gbaghara ayi ihe ogo nile ayi mere, otu ayi onwe-ayi si gbaghara ndi mere ayi ihe ogo. Edubala ayi nime onwunwa; Ma doputa ayi n'aka ago ihe. N'ihu na ala-eze bu nke Gi, Na ike, na otuto, Mgbe nile mgbe nile. Amen.

KOLEKT.

Chineke nke Abraham, Chineke nke Aisak, Chineke nke Jakob, gozie madu ndia ndi nachosi ike ibu oru-Gi, gha nkpuru ndu ebigh-ebi n'obi ha, ka ha we muta ihe o bula n'Okwu nso-Gi n'uzo ga ba uru.

ka ha we mezu kwa otu ihe ahu ezie. Onye-nwe-ayi, were ebere legide ha anya, gozie ha, ka ebe ha namuta kwa ihe n'onu-Gi, ha we hu izu ike nye nkpuru-obi ha, n'ikpe-azu ndu ebigh-ebi, site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. Amen.

NGOZI

Onye-nwe-ayi Nke puru ime ihe nile, Onye bu ulo-elu di ike n'ebe ndi nile tukwasiri obi-ha na Ya, na Onye ihe nile di n'elu-igwe na uwa nekpere nana kwa nti, ka O debe unu n'okpuru nchedo-Ya, me kwa ka unu guzosie ike na ntukwasi-obi na o digh aha o bula ozo n'okpuru elu-igwe ageji hu udo na nzoputa ma o bugh nani Aha Onye-nwe-ayi Jisus Kraist. Amen.

Usoro Ofufe-nru di n'elu bu ihe ezubere ka anagu banyere nli-nachio-ibu ndi-Kraist, ndi mere ka ago ju kwa Uko-Chuku ma-pbu Onye-neje-ozu ahu banyere idi-ocha na idi-oku n'obi ha, bu ndi malitere ido onwe-ha n'okpuru ihe-nmuta amara aha ya.

O kwesiri iburu uzo denye aha-ha na Akwukwo-Nzukọ ndi-Katekumen, ma ofufe-nru a di n'elu gasia.

USORO NA UZO

ESI AKPOBATA ONYE RAPURU
NZUKO CHÖCH NKE ROM BATA NA
NZUKO KRAIST DI NIME DAIOSIS
NKE NAIJA.

Otu agesi me. Ofufe-nru nka ka agagu ma agusia Ihe-nmuta nke abua, ma-pbu na mgbe ufodu ogo oghere di.

Onye ahu agakppbata geguzo ogo n'iru Nzukọ, mgbe ahu Uko-Chuku ma-pbu Onye-neje-ozu gaju azuju sonu.

Uko-Chuku. I matara nke-oma na ihe nile di nkpa gbasara nzoputa di n'Akwukwo Nso?

Oziza. Emewo ka m'mara ya nke-oma.

Uko-Chuku. I kwere na aguwo ayi na ndi ikpe namagh n'iru Chineke nani n'ih i odu-oma nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist site n'okwukwe?

Oziza. Ekwerem ezie.

Uko-Chuku. I jukwara ozizi ndi Rom meturu Pogatori (Ebe eji oku erechapu nmehie n'ala mo), Padons (Mgbaghara di iche iche), Imejis (Isekpuru onyinyo akpuru akpu), Reliks (Iberibe ihe ndi nso ochie nwere, nke echere na ike di nime ha), na Invokeshon nke Saints (Iriq ndi nso ochie aririq)?

Oziza. Ajurum ha nile.

Uko-Chuku. Sakrament ole ka Kraist kaworo nime Nzuko-Ya?

Oziza. Nani abua; Baptizim na Nri-Anyasi nke Onye-nwe-ayi.

Uko-Chuku. Ole ihe i chere n'ihe gbasara aja anachu kwa na Nri-Anyasi nke Onye-nwe-ayi?

Oziza. Ha bu akuko nenwegh isi na odu nke nkwalu na nduhie di izere ndu di nime ha.

Mgbe ahu Uko-Chuku ma-pbu Onye-neje-azi gasi otu a,

Ayi akpobata gi ka i buru onye otu Nzuko Kraist nke di nime Daiosis nke Naija, ayi esi otu a rara gi nye na amara nke Chineke. *Amen.*

Ka ayi kpere Chineke.

Chineke nke di ngozi, Nna nke di ndu ebigh-ebi, Gi Onye-ndu nke ndi kwere na Gi, ayi ji obi di-ume-ala nariq Gi ka I were amara-Gi gba oru-Gi nka ume, onye ayi kpobataru ugbo a nime Nzuko nke Kraist di nime Daiosis nke Naija (ebe o si kwa-ra na Nzuko Choch nke Rom puta), Nyere ya aka ka o gesi kwa

guzosie ike nime ezi okwukwe ahu nke o kwuputara ugbo a. Nye ya Mo Nso nke-Gi ka O nedu ya na ndu ya nile, nezi kwa ya ihe omimi nso-Gi, kwere nka Nna di ebere site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi, Onye soro Gi na Mo Nso nabu kwa eze, Otú Chineke, uwa ebigh-ebi. *Amen.*

USORO NKE

ILI OZU UMU-NTAKIRI

Uko-Chuku na ndi-neje-azi gezu ozu n'onu-uzo ogige Ulo-Chineke, buru ya uzo naga n'ulo-Chineke ma-pbu n'ili, naga ma-pbu nabu otu a si,

Mu onwem bu nбилite-n'onwu na ndu (ka Jisus siri): onye nekwere na Mu, obuna ma asi na onwuru anwu, o gadi ndu ozo: ozo, onye o bula nke nadi ndu nke nekwere kwa na Mu, o gagh-anwu ma-qli rue mgbe ebigh-ebi. *Jon 11. 25, 26.*

Mu onwem amawo na Onye-ngbaputam di ndu, na o gebili kwa otu n'elu aja n'ikpe-azu: Onye mu onwem gahuru onwem, anyam abua gahu kwa Ya, o bugh kwa onye ala ozo. *Job 19. 25, 27.*

Ayi ewetagh ihe o bula n'uwa, ayi apugh kwa iwere ihe o bula pua nime ya. Jehova nyere, Jehova anarawo kwa; ka aha Jehova buru ihe agoziri agozi. *1 Timoti 6. 7. Job 1. 21.*

Dika onye-ozuzu-aturu ka o gazu igwe aturu Ya, n'ogwe-aka-Ya ka o gachikota umu-aturu, o bu kwa n'obi-Ya ka o gekuru ha. *Aisaia 40. 11.*

Mgbe ha batasiri n'ulo-Chineke agagu ma-pbu bua Abu Oma nka.

Abu Oma 23.

I Jehova bu onye nazum dika aturu; o digh ihe korom.

2 N'ebe-ita-nri nke ahihia ndu ka ϕ neme ka m'makpu: n'akuku miri nke izu-ike ka O nedum nwayo.

3 ϕ neweghachi nkpuru-obim: O nedum n'uzo nile nke ezi omume n'ihia aha-Ya.

4 ϕ zo, asi na ejem ije na ndagwurugwu onyinyo onwu, m'gagh-atu egwu ihe ϕ zo ϕ bula; n'ihia na Gi onwe-gi nyerem: ndele-Gi na nkpa-n'aka-Gi, ha onwe-ha nakasim obi.

5 I nedo table n'usoro n'irum n'anya ndi nakpa-gbum: I tewo isim manu; ikom bu inwebiga-ihe-okè.

6 Nani idi-nma na ebere gagbasom ubochi nile nke ndum: m'gèbi kwa n'ulo Jehova rue ogologo ubochi nile.

Otuto diri Nna, na Okpara: na Mo Nso;

Otu ϕ diri na mbu, ϕ di ugbo a, ϕ gadigide otu a: we rue n'uwa ebigh-ebi. Amen.

Mgbe agusiri Abu Oma, agagu Ihe-nmala eweputara n'isi nke iri nke Ozi-oma dika Mak Onye di nso dere ya.

Mak 10. 13.

Ha we kutara Ya umu-ntakiri, ka ϕ we metu ha aka: ma ndi neso uzo-Ya bara ha nba. Ma mgbe Jisus huru ya, iwe were Ya nke-uku, ϕ si ha, Kweni ka umu-ntakiri biakutem; unu egbochila ha; n'ihia na ala-eze Chineke bu nke ndi di otu a. N'ezie asim unu, Onye ϕ bula nke nagagh-anara ala-eze Chineke dika nwatakiri, ϕ gagh-abà nime ya ma-phi. ϕ we kuru ha n'aka-Ya, bikwasi ha aka-Ya abua, we gozie ha nke-oma.

Mgbe ha ruru n'ili, mgbe anadozi ozu ka adpha ya n'ala, Ukp-Chuku gasi, ma-phi Ukp-Chuku na ndi-neje-ozu gabu:

Madu nke nwayi muru nwere nani nkpunkpu mgbe idi ndu, o juputa-kwa-ra n'ihu-ju-anya. O puputara,

egbuda kwa ya dika ifuru-osisi; ϕ nagbapu dika onyinyo, ϕ digh-anogide n'otu ebe.

Emesia, mgbe usodu ndi neguzo nso natu ozu ahu aja, Ukp-Chuku gasi,

Ebe ϕ diworo Chineke Nke puru ime ihe nile nma n'ebere uku-Ya iwere n'Onwe-Ya nkpuru-obi nke nwa nka lara ala ugbo a, ya mere ayi arara aru-ya nye n'ala; aja lara aja, ntu lara ntu, uzuzu lara uzuzu; n'ezie olile-anya kwesiri ntukwasi-obi nke Nbilite-n'onwu ha na ndu ebigh-ebi, site n'Onye-nwe-ayi Jisus Kraist; Onye geme aru nke onodu-ayi di ala ka ϕ nwe oyiyi phi, ka ya na aru nke ebube-Ya we nweko otu udi, dika ilusi-phi-ike ahu si di nke O ji pu pbuna ido ihe nile n'okpuru Onwe-Ya.

Ma-phi nka,

Ayi aranye n'aka ebere-Gi, Nna nke ebere, nkpuru-obi nke nwa-Gi nka; ya mere ayi arara aru-ya nye n'ala, aja lara aja, ntu lara ntu, uzuzu lara uzuzu; Ayi arioba kwa obi-oma-Gi nke nenwegh ogwugwu ka I nye ayi amara ka ayi nadi ndu n'egwu-Gi na ihu-n'anya-Gi nogide kwa n'iru-oma-Gi rue onwu, ka ϕ gabu mgbe ikpe gabia nke I nyeworo n'aka Okpara-Gi ihuru-n'anya nke uku, ka nwa nka na ayi onwe-ayi we buru kwa ndi aganara nke oma n'iru-Gi. Kwere nka, Nna nke di ebere, n'ihia Jisus Kraist, nani Onye-nzoputa-ayi, Onye-ogbugbo na Onu-nekwuru-ayi. Amen.

Emesia agagu ma-phi bua,

Agu agagh-agu ha ϕ zo, akpiri agagh-akpo kwa ha nku ϕ zo; anyanwu aghagh-acha kwa ha ϕ zo, ma-phi okpom-oku ϕ bula. N'ihia na Nwa-aturu ahu nke no n'etiti oche-eze ahu gazu ha dika aturu, O geduru kwa ha ga n'isi-iyi nke miri nke ndu: Chineke gehichapu kwa anya-miri nile ϕ bula n'anya-ha.

Ukp-Chuku gasi kwa n'ebe a,

Ma Eze nke mgbe nile, Nke anapugh imebi emebi, Nke anapugh ihu anya, Onye nani Ya bu Chineke, nsopuru na otuto diri Ya rue mgbe nile ebigh-ebi. *Amen.*

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Kraist, mere ayi ebere.

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, ka Aha-Gi di nsq. Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nachq dika (esi eme ya) n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otu agu n'uwa. Nye ayi nri ta nke gezuru ayi n'ubochi ta. Gbaghara ayi ihe ojọ nile ayi mere, Otu ayi onwe-ayi si gbaghara ndi mere ayi ihe ojọ. Edubala ayi nime onwunwa; Ma doputa ayi n'aka ajọ ihe. *Amen.*

Ukp-Chuku. Nye ya izuru-ike ebigh-ebi;

Oziza. Kwe ka ihè ebigh-ebi mukwasi ya.

Ukp-Chuku. Ayi kwere n'ezie ihu idi-nma nke Onye-nwe-ayi,

Oziza. N'ala nke ndi di ndu.

Ukp-Chuku. Onye-nwe-ayi, nuru ekpere-ayi;

Oziza. Ka akwa-ayi bia rue Gi aru.

Mgbe ahu agekpe otu nime Ekpere ndia so ma-pbu ha atp,
Ukp-Chuku geburu uzq ei,

Ka ayi kpere Chineke.

Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Gi Onye kuru umuntakiri n'aka-Gi abua we gozie ha: Meghe anya-ayi abua, ayi nariq Gi, ka ayi we ghotā na q bu site na idi-nma-Gi ka iji we were nwa-Gi nka ba nime aka ebigh-ebi-Gi na nime ihu-n'anya-Gi nenwegh-ogwugwu; Onye soro Nna na Mq Nsq nadi ndu, nabu kwa eze, otu Chineke, uwa ebigh-ebi. *Amen.*

Chineke, Onye uzq-Gi nile zoro ezo, qlu-Gi kwa di ebe nke uku, Onye nemegh ihe q bula n'efu, ma I nahu ihe nile I kere eke n'anya: kasi kwa ndi oru-Gi obi ndi etiputaworo obi-ha onya o negbu kwa ha n'ani; kwere ka ha gesi hu Gi n'anya fe kwa Gi na ndu nka, ka ha na nwa-Gi nka, we nata nwezu nke nkwa-Gi nile n'uwa nke n'abia; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Chineke, Nna-ayi nke elu-igwe, ayi ekele Gi n'ih i otu I si were ihu-n'anya-Gi we nefe nwa-nne-ayi na nkpuru-obi-ya nonyere Gi ugbu a na Paradais n'aru ike. Ayi nariq Gi ka I kasie ndi nile neru uru n'ere ya, nye kwa ya udo nke Gi na ngozi nke elu-igwe nke Gi. Zie ayi nile iwere-wanye ndu ayi dum tinyesia Gi n'aka, naha Gi n'anya, nefe kwa Gi ofufe n'obi ayi nile; ka q gabu ma na ndu, ma n'onwu, we rue ebigh-ebi, ayi ewe buruzue nke-Gi, site na Jisus Kraist Onye-nwe-ayi. *Amen.*

2 Ndi Korint 13. 14

Ka amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, na ihu-n'anya nke Chineke, na nwekq nke Mq Nsq, dinyere ayi nile mgbe nile. *Amen.*

USORO NKE

ILI OZU NDI KATEKUMEN.

Ukp-Chuku gezute ozu ahu n'onu-uzq Uto-Chineke, buru ya uzq naga, naga kwa otu a si:

Dika q bu kwa ihe edebeworo madu ka ha nwua

anwu nani otù mgbe, ma mgbe nka gasiri ikpe eso ya. *Ndi Hibiru* 9. 27.

Ma madu, dika ahiiha ka ubochi-ya nile di; Dika okoko-osisi phia, otù a ka q nawa okoko.

N'ihì na ifufe agabigawo ya n'isi, q we ghara idi; Qnòdu-ya agagh-ama kwa ya ozo.

Ma ebere nke Jehova nesi na mgbe ebigh-ebi we rue mgbe ebigh-ebi n'aru ndi natu egwu Ya, Ezi omume-Ya di kwa-ra umu umu. *Abu Qma* 103. 15, 16, 17.

N'ihì na ayi ewetagh ihe q bula n'uwa, q bu kwa n'ihì na ayi apugh iwere ihe q bula pua nime ya. *1 Timoti* 6, 7.

Jehova ka q bu: Ya me ihe di nma n'anya-Ya. *1 Samuel* 3. 18.

Mgbe ha batasiri nime Ulo-Chineke agagu ma-pbu bua otù nime Abu Qma abua ndia so, ma-pbu ha abua.

Abu Qma 6.

1 Jehova, abalaram nba n'iwe-Gi, adq-kwa-lam aka na nti n'onuma-Gi.

2 Merem amara, Jehova; n'ihì na onye taworo aru ka m'bu; mem ka m'diri ndu, Jehova; n'ihì na okpukpum nile nāma jijiji.

3 Nkpuru-obim nāma kwa jijiji nke-uku: ma Gi onwe-gi, Jehova, rue ole mgbe?

4 Lata, Jehova, dputa nkpuru-obim. Zputam n'ihì ebere-Gi.

5 N'ihì na q digh ncheta-Gi di n'onwu: nime ala-mq ònye gēkele Gi?

6 Adogbuwom onwem n'olu n'ize-umem; kwa-abali ka m'nēme ka ihe-ndinam se n'elu anya-mirim; ejim anya-mirim de ihe m'ji edina.

7 Anyam emebiwo site na nkpasu-iwem dika uwe nla mebirì; q kawo nká n'ihì ndi-nkpagbum nile.

8 Si n'ebe m'nq wezuga onwe-unu, unu nile ndi nālu ajò ihe; n'ihì na Jehova anuwo olu ákwám.

9 Jehova anuwo arirq-amaram; Jehova gānara ekperem.

10 Ihere gēme ndi-irom nile, ha gāma kwa jijiji nke-uku: ha gālaghachi azu, ihere gēme ha na mberede.

Otuto diri Nnā, na Okpara: na Mq Nsq;

Otù q diri na mbu, q di ugbu a, q gadigide otù a: we rue n'uwa ebigh-ebi. Amen.

Abu Qma 39.

1 Asirim, Ka m'lezie uzqm nile anya, ka m'we ghara iwere irem mehie: ka m'debere qnum ihe ikechi qnu, mgbe onye nēmebi iwu nq n'irum.

2 Aghorqm onye-ogbi n'inq-dū, agbaram nkiti, qbuná ipu n'ikwu ezi ihe; ewe kpalie ihe-ngbum.

3 Obim di qku nimem; mgbe m'nātughari uche qku rebere: m'we were irem kwue okwu:

4 Jehova, me ka m'mara qgwugwum, na qtùtù ubochim nile, ihe q bu; ka m'mara ka m'si buru ihe nākwusi akwusi.

5 Le, I mewo ubochim nile dika ntu-qbu-aka; mgbe ndum di kwa ka ihe nābugh ihe n'iru Gi: n'ezie nánì otù nku-ume ka madu q bula bu, n'iguzosi-ike-ya.

6 N'ezie q bu n'onyinyo ka madu nējeghari: n'ezie n'otù nku-ume ka ha nāgba aghara. Q nākwakqba àkù, ma q magh onye gāchikqta ha.

7 Ma ugbu a, Onye-nwe-ayi, m'leworò anya gini? Ncherem, n'ebe I nq ka q di.

8 Naputam n'aka n'jehiem nile: emelam ka m'buru ihe-ita-uta nke onye-nzuzu.

9 Aghorqm onye-ogbi, adighm-asaghe qnum; n'ihì na Gi onwe-gi mere ya.

10 Si n'arum wezuga ihe-otiti-Gi: emewo ka mu onwem gwusia site n'ilu-ògù nke aka-Gi.

11 I ji iba-nba nile dọ madu aka na nti n'ihì ajọ omume, I we me ima-nma-ya anāchọsi ike ka ọ gbaze dika nla: n'ezie nání otù nku-ume ka madu ọ bula bu.

12 Nuru ekperem, Jehova, ña kwa nti ntikum; agbala nkiti n'anya-mirim: n'ihì na ọbia ka m'bu n'ebe I nọ, abum onye-nnọdu, dika nnam-hà nile.

13 Lepum anya, ka m'we gbasa irum, tutu mu ala, gbara inọ kwa ọzọ n'uwa.

Otuto diri Nnà, na Ọkpara: na Mọ Nsọ;
Otú ọ diri na mbu, ọ di ugbu a, ọ gadigide otú a: we rue n'uwa ebigh-ebi. Amen.

Mgbe ahu agagu Ihe-nmụta ewepụtara n'Akwukwọ-ozí nke Abua nke Pita, Onye di nsọ.

2 Pita 3. 8-14.

Ma unu ekwela ka otú ihe a me unu nchefu, ndi m'huru n'anya, na otú ubọchi di ka nnú arọ abua na ọgu iri n'anya Onye-nwe-ayi, nnú arọ abua na ọgu iri di kwa ka otú ubọchi. Onye-nwe-ayi anogh ọdù n'ime nkwa-Ya, dika ufodu nāgu ya na ọ bu inọ-ọdù; kama Ọ nātachiri unu ogologo-ntachi-obi n'ihì na O zubeigh ka ndi ọ bula la n'iyi, kama ka madu nile bia rue nchēghari. Ma ubọchi Onye-nwe-ayi gābia dika onye-ori; nke ọ bu nime ya ka elu-igwe gēji oké uzù gabiga, ihe nile di n'elu-igwe gāgba kwa ọku we la n'iyi, uwa na ọlu nile aluru nime ya gērechapu kwa. Ebe anēme ka ihe ndia nile la n'iyi otú a, ọ bu aha madu gini ka unu nāghagh ibu n'ibi-obi nsọ nile na nsọpuru-Chineke nile, nēle anya ọbibia nke ubọchi ahu nke Chineke, nēme kwa ka ọ bia ngwa ngwa, nke elu-igwe gēre ọku we la n'iyi n'ihì ya, ihe nile di n'elu-igwe gāgba kwa ọku we gbaz.

Ma dika nkwa-Ya si di, ayi nēle anya elu-igwe ọhu na uwa ọhu, nke ezi omume bi nime ha. N'ihì nka, ndi m'huru n'anya, ebe unu nēle anya ihe ndia, nānunu ọku n'obi ka ewe hu unu n'odu, ndi-nēnwegh ntupọ, ndi anāpugh kwa ita uta n'iru Ya.

Mgbe ha bia rurú n'ili Ukp-Chuku ga si:

Madu nke nwayi muru nwere nani nkpunkpu mgbe idi ndu, o juputa-kwa-ra n'ihuju-anya. O puputara, egbuda kwa ya dika ifuru-osisi; ọ nagbapu dika onyinyo, ọ digh-anọgide n'otù ebe.

N'etiti ndu ayi nọ n'ọnwu: onye ka ayi gagbakuru n'ihì inye-aka, ma-ọbugh Gi Onye-nwe-ayi, bu Onye newe iwe kwesiri ekwesì n'ihì nmehie-ayi nile?

Ma otú ọ di, Gi Onye-nwe-ayi, Chineke kasi di nsọ, Gi Onye-nwe-ayi kasi ike, Gi Onye-nzọputa di nsọ kasi kwa n'ebere, arala ayi nye n'aka ihe-ufu di ilu nke ọnwu ebigh-ebi.

Onye-nwe-ayi, I mara ihe-nzuzu nile nke obi-ayi; emechila nti ebere Gi n'ekpere-ayi; ma rapu ayi, Onye-nwe-ayi kasi di nsọ, Gi Chineke kasi ike, Gi Onye-nzọputa di nsọ kasi kwa n'ebere, Gi Onye-ikpe kwesiri ekwesì nke-uku, Onye nadi ndu ebigh-ebi, ekwela ayi dapu n'ebe I nọ na mgbe ikpe-azu ayi, n'ihì ihe-ufu ọ bula nke ọnwu.

Emesia, mgbe ahu agetinye ozu n'ili. Mgbe madu ufodu geguzo natu kwa aja n'ozu ahu, Ukp-Chuku ga si:

Ebe ọ diworo Chineke Nke puru ime ihe nile nma iwepu n'uwa nka nkpuru-obi nke nwa-nna-ayi nka. ya mere ayi arara aru-ya nye n'ala; ájá lara ájá, ntu lara ntu, uzuzu lara uzuzu; n'ezì olile-anya kwesiri ntukwasi-obi na nбилite-n'ọnwu nke ndi nwuru anwu.

Emesia, mgbe ahu agagu Ekpere ndia so.

Ka ayi kpere Chineke.

Onye-nwe-ayi mere ayi ebere.

Kraist mere ayi ebere.

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, Ka Aha-Gi di nsq. Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nachq, dika (esi eme ya) n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otu ahu n'uwa. Nye ayi nri ta nke gezuru ayi n'ubochi ta. Gbaghara ayi ihe ojq nile ayi mere, Otú ayi onwe-ayi si gbaghara ndi mere ayi ihe ojq. Edebula ayi nime onwunwa; Ma dputa ayi n'aka ajq ihe. *Amen.*

Chineke, Nke di ebere, Gi Onye q diworo nma iwepu n'elu-uwa nka ndu nke nwa-nna-ayi nka ahuru-n'anya; were amara nye ayi bu ndi nke nq naga ije nke ayi n'uwa nka, ka ayi were ezi omume n'efe Gi ofufe, n'ikpe-azu ka ayi we rue n'onu ahu nke anapugh iguta-onu, nke I doziworo nye ndi huru Gi n'anya n'ezie; n'ih Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

Chineke, Nke puru ime ihe nile, na Onye di ndu ebigh-ebi, Nna nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Onye bu nbilite-n'onwu na ndu; Onye q gabu onye nekwere na Ya, qbuna ma asi na q nwuru anwu, q gadi ndu ozq; ozq kwa, onye q bula nke nadi ndu nekwere kwa na Ya q gagh anwu ma-qli rue mgbe ebigh-ebi; ayi ji obi di ume-ala ariq Gi ka I me ka ayi si n'onwu nmehie bilite ba na ndu nke ezi omume; ka, mgbe ayi garapu ndu nka, ka ayi we zuru ike na Ya; ka q gabu nime nbilite-n'onwu nke ora madu n'ubochi ikpe-azu, ewe lu ayi ndi aganara nke-oma n'iru Gi: site na Jisus Kraist bu Onye-ogbugbo-ayi na Onye-ngbaputa-ayi. *Amen.*

Ka amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, na ihu-n'anya nke Chineke, na nwekq nke Mq Nsq, dinyere ayi nile mgbe nile. *Amen.*

USORO

NKE IKPOBATA NDI-OGU-AKWUKWQ-NSQ NA QNODU-HA.

Mgbe ubochi ahu Bishop kporq aha ruru, ageche kwa ndi ahu agakpobata igu Akwukwq-Nsq n'iru-ya; ha nile yirisia Kasq na uwe-ocha (Soplis) ha nke-oma (ebe q nqduro ala n'ocha-ya), agekwu kwa okwu ndia:

Nna di ebube ezie n'uzq Chineke, echem madu ndia n'iru-gi ka ikpobata ha na Qdodu igu Akwukwq-nsq nime Nzukq Kraist.

Bishop.

Lezi kwa anya ka ndi ahu ichere n'iru-ayi buru ndi kwesiri ekwesi site na ezi ndu-ha na omuma Akwukwq-nsq, ya na ofufe-nru na iwu Chqch, iji lu qlu Qgu-akwukwq we wetara Chineke nsqpuru na iwuli Chqch elu.

Onye neche ha n'iru Bishop.

Ajuputawo, hu kwa nke-oma na ha kwesiri ilu qlu achqro n'aka-ha.

Mgbe ahu Bishop gasi ndi no n'ebe ahu,

Ndi m'huru n'anya ezie, ebe ahuru na madu ndia echere n'iru-ayi toro eto, kwesi kwa ibu ndi-ogu-akwukwq nime Nzukq Kraist, dika ike-ayi si di,

78 USORO IDEBE OFUFE-NRU DI ICHE ICHE.

ayi onwe-ayi, n'akuku nke-ayi, kwadebere, kwere kwa ikpobata ha ilu olu edebere n'iru-ha. Ma tutu ayi akpo ha na onodu nka di nso, ka ayi were obi di ume-ala kpokue Chineke, n'aha Okpara-Ya di ngozi, bu Onye nzoputa-ayi Jisus Kraist, riq Ya ka O were amara-Ya, na ngozi-Ya ledata anya n'ife ofufe nka; na iwere amara-Ya nke elu-igwe mejue madu ndia, ka ha were ikwesi ntukwasi-obi lua olu-ha inye Chineke otuto na nsopuru, na icho nzoputa nke madu ibe-ha.

Ora madu nile gegbu kwa ikpere n'ala.

Ndi nile agakpobata, ebe ha gburu ikpere n'ala n'iru Bishop, o geguzo kwa otu si,

Onye-nwe-ayi, Chineke, Nke puru ime ihe nile, Gi Onye kwere ka ngozi-Gi dikwasi ndi nile huru Okwu-Gi n'anya; were amara legide ndi oru-Gi ndia anya; wukwasi ha uju nke amara-Gi; Me ka ha legide anya n'ije-ozu-ha; jikere inu okwu ndi edoro isi-ha nime Onye-nwe-ayi; nejisi kwa ike inwaputa na idozi ndu-ha dika Okwu-Gi di ngozi si di; Nye ha uche zuru oke n'ihe I nyere n'iwu na nghota n'ukpuru-Gi nile. Me ka anya nke obi-ha hu uzq, ka ha we mara iwu-Gi; kwe ka ha were okwukwe nke aghughq nadigh nachighari ya n'obi-ha, na igu nime ya; ka ha we site na ya wulie ndi nanu ya elu dika ulo; ka ha we kwusana nsopuru na otuto nke ala-eze-Gi; ebe Gi na Okpara, na Mo Nso nadi ndu, nabu kwa eze, otu Chineke rue mgbe ebigh-ebi. Amen.

Emesia Bishop gaju ha ajuju ndia soro,

Bishop. I chere n'obi-gi na akporo gi n'ezie site na uche Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, ibu onye-ogu-akwukw nime Daiosis nka?

Oziza. Ekwerem na akporom otu ahu.

USORO IDEBE OFUFE-NRU DI ICHE ICHE. 79

Bishop. I gewere inu-oku-n'obi n'enyocha ihe edere na Okwu-Chineke n'agu-kwa-ra ya ora madu nke-oma nke-oma nime Ulo-Nzukq-ga ebe ageziga gi?

Oziza. Agameme otu a, Chineke buru kwa Onye inyerem aka.

Bishop. I ganekwusa-kwa-ra ora madu ebe ara gi Okwu-Chineke, nezi kwa ha ihe na klas (Uka ututu), jikere kwa inyere ndi ogbenya na ndi namagh-ihe aka, nalusi kwa ugu ike ikpotara Chineke madu ndi namagh Ya?

Oziza. Agameme otu a, Chineke buru kwa Onye inyerem aka.

Bishop. I gedozi kwa ndu-gi zi kwa ezi-na-ulo-gi ihe dika otu ozizi nke Kraist si di, buru kwa ezi ihe ilere anya nke ndi Nzukq Kraist?

Oziza. Agameme otu a, Chineke buru kwa Onye inyerem aka.

Bishop. I ganaña kwa nti Onye-nlekota (Superintendent) na ndi Uko-Chuku ozq nile nke Choch, bu ndi edoro isi-gi, na elezi anya nke-oma na ihe-ozizi Katekist nke grup-unu ganezi gi?

Oziza. Agameme otu a, Chineke buru kwa Onye inyerem aka.

Mgbe ahu Bishop genye kwa Akwukwo-ike (Laisens) n'aka onye o bula nime ha; ebe ha ji obi di ume-ala sekpuru n'iru-ya, o gasi kwa,

Nara ike ilu olu onye-ogu-Akwukwo-Nso, nime Nzukq Kraist, n'Aha nke Nna, na nke Okpara, na nke Mo Nso. Amen.

Mgbe ahu Bishop gagozi kwa ndi-ogu-Akwukwo-Nso ahu si,

Ka ngozi nke Chineke, Nke puru ime ihe nile, bu Nna, na Okpara na Mo Nso, dikwasi unu, dikwasi

kwa ọlu unu, nke analu n'ihì Aha-Ya. Ka Onye-nwe-ayi nye unu amam-iche na obi ike, na ume na ihu-n'anya; ime uche-Ya, ugbo a na mgbe nile. Amen.

Otu abu geso n'ebe a. Emesia Bishop gasi kwa,

Bishop. Onye-nwe-ayi noyere unu.

Ọziza. Ka Ọ nyere-kwa-ra mọ nke-gi.

Bishop. Ka ayi kpere Chineke.

Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Ọziza. Kraist, mere ayi ebere.

Bishop. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere.

Ọziza. Kraist, mere ayi ebere.

Nna-ayi, Nke bi n'elu-igwe, ka Aha-Gi di nsọ. Ka ala-eze-Gi bia. Ka eme ihe I nachọ dika (esi eme ya) n'elu-igwe, (ka eme kwa ya) otu ahu n'uwa. Nye ayi nri ta nke gezuru ayi n'ubochi ta. Gbaghara ayi ihe ọjọ nile ayi mere, Otu ayi onwe-ayi si gbaghara ndi mere ayi ihe ọjọ, Edubula ayi nime ọnwunwa; Ma ọpụta ayi n'aka ajoyi ihe: N'ihì na ala-eze bu nke Gi, Na ike, na otuto, Mgbe nile mgbe nile. Amen.

Agekpe otu ma-ọbu kari nime Ekpere ndia sonu.

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Onye nenyè ezi ihe nile, Gi Onye ji obi-oma uku-Gi we wedata onwe-Gi inara ndi oru-Gi ndia na ọnọdu ndi-ọgu-akwukwọ nime Nzukọ-Gi, ayi nariọ Gi, Onye-nwe-ayi, biko, me ka ha kwesi ntukwasi-obi, di ume-ala, guzosie ike n'olu-ha, nwe kwa uche ejikere ejikere idebe ihe-ozizi nile nke mọ; ka ọ gabu ebe ha nwere igba-ama nke ezi akọ-n'uche mgbe nile, ha we guzogide-si-ike nime Kraist, buru kwa ihe ilere anya n'ebe Nzukọ-Gi nọ, n'okwu na n'omume, site n'otu Ọkpara-Gi ahu, bu Jisus Kraist Onye-nwe-ayi. Amen.

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Nke di ndu ebigh-ọ, Onye Mọ-Gi nachikọ aru nile nke Nzukọ Kraist, ọo kwa ya nsọ; Nara aririọ-ayi na ekpere-ayi, ọe ayi nekpere Gi n'ihì ọnọdu nile nke madu nọ Nzukọ nsọ-Gi, ka onye ọ bula nime ya, n'okpukpọ ọe ya na ije-ozii-ya, we were ezi-okwu na iyi-Chineke nehere Gi ozi, site n'Onye-nwe-ayi na Onye-nzọputa-ayi Jisus Kraist. Amen.

Onye-nwe-ayi Nke di ngozi, Onye meworo ka ede Akwukwọ nsọ nile izi ayi ihe; kwe ka ayi si otu a nanu ha, nagu ha, nariba ha ama, namuta ha, natughari ha n'obi-ayi, ka ayi we were ntachi-obi na nkasi-obi nke Okwu nsọ Gi nwe olile-anya di ngozi nke ndu ebigh-ebi, nejiisi ya ike mgbe nile, bu nke I nyeworo ayi n'Onye-nzọputa-ayi Jisus Kraist. Amen.

Chineke, Nke puru ime ihe nile, Gi Onye wuworo Nzukọ-Gi n'elu ntọ-ala nke Ndi-ozii na Ndi-amuma, nke isi nkume nime nkuku ntọ-ala ahu bu Kraist Jisus onwe-Ya; kwe ka ayi si otu ahu nyagide n'idi-n'otu nke mọ site n'ihe-ozizi-ha, ka ewe me ayi ulo nsọ nke ihe-ya natọ Gi utọ; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. Amen.

Onye-nwe-ayi, gọzie ndi oru-Gi ndia, gha kwa nkpuru nke ndu ebigh-ebi nime obi-ha, ka ihe ọ bula ha gamuta nime Okwu nsọ-Gi n'uzọ gaba-kwa-ra ha uru, ka ha onwe-ha mezue otu ihe ahu, were kwa ntukwasi-obi zie ọra madu otu ahu; site na Jisus Kraist bu Onye-nwe-ayi. Amen.

Emesia Bishop gagozi kwa ndi nile nọ n'ebe ahu, ọ gasi kwa,

Ka ngozi nke Chineke Nke puru ime ihe nile, Nna, na Ọkpara na Mọ Nsọ, dikwasi unu, dinye-kwa-ra unu mgbe nile. Amen.

Usoro Oriri-Nso geso kwa n'ebe a.

Agedebe Ofufe-nru nka nani ya onwe-ya, ma-pbu webata ya mgbe anefe ofufe-nru nke Ekpere Ututu, mgbe agwiri Kplekt nke ato—N'ih Amara—, ma-pbu tutu aguba usoro ofufe-nru nke Oriri-Nso.

Q buru kwa na achopu igu Ihe-nmuta, agagu kwa 2 Timoti 2.

USORO

INYE NDI KATEKIST IKE.

Bishop, Achdikon ma-pbu Onye-nlekota (Superintendent) nke Distrikt gedebe kwa ofufe-nru nka.

Agagu usoro ofufe-nru nke Ekpere Ututu we rue mgbe abusiri Venite. Agagu Abu Oma ndia n'onodu Abu Oma diri ubochi:—Abu Oma 115 na 119, 97-112.

Ihe-nmuta nka geso kwa n'onodu Ihe-nmuta nke diri ubochi:—Ndi Efesep 4. 1-7 na 11-16; ma-pbu Luk 10. 1-3 na 12. 35-40.

Abu geso kwa.

Mgbe anabu abu nka, ndi Katekist ahu gabiaru nso Chancel inara Baji; ha geyiri kwa Uwe-pcha (Soplis).

Bishop ma-pbu onye na anya ya gaju kwa ha ajaju n'uzo di otu a.

Bishop. I tukwasiwo obi na Mo Nso kwalitere obi-gi inara n'onwe-gi onodu na ije-ozu nka bu ije-ozu nke Katekist?

Qziza. Atukwasirim obi otu a.

Bishop. Ikwekwara Akwukwo-Nso nile nke di na Kanon nke Testament Ochie na Testament Qhu ezie?

Qziza. E, Ekwerem ha nile.

Bishop. I geji si kwa ike iguru ora, bu ndi nezuko n'Ulo-Chineke, ebe ageziga gi ije-ozu, otu Akwukwo-Nso ahu?

Qziza. Agememe otu a, Onye-nwe-ayi buru onye inye-aka nkem.

Bishop. I getinye kwa uche-gi nile imezi na idozi ibi-obi-gi na ibi-obi ezi-na-ulo-gi otu ozizi nke Kraist si di; na ime onwe-gi na ha onwe-ha, otu ike-gi ra, ezi ihe-atu nke igwe aturu nke Kraist?

Qziza. Agememe otu a, site n'inye-aka nke Chineke.

Bishop. I geji kwa nsopuru nanu okwu Uko-Chuku (Pastor) gi na ndi etinyere gi n'aka ha, igwa gi ihe igeme na ichi gi, were kwa uche-oma na ochichio qhu neso ndumodu ha n'uzo yiri Chineke?

Qziza. Agamejisi ike n'onwem, Onye-nwe-ayi buru Onye-inye-aka nkem.

Emesia ndi Katekist ahu geghu kwa ikpere n'ala n'ebe anenye Oriri Nso (Komunyon Rel), Bishop geyikwasi ha n'otu n'otu Baji nke ha, o gasi kwa otu a,

Inye-ike. Nara ike we nagu Akwukwo-Nso na ikwu Okwu nke Onye-nwe-ayi nime Ulo-Chineke, na izi madu nile Ozi Oma nke Jisus Kraist na ije ozi nime okwa Katekist nke Mbu (ma-pbu okwa nke Abua) n'ebe ageziga gi.

Ka ayi kpere Chineke.

KOLEKT.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye sitere na iburu uzo hu ihe nke I ji buru Chineke we ka onodu di iche iche nime Nzuko-Gi. Were ebere lekwasu ndi oru-Gi ndia naya; were ezi okwu nke nmehie nadigh we ke ha ekike, ka site n'okwu na ezi ihe-atu, ka ha we fe Gi n'onodu ha, otu osi kwesi na ntukwasi-

obi, n'inye Aha-Gi otuto na iwuli Nzuko-Gi elu: site n'olu oma nke Onye-nzoputa-ayi Jisus Kraist, Onye soro Gi na Mo Nso di ndu nabu kwa eze ugbu a na mgbe nile. *Amen.*

Emesia otu abu geso n'ebe a. Mgbe abusiri abu nka, agamatie igu usoro ofufe-nru nke Oriri Nso.

Mgbe agusiri Kolekt nke diri ubochi, agagu Kolekt ndia.

KOLEKT NKE UBQCHI JON BAPTIST, ONYE DI NSQ.

Chineke Nke puru ime ihe nile, Onye sitere n'iburu-uzo-hu-ihe I nahu we me ka amua onye nejere Gi ozi, bu Jon Baptist, n'uzo di ebube, zite kwa ya idozi uzo Qkpara-Gi Onye-nzoputa-ayi, site n'ikwusa ncheghari; Biko, me ka ayi si otu a sobe ihe-ozizi-ya na ndu-ya di nso, ka ayi we chegharia ezie otu nkwsa-ya di; ka ayi we so kwa ije-ukwu-ya ma-qbu n'ikwu ezi okwu mgbe dum, ma-qbu n'iwere anyaike bara ihe ozo nba, ma-qbu n'iwere ntachi-obi hu ahuhu n'ih i ezi okwu; site na Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

KOLEKT NKE UBQCHI JEMES, BU ONYE-OZI NA ONYE DI NSQ.

Chineke Nke di ebere, kwe ka, otu Onye-oz-Gi di nso, bu Jemes, onye di nso, rapuru nna-ya na ihe nile o nwere, we ghara ila azu n'ikwere oku nke Qkpara-Gi Jisus Kraist kporo ya, o we soro Ya; ka ayi onwe-ayi si otu a ju agu nile nke ihe uwa na nke anu-ar, we jikere mgbe nile iso ihe nso nile I tiri n'iwu; site na Jisus Kraist, bu Onye-nwe-ayi. *Amen.*

NKPUNKPU UZO

ISI GU IWU ILI

N'USORO NKE ORIRI NSQ.

Uko-Chuku:

Chineke kwuru okwu ndia, si, Mu Onwem bu Jehova Chineke-gi: Gi enwela chi ozo tinerem.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, do obi-ayi iru idebe iwu nka.

Uko-Chuku. Gi emerela onwe-gi arusi apiri api, ma-qbu oyiyi nke udi o bula nke di n'elu-igwe n'elu, ma-qbu nke di n'uwa n'okpuru ya, ma-qbu nke di na miri n'okpuru uwa: gi akpola isi ala nye ha, efekwa-la ha ofufe.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, do obi-ayi iru idebe iwu nka.

Uko-Chuku. Gi eburula aha Jehova, bu Chineke-gi ime ihe efu.

Ora-madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, do obi-ayi iru idebe iwu nka.

Uko-Chuku. Cheta ubochi-izu-ike, ido ya nso. Ubochi isi ka i galu olu, je ozi-gi nile; ma ubochi nke-asa bu ubochi-izu-ike nke Jehova, bu Chineke-gi, nwere.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, do obi-ayi iru idebe iwu nka.

Uko-Chuku. Soguru nna-gi na nne-gi.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, do obi-ayi iru idebe iwu nka.

86 USORO IDEBE OFUFE-NRU DI ICHE ICHE.

Uko-Chuku. Gi egbula madu.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, do obi-ayi iru idebe iwu nka.

Uko-Chuku. Gi akwala iko.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, do obi-ayi iru idebe iwu nka.

Uko-Chuku. Gi ezula ori.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, do obi-ayi iru idebe iwu nka.

Uko-Chuku. Gi agbala àmà ugha.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, do obi-ayi iru idebe iwu nka.

Uko-Chuku. Gi enwela anya-uku.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, de iwu-Gi nile ndia n'obi-ayi, ayi nariq Gi.

Mgbe ufodu agagugha Iwu Iri, gua Mkpokota Iwu Onye-nwe-ayi nka n'onodu ya.

Uko-Chuku. Onye-nwe-ayi Jisus Kraist kwuru, si, Nuru, Israel; Onye-nwe-ayi, bu Chineke-ayi, Onye-nwe-ayi bu otù; i gahu kwa Onye-nwe-ayi, bu Chineke-gi, n'anya, site n'obi-gi dum, site kwa na nkpuru-obi-gi dum, site kwa n'uche-gi dum, site kwa n'ike-gi dum. Nka bu nke mbu. Nke abua yiri nke ahu, nke ahu bu kwa: I gahu onye-agbata-obi-gi n'anya dika onwe-gi. Q digh ihe ozo enyere n'iwu nke dikariri ndia. Iwu dum, na ndi-amuma Chineke, nekokwasi n'ihe abua ndia enyere n'iwu.

Ora madu. Onye-nwe-ayi, mere ayi ebere, de iwu-Gi nile ndia n'obi-ayi, ayi nariq Gi.